نصیحت در حق درویشان

حضرت علی کرم الله وجهه و رضی الله عنه حقنده حضرت فخر عالم صلی الله علیه وسلم خطاب
ایدوب انت منی بمنزلة هارون من موسی دنایع شرع رسول و زوج البتول ابو
الحسنین الحسن والحسین اولدیغندن احمدی و شریعت محمدیه‌یه تابع اولیوب اهانت
اوزره اولنه حاشا که حیفی و ظهیر اوفر و جاز و دلدن منفعل اولوب بزه دلکید
اولمیه زیرا حدیث آخر دخی من سن فی الاسلام سنة سیئة فله وزرها
ووزر من عمل بها و قرآن کریمده وما آتیکم الرسول فخذوه وما نهیکم عنه فانتهوا
ایله امر اولنمشدر لکن خدام خداپرست قائل و ذا سنن رسول الله ایله عامل‌لر زیرا
نفر ادب و مبغوض رسول خدا اولوب هم ضال و مضل‌در
تنها نه خود را داشت بد بلکه آتش در همه آفاق زد
کوسکزه منکوش طاقوب غیر بیت بی ادب
آب و کلاه جلیدر دیرلر دریغا سویلر ماحدثدر و
خلفه بکوش بعضلر وولایت داده و بی بزه ظلمت
لدن انزاله درر کامل کوش جاز منکوش و بوطاقوبه منکوشلری نه وار
بالجمله فراموش ایدوب علم و عمل ایله آراسته و باطن حقیقت ایله پیراسته
اولوب ولایت داده و بی ظلمت آب و کلاه نور جلی اوفر و دست و پاره
زنجیر ایله طریق غیر مستقیم کیتمکلر افراط تمامه اولوب رنز ویرلر غلط سو
یلرلر زیرا بری بنا اعظم و پابلو قید اکدیلر زنجیر و رعد درکه مراد ایلدیکی
نایجه غیر مستقیم کیتمکه یول ویرمز یوخ نجد بنمو زنجیر ایله نفس مبارکه
زبی جبه ایدر و زیبا سلسلهٔ محافظه قید ایدر و ذوقی الجه بیر خود فروش
وای بادهٔ غرور ایله بیهوش‌لر عشق میدانلو پهلوانی و حزن و صفا دشتنلو
صحرانی وزور بازو ایله بو نفس شیرز یانی زبون و بی تاب و طاقت ما
لی دیکه کون ایلیوب مثال مورا ایفلده پایمال و نفسی مقهور ایتمکلر وجی
خوشحال ایدوب روح پرور و میدان عشق و محبته پرور دکلیمز دیرلر
بمعنا فوق استناد ایدرلر و نامشروعه جوازه اعتقاد ایدرلر زیرا نفسا

ظالم اولور ظار عبارد ومكار سحار بركز ننه كبى آدم عقلو فكرنى ابا حيه وسلسله حيله
نفسه قيد اولمشدر بيچاره فرادر شيدر باقى زبونا دبو تعقوب طنطنيه طبل وجراى
تغتون اولوب آواره فر اولور نظير شيطانى نكونى ابدر زيرا اماره اماره سودر
متكلم كلام مجيده ده ان النفس لامارة بالسوء دبو باقى اولمشدر ونبى انبيا و
ومرسلين صلوات الله عليهم اجمعين نفسى حيله كرلكو الندن امين اولمبوب الادن
وما ابرئ نفسي ان النفس لامارة بالسوء ديو وادىء حذردن كذر ايتمشلردر
ونبى مشايخ عظام وعلماى كرام بو نفس ظالمك شبكه حيله سنه حرغ دلالى
حبه وسلسله تعلقاتندبينه بابلرينى قيد قيلمشلردر وحبيب الله وحاجب مرى حى
مع الله ومتوج تاج لولاك ومشرف خطاب وما ارسلناك جهاد كفره دن
كيندكن عودت بيوردقلرنده رجعنا من الجهاد الاصغر الى الجهاد الاكبر ديو بيوررلر
ايدى ونفس حقنده حديث نبى اعدى عدوك نفسك التي بين جنبيك ديو
وارد ايدى واقعا تعليم ارشاد ايچوندر چوعونى مبارك بطنلرينه بغلرينه طاش بغلردى
مجاهده نفس ايچون وآياقلرى اوزره عبادت ايتمكدن مبارك قدم محترملرى ورم
حاصل ايدردى بو كوششلر اوزره حضرت عبادت وطاعات ايدركن خداى
تعالى جبريل امين ايله بو آيت كريمه نازل وحبيبم بوقدر عامل اولسون ديو
طه ما انزلنا عليك القرآن لتشقى ارسال ايلدى بنه رسول اكرم صلى الله عليه وسلم تا جميع الاوقات
والساعات الى تمام الوقت كمال عبادات وطاعات اوزره اولديلر ومشا
يخ كرام وعلماى عظام مجاهدات بدنيه ورياضات جسمانيه ايله بنجه كوششلر
ايدوب تزكيه نفس وتصفيه قلب ايدرلر ايدى ونصوح حكيم جليده در نقل
ايدرلر كه جناب حضرت محمد پارسا اثناى شغلده اكثر سجاده دن الندن بركيمسه
فطادو اولور حضرت اكا كيم ديو سؤال ايتجلو رجا ايتديلر ديو سؤال
ايتدكده جواب ويرديلر كه قائم الكوزلى بو معنى عمل ايله واصل اولديم
ذكر وصفوء وسكوت وتنهايى ودوام بتمز رضا ورطب دل وتو خاطر تقليل
ونفسى حيله كرلكدن امين ونار شتهيانى تسكين ايچون قطب العارفين

ذكر وصفوه وسكوت وتنهايى بيان

عمدة

عمدة السالكين خواجه محمد نقشبند بيوررلر بيت نفس را نتوان كشت
الا بجار بجز جون بكوى باد دارشى اى عزيز خنجر خاموشى وشمشير جوع نيزه
تنهايى وزانوى مجموع كتير زيرا كه سالك وصول حق مبين دكلدر الا كه مجاهدات نامه
ايله مرآت درونى مجلى وخاطر عاطرى مجلى ومصفا ايدوب لايق تجليات الهيه و
شرف فيوضات نامتناهى اولور وحديث قدسيده وارد اولمشدر لايزال عبدى
يتقرب الى بالنوافل حتى احبه فاذا احببته كنت سمعه وبصره ولسانه فبى يسمع
وبى يبصر وبى يبطش وبى ينطق بيوريلوب بو محبت وصول طريق نوافل عبادات
ايله تقرب ايتمكه منوط ومربوط قيلنمشدر زيرا خود عبادات ونوافلدن نام ونشان
يوقدر بشقا نبيجه وصار مجال اولور ودخى ايكى بيرلمادن وبجيم ومادرقا
ونقا يهن الله فاتح من فكرم ودبرزكر تحمزده اولادن برجمدن حداد نفس ظالم
باشمرخم ايتمكسزخ ماخل الفواددر ومهاج وحقالمن تراش ايتمدن مقصود و
جوبونك اهل جنت تشبيه ايدوب مضمون من تشبه بقوم فهو منهم فحواسندن
حصه دار اولمقدر وبرلز بو جوابك ايله محافت وخلق فقنده كرجه اولوب حب
الدنيا والاخرة ماصدقى اولورز زيرا نفسى حيله كرى بالجمله ايتميوب مقهور
وانا نبته ناده ايتملو اولدر كه مضمون واركعوا مع الراكعين امر بمز امتثال
ايدوب اوقات خمسده بلكه نوافلده دخى منفصلا اير زمينى ايدوب تعالى
منيف واسجد واقترب مقتضاسنجه بالعشى والغداة عبادات وطاعت ايله
تقرب خدا واصل ونقص افضلچه نائل اولمقدر اماكه برالدى اهل فساد وجهل
والحاد ايله تقليد البته قلوب ويرمش سكه تزيى برحكم دن ايله الدبه بو اعتقاد
ايله كشانا ركشادن چكوب وجور دب ومنفوض النسل وجاندن قيلاه
ودخى اكه بيد طورلدن واكه خدا ورسولنه عاق اكر تراش لحيه آيين
مختار اولور رسول اكرم صلى الله عليه وسلم افنديمز بو اسلوبى اختيار وامر
ايدنلر مضمونندن حصه دار بيوررلر ودى دساير انبيا ومرسلين صلوات
الله عليهم اجمعين دخى بو بعيته برطرز احسن وطريق اكمل كورلر ايدى كه

ستت ایدوب امثالینی تبیسم و وجوهلرینی اهل جنتک تبسمیه ایدردی و بو شکلده نفسا
الدم قسمندن اوله ایدی. حق تعالی حضرتلری انبیاسی تحاثنی بو طرزلری القا ایدردی
بلکه بو الیق و اصلح ایدی حق تعالی حضرتلری محاسن ربانی خلق ایتمز ایدی زیرا که
خلق اکمل وجوه وادنم صور اوزره خلق ایتمشدر. آلمدی دار دنیاده محاسن
تحبیه ایدر. زیرا دار تکلیف اختتام و دوام بولمیور و دار عقباده ربانی جنتک
مقام نعمت و صفادر. لوجوه اعلی دخی جرد و فیحواسنجه ساده رویالی اولمق نزادر
وحق تعالی حضرتلری حوثیسا کمال حکمتی مقتضاسنجه الدی. لقد خلقنا الانسان فی احسن
تقویم فحواسنجه انسانی احسن اشکال و اکمل احوال اوزره خلق ایتمشدر. آنی بدیل
جهات عظمی اوله بیلمه الدی. لو تبدیل لخلق الله نصا قاطعه سوزه کلمنجه امت
محمد مصطفی و بندهٔ علامر نظما بکچمز سلو آتا انلار ده قول ده فعللرده عامل وده خدا
ورسولنده نرسار و منفعل اولورلر. و دقچی دیر که بانچه زانك احد بتوبل
سببیا اولدرکه مداسیا مبتمٔ خیر جانان و سبب جمع خلد بقی و اخوان اولمقلر بر
بریده دن بریشان اولیوب. اول حدایله دم هوا وندای محبتنا آنکلر اصفا ایدوب
بریرهٔ جهات الشد اکبا جمع معنوی ده سالکلر و در خاطرسنده فتح باب اولوب وجوده
شدیه مالکلر اولورلر. دیرلر غلط بیاغی و بر ازعاق ایدرلر. بوبلکه دکل بلکه
بو وادیٔ نفس امارهٔ ده معالکی. زیرا زانکوده مراد باد و باددن مراد هوا و
صدادر که آنی بنلو ایله تعبیر ده زانلو ایله تنزدنا صانوب. بر هوده زاری ایله
بیاری کنه بکه. و طربق تلو و کاری و شهوت بزه بکه. هوا و صدادن مقصود کشف
شبه و هو و جودلی کوشش و هو شمنه روشنی خیر معبود در. تنکلیم حضرت مولانا
بیورر ده مثنوبده. بشنو از نی چون حکایت میکند. از جداییها شکایت
میکند. دآو رمخدوم کرامی جناب حضرت مندوجامی بیورر. بشنو بحیت
بشنوی صدای جنلو عود. انت محبان انت کا باو دود. بشنو و نغمات
لطیفه جرسلك حکمی بو در که عالم ارواحده جمیع ارواح. الست بربکم ندا سنده جنا
اصوات ایله ابلمشلر اولمغله ابر صوت حسن استماع ایلدکده اول اصوات
لطیفه بی تذکر ایله روح سالکلر مست و شیدا و قلبنده ذکر حق ایله شوق و محبت

ببدا اولوب سببدن جانان و دل ایله عشاق سالکلر و سایرلر دلدن فتح باب اولوب و
جوده کچن شدیه مالك اولدیلر. بوفر بو حکمتلردن غافل و بو معنالری جاهل اکثر
مجدد زانلو اصوب کنه بکه بر حیوانات نبسه قیلرلر. و منهم اولئك کالانعام بل هم اضل
ماصدقی اولورلر. و دقچی دیر که آسمان دده افتاب جمال آب و کلده رخشندهٔ ما
نقاب دو تنده و ارسنی بعوده رضا و قلوب عالم صفا دبر زنده و اولشیر خدا و مرتضی اخی
نعل اندی و جناب علی مرتضی رضی الله عنه بزدن خوشنود و دیل راه معبود اولوب الفاظ
دربار درنز حقیقت اشیاده خیر و سفسطه عوام طریقی حوده بزه دامنکیر دکلدر دیرلر
لاف وکذاف و دروغ بی انصاف سویلرلر. زیرا آسمان دده افتاب داب کله
رخشندهٔ ماهتاب ددیدهٔ عالم نور و قلوب بنی آدمده رورشنو لشخصا دیرلر که عبادات
وطاعات ایله زنده دل و کحل حقیقت ایله تکحیل اولوب تربیت ایله تجمیل طریقت و
نائل علم امینت اولوب حقیقت اشیاده علیم و داعی صراط مستقیم اولور. و دقچی دیدی
خوبانده ن سبع المثانی ده واقف و جملهٔ اسرار خفیه ده عارف اولوب واصل درجهٔ
ابرار و قائل رتبهٔ اخیارده دیرلر عبث سویلرلر. زیرا بو دیدیککی اسرار عالیه بی
علم الیقینده عین الیقینه کورن عارف بالله بر مضمون الدی. لقد خلقنا الانسان فی
احسن تقویم فحواسیله احسن تقویمی مجرد او دانده کوروب بلکه حضور الهیه بی وجه
انسانده علی التحقیق مشاهده ایدر. بو مقام واصل اولوده مردان خدا بلکه روی
مرداده نظر ایتمدن ابا ایدرلر حضور رونق شعب فکر و ذکر مرداد ایله آلودهٔ نفس
امارهٔ و بیهوده سود ایله عالم ابجره اوادره لرزنده. روایت ایدر که بهاء الدین زهیر
زنده کس بر کروه ایله جمع اولوب مجلسلو اولدن آخرده دلو اردانی صاحبنده غیرلر
صحبت ایتمیجلو انده زهیر بو ابیات ایله جواب ویرر. شعر. الا ایها الاخوان مالی
مالی اراکم. علی مذهب والله غیر حمید. فهل انتم من قوم لوط بقیة. فما منکم مفن
فعل برشید. فان لم تکونوا قوم لوط بعینهم. فما قوم لوط منکم ببعید. در روایت
ایدر ذکر خواجکاندن اسعد ستاده. خواجه عبد الله حضرتلری آداخر عمرلرنده ضعف و فتور
ومشبوه حت سببیا ایله اکثر ما نده یا توب ذربه و مخصلات اعضا واطرافنده اوغار ایدیر

اتفاقا برکون بر مجلس اوغرارکن بر ضرورت ظاهر اولمغین قالقوب بر حاجت جاره اوغرادار ایکن
انکار ایمش جوانلر کی خواجه‌نلر بابنه مسابر بجلب فی الحال آیقلرین چکوب باشنه قا
لدیروب اصحابنه خطاب ایدنکه بنجون آیاغم چکدم بلدیکزمی بو جوانلر کی بابجه مماسا
وحرارت دستنه‌ن نفسم احساس اولنجق نفسلر بز بنوع تلذذ ودغدغه واقع اولدب
بلدی آگاه اولدلو بو فقیر بوقدر مجاهدات وریاضتلر مدت عزیزه حاصل وحالا شیخوخت
دنومه‌ن بو مرتبه‌ده واصل اولمشکن هنوز داعیه بشریتن اثر باقی ونفسلر ناقص جام هنوز
جرعه جام هوای سانی اولمز دده کیم اسباب قوت کامل وحرکت جنبشکن هوای نفس
شاملدر قیاس ایدیکز کم ساده روی مصاحبتی دزونیه محنت آمیز ودز درجده فتنه
انگیز اولدقلرنه کره دادن نظاردن حذر واولادک مجلسلرنه‌ن گذر ایدوب آتشی مجلسلرندن
قلبه ضرر طوقنمدی مکن دداعی واپ بر پریشان حال وقال ایله مجبت حیدر کار وات
محو مختار لجنورز اما عمر طلبلو مشارخلر داخل الحاده بنارز وینجه خیالات کا
ذدره بنلو جاذبه‌ی کرامات صانورز وخلفه کرامتنا درجه درجه صنارز حال
بویکه بزده کشف وکرامتنا اثر ودز حقیقت اشباوز خبر وارادر زیرا مشایخ
عظام واولیای کرام بو عالم کرامتنه واصل ومقام کشفه نائل اولدقلرنده بر مضمون
من عرف الله کل لسانه

بیت

ابن مدعیان در طلبش بیخبرانند کانرا که
خبرشد خبری باز نیامد

معهومنه مصدوق اولدقلری محققدر ومفتاح السعاده
مذکوردرکه علم تصوف علم حالدر علم قال دکلدر الفاظ ووضع اولنمین بشده نظاری
فیل وقال ایتنلر درکه کلام عقل میدان حاده لنکدر ومشایخ اهل حال کشف
وکرامات صاحبی جبلی رجال دیمشلردر زیرا بزده کشف وکرامات ظاهر
دز آثار ولدیت باهو اتحاد کذب ایله منفور عالم ومبغوض بنی آدم اولورز
واحوال جیده ربان حقیقتدن بیخبر واسیر نفس حیلکرز آگاه بعنایت رب
عبد لفظی قدیر حقیقت حیدر بلکی بزده تقریر ایده‌لم حیدر لفظی درت حرفدر دو حرفی
درت حرف حیدر بللو معناسنه حرفدر اول حرفی حادر حادن مراد حلم وحیادر یعنی
اولدیغی حیدری اولدن کمسنه حلیه حلم وحیا ایله محلی شریعت وحقیقت ایله مزین
باطنی

اولر تاکه مقام حیدره یتکه واصل واول طریقه منصه اقصاسنه نائل اولر ایکنجی حرفی یادر
یادن مراد ید بیضادر یعنی حیدری اولدن خالدر یا محبت خدا بر جوشش وخروشش
ایدوب انوار الهیه‌یی جان ودلندن مطلع ومنقاد اولر اوچنجی حرفی دالدر دالدن مراد
دلدر یعنی حیدری اولدن کمسنه خیرادن دال دبوده عشق ایجره قال اولر دردنجی
حرفی رادر رادن مراد روشنا دل اولمقدر یعنی حیدری اولدن کمسنه‌نلو مرات
خاطری بال ودجتو ددنسل دنیادن صاف ومصفا اولر تاکه ایینه قلبلری مرات
جهاننما ووجودی اکسیر کشورکشا اولوب مسلم عالم ومقبول بنی آدم ورسول اکرم
صلی الله علیه وسلم قننده امت وعلی مرتضی حضرتلرینه محبت ایلمکله مزف ع وکرامت برله
قدری عالی اولر دیوب خواجه جهان ختم کلام ایلدی وتعادت معهود اوزره
اوغلی تنبیه جان ایله خانقاهدن طره چقوب خلوت قاپودن قریب عزم ایلدیلر چون
بابا محسننك عاقی بوودیه ایله کلمات نوشنادن وحرکات موحشادن بی خواجه جهان
دن مشاهده ایلدی اولدم ملزم ومبهوت ونکار نجات ایله سکوت ودعوا دار دیز
اشارت ایدوب خانقاهدن طره چقدیلر وعزم راه قیلدیلر چون خواجه جهان
تنبیه جان ایله صلوة صبحی ادا وشکر خدا ایدوب قلونجارین فرزندن خانقاهده کلدیلر
کوردیلرکه حیدریلر عزم راه ایتمشلر اولدم بربر احوالکرشته‌ده متعلق کلمات
واولر نحو علو فساد رینا اظهار وردده مشغول ایکن کوردیلر بر طائفه نحو بوشنا
خوار جوشش ایله کلورلر

آمدن طائفه جابجا نخانقاه خواجه جهان

جمهور جاهلیلر بلوله عاملی آواز خوش ماکلمر وراه بیکده جرساکلر صدالی بر
سونچ کار دلی ساز وسوز تحیه دلا نوازشلی وساز بلدیب ناز نازشلی بر بلوک رند عبا
شکر وبازار عالمده فندوشکر ونحو بجا بوشکلر وکوشلرنده بر منکوش بعضا عجبا مرضا
عقدم حلقه بکوشی در ذرزه موبلیب نبتشر نیتلر دمو نبتسلر سیاه مانند
مار دبو اسلوب ناهموار وآیین بر کردار دخوار صالی ودعوب ایله خواجه
جهانلو خانقاهنه متوجه اولدیلر خواجه دخی بو صورت ناشایسته ایله بو
نذیل کوزیجلو خوش کلمدیلر اما صاحب خانقاه اولمقلر حیه ایدوب معنایی تنبه

الوجه انما یوفی الصابرون اجرهم بغیر حساب فحواسیله عمل و جمهور جاهلیه استقبال
ایدوب خانقاهه کتوردیلر و مکان کوستردیلر. بوراده درویشلر دیدیلر بوده خواجه
اجرا ایدوب بسط بساط نعمت و طبق طومار وحشت قیلوب بونلره تمام الفت کو
ستردی چونکه نعمتی اکل ایلدیلر اول نعم ایچون شکر خدا و صاحب خانقاهه دعا ایلدیلر
بوده بیراندیشلی قدملرین یاد و روحلرین دعای خیر ایله شاد ایتدیلر والا بنه
دائره ده دنبلدلر آلوب رسوم ذکر ایلدیلر اوزره جوشش و خروشلر ایدوب بوده حال
جوشش اولدیلر خواجهٔ جهان اولدم کربیان تکیه دن باشی قالدیروب جوار
تعظیم و توقیردن صکره بیوردیکه صفا کلدیکز. قنده یاردن کلورسز و قنده طائفه دن
سز کیم دیرلر و بیرکزیکی قنی نامی ایله ذکر ایدرسز دیدکده فی الحال بیشقه ملای اولدن
ابدال ایکی اعنی بابا تیمور نام بر سوزه آغاز ایدوب دیدیکه ای خواجه بز شیر
واندن کلورز و جمعمز نوائیلوز بو بیرمزک نامی بابا مرور شیروانی و بیرمزک
بیرینه بابا تیمور کاشانی دیرلر جیران مه بیشنده دلیر و بیشه زار حقیقتده شیردر
دیوب خاموش اولیجق اولدم مرور شیروانی جوابه آغاز ایلدیکه جواب
دادن بیرجا بیاره حضرت خواجهٔ جهان دیدیکه ای خواجهٔ جهان
عالی همم و ای بازار صوف نعم و ای زمرهٔ خواجه اعیسن و ای فرقهٔ ضعفاجه
جلیسسا دیر کلدیکی کوشن جاده منکوس و جواب باصوابینه تسلیم عقل و هوش
ایدوب نحواسیا اوزره کلدیکی جان و دلدن اصغا و سکا آئینن جامیلک ابتها
ایدوب بیان دیعان ایدر بلکه بز بیمارهٔ عشق ایچره جاهلیز و بادهٔ کلکونی
استامیلرز و درونمز مانند جام مهبا مصفا و جلا بی ایله آئینهٔ طبیعز منور
و مجلادر و جام مدام الوسنده طوتمغه آتیلده ده پایمال و بادهٔ عشق
و محبت ایله شوریده حال اولوب غم فردای دلدن دور و مدام عیش و عشرت
ایله مسرور اولورز نتکیم بز طریق ملامیلوز سالک اولمغله محو وجود ایدوب
حقیقت اشیاده بصیرتز و زاهد ظاهر پرست نفی وجود ایتمکله عاری اولوب ایله حقائق
اشیادن خبیر دکلدر زیرا زاهد عجب عبادت ایله مغرور و کار رندان نصیبسی اولمغله
نقل معذوردر و دخی ای خواجه بز مدام مستانه و راه محبته رندانه اولدیغمز سببیله
بودرکه دوای مرض عشق می حمرا و منافع للناس فحواسی اوزره علم عالی دوادر

و دخی

و دخی ای خواجه عم موسیقیه کامل ترز و آئینمز بیر مز اوزره عاملرز دیو نغمات والحان
ایله داودی صدایله نالالر و آواز دلفریب ایله راه محبته سالک اولوب جوشش و خروش ایتدیرنا
محبت خدا و خوار نارهٔ دلسوز ایله نغمه سبب نشوهٔ جام صهبادر و دخی ای خواجهٔ
باطنمزده اولان آتش کدر کشتنا و جودمزده تکیه دار و کونشمزده اولان منکوش جواب حضرت
غیر بسنی کوش ایتمکه اشارتدر و یوزمزده فتیل فتیل موی سیاه آتش دروغمزده اولان دود
دن نشانه ایدیکی بی اشتباه ایدر و بر دخی ترغیب قلیده اولان قندیل عشق قندیل و پاشنده
اولان موی نیزده بز دبیل ایدیکی بی قیل و قالدر و دخی ای خواجهٔ عالی و عاملان دای جهل
قندیل ایچره کامل بزوده بز زاتش ایله مثال آفتاب عالم افروز و مانند مشاعل منازلمز صفا آ
لوده قیلرز کر بیت خون زخطینه رفت غبار آلود ازدل عاشقانه بر آمد دود
مضمونی اوزره خطوط سیاهی صحیفهٔ رخساردن ملو و مثال دود سیاه اولان ظلمتا
الدن قلو قیلرز و بزلره اولان یاوبر بر نعمه و معبه اهر مبر نتیمز دکلدر زیرا جمهور ازاد
نه هوش و مدام باده و بنیته ایله جوشش و مثال دریا عشق و محبت ایله جوشش و خروشان
و کاه مسلوب عقل و هوش اولوب اونیچه خاموش قیلرز و بزه سنلو ایله سیم و زر برابردر
وجه دنیا ایله درونمز کارکر دکلدر زیرا بز حقیقت الفقر فخری دروجهسز واصل و
مضمون القناعة کنز لا یفنی قرینه سنه نائلز و دخی بز حقیقت اشیاده خبیر و بز خاطرلری
رنجیده و دلکیر ایتمز زیرا بزم طریقمزده خاطر آزارلق جرم کبیر و طریق حفظ دانشکبدر
و دخی ای خواجه جناب حضرت رسالت پناه صاحب سریر لی مع الله حبیب الله علیه
صلاة الله وسلامه حضرتلرینه بنده سیز و اول حضرت یا ابجه و لکن الله ابحاه و منصها
من کنت مولاه فعلی مولاه حضرتلرینه جاکر جاقلری و آل و اولادلرینه محب و عاشقلریوز
بیت زوال ایر شمس ناول خانه دن بقا بولمغه بودر زماده مختصر ای خواجهٔ محترم
و داخل را بر دهٔ حرم ایمن جا بیلکه نا کا بودر جواب باصواب دکمونده دقائق اسراردن
بو دکلکا فتح باب اولدی دیوب بابا مرور جانی کلامین آخر و ساکت اولوب خواجهٔ جهان
ناظر اولدی جواب داون خواجهٔ جهان بابا مرور شیروانیدن طریق جا ملکده بودر
حرکت جاهلمز و کلمات عالیاز و شطرهٔ ملحدانه استماع ایلدی اولدم غیرت خدا
درونزده ظاهر و ذریعت بطهره نابعه اولیان قصار ایدیکی بامو اولوب زبان شدینا
وادایه مفتون ایله دیدیکه ای بیر اسیرینه هوا وای کرفتار قبه جبه و [illegible] ماهرن

[illegible]

ثم الذین اتخذوا دینهم لهوا و لعبا بزا عشق ایچره جاهلر و صداکه ایلر داود نایلرز صفای جی ایلر مدام
مست و شیدا و غم و غصه و بناجی دروند و ... رها قیلوب آزاده و مزخرفات عالمه دلداده دکلز
وبرز بو فلک صلجیحه و اینکه بلیح و کلا ایچی اقلهدر الشمس و الانبیاء من الامرد زیرا جامی حقیقی
و می محبت ایله زانی سولر شخصدر که اوزاچ نجسده حافظ جناب عمر الفارض کبی سکرنا بها من قبل
ان یخلق الکرم فحواسی اوزره کرم خلق اولنمزدن اول بادهٔ عشقدن مدام مست و شیدا اولمز یوخسه الوجه
انما الخمر والمیسر والانصاب والازلام رجس من عمل الشیطان فاجتنبوه لعلکم تفلحون مضمون منیفی
اوزره زکی باعث صلاح و اجتنابه سبب فلاح اولوز خمرایله مدام جاهلکی ایله ابدنوب مست
و شیدا اولمق آخرده رسوایه باعث ایدیکی معلوم عقلا و عرفا دکلمیدر و نفس ایله جنس حرام و حلال
ذاهب اولدن کاذاولمش محل کلام دکل ایکن از حله ذاهب و شریعت محمدیه هارب و منهی عنه اولان
خمره شارب و درو... نفسی بحوره طالب و نفس اماره که روحانیتکزه غالب اولوب سزیجا
حضورده و آیین احمدیه من الجور قیلوب بحر الحاد عبق و نارکوه حریق قیلمش و ابن مسعود بیوررکه
اذا مات شارب الخمر ثم ... فادفنوه ثم اصلبوه ثم انبشوا قبره بعد زمان فان لم تجدوه مصروفا
عن القبلة فاقتلونی زیرا بز کلام حقیقت علماء کرام و مشایخ عظام واقف و درجهٔ عرفاندن عارف
اولمغلی لجنسندن بی خبر و علامت عشقدن اثر اولوب اسیر مشتهیات نفسانیه و گرفتار دام
حیل شیطانیه اولوب جناب حقدن مردود و راه ضلالتده مفقود اولنلر عالمی سربسر کشته و
کنار و حوش بر کوشه ده قرار طوترز و دخی ای پیر فاسق لحم وای نامرد نی ومن یهن الله
فما له من مکرم زبان نصیحتده بیدان مراد عشق خداودر نظم
رها کردم خیالات جو دیدارا بجو خوردم من شراب بیخودی را
شدم بیخود صفت اندر دو عالم نه انسانم دیگر نیلو و بیگانه
وحضرت منلا جامی بیورر بیت صفت بادهٔ عشقش ز من مپرسید که
آبه بی شناسد بخدا نابخشد نثر و بیگاه اولور روح انسانی بر اطلاق اولور عشق
ایله متصف روح اولمغین اوزانه محبته جناب ابن الفارض بیورر شعر لخمر ولولم وادم
لی اب و لکرم و لوحو و بی ابهام و فیه وقع التفریق و الکل واحد فارواحنا خمر و
اشباحنا کرم نثر و مولانا جامی بو قطعهٔ جیفه ایله جاهلر وجه تسمیه سن بیان بیورمشلردر
قطعه بودم جام و رندیء قلم جرعه جام شیخ الاسلامیست لاجرم در جریدهٔ اشعار
بو معنا تخلصم جامیست نثر ~~مولانا جامی~~ بیس بو قطعهٔ جیفه اگرچه که بلا بیلو جامی
اسمیله مسما اولدیغنی و جهتنی بیانده لکن جامی اسمی مشایخ اسلامیلو جام لجیلنده
جرعه نوش اولوز کیمر بر اطلاق اولنمغه لایق اولوب غیریه جامی اسمی اطلاق

اولنمغه

اولنمغه لایق اولدیغنه اشارتدر فی الحقیقه جامی اسمندن مراد عشقه اشارتدر و عشق خدا بیان ا
المحول احسن الاحوالدر خواجه عطار بیورر که ذرهٔ درد از تو عشاق را نثر و مولانا
خداوندکار بیورر نظم عشقست طریق راه پیغمبر ما ما زادهٔ عشق و عشق شد مادر ما ذکر
عاشق و معشوق شد مشتاق عشق که نو تشا فی دوبین مشتاق ... و رسول اکرم صلی الله علیه وسلم
افندیمز بیورر من عشق فعف ثم کتم فمات مات شهیدا نثر و عشق خدا حضورده عیان
ایدیکی اهل طریقه نمایاندر وار عاشق ربانی عین القضاة همدانی بیوررکه رباعی بر سبیلا سربسر شاه
آمد عشق بر کاف کلاه کل کلاه آمد عشق بر بیم ملول ملو ملو ماه آمد عشق یا ابنا
نو بکجدم زراه آمد عشق لکن سز بو مقام عالیه بربیا فسق فجور ایله صحاری نفس امارده سر
ربا کزرز و جام می ایله مدام مست و شیدا ناموس و عاری ترکت ایدوب لجه دلی و عبا ایله جا
مبتلا اولورز بلکه عاقلر اولورز و دخی ای پیر باده نوش وای مکر ابلیس ایله مغشوش صداکه
ایله مغرور اولوب آواز خوشکه عالم شایع و انقا ... بنی آدمه شایع اولوب هیچ جهله و فسقه
صداکه و کلمکلک ایله باعث تحریک سلسلهٔ شهوت و سبب ظهور صنوف معصیت اولوب
الفار فتنه آثارینا فخواسی تحریک و بو فتنه بر باعث اولمغیز معصیتده تزلیلو اولورز و رسول اکرم
صلی الله علیه وسلم افندمز بیورر الغنا ینبت النفاق فی القلب کما ینبت الماء البقل اگرچه آواز
خوشی بیتوده حلقه دیر و دیر معینده ونفخت فیه من روحی اورنه ده براثر معتبر ایدیکی و غیر نظر
دکلمیدر و حضرت داود علیه السلام حسن صوت ایله ممدوح انبیادر و رسول اکرم صلی الله علیه
وسلم ابو موسی الاشعری یه حسن صوتی اولدیغنده لقد اوتیت مزمارا من مزامیر آل داود بیو
مدح بیوردی اما مزامیر صورت طیبه که نحله حرف اینموب نغمات و ترنمات ایله تضییع اوقات
و صداکه فسقه و کلمکلک ایله باعث تحریک سلسلهٔ شهوات اولورز زیرا صدای خوش بیورز
مراد اولدیکه علما و فضلادن و صلحا و فقرادن آواز خوش ایله فصاحتله فصحای عرب بر فرق
بیح رسول اللهی بیان و صدای جانسوز ایله تلاوت قرآن ایدوب استماعندن اهل ولا
سرور و خاطرلرنده غم و غصه دور اولوب صداکه باعث صفا و دعای خیر دینی سزه
زخ عقبا اولور و دخی ای پیر مجنون وای دیکه دائرهٔ اسلامدن بیرون توبه ز... ایله
... مجنون گردان و مفتون اولوب نبله نبله مویلر باشکده بلکی سیاه و عادی ایچره درد
... ایدیکی بو اشتبا هیر و شوایله کذبکه ماننده رقاص و مسخره مخالف وضع ایله خلق ایچره
تهاز اولورز و دخی بزه سنکلو ایله سیم وزر برابر و حب دنیا درونکزده کارکر دکلدر
دیرز بو دعوایه شین الله ایتمکه منافی ایدیکی جواب شافیدر زیرا مالکو محبت دنیا دن

زائد وجه ایله حق ما بیننه حائل اولیجق مال واسباب انسانه ضرر ویریر مللو واملاک خواه در اثر البلی
مثنوی: چیست دنیا از خدا غافل بدن نی قماش ونقره وفرزند وزن آب در کشتی
هلاک کشتی است آب اندر زیر کشتی پشتی است نثر ونیجه انبیا واولیا علیهم السلام
صاحب الصبا مال فراوانه مالک ونیجه خدم وحشم ایله طریق حقی سالک اولمشلردر جمله انبیادن حضرت
سلیمان ویوسف علیهما السلام واولیاء کباردن عبد القادر گیلانی وخواجه احرار عبید الله قدس الله سره
بونلر حفظ ایدر روایت اولنورکه خواجه احرارک طویله سی ... وعبا قبلابا دارابکر بوبر ... نظیر
ولوبنو ... طلبنه صاحب ... وطویله لرینک میخلری زر وسیم اولمش ایدی برکون خواجه دن
بو احوال سؤال اولنده بیورمشلرکه من میخ طویله را در گل زده ام نه در دل وام محبت دنیاده بر اولیوب بر مضمون آیز ... قانع بنفقون محصل کلام ونقصه
انفاق ایدوب محبت زر وسیما خاطره قلبه داخل ایتمیملو کثرت مالده ضرر یوقدر ایه بکی محبت شبهه
دکلدر نبت زهب مال وحب جاه بر جنز ... نوجون داخی نوبی ازراه بر جنز
ودنی بر حقیقت انسانه بعد وکبری رنجیده ودنکیه ابتحزت ویریر عبث سویلمز زیرا رسالتلو شاه
زبعت ونائل مقام طریقت وحقیقت اولیوب او خدا ورسولنه عاق اولمقله جمله عالم سزدن رنجیده
دار ونقل بلمکه دنیا منفعل اولمقله مبغوض جهان وخلقا ایجره بیهاندر دنیا وآخرته قران
اوزره اولورسز ده ضمنی بنده رسول خدا وجاکر جاء الرتضی یگفورسز آتا قول ونعل کلیملو انداک
قال حالینه جنبشا وزبعت مطلقه اوزره کوششده بلورسز زیرا سز آبکی جانشا حقیق دن خبردار
ده واصل درجه اخیاره کلمسز باری بعنا جزبت الوفام احوال جایکی سزده اعدام ایده لم لعطا جابی
ورثت حرفدر نو حرفی جابیللو معانسنه خفندر اولرحرفی بعمدر جیم جفا دجوده اشارتدر بعنا جانی
اولان کیمسه امر خدای ذوالجلال ایله ظهور ایدن آثار جفا وبار عنا جز تشویشلا بار کتور مبوب
بلا کل مال ناسلو اذینه مبدا ایدوب بوبیتلو مضمونینه فقرالیه که دیمشلر
ناشاد می باید شاد اوالسون بیچون ناشاد اولسون دینلو بر داد اولسون بیت بعنا فاما
العنده امره اشارتدر بعنا جابی اولودن کمسنه امر خدای متعال ورسول اکرم صلی الله علیه وسلم افندیمزلو نبی ناظمی حرفی
زبعت بعنا معانی اوزره الف مثال راست وثابت اولر ناکه راستینی معاقینه بولر تالث حرفی
سیمدر بیم محبته اشارتدر تعنا جابی اولودن کمسنه جام محبت خدا ایله مست وشیدا وماسوی اللهدن
فاطرلرینه رها ایلیوب راه محبتده ثابت اولر رابع حرفی بادر یادن مرادی بعنا جابی اولودن کمسنه
شالرن باعشق ومحبت ایله جوشا وخروشا ایده دیوب خواجه جهان اوغلو تنبیه جان ایله عادت
سعادت ده لیا اوزره خانقاهدن طره جنوب خلوتخانه لرینه عزم ایلدیلر اولدم بابا سرورشید
دانی حواله حاجات وترجم ایله خانقاهدن جنوب عزم راه ایتدیلر بر عادت اوزره خواجه جهان
ارغلو تنبیه جان ایله ملوه صبحی اداسینکه خدا ایدوب خانقاهه کلیدیکه جابلیلو عزم سفر ایتمشلر
اولدم کذب مقاملی بز بحوب جلوسا ایتدیلر بر ساعته نظرکه کوره بیلدیکی بزه بر جهور انا جدار تحزیر

دعا یونس ببر خورشید رو برزمین بر طائفه کلوب آمدن بکتاشیان بخانقاه خواجه جهان کرده بکتاشیلر کروه
جیما روزانه داوضائع ناهموار دری باشیلر واطوار ناهموار اهلی باشیلر واطوار ناهموار بکتاشیلر بکتاشیان
مثلاشیلر ومنکرات فسبحه دن غیر نتفاسیلر ورزده آن کیجودن دوازده ترکی ناپاک ترکی عضا بر قارشو خواجه
وطویر ایکی قارشی وناجلنلو وسط حیقیق سنده سبه غازب سکنه نه ذکر نمایان دوده ترکلو کلهکلمین جهان
جنبه بو کزیز بوکلش تراجر روان وناجلنلو صافی جانبنده نقش لفظ الله وصول جانبنده
محمد رسول الله وکیملو ناجلزده اسم علی مرتضی ونام حسنین احسنین رضی الله عنهما مکتوب ناجلر بیاض
ابله کجی که وعباده وکی جبه وقباده خیل وخشم طبل وعلم ایله خواجه جهانلو خانقاهنه متوجه او
لدیلر خواجه جهان دخی انلری بو کسوت غریبه وهیئت عجیبه ایله مشاهده ایدنجلو بوطرز طبعه
بسنده بده وخوش کلمدی لکن صاحب خانقاه اولمقله صبر وتحمل ایدوب رفق اوزره اولدیا زیرا رفق
رضا بر برادر وشکل کار در آسان ایجنسا محل کاره دکلدر محصل خواجه حضرتلری بو جهوده رفق
اوزره اولدیکی معامله ایدوب صفا کلدیکز ودوبیلر دیوب اعزاز واکرام ایله خانقاهنه کتورد بلا
بعده خه منکار دینه اشارت مثال فرشلر بو نلونی انواع نعم کوناکوندن احضار ایتدیلر چون نعمت
تناول ایلدیلر اولدم خدای عز وجل جنابنه ثنا وصاحب خانقاهه دعا بعده ارواح حبشا دلینه
حبرا ایله یاد ایتدیلر ورسوم تذکری اوزره الوبیز دنیلک ودائره آلوب بر فصل جوشا وخروشا
ایدوب بعده خاموشا اولدیلر خواجه جهان دخی اولدم جواهر آغانه ایدوب خوشی کلدیکز
درویشلر صفا کلدیکز حرویشلر دیار دن کلورسز ودن طا ایلک دنن ونره کیم وبراق وبیر کزین
نام ایله یاد ایدرلر دیو بیوردیلر جمهور بکتاشیان چون خواجه جهاندن بوکوه سؤالی کوشا
ایتدیلر فی الحال خلیفه لری اولودن حال اعتنا دده عبدانه بشارت حال دین اوزره کلوب دیدیکه
ای خواجه بز دیار ساسانده کلورز وفرزندان عارفوت وجلوه ساسانیلرت دبو ببرده بابا سنان
ساسانی دبو ببر جتلو ببرینه باباکوبان هنه دانی دانلو ببردن بابا عوبان شبان دیرلر
موبری درینم وصاحب قلب سلیم وعارف بالله ومقبول درکاه الله وعارفان بی اشتباه
معدو دیوب خاموش اوبلجق اولدم بابا سنان ساسانی کربیانه تفکره وفیالوت
شبطانیه دن باشی قالدیروب جواهر آغانه ایلدیلر
بحضرت خواجه جهان جواب دادنا ببر بکتاشیان
ای خواجه عالم هم وای بابزل الوان نعم ای سنجی سفره کستر
وطلبنج عالمده جسم برور بیلکه بز ببرانه آبیکن حضرت حاجی بکتاش واول آستانه اسعا
ونره جان ایله واشی دشوخ طبیع دینلو معاشا وفن عزمانه فدوشا وعیاشا ور
عشق ومجتبا طبل وعلم ایله عالم ناشی فلزونه زیرا بز مرادت صدرلک صاحبلری
ونفس اماره غالبلری اولوب ماسوای فراموشی ومنظر عشق ومحبت ایله جوشی

وخروش ایدوب جهانده کرفتار علوفه و فنار خواسید بار محنت دنقو وفاقه دکل و مضمون
الرزق على الله ایله عامل و قضا ورضاده جرسز ثابت اولوب جناب حقه توکل ایله توسل و
قنوت قناعتی ناموس ایله تعقل وباد تقوی تحمل ایله تجمل وامر تقدیری تجلی ایله توغل ایدرز بیت
توکسانه بیر کاریا مکن   مارضا دادیم نانرا الوکیل   ودخی بزای خواجه بحار وحدتك غوا
صلری وخورشید عشقلو ذره مثال کاملان وطریق وحدتلو رهبرلری ومیدان محبتك سرورلری
وعالم ایچره بحناشیلر وصوفیان زمان کبی قلندریشیلر دکلز ودخی مملکت جانلو شاهی وآسمان موفقلو
ماهی وطریق حوزه ثابت قدملو وتعلقات عالمدن آزاده برکوه عالی همتلو دن وآستانه
حاجی بحناشیا درونیدن افکار وانلر افکده سبا اولدیغه تاج وار ایکی بنی قبل وقالدن
ودخی ای خواجه تاج نه جانب بمعنده اسم جلال باری مقدار وار اولدیکر اوستنده حق خاطر
وجمیع افعالمزده ناظر ایدوکنه اشارتدر وجانب بارینه نام محمد المصطفی صلی الله علیه وسلم وعلی
المرتضی وحسنین احسنین رضی الله عنهما اسم شریفلرین تحریر ایتمکز مقصود اولدیکه اسمای شریف
تمرا ایله مثال شمس وتابان وهوکون عالم کوش بکوش سیران دوشوب بر جایه ده وبو تاج د
لوب جمله عالم بزه تعظیم وتکریم وهیچ سیما جاننا عرض عبودیت ایله تسلیم ایدر   مهمان او
بزه نعمت بوزندن   نظم

قطب عالم تلوه فیض آخر بزدن دمادم
جهان وجان بزیملر اولدیب قائم
تکادونی بزملر اولدیب دائم

ودخی ای خواجه زمان وای راه مجتنده
مرداد تاج اوزره دوکردن مراد بریده مرده اولدیغیز نشان ویر موتوا قبل ان تموتوا
معناسینه برهاندر   ودخی تاج اوزره دوکر فلکلو شیر جفاسنی نشاندر واول دوکر اوجنده
عاره قیشلی تراجدن مقصودی اولدیکه مزدن تراشی اینه یکز موبلره عدیل ووردیغمیزده
سوزان فتنه بر عشق قبلدا ایدوکی محل قیل وقال دکلدر   زیرا بوی کبیر باش هیولی سیاه
اولمقله آنی تراش ودیراجدن اکا مانند ایتمك ایله زند لکمز عالم فاشه یتلرز   ودخی ای
خواجه بیاره جه وجه   وای لجاجه اهل عهد جناب حضرت بحناشی ولی برنسیج اوزره
بی نان وآب ذوقی سز رب الارباب حضرتنه بالعشی والغدات عبادات وطاعات ایتمکله
محاسنیمز بنیلرن کثرت ربانیه دن توکلوب مرآت رضایی مثال آیینه جهان نما وزنکلو
غبار خطدن پاك وجلا اولوب اوراد باخفیه درکاه حقه تضرع ایدوب   نظم

اوزنه دن بزون اول صوم وصلاتی
دخی نار جهنمه دن برائی
تمنا ایلمزیز آنده هیچ دن
بوسوزی جان ایله نطق قیلاسی

ودخی بزای خواجه رضامزدن خطدن عاری ایدوب

اول سلطان

اول سلطانه کنه بکری تقسیم ودعوای بحناشیه بوآیینا تبسم ایدرز   زیرا عبادات ظاهره بر
طرف واکمین بیرمز اوزره کوشش ایتمکلر شرف حاصل ایدوب اسرار عالم جبنه وحقیقت
اشیاء بصیر اولوز محض ای خواجه محترم وای داخل سراپرده حرم آیین بحناشیکون سکا
بوذکلو قیل وقال وبسط مقال اولنه بی لکن بحردن قطره وشمسدن ذره انجق بیان وعیان
اولندی دیوب بابا سنانئ ساسانی خاموش اولدی   جواب دادن خواجه

جهان پیر بحناشیان   چون اول پیشوای راستین دنقه آب راه دین ودنیا زبده و
دیانت دشمع شب افروز سعادت ودر دریای نظر دعوانا اعنی حضرت خواجه جهان
بابا سنان ساسانیدن طریق بحناشیکه بو قدر کلمات دروغ آمیز وحرکات فتنه انگیز شاهد
ایلدیب اولدم زبان بلیغ وعبارت فصیح ایله دیدیکه ای پیر کرآه   وای اسیر نفس روسیاه ایا طریق
حقه دن حر وای شریعت محمدیه دن کلیجور وعالم ایچره بیغوض ومذموم ونور سنت ودیانت تقوادن
محروم بز بحناشیلر وصوفیان زمان کبی قلندریشیلر دکلز   زیرا صداقت مدعیلو حاجیلری وعسکر
نفس اماره تلو غالبلری دکرفتار علوفه وفنار السیر بار عوایقی دکلز   دیز دریای وحدتلو
غواصلری وشمس حقیقتلو ذره مثال فاصلری وکماللو جاوزوده سلطان عادل وبارکاه باریده
بنده مقید وهوا پرستلری مبطل وضلال کوشکلاب زدیرز بداعتقاد وبه اذعان
ودروغ ونقصان سویلرز   زیرا صاحب صدر صداقت وغالب نفس آفت شور شهدکر
طریق اهل بدع وضلالدن اجتناب وشریعت وطریقت موجبنجه مونس اولی الالباب اول
نتیکیم اول راه حقه داعی وهادی سید الطائفه جنید بغدادی حضرتلری بیورر مذهبنا مقید
بالکتاب والسنة وقال ایضا الطرق الى الله تعالى کلها مسدودة على الخلق الا على من اقتفى
اثر رسول الله صلى الله علیه وسلم   قطعه

طریق راستی کر استرسکز سز
شریعت موجبنجه جنبشلر ایلیکز
قوبوب الهادی اوبولی مصطفی در
سز اول سلطانه شایسته ایشلر ایلیکز
بیورر حرو بنده راه صداقت
عبادت ایلینج کوششلر ایلیکز

… نتز اول نائل درجه
عالیه جناب ابو الحامد الغزالی بیورر که لا اعرف لتارك السنة من غیر عذر وجها سوى
کفر خفی او حمق جلی   تحقیق قال وحقیقت بو ایکنا سز ذاتکیز وسنت ایله عمل ایتمکلو ایله
طریق زندقه والحاده سالك وتبع اغوای شیطانیه ایله قضای کفره مالکز   واصول ار
بعینده صاحب الحقایق بیورر که ان الشیطان لما یئس من عبادة عبدة الاصنام ابتدع

ولبقائهم بسببها بالحق في نقض الذكر والزيّ ولبس الثياب الخشنة والتوجه والتصوف والتطلقات
الفارغة من المعاني المقصودة فظن الجهال ان الحق لمشابهته بالحق واختلط بكلمات الوفاق
والعشق وعلقوا فيه بقول عقيم، وانهام سقيم، ثم تبرؤوا من الادب والنصوص واحوال العلماء
والاولياء فوقعوا بتلبيس ابليس في ضلول بعيد؛ وافتروا على الله تعالى وعلى دينه وعلى طريقة انبيائه
واوليائه فضل سعيهم في الحيوة الدنيا وهم يحسبون انهم يحسنون صنعا اونلرو كالانعام بل هم اضل
سبيلا ايا بيرسنيه ومجنون وايا حركة دائره‌ء اسلامدن بيرون حضرت حاجى بكتاشك عبادت
ايتمكرله يوم القيامة [illegible] تكاليف شرعيه ونقص ايله امر اولنان عبادتى توجهله رفع ايدرز زيرا
شريعت محمديه اصل احوال ولب لباب الحقيقة‌در و حقيقتك شرعه مطابق دايله اولاز زندقه والحاددر
ازالة بعض حق المعبوددر والحقيقة هى حق المعبوددر وحاجى بكتاش حضرتنه بو ديه‌رك افترايى
محضدر كه بيلان ايله بكى عبادات كثيره ومجاهده‌ء عيبده زهادلرنده محفوظ اولدى مناقب شريفه‌سنده
مسطوردر ديين الجمهور متعارف ومشهوردر نهايت جواب بوله‌مه‌يكه درز بو مقوله
بهتان وافترا سويلمكله طغيان ايدرز نعوذ بالله من ذلك الالحاد محمد بن المنصور حفظه الله
روايت ايدركه اول كامل ربانى جناب حضرت عبد القادر گيلانى قدس سره بيورمشلركه
[illegible] سنه غزو وسياحتده دمشق دار السلام ساحها الله صوب القدم جانبنه برى جانبنه عزم سياحت
قيلدم وبر زمان اره‌ده گشت وگذار وهوشيب بر گوشه‌ده قرار طوتدم وبو جستجوده مادرز
بولنوب شدت عطشى دره [illegible] كاركر ادليش بر قطعه سحاب اوستمه سايه صالوب نازل شايد
برشى متمكن قيلدى بن دخى اوراده [illegible] حلاوت حاصل ايتدكلو گورديكم انقدرز بر نور
ظاهر اوله‌رق وضياء ويردى وايچنده‌دن بر صورت ظاهر اولوب ندا ايتديكه يا عبد القادر
انا ربك وقد احللت لك المحرمات اولدم اعوذ بالله من الشيطان الرجيم اخسأ يا لعين
ديدكلو اول ظلمت وظاهر اولان صورت دخانه اولوب بعده بكا خطاب ايتديكه يا عبد
القادر نجوت منى بعلمك وبحكمة ربك وتفقهك في احوال منازلاتك ولقد اضللت بمثل هذه
الواقعة سبعين من اهل الطريق وبجملو بن دخي لله الفضل والمنة ديو جواب ويردم بعضا
قدس سره عبد القادردن مطالبه سوال ايتمشلركه شيطان ايدوكنى نيجه فهم ايتديكز ديديكده حضرت
بيوررلركه احللت لك المحرمات ديمكله ابليس بر تلبيس ايدوكنى معلوم ايدندكه انبيا واوليادن
بر فرده محرمات حلال اولماز زيرا بر فرد عبوديتدن خلوص بولماز وعبوديتدن اخراج
شيئ وبر مقام يوقدر اندن بريا اولمق كفردر حق كفره راضي دكلدر آنكچون بيلديكم
شيطاندر ديديم وحاجى ايله بيرلى [illegible] ودنيلو دائره ايله اسيرنه هوا وما هم [illegible]

من كرامات حضرت عبد القادر الكيلاني قدس سره

الذين

الذين اتخذوا دينهم لهوا ولعبا بو نقصانى بر مقصد حاضر [illegible] معلوم جهانز ومضمون افرأيت من اتخذ
الهه هواه بر قاعده شيطان اولمق محدلكمان دكلدر وحاجى ايله بيرايكلك بيله‌ن عقيده‌سى وارلى
ركن اجماع الشهوات اسم جلالى تا جليده بحر ونام محمد المصطفى صلى الله عليه وسلم افندمزك قطعيه
ايمه‌سندن مرادمز انده تعظيم وتكريم وكمال حرمته عبوديته تسليمدر ديرز بو ادعادن دروغ نفعدار
سويلرز زيرا اول اسامى شريفه‌لرى بركيجه كاغده اوزره يازوب بى طهارت بكم جنابت
باشكده الوب عالى شبهه [illegible] واصل سيم وزر اولورز بشقه اسم جلالك مجسب كسب
جيفه‌ء دنيا ايچون تعظيم اولنماز بلكه تحقير اولور خصوصا كه جلودن تنظيف اولمجلو مسمابا
اولورز رب العالميلو اونه امتثال ايد اولور بو معنادرز خود بيلز وبر دخى اسم جلالى تا جزه
يازمدن مراد خدا اوستمنده حاضر وجلى انعام ناظر ايدوكنه اشارتدر ديرز بو جوابكز
فضاحت واظهار جهالت ايدرز زيرا خدا عز وجل مكاندن مخصوصدر منزه ومبرادر
واوستمده‌دن ديمك كفر والحاددر بن عاقلمانز بيلورز وحديث شريفده ان الله ما حل في شىء
ولا غاب عن شىء وارد اولمشدر وحاجى اكر مرض الحاد ايله عليل ومبتلا وايب ما هم
في قلوبهم مرض فزادهم الله مرضا تا جليده‌ده اولورز حركتلرنكلو تثبير جور [illegible] نشادر
ديرز بيهوده كفتار وحركت ناجوز ايدرز زيرا سز دكل جمله نوع بنى انساندن قضادر رضا
ويرمكدن غيريى چاره‌سى واردر رباعى غير اوتبت در جهان اي يار اعتبار نيست
يار با اغيار وحده لا شريك دكنم ليس في الدار غيره ديار تنقير وحاجى ايله بيرلر
يوم يحذولر واب ما هم يوم تقلب وجوههم في النار يقولون ياليتنا اطعنا الله واطعنا الرسول
امر خدا ورسول ايله عامل ودرجه‌ء تحقيقه نائل اولميوب كفر والحاد ايله عالم ايچره هم مضل وهم ضال
اولورز وحضرت حاجى بكتاشه نيچه شيئ اسناد ايدرلركه حاشا ثم حاشا اول اعزه بروزن بو ديه‌مكه [illegible]
احوال ظاهر اولوب شرع شريفه مخالف وضع ايله وحاجى بكتاش عليه الرحمة ابرار دينندن بر كامل
وجود ايدى متشرع ومتقى فاضل ومحقق ومتفنن سالكلر من عرف ربه سالكلو بر عارف كبير ابدى ابرار
ناكاه بقدرت الله بحار جذبات ربانيه باد نفحات سبحانيه‌دن تموج ايدرك جوش وخروشه گلوب
[illegible] عشقك دريايى وحدتده غريق وباده‌ء عشقك مدام مست اولمغله بيهوشلك رجيق اولوب مركز وجود
دائره‌ء عقلدن بيرون ومحبت ايله مفتون ومجنون اولمشدر لكن حاجى بكتاشك محبت ايله
[illegible] وارادت حق ايله بيهوش وحيران ايكن بر [illegible] وقتلرش وفتنه [illegible] باشش
بو كسوتى اولر كيدير ديو افترا ايله كندولرى كيوب تغيير الشكل لاجل الاكل ايدنلر وبو حالى
سرمايه ايدينوب عالمى جر ودام سيم وزر اولديلر وحاجى بكتاشك عالم جذبه ايله [illegible] سويلديكلرى

حاجى بكتاش [illegible] ديدنلر [illegible] بر كامل وجود [illegible] اولدقلرى بيان

بیت عارفان چون ساغر ملو بقا میخواهند از دم تیغ تو تجدید فنا میخواهند رباعی از باده عشق
در ازل مست شده‌ام در مستی آن شراب از دست شده‌ام اول ز وجود خویش فانی گشتم
آخر بفنای ذات حق هست شده‌ام تنتر ای مستحق نارسقو وای پیر بیخبر کنه یکی دن بو ازبرز و
باطل بر رفع و وساوس شیطانیه بر دفع ایدوب ینقاره باطل کی دن رجعت و تو ور وانابت ایدیکز
حقیقت حال بکتاشیز دیرایسه خبر وار ایدی بکتاشی حرفی بشدر هو حرفی بکتاشیلرک معناسیز هو در
اولکی حرفی بادر بابلوغ اشارتدر یعنی بکتاشی اولان کمسنه ازدواج روح ایله تعدد دن حاصل
اولان ولد نبینک مقام بلوغه واصل و درجه تحقیقه نائل ایدوب آیین شریعت اوزره خاوین محکم
و باطننی نور ایمانله منور ایده ایکنجی حرفی کافدر کاف کفایته اشارتدر یعنی بکتاشی اولان
کیمسه مضمون التصوف کالورق وتعنای صوفی تاخالو نشود بالو نشود مفهومی اوزره وجودی
مانند خالو دخاطری دنیس و دنیادن بالو ایدکر دردنجی حرفی الفدر الف الفته اشارتدر یعنی
بکتاشی اولان کیمسه ناس ایله الفت ایدوب انلری فیدادن واجی وطریق حق هادی وسالکو اولمق
ایدکر تسبیح حرفی شیندر شین شرعه اشارتدر یعنی بکتاشی اولان کیمسه فعل نامشروعدن
عادی و جمیع مناهیدن بری هیز کار اولمق ایدکر دیوب خواجه جهان نصیح درر بارینی بو وجه ایله
آغاز ایدوب اوغلی نبیجه حاذ ایله خانقاهدن چیقوب خلوتخاندن عزیمت ایلدیلر چون جمهور
بکتاشیان ... جهانه‌نک بو کونکی کلمات نومیدن وحرکات موحدن مشاهده ایلدیلر فی الحال
مکانلرندن طوروب هوار جات وترنم ایله خانقاهدن طشره چیقوب بیابانده روان اولدیلر
و خواجه جهان دخی عادت معهوده اوزره صلوات جیجیادا و شکر خدا ایدوب خلوتخانه یه اندر
خانقاهه کلدیلر کور دیلکه جماعت بکتاشیان رحلت ایتمشلر اولدم کندیلر مقاملرینه کلوب بر برلر
کنارا ایدرکن کور دیلکه بیزه بر جمهور پرکورکلور آدمی طائفه شمسیاندن بخانقاه خواجه
کروه شمسیلر جارضرب و جوه شمسیلر نمیاه وسینه پوشلر و شراب بنیه نوشلر بیت جمله بی
عشقند سرخوشند جام محبت ایله بیهوشند سر زنده بر کلاه نمدین دیر دلب کشاده و
دللرنده مدام ذکر ونقل و باده دعفو دعمه‌دن آزاده عیشی عشقدن دلداده ومی احمر ایله
آینه ده خنداده وقیل وحشم و جلل وعلم ایله کلبانک صلوات و آهنگ تکبیرات ایله
خواجه جهانک خانقاهنه متوجه اولدیلر خواجه دخی انلری بو آیین عجیبه و صور غریبه
بر شاهده اینجه دلروجانی دلخشت واوضاع ناهموارندن وحشت حاصل اولدی
اما صاحب خانقاه اولمغله جا ایدوب الفت اوزره حرکت ایلدی نظم صف
شکن قلب مناعین جاست راه‌زن جیل ملامتی جاست دیکر که کجا بود
براننده رسم عصمت از جادن در کجای در بادن نعت از نقا ضاب جاست خواجه
اوزره بولنده تعظیم ایدوب خانقاهه کتوردیلر وعادت معهوده اوزره بذل نعم و
فرش نعام

بکتاشی حرفی بشدر اوله بکتاشی بیان

... دوزن ... ...

فرش نعام نیلدیلر چون نعمت نوش و غم فردای فراموش قیلدیلر اولدم فدای عز و جل جنا
بنه ثنا و صاحب خانقاهه دعا وارداده بیتشی قلندری باده ورد ملامی خبر ایله شاد قیلدیلر
بعده رسم قدیم اوزره اوزره جوشش وخروش ایدوب بعده خاموش اولدیلر اول دم
خواجه جهان کریبان تفکردن باشی قالدیروب خوش کلدیکز درویشلر قدم کتوردیکز
درویشلر قندی دیاردن کلورسز وقندی طائفه دنسز ونره‌یه کیدرسز و پیرکزک نامی ایله ذکر
ایدرسز دیجلو فی الحال بیتشی قلندری اولان درویشلر قنبر جواب آغاز ایدوب دیدیکه ای
خواجه بز دیار عجمدن کلورز عجم قرنده ایبیز وعادتده شهنبریزده ... بو پیرمزه بابا شیر علی
نیدرلر دیرلر پیران سالکو طریقت و پیران ملامتی حقیقتلردر دیوب خاموش اولدی
معانم بابا شیر علی نیدرلر دیمکدن ملاحت آجوب زبان فصاحت ایله جواب آغاز
ایلدی جواب دادن پیر شمسیان بحضرت خواجه جهاندن دیدیکه ای خواجه تحذیر
وای راه مجتنده ثابت قدم ... خلوت را پرده حرم وعارف نعم وبازار صوف نعمکو شلو
بکا طونکرنکا قیچ باب آیین شمسیکانک شانی جواب ویره‌یم بیلکه بز باباز یعنی جلال شمسیلر
وروح عالم ذسیلر و بار کاه شمسده تاباندن و ملامتی جاندن ایچره شمس درخشاندن ویر
کونده مثال شمس و فخر عالمی سیران وهر شب بر کوشه‌ده عالمی سیران ایدوب مهمان او
لورز زیرا بز قطب عالم در فضای بنی آدم و نادر طی زماندن و مکاندن دیوبر دیده
انسان و داخل منقصه افصل و واقف سر سبحان الذی اسرا و منظره دلدن شاهد
مولا اولوب عارف سر الله و واقف نکته لیس فی جبتی سوی الله و واصل حق و کشته
حی مطلق و واقف سر موتوا قبل ان تموتوا و بحر اسرار غامض بر عارف بر بلوک دیوانه
و حرص عشق و محبتلر شناوره زکاة تیغ محبت بزکه چارضرب ایدوب تراش و کاه
کلدیمز کبار ایرده ابدوب عشق ایله عالم فاش ایدرز بیت هو روز ز عشق
تو بحال دکرم و ز حسن تو در بند جمال دکرم و دخی ای خواجه بزم کاریمز عشق و
محبت ایله سماع و مقابل جوش وخروش ایتمکدر نته کیم جلال الملة والدین بیورر
مثنوی جسم خالو از عشق بر افلاک شد کوه در رقص آمد و چالاک شد بیت
عشق جانان طور آمد عاشقا طور مست و خر موسی صعقا نثر زیرا ای خواجه اهل
خانقاه حقیقت عشقدن بیخبر ایدیکی و فیه نظا نسمه‌دن دکلدر بیت عشق ابو حنیفه

درس حکمت شافی‌زاده و روایت ثبت   نثر   زیرا ای خواجه اهل نظر و حقیقت
عشقدن بیخبر ایکن داول عشق الٰهی عالی و درشه عشقدن عالم حالبدر دیرسلر بو ظن اهل
حالی دکل ابو بکر بی قیل وقالدر   بیت   بو یوقی ارشاد اوقوکور اولدر شیخی کوندرر
الله نگار ذکر   نکو ارباب دل رفتند و شد عشق خالی شد   جهان هر شمس تبریز است
کوطالب جه مولانا   نثر   ودخی ای خواجه جبقلمه عشق ایله در ونمز. تجلی و تلبیس. آیینه
جهان نما در کیم کوزه دیده حقیقت ایله نظر ایتسه وجودینی ذات رحمان جز دن سیران و
تماشای کون و مکانه ایتسه محض کمان دکلدر. زیرا بو موجودات ایله عیانی دخی کسوت
ایله نمایان و نقوش عالم واقف اولوب بو نو کرامت ایله نقاش کون و مکانه ناظر
و جلوه‌ای سنه اولوب کاه خالق نزدنده خاکسار. کاه شمس کبی السمایه جهار ده فرار و
کاه ابر کبی کریان و کاه آفتاب آسا خندان کاه منکسف چون کره کران کاه بیقرار
مثال آب روان کاه سیاره فرقتی کاه غواص بحار وصلتی کاه اهل ماتم. کاه اهل
شوق کاه اهل غضب کاه اهل ذوق کاه اهل ظلمت کاه اهل نور و کاه فرمان العلی
کاه زبور. ودخی تموم اهل عرش دیمراه اهل فرش اولوب. کاه عرشیله ده سلطان
کاه فرشیله دربان. کاه کوه نغمه دمشیله و کاه روح تموم تخشیله ودخی ای
خواجه بز مدام مست و مدهوش و ردیا مخوبانک نیچه اسرار خفیه مشاهده ایتمکله بیهوش
نحو انما الدنیا طعام و مدام و غندم فاذا فاتلهم هذا فعلی الدنیا السلام   نثر   زیرا بز
دنیا جی می خمر ایله زائل و غصه ایله مابینمزده جام صهباجی حائل ملکیز. در و ودخی ای خواجه
بز جبهه ناموسی ابست و شیشه عایب نحت ایدوب کار و باریز تزلزل قیلوب آواره
و اسمان مونقنده سیاره اولوب منصب عالی سیران دوشب برکوشه ده کهان اولور
بیت   کوه و صحرا دیبایان نگار   بینه کبی قطره دیرکبی بحار   بز مزیه شمس
بر ابنلرز انجون شمس نابابنلرز   احمه بیوز احمه بیوز احمدیب   بزدن اولدی بو فن
عشق بارکب   نثر   ودخی اول شرف آجز نعل ای و ملکم   قل لا اسئلکم علیه
اجرا الا المودة فی القربی   جناب علی مرتضی حضرتلرینک بنده‌سی اولمغله سبیوز محل
کلام ای خواجه حب اهتمام نکا آبینی شمسیکلرز بو دکلو قیل و قال و بسط مقال
اولنه‌رب لکن شمسک ذره و بحردن قطره انجق عیان و بیان اولنه‌رب دیو بیر شمسیان

جوابن

جوابن آخر وطرفنده بو دکلو قیل وقال و بسط مقال اولنه‌ری لکن شمسن ذره و بحردن
قطره انجق عیان و بیان اولنه‌ری دیو پیر شمسیانک جوابن آخر وطرفنده بو دکلو مادام
بیکجوب خاموش اولدیلر   جواب دادن خواجه جهان پیر شمسیان   چون
او غنجه ریاض التحقیق و رشحه حیاض التوفیق عنوان صحایف الطرایف لمعان لوایح الحقیقة
شهاب فلک الآراد درک سماء الوقر سلطان سریر شوق و عرفان خورشید سپهر ذوق
و جدان اعنی جناب حضرت خواجه جهان باباشید علی تبریزینک طریق شمسیانه‌نک
بو کونه حرکت و اطوار و کلمات ناهموار استماع ایتدیلر اولدم دهانی ملاحت اجوب
زبان فصاحت ایله دیدیکه ای پیر خرد فروش وای باده غرور ایله بیهوش ای گرفتار
دام قیل و قال وای ناهموار رو حال بر نظر سعادتده شمسیله داوم عظمتده روح قدسیله و
نمه جانده خورشید تابان‌ز و ملک وجود ایچره سلطان‌ز و بر دمده نعمت آسمانی سیرانز
و دائره ارضی دوران ظل مکان قیلمغله قطب عالم و کزیده بنی آدم بیکجوب اول
بجمله سریر کرامت و خورشید سپهر استقامت و واقف معارج لاهوت و عارف
مدارج ناسوت و منبع عیون مشاهده مجمع فنون مجاهده دیباچه کتاب ولایت و
عنوان رساله هدایت یعنی جناب عزیز شمس تبریزی رحمة الله علیه و علی من
توسل بالحق الیه حضرتلرینه نسبت و ثمره انتساب ایله رفعت کوستررز زیرا
اول کرامت و ولایتی اظهر من الشمس جناب حضرت شمس ظاهری اعمال علوم
شرعیه ایله آراسته و باطنی معارف حقیقت ایله پیراسته قیلمغله و روایت اولنورکه
حضرت شمس بیلدیلر   بو بکر سرٌ باف در مرتبه صاف الی آخره
اشاغیده

اوجنجی کاغدلو صحیفه اوبیرسز نظر اولنه
حضرت شمسلو بیدکی ابو بکر سرٌ باف در
و بو تحتلو بیه ثنٰ وار در نور الهدا
تحف اهنده بیارسز نظر بیوریله

بیت
حومانکیم نقریر در مبتدیه بولمه ابرکولک
لوح نقدیرک فاعلی حوکه بویونه ابرکوکک
قناعات

یاربنحق نادعلی سیفی
یاربنحق شاه نجف و نقضایعه
اف اده ماتی وادی غم راکبه دشت
با مصطفی محمد دیار نقضایعه

بیت
الکنا کیم ادیوب
ابزده دیو دوار کلوب ابرنا ادرز
ایقیز

در وصف زينب حضرت مولانا قدس الله سره العزيز

جوشن ايدنجه بحر عشق حضرت منسوب ده‌ام
روز محادر درّ نيفطا ونعمت منسوب ده‌ام

كور دب حراف هويت كان دله بركند
ديدب شمس الحقده بو رحمت منسوب ده‌ام

مذهب تقليده نفي بي جرم كبيد
كفرايدر دعوه دوئي يي وحدت منسوب ده‌ام

شمس وماه آسمان بر دآزه ء فيضا آتلنو
شمع حضور نور عشق دعوت منسوب ده‌ام

ذرّه كائنده ايدر خورشيد وماهو نور وفر
منبع شمس هويت طلعت منسوب ده‌ام

آتشيا نمرود نغمه نور نبلور دار عشقده
نار باغ نيفضا ايدر باني فلك منسوب ده‌ام

فيض شمع علملو بر وآزه سيدر عشقه كلر
وارث سرّ پيامبر حضرت منسوب ده‌ام

آشناب بزم فامل عالم بيكاندر در
منبع عشق خداآور خلوت منسوب ده‌ام

علم عشقده ايدر وآصله برانده آدمى
ورشه زقعادر وملحه حالت منسوب ده‌ام

بنه كائنده تجلىء حقيقت آشنا
طور وموسى وعصادر وملت منسوب ده‌ام

ابدم وحدت سرايت عشقك مقادحور
حلقجاب ديده زاهد شفقت منسوب ده‌ام

٤ كشور آرايب فنا في الله ايدم انتساب
شاه صورت رشته كلدر ممت منسوب ده‌ام

خارايلمن وار شبنم اولور كلشن عشقه نور
كا بيمنا نور عالم نعمت منسوب ده‌ام

مرده ء حيدت ايكن وار عشق احيا ايلدب
بحر عيسادر وجه وحالت منسوب ده‌ام

ناتب كلكدر نطق عشقده احيا ايدر
نغمه ء ناتب وثواب دولت منسوب ده‌ام

بر نوا فزاآيب دار مختار اولدر خورشيد وكل
نور شمس الحقاسه دراّفت منسوب ده‌ام

در وصف صالح فؤاد افندي سرّ الله

موده آكاه غفلت نقّ كن نكاذ
نغمه ء ناقوسيدن ارواح راح عارفان

عندليب يسمع الله كلشاد كفرعشق
طوطى آيينه ء نور خدا آب مستغان

ناب نوسيدن بجوب انزل اولدي بر خور
جذبه ء عشقه جهونيدر بر آن واصلدر

موقدا قنيد ان كنودا سرّتنير آكاهيت
حق وحدت نغمه ء صور اولمش سالكا عبادز

كنت كنذن طلسم كيداچ سيني ايت نور عشق
كنودر فيضكنده اولدب جان ودل بر نورفشان

[illegible]

دميدم آني انا الحقدر ودرر قرب اذان
قنده با قسم نور عشقك شعر باشى نيض اولور

بوسنلو موره مقامى دنيلور كنعان ستان
جان جان ايلر جرسه جان كنشن عشقك

اي فؤادب عيسى نيض عشقلو وير اماد
باده ء شكيد عشقلو ايجيكم ده نيرو

باده ويردم باده ء فردوس فرد آبى حمام
نعمدم كاشانه ء عشقلو ايكن عنان كلر

شعشعنده بولدب قلبم بزم نيضكيده مكان
بجمعه ء شمس حقيقتده وضو الدب بو كوهر

حضرب سعيت ايلديب مختار نيضك ابنادر

در حق نشار اليه

لمع الجمر البدن من القطر الى القلب ينادى
جوهوب عشق خدا قندير سشون نواد

آفتاب شعشعه ء انوار منير ديوآره ء عشق
دم عيسى كبى كفتار منير ويردر اد

نور رفتار تجلىء عيانده اب دل
جنسم معنيدن ايدر باقى بو ايدب طوردنده مراد

ذاتنده ذاتى مقاتى كورنور شمس اس
شجيده مسلكب كرا ولر اولدر جوزب سواد

موسوز ب مكنير نبحه ديده اولر شاه سنله

در مسلكنده در عيار اونور الجليل
اندره جنسم سنكدب اولور دم ارشاد

رؤيت برتو ديدار ايجون اولر شاهلنو
كوركوز اولدب تن بينزار درزار دلشاد

اهر آتر نيشه ء آه دلى كيت كوهسارده
بعد شيد ثبلو عشقيله كوكلر اولدب فرهاد

بنا ايدر ايلمن اب عشق منبر دار اولكم
جاكر اولدم سن عشاقه نورلو ابت آزاد

مست اولدب باده ء فيض ايلر قلب زارم
انتدب جم عالم عشقه بنا اول بال نهاد

ذره ء خاك دروبابي كوكلر اولر دائم
لي مع الله حرمكاهنه كير مكسه مراد

سيرفزا تدب ره وحده حضر عشق
مسلكو نيضه بنا البدب المختار ارشاد

[illegible]

روایت اولنور که حضرت شمسلو پیدر ابو بکر سلہ باف تبریزی صاف و معتقد عالی بر
عارف ربعنون و مامدق الا ان اولیاء الله لا خوف علیهم ولا هم یحزنون
چون عنایت تبریز ابن جور وان
بیت
غم نباید در درون عاشقان
قسمه آسیا او زره بر کامل و مکمل عزیز ایدیکه آثارنده معلوم و خلقنه ن مفهوم در تحصیل اولر
مرشد طریق مستقیم واو ر صاحب قلب سلیم جناب حضرت شمسا منتهای طریقت ایله مربی
و مرآت دلی جنتلکه توحید ایله مجلی ایدوب منصه اتصاله واصل و باب حقیقته داخل
اجنه که نصکره رخصت ویر مسلکه عالی گشت و گذار ایدوب کذیلر هم باز اولمغله اوار
بر عارف بولدرسنکه سنلو بازدن اذن قویته دکنیکز تابع ایدوب شیخ قیلسن چونکه
اول محقق دینی جناب حضرت شمس الدین تبریزیدر بو کوده انتماعه ایدنجلو امرینی جان ایله
قبول وراه مجتهده بزلر روح ایله مقبول اولمغی جانه منت وکنده وجه ن بیلوب عالمی او
دم گشت و گذار وربع مسکونی آیاغی آلتنده برنگا خاکسار قیلوردی اول سببدن شمسا
تبریزه پرنده دیر ایدیب
بیت
قد مشا از نظر
نثر
بسا کر ز خود کرده برعت سفر باز نماند
شهاب الدین کهوردی حضرت شمس ایله ملاقاته دستبوس ایدوب ارشاد اولنمق
مراد ایدیلر حضرت شمس بیور دیلر که درینغ دکلدر لکن شرطی واردر شرط بو در که رمضان
زبغده گونلز برحالی الکورکه بن الیم آلوب بخار شوده بیدر لر کیده لم بو ده ارشاد ایدهیم
دیدکلو شهاب الدین بیور دیلر که قبول ایتمکلو جائز در زیرا اعرضا کر نفسیه ده روزه
رمضان کفارت ایله ساقط اولور نفس النفس کوره صوم بو معناجه کوره بشار ثقیلدر
لکن بو شهادن منتنا اسیوز روز رمضانده خلق افکارچه بکی کو رنجلو اعتقادده خلل
بزر دبو معنا انده طریق حوده دامنگیر اولور زیرا انلر مجاهده نفس حیدر
دواصل ورجه ابراز دکلر دیوب جواب ویر دیلر والحاصل هو کیم ایشتدیلر

کرامتکار افراد نازکلو فیض آور و دانا
وللور جشمه ماء الحیات عشق ومعنیده
سلمنه رسیر اولدز عاشقا کلوب نوش ایلبورز عالو
کراماتی جلال الدینا روحی ایدر تعتیر
فروغ روی وید ار ایلا ولدی فیضا الحمد
بحق بیر لاجور ایجر فیض ساجر کی بیز
جونمسا الحق عشقه نقد بسیق ایب بیزا
نشاه اول عین تجلیسنا که فیضکلر دار مختار
به بیضا وکوه طوره اولمشا حقیوریلو افزا
در وصف بشارالیه
بوح فیضا و عشقلو تاریسنا ایب صاحب عرفا
ایدر ذنجوره کفر غفلتا نور وللو تابان
نکاملو عارف بالله ایدر بیداری بر ناجی
طاشا لعل وکهر ایلرسن ایب کیمیا گر ایمانی
محیط اولمش وجود لازم الموجود بیزا شام
چو طور نور تجلیا جلول حضرت تابان
ایکی ابروی فیضلو مسجد عشاقه جاناوری
ملک التعابت نماز عشقده جاناوری شاه
تن عشقلو فوادیب عار العالم ایده کلو بالله
ملقب اولدیلو لفظ شریف اولمش دخی رجعان
صفات طبع سیما بی قومش واحد قونه بره
دیلر ور بیفراره عشقه ایتملو بکا احسان
٤٦

دیدی تنها بنار ... قلیق ... ا الله الاطلاق ...
بیکر ... عشقلو جنان ...
عشقلو ...
... عاشقا ...
... عشقه ...
جونمسا ...
... عشقلو ...
... سبیل الوالمز ...

حضرت خضر ایله موسی وار ایتدوکی نسبتله سعی صبرا دیو دو صالر نعره باق ابدیلر
جنبشلو دنلو دیو اوذره اولوب روزشب ابدوار دعلت ودعای انتهای فرقت
ایدرکن مضمون منیف ادعونی استجب لکم ظهور ایدوب نیر دعای نوف
اجابته مصادف اولمغله مکاشفه مزده حضرت مولانانلو نشانی نمایان واندن اوزرجق
معنا علی التفصیل مزده والهام ایله عبادن اولیجق مسرور البال وفرخ الحال اولدی نظم
شمس تبریزه هذا حضرت مولانایی مزده کشف ایله بیلدیکه جون اول داناجی
دیدی بو مزده نلو اوسون دار وجان قربانی دار قرار ایلیم کورینجلو کورانی
بیلدی مقصود شمس تکر طوغار عالم نور نوربنلو زیبنده تجلیات ایده ظهور کوردیکم
شمس وجودینه نتیجه آنی ایلدی جانم باشی اونهلو قربانی کوردیکی جشم جهانی
بو عجایب ایدا کوزبینه مزجی ایده جانبند ذا نثر اولدم حضرت شمس تبریز
صورت ایدوب بر سیاه نمد ایله دنیدن برکجی کسوب مبارک قریند بر کلده اشبع ویرکجی
جمال با کمالاتینه برقع ایلدیلر تاکه اغیارک بر نظاری دوشی اولمیوب بوحال ایله مولانانلو جما
لیله شرف اولنیجه دلو نقاب ایله سفر ایلدیلر الحاصل سنه ثلث ماه سنه اثنی واربعین
وستماده جمادی الآخره سنك الثنینجی کونی قونیه یه داخل اولدیلر شکرفروشان خانی دیرلر بر
خانه قوندیلر اول جا حضرت مولانانلو مدرسه سینه محجوب ایدیکی کونده برکون حضرت
شمس مبارك جانلرینه برقع نعم ورجعانی دفع ایدوب خانك اوکنده قرار طوتوب مو
لانانلو منتظر اولدی مولانا دخی طلبه سیله خانه باتینه کلدکده حضرت شمس قا
لقوب مولانانلو قاطری لجامنی طوتوب سؤال ایده یکم منلو حضرت رسالت
پناه صاحب سر لی مع الله حی اولودر بوخر بایزیدی دینچ مولانا شمسلو هیبت
سؤالندن بیهوش واوزرین دهشتلر فاموش ایدوب بوده عالم عقلا کلدکده جواب
بیوردیلرکه حضرت فخر عالم زبده نوع بنی آدم وشرف تاج لولاك دیکم خطاب
وما ارسلناك در بایزید اول سلطان کوره کیمدر اکا مانند وعدیل دیو ادعا دیللی
استرسن دیجلو حضرت شمس بیوردیلرکه بوسبب ندرکه اول مرات سر الدّ صاحب

سریر

لی مع الله بوردیلرکه ماعرفناك حق معرفتك وبایزید دیرایدیکه سبحانی ما اعظم
شانی وانا سلطان السلاطین ولیس فی جبتی سوی الله دیمشدر بو مقوله کلام بنیجه وجهله
اولنور انده دانما سیر ایللو عیان وبایزید سیر ایللو نمایان ایدر دیجلو مولانا بیوردیلرکه
درویش بایزید بر تشنلو سیو اولمغین جزئی آب ایله مملو اولور اما رسول اکرم صلی الله علیه
وسلم آنلر بحر وجودی بغلایه محبت خدای مثال دریا دوخترر معانی ومعرفت بلالی
اقر هل من مزید دیو افشا ایتمز ایدی زیرا اول منوج تاج الم نشرح للو
و وانقش رو هو معلو اولمغله نور جام معانی صونکر نوش و مضمون ادبنی ربی فاحسن
تادیبی ادی لحواسی اوزره جولب بیهوش نطق ایتمز دیدی ترداین ایدرکه حضرت
بایزید وفاتی محلنده بر زنار طلب ایدوب میانته بغلدی ودیدیکه الآن ان قلت یوما
سبحانی ما اعظم شانی فانا الیوم کافر مجوسی نقطعت زناری واقول لا اله الا الله وانه
انّ محمداً رسول الله عبده ورسوله تحصیل حبیب شرف خدا وما ینطق عن الهوی مضمونی
اوزره قدری رفیع وصدری رفیع بر ذات جلیل الصفات در کر دیدکده اول عاشق سینه کوینده جناب
حضرت شمس بر نعره بر نعره سوز نالی اوروب دیکی دائره عقلدن بیرون اولدقده حضرت
مولانا قاطردن اولدم اینوب حضرت شمسلو مبارك رأسنی دیزلرینلو اوزرینه آلوب
وزمان بسیر دنکده حضرت شمس عالم عقل کلدکده بیراز قلیلو الاینه بایشوب مدرسه یه
مولوناجر کلدیلر سه دخان قرنده حضرت شمس نکانا کوشه دوب کندیلر سعادتخانه قرندن ما
حضر طعام کوزر مکر نقید اولنجه حضرت شمس قالقوب مولانانلو جمله کتابلرینی حوضه
براقدی ر باعی علم منتقنه در سینه بود در سینه بود حواجه در سینه بود
هست جمع کتب رفع حجب تمکن اولمدی بیلدکه علم بیلملو الحسل او فنی دکلدر نثر
مولوناجر بوخبر واصل اولنجه طره جیقوب بیوراردیلرکه سلطان جلاس جمالکم قدا
وخانمانم بغا اولسون اول قطب الدوار حواجه خزید الابنا عطا نیرکی منطق
الطیر واریکی اول عزیز محبتنه مزبور کناجر غایت مایل ایدم دیجلو اول واقف
ربغین جنابیه حضرت شمس الدین مبارك الیله حوضدن توزبولا سرك مولاناپر

بو يدر دبولينه ويردى بوده بو منوال اوزره نمايرى جلا جيقاروب برابر حضرت مولانانك
الينه ويردى بو حالى مولانا مشاهده ايتدكلرنده نار محبت سوزان وشراره آتشنا عشق
برلمعان اولوب حضرت شمس ايله بر روايتده اربعين وبر روايتده درت اربعين چكوب
كيجه قائم كوندز صائم اولوب اصلا طشره چيقمديلر وبر آدمى خلوتلرنده داخل ايتمديلر انجق
سلطان ولد حضرتلرى خدمتلرينى ايدرلرمش انلر شويله روايت ايدرلر مشكل الزيادة حا
جت بشريه‌دن برشى عرض ايلمديلر ايكى دشده كاه كاه بعض ابدت اربعين مملو ايدرم وخلو
تخانه قپيسندن قولاق اوررم روحانيلر مراسن استماع ايدردم والحاصل شمس ايله مولانانك ار
بعينلرى بربرينه متصل وفوانيه خلقى مولانانك جمالنى كوره‌مكله منفعل اولوب ولايت بريان
وآتش فراقله سوزان اوبعضلر زبان طعن درازايله يلر حتى اول مست جذبه خدا جناب
مولانا حضرتلرينه خدمت شيخلرنده صاحب مشاهده اون سكز كيجه وارايدى انلر دخى ديديلركه
جيفه بو منوال جيقه بو سلطان ديكر دائره عقلدن بيرون ونيجه بر عجمى درويشه بو كونه
منقاد اولدى ديه كلرنده اول ساعت كنديلرينى عالم مشاهده‌دن دور بكر قطا ... سواد خو
نخوت دخى كلجور كوزلكله جلرسى بو اعتقاددن رجوع واستغفار ومضمون آيه واستغفر
لهم الرسول فى الاستحباب تحو اسيلر عمل ايتمكله بينه مغالطه‌يه داخل ودره جوز حقيقته نائل اوله‌ميلر
چونكه اول قيدى تابعين وقدوه اربعين جناب حضرت شمس الدين بو قيل وقالدن واقف و
جنبش وحركت خلقدن عارف اولدقلرنده حضرت مولانايه بيورديلركه عوامك بو تقريرلرى دفع و
انلرى بو قيل وقالدن منع ايتملو ايچون بر ديار آخره سفر وبر غيبت ايله موضع مفارقتدم ايكيدكلر طريق
عشقدن بيلوب دآكاه اولكر بو آنده كلنجيه دك وتغنيه ايله تحصيل كمال ودائرده فنونا سنن در
نحو قيل وقال اولنمز آماشمدينكه منتظرى مرار اولدركر صفاى سماع نى ايله اشتغال
ودخى بحث ايله مست اولوب شوريده حال اولرسن دبوب جانانكيا بنهاندن دديده مولانادن
نهان اولدى بوده حضرت مولانا خلوتخانه سنده نار عشق ايله حريق ذكر وحدتده غريق ايكن
وجود شريفلرى مثال بحر محيط جوشش وخروش ايدوب طاشمغه باشلدى سلطان ولد حضر
تلرى نقل ايدركه كوردمكه حجره وجود مولانا ايله مالامال وحجره‌نك تخته‌لرى آراسندن
طشره چيقمه مثال جسم شريفلرى چيقمغه باشلدى بر نعره سوزناك اوروب نيزنلرى طلب
ايلدى فى الحال نيزنلر حاضر اولوب نى نوازلغه باشلدقلرى اولدم وجود مولانا دخى باب

باب

باب اوكى حالنه راجعت ايتدكلرنده فالقوب اول مرتبه سماع ايلديكه تحرير قابل تسطير
دكلدر مختصر كلام كوندن كونه حرارت فراق مولانا نايره كاركير ودردونه آتشنا جوان
اثر قيلوب وصال حضرت شمس جان ايله طالب وراغب اولمغين متصل مكتوبلر وخبرلر ارسال
ايلدوب حضرت شمسى دعوت ايدرلردى آخر سلطان ولد حضرتلرينى كوندروب
شامه واروب اول جاى نورانيه اغنياجيلر جالجيه‌ده بر خانه ايچره حضرت شيخى بولسلركه بو
بر فرنكلو مجنونى ايله شطرنج اوينار تختلرى بودركه اكر شيخ غالب اولورسه مجنوب اكا بيعه
تلورب وبره اكر مجنوب غالب كلورسه بركاوره زنهار اولحاله خاطركز صورت انكار
نمايان اولميه زيرا اول مجنونى حضرت شيخلو واردي سلامدن ابلمكر دبو سلطان ولده
بيلسكر وحسته ويروب بعد بو ديلكركه حضرت شيخلو بياره نعلمشنار روم جانبنه كيدر و بو
فلوريكه بشعفلو ايچنه حوال وبرم سلام دنيا زيجرب اول سلطان جهان وقطب اقطاب
زمان حضرتلرينه يتشدب ديرب حضرت شمس بيورديلركه چونكه سلطان ولد بزه واصلاه
رشكى عيان اولوغرتيه‌ده حرارت سوزان تضرعى اولديكر فرنكلو مجنونه كاركير دفواديه نار
عشق اثر ايدوب بو احوال عياندن نمايان اولديغى حضرت شمس نظر ايدوب فى الحال مسلمان
اولدى ونانكهان حضرت شمسلو نظر اكسيدر اولياى كرامدن اولوب فرنكستان طالبلرينه
جمعى عنديده نمايان ومقام قطبيه داخل وذره ايكن شمس درخشان ونعلاه ايكن بحر بى پايان
وديده جان ايله ناظر كونى ومكانن اولدى قطعه
بو دكر كوزدكى چشمى بماكنند انانكه خاطر انظر كيميا كنند ايا
كه خوشنلو صبحده دوشوكه تنم اول مست عشق خدا جناب حضرت مولانا بيوردر مثنوى
معنا باخ اولدى تنم كه بجاجب دارسيا كودوشوكه آخر تنم دكتاب الهيده بو
بر محلده دخى خداى متعال حضرتلرى بيوردر آخر دآخر لهم الارض الميتة احييناها بو حال شاهد واشارتدر و
بعد بو نهايت ديو بيوردر فانظر الى آثار رحمة الله كيف يحيى الارض
نظم ايتمشلردر بيت دينى بو مقامى توقيف وجبينه تو جيهدر دنصيحتى نجح بو معنا
نى عاشق الوراق عاشق مزنا نعمتين نوازنو وبابه نازا عقل ودينى بقرابه شو
الجنبر مغبد ومعاشر الدنيا لعبد مزف وبالتو لما صار جار المصحف اوصارنب الجلد
تنشر محصد كلام دنوقد دام حضرت

حضرت شمس روم جانبنه متوجه اولدیلر وحضرت شمس سلطان ولدلو اخلد صبلر ...
حضرت مولانا جو وسائر یاران وخلدن خبر ویرویب بوروبلرکه ...
ولده روم حضرت مولانا جو بغلدم دیدیلر مختصر بو اسلوب سابق اوزره داخل
خلوت دعالت وتحم خلوت ایت اعزت اولوب التحاق حضرت مولانا جو بیچ حال
ایلر التحام وداخل نظام اطمینان ایلدیلر آخر انلونی تستطیع معی صبرا دیبه ایدیب
مختصر خلوتخانه نهایت بولوب بعض قلرنده حسود بیچ نیلا وقال ونار فتنه وفسادی
اشعال ایتمکه باشلادیلر آخر حضرت مولانا انلو براوغلی وارایدی اسمنه علاء الدین چلبیا دیرلر
ایدیب سلطان علاء الدین ... بیچ بوجی باکیسما ایدیب وبیچ حسود آنی اغوا وجواب
نارزا ایتمکله غضبنا شعله دار ... صبر وسکونان نار وماء ایلا کلارنده برشبه بدیب
کرایلر کلوب بوسلطان بجه ده صاحبت ایدرکن بجه نلو ... دن ایلدیلر اول
واقعه ... جناب حضرت شمس الدین احوالی بیلوب دیبکه بنا فنا ایتمکه کلدیلر دعوت
ایده دیبج حضرت مولانا دعوت سالاو اولدب حضرت شمس بوردیلرکه امرحق بونلو او
زربنه جاریدر وقضاده راضی اولمق لازمدر دیوب بوردیلر شعر
انتبلر ... جهان ... تغیر در ... ودایسک ... جلوالنا ... بیدرد ... باشی
بازیدن کلور ... بون در بیع ... کلافا ... ابلر واعظ سنا ... تجوز در
نثر محصل حضرت شمس مبارک ... طرفه چقاریخ شمشیر ایلر ... ارنبا
جدایلا کلارنده حضرت برقوه اورروب اویله صبح ایلدیلرکه بربیسا دخی عالم عقلدن بیهود
اولوب بر زمان یاتوب بیهوش اولدیلر بوده عالم عقل کلارنده برقانه طهداخل دن
غدبب تستریه کور دیلر اوارزمانده ... ولو ... وارایب حضرت شمس
ربی الذه برنسنده ببلر کورمشلر سماع ایدرک عزم دیار جنانه قیلیب ناوار وب بیرده
بیدار بیلو مبارکی ایلر دفن اولنمدر شعر عارفانه جون ... سوز ملو بنا بیخواند
ازدم ... تونکبد بیخوانند نثر وحضرت منصور مقام اختیارینه اوزره بیوردیلر
شعر اقتلونی اقتلونی یا ثقات ان فی قتلی حیاتا فی حیات بیست زبانه که
نکته الشم بخره ... بکو بسوز کر برشنا ... کاهی ... نثر وبدیک که ... حضرت
شمسیک قتلا ... علاء الدین چلبیا وفات ایلدیب وحضرت مولانا جنازه سنا ... بوده
حضرت شمس ایلر عالم معنیده ملاقات ایتدکلرنده حضرت مولانا جو بیورمشلر علاء الدینا
نمازینا

نمازینی قیلیا معلر بزه زیاده الم حاصل ایتمکن دیکلو عالم غیبده ... تربیت عالمنه
بیتینه ... اولوب ...

کلدکلرنده اوراید وب جمله خلق ایلر علاء الدینلو نمازینی قیلدیلر
بر برایدیکیلر باشه جزا اکر فردی احسن ...
تنزیلر نقل اولنورکه حضرت منصور قدس سره بعداد بازارنه ... اصحاب ایلدیلر
مبارک صاغ ایلنه قطع ایلدیلر اصعد منفضح اولجوب دورایلر صلبلو
صول ایلنی قطع ایلدیلر حضرت بینه صلبلو بیلدیب ... وحوف ...
دیرنه آنی متغیر اولوب اوردم مبارک بوزینه ... اولوردن دم ایلر ...
تنزیلر دیب ایدیرک بویاپا تی انشا ایلدیب شعر الله یعلم ان الروح
شوقا ایلو ولکنا امرنها ونظره منلو ماسواکی وباالکبا
وما فیها یافوم ای ... سلمت روحی الیکم فاحکموا
النفس للاستماع ... الا یعلمی باب الوصال بجبها
عابرة لعل مشقها بوما باوبها نثر بوده منصور بوزینه
طوبوب دیبکه باموالیب ای غریب وذکرای غربت ... مشهور
لغه الغریب بوحاده برتشنیها ایدوب دیبکه با شیخ
حضرت منصور بیورد یکر قطره مبارک وباطننی دخی اوریب
عشق ورزیک اساس نمود اول جانم بسوخت ... ابنا
حق ...رک درد ایلر نکه خوش رایه ... تشنهینه
دینه اولرقتیل فی سبیل الله اولدنغی دربای مواج مسینا منصور
قتل اولنده بیوردرد ...
سوزینی ...
بسوز ...
درکه ... خوش الحاضت
جمعنه نثر ... اوروعاشقانه ... عارفانه

منصوره ... حضرت شبلی قدس سره بیوردکر اول ... ١٩

اودر ... غلبو اولکی صحیفه سنه نقل ایدرید بو
قطره ... بلو نمازی ادراده ...

مسابقا بغداد و حالا ایکنجی اردوی همایون محاسبه‌جیسی
سعادتلو نوری افندینک زاده طبع
عاشقانه‌لری اولان مرثیهٔ
بلیغه‌لریدر

ودرایدل الدیم دستمه لوح و قلمی
شور ماتم ایله تجدید ایده‌یم کهنه غمی

تیغ خامه ایله سپهرک جگرین قان ایده‌یم
بنده اجرا ایده‌یم قاعدهٔ محتشمی

درد ایله وای حسینم دیو فریاد ایده‌یم
یاقه‌یم آتش حسرتله قلوب امی

سینه‌می یاندیره‌یم آتش اندیشه‌م ایله
داغ ایدوب شعلهٔ شررله دل پر المی

بربرآرد بچه کلور حادثهٔ دور زمان
اکنک اولمز فلکک عالمه ظلم و ستمی

بنده چرخه چیقاروب ناله‌لرم یاندیره‌یم
آه‌پی درپی ایله حادثهٔ دمبدمی

کیندی فریاد ایدرک حسرت ایله موسم عیش
آنکلا ای دیده کرقان اغلینک کلدی دمی

بو محرم مهیدر ماتم و شیون دمیدر
آه ایدوب درد ایله قان آغلینک موسمیدر

اشته بو ماه محرمده حسین اولدی شهید
هرنه کیم پرده‌ده مخفی ایدی هپ اولدی پدید

غرقه اولوب خلق جهان جمله سیه جامه‌یه
گریهٔ ماتم ایله دیده‌لری اولدی سپید

ایلیوب ظلم ایله اول سیدی آغشته خون
لایق لعنت و قهر ابدی اولدی یزید

اودوم ازقالدیکه زیروزبر اولسون عالم
کرده شوب خاکه بویاندی قانه اول نخل امید

نیزه‌اوزره سر پرخون حسینی کوریجک
حیرتندن باش آچیق طاغلره ایندی خورشید

نوهٔ احمد مختاری شهید ایلدیلر
نندیلر آل رسوله کورک اول قوم عنید

اچدیلر باب غم و ماتمی خلقک یوزینه
اوردیلر قفل در مرحمت و عفوه کلید

ظلم ایله سینهٔ پرنورینی چاک ایلدیلر
سدرهٔ رحمتی افتادهٔ خاک ایلدیلر

آه کیم ظلم ایله آغشتهٔ خون اولدی حسین
علم رحمتا یکن خاکه نکون اولدی حسین

عرصهٔ ابتلاده مردانه طوروب
قوت پنجهٔ تقدیره زبون اولدی حسین

قطع ایدوب کردن کردوندن اهل زنجیرین
خلقه سرمایهٔ سودا و جنون اولدی حسین

مست اولوب جام شهادتله وفاز مرهٔ
باعث ریش دل و داغ دروان اولدی حسین

نقشنی دیدهٔ مردمدن ایدوب محو و داع
سبب جوشش انهار عیون اولدی حسین

کون کبی شعله ور بزم شهوداولمشیکن
می تقدیر ایله مدهوش بطون اولدی حسین

کربلا حادثه‌کاهنده دوشوب تشنه جگر
خیمهٔ ماتم افلاکه ستون اولدی حسین

بزدخی ای دل ماتم زده آه ایلیه‌لم
آهمز دودی ایله چرخی سیاه ایلیه‌لم

کاش اولدم فلکک قصری خراب اولسه ایدی
دل خلق آتش حسرتله کباب اولسه ایدی

یقلوب لانهٔ بلبل قوروبوب کلشن دهر
مسکن خار و خس بوم و غراب اولسه ایدی

صرصر قهر ایله طوفان اجل موجه کلوب
کشتیٔ عمر جهان غرقهٔ آب اولسه ایدی

قالقیوب هرطرفن ابر غضب دنیانک
امم روی زمین جمله خراب اولسه ایدی

فلک حادثه‌دن صاعقه‌لر نازل اولوب
سرآب امل خلق سراب اولسه ایدی

غیبدن عالمی طوفان قیامت بوریوب
گنبد هفت فلک آنده حباب اولسه ایدی

ایرمسیدی ولد فاطمه یه تکث بو ستم
اولمسیدی جکر خلق کباب ماتم

بو مروتمی که اهل حرم خیر بشر
بی سبب معرکه ده تشنه جکر جان ویره

قننی بی مرحمتا ایلر بو قدر ظلمی قبول
کیم ایدر جور و جفا آل رسوله بو قدر

خاندان نبوی تشنه لب افتادهٔ خاک
نیجه چرخ اولمدی اول حالی کوروب زیر و زبر

نالهٔ واعطشا واابتا واأماه
صاچدی افلاکه چیقوب خرکهٔ خورشیده شرر

برطرف نعرهٔ اعدا و هجوم دشمن
برطرف نالهٔ فرزند و فغان مادر

موی کن مویه کن اول معرکه ده اهل حسین
جمله سی خشک زبان سوخته جان تشنه جکر

باشی آچیق یالین ایاق جمله سی اعدایه اسیر
صانکه اول طائفه نک باشنه قوپدی محشر

قاره لر کیدی اوکون ماتم ایدوب چرخ فلک
آه ایدوب درد ایله آغلدیلر جمله ملک

بندن اول واقعهٔ مدهشه یی ایتمه سؤال
که بیان ایلیه مز واقعنی فکر و خیال

ولد حیدری اول شمر اوله حق بی ایمان
ذبح ایدوب قانی ایله ایلدی صحرالری آل

راست کلدکجه جکرکاه حسینه پیکان
عرشه دک تیره ایدی روح رسول متعال

پاککور ذات خدا بویله صفتدن یوخسه
دامن عزته قوندی دیرایدم کرد ملال

شهربانو کوریجک جسم حسینی جهیر
ناوک دشمن ایله هر یانی غربال مثال

آلوب آغوشنه اول پیکر خون آلودی
دیدی ایوای حسینم نکانولدی نه بو حال

نه ایچون خاکه دوشوب قانه بویاندک بویله
بذرای مونس جان سنده بو حالت بویله

سویله فرزند نیچون ای سرو چمنزار صفا
نکانولدی جکرم یاندی امان سویله بکا

اشته خورشید طوغوب ایتدی جهان روشن
آچ کوزک خوابدن ای نرگس کلزار وفا

بو مروتمی که سن زادهٔ حیدر اوله سن
پایمال سپه دشمن اوله آل ولا

دون بقا مجلسنک شمع شب افروزی ایکن
بوکون اولدک می تقدیر ایله مدهوش فنا

نفس آفت دشمن ایله خاموش اولدک
شمع دیدارک ایکن مجلس ایمانه ضیا

هر طرفدن یوریوب کلدی سپاه دشمن
قالمق امان غیری اویان ای خلف شیر خدا

یازق اولدی سکا ای سید آل هاشم
نیده یم چاره نه در بویله ایمش حکم قضا

عمرم اولدقجه همان درد ایله فریاد ایده یم
خانهٔ عالمی فریاد ایله بر باد ایده یم

سن نهال چمنستان دل حیدر ایکن
قرهٔ باصرهٔ حضرت پیغمبر ایکن

شمع خلوتکدهٔ خانهٔ راز ملکوت
صدف معرفت لم یزله کوهر ایکن

عالم و عارف و دانا و امین و صادق
فیض اسماء الهی یه بتون مظهر ایکن

دیدهٔ روحه ضیا آینهٔ قلبه جلا
بشره راهنما و ملکه رهبر ایکن

باغبان جبروته کل نوخیز چمن
پادشاه ملکوته کهر افسر ایکن

نسخهٔ حکمت و علم و عمله شیرازه
مجلس واسع حلم و کرمه زیور ایکن

حسن اخلاق ایله ملک ادبه حکم روا
نسب پاک ایله برج شرفه اختر ایکن

بنی بو درد ایله انجام براقدک کیندک
جکرم آتش حسرت ایله یاقدک کیندک

چشم کریانمه شمدنکرو درد مدد همدم
دل ماتمزده مه درد الم در محرم

بو مصیبت بو بلا عالمه یوز کوستره لی
دور پیمانه سور اولسه ده سنسز کوریور
اومرم مملکت سینه می سندن نصکره
عمر شیرینمی تلخ ایتسون اجل پاره لسون
شعلهٔ برق فنا خرمنم ایتسون بر باد
نیلرم کشور جانسوز جهانی سنسز

کورنمک یاشمی کبی چیقدی کوزندن عالم
بکا هجرانک ایله حلقهٔ دامم ماتم
دمبدم ایلیه پامال فنا لشکر غم
بیستون المٔ تیشهٔ فرهاد المٔ
موی آشفته کبی خاطرم اولسون درهم
بکا منزل اولاشمدنکرو صحرای عدم

نیجه بیک آتش آهم ایله یانسون جکرم
ایلسون مردمی غرقاب بلا چشم ترم

برطرفدن دخی فریاد ایله زین عبّاد
کامی بنم والدم ای سیدال هاشم
نیجه داد ایلهیم درد ایله قان اغلهیم
ظلم ایدوب سینه کی چاک ایلدیلر خنجر ایله
بو مروتمی که آل قانه بویانسون جسمک
حیف کیم اولدی لسوب صرصر کین دشمن
فَلِمَن نَعَدْکَ اَشکُو اَلَمی یا اَبتی

صاریلوب والدینه ایتدی فغان و فریاد
اختر برج هدا قطب مدار ارشاد
که ایرشدی بزه اعدای خدادان بی داد
نیجه قیدی سکا بیلمم بو سپهر جلّاد
آدمک قلبی طیانمز بوکا اولسه پولاد
خرمن سلسلهٔ آل محمد بر باد
کَیفَ اُمسی فَرَحًا نارُکَ تَکوی الاَکباد

بوردامی که پدرسز قالهیم بویله یتیم
نه مصاحب نه موافق نه رفیق و نه ندیم

کاش کور اولسه ایدی کوزلرم ای فهر فلک
کاش اول نیزه بنم پاره لسیدی جکرم

کورمسیدم سنی بو حالده ای رشک ملک
ایرمسیدی بو زیان اول بدن نازکه تک

سکا اعدای خدا خیلی ستم ایلدیلر
ذات پاکک کبی بر سید نیکو کهره
اومرم درد والم خنجری سندن نصکره
بنی حسرت ایله قویدک بو فنا دارنده
کیمه شمدنکرو رازم کهرین کشف ایدهیم

یازق اولدی سکا ای ذات محمد مسلک
کورنه بیداد و نه ظلم ایتدی عدوی بدرک
فرحک نقشی ایده صفحهٔ سینه مدن حک
عزم اقلیم بقا ایلدک ای ستمدیده ملک
یالکز برسن ایدک کوهر اسراره محک

سنده ایا ماه بوکون دیده دن اولدک مهجور
کریهٔ ماتم ایله چشمی ایتدک بی نور

کورنه کلمش باشینه آل عبانک نورس
عبا و نمز بو مصیبتده قان اغلر ایسه
درد و آه و غم ماتم ایله تاریک اولسه
کیم ایدر تیر ایله اعدای خدادن دشقه
ظلم ایله زادهٔ زهرایی شهید ایتدیلر
صبردن غیری نه چاره ایلیمزدن نه کلور

نلر ایرمش کلنه باغ ولانک نورس
حشره دک دیده سی ارباب وفانک نورس
یری وار آینه سی اهل صفانک نورس
استخوانینی شکست ایلدی همانک نورس
هیچ حکمنی و قوعی بو بلانک نورس
نیده لم بویله ایمش حکمی خدانک نورس

بو لی کیم ایتدی ایسه روحنه یوز بیک نفرین
ایتسون الله انی دوزخده مؤبد آمین

آمین

قصيدة تحقيق بيت حق مرات معنا الطبعة

مصطفانك راهنه عاشق اولان روح علا | آل واولادينه بر برات صلا تيله ثنا

هر محبت كركدر زك عشقى اوله تمام | قصد سن كرب بلاكى بادايده صبح ومسا

بوقصيده م اهل بيتك رايه اولدر تمام | جان ودلدن كيم اوقيسه بولور الله لقا

روح احمددن تحت اسينن عاشق مدام | اوقيه ابياتمى زتبتى اوزره طالبا

الصلاة اى نور ذات كبريا خير الانام | والسلام اى كان كمالك مظهرى نور وفا

الصلاة اى مظهر كل حقيقت والسلام | قول حق شن نكده تا ازل الهاتى هم لافتا

الصلاة اى يار احمد ام زاهرا والسلام | حضرت كبرا خديجه جانشين مصطفا

الصلاة اى ام سبطين تاج اشراف والسلام | زوجه حيدر بتول فاطمه خير النسا

الصلاة اصحاب حيدر حماسه والسلام | هر برى اهل عبا اولديلر عون حيا

الصلاة اى زهرا عدانك شهيد والسلام | اسم خلقيده حسن در نور جشم مرتضا

الصلاة اى وارث علوم نبوت والسلام | خطب ام الكتابدر هم شهيد كربلا

الصلاة اى اكبر اولاد شبير والسلام | نام زين العابدين هم مفخر آل عبا

الصلاة اى باقر العلم محمد والسلام | جابر يله جد پاكندن سلام ايرشدى كا

الصلاة اى فخر امت صد هزاران سلام | جعفر صادق امام الاوليا شمس الضحا

الصلاة اى سيف قدرت هم به الله والسلام | موسى كاظم ولى المؤمنين صاحب عطا

الصلاة اى ركن اركان امامت والسلام | ارض بيضانك شهد نامى عليدر هم رضا

الصلاة اى اهل عرفانك جوادى والسلام | شان شيرزنده محمد در تقى صاحب ولا

الصلاة اى محرم نور هدايت والسلام | بوالحسن شه على صفا نقى حبر الورا

الصلاة اى هاشمى صاحب لواء والسلام | حيدر مدت عسكر بدر ذو الفقار سيف لا

الصلاة اى اول خاتم الاسرار ايده رزدن سلام | نام مهدى بدر زمانك صاحبى در دائما

هر نفس اولسون شريعت اهلنه رزدن سلام | مصطفى نك فعل خلقن ايلديلر پيشوا

جان ودلدن هم طريقت اهلنه رزدن سلام | اهل بيت مصطفايه ايلديلر اقتدا

معرفت اهلنه رزدن معرفت اوزره سلام | نور وجه مقتدايى ايلديلر كيم حق نما

هم مراتب حقيقت اهلنه رزدن سلام | علم وقدرتله تماما بولديلر حق بقا

حاضر وغائبا اربابلر شاننه بزدن سلام | جهل انكار ظلمتيله اولديلر نور وضيا

خارجيدر هم منافق بيل بتوله جورايدن | شاهدم اصحاب قرآن قول بالك لحنا

فاطمه حيدر رسوله هم حسينك شاننه | هؤلاء اهل بيتى ديدى شاه انبيا

بونلرى تحت كبيد الدهر ديدى رسول | بونلرك نسلندن اولدى علم حق قرآن هدى

حشره دك تا آب كوثر نوش اولنجه بونلرك | نسل نسلندن كلور هر بر امام مقتدا

هاشميا كلدر تحرير ذوق وشوق اوله اهرام | خاندانك حرمتيچون اوله احراما حرا

هر كيم اسندرسه مقام اوله اكا دار السلام | اهل بيتك عشقنه اوز وادلعن الله ندا

نرحمان آل طه در بو نظم خوش ادا | دكلينلر اوقيانلر صفيله بولور بقا

مرثية دوازده آل عبا

رحمت رحمانه رحمندر محمد مصطفى | منبع عرفان هكمندر محمد مصطفى

كلدى جون شاه محترم تندى عاشقدن صفا | تا ازل قسمت ايمش جون عاشقه سوز وجفا

بويلدر بوحال آدم سترحق آدن برى | كورينه جكدى نباقدن ظاهرا هم انبيا

منبع فيض رسالت شاه كون ومكان | بوجهل مرده نبلردن كرمدى اصلا دما

سبحان الله اديا لمرفسخ ايتدى تعديكنز | جوق حقارت ايتديلر آل رسوله ظاهرا

الا ان جبت موقته على الكفر كابي جهل وابليس وفرعون ويزيد والحجاج واعوانهم دون ... حافظ الدين

منبر نزب لعنت ایدیلر صد یغب | همدخی زهرایه لعنت ایندی آل اتقیا

ابن طالب حضرتینه حضرت سبطینه هم | ایندیلر منبرلر اوزره لعن وسب اول اشقیا

تا ابجره ابن صدیق اولدی پیدا انلرک | دیدی قیصرگاو زرانمبور بویله ادا

نور چشم اصفیا طاهر ایکی هر جمعه ده | امر عمو اوزره عمو عولر ایدردی ناسزا

شاه کونین تختگاهی ایندیلر یغما تمام | منبر شاه رسلده کلبلر ایندی اغوطا

جمله انصارک بنات وزوجلرین تشنیع ایدوب | ایندیلر اوکون مباحات قوم ملعون بی حیا

بونجه اصحاب رسولی ایندیلر اوکون شهید | وقعه حره دیدی اول کونه شاه کربلا

اولدی آنده بدبسور قرا شهید انصاردن | معجز ابله بوقوم لعنت ایندی مصطفا

تا زمان حضرت عادل عمر بن العزیز | سب لعنت اولور ایدی خانه دانه دائما

بحرج الحی ستر ظاهر اولدی کلدی چونکه عمر | ایندی ابطال باطلی ظاهر اولوب شرع علا

ای بو نظم ایجره شبهه ایلمن عالم ایسک | قبل تشنیع وتعیینی کورنه یازمش مقتدا

کافرین وظالمینه ایندی مولا لعنتی | بویله اکفر قوم اولوری عالم ایچره منکرا

چونکه الله هم رسولی لعنت ایتدی بونلره | ایلمرو بوقومه لعنت ظاهرا هم باطنا

یار غار یار صحبت یار محنت هر زمان | حضرت صدیق اکبر مظهر عز وصفا

حضرت فاروق اکبر شمع دین دعوت حق | فاتح قدس حقیقت صاحب لطف وعطا

صاحب انوار تبیین جامع قرآن فاتح | حضرت عثمان عفان مظهر عین وحیا

ابن طالب ابن عم احمد ومختار علی | حق کوزر اودرهم باب علم انبیا

جمله اصحاب مقتدا درهم هدی دین هر بری | جمله دن اکمل مکمل چاریار باصفا

هر ندکلو اولیا کلدی که دعوت ایلدی | نقطه سر علیده بولدیلر هپ انتها

بنت آل عبایم سر خفایی حیدرم | لا والذي والفقار حیدر بن حیدرم

... ذکر حدیثنا ... من اخاف اهل المدینة ظلما اخافه الله وعلیه ... لعنة الله ...

٦٦

معاویه معاویه ملکنی حکومتنی عمرو بن عاص ارزانی
طوتوب آتش بلو ایلر آنلر مالکنلو تسخیر منه کو
شهر ... ومعاویه بنی ... بر ناحر کوندروب عمرو بن
عاص معاونت واستنطار بنا الناس ابلایب ...
عمرو بن عاص ... ارشدب معاویه بن ...
... بحکوب آنکا ملکن اولدب عمرو بن عاص ...
بن ابی بکره خبر کوندروب ... سعو ... دمایه ...
جنوب کیده ... جمیع ... معاویه کرم عثمانک
... محمد بن ابی بکر رضی الله عنهما دخی
عمرو بن عاصه بو سؤال اوزره جواب کوندر دیکر عثمانک
قتلنده ... عذر ... مرتبه ... واهتمام بوغدب
اول خصوصده ... واتفاقکم ... اضعاف ...
عف ... دخی انجلینی ... عثمان کبی مقتول
اولورسن ... عمرو بن عاص ... جنکدن غیری
چاره یوقدر ... اسباب حرب ... لشکره
قیام کوستروب محمد بن ابی بکر دخی ... عسکر
... اوروب مجروح ... ملعون نام شخص
... ایلر شام ... مقرر کوندروب عمرو بن
عاص دخی عبد الرحمن بن خالد بن الولید ...
ایلر ... کوندروب ... فریق ...
فاش ... صکره تیغ وخنجر ... لشکر شام منهزم
اولوب عبد الرحمن عمرو بن عاص ملعون اولدب

تتمهٔ مرثیه

دُرّهٔ پاکیزه گوهر ذات کبریا | نور چشم تشنهٔ فیض محمد مجتبی
مجمع البحرین حضرتین اعنی زهرا فاطمه | باب لطفی قوللر بدر جمله اقطاب اولیا
سویله اربابِ حسن حسن حسد ایدن زهر | زهر ایچردیلر آکا ملعون دین اشقیا
نور چشم مصطفایه زهری القا ایلدک | مادرک تاریخ اطفا ایلدک بولدک صفا
ای دریغ ای دریغ بیمدر سکا اوله شفیع | جانک ایچون رحمیم بکیدی ایتدک بنا
نور چشم عاشقان اعنی حسین ابن بتول | بولنه جان ویردی جمله واصل اعلا العلی
بیکمین عترت آنکچون مظهر فیض اولمز | بو بله در اقوال جمله اولیا و انقیا
ای دریغ هی واه کیم سنمدیکر ماتم صوتی | کربلا محنت ایچون جانمی ایدم فدا
آل ملعونا وجودم بوطهٔ طعنهٔ قلم | تیر دشمنله درونم پاره پاره اوله تا
ذکرون تسبیح تبرا در تبرا اهلنه | سجدهٔ شکرم تولای حب شاه کربلا
بیل تولی منبع فیض بخشنده در بله | آل ملعونه تبرا اسرار خدا
بلمین سر تبرادن تولا ایتدوکن | سر جوانه ایر بنور اولیحق روز جزا
بنت آل عبایم سر جانی حیدرم | لاواتا ذو الفقارم حیدر ابن حیدرم

ولله ایضاً

طیبات اصلابنه بنددن صد صلاة و صد سلام
طاهرات ارحامه بنددن صد صلاة صد سلام
[illegible] اول نجف بحر حکمت بحر عمانه سلام
[illegible] یکتای حنیفت صد یکانه صد سلام
آن دائمده رسول [illegible] البابه تا
صد هزاران صد هزاران صد سلام

عمرو بن عاص معاویة بن حدیج اجتناب بوریب کنده اوغللری
شام ده ایلر محاربه قبل ابن حمراء و محمد بن جریر طلب و ..... ایکم
شامده بر طلب کیمسه معاویة بن حدیج اوغل ایدب بعضا
متورخین ایتدیلر اول کیمسه کنانة بن بشر ایدی معاویه نلو اوغل
دکل ایدی وبالجمله معاویة بن حدیج کنانه یی منوچ اولوب
کنانه بن بشر بن عتاب قتل اولدب وکنانه اول جنکده مقتول اولدب
ابن حمراء اجتناب کنانه بن بشر معاویه نک ایلاب و
حبس ایتدیلر آکا دیدیکه اگر سن عثمانک ناللرینه اولسیدی بنی
شیا اولدی خودم چون کنانه مقتول اولدی محمد بن ابی بکر
مشتبه اولوب کیمسه دن منقول دیر شاذ اولوب محمد بن
ابیها بر دیلر محمد وحی خراب ایدب بر خرابه پنهان اولدب
بشن معاویة بن حدیج آنی الکنور وب شهید ایلدیلر و آ
نلو جسدنی بر آت درسنه ویا خود بر حماره نارینه قیوب
آتشه یاقدیب بشن عمرو بن عاص مصره کلدب بن شایع
ملکو ممتر مشغول اولدب ابر ذکر ایتداآب حادثه عمرو
بن عاص مصره متوجه اولدقده محمد بن ابی بکر خبردار اولوب
امیر المؤمنین امام علیدن رضیه مدد طلب ایلدیب اول حضرت
بوجنکده کوفه خلقینه آنک اعانتنه تحریص ایلدیب اجابت
ایتدیلر لاجرم قبله دعا ایدب متوجه اولوب ایندیب خدایا بو
جماعتله او زره قرین بر کیمسه یی مسلط ایتدیکر حوکه اندن
نرحم ایتمیه والهی نقیف بینلرنده بر غلامی بو طائفه برجوالر
ایلر شاه ولایت باحلی دعاسی اجابته مقرون اولوب
جرمه ده خونلجه حماره اوکنی حجاج بن یوسف تعقیبکر حجاج ظالم
و دیکلر الشهداء بولفرند منقول تواریخنده نقلده ایر بوشنای ایلرک
تبعیتله ایتدیلر حجاج بوزنی قریب الجنکی سنه ..... اولدب
و محمد بن ابی بکرک واقعه سی فرقنجی سنه ده واقع اولدب

اول سواری عرش وکوسی شبره بندن سلام   نور عینا افضل یزدآوجه شبیره سلام
صد سلام عصمتلو معصومه بندن صد سلام   صد صلوة هم دوازده جا بندن صد سلام
مظهر اسرار شید وجا بندن صد سلام   شمس و شنتادسه هفتاد جا بندن صد سلام
والضحی واللیله دائم صد صلوة و صد سلام   قاف وکاف ها یا دائم صد صلوة صد سلام
پیرو پیران مرد ودان زلف ایمان سر آن   مظهر سر فرشا بنیه البنی صد سلام
ها الف شین بمه اوله صد صلوة صد سلام   آل واولاد بنه انبا عبه اوله صد سلام
صد صلوة اوله قوا انبا عبه لودم سلام   وآل وآم هب بحب خاندانه صد سلام
نقطهٔ سر دلایت مقتبجون ارجانه جان   ویرمه اعباره بو نظم سرجار له ابت رهانه

مظهر اولور بیل تبرا سر بنه
کیم ویرر بو نظم اعیلر البنه

تتمهٔ مرثیه

ثانی اثنین علی ابن حسن سر بلد   علی امام اهل دین
حضرت زین العابد بو طه بذر وصفا   ابن زین العابدین نور جشم اصفیا
حضرت باقر محمد
ابن باقر حضرت جعفر ولی صادق علی
خواجهٔ سر مذهب وهم منبع فضل علا   ابن جعفر ابن بنت احمد مختار امام
موسی کاظم شهید ابن الشهید بالرضا
شمس اقلیم خفیف نعد کاظم شاه رضا
روضهٔ پاکی مطاف قدسیان در دائما
اول امام چار ارکان عرش دلده نقشدار
نام عالیسی علیدر شهر نبی اولدی رضا

اول

اول امام بن الامام ابن الرضا اعنی جواد   نام پاکیدر محمد التقی بو السفا
شعلهٔ شمع هدایت اول علی بن التقی   هادی الامة نقیدر ظلله شرینه ضیا
لطف واحسان منبع خلق حسن یعنی حسن   قهرا عدای رسوله عسکری صاحب لوا
مظهر تلم خدادر ستر مختم المرسلین   وصف پاکیدر محمد مهدی آل عبا
با الهی سرلیله بو غریبه ویرسرور   روح پاک قدسیانه سرم اوله آنتنا
هانتما حد حجر اتمام ایلدک مرثیه که   روح پاک قدسیانه ابت صلاتیله دعا

بنده آل عبایم سرحابی حیدرم
لاودالاخو النفقارم حیدر بن حیدرم

صانمه زاهد علم لدن اولور بوکان ابجده   ذات حقدر علم محیط کون ومکان ابجده
سائر علوم فرعی آنک جمله سنک اصلیدن   فرع اصله ایرشر سه قالور کان ابجده
اصله فرع الات اولوب اصل فرع مرات اولور   سر ظهور تقابلدر زمان عیان ابجده
اصل فرع اصل اولور ستانیده در بو سر   اصل فرع رفودر آن در بو آن ابجده
اصل فرع اولتی بودر شکل آوتکم تحو اولور   برقام اولور بقا فنا دور جهان ابجده
بو سوزی فهم ایدن فرع ایسه اول اصل اولور   اصله وصول عملدر عیان زمان ابجده
فی نظم هم ورلسز سوز ارمه معنی بوق   عین معنا سوز لرم معنی لقا ابجده
هانتم سنک سوزلرک دکملی اکلمز
شرح البلبوب اوقور لر آخر زمان ابجده

صلادر اهل عرفانه   بشارت اهل عرفانه   مدد در اهل ایمانه
بلوره سبند مردانه   نشانی جقدی میدانه   سو زر حکمی دلبرانه
مراقب سر یزدانه   مطابق قول قرآنه   بشارت اهل عرفانه
هدایت آل عثمانه

غرابك رمز آیت ادعان سكا حاصل اوله ایقان سی نطقم ایده شادان
عین قاف صاد بل بو آن عسر بو قدر بسر ایمان بو حالیله دونر دوران
بوشرك علنی ای جان خبر وردی بكا قرآن بشارت اهل عرفانه
هدایت آل عثمانه

ظهور ایلر بنجه آثار خیانت ایلیه تاتار قلیجله قول ایده تكرار
علی شانی بر قهار اكا تابع اولور اخیار معینی حیدر كرار
شبهی جعفر طیار اكا رحمت ایده غفار بشارت اهل عرفانه
هدایت آل عثمانه

ظهور وار قم قیامنده عدو مقهور زماننده برلندر جمالنده
قوآیات كمالنده حد بو قدر خیالنده بنجه نوندر صفاسنده
شهنشاه تاجی باشنده محبت اهل یاننده بشارت اهل عرفانه
هدایت آل عثمانه

یسع شربنه بر سرور سلوكنده اوله رهبر مسخر اكا هر كشور
دعاباتی بنی اصفر سفاینله بكم اول ار جزائرده لجوب عسكر
فرنكك تختنی استر علمدار امیر حیدر بشارت اهل عرفانه
هدایت آل عرفانه عثمانه

محبت اهل هم اقرار السن ذو الفقاری وار رفیقی اوج عدد ابرار
ربیسی مفتی و سردار بری سر عسكر شطار نظام الملك بر رهبر بار
دكل بو مهدی اسرار ولی اول قائل اسرار بشارت اهل عرفانه
هدایت آل عثمانه

بكم حمدی خفیدن مان جهانه ایلیه سلطان مدد عبور ایده اول آن
قومشكل اوله ایشان منافقلر بوله خسران موحدلر كوره احسان
بود بنده جوق اوله سیران كیر الماقزیل قفتان بشارت اهل عرفانه
هدایت آل عثمانه

احدله

احدله بنظرون طوری كلور دولتله جو غوری بنجه مؤمنلرك جوری
مجاب لطفله خیری قله مسجد بنجه دیری كزه هم بحریله بری
بلبنه شان ایله قدری آنك سنه اوله شهری بشارت اهل عرفانه
هدایت آل عثمانه

ایكی ار واز ظهور ایلر بری ایرانی سیر ایلر ربیسی رومه نقل ایلر
فرنكستانه میل ایلر قزل الما به كور نیلر دخی بابانی مهر ایلر
اوله قول انكروسی بكلر عجب ظلماتی نور ایلر بشارت اهل عرفانه
هدایت آل عثمانه

عیوندر نصكره بل آنی كه هر لفظی عدد طاقی كله مهدی حقانی
آجیله كنج پنهانی بلبنه علم عرفانی بنجه مذهب اوله فانی
بلبنه نطقمك شانی دیه لرهی كرمكانی بشارت اهل عرفانه
هدایت آل عثمانه

تقدم حق نشانی ایلر تحط حكمی روان ایلر بنجه لوترك جان ایلر
خدا برار عیان ایلر قوبه بخش نان ایلر ظهور ایله نشان ایلر
بو شانم داستان ایلر نه ایلرسه همان ایلر بشارت اهل عرفانه
هدایت آل عثمانه

بلبنه بودم قالم كله زكیه احوالم ابو القاسم دیر هاشم
دبنلور مریدیه قاسم نبوت دوربنی خاتم ولا ایله اودر قائم
بحذر وحله دائم كلور احكام ابراهیم بشارت اهل عرفانه
هدایت آل عثمانه

زحل دوری جوطاهردر ولایت موری باهردر نبوت قرن عاشردر
شریعت قلبه ناظردر عقل بو سرده قاصردر زمانلك خضری حاضردر
كلن هر امره قادردر بو دوركك شانی آخردر بشارت شاه مردانه
هدایت نسل انسانه

بطون اوله مذاهب هب	بطون اوله منساير هب	بطون اوله مطالب هب
بطون اوله نواب هب	بطون اوله مصاحب هب	بطون اوله مراتب هب
بطون اوله نحايب هب	بطون اوله مناصب هب	ندامت اهل خذلانه

شئامت آل طغيانه

تجلي جون وودود ايده	على شرح وجود ايده	بطونك فيض جود ايده
عجب صلنده سود ايده	لواء الحمد سجود ايده	تمو نسل شهود ايده
صراط اوزره قعود ايده	سازنجى حدود ايده	بشارت اهل عرفانه

هدايت نسل انسانه

حنان عرفان عرفيدر	مراتب خلقه وافيدر	تموسى نسل كافيدر
مكلف عبد عافيدر	بخت بيع صافيدر	عداسى جمله نافيدر
نظر عصيانى نافيدر	تموصورتله طافيدر	بشارت نوع انسانه

هدايت اهل وحدانه

حنان اوله جهان بودم	تمو سرلر بيان بودم	جحيم اهل عيان بودم
سكانوتك بهمان بودم	ترقى جنان بودم	نظم ايلرسه جان بودم
كلور نقطه زبان بودم	شفيعمك مرشدان بودم	بشارت نطق مردانه

عنايت اهل احسانه

بسملهٔ شريفه اسرار لطيفه

بسملهده اولان نقطه با مبدأ ظهور وسر الف جود آدمدر وآخر بسملهده اولان ميم ختام مراتب نبوت وظهور وجود خاتم الانبيايه دالدر وسائر حروف بسمله بينهماده اولان انبيا ومرسلينك اسم ورسمبله ظهورلرينه زمانلرينه بشارتدر لكن فاتحة الكتاب سبع المثانيده اولان بسملهنك حروفنى بيچ اهل كسا وچهارده ائمهٔ اهل بيت مصطفانك زمانلرينه اشارتدر اسم ورسم وظهور ووقت وزمانلرينه بشارتدركه چهارده ملفوظ و مكتوب وبيچ حروف مكتوب غير ملفوظدر وحروف مكتوب وملفوظدن

دوحرف

دوحرف نه وود وازده حروف غيرمشددر وغير ملفوظ بيچ حروف حواس خمسهٔ حقيقتدركه قلب انسانه كامل وهويت شأن الهيهٔ شاملدر وملفوظ حروفات بسمله توليد سبعه وتكميل مراتب اعداديله زمان اجراء احكام شرعيهٔ وچهارده مهدى دين صاحب زمان ظهورلرينى ودعوت مسكارينى ناطق ومبيندر وتلك عشرة كاملة سريّ جامع ورمزى كاشف حروف بسمله تعبير تكرار اولان حرفدركه اصل اصول وعقل عقول ووارث علم رسول ونسل بتول فرد الافراد وقد الاوتاد كنوز كهيعص ورموز حمعسق مشكات خمسه مصباح نور نبوت ومرآت خمسه زجاج ولايت واطوار مراتب خلافت باطنيهٔ واسرار وادوار عرشيهٔ حاوى معنى آدم عين انسان كامل ظاهر وباطنى اوصافى بيانه زمامدر اما بعد البسملة

الحمد لله دن انعمت عليهم قول لطيفنه وارنجه ملفوظ وغير ملفوظ وغير مشدد لطفنا طقسوز حرفدر تاريخ فاوقت نزول قرآن كريمهٔ قاعدهٔ سر حروف ومراتب اعداد بغير سواقط فاتحه حروف ابقغ اوزره مذكوره سلاطين وملوك وخلفاء ظاهريه نك اسم ورسملرينه وزمان دولت وسلطنتلرينه زمامدر اما تاريخ نزول قرآن عظيم بيك يوز طقسان سنه بالغ اولمشدركه سنه هجرت بيك يوز يتمش سكزدهدر وقاعده حب طبايع اربعه اوزره عدد حروف ابقغ دوريهٔ نبوسنه هجرتك ايكيبوز التمش التى سنه مرورنده اتمام ايدوب شرقا وغربا عدل وداد وسر افراد ظاهر اولوب اتمام عدد ابقغ رأس سنين اولوب مجدد تاريخ وضع اولنه

اول تمار بجك دور تبوزبش سنه سنده انعمت عليهم حرفلرينك سرى تمام اوله

اولزماننك مفتيسى خانداننبوتنده حقيقت قرآنه واسرار فرقانه واقف

اولوب اختلاف ملت مذاهب رفع اوله بالكلية باطن ظاهر اولوب ارباب صورت

حيله واقدام وباطل حقه استناده قادر اولميوب اهل سعادت واهل شقاوت

بين الناس نمايان وغير المغضوب سرى عيان وبيان اوله جغندن هرملت راه سداده

وطريق نجاته طالب وراغب اوله لر اما انعمت عليهم قول لطيفنه وار نجه

بغير تكرار حروفات اون طقوزدرك كلمه اسلامه مائل وكلمه توحيدى قائللردر

بو مقدار اولسك ظهورينه زماندر آخر في زالدرك زمام دولت عليه

عثمانيه دربودن عليه عثمانيه نك ملوكك وسلطنتى ورجال دولتى فقراى

باللهك ومشايخ طريقت اهل اللهك مكرمت وغيرتلرندن ال حكميه بر

دورلو بونده طفرممكن دكلدر وحروف مذكوره هربر كلمه نك مفتاحى در

هر كلمه نك عددى بر دولتك زمان ومدتنى بيان ايدركى حرف تعريف وكلمه فصوص

حسابه داخل اولماز انتهى كلامه

لابى بكر الصديق الاكبر رضى الله عنه

القبر باب وكل الناس داخله فليت شعرى بعد الموت ما الدار

لعمر بن الخطاب رضى الله عنه الوهاب

الدار دار نعيم ان عملت بما يرضى الاله وان خالفت فالنار

لعثمان بن عفان رضى عنه المنان

هما محلان ما للناس غيرهما فاختر لنفسك اى الدار تختار

لعلى

بكون جانب ... ابكى ... مواتير انفاد ... ابن عشقله ... معقر باب ابت ... بسطلدن اودم ... مردم بيناب جنم ... خاك باب ... حال ... رحمت ابت وحق ... ذره ... ابت مماتة بالنسفه كت نزا باد باد

در حق ... سلمه الله ٢٤

لعلى بن ابى طالب كرم الله وجهه

الناس لبيس سوى الفردوس منزلنا وان عصينا فان الله غفار

فوائد تتعلق بالمشية

منها قول رجل منذ بعلمو هذا الشىء ان شاء الله لا يجوز وذلك البيع لانه

بطل لتعلق المشية لانه مشية تعالى مجهول وبهذا انه فيه نيته صوم رمضان يقول واصوم غد

نويت ان شاء الله تعالى من شهر رمضان لان التية ليست من نوع الاقوال بل هى من نوع القلب

فى لا بطل بتعلقها بها فذكرها فيها اى فى نية صوم رمضان للتبرك ومنها اذا قيل لمريض

انت تبرأ فقال ان شاء الله فذكره بلا رغبة لان يرغب برأ مرضه ومنها اذا قيل لرجل سفينة

وجها حوله وركب فيها انت تغرق مع سفينتك وحمولتك فاذا قيل له بذلك يقول ان شاء الله

مع هذا ان شاء الله يوقر ذلك الرجل والاولى بل يقول حفظنا الله تعالى لعدم رغبة الغرق ومنها اذا

قيل لرجل امؤمن انت وقال ان شاء الله تعالى فهو مؤمن عند الغزالى وتشره اذا لم يقل بطريق

الشك لا عند اهل الكلام

هكذا سمع من تقرير الحاج جول افندى المدرس المجنوى

ابتدى بعتبسا ... حقيقت عرض ديدن بجاز

رسول الثقلين ... امام الحرمين ... نور المشرقين ... سر المؤمنين

برشهنشاه بباب عشق ... مقصود وجود عالمين ... حضرت احمد با صفا ... جد الحسنين الا حسنين

روز وحال ... اللهم صل وسلم ... حضرت محمد مصطفى را صلواة ... منظور نظر بر جبين ... صلواة

نامه ... عشقا ... الجميع ... وبارك عليه ... كاف نون كونين

خاطر مورد طوننمز ... نقطه

نزنده دار ... كاملده كه ... عشقنا

ابحر انكاه اولدر ... نيسانه ٢٩

نکبه و دارایه ماقی عشقك اولام منور
بهرب حایب جور و تدکدر بکافر خنده نار

نجم السهم نقطۀ قوما سوآبی ایلر حکو
قوم محروم محرم ایت بزم قوا ده جانم آن
منعیۀ بابنده تحتار بازیلو سناب عشق
دورسبقت آیونه رو سابقه عجز و ابتهار

تم

غزل و رشق مشار الیه

وبر مسلکده نجه مسلکو منع اولدیلر
کفر عشق ابر دیلرب عین الجان اولدیلر

حرت بلبل زنکلر برشانه معمور
عاشقانکو نقرۀ مجنون عنداآن اولدیلر

راهب بتخانۀ عشقله کوروب ارباب زهد
رهرو کعبه الجنن حاجی پشمان اولدیلر

نظر نوربه بیضا اولوز عشاق زآر
طور عشقکده شلو موسا دوران اولدیلر

عاشق معشوف برسنه زآه آن کافر کیشا
ملعن اهد نیلر ایدوب نا مسلمان اولدیلر

نازه و استغنا ایدرکن بو سفا من بصر عشق
کوررودیلر نور جمالك بیر کنعان اولدیلر

زرب ایه نلر بمد عشقا بربر الفت دار

[illegible]

عاشم بر ... سمودا حبیبان اولدیلر

عشق ... اولدیلر

غزل دیکر

عشقا ... ٥٥

[illegible]

درتشمه شریف بجناب ابصم خاکه الجنوبی قدس سره السامی

یا الهی روز شب نجم نو نغمه دائما
حمد بی حد سنکا مخصوصا اولدی بار خدا

جمله اشیائی جهانی بو عنکی وار ایلدی
حمدی ادرینکه طیعور دائما

خاکدن آدم اولدیب امرکلر آبا فاو ردی
آدملو صلبکدن اخراج ایلدی سن انبیا

سیدا اولرسیدی خیر البشر شاه رسل
اسم پاکیدر محمد حامد احمد مصطفی

الصلوة والسلام اولسون سکا یا مصطفی
شافع روز جزا هم صاحب یوم اللقا

سکا اولسون صد هزاران صلوة اوزره سلام
شافع یوم قیامت صاحب براق و هم لوا

شانکه بیوردی الله رحمة للعالمین
محمد فی لولاك لولاك خالق عرش علا

نسل پاکندن ظهور ایتدی آنلو اول ایکی شاه
بریسی حسندر بریسی حسین شهید کربلا

بو ایکی شاهزاده دردیکیم رسولکو سودیکی
شانلرینه نعمان دیدی شاه انبیا

السلام اولسون سکا یا شاه حسن خلق الرضا
کم اولدی وجود شریفلو جمله نارك طوتیا

والسلام اولسون سکا دآخی ای یا شاه حسین
جمله نللو شهیدی اوزره سن شهید کربلا

کوزلرندن قنلو یاشلر آقیدر عاشقلری اولدن
شول ادن تینلرب ایشده کره کرانیدی انتبا

آنلر بجودن ماتم ایدنلر شبر آده اولور
آه ایدر قلب دردن جانلن ایلر فدا

کلدی جهله ماه محرم عاشقه ماتم کرك
خاندانك عشقیجون بزده دا چوق جفا

البشت الکی وصف ایدم بر نبنده سین ابینه کلن
آرعباجر اذیت کم اینه بیر اولدی بو لقا

اولر یزید ملعون یزیدی آنلره رحم ایتمیوب
بزینی تسلیم ایدوب بربنی شهید کربلا

دخی نیجه ایدی اینتدر دیدی شهید ملعون یزید
آه بکنجهام لعنتی بو نیننده قالمشی دائما

غزل دیکر

بکد جام عشقه عوض ایتمک ایدر نقد
معاتم سوزنا عجب و غرور ایلر کور مفقود
دم جیعبد عشق بکر نبض نعمته کوریکم
بحد عشق اولدر اول ده بغله افزود
نور آدره نور کر ذره و خورشید مسنا یار ایر کوکم
سعود دیکر نفس لیلدی درادیب مغرفت معبود

بزرا ... دعوات ... عالم ...
نوالحکو عالمه بیلو ماه نابیلو ...

[illegible]

۷۷ بجن دصاتر یار عشقلو دآمدن برآتی
نجتی صفت بوساجر بر دم اوردب یوز اندر

یربر برنده حسینلو تخمی و الیکن کسه ییلر
اول مبارک باشنی سجده ایدرکن خالقا

اول مبارک رأسنی کسدی نقاسنده لعین
بر رحم ملعون لعینه لعنت حق دائما

ماه محرم ایدی اول کون جمعیه سلطان
ایوز خمتلر قلورکن جمعه فرض ادا

اول شمر ملعون یزید خنزیر دینلو بد صفت
کوکسنه بصدی اوشاهلق آه واه اول بلقا

کمدی آچوب دیدی شمیده تاذر نقاب یوزینی کورم
دینلدی خنزیر دینلر کبیدی ایدی خلا نورا

حقا چون جدم بیور مشدی کرسنی قتل ایده سین
سنلو الندن بنم قتلم اولور حق بی لقا

بر مهلی ویر بکا اولکم جمعه دی ایدم ادا
بن نمازده ایکن اکبر چون کم میدآندن بکا

نقاسنه براوروب سیفیلر اول کسدی باشینی
او شمیر ملعون جوشنلی دین ظالم اشقیا

ای یزید ملعون یزید کلب عقور خائن خنزیر
میبیح اولدی بو بکر اذیت قوم ملعون بی حیا

کنفروا ایمانی اولدنقیذن برده دار یار
بر بیلوب بنت الحرام وسوسات قلب زار

عبا وآنی محقق جوم ایلر ایلرایب بزیلر
تمام رحمت حق بیلیب زاهدی سود ۴۴

آل رسول اولاد علی شاه مدینه بونجه جفا
اینجون هجو ایتیلر لعنت ایدیب مصطفا

لعنت ایندیب چونکه یزید قوتینه الله هم رسول
بیز دخی انلره دیریز لعنت الله دائما

لعن الله یزیدا اذ برضاه قتل ابن الخیره
باخود لعنت الله علیه وعلی اعوانه وانصاره

خانه دانی نیجه برده دخی کز دیردیلر
آنده دور لو حقارت ایتدیلر اول اشقیا

هم مبارک رأس شریفنی معا کزدردیلر
اشقیالرین بونکلر اذیب ملعون بی حیا

ایا بنم شاه حسنم نور عینم شاه حسین
بوا ذیتلر کم ایتدیلر قوم مروان ظاحوا

سزده عین کرامت اولدی انلرلو ایشلر
حق قتنده رتبه کز عالیدر ای صاحب لوا

آل عبانلو جملهسی بن محب خاصه
اول ایچی عزیز له جانم فدادر دائما

السلام و خاندانلو روحنه بز دن سلام
اول وجود پا کلرینه اولدی اجرا ماجرا

قبرونز روکار نصل نا لفشم کونکل ای شهید الله
معزین حوب وزنت اولمزه اول آیینه دار

ای شهید آن محقق ایلر حسین ابن علی
شوارز ما نکیم کوثر ایدرسز محبلره عطا

یا آل رسن نصیب ایلر بو احقر فقیر کر
قیلر میتر یر قردن کوثر ایچلو خاکپا

حق تعالی هم رسول راضی اولرا اول کیمر دار
کر انلرلو روح مطهر در رضی الله عنهما

بیت

کاملی زنده حالی اولشدر
دو هنز جسمی مرده اولشدر
دی فضل بلا اهل التقی علما و عرفانا
حقیقت رتبه بیر نفاندر کاشفه دانا

سوزی رمز و اشارتدر صاحب سیر السنادر
مبیش محضا حکمتدر خوبی ابار و شفقتدر
کم اکلر سیو بشارتدر دکلر تر بسمه مولونا

اوکیم عشق ایله اولشدر کوکلده دوکنی بولمزدر
ایشیا چونه فلک فرمندر قطار الکل اخوانا

بولمش وجد و خوش حالی ام عشق ایلر طولمزدر
لنازر ناه اجیانا
اوزنمش فیض و بوشا تالی
ایرشمش جذب ربانی تقدم بحث اودر نا حی نعذ کان انذا
قیلوب مواج روحانی
سنی اکلر عین عشق آنی براه ان سن ان نا
طان اولمش ای حق بیان کزنده بولر عشق
تکاتمز احبانا و فینا عار اکوانا
موفت نامر دو بیلم حق

نظم

٩٩٩ رب الوقت ابر مناجات واقع اولدى ديه مكر الكرام تعفل الجبين نقل الا ان اجل
الدينه نعلت يارب ومادينلو قال لقائى وجمالى دز الجبين من احب لقاء الله احب
الله لقاءه ومن كره لقاء الله كره الله لقاءه شو جمالالو فى كل الحقايق ساخره و
ديس لا الا جلاللو سازه **نظم** بتس دل وجانرا ذات حسن روى تو كينم
خيمه بجانرا برون از كونا ومكان حاكم زنيم **نثر** بو مقامات عاليه و درجات اعلا
ايه هو كسلو كاريب دبوبنانه وناز احوالى هو عاشق نازى دكلدر. **شيخ** ركن الدين
علاء الدولة قدس سره العزيز بيورديكر بر وقت حال كر مرده زيارت منصور حسين حلاج
توجه ايتدم ومرقد منوره لرى اوزره مراقبه ايدوب روح شريفلرينى اعلاى عليينده
شاهده ايلدم اولدم مناجات ايدوب ديه مكر الكا بو حال در حالده كه فرعون انا ربكم
الاعلى ومنصور انا الحق ديوب ايكيسى دعوى الالوهية حال جوكر روح منصور مقام
اعلاى عليينده مقيم وروح فرعون درك سجينده عذاب اليم ايله كرفتار جحيمدر بو
حال اوزره دريايى حيرتده غريق ونار اندن ايله حربق ايكن كوشى جانم جانانه
برندا كلديكه فرعون خود بينلو ورطه سنده وشمكار قامت كنه ومى كوردب بزى كم
ايلدى اما منصور هو حالده بزى مشاهده ايدوب كنددى كم ايلدى بو مابينده
فرق بسيار در **بيت** خود بيننى كم كن كه تجربه اين بود كم شدن كم كن كه
توزيه اين بود **نثر** وفتوحات مكيه نلو ابتدا خطبه سنده حضرت شيخ اكبر الحمد
لله الذى خلق الانسان من عدم وعدمه وعدم العدم وجود بيورديغى اولمقادر
اشارتده **مخصر** بو طائفه نلوق عليه وجمهور سنيه **عشق خدا ايله** مست وشيدا
وماسوى الله بالكلية قلبندن عشق ومحبت ايله نفى وجود وواصل مقام محمود
ومشهود اولوب عشق ايله شوريده حال ومستغرق نور وجمال اولمشلردر
نظم عشقمكر در دو كون مكان بيدرنست نه ابرو وغمزه هو جو جهاى
صب بكرده ام **بيت** منكر به اكر نيز وكائنات بريده **نثر** واول قدوه
اهل وجود عشقه دو دنى محو دوا باشه **مطلع** بلبل بلبام صورت عبد المحققنا توزت
وبت نظر آيينهٔ عشق نوار باقى جلوه سانه آفرين اول رآز دار عاشق نيدا بر كيم
عشقه

المحققين جمال الملة والدين بيوردر **رباعى** در مجلس عشاق قرار ديكرست
بادهٔ عشق را خمار ديكرست آن علم كه در مدرس حاصل كردى كارى ديكرست
وعشق كار ديكرست **شو** عشقه دعوى كنوز ليسا يدركها من اخر العشق الا
من عجزا **نثر** واول حضرت كلشن دده كلشنا بيوردر **قطعه** عشقدر آدم وار ده
نكرير حقه وارمز عشق ايله كركلو بوراده قالور بى عنز وسنجه وسنت جنت
كركلو بوراده عنز وركلو **شو** واداب ارباب العقول لدى الهوى كاداب
اهل السكر عند اولى الفضل فعد نعد لتن قال صب دمنهم من الوجد شيئا ولا يبقى
بزبى الفضل **بيت** بيهوشى دامن عشق بدلنه من كن كه اب روى
شريعت بانين قدرى نيرود **نثر** ايكى اى ببر نادان وبى غيرت وغافل صورت
پرست بو حالاكر كوشش ديو حركت اوزره جنبش ابتمبلاك شمشير وروح بالا قديلر
سيج اولورز انا نمه سياه كيمكدن اكانسنكز وكر بريده كلده ابله مشابهنكز وبار هنه بور فكره
تبعيتكز وار اما آنلرلو ابليكى عبادات وطاعات اوزره شريعت مطهره يه تابع و
ايات سنى العد مبرى رافع اولموب مجرد قال ايله شمشيلر ازدر يكز طرز قادارى وسمت
بيكانه دكلمدر **زيرا** اول واصل مقام تمكين جناب حضرت شمس الدين كاه نمه سياه
ابله پوشيشى ايدر ردب اما آنلرلو هو برزه نيجه اسرار رموز ومعانى لطيفه ونور ايدب
اكثريا سياه نمه كيه كلرينه غالبا اشارت شريفلرى بو اولور كه خير لباس الصالحين هو الاسود
مقتضاسنه رعايت اولور وبرده مضمون بالادن از سياهى رنكلو ديكر نباشه ومعناى آن
نور سياه فاشعارش از عالم ذات **نحو اسى** اوزره اول سياهده نيجه اسرار خفيه ومخفيه در
جعودن رب سوبدايى قلبكه **مظهر** ما وسعنى ارضى ولا سمائى ولكن وسعنى قلب عبدى المؤمن
منهوى ظاهر در ونقطهٔ ديدهٔ انسانكر سموات وارضينه حاوى در اول نور سيا هلو در
بايه بى بايانه بر قطره وشمسا حقيقتدن بر ذره ايديكى مشاهده در دقايق دقائق سياه
عشقه ايجون بر وار اولوب بعيچ انبوب افتاب رشه بجوخ دخالى فر عوجى
متن ونيملو كيبه شنيده ام آسا نعمه استملو اب قرانه بر بيد سبوسنه جالو منقلب
روح اوسلم اكر اسنغم مه بيد فقا مختار مانده بيانه

نیفنا شمنیه حسام الدین ایله اولیب دلبر — نوم لوئمه‌یه دل مختار ایمز کنمکنت تم

غیدلودن کیدرمیی قابلر دکلر حضرت شمس سیاه پوشش اولمغله اشارت اولدیکه بر رنکلو ایله
ممزلو اولمکه غیدب رنکه کیرملو قابلر دکلر دیملو اولورکه ومخی آنده جامی نفسا
مقتول ومرادتنی وبر مکلر مخذول الیلوب دل خادن سبز ماسوادن عارب وعشق خدا درون
وبیرونمه سارب اولوب دل عاشقانی کعبه‌ء عشاقدن اولمغله وجودیه مانند بیت الله و
مثال کعبه سیاه کیه‌وکنه اشارتدر قطعه دل بیت اورکرچه اکدرت از مهوازان کعبه یکدل
بلدات کعبه بنیاد خلیل آزریست دل نظرکاه جلیل اکبرست
نثر عن ابن عباس رضی الله عنهما اذ قال من النبی صلی الله علیه وسلم برجل وهو متعلق باستار الکعبة وهو یقول
اللهم انی اسئلک بحرمة هذا البیت فقال رسول الله صلی الله علیه وسلم یا عبد الله سل بحرمتک فان
حرمة المؤمن اعظم من حرمة هذا البیت وحضرت شیخ اکبر بیوررلر شعر لقد طاف خیر الناس
بالکعبة التی یقول دلیل العقل فیها بنقصان وقبل احجارا بها دون حالت واین مقام البیت
من قدر انسان نثر وبر بیره کلاه کیه‌کلریه اشارت اولدیکه عاقبت راه عشق ابجده
بر بیره اولملریه انتها ودل وجان ایله فداکار رخاده‌ر شعر دنیاده عیب دیمهکم ارنی و
قطعکم وصل وجودکم عدل نثر بو معنایه اشارتدر ودخی ایکی بیدالسیر قال وای
نامحرم بر حال بر قطب عالم وکزیده بنی آدم وجام محبت ایله مست ومدهوش اولوب عشق ایله
ماسوی اللهی فراموش قیلدی دیرلر اما اویله دکلدر زیرا قطب عالم وکزیده بنی آدم اولدیکه
تلوینات دنیادن بری‌دراولوب خاطرینی مجلا ومصقل قیلوب آیینه جهان نما ایدکه نقوش
دوعالم انده نمایان وصور جمله اشیا انده عیان اولوب ناظر کوزی ومکانی ودایمیه محلی
ایقانی اولور وجام محبت ایله شعور شخصیی اوزینی فراموش ایدرکه نوکیی خود فروشی وباده
غرور ایله بیهوشی اولوب کندوینی بولمیه مدح وثنا ایله توصیف دولادیت دکرامنده دم اوری
بیوب وجودینی توصیف حافظ بر جام جم اکر نظر توانی کرد که خاک میکده کحل
بصر توانی کرد نثر زیرا طبیعت تعمیر وب بیدون کجا بکوب طریقت کزنه توانی
کرد نثر زیرا مقام رجاله واصل ونیستلک عالمنه داخل اوله تدریکه اوصاف بشریدن
خالی ودرون وبرونی مجلا اولوب حالی اوله ذره تجلیات خدا ایله مست اولدن عزیزه
اولدم ظلم ورخامه وجوده سلطان عشق ظهور ایدر ودخی بجانب عزیب اولوب
کندیلک اول عشق خدا ایله مست اولوبن عزیزه بعض جناب حضرت شمس‌ه بندیزه تشبیه
قیلدرز دیرز اما معتبرلو جابر عزیب اوله بنی کتب مادر الاعتقاد ده نظر دکلدر
شاهباز اوج استغناب عشق الجمله فرا کدن بارب شاهبازی خطاب ابت طدر اما بز نکه وبنی ؟؟

آما دلئن سلم جابر عزیب اولدیغی تدریجا دخی انلاو حوضوعزیزلرده بنجار ار
غامض منکوز وحاتر وآینه‌لری بنجر محقق حاله رموزدر مندرج بزیره کلاه وجا
نبی الاشتباه حق یولنه اول حضرت کیی ذات ابدلره ره داده‌ر لو کیی تن ابردر محبت
دیبا اولنه زاد کلدر زیرا بز بورموز خفیه در بنجه ومجرد تعلیه کسوت ایله مقام
شمسه‌دن اثر حاصل ایتمک محقق شهادر زیرا اولکست خدا حضرت مولانا
سلطان العلما حضرتلرینک ولد ارجمندی وذهب خدا ایله عالم طفولیتده فارغ ولد ایلک
ربانیه ایکن حضرت شمس ایله ملاقاتی انیده کلرزه بنجار اربعین نمره مکوب کیج قائم
کوندز صائم اولدیلر بیت قابلیت داد دوست داد حق را قابلیت شرط نیست
نثر اما نه لباسله زهد ونقوی ایله پوشش دعا بلکه اندر
دافت وطاعات ایله کوششه انجموب حقیقت حالدن بنجه دریوزن نفسا
حیلمه‌یه بارب بعنایت حق ونیوم شمسیلک ره معلوم ایده‌یم اولدشمس اوجه
حرفدر شمسلیلو معناسی ظاهردر اولیاء حق شمسه‌ستین نقاه وشفقتله اشارتدر بعض شمسه
اولدون کیم اولدیغ مجروحی ووطن اصلیسنه جدا اولمشا روحی منقضیات نفسانیه
وملذات شهوانیه ایله تن بروب پریشان حال ومشوش البال وابتر انجموب ره
باضات وطاعات ومجاهدات برله روح بروراولور زیرا روح ترحم وشفقت او
لدیکه منابعه‌ن اجتناب ومترف مقام علوبی ایله وحسن خطاب اولان اول سلطان
عاشقان وبرکزیده معشوقانه مطلوب جان ودل او دنیا مولدنا جلال الملة والدین
حضرتلری حسام الحق والیقین حضرتلرینه بیور دیلر یا حسام الدین بکا شیخ بره حسام الدین‌ه
تحقیق ترمزی روح الله روحه وزاد فی غرف الجنان فتوح بوافح بیتیک یادکار
بیور مشلر درسنده خی خاطرنزده طوت دیو بیورمشلر در شعر الروح من نور
عرش الله مبتهجا ومرکز الارض اصل والجسم والبدن قد الف الملک الجبار
بینهما لیطلما القبول العید والحزن الروح فی عوجز والجسم فی وطن فارحم کیبا
حزینا نازح الوطن نثر والی هذا اشارات بعضهم بقوله شعر واظلمها
کتم وسوری بر مزه ارخانه که نامزاد منکر آملمت اییز کلرکوب خراباتت الحلقنا
کنج اولدورکیمیجیکنه دیراق ایلر استنادر ارمدمش بر نوز نشانی دیجا ساتسنه اولراسب کوکلر

المعهود بالجن   وما نزلوا بنوا فها لم تنفع   الف وما انست نلنا واصلت الف
مجاورة الخراب البلقع   نثر   الکنجی حرفی بعد بیم مونة و محبة اشارتدر یعنی
شمس اولدن آدم عارف حقایق اشیا دخی محبت ایله مست و شیدا اولوب علم و عمل
ایله کامیاب واصل مقام طوبی لهم و حسن مآب اولور و جیمی حرفی سنبدر سبیله
اشارتدر یعنی شمسا اولدن کیمه مجاهدات کثیره ایله عین الیقین شهود تام ایله حق الیقین
مرتبه‌سنه ایرشوب صاحب توحید اوله قدنکه سائر طالبلره دخی یعلمون وما
الا ان اولیاء الله لا خوف علیهم ولا هم یحزنون بر خوشحال و حرف الیاء اولا
بزه شمسیللو وروح قدسیللو بابنده بوقدر قیل و قال و بسط مقال اولنه
اوائل و فهکذا والی بو کلدم سعادت انجام ایله عامل اولوب طریق ابرار اختیار
ایله سالکان ذوی العرفان زمره‌سندن اولورز والا بو وادیده حیرتده و ضلالتده قا
نورز دیوب   خواجهٔ جهان اوغلی ننبجه جامی ایله عادت معهوده اوزره خلو
تخانه‌سنه روان اولدیلر   چونکه جمهور شمسیان خواجهٔ جهانک یوکودن الفاظ درر
بارینی گوش ایتدیلر اولدم حوالی جمالت ذریم ایله خانقاهه‌دن طرزده جعوب عزم
راه ایتدیلر   ایرتسی خواجهٔ جهان عادت معهوده اوزره صلوة صبحی ادا
و شکر خدا ایدوب خلوتخانه‌دن خانقاه عالیه‌یه کلدیلر کوردیلرکه شمسیان سعد قیلوب
واردن اولمشلر اولدم معتاد اوزره مقابلرینه بجوب اوغلی ننبجه جامی ایله مطالعه
باشلیوب دیدیکه ای جگرگوشهم واقف اول که سبینم بر مذهب وار مذهب اولدن
جاهیدر اهل بدعت و طوایف خارج از سنت و جماعتکر بو خانقاهه کلوب
گیدرلر هر طانگردنک ابتدا بیدرکی سالک سالک شریعت و سالک سالک طریقت
و حقیقت هوبیسنا نور عرفان ایله منور و بشر زار حقیقته شیدا و حیران
بالغده دلیدر ایدیب رحمة الله علیهم و جعلنا من نورتلیر بالحق البهم   اما بو عزیزله
کمی سالک مجذوب و کیمی مجذوب سالک و کیمی مجذوب صرف ایدیب و کیمی
سالک متعبد و حالی دینداره و نتمه‌لی جبلرته مبتن و واصل مقام تمکین
ایدی ذکر اولنان اولیاء کرام و مشایخ عظام بر مضمون منقبت اینما نکوتوا
… خسرو عشق حضرت منلادیب روسده یانمرده … ماللد تطبیق ایدیب موعارفی اوخزناد بو رکم
نام عشق بر جیا محتاج ایدیب

بو رکم الموت ولو کنتم فی بروج مشیدة   و بر معنای شو الموت کأس و کل الناس
شاربه والقبر باب و کل الناس داخله   قطعه   برای کهنه و دلکیر دنیا دل منه
رخت و جان بردار و یار دل بر بین منزل منه
گشت اینی را   جان بترسی از موج دریا رخت بر ساحل منه   ساحل دریای جان آشوب و
خاص و عام شیر مولنلو بنجسنه خلوصیلا اولمق حتی امکانی ببدون اولمقله بیت   نثر زیرا
اگر صد بمانی اگر صد هزار   بخاک اندر آیی انجام کار
جام نوعی نوش ایدوب بیت   مخواس اوزره اول عزیزا
عبرت انجم در وجود آیز   کمال مبادی جهان اعتمادرا شایه کرلوزم
دار البقاء   المؤمنون لا یموتون بل ینتقلون من دار الفناء الی
دار الآخرة رحلت ایلدکلرنده سجاده فرزنده خلیفه اولنلر یا خلیفه سنلو خلیفه‌سی
اولنلر مرور ایام و عبور شهور اعوام ایله حضرت ابراهیم خلیل علیه السلام دنکه مجوسیلر
و حضرت موسی علیه السلام دنکه یهودیلر و حضرت عیسی علیه السلام دنکه نصرانیلر
یعتدلرینی قویوب راه ضلالتنه دوشه کلدیکی کبی بیرلرینه عزم ایله کلدیکی راه راسته
سفر و بو زمارف دنیادن کذب ایده یوب مشتهیات نفسانیه و مقتضیات شهوانیه دنیا
بکر اولمامغله وادی نفس اماره‌ده رکیت و کذار دوشوب برکوز ده قرار طوتوب معارف محبوب
دلوزنده اوادع برزلو قیل و قالی قالمنه ورنج فاره دخی کونا کون بررکسوت عجیبه و صورت
غریبه بیدا ایدوب کیمیسی بیرلکی عالم جذرده ایکی باشلرینه بر کلاه عجب و اطوار غریب
بیدا ایدوب و کتی دائره شریعتدن بیرون و نیچ جهل بی بودام تزویر ایله مفتون ایدوب اهل
دلکی منفعل و عالمی ایجه بو غار بو مضل اولوب هوبرنسی دادلکی ضلالتنده عاللو اعوذ
بالله من ذلک   دیو خواجهٔ جهان اوغلی ننبجه جامی ایله سویلشورکن کوردیلرکه بر جماعت
بر اور ظاهر اولوب کلور   افندی طائفهٔ مولویان بخانقاه خواجهٔ جهان جمهور
معنویلر … مولویلر و انف … مثنویلر و عارف ابرار قوپلی باشلرنده بر کلاه بوغازلو
و سبز استواد چکمه‌لر مثال برلر و کلاهلری اوزره بزر قولوخ … حارلمش دستار
و طیلسانلر قوملر سنت احمد مختار ذکر دفلرنده بر رداء و لباسلری بیاض عبا بر نوجه
سنت جمیع رنگلر مکملی بر قبوده زینت لجه ایکی مکمل و کنه بیلوب بیهل و حالت بسندیده
عنکبوت اولوب مکسی جبن اوزره لودن نشین   جیله ذنب اختضاب ذاته خلوت نشین
مردم جشم تو الحمد طمنت دیده‌ده   بغادیب نقوب دلی زلفه حضورده آفرین

٢٧ زنهار آیینه لقا و اوج سنلو انلا زنوم سجده خوبانن اندیب آیینه خمشین

عیب ارباب شرف خدمت بر تورزلر سبب وشلو مرد تکره اللن اولر اولدر اولر

اننده بیبنز مخروغ بیننده قیلدم عفو مح وا بنشنی برانند ور انجی نز ایلر عجیب حکم برهان

فی شکر غره ماه محرم یارسول الله بودر صفحه سال مکرم یارسول الله

ایشته کجه جفای تشنگان کربلا حالن آقار سیلاب چشم اهل ماتم یارسول الله

وجود نازنین حرز ظالم سوء قصد ایتدی شکست اولسون دو دست ابن ملجم یارسول الله

خیانت ایلدی زهر ستمدا ابن زهر آیر بزید سفله خوماننه ارقم یارسول الله

جیفلر کیم فدای زهر غم تیغ الم اولدی اولانجه سید شبان عالم یارسول الله

سیونردی چراغ خاندان آل و اولادی سونسون حرم قهر ایله بودم یارسول الله

تلف ایتدی ایکی گلغنچه گلزار زهرایی تلف اولسون الی نار جهنم یارسول الله

رضا خونابه حسرت ایله بودره قان اغلر
جودر حکم قدم نعیم اقدم یارسول الله

٢٧ واسلوب خوش وآهنگلو تکبیرات ودف وناکیب وهوب حمایی ایله خواجه جهانلو خانقاهنه متوجه اولدیلر خواجه جهان دخی استقبال ایدوب آنلری بوصورت مقبول و سیرت معقوده ... مشاهده ایدیجلو خوش حال وفرح ابال اولوب نوازش واکرام ایله خانقاهه کتوردیکه ... تنکار زینه اشارت ایدوب مثال فرش بوقلمون بساط نعم کوناگون بسط ایتدیلر بعد الطعام خدای عز وجل حمد وثناسنه ثنا ایدوب بعده پیران پیشقدم مللرینلو ارواحنی یاد و صاحب خانقاهه دعا ایدوب بعده آنلرک اوزره نیز نلرک نوای لغو دف نلرک دناللق و دفوم زنلری احوال بند نکر وخواننده لرک نغم دلسوز ایله نحیرات وسائره دلرک سماع ایله وجد و حالاته واشوب صفالری شوق ایله مثال بحر محیط جوش وخروش ایدوب بعده خاموش اولدیلر اولدم خواجه جهان دخی کریبان نفکره باشی قالدیروب خوشی کلدیکه درویشلر قدم کتوره دیکر ... وجد وبار دخی کلدیکه دخی طائفه دلنی ... کیم دیرلر ... اهل یاد ایدرلر دیدیکه چون طائفه مولویانک خواجه جهانه بو وجه ایله سؤال کوشی اینه یله خلیفه لری اولنلر در ویشنا عارف قنوب فی الحال دیز اوزره کلوب زبان بلیغ وادای فصیح ایله دیدیکه ای خواجه بز قونیه دن کلدک و جمله قونیه‌لر بو پیر حزنلو تا حضه واقف ماه کنعانه ونشیب جامعه بولدی عزیز نی عشقنده بر موجب محبتنه باب ول اولور ٤٩

قنوب

قنوب دیو پیر حزنلو پیرینه کاشف هوای دیرا پیران سللو طریقت و پیران متلو حقیقت دیوب خاموش اولیجق اولدم پیر واقف قنوب دحال ملاحت آجوب زبان فصاحت ایله جواب آغاز ایدوب دیدیکه جواب دادن پیر مولویانه حضرت خواجه جهان ای تمکین طریقت وای داخل باب حقیقت ای خواجه شریف اخوان وای لطیف اخوان ای متصلو عوده وثنی وای اخذ رسن لا انفصام لها ایدیکه و کلام کوش جاندن کوشوار دکنی آیینه مولانا در عشقنده فتح باب حقیقت حال وعارف بال قیلوب روح معنادن نکارینی حجاب ودیدار در نایاب بیان وعیان ایدوب و ذره دن مشاهده آفتاب و قطره دن سیر دریای بیحساب و صدق حقیقتدن شعشع ایدوب منصه اقصاده و اصل وکعبه مقصوده نائل اولوب مولانا مزدن خبر وعلم الیقیندن عین الیقینه ایرمللو ایله سلطان عشق بصیر اولسن بلکه بز جاکران قطب زمان وجانانمز و هر عالمده مطلوبمز مولانا در ویرنج جائزه مامز وجان ایجره درمانمز مثنوی رومی در وردمز عاشقز مجوبمز مثنوی رومدر بیت

نثر ودخی ای خواجه بز عالم معنویده واقف اسرار مثنوی اولوب جام محبتی نوش دمثال دریا جوشنا و خروش ایدوب جبه وجسمی جانلو ورودمز آلوده خالق قیلوب صدای نی ایله نالشنا وشوق سماع ایله کوششنا ایدوب جان ودلدن نالون ونار محبته دلالکز شو

بیت آتشست این بانک نای ونیست باد هر که این آتش ندارد نیست باد

عشق ایله دوزخ سوزان ایدرز زیرا بز آوازنی ایله سالکو وصدای جان سوزان ایله راه عشق

بیت
هو آغازه ایلدکجه نای عشق جوشنا ایدوب که اوزره‌کی بابی

نثر
احراق ایدر سوزشنا نه جسم وجاندن احراق ایدر زیرا آینده بیچ اسرار تبیین اولمغله جناب حضرت جلال الدین افتتاح مثنویه بیوریرکه بیچ جسم وجاندن جهاندن

مثنوی
بشنو از نی چون حکایت میکند از جداییها شکایت میکند

نثر ایمدی ای خواجه جهان وای سالکو سالکلو عرفاندن سن زماندن خبردار وحقیقت مافی الضمیریکنی اشعار ایده لی بلکه ایکی کامل بزرکوار وای عالی وعالم یمنده نی مستغار کتابنده مرد کاملدن وهیکل جامع نوع انسانیدر زیرا نی ایله انسان کامل بیننده جهت جامعه اولدر که نی ناللو دل اولوب درون بنده تابان اولدیکنی عیسی برآز ایدوب باب فرجتنی قیسه بانیجه اطفالی ایدوب ونی لعب طفلندن بزدن حق بنیاننده حکمته خزانکو معتبا ایله جام قبلا

وتغنيندر مقابل انشانلو جيدن جاه اوزاق ويزدن دادردم اول نكلو

برشي اوليمند فو واكر ني دن ظاهر ايدوب دسازدن ايچكي تحرير بدكلر ود سازدن
هر اوله بيلير كبي صداسي منقطع ومنعدم اولور بشنيا سالك حقيقي او ماتم شمشيرد بافت
ابلر دخي كروهي هواي نفسنيا بريره ابواب بجانده تا فرابر شمع چراغ روحي دست قدر ابلر
سوندان وبردن حجب ظلمانيه ني برطرف ايدوب ويران ايده اولدم كه ورات نفسانيه دن
منازيه درون خالي ووارات وبي صيقل توجيه ايله مجلي اولوب صافي اولدقده
جلباب بشريت درونده بيرون وآثار تجلي الهي قلبنده تحزن اولوب وقتي
بي ينطق وبي يبصر وبي يبطش خواصنا اوزره موج كوير از جانب خدا كويد راز
جانب حق معاني ماهرني اولور نور الله وني بيورر ذكر نظم شيخ
جنيد بغدادي ... معناد مثنوي ... كفت سا سال سنه كر [illegible]
از حق سخن كفته ام بحق باحق
كنه بابا سخن حق بحق بود اكر ... منا بحق كفته ام سخن بخدا خلق كوير سخن
وكتاب الله نطق رسول اكرم صلى الله عليه وسلم افندمز ... كه سمع وبصر وكويا اوست
وما ينطق عن الهوى ان هو الا وحي يوحى ... حق جل وعلا بيورر كه
ولكن الله رمى ... ويرمحلده ان الذين يبايعونك انما يبايعون الله ... دخي اطاعت الله
بطعمه الرسول فقد اطاع الله ... وارد اولمشدر ... بشنيا اولياء كرام ومشايخ عظام
دخي كمالي ومزاياي رسول اكرم صلى الله عليه وسلم افندمزدن انلرلو ... منتقلدر
منتقلد ومرتسم اولور بو نور محمدي بنا منعكس اولور ... انلر دخي نور اسماع
كبي ايديكي اغلبلدر زيرا جمله اوليا فيضا حقيقت محمديه دن اخذ ايتديكي تحرير بدكلر
وحديث شريف اصحابي كالنجوم بايهم اقتديتم اهتديتم ... بو حالت نشانه عدل
وحضرت مولانا جامي بيورر ذكر لطائف ... اوليا نقشي ... كشف حقيقت
حضرت رسالت بناهدر ... تعظيم ... اندن سلسله نيز دخي تكريم
وتعظيم لازمدر ... بو معنا اشارت اولور كه لفظ ... ايكي حروفدر
ابجد حسابي اوزره نون الالي باون ... ابجد حروف سبنا دخي ... ايدر
لفظ ... بشنيا معناسنه رمز اولور ... اوزره ... بيورمقدر
رغبتما ... عاشقانه ازاز ابتسه عشاق البلن غزل نظاركاه ايدن بو معنادر
شمعيب ... جانا ... بوكورن ... ديرزه نقد اوليفيرز دل

٦٥٨ ... باختيار ...

بو معنادر بشنوز ني چه عبارتي بشنوز تحمه صلى الله عليه وسلم افندمز مسائله اشارت اولور وبرده
سرخي اولوركه جيب ... قاب قوسين او ادنى ... سبحان الذي اسرى
فوزايشني ... غرائبه بلادر مواجهه قرب خدا ... اقصى ... ندن فتنه لي نظامت
حصصه ن صحاح دكرا ... عين ... حق سبحانه وتعالى ... بيوردي
واقع قسمدر ... قسملو ... اظهار ... فقطا رخصت بو قدر ... انشانلو انه بيان اولنمسا
پرقسمتلو ... واخفاسنه تحير ... وبو بيوردقلرنده ... حضرت علي كرم الله وجهه رسول اكرم صلى
الله عليه وسلم دن التماس ... اسرار خفيه دن ... اظهار
رجاء ... ايله كلارنده رسول اكرم صلى الله عليه وسلم بيوردي كه ... جبرائيل ... اذن طلب
ايله ... ديوب طلب ... كلارنده اول ... اسرار ... حضرت علي
كبري ... خطاب ... تحريم ... اسرار ... بيورديكه حق جل وعلا
حضرت ... اولوب خلقي ابجده ... اولمسنده ... جنبيا
امتنده ... وبركه جانب رب العزتدن خطاب ... تلقي اولنه
بحثت ... علي ... حضرت ... كوشي ... اولدم درون ... وقرار
قبلابجن ... اظهار ... بركون ... جاه ... كوردي اولدم حضرت
علي ... جاهه ... صوت ... سوبلابب ... درحال
ايدوب ... بو حال اوزره ... عكس ... اوزره اولنده جاهه ... نابته
اولر ... جوش وخروش ايدوب ... زمان ... اولان بر قاش
كوروب قوال ... بركون ... مذكور ... رسول اكرم صلى الله عليه وسلم
افندمز استماع ايتدي ... حضرت ... بيوردي ... يا علي اتلى ... ذللولاده
حضرت علي ديديكه ... ذللولا ... حضرت رسول عليه السلام ... بابالالقصب
بنقول ذلك ... حضرت علي ... ديديكه ... رسول اكرم عليه السلام ... حضرت
بيوردي ... القصب بنقول ذلك ولي يوم القيام ... مولانا
حكايت ... ديديكه ... بشنو از ... تحمه صلى الله عليه وسلم ... اولمقدر
٤٤ رجاب نطق ... جانا
سنملو ... جانا ... دوره ... سوللو سوللو ... ارباب ... ٨

٧٥ منتهى ايلينجو ويرجانی منه ويرآنه اولوب روز آتشناك كنود ايجان نلب سن جانا ٦٦

رسول اكرم صلى الله عليه وسلم لو صفت علی كرم الله وجهه صفوتلرينه بورديغی حكايت شمول رحمت و روايت فراق عالم وصلت ديلكو اولورلرنی بوتغوره جه اول حكايتلوز جانی و بی زبانی اولمشا اولور والله اعلم بالصواب ازجمله بيهما شكايت بيكنه اكر خاطره بجانان ويرار كه بر مضمونه آمز وهو معكم اينما كنتم فحواسی اوزره اوليا خداوند جدا دكللردر ابجدب اى خواجه كوشا هوشلو بلوتكز سنا بوسكره خبير دار وعارف اسرار ودنائی درجه ابرار قيلدم آكاه اولكه اولياء كرام عليهم سلام الله ماصب الغام بيت كه هوا فافتنا از كوربيت زلو هوا خوت بيغير ايست نثر مضمونی اوزره اومز ماكر زلو هوا قيلوب عشق ابه بو ست بر بيت بن بيردن وجذبه محبت ابه عالم عقلدن دور ومفتون اولدقلرندن زنكلو عالمنه واصل آجز وايتما تولوا فثم وجه الله مشاهده سنه نائل عشق حق دردونا بيهوشه محيط ومحاط اولور بومرتبه به فنا فی الله تعبير ايدرلر ومرتبه كه فناده استغراق عالم جذبه وسكر ويرا اول عالمده بنيجه سا بورر رالجشا منا عرفنی عرفانك فانا لا اعرف وانت لا تعرف ودتفصيلر اول حالده بوربيتا ادفوررالجشا بيت لا انا ادرى ولا اذكره انی ذكرت وذاتی باانا وحضرت بايزيد بوعالمده ليس فی جبتی سوى الله ديو بيوررلر الجشا ونيجه عشاق دخی عالم استغراقده بوايا لی ورد زبان قيلوب رالجشا بيت جه لكن كرد امكان بر فشاند بجز واجب دكر جيزی نماند وكر صد نشان دارند محو مطلق جه نشان بل عين ديدار حقند نثر اكرچه اولياء كرام ومشايخ ذوی الاحترام حوريب عالم جذبه ده ايكن كو جونده عبارات شتا ابه خبر ويرمشلردر اما جملسنلو معنالری واحددر شعر عباراتنا شتا وحسنك واحد وكل الى ذالو الجمال يشير بيت جمله يكجا نست اما مختلف جمله يكحرف وعبارات مختلف قطعه فما عينی سوی عينی فمن عينی ظلمة فمن يغفل الى هذا بجه فی تفسه محرمة نثر بس معلوم اولديكه بو كلمات ذوقيه وبو نغمات ده افشای النسير ذكر اوليا خداوند جدا دكلدر نته كيم ديمشلردر بيت مردان خدا نباشد ليكن زخدا جدا نباشد نثر اما جمله بيهما شكايت ديكنده اولان جدالق اولورلركه اولياء كرام ومشايخ عظام الله لذائذ تفصيل اولنان جذبه ابه عالم استغراقدر اول عالمده بوعالم عقله كلدكلرنده اول استغراق عالمنلو جدالغنه نشكايت وحكايت ايدر زيرا بجالا دوام لذت استغراق ابه مشرف اولمق نادر بلكه ار متعذردر زيرا رسول اكرم صلى الله عليه وسلم افندمز عشق روز وشب صحبت يوسف جدائی كه زليخا هر شب

رنه خوش لذة سيد روت احدا ان حظ ايلمز ٢٧

افندمز بو عالمده لی مع الله وقت لا يسعنی فيه ملك مقرب ولا نبی مرسل ديو بيورمشلردر وبر عالمده دخی حضرت عائشه رضی الله عنها وعن ابيها كلمينی يا حميرا ديو بيورمشلردر وبر عالمده كه اولنان عالم استغراقدن بو عالم عقله كلملو جدالقدر بيت ديرار مينمايی وپرهيز ميكنی بازار خويشتن واتشن ما تيز ميكنی نثر وكشف انبيا واوليا دخی بو قبيل دندر متصل بر حال اوزره دكلدر نتركيم اول بهر روشن ضمير واسمان نبوده بدر منير محبوب القلوب جناب حضرت يعقوب عليه السلام مرنا فرحاء حضرت يوسف عليه السلام دن سؤال اولنديكه ونيم كر نظم زمصرش بوی پيراهن شنيدی چرا در چاه كنعانش نديدی بگفت احوال ما برق جهانست دمی پيدا ودیكر دم نهانست كهی بر طارم اعلی نشينم كهی بر پشت پای خود نبينم اگر درويش در حالی بماندی سر دست از دو عالم بر فشاندی نثر اثاره منتقل وهو معكم اينما كنتم فحواسی اوزره جمله خلقی بر نفس حقدن جدا دكللردر قطعه دوست نزديكتر از من بمنست وين عجبتر كه من از وی دورم چه كنم باكه توان گفت كه او در كنار من ومن مهجورم شعر يطلبنی فی كل ارض لواری بها عنه كمن ولو انها روض وغدران وجيبت كنت معی فالصبر منتعه سم الخياط مع المحبوب ميدان نثر دخی جدالقدن شكايت اولورلركه ارواح انسان اشباح تعلقندن اول نوب خرابه مرتقی اولوب مست وخراب وتجليات جمال ومطروب طرب حسن نغمات السنة بكم المتعال فحواسی اوزره نائل ثمار روضة الوصال وناظر انظار رياحين الكمال ومتشمم شمائم ازهار الحقايق ومتنسم نسائم انوار الدقايق ومطالع طوالع شوارق الاسرار ومستلمع لوامع بوارق العنايات برر مشرف ومكرم ايدب وفناكر امر الله ابه مقام اعلادن اسفل ابوط ايدوب مضمون ٤ جعلناكم بنی ربكم السيد رنلوه نثر فحواسی اوزره السيد رنلو اولمغه محجوب روحانيت اولديكه عالم غيب ابه عالم شهادتدر بوابجی عالملو جدالی ايجوندر رسول اكرم صلى الله عليه وسلم بيورمشلردر ان لله تعالى سبعين الف حجاب من نور وظلمة فالحجب النورانية من عالم الغيب ٢٧ وشيدی شیر و بر نور كتابی ايلری طلب عالملو ذراتی خرمانيه اولور عشاق ذهب عاشقاندر آفتاب آسا اولان دوشنی صبح كاه طالع وكاه باغه اولور بجلبكاه بحنی ٢٢

سکره مهابت نبوغات ایچون ابنیم نیچ یب کیوبیدز یکب مثنوب ربلو عنفنز ٢٥

الروحانیة والحجب الظلمانیة من عوالم الشهادة الجسمانیة بو قدر حجاب ایچره روح بر موجب
حب الوطن من الایمان وطن اصلیسنلو جه الغندن حکایت ایتمش اولور وفی زبان
روحدن ترجمان اولور متکلم صاحب قصیده بردة بیورر شعر امن تذکر جیران بذی سلم
مزجت دمعا جری من مقلة بدم ام هبت الریح من تلقاء کاظمة واومض
البرق فی الظلماء من اضم نثر ناظم مرحوم رحمة الله علیه وطن برنی اولوب ذی سلم
نام موضعی ذکر ایدوب روحنلو وطننه اشارت ایدر و دخی ای خواجه تاج ویکی
ودلیانت وای شیخو زهد وهابت طیبا ندن مراد طیب لسان اولمغه اشارتدر نثر
کالمراد فی الطیبان ولکن ذاللو فی طیب العاشق و حدیث شریفده وارد اولمشدر
من عرف الله کل لسانه و ابو هریره حضرتلری بیورر که حفظت من رسول الله صلی
الله علیه وسلم وعاء من العلم فاما احدهما فبثثته واما الآخر فلو بثثته لقطع منی هذا
البلعوم و اول منصوص بنظر ما الجسم ولکن الا الجاه و مرتبه خطاب من
کنت مولاه فعلی مولاه حضرتلری بیوررکه لو حدثتکم ما سمعت من فم ابی القاسم
لخرجتم من عندی وانتم تقولون ان علینا اکذب الکاذبین وافسق الفاسقین
و اول زین دنیا و دین جناب حضرت زین العابدین بیوررلر شعر انی لاکتم من
علمی جواهره کی لا یری الحق ذو جهل فیفتتنا وقد تقدم فی هذا ابو حسن الی الحسین وو
صی قبله الحسنا یارب جوهر علم لو ابوح به لقیل لی انت ممن یعبد الوثنا ولا
استحل رجال مسلمون دمی یرون اقبح ما یأتونه حسنا نثر اول قطب الاحرار
خواجه محمد عطار بیورر بیت که خبر دارید زحق لوبکوبت بر دهانش خود
بنه مهر سکوت و اول مست خدا حضرت مولانا بیورر مثنوی مو کر اسرار
اسرار کار آموختند مهر کردند و دهانش دوختند وکتم اسرار الحق بین الشار
ایدر ذکر مثنوی ناگهان سر سلطان بکش تا نریزی قند را پیش
مگس گوش آنکس نوشد اسرار جلال کو چو سوسن صد زبان افتاد و لال شو
رمزت الی من الرقیب و کتمان سر الحبیب حبیب اذا ما تلاشیت فی صوره
یقول ادیع عجب فانت قریب نثر و دخی ای خواجه لحتم وای بازار
الست زیر و بالوح آرد بان مردم کوژ نظر تاف دیده صنوف
انسان طونمشکن عنقای الست دوست و دشمن کلر ایکن بر دریا نمرده ایب کوهر

صنوف نو . از نو بنما کلا هدن مراد آنلو رموزیب بابنده شیخ ما فی الفواد ایده لی بیلکر
بو قللو جانز کلدو مثال ایدیکی جی قیل و قالدر بزده ترجمن فی التخفیف کروف مانند
و عنبر و نوردن خورشید وابروی ماه نوه دیلای زیرا صورت انسان شمس و
قمردن احسن ایدوکنه نص آیت لقد خلقنا الانسان فی احسن تقویم و حدیث شریف
خلق الله آدم علی صورته خود شاهدر عدلدر متکلم جناب محمد مغربی بیورر بیت
صبح ظهور دم زد و عالم برید شد مهر رخت ز مشرق آدم برید شد
دونا بیورور رباعی ای صوفی حاقیکر خدا میطلبی کوریرا کر از خویشتن جدا
میطلبی در کوشش دل بجنبش خیر محاید زنا قدمت منم جدا مبطلبی و قرآن
عظیمده وفی انفسکم افلا تبصرون وارد اولمشدر بیت عاشقان جام رحمی
بادم نکر هوجو ابا ساقی ما جوم نکر دیکر المؤمن مرآت المؤمن ومن اسماء الله تعالی
المؤمن دیکر جون برده از کشودند خود را بما دانند معشوق و عشق دیدیم
بلو وجود هذا نامن اهوی ومن اهوی انا و محمد مغربی بیورر رباعی
اجیب نسخه فا رخ الکن کر نوبی دیک آیینه جمال شاهیکر نوبی
بیست هوجو در عالم نیست در خود بطلب نوابخ خواهیکر نوبی بیرون نیاز نو
عمر بن الفارض بیورر بیت ما للنوب ذنب ومن اهوی معی ان غاب
عن انسان عینی فهو فی نثر زیرا نور خدا صورت انسانده جلوه کر و
حسن خوبان جمال لم یزلی برابر ایکی شاهددر بیت
نمایشی است فالکل واحد بنجلی بکل شان اعداد کون و صورت کثر
ذاتنده متعدد و متکثر اولماز اما شیشهای رنکارنکلو اوزره تاب اورر نثر زیرا نور آفتاب حد
ابلر عیان و دیده عالم الوان متکثره ایلر نما باز اولور و مخدوم کرامی جناب حضرت
جامی بیورر نظم آفتابی صد هزاران ابکینه تافته پس برنکی هر یکی تابه
عیان ازاخته جمله یلو نورست اما رنکهای مختلف اختلافی اندر میان
این وان انداخته شعر و ما الوجه الا واحد غیر انه اذا انت اعددت
المرایا تعددا بیت نام یکی الخ یکی صد نهد ای عزیز منا صد
حقیقتی یکی بود او بنام صد نثر زیرا نفس الامرده نور آفتاب لونی در
٢٦ اول دنیم در شبیر مجنون لیلی آب الست نشود
شاهد جان کلدر بوب هزار باب الست یوسف آسا دامن افشان محبت ادلیکم

مبدا و معاد ورات اوزره تاب اوز معلق نور شیم اختلاف بیدا اولماز زیرا جمع صور مظاهر
انوار حق ایدیکی عیاندر و دیدهٔ عرفانه نمایان ایدیکی محقق نهاندر دکلر
فیض ذات اوشد عام خلق زان یافتند صورت و نام
ابیات بر خواتست زاعیان ذو الجلال والاکرام شو در جهان نام و صورت جواز
نثر و دافی ای خواجه سماعدن مراد
اولدر ذکر مثال جرخ دوار عشق و محبته لیلا ونهار خانقاه عالمده جر ایدوب آوازه و
آسمان معرفته سیاره اولوب صنع خدایه بصیر و حقایق اشیایه جبیر اولمغله نائل
درجهٔ عرفان و واصل مقام اطمینان اولورز تحصل کلام ای خواجهٔ حاجب احتشام
یکتا آیینه مولو بلکه ذن بوقدر قیل و قال و بسط مقال اولنه‌یا دیوب واقف قولی
علی طومار کلام سعادت انجام و ادای شیرین ایله اختتام برام ایدوب خاموش
اولدی جواب دادن خواجهٔ جهان بر ببر مولویان چونکه اول واقف دین
دولت و شمع جمع سنت و ملت و سیاح بیداء طریقت و غواص دریای حقیقت
و همدم تسلیم و صال و محرم حرم جلال اولدن نور دیدهٔ عرفان اعنی جناب خواجهٔ
جهاندار ببر واقف قنوبر دن بو لکودن کلمات عاشقانه و مقالات عارفانه و حرکات
صادقانه و نکات رندانه شاهد ایده‌یب اولدم و هادم ملاحت آجوب زبان
فصاحت ایله و دیدیکه ای واقف موافق طریق مولویه و ای عارف معارف تحقیق
معنویه اکرز بو دیدیکه اوزره کوشش و لباس نفویه ایله جامهٔ فقرایی پوشیدن
ایدرسکز من عرف ربه فی بصیر و حقیقت مولانا جنید اولوب مقصد اقصادر نائل و
عالم عشقده مولانا کبی داخل اولورز اتباع عبادات و طاعتدن بری و عالم ابجده
بیرهوده سریای کفر حکم و بجد لاف و کذاف ایجه و نهایت داغشاف ایله سعادت حقیقیه
واصل اولوب ثمرهٔ ولایت و کرامت حاصل ایدر دیرسکز بو جوابکز محال ایدیکی بی قیل و
قالدر بیت چونکه لذات مجازی را بعد محنت کشا حاصل سعادات حقیقی را
جه کوید رایکان یا جی
نثر اکر بجد سکز مولانا ایله سکولو اولوب بو وادیه اوهام
و شکوکلو اوزره سلوک ایدوب من تشبه بقوم فهو منهم مخواسیله حرکت ایتمکله مولانا
حضرتلری فقراسی اولدیغز بره بسر دیرسکز بیت انا نحن زنانند دیرا نفنه زنانند
بعدونه خوی خوبستی بمنزل برساننند نثر مضمونی اوزره مقصد اقصادر
عقل و صواب ایتملو تا مولدر و جناب مولانا سماع حقنده بیوررلر السماع للقوم
فرض ولقوم سنت ولقوم بدعة الفرض للحاضرین والسنة للطالبین والبدعة للغافلین
آه دل زارم و امید کوشنا الطاف الست
غزل زوارم عاشق پرده نظر
دانای الست ماتم اولم داملکشان
بو نغمه‌ده

بو نغمه‌ده او بیچق بر عشقدن عاری اولور کذا فی القاموس الولع وعلى البعضان وکر
الفاق حزبه البقیل و هو بعض الظن زیرا افندن وارضین عشق و محبت ایله در
ابتکه ور نشیم مولانا حضرتلری بیورر بیت جسم خاک از عشق بر افلاک شد
کوه در رقص آمد و چالاک شد
صفا نثر روایت ایدرلرکه سید الطائفه جنید بغدادی حضرتلری صوفیه سماع ایدرکن
مجلسلرنده جالس اولمیلر و بعضیلر نصرت ایتدیلرکه سماع آنلو فتنه دام اولور شهد اولو
دفع احتیاط حضرت جنیده بو حال سؤال اولندقده بیورر دیکر وتری الجبال جامدة و هی تمر
مر السحاب و ابو الحسن نوری مجلس سماعده جالس ایکن ناکاه جبهه قرنده خون
عظیم قینایوب روان اولدی تا آرنج الدین الکبری ذلك لوجلا ترقی الحال الی نهایتها
فان الحال اذا انتهیت و مقامها الروح والدم عرش الروح انتفخت العروق وانفلقت و
تقطرت قطرات رباعی چونکه بنده بذوق بنده خرابات فرمانند در کوی خرابات بجوید
از نجرهٔ قول بر فصل آمده انده رندان خوشند و جملکس شاننده نثر
زیرا عاشق محبت واصلا ایچق بر مضمون شعر ان المحب لمن یحب مطیع مخواسی اوزره
امر خدایه جاننه منت بیلور نته کیم سجده‌ده مخدوم کرامی حضرت مولانا جامی زبان
حضرت موسیا ورزباندن ایدوب بیورر بیت اکفته موسیاکر بغ موده حوت کرنه
مو کز بجا ام آمده اذنت نثر ای یب دعوای محبت جه در زبان ایله اولماز و سالک مولانایه
کیروب مولانانک آیینی اوزره کوشش ایتملو شجرهٔ امید بار ور اولماز لازم کلدیکا
بو محلده اولسن عشق خدا جناب حضرت مولانانک ابا و جد عشق و محبت ایله
کوشتشلرین بیاندن و کذبلرینلو دخی حاللرینا حفدار عیان ایدوب خاطره مجوب بیان ایله نمایان
ایده لم روایت ایدرلرکه سلطان العلما نام تبیلی محمد بن حسین الخطیبی ابن احمد الخطیبی
البلخی البکری بیوردی جانبندن ابو بکر صدیق رضی الله عنه جنابنه نسبلری منتهیدر والده
دخی شاه خراسان علاء الدین محمد بن خوارزم شاه دختریدر و حضرت رسول اکرم صلی
الله علیه وسلم افندمز خوارزم شاهه عالم خوابده امر ایلمشدیرکه دختریکی حسین خطیبیه
نکاح ایله خوارزم شاه بیدار اولدیغنده حمد و ثنا ایدوب عجله السحر وزیرینا حسین
خطیبی حضرتلرینه مخصوصا نزد بورر ایچون ارسال ایلمشلر وزیر بیورر خدمت
البلخ قرائت صافی در جهان نقش نبود تا نشیر ایده
سنبح و آن برکنج ویرانه در دل زارم وفی
مبلیح دبیوزن رنکو مهیا نشینی
و آرت هفله محبت

شریفلرینه واردقده واقع حالی وزیر سویلیوب دنیا اوزره کشف ایدوب بیاز بیور مثلا اولدم علما و
صلحاءی جمع ایدوب عقد نکاح ایتمکله ملعون ایدوب عسکره بهاء الدینی محو کنم عدم کسبه ای
مخزن اسراروی عالم وجودده کلوب نشو نما اوزره ایکی یاشنده ایکن بدر دریا اعالی آخرده
عزم ایدر رباعی اولمان ایا بونلدن اوزره کرشف که تاز برازه حید خلف
جونکه دربینم اول حاصل که شکسته اولور مدف نثر جونکه بها الدین حضرتلری حد بلوغه
ایریشوب فضائل صوریه و کمالات معنویه حاصل ایتدیلر برجمع کبیرلر ایله اعیاننده
وعلما و مشایخدن بنجکس سلطان انبیا علیه افضل التحایا حضرتلرینی واقعده کوروب دیلرکه
بهاء الدین ولدی صاحب یا تنهم لکشی امتنه خطاب ایدوب بیور دیلرکه بهاء الدین
ولدی اسمنی بعد الیوم سلطان العلما او سعن سیز دخی انی بو اسم ایله مسمی بیلک دیو
امر ایتدیلر صباح اولنجه نفر علما و مشایخ سلطان العلما ایله خدمتنه کلوب وا
قعه لرین عرض ایلدیلر اوله کنه بر بیور دیلرکه سلطان انبیا علیه افضل التحایا حضر
تلری بزه احسان ایلدیکی لقبی خبر ویرمکرچی کلدیکز دیدیلر جملسی دستبوس ایدوب
تحسین ایلدیلر محصل کلام سلطان العلما حضرتلری اوصاف ذکر اطرافه اکناف
شایع اولوب طالب محبت صحبه معانی و تشنه آب زلال وصال اولدیلر زایی او
تلرب ارشاد ایتدیلر روایت ایدرلرکه مجالس وعظ و نصیحتلرندن خلقه بر درجه
عشق متعلق سوکلی ارار غالب عیاندن و بیاندن ایدرلر دیکر بیچ عشاق تجدید ایده مبوب لنیم
فنایی کبی کسلرتیلو وحه ایدوب فضلوسنده امام فخر الدین رازی و رشید الدین
بیاه واکر رعایا جمیعا بها الدین ولده ناحق اولمشلردر محمد خوارزم شاه وعظ ایدوب دیدیلرکه جمیع اهل
سلطنت صوریه ابر معنویه بر جمع ایدوب اجرای عدالت و منع ظلم ایکو ذیلی اکر خلف الفا ایدرلر
شاه اولدیو سوق ایندرار انلر دخی تفقطایی برثبت حکم ویروب قبول ایتسلر
بعیده دکلدر بر غیر خواهکه اولمقدر حقیقت حالی بر زراه اعدوم ایلدی و ما علینا
الا البلاغ المبین دیوب خاموش اولدیلر محمد خوارزم شاه بو قیلا و
فارتنا تیر ایلدی ترکونی سلطان العلما حضرتلرینه بر آدم ارسال ایلیوب دیدیکه
الحمد والمنة مفوض علم و عمل کندیلره مسلم و ولایت ملکلو باطنا دخی نظر قلانده
ایدیکی اظهرر و ابا عن جد سلطنت ظاهری خود کندیلرینه میراث انلر
طورر کن غیره اولمق لحق الحادث دکلدر وجمله خدمتین خدمت شریفلرینه
بنده

بتول قطب و ساقی الکنوشی حق | حو کر محراب نمازش کشت عین
علی و کی کفت آخر الدوا الکی | سوی ایمان رفتنش میدان نشین

فرموده ملا جامی قدس سره السامی

قست عشقنده عاشقان دائم | لا یخافون لومة اللائم
جون بود عشق صادقان درسم | که زکید منافقان ترسم
این حمه رفضست بلکه ایمانست | رسم معروف اهل عرفانست
رفض اکر هست حب آل نبی | رفض فرضست بر زکی و غبی

بیت

حکیم عقل اکر حرف ز حکمتهای این خواند
بر آب دیده کرد و محو حکمتهای یونانرا

بیت

وجود تو همنست و وجود من از تو
ولست نظهر لولای لم اکن لولاک

بنده وار عالیلرینه عجب امکنده اولمشدر بونقده اجازت ویرر اکر اذن شریفلری ایله آخر
دیاری یقرر و تکلیف ایلدیلرکه باالکلیه کذر قیلالم دیو خبر بیور سلطان العلما حضرتلرینه وحول
بولدوقده بیور دیلرکه محمد خوارزم شاه بو ملکی علی طریق التملیق بزه دیر ایلدی دیرکلام جوابینی
بزه ایلدی نفی ایلکدر جونکه بزه اعدا سوزیله جفا قصد ایلدیلر اول تختی قالدیردی و بر
بزه دیدیکلاری ملکی تحقیق طریقیله تاتار کافرینه ویردیلر کرکدر بزا تبو دکلدر بیجملر
اولمسونلر بر سوزه ابده لم وجواب ضمود دن بر پشمان اولمسونلر دیدیلر فی الحال توابعه
کتوح سفر تدارکنی اماده ایدیلر دیوار ابلاب خلق سلطان العلما حضرتلرینه کیتملری تدارکن
استماع ایتدیلر ولایت پریشان اولوب حضرتلریاننر جمع اولدیلر بو حال محمد خوارزم شاه
نادم اولوب غایت ایله خوف ایلدیلر و اشراف یلخذ حضرتلری کیتملری جائز دکلدر ارسال
ایلدی لکن ممکن اولمادی اما عهد قدیم الهدیلرکه تم بر کیده لم خلقو ایله کندیلر ما بیننده نفاق
واقع اولمسون دیدیلر اشبو قصه شریفلری تمامی نور الهدا لمن اهتدی نام کتابده مذکوردر
مراجعت بیوریله

چیچکلیکلو شیخزاده چیچکلین خالیه لطف
ابرا مده طرفت الکه جونه اعلمه ابو اکس الجبی

فهرست شریف

بشارة الوجه

جهد

فسبت

لا يركب البحر

تمت

رشتهٔ جواهر

بسم الله الرحمن الرحیم

گوهرجو فروش بازار بلاغت و بیان خلاص عوض رأس المال گوهر
نابدار ومرواریدبهانه عقود لآلیٔ حمد وثنای حضرت رب رسائل
زیور افزای دکانچهٔ شرح مقصود ومرام اولمسه حقهٔ داد وستد دریغ
وسودی ناتمام اولمغی مسلم اهالیٔ کرامدر. نظم

فاتحهٔ فکرت وختم سخن نام خدا بست بروختم کن
پرده‌گشای فلک پرده‌دار پرده‌گی پرده‌شناسنده کار
مهره‌کش رشتهٔ باریک عقل روشنیٔ دیدهٔ تاریک عقل

وگوهرغواص بحار زخارعرفان احایین غوطهٔ ابادت وافاده ده دیهانا
انبان کلامنی سربستهٔ ابریشم تار صلاة وسلام نبی خاتمیت اتماع و
درود آل واصحاب عظام ایلمز رتعب انفاس عرو خورده ورز زیاده
ناگزنفع تام اولمدیغی مجرّوم کارگهان بنامدر. نظم

مه کرنگین

مرکز نگین وآن زبرجد شدست خاتم او مهر محمد شدست
بحر زمین کان شد واو گوهرش بردصدف ازپی تاج سرش
چشمهٔ خورشید که محتاج اوست نیم هلال از شب معراج اوست

اما بعد بوعبد فقیر دلگیر احقر درویشان روشن ضمیر بیت
پایمال رهگذار حوادث خاکپای مولوی یوسف نسیب

بوکوی عرض احوال ایلرکه زمانلردنبرو آستان قدس آشیان حضرت مولانا
من کل الوجوه اولانا قدسنا الله بسره العالیه سابقه العباده ده کربستهٔ اخوان جان برمیان
اولمغله هرزمان اهم اشتغالم آثار اولیا یه صرف انظار واقصای آمالم ریاض
واردات السلوک گبارون اجتنای ازهار اسرار اولمش ایدی ودائما طفل
رضیع جانم شیرشکرمیز کلمات اکابر ایله اغتذا ومدی الدهر بوظلمتکدهٔ عالم
کون وفساده نجوم نکات مؤلفات اولیای کاملین ایله صراط مستقیم
اهتدا ده اولوب بوشغله مایهٔ الافتخارم وشرف نور کارم ایدی بنابرین
رغبت شکن بلغای عجم وعرب رونق فزای مجالس انس وادب سباح
قلزم حکم غواص بحار اسرار ن والقلم باب مدینهٔ علوم وعرفان ارشاد
وبستان کنضه وایقان جهبذ الجهابذه استاد الاساتذه مخدوم رسول اکرم

الکونین ابن عم نبی الثقلین واله الحسنین الاحسنین خلعت طراز مرکنت
مولاه فعلی مولوده مظهر اعزاز ما انتجبته ولکن الله انتجاه خورشید بهار
امامت جمشید سریر کرامت شعر لا فتی الا علی درسینهٔ خود نقش
ورمز از بهر چه می بینم فتاده آفتاب در قیامت چون رساند شربت
کوثر بخلق جام کرده در کنار حوض کوثر آفتاب کرم الله وجهه
ورضی الله عنه حضرتلرینک نثر اللآلی نامیله مشهور اولان اثر ایکرو درج
ذایه مواعظ ونصایح ومهر بر نو باش جهان اعمال صوالحه حروف
مجاوزه حو حرفه زیب صحایف واقع اولان لطایف کلمات گویا که بیت
وحشت طبلهٔ سوق متاع معارفدر مو بار انسیم ودرسم ضمیمهٔ ورد سلیم
اولمغیر مضمون بیت نقره نقره از کلام شیر مردان گوش کن
زانکه بر بو جهل جهل آن ذوالفقار حیدرست

برای تعمیم فائده زبان عربی ایله آشنا اولمیان یاران فهماوا سن تفهیم الحجون مع
قلة البضاعة وعدم الاستطاعة حسب المقدور شرح وبیان وتفهیم اولنه فده
بعد الاتمام طابع سنجاره گستاخانه اول کارة تجاسر اولندی آنلر کبی درر نجی
بلوغنک میانه سنه کلام لر انسجام آمیخته اولمق حمان فرائد شاهوار
رشته تار بنیه تنظیم شاید اولدیغی ملاحظه سیله بو رساله رشتهٔ جواهر
٧٠ ١١ نامیله مسمی قلندی فیض روحانیت صاحب کلام بلنه مقامه

نائلی

نائل تاریخ سال ترو عراسم مرقومله عددی موافق بولندی بیت
نیست جز بوی نبی سوی خدا رهبر ترا از علی جو بوکه بوی بو علی سنده ایشت
فی الحقیقه بو جمعیت مراد دل بر بشان جناب سیادت نشان قرة عیون
الفقراء السالکین ملجاء الصلحاء المتورعین الحسیب النسیب والنجیب الادیب
نخبه اولاد جلال الملة والدین جالس سجادهٔ نظام العارفین الشیخ محمد صدر
الدین چلبی افندی انبته الله نباتا حسنا وعمره بعمر الطویل معززا ومکرما وبلغه
الی اقصی مدارج المعالی واناه مراتب جده العالی حضرتلرینک نیم لحاظهٔ عنایتلری
واعراز نظر کیمیا خاصیتلریدر بیت

بلغ السیادة فی ابتداء شبابه
ان الشباب مظنة للسودد

رسائر نظاره انداز التفات اولان اخوان معایب بوشاندر دخی بو فقیدی برد عای
خیر ایله شادان بیورملری نیازه اولنور در حضرت کریم تمنا چه
حاجتست وعلی الله التکلان تصراع
فی حرف الالف

ایمان المرء یعرف بایمانه

ایمان اقرار باللسان وتصدیق بالجنانه عبارتدر شق اول محو ساتر

وثوق تامی معقود دکلدر اولمقله وجودنده آثاری ایراسته لدل وکماله مقتضیا بنله حکم
اولنور معنای لطیف کشینلو کمال ایمانی بیمیلرزیز بیلنور   پس ایمدی مؤمن
کامل عظمت خالق ادراك ایتمکله یمین باللّهدن زیاده حذر ایدوب حتی
حرمت اسم اللّهدن غایت احتراز ایدر   وبونك خلافی سخیف العقل وضعیف
الایمان اولدیغی سببه محضا کلمات مزخرفسنی ترویج ورزع فاسدنجه رغبات
ناسی تهییج ایچون اثنای تکلمده اقوال واهیه سنی تأیید وجکه اکاذیبنی
تسدید ایدوب ایمان مغلظه ایله مجلسی نادی نفاق بیشکاه تمائل ایدر
اعاذنا الله بوکونه عادت قبیحه ضعف ایمانه علامت وعدم تصدیق با
الجنانه امارتدر

اخوان هذا الزمان جواسیس العیوب

جواسیس جاسوسك جمعیدر جس الاخبار وتجسس تفحص عنها و
منه الجاسوس معنای لطیف بو زمانده صورت اخوانده کورینلر
طوغریلمن شغلی عیبه وعقلی عیوب الناس حدیث ایمدن غافل
اولمقله بالجمله عیبجولردر هم جلیسلرینك عیوبنی تفحص ایدرلر اکثر ناس
بربرلریله برادرانه الفت ومحبانه نسبت ایدرلر اما حقیقت محبتدن
بیبهره اولوب اصل مؤاخاتدن بهره ور اولمدقلری اجلدن هر عیب که برادرده
کورر آنی خاطرنشان ایدوب مجلس دیکره ارمغان ایدر

شعر   ابناء دهرك فالفهم مثل العدی بسلاح حکا
لو تعز بنبسم فالسیف بقتل ضاحکا

ایمدی

ایمدی عاقل ودانا یه لازم ولادب ومتحتم وواجبدرکه   بیت
هرکز زبان نشاد کر وول دکر   تیغ بهایه زد نشن برجکر
مصادق اولدن حرفکیدان وعیب بیان معقودیسی ذوانلو صحبتلرینه
مبتلا اولدقده آکاه ومتنبه اولوب مهما امکن احوالنی ساتر اوله   بیت

اکل امری تحبین امرا   ونار توقد باللیل نارا

دبتلر تجارب کثیره دن صنکره   دیمشلر

اخولوعز واساك فی النشب لدمز واساکو فی النسب

مصادره ده المواسات کسی را بر چیزی همچو خویش داشتن ومختارده نشب
مال وعقار اولمق اوزره مسطوردر معنای لطیف ای مؤمن وموحد سنك
برادرلره فی الحقیقه اولکه هرکز سنی امور معاشده کندی ایله برابر طوتوب
معاونت ومظاهرت ایله وتحصیل کفاف ونفقه عیال خصوصنده
یار ویاور اوله زانکه قرابت نسبیه ده سنکله دعوای مساوات ایدوب
رطوبت احوالنه حاسد وغنا وثروتك کوردکجه معادات اظهار ایلر
بیت   قتاده جرم ایتدی یوسف ولی آه
فلك بیلمز برادرمیدر نه در بیلم
کلامك انشا ایدن برادرندن ستم کشیده اولنلردندر   شعر

برادر که او در تنگی دوست نیست
چنان دانکه نا آشنا تر کیست
چو بیگانه باشد ترا دوستدار
تو او را چو جان و خرد دوستدار

والحاصل بو کارخانهٔ ابداع و اختراعده قدرت خالقیه اساس انداز
ایجاد اولدیغندن بین الاخوان محاسده و مباغضهٔ اغراض و عناد برده
منافره و معانده اکثر اولمشدر ع محبت صادقی بکزر کیشینک
اقرباسندن خواهشجیده محضا اخوت دینیه حسبیله محبت صادق
و یار غار صدیق موافق اولان وجودک نیل او قدرینی بیلوب رعایت
خاطرنده مجد و ساعی و حسب المقدور حقوق ظاهره و باطنه سنه مراعی
اولمق لازم و واجبدر اکرچه کیم بیت

صاد الصدیق و کاف الکیمیاء معا
لا یوجدان فدع عن نفسک الطمعا

مضمونیجه بو کونده صدیق حمیملو وجودی مانند کیمیا و عنقا عدیمدر

اخوکم من واساک فی الشدة

کلام سابقده بونلو معناسی ظاهر و باهر اولور حقیقتده یار وفادار
آکا دیرلر که زمان شدت و عسرتنده غمخوار اولوب یاران صفادن اولمیه

حکایت

حکایت ایدرلر که فرمانفرمای قلمرو عقول و فنون حضرت ذوالنون
قدس سره جنابلری بر وقتده سرمستی صهبای حقیقت غلبه سندن
ناشی چند روز کنجینهٔ مواصلهٔ ناس اولمایوب اوضاع مستانه اظهار ایتمکله
کیفیت حالات عشاق الهیه‌دن بیخبر اولانلر بطریق اول اوستاد دبستان
عشقک رفتار لاابالیانه سنی حاشا جنونه حمل ایدوب مانند شیر ژیان زنجیره
چکوب بیمارخانه‌یه قودیلر احبابندن بر قاچ کمسنه کلستان خاطر شادیلرین
نسیم تسلیت ایله کشاده ایتمک قصدیله زیارتلرینه وارد قده سؤال بیوردیلرکه
سز کیملرسز دیدکده مصلحت الحوض کلدیکز آنلر دخی جواب ویروب بزلر کرامتلی
سلطانم حضرتلرینک محبان صداقت پروری و غلامان دولتلری معاونت کسترانیز
دیه کلدکده عازم بونلره سنک اندازلق ایدوب اطرافنده بولنان احجار و
اشجاری باشلرینه یاغدردی آنلر دخی بو وضع مجنونانه‌یی کوروب عزیز
مشار الیه حضرتلرینک یانندن مانند شیطان کریزان اولدقلرنده بیوردیلرکه
ای کروه دروغ پیشکان وای کرده ریا اندیشکان مقدما سنک محبان
صداقت نهادلر و صدیقان مودت معتادلر دیدیکز چونکه بو کلامکز
صادقدر نیچون فعلکز قولکزه غیر مطابقدر دوست احسنلو سمتندن
روکردان اولماز و یار صادق قرینندن جفا کوردکده فی الحال تغیر بولماز
لوم و تغییر ایلمز بیت واذا صفا لک من زمانک واحد

فهو المراد فان ذالو الواحد

ادب المرء خير من ذهبه

ادب نفس قول ناپسندیده دن وافعال ناسنجیده دن صیانت ایدوب کشی کندیلو وناسلو حرمتنی حفظ ایلمکه دیرلر معنای لطیف کشینك ادبی آلتوندن خیرلودر فی الحقیقه ادب اولدر که جمیع احواله دبستان علمنی ودنی فاحسن تادیبی آدابیله مؤدب اولان سلطان اریکه نشین نبوت چاره رسان ضعفای امت علیه اکمل التحیات وازکی الصلوات حضرتلرینه متابعت ایلیه

شعر

ادب آموز ازان ادیب که او ‌ ‌ ‌ ‌ از حضرت خدا آموخت

هرکسی خوان سبق که ورهمه حال ‌ ‌ ‌ ‌ سبق از لوح کبریا آموخت

آدم ادب فضه وذهبدن خیرلو اولدیغی بینه محتاج دکلدر زیرا حلیه آداب ایله زینت یاب اولان ذات فضیلتمآب محبوب القلوب وهر قنده اولورسه مطلوب ومرغوب اولمسی محسوس ومشاهددر حضرت مولانا قدسنا الله بقدس سرّه العلیا بیورمشدر که

مثنوی

از خدا جوییم توفیق ادب ‌ ‌ ‌ ‌ بی ادب محروم گشت از لطف رب

از ادب پر نور گشته ست این فلک ‌ ‌ ‌ ‌ وز ادب معصوم وپاك آمد ملك

اعزه‌ٔ اکابر بیورمشلر که مؤمن موحده سیما مشایخ وملوك وعلما وصلحایه بیراهه‌ٔ بهترین وگرمایه‌ٔ خوشترین ادبدر رباض اخبار سالفه‌دن بو کلغنچه حکایات غریبه جمیله دست برالحوروکه وقتا من الاوقات سلطان مصر وپادشاه روم میانلرنده تحابب وتواد ووقوعنده ناشی هر برلری شاخ سر سبز نخل نجیب یعنی شهزاده‌ٔ لبیبه آخرلو در ناسفته‌ٔ عصمت ودختر اختر خورشید طلعتنی تنظیم سلك نکاح ایدوب هر بار جانبیندن رسل ورسائل دائم ومتواصل ایدی بناء علی هذا بو ایکی مملکتده اولان مزارع ومتاجرلو ورعایات وعساکرلو عمارت ورفه حاللری قیاسدن افزون وتحدید وتخمیندن بیرون اولوب اول ایکی شهریارك هر برلری الخلال مشاکل امور کلیه وجزئیه‌ده یکدیگره استشاره وشموع تدابیرینی برربینده برتو مهر رأی انورندن اناره ایدرلر ایدی بر کون ملك قلمرو قاهره قیصر روم جانبنه ارسال پیغام ونامه ایلدی بو مضمونده که هرکسك فرزند دلبندی زبده‌ٔ حیاتی وعمده‌ٔ زندگانیسیدر کندی متواری پرده‌ٔ فنا اولدقده نامی بسر بلنده حیاتی ایله باقی قالور

بیت

زنده است کسی که در دیارش ‌ ‌ ‌ ‌ ماند خلفی بیاد کارش

پس ایمدی فرزندلو انتظام حال وفراغ بالنی ایجاب ایده جلو مال ومنال وسهولت معاشنه مؤدی اولاجق ارزاق واموال تدارکنه لوزمدر حالا بن

جان برابرم آنجون تليه وطارف عوض ونقود درز نقود اشيا احداد
واخاز بيو مثلدر فيصللو بو كلام خوليا انجام محاط علم عالم اراسي او
لدقده نسيم تعجب بيرا منكر دكلستان خاطرى اولوب غنچهٔ لبى كشايش
نماى نيم تبسم اولورق بيورديكه اصناف مال بر يارلرى وفادار ور محبوب نا
پايدار هوا راشنادر عاقل كامل آنكا استظهار ايتمز. واصنعهٔ فانيهٔ دنيويه
يه اعتماد ايلر حوب عقبا يه كتمز بن فرزندانم حمد جميلو زيور آدابله مزين
وانشكوفهٔ مكارم اخلاقلر ياض احوالى رشلو كلشن اولدوغن مرآدابه وب
كنجور خزائن سجاياى سنجيده ومالك دفاين افعال پسنديده اولمسنه حرف حق
ايدوب بذل نقدينهٔ مجهود ويكنت ايلدم مال معروض زوالده وآداب تغيردن
سالمدر هو حادثه چونكه بو خبره نابدار خبر سعادت اثر سلطان مصرك زيب
سامعهسى اولدى الدوب خيدمز الذهب ويو تسليم ايلدى

شعر

ادب بهتر از كنج قارون بود بزركان نكردند بروای مال
فزونتر ز ملك فريدون بود كه اموال اهست رود در زوال

عنان سوى علم وعمل تافتند
كه نام نكو از ادب يافتند

اظهار الغنى من الشكر

معناى لطيفى كشى غنا اظهار ايلمك نوع شكر دندر عبد مؤمن من كل الوجوه

حضرت

حضرت خالق جل وعلا متوكل اولدوغنه عقيدت كبرى وظاهر وباطنده
رزاقيت بارديرا اعتماد ايدوب كرم حقه متوسل اولمسنه امارت عظمى
اولدركه مالسز اولدوغى مكنت ماليه دن مستغنى بلكه مشاءايلدوب بلكه هو حادثه
جهات فقر واحتياجن استار وآثار غنا وثروتنى اظهار ايدركه بو بابده جنبشنه
ابلهناكه دفتر خاطر مذكورده نام نامى نمره عباد شاكرندن معد اولوب
طرف اشرف ملك الملوكه جهان آفريندن طغراى رحمتله موقع برات آزادى
احسان اولنملر مستعد اولور حضرت امام شعرانى مشارق الانوار المحمديه
نام كتابنده ارائت ايديكى شعشعهٔ يد بيضاى قلم انجم رقملرنده كه مشايخ عباد
خواصدن ابرهيم خواص قدس سره حضرتلرى بر تراش خلال حلقده طرف
خالقدن هو فتح اولورسه اجرت تراش اولمق اوزره نيت ايدوب تراش
اولدى هنوز دخى انجام رسيده اولمدين عزيز مشار اليه حضرتلرينه خزانهٔ
غيبدن هزار دينار فتح اولوب انلر دخى بر ره ابدا ومقابلهٔ دست مزدينه
احصابيور ديلر شخص تراش عزيزلو پاينه روى سا اولوب ديديكه اى شيخ
كامل وى عارف آگاه دل بو فقير جناب شريفكزى رضاء لله تراش ايتدم حالده
الكسيدر ضايبيم حاشا كه رضاء لله مقابلنده درهم ودينار قبول ايلمم ومبلغ
التدن احتياجم يوقدر قياس بيورلسونكه ريا ايدوب قبولدن نكول ايليم
زيرا بن كفاف روزمره مى صنعتمله اكتساب وادخار وافتنادن غايت
اجتناب ايلرم ديوب عذر خواه اولدى

بيت

بردر بيكره رزان قلندر باشد كه ستانند ودهند افسر شاهنشاهى

زیرو حقت مرداد کورسز اتش کبی صنعت قلیله ایله تحصیل معاش قانع اولوب
نه زحمت و تعب بلوا ایلیه و طلب کنده و جرا عطا اولنان حوار و بناره طالع
اولمیه بیت

عتید جبین کدایا عشق راکبن قوم
شهان بی کرو خسروآن بی کلمش

حضرت جناب کبریا جلت ذاته عن التشبیه والانتهاء قرآن کریمنده بو
اوصاف جلیله ایله متصف اولان وجود شریفلر حقنده بیورر للفقراء الذین
احصروا فی سبیل الله لا یستطیعون ضربا فی الارض یحسبهم الجاهل اغنیاء
من التعفف تعرفهم بسیماهم لا یسئلون الناس الحافا وما تنفقوا من خیر
فان الله به علیم بنه کتاب کرقومده شیخ مرحوم شعرانی علیه الرحمه حظ تلری
بیورمشلر که حضرت داود صلوات الله علی نبینا وعلیه زمان سعادت
نشانلرنده ملوکدن بریسی کشتزار عالم مثالده بعض رؤیای اعاجیب
اشتماله حوادث سی بیض نعام مقدارنی بر توده گندم مشاهده ایدوب
اطراف نواحی ربع مسکونه قاصد چالاک والحای مساکن آفاقه جاسوس
دراکلر ارسال والبته وجود خارجیسی بولنسون دیو بر بلیغ جهان
مطاعله ایصال ایلدی زیرا خاصه ذاتی ولازمه متخیله با اثبات بو چرا بیجه
عالم شهادتده حقیقتی اولمیان شیء رؤیاده چشم دل آگاهنه چهره نما اولمازدی
سرحدار ذل عمر محافظلرندن بر پیر هیبت وصد رسیده درگاه معدلت سنه عرضحال
ایدوب دیدیکه ای شهریار کندر افتداری تاجدار معدلت نثار خرمنگده

خوآبده

خوبده مشاهده ایدکز اولان گندم اجداد و نمونی فلان شهر خرابلری فلان محلتده مدفونه
فی الحقیقة خبر ویردیکی موضعه آدملر کوندروب تفتیش ایتدیکی موقعده برایکی قات
انشا مقداری معزایته کلانده خسروانی بر خم حوادث سی بیض مرغ آستخدار
کندم ایله مالامال بولنوب حضور سلطانیه کتوروب عرض ایلدکلرنده حضرت
داود علیه السلام جنابلرندن بو ملوک حکمتنی استیجار ایلدی وانلره دخی وساطت
ناموس اکبر ایله حضرت ذی الجلال جل عن الشبیه والمثال طرفندن
بوکونه وحی آسمانی نازل اولدیکه بو دندن اقدم زمان سابقده بر فقیه الحال کمسنه
بر شخصدن بر قطعه زمین استیجار ایدوب آنی حراثت ایدرکن بر قدره کیده
لبریز خالص العیار ابریز بولوب صاحب ارضه کتوروب بو سنک حق
حریکله ومال صحیحکدر دیوب تسلیم ایلدی اول دخی قبولدن اعراض
ایتدیکده ملک حارث مرقوم بنم دخی کلفت اولاد وعیالدن ساده بر مرد
آزاده ایمش اول مبلغلر ایله کندی قرابت وعشایرندن بر یسنلو دختر خ
خنده اختربنی نکاح و با الجمله لوازمنی کوروب مرامنی الحاح ایتدکدن صکره
بقیه فلان مال ایله صنعت زراعت و حراثته اشتغال ایلدی بو گندم انلرو
زراعتندن حاصل اولمشدر دیو حل اشکال ایلدی

احسن الی المسیء تسده

معنای لطیفی ای مؤمن آگاه دل اساءه مقابل احسان ایله و مسیء اولدن

كيمسه‌يي لطف وكرم قيلمغله خوشحال وشادمان ايلركه حقيقتده سن سه وخداوندي
وماللوار جمندي اولورسن   بيت

بغنله خاطرنا شادمي يارب شاد اولسون
بنيمچون نامراد اولسون ديناله بر مراد اولسون

مضمونن دستور العمل ايدوب هر محل وناححله معامله‌ء هموار ايتملو كار اولياي
كبار وشيمه‌ء مردان تقوا شعاردر   تخلقوا باخلاق الله امرينه امتثال ايدن
سرمايه داران مجاهده   وغواصان قلزم مشاهده هر ظهوري حقدن
وهر كاري فياض مطلقدن بيلور   بيت

هب ظهورات بس بر ده ده استاد گرر
اختياريمي صنورسن حركاتن صورت

قالن دائما معاينه وشهود ايدرم   بيت

در حيرتم كه با نسق حكمت ازل
مستي فضول را طمع اختيار چيست

اصناف لطف وكرم واقسام جور وستم بالجمله حقك تجلي جمال وجلالنك آثاري
ملاحظه ايدوب فقط مخلوقلو بو ظهورات محل وآلت اولديغي جهتله حقوقنه
رعايت ومحافظه ايدرلر   جناب شيخ اكبر وكبريت احمر قدس سره العزيز
حضرتلري بيورمشلركه   وعن بعض العارفين من توجه اليه مكروه عن الخلق

ونظر اليه

ونظر اليه بعين القلب اندفع غضبه فانه ان كان غضبه على الخلق فهو لوينافي
التوحيد   وان كان غضبه على الخالق عز وجل فهو جراة على الله تعالى ينافي العبودية
والعياذ بالله من الحالين   معناسي بعض عارفيندن نقل اولنوركه بر كيمسه‌يه
خلقدن بر مكروه توجه ايلدكده چشم قلبله نظر ايلسه غضبي مندفع اولور   زيرا اگر غضبي
اول مكروهه مظهر اولان مخلوقه ايسه مرتبه‌ء فانده شرك اولور توحيده
منافي اولور   واگر غضبي خالقه اولورسه عز وجل بو معامله الله تعالى اوزرينه جرأه‌در
عبوديته منافي اولور بو ايكي حالدن دخي الله صغنمق گركدر   والكاظمين الغيظ
والعافين عن الناس والله يحب المحسنين نظم كريمنده دخي بو معنايه اشارت
وارحو ايتمدي عقلا دخي مجازاة بالاحسان گنهكاره زياده مؤثر اولديغي مقرردر
زيرا بر كيمسه اسائت ايتديكي كيمسه‌دن البته فعلا يا قولا مجازات مترقب اولورنسلو
بر مكروه مترقب وانتظاري وتننده في الجمله انقباض وجدانا هر كسكه معلوميدر
پس ايتدكي اصابت مكروه توقع ايتديكي ذاتدن اول مقابلده لطف واحسان
گوردكده وانقباض معهود مندفع اولوب عداوت محبته تبديل وانديشه اسائت
فكر واخوته تحويل اولورلد لمحال لحب مجوبي اعظام ايتمله لد كلادرر

اداء الدين من الدين

معناي لطيف دينلو اداسي كمال ديانتدن وحقوق ايفاسي وفور معرفتندر
هو لمبكر روز حساب ايمان كتوره يقينا بيلوركه عرصگاه محشرده وزمان ظهور حشر

ویرده‌دوکلی حق رضا اولنه‌جقدر وهوم بونک دینی اعمال حسنه‌سندن دا اینه
ادا اولنه‌جقدر بناءً علیه کمال تدین ایله متصف اولدن کیمسه بو عالمده نثار کرده الذین
شایت الذین هم‌هو منذن خوف ایدوب ذمتنی دیونندن تخلیص سعی وکوشیش و
روز رستاخیزده دیوان قاضی الحاجاته حقوقدن سالم وبری اولدیغی حالده
وارمغه اقدام و ورزش ایدر اوائل ظهور اسلامده حضرت رسول اکرم صلی الله
علیه وسلم دیونا وفات ایدنلرک نمازینی قلمقدن ممنوع ایدیلر

اخفاء الشدائد من المروة

معنای لطیف شدتلری صاقلمق مروتندر مروت دیو بذل مالایه ورزیاده احسانی
دائم وایصال نفع عیدی ذوات حمیتنه مهام ولازم ایتمکه دیرلر فی الحقیقه مؤمن وموحد
وعارف شعبة مبتلا اولدیغی شدایده وعسرته وامراض واوجاع ومحنتی اظهار و
اعلان ایتمکده یار وصدیق اولنلر مغموم ومحزون ودشمنلری دلشاد وممنون اولورلر
اخفا صورتنده دوستلرین غموم وهمومدن صیانت واعداسنی شنیعت شماتتندن
حمایت ایتمش اولور بو معامله عین مروت اولمسی هویدا وظاهردر صورت
کتم واخفاده کندیسی دخی شماتتندن فارغ الخاطر اولور فخر کائنات علیه
افضل الصلوات حضرتلری نعوذ بالله من شماتة الاعداء بیوروب شماتت
اعدادن تحرزک لزومنی نعزام وبو مضمونده نیجه اخبار ضمننده محاسن اخفای
شدایدی امت مرحومیه تعلیم بیوردیلر خصوصا فرقهٔ اهل سلوک وگروه شکوه
صعلوکای وجه کان مبتلا اوله‌جقلری بلیانی توجه الله ملاحظه ایدوب اخفاد

آفریده‌در ابا و افاده‌دن زیاده محافظه ایتملری الزم واوجبدر زیرا
عادت حسنهٔ باری تعالی بویله جاری اولمشدر که بر عاشق صادق راه
معرفت حضرت خالقده صور مرتبه بلیات جسمانیه‌یه صدوق اولورسه صفوت
دل اکا بیع اولقدار مزداد اولوب مراتب معنویه‌دن بر پایهٔ رفیعه‌یه ترقی اولور

بیت
للّه در النائبات لانها
صدأ اللئام وصیقل الاحرار

طالبان اکسیر معرفت الله مس وجودین آتش کورهٔ بلوده کداخته کدازان
ایدوب جسمنی روح ایمدکجه ابریز فیض وفتوح واصل اولمازلر البلاء للولاء
کالتهب للذهب ایکن نشینان کشور ارشاد اولان مشایخ کرامین وجده
کشایان صور غیبیه بولنان کاملین ومکملین مسند شرف فرمان برادر وحق جویان
صداقت نشان ریاضت ومجاهده ایله تنبیه ایکده ومخالفت نفس آیینه ایله تو
صیه وتشدید بیورملری بو معنایه شاهد حال وبرهان سداد اشتمالدر بیت

بلاکش تا جمال دوست بینی
که مرد بی بلا مرد لقا نیست

حکایت بوردنده بیچاره اثنای سیاحتمده مجمیهٔ مصر قاهره‌ده زمرهٔ مجاذیبدن
بر کیمسه کوردم که صورتا شکلی دیوانه اما فی نفس الامر عاقل وفرزانه ایدی فرق
بش سنه اولمشکه اول دیار جلیل الاعتبارده کوچ کرد وخاموش اولوب
بو مدتده فرد واحد اوله‌بیلدن ذاتی بر کلمه اصغا کوش ایتملو واقع اولمامش

صنعت ملامتده ونیجه تیزدست وچابك وچالاك اولدیغی اصلی عجیب
یوخسه الحمل النسبیده بر ذاتك معلومی اولمدیغندن ادراك اولنور البته دن برجسته
نشیمنه دیمهلو کیوب پاره بر دفعه دائماً برتماس چوب تنباکو اکسك ایکل
ماننده مرغ وحشی طبیعت دیکیمه ایله انسیت دزبر مکانده آرام واستراق
ایلدی لکن بو فقیر لو الحمدلله اول قیام کرام حسن اعتقادم اولمغله صورت کمال
ودوام عکس انداز تابناکی اولوب بیت

جنسله دوابه شوفر آشنا که
کویا که بر بر له ازل صحبت ایلمش

وزنیجه بونه وقت که مصادف اولوردم بنی آماج خدنك نظاره ایدوب سمت
دیکره حرف دیده اکرامت نشاره جواز کوسترمزدی بو کیمه دخی البته اول
ذات شریف دوچار اوله جق دکاکین فاسدن بر زره قرار ایدوب بحسب القدره
بیرامن کرد خاطر آگاه اولوب نزل مختصر نان وپنیر وقهوه ودخان ایله
کاه عوض عبودیت ایملو معتادم وصفای سینه وفؤادم ایدی بناء علی هذا
پنه بر کون بر محله اشارت وایمائله تکلیف جلسه حفیظ ایدوب عادت
مألوفه اوزره تناول جبن ورغیفه رخصت نما اولدیلر لازمه اکل وشرب انجام
رسیده اولدقده وضع ایله اظهار وجع والم ایلیوب بر آه سرد کشیده قیلدی
ودیوزیمه باقوب زبان حال ایله صورت اشتکا کوستردی فقیر دخی سطانه
جوعو وجوده کره ده دکو عرض حادث اولدی مبادا که بر عارضه ومرض
سببیله خاطر آزرده اولمیه سز دیه یمده طوطی مثال زبان دو جبان ایله کفنامه

آغاز

آغاز وبو وجهله کشف راز ایدوب حالدن انوردم معذور بودرده ابتلادن زمان
بعید ودوردر دیو احوالنی آشکار واسرارینی اظهار ایلدی بعض احبابه بو
خصوصی نقل وبیان فی الجمله احالینلو معلوملری اولدیکه بو ذات شریف عربی
الوصل دکلار وادمن ایمش وصمت وسکوتی ابکمیتدن اولیوب محضا مخالفت
نفس بر فرجامدن ایمش بیت

درین ره نیست خودبینی خجسته
تنی ادغردلی باید شکسته

افضل الزهد اخفاؤه

زهد لغتده ترك ایمکه دیرلر قوملو اصطلاحنده بالجمله اشیادن رغبتی اسقاط
دیرلر دنیا ومافیهادن روکردان وماسوی اللهدن معرض وکریزان
اولدن کمسه یه زاهد اطلاق اولنور معنای لطیفی زهدلو افضلی آنی کتم
لکدر قال النبی صلی الله علیه وسلم لو کانت الدنیا تزن عند الله جناح
بعوضة ما سقی منها کافراً شربة ماء بو طائفه جلیله خداوند جهان آخرین جق
جلادر فتنده بر پشه مقداری اعتباری اولمیان متاع فنا شعاری بالکلیه
ترك ایلیوب رضاء الله طالب وجمعیت خاطره راغب اولورلر لکن پهلوان
میدان عرفان اولا عارف دقیقه داندر که بیت

درونی آشنا اولا طره دز بیکانه جانسونلر
عجب زیبا روشدر عاقل اوز دیوانه جانسونلر

نحو اسنجه بو حالی خلقدن اخفاده کمال مرتبه مجده وساعی وآفت شهرتدن خلاصی ایچون
کتم واستاره غایت مراعی اولور حضرت مولوی قدس سره العزیز مثنوی

چیست دنیا از خدا غافل بدن
نی قماش ونقره وفرزند وزن

بونلر ظاهرده بونلرك وجودی وار ایسه ده کوکلدن علاقه سی اولمیه جغ معدوم
کبیدر بلکه بو صورتده زیادن خوفناك اولیوب بی غم وبیهم سلوك اولدن طریقده
چابك وچالاك اولور قال علیه السلام ان الله یحب العبد الغنی التقی الخفی
خفادن مراد زیاده اجتنابدر ایمدی مطلب اعلی کوکل محبت الله مربوط اولمق
اولمق ایمش اصحاب ملامیه بو اخفاده غایتده بذل مجهود ایدرلر الاستراحة
النفس فی الیأس یأس ناامید اولمقدر تعنای لطیفی نقلو استراحتی نایاب
ونی نیاز اولمقده در امور دنیویه ده زیرا امور اخرویه خصوصنده لطف الهی وکرم
نامتناهیدن ناامید اولمق کفردر دیمشلر قرأن کریمده لا تقنطوا من رحمة الله بیورلوب
عباد مؤمنین وکروه موحدین بو مقوله یأس اخرویدن نهی اولنمشدر مصراع
نامراد اولکه بر مراد اولسن وز نیچ عارف آکاه وکامل صاحب انتباه مرادات
دنیویه خصوصنده یأس اختیار ایدوب مستریح اولمشلر وامورلرینی بالکلیه
اراده علیه یه تفویض ایدوب لیت ولعلی قبیح اولمشلر الیأس احدی الراحتین
صورت خواهشده تعب کیدر اولوب بر امر عبید اولدیغنه برهان عقلی اقامت
ایدوب دیمشلرکه حصولنه خواهشکر اولدیغلو وجود بذیر اولمسنه ارادت

رب ذی الجلال قدیر تعلق ایتدیکی تقدیرجه ظهوره باب اولوب آنکله
کامیاب اولورسن اما غفلتنده بر خصوص دخی کندویه مطلب ایدوب
آنلو دخی حصولی ایچون اقدام واهتمامه شروع ایدرسن اول دخی صورت
اولی کبی تقدیر حقه موافق اولمیوب حاصل اولورسه بر مراد جدیدی دخی تفکر
واملی اولمغه باشلرسن فرهلم جرا متسلسل اولور اکر حصولی تقدیر ربانیه
مطابق اولیوب تخلف ایدرسه فواتی ایچون سکا تحسر وتأسف امر مقرردر
بو معنا معلوملو اولدیسه مراد دنیویه دن یأس وقنوط موجب راحت
اولدیغی مفهوم اولور وحدیث قدسیده وارد اولمشدر قال الله تعالی عبدی
یرید وانا ارید ولا یکون الا ما ارید شعر

اکر محول حال جهانیان نه قضاست
چرا مجاری احوال بر خلاف رضاست
هزار نقش برآورد زمانه ونبود
یکی چنانکه در آیینه تصور ماست

جناب شیخ صدر الدین قونوی قدس سره العزیز تفسیر فاتحه ده بیورورلر که سعدو
حضرده مصاحبت اولدیغم اعزه کرامدن اکمل بر مرد علیمقام وسامی محل ایدی
دو چار اولمدقجه رتبه عالیه سن شهود ایدم مراتب کمالدن اوج علایه صعود
ایدوب ظهورات کونیه ده بر شئ واقع اولمازکه اول وجودی بیلدیکلو خلاف
مرادی ومنافی فؤادی اوله بو وجودکه مرد اجل واکمل بر مرد مخدّ کوردم ایمدی
کندی ارادهسن اراده حقده افنا ایلمین وجود تحته ملالی حالکم شانکدین

اصفا ایلیوب اثر ابنه اقتفا ایتملو لکدر نته کیم حضرت کار وروی عوارف
المعارفده بیورور
بیت
ان لم تکونوا مثلهم فتشبهوا
ان التشبه بالکرام فلاح

ادب عیاللو بنفعلم

عیال عیلنگ کسریله عیلك جمعیدر جیاد جیدلو جمع اولدیغی کبی وعیال الرجل من یعول ای ینفقه معنای لطیف عیالکی تادیب ایلر که انلره تادیب فائده ایدر بو کلامده واقع اولان عیالدن مقصود ازواج وخدام ومولوددر علم تدبیر منزل وتربیهٔ اولاد وعیال حکمت عملیه اقسامندن بر قسم فوائد مالدر البته مرادکز عیالنی بر مقتضای شرع وحکمت تادیب وتربیت ایلیه انلره دنیوی واخروی فوائد کثیره عائد وراجع اولمق مقرر در سیما اولاده اخلاق حسنه ایله اتصافندن سومند اولنلرده کندوده وهم پدر لرینه دعای خیر ایدرلر اگر تعلیم علوم نافعه ایلیوب زیور اعمال صالحه ایله ذاتنی محلی وسمت ریاضت ومجاهده ده سابق اولوب آیینهٔ دلنی غلدن روشن ومجلی ایلرسه نعم المطلوب اول فرزند سعادتمنددن اقتباس انوار علمیه وعملیه ایلین لر جمله دخی دعوات صالحه ایله ایکیسنی معا یاد وتذکار ایتملری بر شیلو مراددر زهی پدر نیکبخت که بویله بیر عالی گهره حرف حمت ایلیه قال النبی علیه السلام اذا مات ابن آدم انقطع عمله الا عن ثلث صدقة جاریة او علم ینتفع به

اوولد صالح یدعو له تادیب وتربیهٔ اولاد وقننده اهتمام وزماننده قیام ایتملو لوزمدر که تربیه سودمند اولور شرح عضدیده مسطوردر که حرارت انسانیه درت مرتبه در سنك فصول اربعیه مشابه سنده مرتبهٔ اولی سن طفولیتدر که فصل بهاره مشابه سنده بو شبهه وشبهه ایله هر برنده حکم وسلطنت اخلاطدن خلط دیمکدر مرتبهٔ ثانیه سن شبابدر فصل صیف مشابهی سنده بو ایکیسنده حکم صفرانکدر مرتبهٔ ثالثه سن کهولتدر اوقات خریفه مشابه بونلرده حکم سودانکدر مرتبهٔ رابعه سن شیخوخندر وقت شتایه مماثل بونلرده حکم بلغمدر پس ایمدی طرفین تشبیهلی هر برنده وقت علاجه اخلاطدن حکم بر خلط لطیف متقادلو اولدیغی وقتده در خلط لطیفدن مراد دم وصفرادر وقتلری بهار وصیفدر انلره مشابه اولادن سن طفولیت وسن شبابدر اما شونلرده که حکم وغلبهٔ خلط کثیف وعاصیلو اولور ایام خریف ودم شتا کبی انلرده علاج ومراداتك فائده سی اولمیوب اولدیغی صورتده دخی نادر اولدیغی کبی کذلك مشتبهاری اولادن وقتلرده دخی تعلیم وتربیه منفعت اولماز بونلو ایچوندر که عقلا تربیهٔ اولاده سن طفولیت وشبابه اقدام واهتمام ایدرلر انتهی کلامه تفصیل حقوق وشنایت عقوقه متعلق بو محلده چوق کلام اقتضا ایدر لکن بو مختصرده اکثار رخصت املا اطناب یادی اولمغله بو مقداردن ازید یادی ترك اولندی

فی حرف الباء بر الوالدین سلف

اب وانه والدين اطلاقي تغليب قبيلندندر عمرين وقمرين كبي معناي لطيف
والده‌يه لطف وكرم ايلمك اعمال صالحه‌نك جمله‌سندن مقدمدر. يروي
الشيخان مرفوعا عن عبد الله ابن مسعود رضي الله عنه قال يا رسول الله اي العمل
احب الى الله تعالى قال الصلوة على وقتها قال ثم اي قال بر الوالدين واكرام
ابوين حقنده اخبار صحيحه وآثار صريحه چوقدر خصوصا نظم كريمه وفرقان
حكيمده انلره عقوقدن فلا تقل لهما اف ولا تنهرهما آيت شريفه‌سيله بوانت
مرحومه نهي اولنمشدر خصوصا مادر مهربان ووالده شفقت نشانه كمال بر واحسانه
الجنة تحت اقدام الامهات حديث صحيحي جمله‌يه شامل برهان قطعي
كاملدر. والدين حياتده اولديلر دخي كاه كاه صدقات ودعوات ضيافت
ايتمك جكه اعقاب مكتوب‌ده روحلرين خير ايله ياد ايتملو لازمدر كه ذمت اولنه‌لر

بركة العمر في حسن العمل

البركة النماء والزيادة معناي لطيف عمرلو بركتي حسن عمله‌در. قال
رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول ربكم يا ابن آدم تفرغ لعبادتي
املأ قلبك غنا واملأ يديك رزقا ويا ابن آدم لا تباعد مني املأ
قلبك فقرا واملأ يديك شغلا. رواه الحاكم مرفوعا سعادت دنيا
وآخرت عبادت حضرت خالقه مربوط وفوز ونجات نشأتين
بنه‌كي موجه كوزينه منوط اولديغي دلائل عقليه ونقليه ايله ثابت و

وكشتزار

وكشتزار اعمال حسنه‌ده سبزه‌ء رحمت رحمان نابتدر. بيت

سرمايه‌ء سعادت دنيا عبادتست
سرمايه‌ء كرامت عقبا عبادتست

علت غائيه‌ء خلقت ثقلين عبوديت حضرت خداي متعال جلت ذاته
عن النقائص والشين اولمسي وما خلقت الجن والانس الا ليعبدون
آيت كريمه‌سيله متحقق وامتثال اوامر الهيه‌دن اعراض ايدنلر كشان خود وجهانه
شتكار اولديغي عقل ونقل متفقدر. ولكن. بيت

عبادت با اخلاص نيت نكوست
وكرنه چه آيد زبي مغز پوست

وزننجه عبوديتي اخلاص قشر بي لب مثال مردود وخروزينه‌ء آتشگاه
معقود ايتسين نعوذ در جناب حضرت مولانا قدسنا الله باسراره العليا
بيورر كه

مثنوى

ازبراى چاره‌ء اين خوفها
آمد اندر هر نمازى اهدنا
كين نمازم را ميا ميز اى خدا
با نماز ضالين واهل ريا

الحاصل خوف ورجا هنگام عبادت ربده غايت لازم واوجبه كر نقود

اعمالنی بوقدر خلوصده کراخته ایلیوب بیغش ریا وسمعه صیرفیان ملائک
اعلایه خالص العیار تسلیم ایلیه

بیت

نیت خالص برسکهٔ حقانیدر
دکمهٔ سینه ده اورر مضراب ازل

اگر نفس خلوصدن بهره مند ونیتی خالص ایله سودمند دکل ایسه استاد کامل
وبر عارف آگاه دلیلو دامان تربیه سنه آویزان واوامرینی قبول وخدمتنه
دخول ایدوب خاک راهنده غلطان اوله تا که تحصیل خلوص نیت وتکمیل
صفای طویت ایده جه زیرا انجذاب بدرقهٔ عقل ایله راه هدایه سالک وصفای
منزل مقصوده مالک اولمق محالدر بوجهته بعثت انبیا علیهم السلام
شاهد وبعض خصوصده حضرت فخر المرسلین صلی الله علیه وسلم جنابلرینه
تعلیم جبریل امین بو معنایی مؤیددر

بکرة السبت والخمیس ذکرده

میان ایامده بو ایکی روز خیر وروز یوم جمعه یه مجاورت سبیله سایر کوندن ممتاز
اولمغله شانلرنده بارک الله السبت والخمیس حدیث شریفی وارد اولمشدر
بکره ضم با وسکون کاف ایله اول الیوم معناسنه در معنای لطیفی سبت وخمیسه
اوللرنده زیاده ونما وار ایکن لفظ بکره نک سبته اضافتی بمعنی فی در حدیث
شریفده ثابتدر که حضرت رزاق ذو الجلال جل جلاله ناسه ارزاقی

طلوع

طلوع شمسله مابیننده تقسیم ایدر حدیث شریفک جمله آیام شمولی
طلوع فجر وخورشیدلو نجوم روزانه دخولی مقرردر سبت وخمیسله
مجاورت جمعه سبیله ایام سائره اوزرینه مرتبتی بیاندر مطلقا اسحارده
متیقظ واول اوقات مبارکه یی غفلتله کچورمیوب محافظه اولنملو فوائدی
ان شاء الله تعالی قریبا افاده اولنور

بشر نفسك بالظفر بعد الصبر

صبر طرف هوادر میل ایتمیوب اسباب هوایی مدافعت ایتمکه قادر اولمقدر
صبر ایکی نوعدر برنسی صبر عن المعاصی والمناهیدر یعنی نفس اماره
وشیاطین مکاره معاصی واثام طرفنه دعوت ایتدکده قوت مصابرت
وتقوی ایله دفع ایلیوب راه استدن چقمیه نوع ثانی مصایب وبلایه صبردر
یعنی نفسه مکروهی اولدیغی کبی بلا ومحنت وفراق ومصیبتده متوجع
اولدقده جزع وقبیح ایتمیوب تحمل ایده مبادا عوام ناس ده صبر بو معنایه استعمال
اولنور وایکی نوعی دخی مقبول وممدوح بلکه واجب ومفروضدر معنای
لطیفی نفسک تبشیر ایله ظفر ایله صبردن صکره یعنی برادلو طریق حصولنده
صبره دست رس اولور سن اول مرادلو حصولنه ظفریاب اولمغه بشارتسن
عالم دنیاده عون الهی صابر ایله اولدیغنه ان الله مع الصابرین برهان

فهبر وعالم آخرتده اجر جزیل بیلدیکی انما یوفی الصابرون اجرهم بغیر حساب
بشارتیله دافع شکوی صوری و معنویدر اخبارده کلمشدر که جناب حضرت
حق وجود حضرت داود علیه السلام جنابنه ارسال بیورمش بو مضمون شریفی تعموز ایده که
بادا و دسعی و کوشش ایله تاکیم بنم اخلاقمی بیرا ایده روزکار و حلیهٔ ذات سعادت
شعار ایده سن بنم جملهٔ صفات حسنه‌مدن بریسی اولدرکه بن صبورم بیت

صبر بازمرد را از هو جهت
نابیابد بر مراد خویش دست

هوکیمکه سینه صبری کشیدهٔ روی عزیمت ایدوب تیر بران حوادثدن روکردان
اولمیه قیتی زمان یسیرده خدانلو ایدیکی هدف ظفرده دوخته‌ٔ میادهٔ انشاء
ایدر زیرا الصبر مفتاح الفرج دست کنجور آن طلبیه طرف خداوند شهادت و
غیبدن تسلیم اولنمشدرکه باب کنجینهٔ مرادات بوکلید کشاده اولنور شعر

کلید کنج مقصود صبراست
در بستهٔ الحسن کو کشود صبراست

چو خارای کوه و جود بیای کردون
لباسی کرخوکر نغز سود صبراست

حکایه زمان سابقده برجوان ملک حوری بر دختر عالی کهری کرفته‌ٔ کمند
تزوج ایدوب زن و شوی اولدقلرینه متعاقب اول مرد صه افتکاره داعیهٔ

تحصیل

تحصیل علوم باعث ترک مرز و بوم اولوب عزم غربته راغب اولدی دیار
بعیده ده چوقده سال جد بلیغ و سعی بی دریغ ایله ملکهٔ قبول و فاز مااللو و بعد
التکمیل ینه درون وطن اصلیه سالک اولدی خلال منازل راهده برکون برکامل
اکا هل سعادتخانه‌سنه نزول ایدوب اول ذات ملک صفات لوازم مهمانی‌یی
مراعاتدنصکره تجسس فروع واصول آغاز ایدوب و کیفیت ایاب و ذهابندن
استکشاف راز ایتدکده اکتساب علوم کلیه و جزئیه ارزوسیله اغتراب ایدوب
بحمدالله تعالی فنون شتی اوزره جمع و تحصیل ایدم الحالة هذه صوب وطن اصلیه وصول
امیدیله عازم سبیل اولدم دیدکی اول میزبان صاحب عرفان بو جوابی
کوش ایدوب محضا ایقاظ وارشاد ایچون فصحیه آیا جهانده اساتذه کراندن
بریسی تعلیم علوم غریبه اثناسنده سزه اسم اعظمی تفهیم ایلدیمی دیوب جوابنده
خیر بو مقصود خبری استاذلرمدن ایشتمدم دیدکی اول مرد هشیار دیدیکه اگر
اوج سنه بنم دخی خدمتمده مجد و ساعی اولوب قیام مصالحمده اولورسه‌کز سکا
اسم اعظم ربّ کریمی مدت معهوده انقضاسنده تعلیم ایدم اول دخی بر
جنسم دیوب اول ساعت دست کرامت پیوستنی تقبیل ایلدی علی الصبح
ایچ رأس کاو کوه بیکر بوزمانی یدینه تسلیم و تفویض ایدوب خدمت
حراثته تعیین و تحریض ایلدی اول کوه خرمنکاهٔ افلاکده داخل انجم غربال
اصابه ایله بیهوده اوتنبیه دله ادای خدمت لازمه‌ده حرف مقدور ایدوب ابرشی

دیبمام ۱ سیمین و دستاد عفاز
زال کی دوزده نموده کها

کون بو عادت قدیمهٔ معهوده‌سی اوزره کار اکاریته مأمور اولوب حاصلی
اوچ کون بر منوال سابق عیش و عشرت ایله‌لر خزانه قطیع و موافق اولوب دورت
جار وده ینه مقدمات کار شروع و تلو و تنهاجه جنت سوریلو انجون ارض
معینه بر رجوع قیام ایتدکده عروس خانه اکر کشت بلک حرف بست و زنبجه
اولمرد کامل اول مهمان صاف دل کوشهٔ چشم لطفله ایمایی بیکو ایدوب دیدیکه
سنی بر روز استمزادن مرادیم امتحان وامره امتثالکی اختبار ایدی. نعم مرد صادق
طویت و بر ذات صداقت شعار و وفادار اولدیغکز معلوم فقیر اولدی ایمدی سکا
اوج مضبوط خزانهٔ حافظ اولدیغکز اسم اعظم خداوند قدیر مقتدر ایدی. اولدن
مشایخ کرام واعزهٔ ذوی الاحترام حضراتندن بالمشافهه اخذ و تلقی
ایتدیکم. اوزره اسم بالو مصبوردر و بونی واجب الاکتتام ملو صدقنه اشارت
خاتمهٔ اسمای حسنی اولدیغی بین الظهوردر دیو ختم مقال ایدوب اولمرد
دعو رحووی اجلال ایله تشییع و دعای عون الله معلو ایله تودیع ایلدی
رهنمای بدرقهٔ توفیقله قطع منازل و طی مراحل ایدرک بر روز میمنت
نوامده مسقط راسی اولان بلده‌یه وضع قدم ایدوب عیاراده. تغییر صورت
و تبدیل اثواب ایدکندن خانه‌سنه کلوب سافرادن دق باب ایتدی
درون خانه‌دن کیمدر نغره‌سی کلدکده زبان نیازی کشاد ایدوب بر مرد
غریب مهمان اولمغ کلام لله تعالی بنی رانده دور باش رد ایدوب الم
زده و تکثیب ایلمکز دیدیکی ذکور دیکر بر جوان مهپاره

شو

خط

خط شبرنکلو بر ویش نه میدست هنوز
بوی سنبل بمشامش نوزیدست هنوز
تشنه‌ست از آن زبلال خط سبز
بانک الصوم بکوشش نرسیدست هنوز

طرزه جعتوب اهلا و سهلا و مرحبا دیرلو تمام اکرام و توقیر و فوق ماینبغی تعظیم
و تخطیه ایله بورلو خانه بزم دکلمی کزر دیوب بالجمله لوازم مهمانداری‌یه رعایت
وطعام و شرابه زیاده علی ما هو العاده تکلف ایله ضیافت ایلدی چونکه سیاح
فلک نورد خورشید عالمتاب مسافرخانهٔ مغربه زیر خرقهٔ ظلمتده در خواب
جوان جینه بان شب خیر باد خلوتی ای حرم جانبنه خرامان اولدی حریف
معهود بو وضعی کوروب رفیق و سوکیلو جلیس و ندمای افکار فاسده‌یه
انیس اولوب عقل قاصرکز بونی تحقیق ایدیکز بو نقشی بازکوزندن فهم اولنان
معنا بودرکه حدت مدیده بنم غیبوبتم صاحبة البیت اولدن مکاره‌یه مشتغل
اولمغله شاهد زور ایله بنم موتمی اثبات ایدوب بو جوان نازنینه عقد قیه نکاحله
قرینه اولمشدر صورت آخری محتمل دکلدر و بونلرو ایکیسنی دخی طعمهٔ شمشیر
ایتملو لایق و محل دکلدر دیو منقلد تیغ آتشتاب نیم شب صوب حرم راه
پنهانه‌دن شتاب ایلدیکه بالغلبه واروب کوردیکه ایکی جام خواب بر برینه
ملاصق بری عورت و بری اوغل نازپرور مانند شارق نور باشی
اولوب شکر خوبه مقدمات اعتقادی بونلرک بربرینه مقارنتندن دخی زیاده

سوکه واشتغال نائرهٔ غضبی سشته اولملا ینغض علا فندن مانند افعی عربان
ایدوب آیا قنغیسی او آز دار الانتباه عدمه پویان اتسیم دیور دانناسنده نام
بالو صبوری اول ساعت خاطرینه خطوره واستغفر الله کوبان خارجیه ده اولدن
بیتنه مرور ایلدی شب دوم وشب سوم بو اسلوب اوزره ارادهٔ هیلالو ابلیوب اسم
صبوری تذکیر ایله کچوری قصدندن تنفر ایندی خلاصهٔ سخن نصاب ایام مسافت
کوردیکی کون غایت بولوب صاحب خانه چلبی بونلو اغته ابلک سببی نه او
لدیغندن وابتدای نهضت وانتهای منازل وحرکتندن فتح کلام وسؤال مرام
ایلدکده تحصیل علوم ایتدیکنی وتکمیل واتمامندن صکره وطن اصلی جانبنه روبراه
اولدیغنی افاده ایلدکن اوارجوان کلبجهرهٔ براه سر دچکوب نرکس جهاندن بیندارین
فیاضهٔ کلنار رخسار ایدوب بنم دخی پدر والدکرام طلبهٔ علوم زمره سندن
بر وجود شریف ایمش والدهٔ مکرمهمی تزوج ایتدیکی سال فرخنده فاله سودای
تحصیل ایله تو جه غربت ایلمش هنوز چوده ساله رکو ز حیات وممانندن خبر
وهن بر دیارده ملاقی اولمش برکیمه دن اثروار حتی بدر کله بان کتدیکی ساله
بنده کی قدم نهادهٔ ساحهٔ وجود اولمشم الآن اسنانندن اوندبنجی باده بر رسیده
اولدیغم زبان مادر مشفقه ده معدود در دینجه اول مرد حسرت برور مثال شیرین
بر کره یرندن صیجرایوب های نور دیدهٔ کریم معتادم باکورهٔ شجرهٔ فوادم محصول
عمر شتابانم روح روانم اوغلم جانم دیوب در اغوش ایلدی بو هنکامهٔ کرما
کرمدن نهانخانهٔ حرم طرفنه کتدیلر الله اوج مشتاق کریهٔ شاد دیده اتفاق
ایدوب بر مجلس آتشین اولمشدرکه ع نه کورلمش نه اشیده لمشدر بو حکایه لو

مخواسنده ن

مخواسنده صبرلو فوائدی نه پایهده اولدیغی معلوم سامعین دوربین اولملق
مقرردر ای نور دیدهٔ صبرلنو حقنده آیات قرآنیه ده واحادیث نبویه ده
فتی جمله منافع ومحاسن بیان اولنمشدر بو مختصرده بو مرتبه ایله اکتفا اولندی

بطن المرء عدوّه

معنای بطین کشینلو شکمی دشمننده اعداعدولونغلو التن بین جنبیلو حریث
شربیلو مال شرف ازو بید رشارب جیوانیه یی بیشنها دایدوب خوش
علف اولنله تمییز حلال وحرام ایتمیوب رزکاه جهاد اکبرده تلف اولملق مقرردر
الجوع طعام الله یحیی ابدان الصدیقین فحواسیجه خوان نفیس النانیتهدن
بهره منه اولملق همت عالیه اصحابنه مخصص واصحاب شکم بهابیمه الشراکدن خلوصها
اولمیوب مرتبهٔ اباحتده طبله خورلغم مخصصدر حضرت مولوی قدس سره
العزیزلو بو ابیات سعادت اساسندن صاحب بصیرت اولانلر وجودلر
مال شناس اولورلر
مثنوی

تن چو با برکت ای زان
شاخ جان در برک ریزست وخزان

برک تن بی برکی جانست زود
این بباید کاستن آنرا فزود

اقرضوا الله قرضه زین برک تن
تا بروید در عوض در دل چمن

خرقه ده کم کن ازین لو ثت
تا نماید سوجود عین ذات
تن ز سرکین خویش چون خاك كنه
بر ز مشك و درا جلالی كنه

عداوت شیخ بوندن اوزکه اولمازکه بر خورلق سالکی قسوت قلبه مبتلا ایدوب شاهراه
عالم غیبه آشنالقدن منع ایدر و چشم و کوش دلی کر و کور ایدر ملوا ایچون
حق کوروب ایشتمکدن دور ایدر

باکر تسعه

معنای لطیف اول نهارده متیقظ و آکاه اولکه سعید اولورسن و خورشید بهار
نبوت چاره ساز درمانه کان امت صلی الله علیه وسلم حضرتلری بیورمشلردر
که اللهم بارك لامتی فی بکورها رواه ابو داود والترمذی اول
شهریار اقلیم جهاد اکبر بر محلده جیش و عسکر کوندررلر اول نهارده ارسال
بیوررلر ایدی جناب امام علی کرم الله وجهه وابن مسعود رضی الله عنه بو
حدیث شریفی دخی روایت بیوررلر قال النبی صلی الله علیه وسلم
باکروا طلب الرزق فان الغدو برکة ونجاح عالم ربانی حضرت شیخ شعرانی
رحمة الله علیه شیخ علی خواص حضرتلرندن نقل بیوررلرکه حضرت حق
جل جلاله ارزاق مخلوقاتی صلاة صبح عقیبنده و ارزاق معنویه‌یی

صلاة عصردن صکره بخش و تقسیم ایدر ایمدی نه کوزلرکه بو ایکی وقت مبارکه
بر خوابدن آگاه اولنه ق زیرا بو وقتلرده خواب عدم فاقره و کرم فتح
ارزاق نعمت اعتنائی مشعوردر و بو ناقل کلام شیخ عالیمقام حضرتلری
بیوررلرکه اعقاب صلاة صبحده خواب بو فرضات معنویه‌دن غیری
علت آخری دخی ایجاب ایدرکه وجع جنبدر بر مدت وقت معهودده
خوابی معتاد ایتمش ایدم اول اثناده مرض مرقومه مبتلا اولوب سببنی
دخی بیلمکده عاجز اولدوم شیخ امین الدین حضرتلرینه احوالی افاده ایتدیکمده
اولیه‌که بعد صلوة الصبح خوابی اعتیاد ایده‌سن دیوب انس بن مالك
حضرتلرندن بو حدیث شریفی روایت بیوردی قال علیه السلام من واظب
علی النوم بعد صلوة الصبح ابتلاه الله بالوجع شیخ حضرتلرینه بعج نه دیو سؤال
ایتدم وجع جنبدر دیو بیوردیلر صلاة صبحدن صکره طلوع آفتابه دك خوابی
ترك ایلدم بحمد الله مرض معهوددن خلاص اولدوم تمت

دولت فیض خدایی دل آگاه بولور
غافل که بولنه آنی ناگاه بولور
اولر
گلشن جانه اولدن بلبل دستان‌سرا
نغمهٔ بوی کل وصلی سحرگاه بولور

بشارت الوجه عطیه ثانیه

معنای لطیف زمان عطاده مکرمته بشاشت وروی دل ارائه

بیت

شرم کرم اکرنکرازد کرم را

کرد خجالت ازرخ سائل کرم ببرد

که مکارآن صاحب عرفان فقرایه بذل نوال ونثار اموال ایتدکاری وقتده
اظهار بشر وعواطف ایدوب بر کوده معامله بالمجامله ایدرلر کو یا که کنه یلر
فقیر ومحتاج وفقرای باب الله اغنیای ذوی الابتهاجدر صدقه نهها
ینسلو مقبولیتی که اخبار صحیحه ایله مثبتدر معامله مذکوره نلو عند الشارع
اوضاع مستحسنه دن اولدیغنه حجتدر اصحاب الباب خفی دکلدر که جوکسلو جود
سنحاده ورزشی کنجینه مواهب الهیه نلو ببدیع متوالی اولدیغن ادرالو
وشهودی مقداریدر شول وجود مسعود دکر الاغنیاء وکلاء الرحمن
مضمونی تصدیق ایدوب وکالت پادشاه کونین ایله باهی ومفاخر در عیال
الله اولدن فقرایه خدمتده جالد وجالادن وشنیعت بخل وامساکدن متنفردر
جناب علی ابو الحسین رضی الله عنه حضرتلری بیشگاه باب سعادتمابلرینه
توجه ایلین سائللری تمام عزت واکرام ایله استقبال ایدوب اهلا وسهلا
ومرحبا ای بنم بار وبنکاه اجور جزیلی ساحه درکاه کبریا پناهه بی مزد
واجرت نقل ایلین یار غار صاف البال دیو جوار توقیر واجلال ایله
دستار احتیاجنی زیور غنچه احسان ایدردی

بیع الدنیا بالآخرة تربح

معنای لطیف دنیایی آخرته صاتکز بیع کیتدایدرسن عوض ونقود نشاءه
دنیویه نک سرعت فناسن فهم ایلین کروه انبوه اصحاب ذکا وفطنت
امتعه متنوعه فانیه یه توجیه نظاره اعتبار ایتمزلر باقیات صالحات که صوالح
اعمال ومحاسن افعالدر عند الله باقی وجاوید اولوب عمالی نشاءه اخروده
قرة العین وسعید اولور جهته تصدیق وایمان بکر تحقیق وعیان ایمکله طریق
شک واعتداد کتمزلر بو معامله جمیله ایله سوداکر بازار اطاعت وانقیاد
اولنلره دنیایی آخرته بیع ایتمش سود بیحساب ایله تجارت رابحه یی مستحق
صلحا وعباد اطلاق اولنور وروی انه قال علیه السلام بان جبریل
اتانی وقال ان الله تعالی قال وعزتی وجلالی انه لیس من الکبائر کبیرة
هو اعظم عندی من حب الدنیا

مثنوی

توکه اجر بین ترا و مسعودتر
توکه آخر بین ترا و مطرودتر

ای ازاکرین ملکو بجست
که اجل این ملک را وبرانکرست

حقارت دنیای دنیه یی چشم بصیرت ایله ادراک ایدن نقادان تیز فهمان
زمره سنه نابرمرد پال بیوردر جان در حمایت یکدست و دنیا وجودی
میانه دو عدم دینا بدنیا فروشان چه خرند یوسف فروشند تاچه خرند بیت
بقول دشمن پیمان دوست بشکستی
ببین که از که بریدی وبا که بیوستی

فقهای عظام علیهم رحمة الملك العلام بیورمشلردر كه بر كیمسه مالی اعقل بنی آدمه
وقف اولنسون دیسه زمرهٔ زهاده صرف اولنور كه زهد تاركی دنیا و راغب
درجات عقبادر دیرلر بعض مشایخ كرام بیورمشلردر كه معانیٔ آیات قرآنیه
تتبع اولنسه كه اوتوز جزدر نحن قسمنا الخ بر جزئی معاش دنیویه متعلق تقریبا
یكرمی طقوز جزئنده كاه صراحة كاه اشارة بیان و ترغیب امور اخرویه
منحصردر حضرت امام شافعی رحمه الله بیورمشلردر كه علایق دنیویه قلبمدن
بركودم مطروده زخارف امتعهٔ فانیهٔ بیشن نگاه اعتبارمدن بر باد ده
حرم دوركه اگر بالجمله نعم دنیا و ما فیهالی بر رغیف مزادا بیع ایله اشتراده بر رو
كردان اولورم فیه ابتلای محبتله پابسته و مشتهان اولمام خلاصهٔ سخن
دنیا و اهالیسنك هواسنه و ما هذه الحیوة الدنیا الا لهو و لعب و ان الدار
الآخرة لهی الحیوان لو كانوا یعلمون برهان قاطع كفایت ایدر و مستغنیان
مرض حرص و آزلو خبرلوسنه لو كانت الدنیا تزن عند الله قدر جناح بعوضة
ما سقی منها كافرا شربة ماء حدیثی دلیل و حجت اقامت ایدر

بلاء الانسان من اللسان

لساندن مراد كلامدر مجاز مرسلدر ذكر محل اراده حال قبیلندندر قال علیه السلام
البلاء موكل بالمنطق معنای لطیف كشیلر بوسی لساندندر فی الحقیقة
اگر تا بنی نوع انسان افتاده و حل بولماق عصای عاقبت بینی ایله
انكا ایچیوب بی اندیشه كویا اولمسندن ناشیدر بیت

اول اندیشه وانگهی گفتار
پای بست آمدست و پس دیوار

عاقل دانا سخندن ابداع اولنان فائده‌ای مشاهده ایدوب نامحل گفتاره
لب كشا اولمقدن احتراز ایدر بیت

كبك اگر خندهٔ بیجا نكند
من ضامن كه گرفتار بشهباز نگردد

چونكه خصوصا اول سخن كه دل غیره ناخن زن اولور زیرا مجروح شمشیر خون
آشام اولنك امید بهبودی منقطع اولماز لكن زخمدار نیش كاری سخن
مرهم سیمای اعتذار ایله تسلیتدن منقطع اولور البته اثر باقی قالور
مثنوی

نكته كان جست ناگه از زبان
همچو تیری دان كه جست از كمان
وانگردد از ره آن تیر ای پسر
بند باید كرد سیلی را از سر
چون گذشت از سر جهانی را گرفت
گر جهان ویران كند نبود شگفت
ای زبان هم گنج بی پایان توی
ای زبان هم رنج بی درمان توی

حکایت / بازان موکره جهاد اکبردن مشایخ سالفده نامور زمره سنده حضرت
حسین منصور علیه الرحمة الرب الغفور حائز قصب السبق کمال اولوب صف نشان
درکاه لویزال عدادنده ن بر وجود مکرم ایکن اوائل سلوکده خرقه پوشان
صعلوکدن بعض ملای بر جماعتله برکون خلال صحبتده عارج اعلا معارج
نبوت واصل اقصی منازل قربت مفخر کائنات علیه ازکی الصلوات حضر
تلرینک معاملۀ مواجهه سنده ن مکالمات اثناسنده التکلم بجر الکلام نحو اسنجه سلسلۀ
صحبت اول مبلغه بالغ اولدیکه سلطان کشور ازل وابد اول شب حضرت
احمددن هر حاجت معرض اظهاره رسیده اولوردی همان اول آن قرین شرف
قبول ایدوب سجل اجابته کشیده قیلوردی دیدیکی حضرت منصوره کمال
انبساط ال ویروب دیدیکه اگر اول نازنین بزمگاه قرب الاقرب طبقات
جحیملری بالکلیه عدم وغرق کتم ایدوب خاکسارلری داخل دار نعیم اولملرینی مراد ایدوب
جمیع افراد ثقلین رحمت رب کریم ایله قریر العین اولسه خزینۀ جود ربانیه دن نه
نقصان اولوردی اگر بو فقیر زمان سعادتلرنده کلمش اولسیدم جناب مکارم
نصابلرنده ن بو خصوصی پرسان اولوردم دیدی   بیت

ازان بپیچیده ام چو صدف در طرف خاموشی
که نتوانه نهاد انگشت کسی بر حرف خاموشی

اول کیجه مردم چشمی تجدنشین خواب وسیاح متخیله سی تماشای دیار
عالم مثال ایچون تهی ساز زین ورکاب اولدقده سلطان قلم واقالیم بوغ

مربع

مربع نشین بیشگاه قصر ما زاغ صلی الله علیه وسلم حضرتلری ایله آرای
ظهور اولوب خطاب عتاب آمیز وجواب توبیخ انگیزی متضمن
بیورر دیدیلرکه ای حسین منصور نیچون سر کوی ادبدن دور ومهجور اولوب
هرزه گردی بادیۀ خلیع العذاری وبرون تازی دائرۀ حکمت ناشناسی
وخامکاری چراجت ایتدک معاش انبیا ومرسلین خلاف مشیت دادار جهان
جهان آفرین اولدن مستجلی طلب ونیاز ایتمزدو گنجینۀ اسرار قدر مؤید ایز
تسلیم اولنور اما کنفد راز طریقنه کتمزلر   مثنوی

موکررا اسرار کار آموختند
مهر کردند ودهانش دوختند

ایمدی فرمان پادشاه کائنات سنک قضا وقدره اعتراضک ایچون بو بر جاری
اولدیکه نهایت سنینی عمرکده وجودک زیور دار وجان سپاران بندرگاه
عشق ومحبت گروهنه سردار اولسن   بیت

جانان دیلرین جهانه بقمز
یوق یوق نه جهانکه جانه بقمز

انجام کار سرمستی سلافۀ صهبای عشق الهیدن ناشی عقبات طریق
معاددن بر عقبۀ معضله بر زخینی ایله حال تباهی معلوم صغار وکبار و
کلاوی سپه اشتهاردر
رباعی

در کوی تو رسم سرفرازی اینست
عشاق ترا بجنبه بازی اینست

شنیدم که یکی ... درادب لازمه
دم حضرت ... بوداب ...
حضرت ... دیدکه ...
کوجه ... الذین لا یبدون
با نقه ... الذین ...
بجا ... الاوان الذین ...
بیلدن ... لن تعد ...
... الله ... اوکبار
سنه ... ونعباب
باریع ... الانسب ...
... انلو

باکه نبود اکر سرم رفت زتن
باشه که مرا بنده نوازی اینست

خلاصهٔ سخن عاقل کامل اکثر کلامده مائل اولمالیدر اغلب احوالی سکوتلر کذار ایتملو که کثرت کلامده کثرت ملامت مضمونینك ثبوتی ظاهر و آشکاردر ومحل کفتارده خاموش اولمق دخی جادهٔ حقدن کریوه کیر خذلان اولمقدر الساکت عن الحق شیطان اخرس نحواسنك تحقیق بانند مهر نصف نهاردر

بيت

دو چیز طیرهٔ عقلست دم فرو بستن
بوقت کفتن و کفتن بوقت خاموشی

بكاء المرء من خشية الله قرة عين

خشیت خوف دیمکدر قرة عین سرور دن کنایه در شرح حریریه بوکونه تصحیح ایلمشلر که ان دمعة الحزن حارة ودمعة السرور باردة ولهذا قيل للمدعو اقر الله عينك مأخوذة من القر وهو البرد وقيل للمدعو عليه اسخن الله عينك مأخوذة من السخنة وهو الحرارة معنای لطیفی کشینك خوف الهیدن بکاسی قرة عیندر یعنی سرور باعتبار ما یؤل الیه جامع الصغیرده سیوطی مرحوم انس ابن مالك رضي الله عنه روایتیله بو حدیث شریفی روایت بیورمشلر من ذكر الله ففاضت عيناه من خشية الله حتى يصيب الارض من دموعه لم يعذبه الله

يوم القيمة

يوم القيمة وحدیث آخرده بیورمشلر که لا يدخل النار من بكى من خشية الله حتى يلج اللبن في الضرع نقل اولنور که روز جزاده بر فرقهٔ عصاة مسلمینك اوزرینه اهل جحیمك مانند جبال عالیات بر قطعه آتش کرزده اولوب هجوم ایتدکده شفیع عاصیان انتی آب افشان بیهوشان معصیت صلى الله عليه وسلم حضرتلری دفع ورفعنه سعی کوشیش ایدوب نشانهٔ بیلدوب رافع اولمق ممکن اولمدقده جنبان استمداد اولوب یا جبرائیل بتشکه آتش نائرهٔ طاقت سوز سرادقات در دمندیمی سوزان و خاکستر ایتمك ابتدا نمادن اولدی دیو ندا ایتدکده فی الحال حضرت روح الامین بر موید سلطان دینه بر قدح سیمین لبریز آب ناب ویروب یا رسول الله بو آبی علو بر ناب دوزخ افشان ایلر دیو اشارت ایلیه وفقا کوه مثال کوه بر شکوه اولوب نار پر شرار اوزرینه اول آبی صاجدقده فی الحال اطفا ایله جناب ناموس اکبردن سؤال ایدوب یا جبرائیل بو آب ندر که او نائره سهمناك ده دفع ممکن اولمیان آتش غضب فروز کانون جحیم تسکین ایلدی دیدکده یا رسول الله بو آب دکلدر انو سنك امتکدن بعضیلر بیغوری خلوتده خوف الهی ایلر کریه ایتدکلری دقیقه دیدهٔ غمدیدهلرندن ریزان اولدن قطرات اشکلو چشمه کرم فرمان حضرت رب رحمان ایله جمع و جیده ایدوب حفظ ایتمش ایدم الثة هنکام اظهاری رسیده اولدی دیو جواب ویره حضرت عمر بن الخطاب رضي الله عنه جنابلرینك فرط سیلدن دموعندن رخساره انور فرزندن ایکی خط بیدا اولمش کاه کاه آه جانکاه ایدوب

تولیدی مادر مهربانم بنی طوغوردیغی دیو خشیة اللهدن فریاد و واویلا ایدردی
یوما من الایام اسواق مدینهٔ منوره‌ده بر اسب صبا رفتاره سوار اولوب
کیدرکن بر محلده بر کیمسه تلاوت قرآن کریم ایدردی ان عذاب ربك لواقع
آیتی کوش مبارکنه ایرشدکده بیهوش اولوب بر بام خانهٔ زیبندن افتادهٔ
سطح زمین اولدی بیخود و لا یعقل خدمهٔ پاکدل سعادتخانه‌لرینه کتوردیلر
غنچهٔ مزاجلری تمام برای نسیم عافیت ایله کشاده و بر ابتهاج اولیوب
طشره چقدیلر و حضرت سفیان ثورینك فرط ترس و الم بریوزنده قاروره نبضی
بر طبیب حاذقه ارائت ایتدیلر علاجه قطعیسه طبیبه ایله البته لازم ایدوب
دیدیکه بونك صاحبنك جکری خوفدن منقطع اولمش بعد الیوم ایسه بهبودی
محالدر ایمدی هرکسك حضرت حقك غضبندن خوف و بیمی مراتب
الهیه‌ده عرفانی مقدارنجه اولور رقدهٔ غفلتله خفته اولنلر اولئك کالانعام
بل هم اضل مصداقنجه خوفدن بری و عاریدرلر انما یخشی الله من عباده
العلماء عالم بالله اولان وجودلر زیاده خوفناکلردر ان المخلصین علی
خطر عظیم زیرا ظاهرده دخی ندمای پادشاه ذره قدر ایچون معاتب
اولورلر من خاف نجا فحواسنجه روز رستاخیزده الحق اولیاء جلیلتی
بلاکلردر الا ان اولیاء الله لا خوف علیهم و لا هم یحزنون

برکة المال فی اداء الزکوة

معنای لطیف نما و برکت مال ادای زکوتده در مفهوم مخالف حضرت مولوینك

بو بیت

بو بیت شریفلرندن مفهوم اولور بیت

ابر برناید پی منع زکات
وز زنا افتد وبا اندر جهات

بو بیتك مضمونی حدیث شریفده دخی وارد اولمشدر خذ من اموالهم صدقة
تطهرهم آیت کریمه‌سنده اولنان امر وجوبیدر بو تقدیرجه زکاتی اخراج اولنان
مال اصناف اموالکزك غایت الطیب و احسنیدر مال مال تسمیه اولندیغی قلوبك
انکا میلی زیاده اولدیغیچوندر دیمشلر ادای زکاة ارکان خمسهٔ اسلامدن بر رکن
رکینی و رزاقیت حضرت باریده ایمانك دلیل مبینیدر مال شق روح روان
و محبوب طبیعی بنی نوع انساندر محضا امتثال فرمان ذی الجلال ایچون کشی
محبوبندن مفارقت ایتمك تمام شرطاتین وردك و محبت خالق و عبادة
ابراز کرمیت و حطام دنیویه عدم حرصنه اظهار دیدر قال الله تعالی و الذین
یکنزون الذهب و الفضة و لا ینفقونها فی سبیل الله فبشرهم بعذاب الیم
وعیدنده مفسرون بعضیلر کل مال لا تؤدی زکوته فهو کنز و ان کان علی
وجه الارض دیو بیورمشلر مرتبهٔ فرضیتده صلوة و صوم و حج و شهادت ایله
زکات مساویدر اقسام اربعهٔ شروط اسلامیه‌ی عمدا تارکی انجق مستحق عذاب شدید
ایسه تارک زکاة دخی بر مقتضای وعید مؤاخذ اولمق ظاهر دیدر نعم المال الصالح
للرجل الصالح حدیث شریفنده مال صالحدن مراد زکاتی ویریلان مال و رجل
صالحدن غرض مؤدی زکاة اولان فرد خوشحالدر عشرهٔ مبشره‌دن عبد الرحمن
بن عوف حضرتلری رضی الله عنه فیاض اصحاب سعادتمابده ثروت و غنا ایله

مشار اليه بالبنان اولنلردندر بركون مدينهٔ منوره يه صلوات الله على افضل
ساكنيها بر قافلهٔ عظيم كلديكه جمله احمالى مأكل و ذخاير مقوله سى و بالجمله مشار
اليه حضرتلرينك مال حلالى و خدمهٔ كاربان مزبوره جميعا عبيد و اجيرى اولوب
اصلا غيرلو شيئ يسيرى يوغيدى بر كروه انبوه اولمغله ارباب مجيئهٔ طيبه نك دروب
واسواق صباح دواب و جمال ايله مالامال اولدى حضرت عايشهٔ صديقه
رضى الله عنها و عن ابيها بو نه در ديو سؤال بيوردقلرنده عبد الرحمن رضى الله عنه
حضرتلرينك قافله سى كلدى بو كثرت اول صاحب مكنتكدر ديديلر حضرت صديقه
بيورديلركه صدق رسول الله لاني كان يقول عليه السلام انى رأيت الجنة فرأيت
فقراء المهاجرين والمسلمين يدخلون الجنة سعيا ولم ار من الاغنياء يدخلها معهم
الا عبد الرحمن بن عوف رأيته يدخلها معهم حبوا على اربع بو حديث شريفى
حضرت عبد الرحمن كوش ايدنجه بحر زخار سيماسى جوش و خروش ايدوب باعاريه
بو قافله يى جمله بار و بنكاه و اقتاب ايله فى سبيل الله انفاق و جميع خدمه سنى
اولادن ارقايى طلبا لمرضات الله اعتاق ايتدم اوركه حضرت بارى بنى دخى
لطف و احسان ايدوب سائر داخلين كبى ساعيا داخل دار جنان ايليه ديدى و
دخى بو كلام درر بارك معناى باطنيسى اراده اولنديقده ممكن اركه مال ايله مراد
جسم انسانيده ايداع اولنان قوا ده طلبا لرضاء الله تصرف اولنه تكيم بو خبر
صحت اثرده بيورلمشدر و فى الجامع الصغير روى ابو موسى عن النبى عليه الصلوة
والسلام على كل مسلم صدقة فان لم يجد فيعمل بيده فينفع نفسه و يتصدق فان لم
يستطع فيعين ذا الحاجة الملهوف فان لم يفعل فيأمر بالخير فان لم يفعل فيمسك
عن الشر فانه صدقة معناى حديث هر مسلم اوزرينه صدقه واردر اكر مال بولمازسه

ايله عمل ايدوب هم كندى نفسى منتفع اولور و هم تصدق ايليه اكر عمل ايتمكه قادر
اولمازسه كندودن استعانت ايدن ارباب حاجات مظلومينه اعانت ايليه
اكر بوكا دخى قادر اولمازسه اشلكدن امساك ايليه تحقيقا كه بو حالت صدقه در

بيت

لا تبطلوا بالمنة

معناى لطيفى احسانكى اظهار منت ايله ابطال ايلمه منت احسانى محسن اليه
اوزرينه تعداد ايتمكه ديرلر حضرت بيضاوى بيض الله وجهه بو آيت كريمه نك
تفسيرنده بيورديلر قوله تعالى يا ايها الذين آمنوا لا تبطلوا صدقاتكم بالمن
والاذى اى لا تحبطوا اجرها بكل واحد منهما تمام آيتده كه والله لا يهدى القوم
الكافرين كريمه سيدر بيوردركه و فيه تعريض بان الرياء والمن والاذى على الانفاق
من صفة الكفار ولا بد للمؤمن من ان يجتنب عنها عاقل كامل اول كيمسه دركه
فى الحقيقه محسن حضرت خداى رحمان اولوب عبد اوراضلو ظهورينه آلت اولديغن
اذعان ايده و محسن اليه تخجيل منت ايدوب اجر و ثوابى زحمادن رضا داده اولماز
بو معاملهٔ جميله ايله آخرتده درجاتى نقصان بولماز بيت تركى
غايب اتده كر نه دولتان سندن نهادلو تعطى كرم ناقص العبارينه دكر

بقية العمر لا قيمة لها

معناى لطيفى بقيهٔ عمرا يچون قيمت يوقدر ازمنهٔ ثلثه كه حال و مستقبل

وماضیده زمان ماضیلو تدارکی ممتنع و مستقبل موهوم غیر محقق ودر فقط زمان
حاله تدارك آخرت ممکن اولدیغندن درلو ایدوب غافل اولدن عمرندن منتفع اولور

مثنوی

روز هارفت کو رو باك نیست
تو بمان ای آنکه چون تو پاك نیست

مشایخ کرام قائم اهل سلوکه تفویت مواقیتدن تحذیر ایدوب الوقت سیف قاطع
کلام شریفی ایله تعریض و تنبیهات تکرار ایدرلر بیت

دلا گدایی ورندی زباد شاهی به
دمی فراغت خاطر ز هرچه خواهی به

تسکین هوای نفسانیه یه مخالف و معارض اولور کبار اولیاء واصلیندن شیخ عمر بن
فارض قدس سره حضرتلری بیورر بیت

وکن صارما کالوقت فالمقت فی عسی
وایاك علی فهی اخطر علة

بو قول شریف دخی اشارت بیورر که من اهمل وظیفة الوقت فوقته مقتا راه
خداده سعی و کوشش جز طبیعتی اولدن طالب راغبلری مربیان دبستان طریقت
تضییع اوقاتدن منع ایدرلر معنای بیت حقیقت الاساس دیمکدر که ای سالك هر وقتده
نفسکه اوزره اجرای احکام الهی و اقتضای امر سبحانی ایلرده وقت کبی سیف صارم
و شمشیر جازم اول زیرا عسی دیمکده بغض عظیم واردر اومایم بلکه اتام ... صکره

جناب

جناب حقه توبه و انابت ایدم هلا الآن عیش و عشرت ایده یم باب توبه
مفتوحدر دیمکده معصیت شدید واردر مثنوی

صوفی ابن الوقت باشد ای رفیق
نیست فردا گفتن از شرط طریق
تو مگر خود مرد صوفی نیستی
نقد را از نسیه خیزد نیستی

و دخی حذر ایدر جایدر که بو زمان متوجه اولورم و اعمال صالحه اشلرم دیمکدن
زیرا بو لعل اخطر علتدر انجق که هر وقتده بر خاصه واردر پس اول
وقتك که فوت اولور وقت آخرده آنك ادراکی قابل اولماز و اگر وقت اولده
ضایع اولور خواصلو تدارکه سعی ایلر حاضر اولدیغی وقتك خاصه سی فوت اولور
نتکیم حضرت جنیدی قدس سره مریدلرندن برسی محزون کورنجه سببندن استجاره ده
ابرام ایتمش اولدی قال فاتنی ورد من اورادی فقال له صاحبه اقضه فقال
کیف اقضیه والوقت مصروف بامر اخر ثم قرء مصراع

ایره مز منزل مقصوده احمال اهلی — فی عرف اتنائه

تدارك فی آخر العمر ما فات فی اوله

معنای لطیف عمرك آخرنده تدارك ایله عمرك اولنده فوت اولدن نسنه لری آخر
عمردن مراد آنفا مذکور اولدن زمان حالدر که مؤمن و موحده واجبدر که

ممكن بولنه‌يق حاده بالجمله جرائم توبه واستغفار ايله وبه دهمت حق طالب اوله
خصوصا كم سن بلوغ يا خود سن اربعينه پا نهاده اوله قده وحل دشوار كذار هوا و
هوسدن دامن چيده اولوب محضا عبادت خدا ايچون نفسنى تنزيع وتحصيل
قرب معنويه جناب خدايه جد بليغ ايليه طبرانى اسناد حسن ايله مرفوعا بو حديث
شريفى روايت بيورور قال النبى صلى الله عليه وسلم من احسن فيما بقى غفرله
مامضى ومن اساء فيما بقى اخذ بما مضى وما بقى جناب مولانا من كل الوجوه
اولانا حضرتلرينك مثنوى شريفده ترغيب توبه خصوصنده ايراد بيوردقلرى معناى
منيف بو حديث شريفك مضمونيدر مثنوى

كريه كردى تو نامۀ عمر خويش
توبه كن زانها كه كردستى تو پيش

عمر اگر بگذشت بيخش اين دمست
آب توبه‌ش ده اگر او بى نمست

بيخ عمرت را بده آب حيات
تا درخت عمر گردد با ثبات

جمله ماضيها ازين نيكو شود
زهر پارينه ازين گردد چو قند

سيئاتت را مبدل كرد حق
تا همه طاعت شود آن ما سبق

صحيح الاسناد اولمق اوزره روايت حاكم رحمه الله ايله بر حديث آخرده دخى
بيورر كه

بيورر كه قال النبى صلى الله عليه وسلم من سعادة المرء ان يطول عمره ويرزقه الله
الانابة وقال الله تعالى يا ايها الذين آمنوا توبوا الى الله توبة نصوحا اجمالا
معناى شريفى اى مؤمنلر صميم البال رجوع ايله جميع معاصى ومناهيدن الله
رضاسنه خالصه وصادقه توبه ايدن ذنوبدن صفوتده جبالر اولدن توبه ايديكز

بيت

توكه توبه ازمعاصى نيست   ازعذاب ابد خلاصى نيست

معلوم عزتك اولسون كه آفتاب روح روان افق مغرب جسددن طالع
وتابان اولمدقجه باب توبه مغلق وعذر معاصى پيشگاه دركاه عاجز پناه
كبريا‌ده مردود ومطلق اولماز حكايت روى رضى الله عنه نقل ايدركه بركون
حضرت عمر رضى الله عنه مجلس خير البشر شفيع روز محشر صلى الله عليه وسلم حضرتلرينه
كريه كنان كلوب باعث سبب كريه ندر ديو استخبار بيوردقلرنده ديديكه يا رسول الله
پيشگاه باب سعادتمآبده بر جوان نورسيده كريان طورر آنك آتش حسرتى
قلبنى سوزان واشك ديده‌لرى جيگره ايلدى حضور شريفه كلسون ديو فرمان بيوردىلر
اول جوان ناتوان نادى شرف باديلرينه كلكده موجب كريه ودلسوزى ندر
ديو سؤال بيوردىلر ديديكه بنم بر كناه عظيم وقرار دادارم كه كاردن خوف وبيم وار
انجحوم اعلام جناب فخر كائنات عليه السلام بيوردىلركه سنك حضرت احديت
دستگاهه شركلو صادر اولميمى خبر اولمكى ديدى يا خود نفيس [illegible] اجر نفس اماره
سكا غادر اولميمى اولمكى ديدكى ابمرى حضرت غفار الذنوب سنلو كناهلو

قال النبى صلى الله عليه وسلم [illegible] العبد
نصوحا بالندم [illegible] حادث
المسلم [illegible] ابدا [illegible]

سموات وارضین مقداری دخی اولورسه مغفرت در وز عاصی سوز حشرده نثار رحمت
ایدر بعده ازین یا رسول الله بنم جرمم صفت اجرام سپهر دوار وجبال راسیات کی اون
مقدار در بزرکتدر دیدی حضرت سلطان انبیاء علیه السلام بیور دیلر که سنلو
کناهکمی اعظمدر یاخود عرش اعلامی کناهم بیوکدر دیدی سنلو جرمکمی مقدارده
زیاده در یاخود عفو ورحمت رحمانی دیدی یا رسول الله عفو وغفران حضرت
ستار بنم کناهمدن اعظم وبسیاردر دیدکده ایمدی کناهکی خبر ویر دیدی یا حبیب الله
حضورکزه نکده سویلمکه استحیا ایدرم دیوب تکرار سویله البته دیو الحاح ایتدکده
بو وجهله کویا اولدیکه یدی سنه در بناشلق عادتم ومردکان الده‌می برهنه قلمغا صنعتم
ایدی بو اثناده بنات مخدرات انصاردن بر دخترنک سیمبری وبر ماه عالم دیکر اولوب
دفن ایتدکلرنده برشب قبرین آچوب کفنن صویدم آلوب کیدرکن تکرار نفس اماره
وشیطانلو مکرینه اویدم دونوب کلوب جانشا اول میته بر زنا ومقارنته اجتنا ایلدکده
بر اجراء الفشا اول مرده بیجان المرز طونوب بکا دیدیکه ای ظالم بدکار دیان یوم دینا
اولدن حضرت قهاردن حجاب ایتمدن معه لکاه قیامتده کرسی قضاده میان اولوب
ظالمدن مظلوملو حقنی آلیوریکی وقتده بنی عسکر موتی ایچنده عریان ایقاف
وآلوده لوث جنابت ایدوب محتاج آب صاف ایدلو جناب نبی کریم بو کلامی
کوش ایتدکده فی الحال ساعت برازدن سر بعا صحیح ایوب اول قائلن اعراض و
تولی ایدر برغیدی محلی دخی شرف جلوسلرینه مشرف بیوروب ای فاسق سیهکار
ما اجرأك على النار دیوب حضورکه عن تلندن طرد ورد بیور دیلر بو تنبیهکره
اول جوان نومیدانه جانب صحرایه کرجکان وتوجه کوپیان روانه اولوب
تمام بدی کون قرنبدی ودخی ایچری خواب وخوری نفسنه حرام ایتدی حتی نه تاب

وتوان

وتوان برموضعده وثوب بوزن خاکه سوروب دبردیکی الهی بن مذنب
وخاطی وجانی شفیع المذنبین اولان حبیبکه درکاهنه رجای شفاعت
ایله قاصد وعانی اولدم بزرکم کناهم کوشش ایدوب بنی حضورندن رد
وباب شفاعتی بکا منسد ایلدی ای ارحم الراحمین حالو سنلو بابکدن غیری
ملجاء ومأوی بیلمم وجناب عزتکدن اوزکه کیمسه دنیاز والتجا قلمم یا رب
اکر بکا فضل وعنایتکله مرحمت ایدوب جرمی عفو قرین ایدرسک حبیبکه
رحمة للعالمین جنابنه اعلام ایله والا بکا زیاده بر آتش جهانسوز حواله
ایدوب بو جسم مکروهی یاقوب اعدام ایله که آخرتده نار جحیم تأخیر ایتمیه جاه
بر وفق معصیت تعذیر اولنم بو اثناده حضرت جبریل امین نازل اولوب
وحی آورد اولدیکی بو مضمونه که یا محمد حضرت پادشاه خالق الانام سکا سلام
ایلدی ودیدیکه کروه عبادی خلق وایجاد ایلین کنه بیدر یوخسه سنمی سکم
جواب ویروب بیوردیکه وهو الذی خلقهم وخلقنی ورزاق بنده کان جناب
احد میدر یوخسه حضرت احمد میدر بیوردیکه بل هو الذی رزقهم ورزقنی
وقابل توبه کنهکاران نبی آخر زمانمیدر یوخسه حضرت غفار ورحیم میدر
بیوردیکه هو الذی یقبل التوبة عن عباده ویعفو عن السیئات عبادندن
بندن بر بنده شرمندهیی حضورینه ارسال ایلدکده ذنوبندن فقط برسینی کندوبه
اظهار ورجای شفاعتده عدم قبول ایتدکه اندن رو کردان وکریزان اولدی
یا غردای قیامتده عرصه عرصاتده زره عصیانلو ذنوبلی مانند جبال شامخات
مشهودی اولدقده آنلردن اعراض وشفاعتلرین اغماض ایدرمیسک حال ذات
مکرمی بنم رسولمدر وعالمیانه رحمتدر لکن اندن ارحم واحوال عبادمه اعلم حالد

اول بنده گستاخلو نیازینی قبول ایتمکه اول قوللرا اعلام ایلسون جناب
حبیب کبریا علیه ازکی التحایا بنفسه کریماکته بلر با خود اصحاب کرامدن
بر قاچ وجود شریف گیدوب اول مستمندی بولدیلر عفو وغفران خدا و
رحمانه تبشیر ایدوب حضور رسول اللهه کتوردیلر واول تشنه بادیه یاسی
چشمه آب زلال مکرمته یتوردیلر هنگام قدوملری اقامت صلوة مغربه
تصادف ایتمکله قبل الملاقات تحریمه بنده فریضه مغرب اولوب امام انبیا
علیه وعلیهم ازکی التحایا حضرتلرینه اقتدا ایتدکلرنده بعد قراءة الفاتحه سوره
کریمه تکاثرک قراءته شروع بیوردیلر حتی زرتم المقابر صداسی گوش
زدی اولدقده بر صیحه شدیده اوروب مغشیا علیه زمینه دوشدی عقب
فراغ اول متحمل زمه ما زاغ اول خسته بسته اشتیاقلو احوالنی تفحص
ایچون نگاه انداز مرحمت اولوب کوردیلر که نقد جانی خزینه گنجینه رحمته
تسلیم ایتمش.

شعر

بندر انجه شوی بست کر بلندی شوی
که فته انجم عیار بلند و پستها
نسیم جاذبه بیشی راه ما بفرست
که کشت سدره ما غبار هستیها

پس ایمدی ایام ماضیه ده معصیت وغفلتله کچن اولان اوقات
عمر ایچون کشی بولندیغی حالده منیب وتائب اولوب تدارک مافات ومروج
حضرت رسول الله علیه السلام اتباع سنن واکثار صلوات ایله انتساب

ایلمکدن

ایلمکدن تغافل ایتملو که کر

بیت

از اگر چنین شفیع باشد
قدرش همه جا رفیع باشد

تکاسل المرء فی الصلوة من ضعف الایمان

معنای لطیف کشیدنک صلاتده تکاسلی ضعف ایماننددر تکاسلدن مراد ذکر
صاحب نظران عواقب بینه بو معنی خورشید انوردن اظهر وهویدادر که شیطان
علیه ما یستحق اوائل حالده یدی بیوز بیک سال عبادت ذی الجلال ایله اشتغال
ایتمش ایکن بر کره سجده امرنده عدم اطاعت ایله متمرد اولوب سائر ملائکه کبی
فرمانبر اولمیجق منعنت اولدیغیچون درگاه حضرت رب عزتدن مطرود وملوم وابد
الاباد مقهور ومهان ومرجوم اولدی پس ایمدی اوقات خمسه ده شب و
روز اوتوز درت سجودی تارکلو اولان وجودلو قوت ایمانی نوجهله مسلم
اولور ثبوت فرضیتی ایچون حجت اتخاذ اولنان دلائل قطعیه که آیات کریمه
واحادیث نبویه دن عبارتدر اعتقاد واعتمادی نیچه محکم دیملو ممکندر اگرچه
فرضیتنی انکار ایتمیجک کفری مثبت اولماز ابو حنیفه رحمه الله مذهبنده کافر اولدی
دینلمز. لکن مذهب شافعیه ده رحمه الله برکره عمدا ترک ایتسه وقتی زائل ایله حدا قتل
اولنور ارتداد دکل لنعود علیه التدم ترک لو صلوة متعمدا فقد کفر ای استحق عقوبة
الکافر وعلمای دین رحمهم الله بیورمشلردر که بر کیمسه اوقاتنده جماعتله صلوات
خمسه یه مداومت ایتسه حضرت باری اکا بش خصال احسان وکرامت ایدر
اولکی خصلت اندن ضیق عیشی رفع ایدر ایکنجی عذاب قبری رفع ایدر

اوجنجی کتابی یمیننه ن اعطا اولنور دردنجی قنطرهٔ صراطی برق خاطف کبی مرور ایدر بشنجی جنته بلا حساب داخل اولور و بونك مخالفی برکیمسه صلاتی تهاون وتکاسل ایلسه حضرت حق آنی اون ایکی بلیه یه مبتلا ایدر اوجی دنیاده اوجی عند الموت اوجی قبرده اوجی روز محشرده اما شول بلیه کم دنیاده در اولکیسی اللّٰه کسبنه ن برکتی رفع ایدر ایکنجی اندن سیمای صلحایی رفع ایدر اوچنجی قلوب مؤمننه ن بغیض اولور اما شول بلیه کم عند الموت واقع اولور اولکی وروحی عطشانا وجایعا قبض اولنور کرکه وجارحنده موجود اولان طعام وشرابی بیوب الجسوح ایکنجی اکاننزع روح مشته اولور اوچنجی زوال ایماننه ن خوف اولنور اما شول بلیه کم قبرده واقع اولور اولکی سؤال منکر ونکیرده صعوبت شدیده چکر ایکنجی ظلمت قبر مشته اولور اوچنجی انه قبر صیقه حتی اضلاعی یعنی ایکولرکی صیقلور اما شول بلیه کم قیامتده واقع اولور اولکی حسابی مشته اولور ایکنجی غضب حضرت ربه مظهر اولور اوچنجی نار جحیمده عقوبت اولنور قال النبی صلی اللّٰه علیه وسلم الصلوة عماد الدین فمن اقامها فقد اقام الدین ومن ترکها فقد هدم الدین اجمالا بو بر معنی ویرشلدکه برکیمسه عامدا اوچ کوندن زیاده صلاتی ترك ایلر و توبه ایتمسه تحقیق اول کمسه دینی هدم ایدر بو معنا مذهب ابو حنیفه رحمه اللّٰه حضرتلرینه کوره در امام شافعی رحمه اللّٰه قتنده برکون وبر کیجه ترك ایتسه دیمکدر حتی ابو حنیفه رحمه اللّٰه حضرتلری بیورلکه برکیمسه اوچ کون واوچ کیجه تارك صلاة اولرسه مستحق اولماز لکن فاسق وعاصی اولوب نزاعا شهادتی وقضایه وتولیسه وسائر امانات اهل اولماز بو تفصیلات شرعی بونلر مقتضاسیدر

اما بودخی معلوم اولسونکه حقیقتده نماز حضرت حقه توجهدن عبارتدر بو توجه مراتب اوزره در مطلبلو حالنه کوره نماز اولور حضور مذکور ایسه ریاضات ومجاهدات اولمدقجه صورت بزیر اولماز ونمازك حقنده درت عدد متی ورحعلم ایلر شروع ایدوب وادب وحیا ایله قیام وتعظیم ایله ادا و خوفله خروج ایتمه بو اصل نماز خواصلو نمازیدر اما اخص خواصلو نمازی ماسوادن کلیت ایله اعراض ونجه کیهوده استغراقدر بو بر اولان نمازده حضرت رسول اللّٰه صلی اللّٰه علیه وسلم قرة عینی فی الصلوة بیوردقلرینه لوکی منکشف اولور وحقیقت صلاة دکلر الو حضرت باری بر مناجاتدر حدیث شریفده وان المصلی یناجی ربه بیورلمشدر

شعر

مرا غرض نماز آن بود که بلو ساعت
غم فراق ترا با تو باز بکذارم
وکرده این چه نمازی بود که هو ساعت
تشنه روی بمحراب ودل ببازارم

جناب حضرت مولانا قدس اللّٰه سره العزیز نماز الجنسده اولان اسراری تمیبزه شروع وترغیب بیوردی

مثنوی

بجه بیرون آر از بیض نماز
سر مزن چون مرغ بی تعظیم وساز
بشنو از اخبار آن صدر صدور
لا صلاة تم الا بالحضور
بنجه حس ظاهر وبنجه درون

[illegible]

درحضرت الله قیام صافون
گفت پیغمبر رکوعست وسجود
بر در حق کوفتن حلقهٔ وجود
حلقه آن در هر آنکو میزند
بهر او دولت سری بیرون کند

تزاحم الایدی علی الطعام برکة

معنای لطیف ظاهر در بو کلام فرخنده انجامده علی وجه الکنایه مهمانی اطعامه ترغیبی متضمن اولور وتحضیضا انفاق طعامه بر فعل محبوب وبر کار مرغوب اولدیغی بو حدیث شریفدن معلوم اولور روی الشیخان وغیرهما مرفوعا ما من یوم یصبح العباد الا وملکان ینزلان من السماء فیقول احدهما اللهم اعط منفقا خلفا ویقول الاخر اللهم اعط ممسکا تلفا وروی الشیخان قال الله تعالی عز وجل انفق انفق علیک نته کیم حضرت مولانا قدس سره العزیز حضرتلری حدیث اولک معناسینی مثنوی شریفلرنده ایراد بیورر

گفت پیغمبر که دائم بهر پند
دو فرشته خوش منادی میکنند
کای خدایا منفقانرا سیر دار
هر درمشانرا عوض ده صد هزار
ای خدایا ممسکانرا در جهان
تو مده الا زیان اندر زیان

بو عمارت کهن طاق عالی رواقده نیچه که مکاران دائم انفاق کورمشدر که

سفرهٔ

سفرهٔ جود وسخاسی هر کره کشاده ونعم فراوانی وضع وتربیه بدیع وآماده در فلالک هر زمان بو زمان بوستان دولتی نشو ونمای اقبال ابدیله سبز وشاداب وکنه بلر محبوب قلوب احرار وعبید وشیخ وشاب اوله قلری بی شمار وارنیابه در

توکل علی الله یکفله

معنای لطیف حضرت الله توکل ایدر کم اول الله شکا کافیدر ومن یتوکل علی الله فهو حسبه یعنی من یثق بالله فی الرزق فهو حسبه دیو تفسیر ایتمشلر رزق خصوصنده حاصلی بر هیچ ایروب بلکه شبهاتی وحلالی تمییز ایتملو لازم واوجیهدر عبد الله انصاری قدس سره منازل السائرینده توکلی بو یله بیورمشلر التوکل کلة الامر کله الی مالکه والتعویل الی وکالته وهو من اصعب منازل العامة واوهی السبل عند الخاصة یعنی امرلو کلیتی مالکه وبر مکر واتلی وکالته اعتماد قیلمقدر بو مرتبه عواملو منازلک اصعبی وخواصلو قتنده اضعف سبلدر عوام ایچون اصعبت بو جهتندرکه نفوس عوام اسبابه محبت ایتمکله اسباب بونلره حقندن حجاب اولمشدر الله الاعتماد دون اسبابه اعتماد ایدر زیاده اهلی بودرکه ترک اسباب ایده من اسبابه راجعتسز برکار اولماز زعمیله توکل بونلره کیده من مع هذا سبب جامده برالت ملاحظه در عوام بو یله بیلمکله ایچون توکل انلرده اصعب منازلدر اما توکل خواص قتنده اضعف سبل اولماسی ایچوندرکه بر فحوای ان الامر کله لله برکمسنک جمیع برکارده مالکیتی یوقدر کما قال الله تعالی لیس لک من الامر شیء بس الزرف عالم کزیده بنی آدم صلی الله علیه وسلم حقنده خطاب بو یله اولیجق ماده ونده اولان کیمسه انلو ملکده اینجه

دخل اولور خواص بلەبلەکر علی الاطلاق ملك آکندر ونتیجه آنی وکیل اتخاذ
ایتسونلر حکم جلیل امرڭ حفظ تفویض ایلمسلر وفتور وغنادن هر وبراکر اکاراضی
اولمشلر مثنوی تفأل بالخیر نند

معنای لطیف خیر ایلە تفأل ایدکە خیرە نائل اولورسوڭ تفأل بر خصوصدە سزسوبلمك
خیر ایلە تعبیر ایتمکدر مختار صحاح نقلی اوزرە مثلا بر دوستلو مریض اولە بعض استماع
ایتدکە یاسالم دیملە کبی و فلان کشی فلان شیئه طالبدر دینلە یا واجد دیو
نطق ایتملو کبی حدیث شریفدە اذ کان یحب الفال ویکره الطیرة واردا اولمش
وبر حدیث آخردە روایت ابن عباس ایلە رضی اللّٰه عنهما نابتدر کم یدخل الجنة
من امتی سبعون الفا بغیر حساب هم الذین لا یسترقون ولا یتطیرون وعلی
ربهم یتوکلون لا یسترقون افسون ورقی ایتمزلر دیمکدر عاقللو یق اولدن وزا
اولدن اولدرکە هرکاردە خیر ایلە تعبیر ایدوب بحسب الامکان اجبا واعدانلو
خاطرلرینی تعمیر ایلەکە بو معاملە البتة کشییە خیرارات ایدر

نظرف بترك الذنوب

معنای لطیف ترك ذنوبە کوره کیرا اول نظرف بر طرف طوتمق یعنی ترلو ذنوبە
مصاحب اولەیعنی حالده عزلت اختیار ایلر دیمکدر بلە حال ناسدا اختلاط
بسیار معاصییە باعث اولوب لا محالە آدمی کنهکار ایدر بیت
دربن زمانە رفیقکە خالی از خلل است
صراحی می ناب وسفینه عزلت است

بنزلو لفظندە اولون یا سببیة اولور معنا ترك ذنوب سببی ایلە نظرف
ایلر دیمکدر مجالس ابنای زمانە غیبت وعیوب ناسدن بحثدن مالی خیر وفوایدن
خالی اولمغلە بیت
قور تارر باشنی سنك جنکدن
خلق ارا سندن بیدن کبی بیدن

معناسنجە یوکسە صحبت وآشناو بیکانە ایلە الفت ایلین اعراض ناسدن بحثە
مبتلا اولمق مقرردر شعر

بلە بکلە بمە بکلو شخصە مصاحب اولمە
معنشینی کشینلو شویلە بیل ای افیل ناس
معرفت طالبی اولمازسنجا اهلی کرلو
بونلر اولمانجو . باری کرلو قدرشناس

خصوصاکە طالب وسالك اولان وجودده نفس امارە صاحبلرە مخالطتم
معنویدر قال النبی صلی اللّٰه علیه وسلم ایاکم ومجالسة الموتی قالوا من الموتی
یا رسول اللّٰه قال اهل الدنیا او اهل الغنا بو خبر صحت اثرك معناسنی ملاحظ
ایدنجە بو بابدە دلیل دیکر لازم دکلدر
بیت
تواضع المرء یکرمه

معنای لطیف کشینك تواضعی کندینه اکرام ایدر بیت
تواضع کند هوکر انسان بود
کر نخوت زافعال شیطان بود

تواضع سبب رفعت و باعث عزتدر بو خبر صحت ارزده اعمال ارزشنده ابدن مردم دانشوره معلوم اولور کم قال النبی صلی الله علیه وسلم من تواضع رفعه الله هو عبد مؤمن کم الله اجوص ایده حضرت حق آنی عالی ایدوب و اربنده آنک درجه سنی بلند ایلر

بیت

تواضع ز ارجمندی دهد　　ذوی شرف را بلندی دهد

ضد بحث تکبر در لو کبر ایله آلوده اولمق خصایص ناقصاندن اولدیغی ظاهر اولور متکبر غرضی زاد ذات سماتنده اولان نقصانی پوشیده ایتمکدر اما فی الحقیقه قبایحن اظهار ایتمش اولور اول سبجون که صفت ذمیمه کبر آدمی خور و نامقدار ایلر

شعر

ناتوانی بکرد کبر مکرد　　متکبر بری ز کبر نخورد

کر توبی کبر و ذل رها باشی　　خاص درکاه کبریا باشی

تواضع هر کسدن حسنه در اما اهل دولتدن صدوری احسندر

بیت

تواضع ز کردن فرازان نکوست　　کدا کر تواضع کند خوی اوست

نقل ایدرلر که ابن سماک مجلس هارون الرشیده تشریف ایتدکده هارون قیام ایدوب اکرام تام کوستردی بو وضعی درویشانه بی کورنجه دیدیکه ای خلیفه سنک سلطنتلو حالنده تواضعلو جهتی سلطنتکدن بزرکتدر هارون بو کلامی

تحسین

تحسین ایدوب بو سخن جیغک موقعنده واقع اولدیغی دخی زیاده سویلدیکده ابن سماک زبان کشای حکمت اولوب دیدیکه حق تعالی بر بنده سنه مال و جاه و جمال احسان ایتدکده اول کمسه مال ایله بنده کان خدایه کرم و عطا ایتسه و جمال ایله عفت و پرهیز و احتمایه ساعی اولوب جاه و بزرکلک حالنده تواضع نما اولسه حق سبحانه و تعالی اول بنده یی مخلصان و مقربین کروهندن ایدر هارون ممنون اولمغله دوات و قلم استیوب کندی دست خطیله بو کلماتی تسطیر ایدی

شعر

زیرکان آزموده اند بسی　　بتواضع زیان نکرد کسی

از تواضع بلند کردد نام　　وز تواضع رسیده اند بکام

متواضع بزرکوار بود　　مظهر لطف کردکار بود

تغافل عن المکروه توقر

تغافل صیغه سی امردر تفاعل بابندن تغافل دیو کوروب کورمزلکدن عبارتدر توقر مضارعدر امر دنصکره واقع اولمغله مجزومدر معنای لطیفی مکروهدن تغافل ایله یعنی بر مکروه کوردکده کورمامش معامله سنی ایله که صاحب وقار اولورسن افلاطون الهی وصایاسنده بیورر که بر قضیه که سندن صادر اولور معذورسن اخوانکدن صادر اولدقده ملامت ایتمه واذا مروا باللغو مروا کراما بو شیمه کریمه خصایص اولیای آکاهاندندر

مثنوی

من ندیدم در جهان جست و جو　　هیچ اهلیت جز از خوی نکو

بو کار نیکویه تقلید ایدن رفته رفته مردان راه حضه ملحق اولمق مقرردر

قصاع وشبه الشیء منجذب الیه

تأکید المودة فی الحرمة

معنای لطیفی محبتلو تأکیدی تعظیمده در حرمت بو محلده احترام و تعظیم معناسنه در
بالخاصه نفوس انسانیه توقیر و تکریمدن ممنون و تحقیر و تذلیلدن محزون
اولور جبلت القلوب علی محبة من احسن الیها نحو اسنجه اکرام محبتی تأکید و
اخوتی تجدید ایدر

بیت

جای ایتمشدی لیلی یه مجنون دل ایچنده
بر صورت ایدی جلوه قیلن محمل ایچنده

معناسنجه عارف حقیقت شناس اسلم افراد ناس مظهریت نظایله باقوب آنلرده
ظاهر اولان صفات عکس بر نور مه حقیقی اولدیغن بالمعاینه مشاهده ایتملریله
اجلال نور حق و اکرام شئون فیاض مطلق ایدرلر بو معامله لر ودادی اکد
و باب عداوتی منسد ایتمکله مسلم کار آگهاندر

تأخیر الاساءة من الاحسان

معنای لطیفی اساءتده تأخیر احساندر بعضدر اسائت نقیض احساندر کذا فی
الصحاح بو محلده جرایم متعاقبسنده اولنان جزا مرادر مطلقا عجله ایله ظهور یافته
اولدن مصالح اکثریا بر وفق شریف عاجله و آجله مدح صالح اولمدیغی معلوم
ذوی العقول وامضا کرده اولوا الالباب و فحولدر الثانی من الرحمن والعجلة

من الشیطان حدیث صحیح بو مدعایه دلیل صریحدر بیت

بی تأمل مباش در همه حال بگذر از طریق استعجال
هر که دارد تأنی اندر کار هر ارادت دلارسد ناچار

خصوصا که دولتمندان و حکام مستحق ضرب و قتل اولدن ناکامللری زجر
جزالری و اجرای مکافات و جزالری مادده سنده تأنی و عدم عجله و شتاب و تبعید
زجریه و مجازاته انبعاث صواب ایتمدکی لوازم و واجبدر تا که مجرملک سبب عقوبت
اولدن گناهی ظاهر و متبین اولدقجه تعزیر و تعزیرا ادنی بهانه اولا ایله تصدی
ایتمه شاید که افک و افترا اولوب غرض و حسد واعدا تعلق ایله جلوه نما اولور
اکاذیب مقصودسی اولر تأخیر صورتنده دروغ بی فروغ اولدیغی آشکار اولور
معم اولر متهم حقنده احسان اولور عقوبتدن رها بولور و هم حاکم حقنده کم
برّی گناه دردمنده ظلم ایتمکدن خلوص اولور

فی حرف الثاء

ثلاث مهلکات بخل و هوی متبع و عجب

معنای لطیفی اوچ نسنه هلاک ایدیجیلردر بخل و هوا و عجب هلاک ایدیجی مراد معذبدر
اولا بخل بر صفت مذمومه در که البخیل لا یدخل الجنة آنکله متصف اولنلر
حقنده در الجنة دار الاسخیا حدیثی متعلق اولنلر خصوصنده وارد اولدیغی کبی
بونلرک ذم و مدحنده ایراد اولنان احادیث و آیات فتی چوقدر نته کیم
حضرت مولوی قدس سره بیورورلر

مثنوی

آین سخا شاخیست زباغ بهشت
وای او کین شاخ را از کف بهشت

بر حکیم کاملدن سؤال ایلدیلر کم منفور عیبدر اول عیب کم جمله حسنه‌لری آنکله
بوکشنده و مستور اولا بخلدر دیدی و من کودن حذر اوله حذر کم جمله عیونی ستر
و مختفی ایلیه سخادیدی ثانیا هوا مثنوی

با هوا و آرزو کم باش دوست
چون یضلّک عن سبیل الله اوست

هوای نفسانی‌یه اتباع ایدنلر هالك اولدیغی اقامت برهان دن مستغنیدر
بیت

حقیقت سرابیست آراسته هوا و هوس کرد برخاسته
مردان خدانلور باضت شاقه‌لری بو هوادن خلاص بولمغیچوندر بالکلیّة قلع
و قمع قوت نبوت و ولایت ایله اوله بیلور بیت

دل ز هوا تافتن از سروریست
ترك هوا قوة پیغمبریست

ثالثا عجب کشی کندو فعلی بکنوب و آخری تقبیح ایتمکه دیرلر ابلیس علیه ما یستحقّه
درکاه عزتدن رد اولنمسی بو صفت ایچوندر کم حضرت آدم علیه السلام حقنده
و خلقته من طین دیدی والحاصل ذنوب باطنه دن بر ذنبدرکم ذنوب ظا
هره‌نلو جمله‌سندن اشددر روی ابو ایوب الانصاری رضی عنه الباری قال
حین حضرت الوفات کنت کتمت عنکم حدیثا سمعته من رسول الله صلی الله

علیه

علیه وسلم الا احدثکموه قالوا بلی سمعته علیه السلام یقول والذی نفسی بیده
لولم تذنبوا لخشیت علیکم ما هو اشدّ منه وهو العجب خلاصهٔ سخن بو ذکر اولنان
اوچ رذیله‌یه اضدادی اولان صفات حسنه‌نلو ومن جاهلر و تحصیلنده متکاسل
اولنلر میت متاخر سنده اولوب معناها اللو اولورلر

ثلث الایمان حیاء وثلثه عقل وثلثه جود

بالجمله مؤمن جر اولدا الله ایکنجی ملائکه جر ایمانعنده حضرت الله تعالیدن
تنزه و تقدسینی و ملائکه کراملو ذنوبدن عصمتلرینی بیلن کشی عصیان
ایتمکه حیا ایدر و کتاب منزل کم قرآن کریمدر حقیقتنی و رسول اکرم حضرتلرینک
نبوتنی اقرار و تصدیق ایدوب دلائل عقلیه و نقلیه اجرا اثبات ایدن بحکم مامورات
امتثال ایلمده کمال اجتهاد ایدر و قضا و قدر و قیام قیامته اعتقاد و اعتماد
ایدن نحن قسمنا بینهم معیشتهم فی الحیوة الدنیا کریمه‌سنی و دخی من جاء بالحسنة
فله عشر امثالها نص قاطعنی فکر ایدوب روزجزاده هر عمل خیرلرینه اون
ثواب جزیل اعطا اولنمق احتمالیله دست وجود و سخاوتی کشاد ایدر مالی
کمال ایمانلو علامتی بونلردر دیمک اولور بیت

کرامت درم دادن و نان دهیست
مقالات آواز طبل تهیست

ثمرة الحرص لو بسطها الى التراب

معنای لطیف حرص وطمع کرکه ثمر ثانلو ضمیمه کرکه کوزبان یارسیده رخنه دیرا
سا اینمز الى التراب سایدر فی الحقیقه صفت حرص وبخل بخل وجوددن نشو ونما
حیات مستعار اعادسن وسال مستزاید اولدقجه مانند بلاب ساخیاردل کرناجر
بیجیده اولوب انفکاکی ممتنع اولدیغی بو خبر صحیحدن مفهوم اولور قال علیه السلام
یشیب ابن آدم ویشبّ فیه خصلتان الحرص وطول الامل

بیت

آدمی پیر چونکه شد حرص جوان میگردد

خواب در وقت سحرگاه گران میگردد

حکایت اولنورکه بو حدیث شریفلو احدروا تنندن خالد بن ولید رضی الله عنه
حضرتلرینک سنین عمری حد طبیعی در رسیده اولمغه قریب اولنجه معزول اولوب اول
وقتده خلیفه بولنان ذات بو حدیث شریفلو روایتنی بالمشافهه کندیلرندن
استماع ایتملو آرزو سیله حضرت خالدک خطهٔ شام جنت مشامدن صوب
بغداد دار السلامه دعوت ایتدکی دار الخلافه دن بر مرحله قالدقده بنفسه کندیلر
اتباع وخواصیله سوار اولوب استقبال واول منزلدن تا بغداده کلنجه یمین و
شماللرندن مباره کرار زر وسیم نثار اولنمه فرمان ایلدی حضرت خالدیر
کندی عمعنان بو اسلوب اوزره اعزاز وتکریم ایدرک کلورکن هر جنده کر نارلو
مبارکنه نثار ایجون هر کلّ اطاره دست ایتدکجه بر مباره کرد تکریم کنه وکربیانلرین
ارخاوکشاده ایدردی اول منثوردن بعضیسی عمیان جیبلرنده قرار ایتملو

فکر بو

فکر بو وضع غیر معهودی خلیفه کوروب تعجب ایتدی ونه ماسندن بربنه
غریبدرکه بو وجود تکرملو شکرادرجه مقدمی اولمق ملاحظه سیله بن بو دکلونرر
وسیم نثار ایلرکن کندی ذات شریفلرنده مرتبه اکرام واعطایکره بقیه عمرلرنده
فقر واحتیاجدن بری ومربع نشین چار بالش ثروت وتوانکری ایده جکم
ظن ایتمشدن بو بریکی الدولی ایکن بونه فائده جزئیه سیم نثاره مکامن جیب و
وکربیانلرنده اخفاکی بو سیره وضع کذا جشمانه ایدرلر دیدی بعد اتمام الاکرام
بو مام الایام اثنای صحبتده بو خصوصی کندیلرندن استفسار ایتدکده بو دیدیکر
راوی اولدیغم خبر صحت اثرلو مصدری کلستان بوغتلو کل نازکدی حکمت
شناش خلقت انبیا حبیب خدا محمد مصطفی علیه اکمل الصلوات والتحایا
حضرتلری صادق القول هرچند که عمر انسان مزداد اولور وجودنده حرص طول
امل زیاده اولور

مثنوی

کار چشم حریصان پر نشد

تا صدف قانع نشد پر در نشد

ثلمة الدین موت العلماء

معنای لطیف دینک رخنه سی علمای دینک موتیدر علماء امتی کانبیاء بنی
اسرائیل بلکه حال علمای دینلو وجودلری اهل عالم خیر محض وورثهٔ
انبیا اولدقلری جهتدن امور دینیه ده کافهٔ عالملو انلره احتیاجی اظهر
من ان یخفیدر بو تقدیرجه وفاتلری حصن حصین دینه رخنه ایراث ایدر

قوت العالم كوت العالم خصوصا كه ذوالجناحين اولوب علم وعمله كامل
وفائق اولمغله حيازه اولرقچه نيجه لر اهالى طريق سعاده سائق اوله

ثواب الآخرة خير من نعيم الدنيا

معناى لطيف آخرتك ثوابى دنيانك نعمتلرندن خيرلودر بو كلام سعادتمقرون
وللآخرة خير لك من الاولى مضمونندن خبرده الدنيا والآخرة ضرتان وارد
اولمشدر فرقت دنيا و ثواب نعم آخرتى مشتمل آيات عظام واحاديث
فخام الانام ايله كتب علماى عاملين مالامالدر حكمادن برينه سؤال
ايتديلر كه نيچون تعلم علم فقه ايتمزسن ديديكه فقهدن اوچ مسئله اوكرندم
آنكله اكتفا ايتدم اولكى كتاب نكاحدن بو مسئله يى بكا كشف اولدى خاطر
ايتدم كه نص قرآن ايله جمع اختين حرامدر پس دنيا اخت عقبادر دنيايى
ترك ايلدم ايكنجى كتاب طلاقدن اول حكمى اختيار ايلدم كه تخفيفا نبى عليه السلام
مطلقه سى اولان خاتون امتندن بركيمسه يه حرامدر پس ايمدى دنياى
دنيه پيغمبر عليه السلامك مطلقه سيدر آنكله تزوج واقتداسى نفسمه حرام ايتدم
طالب آخرت اولدم اوچنجى كتاب بيعدن بو مضمونى قبول ايتديم كه خطه
حنطه كه بيع اولنه مثلا بمثل يدا بيد اولمق گركدر زياده سى ربادر پس
ديديم كه عمردن بر صاع رزقدن بر صاع كفايه در زياده سى ربادر هر كيم
بو اوچ مسئله ايله عامل اولورسه شك وشبهه فائز يمدن اولور بيت

حافظ از بر صدر نشيند ز عالى همتيست
عاشق دردى كش اندربند مال وجاه نيست

ثبات الملك بالعدل

معناى لطيف ملكك ثباتى عدل ايلهدر قوله تعالى ان الله يأمر بالعدل والاحسان
عدل عرف ناسده مظلوملرك حقنى ظالملردن آليويرمكه ديرلر احسان مجروح دل اولنلرك
جراحتنه مرهم ولطف وكرم وضع ايتمكه ديرلر وقال عمرو بن العاص رضى الله عنه لا سلطان
الا بالرجال ولا رجال الا بالمال ولا مال الا بالعمارة ولا عمارة الا بالعدل عامهٔ
حكما بو قوله متفقلردر كه قيام دولت وجود پادشاهلردر پادشاهلرك ملكى
عسكر ايلهدر وعسكرلر وخزائن وكثرتى مال ايلهدر ومالك سبب حصولى رعايادر
ورعايانك ثبوت وتكاثرى عدالت ايلهدر خبرده وارد اولمشدر كه پادشاهلرك
برساعت عدلى التمش يللق قبول اولمش عبادتدن خيرلودر زيرا ثواب
عبادت انجق عاملنه راجعدر اما فائده عدالت خواص وعوامه سارى در ديه
كتاب عين الحياتده نجم دايه حضرتلرى آيت مذكوره نك تأويلنده بيورر كه
عدلدن مراد حضرت حق سكا ويكى الوف جسمانيه وروحانيه يى ومال وجاه
ودنيويه يى الهى طلب يولنده صرف ايتمكدر زيرا بونلرى غيرى طلبنده صرف ايلمك
ظلمدر وبو وقتده دخى معلوم عزت اولسون كه اهل بيت واولاد وعيالى
وخدام وعبيدى حقلرنده وكندى نفسى حقنده عدالت واجبدر بيت

هر كجى را از خلق مرتبه ايست
هر كس از حد خويش در گذرد
بيش ازين دور يافته تعيين
فتنها خيزد از يسار و يمين

هر کسی را بجای او بنشان
پس به دولت بجای خویش نشین

ثمن احسانك بالاعتذار

ثمن اوردر معنای لطیفی ای محسن عطا کار بر فقیره احسان ایده کلوب مان اعتذار
احسانکی مثاقیل دیملو اولور حرف باده بشارة الوجه عطیة ثانیة شرحنده
بونك بیانی تفصیل اولندی   ثناء الرجل علی عطیته مستوجب
معنای لطیفی آدمکه کنه وی احسان و اعطا ایدنه کمه یه مدح و ثنا ایتمسی اعطایی
زیاده ایدر طبیعت انسانیه بالخاصة مدح و ثنایه مائلدر البته هر کس کندوی
مدح ایلینه محبت ایدر احسانی مقتضیدر زیرا اکثر سودیکی آدمه کرم و لطف
ایتمز. و بو نکته دخی معلوم اولدی   من لم یشکر الناس لم یشکر الله فحوا سنجه مدح
معطی فی الحقیقة جناب حق در حمدی فافهم   شعر

نه دفع ملال خفتکان خواب کند
نه دفع عطش تشنکان آب کند
حاشا که کند غیر مسبب کاری
لیکن ز پس پرده اسباب کند

ثبات النفس بالغذاء و ثبات الروح بالغناء

غذاء غینك معجمله کسری و ذال معجمه ایله طعام و شرابه که اکل و شرب اولنان نسنه در

السمیه

السمیه در غنا غینك بعجمه کسری و مد ایله لحن و صدا معناسنه جمع اغانی کلور
معنای لطیفی نفسك ثباتی غذا ایلهدر و روحك ثباتی غنا ایلهدر التغنی
نطق روحانی مضمونجه نغمه کلام روحانی و التکلم انسانی اذ وجه ایله در و ن
انسانه بر ابرده تاثیری وار حکماد ناس ازاله هموم و غموم ایدر قال النبی صلی الله
علیه وسلم ان حسن الصوت مما انعم الله به صاحبه من الناس کما قال الله تعالی
یزید فی الخلق ما یشاء ذکر فی تفسیره وجوه و من ذلك الصوت الحسن و ذم الله
تعالی الصوت القبیح فقال ان انکر الاصوات لصوت الحمیر خصوصا که اسالیب
فن موسیقی یه دسترس اولمش بر خوش نفس قائل ذکیه دن استماع اولنه فی
الحقیقة سماع بر مرقات الهیه در که سامع حضیض غفلت و معالم قسوت قلبیه دن
اوج حظوظ روحانیه مرتقی ایدر و بر مصقله معنویه در که زنکار کدورت آیینه
دلی بسلوب پالو و نفی ایلر   مثنوی

پس غذای عاشقان آمد سماع
که درو باشد خیال اجتماع

بعض مشایخ کبار بیورمشلر که السماع یستجلب الرزق و الرزق یستجلب الرحمة
من الله سماعك رقت قلب ایراث و استجلاب ایتدیکی کما ینبغی ظاهر و باهر
حضرت کلامه وردی قدس سره بیورور ذکر ان بعض الواجدین یصمت ایاما
من السماع و یتقوی به علی الطی و الوصال و یظهر عنده من الشوق ما یذهب
عنه لهب الجوع   حضرت امام بو کلام درر بار دری بو معنایی تائید ایدر

ابن السلم ابی بن کعبدن روایت ایدرکه فرابی بن کعب عند رسول الله صلی الله
علیه وسلم ایدی فرقوا اصحاب رسول الله فقال علیه السلام اغتنموا الدعاء
عند الرقة فانها تجلب الرحمة من الله بس سماع شرعا وعقلا وطبعا منکر
و مذموم دکلدر بلکه عند الاولیاء والعاشقین حلالدر نته کیم حضرت مولوی
قدس سره بیوررلر

شعر

نهباز جناب ذی الجلالست سماع
خراش قلوب اهل حالست سماع
در مذهب منکران حرامست سماع
در مذهب عاشقان حلالست سماع

سماع حقنده اولان ادله عقلیه و نقلیه پک چوق و بو مختصرده جمله سنی ایراد من تحمل
یوقدر تفصیل مراد ایدن حضرت غزالینک احیاسنه و حضرت سهروردینک عوارف
المعارفنه و ابو طالب مکینک قوت القلوبنه و سائر مشایخ کراملرک آثارینه
مراجعت ایلسون

ثوب السعوة لو یبلی

البلوی بکسر الباء الکیمه معنای لطیفی ثوب سعوت الکیمز یعنی اراده علیه ربانیه
ازل آزالده بر بنده یه لباس سعوت الباس ایتمش ایسه دار بنده آنک جامه
سعوتی الکیمه خرسوده اولماز موجبات آلام و اکداردن محفوظ اولور

فی حرف الجیم

جد بها تجد

معنای لطیفی جود و سخا ایله بولدیغن نسنه ایله جود و سخا غنا و ثروت

موقوف

موقوف دکلدر حضرت عایشه صدیقه رضی الله عنها برسائله اوزوم دانه سنی
اعطا ایته کلری مشهور و سائل استقلال ایته کره فمن یعمل مثقال ذرة خیرا یره
آیت کریمه سیله جواب ویردکلری مشبهدر سائله نک السعو میان نهای اولنملرلر
و تونشق تمره سؤال ایدن مسکینی تطییب شیمه ارباب مروتدر فرضا اعطایه
صالح نسنه بولنماز ایسه کلمه طیبه ایله دل ویرانینی تعمیر ایتملو که کرر

جلیس الخیر غنیمة وجلیس السوء شیطان وجلیس المرء مثله

معانیسی ظاهردر روی ابو داود والنسائی مرفوعا قال النبی علیه الصلوة
والسلام مثل الجلیس الصالح مثل المسک ان لم یصبک منه شیء اصابک من ریحه
ومثل الجلیس السوء کمثل صاحب الکیران ان لم یصبک من سواده اصابک
من دخانه معناسی جلیس صالحک مثلی کیدر اکر سکا مسکدن برشیء اصابت
ایتمزسه رایحه لطیفه سندن فی الجمله اصابت ایدر جلیس سوئک مثلی دمرجی
اوجاغنه مصاحب و قرین اولان کبیدر اکر اول او جاغک سوادندن سکا اصابت
ایتمزسه رایحه کریهه سندن بهر حال اصابت ایدر جلیس صالح اولدر که سنی
عند الله و عند الناس مقبول اولان کاره دلالت ایله قریناء بوئک ضدیدر که
سنی دنیاده باعث مذمت و عقباده موجب نکال و عقوبت اولان مفاسده
سوق ایله سوره ناسده من الجنة والناس کریمه سنی بعض مفسرین وسواس
اوزرینه عطف ایدوب شیاطین جن اولدیغی کبی شیاطین انس دخی
اثبات ایتمشلر که مراد برادر مغاردر وشیاطین انس جندن اشر و اخبثدر

زیرا بونلر نوع انسانده در آفة الشیء من جنسه مضمونیجه بونلرك مضرتی زیاده در

بیت

زنهار از قرین بد زنهار وقنا ربنا عذاب النار

وکیشینك مقارنی کندی کبیدر زیرا جنسیت علت ضمدر برکیمه آخرایله اختلاط واتحاد ایلیه مز ذاتا یاخود حفة آنکله مشارکتی اولمینجه بیت

عن المرء لا تسئل وابصر قرینه

فان القرین بالمقارن یقتدی

معناسنجه عارفلر آدملو قرینه نظر ایدوب کندندن سؤال ایتمزلر صحبت مؤثره وطبیعت سارقدر حتی کبار اولیای کرام ببور مشلر که بر کمسه نلو قلبی بر قسوت اولسه اول کمسه اوج علاجه دوام ایلسه اسحارده درکاه حقه چوق استغفار وحوزمان تلاوت قرآن وصلحا ایله صحبت ایلسون البته اکا انفتاح و انشراح قلب حاصل اولور بیت

اگرچه نیك نیم خاکپای نیکانم

چه کوزه آب تشنه بمانم سفال ریحانم

ولکن فی زماننا یار خوش کردار بولمق وجدان اکیده مماثل وتصادف خضر علیه السلام معادلدر حمان کشی بیت

شوانیشن کتابهای نفیس اذن فی الزمان خیر جلیس

مصداقنجه بحسب القدر درکاه حضرت حقه عبودیتدن فاضل اولدن موافقته

کتب

کتب تفاسیر واحادیث ومؤلفات مشایخ کرام ایله انس والفت ایدوب اضداددن تخلیص کریبان ایتملی بهلوانلقدر شعر

آویخته بر دار معلق بودن

در دست دو صد کافر مطلق بودن

در زخم چو کفکیر مشبک بودن

به زانکه دمی همدم احمق بودن

جمال المرء فی الحلم

معنای لطیفی کیشینك حقیقتده حسن وجمالی حلمده در حسن وجمال صوری اخلاق رذیله دن اولدن تندی وغضبه مقارن اولسه آنلر کبی کیمسه دن هر کس نفرت ایدر اما حسن اخلاق سبب رفق وحلم حسن وجمال صورته توقف ایتمز.

بیت

شد زمین از برد باری مظهر حسن بهار

گر چو خاك بوره کننده ت پی سپر آسوده باش

علم قیافه اصحابی دیرلر که آدم کیشینك بعض علامات صورتیه جسمانیه سندن حسن وقبح سیرتنه استدلال اولنور لکن بو حکم عوام ناسه کوره در اگر بر کمسه اخلاق واوصافنی ریاضت وتلقین مشایخ ایله اصلاح ایلسه ظاهر جسمنده سیئه دال اولان امارات وعلامات دخی اولسه آنك شانیتنه حکم ایتمک اولماز حکایت اولنور که حکیم افلاطون الهی رصعب الوصول کوه بلندك قله سنده اتخاذ مکان ایتمش ایدی اکثر الحق برابعی وارایدی اول راهبك مدخلنده بر استاد صورتکر نصب

ابلوب شویله تنبیه ایلدیکه بمله ملاقات مراد ایلدین ذاتلرك ابتدا صورتینی كاغد علیها نقش ایدوب بكا كوستر كه ظاهر خوارجنده حسن وقبح سیرتنه انتقال ایدهیم اكر صحبته شایان ایسه كورزل واله جواب باصواب ایله تدوقیده ن تدوق اولنوب عودت ورجوع ایده رسم یوما من الایام اكابردن بركسه حكیم مشار الیهله طلب صحبتیله ایله مصورمرقوم كلوب صورتنی كشیده لوح اعتبار ایدیروب حكیمه عرض اولندقده نمایش اعضاسنده سوء سیرت حس ایلدی وجواب ویردیكه بو صورتله صاحبی اخلاق رذیله ایله مبتلادر بزم مجالستمزه سزا دكلدر اول زائر زبان سفیردن بو جوابی كوش ایدنكه حكیم بویله ارسال پیام ایدنكه مقتضای علم فراست ایله بنم ایچون تعیین ببور دقلری اخلاق فاسده ایله بوندن اقدم اتصاف مقرر ایدی اما الحالة هذه ریاضت ومجاهده ایله یكان یكان اول خویلری ترك ایلكو بتبدیل واعمال حقه ایله ذاتمی تكمیل ایلدم بعد ازین اول ایكی وجود كز بن مانند شیر وانكبین صحبت ابلوب فی الحقیقه مدعاسی صدقرین اولدیغی ظاهر وتسبیتین اولدی لمنشئه

حسن خلق اولمز ایمش خوی ردی جبر تبدیل
شك ازخرینه بردخی دونوب خون اولمز

محض صورتله شیبا اولمز ذات نفیس
در اولور ساخته اما در مكنون اولمز

جل ولا یموت

حی وقیوم اولان ذات قیاس ووهم وكمانده وحكم عقل وادراك الواننده
عزیز وجلیدر
نظم
ای برتر از خیال وقیاس وكان ووهم
از هرچه كفته اند شنیده یم وخوانده یم

مجلس تمام كشت وباخر رسید عمر
ما همچنان در اول وصف تو مانده یم

جودة الكلام فی الاختصار

معانی لطیف كلولملو ابوكی اختصارده در خیر الكلام ما قل ودل مضمونیسه قانون ابو عتنده اطناب محض ممدوح دكلدر نه رزور وجانب زبان برووارد خیر الامور اوسطها نكته سن عارف اولدن كلامده دخی تطویل كلام واطنابدن حذر ایدوب وسطا اختیار ایدر

جد بالكثیر واقنع بالقلیل

معانی لطیف كثیر ایله جود وسخا قلیل ایله قناعت ایله عدم ادخار وكفافده فضل اولور مال بذل وایثار اخلاق محمودی ایله متصف اولور ذات شریفلو كاربدر حضرت علی بن حسین رضی الله عنهم اجمعین جنابلرنده برشخص مسكین بركونده شیئا لله كویان سؤال ایلدكده اون بیك التونلق مالی برده حالی سائل مرقومه اعطا ایلدیب اكر دخی زیاده جه مالم اولیدی دریغ ایتمزدم دیو معذرت خواه اولدی شخص سائل یا علی بو مالم حمایه سنی استرم دیه كره طیب نفسله چقاروب اجرت حمل اولمق اوزره ویردی سائل بو وضعی كوروب اشهد انك من اولاد المرسلین مقادیرك طبلسانی المعدن اعراض ایدوب كنه ی ناقل كلام امام نامدار شیخ شعرانی رحمه الله حضرتلری مشارق الانوار المحمدیه نام كتابنده تنظیم سلك سطر ایتدكی جواهر مضیئه یه انورده ندر كه مجتهد سیادت

رحمین امام الدنیا والدین حضرت شافعی رحمه الله بیورمشلر کو برکمسنکلر نه آخاه
طالبی اولن نصف مالکنی طلب ایده اکر عطا ایدرسه برادر اولمغه درخور در
اعراض وابا ایدرسه آنلو صحبتنه زنهار اجابت ایتمه امام مشار الیه حضرتلری
دیار یمنه داخل اولدقلرنده اول دیار جلیل الاعتبارلو خیار اصحاب اموالدن بیلو
دینار ذوات الانوار حق القدوم کوندردیلر حضرت امام کبیرنیلو دهانك فتح
ایدوب بو بیاری کرایله اغتراف واصحاب مجلسه تمام اولنسجه دك توزیع وتقسیم
ایله یلر بونك امثالی احسان وکرم عادت حسنه‌لری اولوب وجود مکرملرلو
جهت قناعتلری دخی محبت عفو الدر معان غیرت ایدوب دائما حقیقت حالی
ادراکه سعی وکوشش ایتملرکه زیرا امرتبهٔ عرفانده زخارف ونبوجرنك بی قدر
وناچیز اولدیغی عیانا معلوم اولوب هونزمرتبه چوق اعطا اولنسه قلیل عد اولنور

جولة الباطل ساعة وجولة الحق الى الساعة

ساعت زماندن بر مقدار دیرلر دخی اسامی قیامتدندر بو کلامده صنایع بدیعیه‌دن
جناس وار معنای لطیفی باطللو ظهوری وجولانی زمان قلیلدر وحقلو
جولانی تا دامن قیامتدر انبیای عظام صلوات الله علی نبینا وعلیهم حضراتنك
قصصی خصوصا مفخر رسل هادی کل محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك
ابتدای بعثتلرنده مشرکین بدکیندن چکدکلری اذا ومشقت معلوم اولوب والی
الآن والی انتهاء الدنیا وران نوبت پنجگانهٔ کوس نبوتی لله الحمد کوش
عالمیانی پر طنین ایدوب رونق دین اسلام یوما فیوما زیاده ویرزین

اولنه بغ

اولنه بغی بو کلام شرف انجاملو صدق کواه عادلدر الحق یعلی ولا یعلی علیه
نو خصوصده حق عالی واهل باطل دون واسفلدر بیت

باطل هیچست باطل وبیهوده در ولی
شکل بود کر صورت حقدن ظهور ایده

نحواسنجه اکرچه صورت حقده نمایان اولدن اباطیل چند روز صورت حقده
جولان ایدرسه ده البته بر کوه غیرت الهی ظهور ایدوب رشته‌سنی پاره پاره جنار

جالس الفقراء تزدد شکرا

معنای لطیفی فقرا ایله مجالست ایتمکله شکر نعم حق زیاده ایدرسن الاشیاء تتبین
باضدادها نحواسنجه فقرا ایله صحبتده جناب حقك اعطا ایلدیکی نعمت ظاهره اولور
بیت

حب درویشان کلید جنتست
دشمن ایشان سزای لعنتست

فقرای صبر باقی وفقرای صابرینك علو درجاتی حقنده اولان آیات عظام
واحادیث سید الانام وکلمات اولیای کرام بو جریده‌نك کنجینهٔ احاطه‌سی
اولمق خیال محالدر الحق بو بابده حدیث الفقر فخری کافی ودخی الفقر عیال الله
وافیدر فقرا ایله الفت وصحبت موجب سعادت دنیا وآخرت اولدیغنده
اشتباه اولنمز شعر

نور خورشید بوبراز فرودن می افتد
پیشتر لطف خدا شامل درویشانست

در زمینی که از و بوی دل آید بمشام
با بیننار که منزل درویشانست

جهد المقل کثیر

معنای لطیفی صاحب قلّت اولان فقیرك فوق الطاقه سعی و کوششی کثیردر
یعنی اغنیانك احسان کثیره‌دن زیاده در زیرا اغنیانك مالنه احسانلر نقصان
طاری اولمیوب مرتبهٔ فقیره یتشمز. امّا فقیر اولدن احسان ایندیکی وقتنده ما
ملکنه فقدان ایراث ایدر فقر آخرته احسان وکرمله مأمور دکللرکن محضا
اکتساب رضای وهّاب ابجون حسب القدره درکار اولرلر عند الله بو معامله
مقبولدر نته کیم قرآن کریمده حق جلّ وعلا بیورر لینفق ذو سعة من سعته
ومن قدر علیه رزقه فلینفق ممّا آتیه الله لا یکلّف الله نفسا الّا ما آتیها سیجعل الله
بعد عسر یسرا وروی ابو داود انّ رسول الله صلّی الله علیه وسلّم سئل ای الصدقة
افضل قال جهد المقل وابدأ بمن تعول جهد بضمّ الجیم شیء قلیلدر که مقل اولانلر
کیمه آنکله تعیّش ایدر دیناده کورر بو کلام لطیفك بر معناسی دخی اولر ممکندر
مثلا مقل اولان کسنه‌لر وقتنده معاشه‌دن شیء قلیل کثیردر اغنیا شیء کثیر ایچون
ابتکلری شکر قدر فقیر قانع شیء قلیل شکر ایدوب ممنون اولورلر دیملو اولور بوجه
اصحاب قناعت بیج اولور

فی حرف الحاء

حسن الخلق غنیمة وحدّة المرء تهلکه

معنای لطیفی حسن خلق غنیمتدر وآدمی حدّتی هلاك ایلر حسن خلق حضرت

حقلو عبادنه نعمت عظماسیدر چونکه حق تعالی ایمانی برانه‌ی ایمان جناب
حقدن نیاز ایتدیکم اللّهم بکا قوت احسان قیل حق جل وعلا آنه حسن خلق
قوی ایلدی عقب خلقتنده کفر دخی بورجالی ایدوب حق سبحانه وتعالی
آنی بر خویق وبخل ایله قوی ایلدی لا یسئل عمّا یفعل وخبرده وارد در که
بد خوی وبخیل جنّته داخل اولمازلر مثنوی

تن ندیدم در جهان جستجو
هیچ اهلیت به از خوی نکو

حکما بر ترکرا اخلاق نیکو اون در اولکی شرعا وعقلا ممدوح اولان کارده
کارده خلقه مخالفت ایتمکدر ایکنجیسی کندی نفسندن انصاف ایتمکدر
اوچنجیسی کیمسه‌نلو عیبنی جستجو ایتمامکدر دردنجیسی برکسه‌دنکه بر ذرّه
صادر اولور آنی مهما امکن حسن تأویل ایتمکدر بشنجیسی کنهکارلو وقت
اعتذارده عذرنی قبول ایتمکدر آلتنجیسی محتاجلرك حاجاتنی قضا ایتمکدر
یدنجیسی کندی عیبنی کورمکدر سکزنجیسی خلقلو اذالرینه تحمّل ایتمکدر طقوزنجیسی
خلقه اظهار بشاشت ایتمکدر اونجیسی خلقه لطف ایله سویلمکدر بیت

بتا خلق جهان خلق پسندیده نمای
که سوی خلق برین راه بر آن خوهد بود

بیت دیکر

خوشست عالم ازاد که وخوشخویی
درین مقام در اکر بهشت میجویی

وحدّت وغضب موجب هلاك معنوی بلکه صوری اولدیغی معلوم اکابر آگاهان
جهاندر صورت غضب نقض ایمان وبیشهٔ لشکر شیطاندر خبرده وارد اولمشکه
سزلرك زیاده قویکز اول کمسه در که لدی الغضب مردان دلاوران افکندهٔ خاک ایلیه بلکه اقوای
مردمان جالاکدرکه حالت غضبده کندوبی ضبط ایدوب نفسنه مالك اولور بیت

مردی کمان مبر که بزورست وپردلی
با خشم اگر برآی دانم که کاملی

وبعض عارفلر بیور مشلرکه بیت

ستون خرد بردباری بود
سبك سر همیشه بخواری بود

حرفة المرء کنزه

کشینك صنعتی دفینه سیدر بین الاعجام قصهٔ چشمهٔ زاینده است مثلی
مشهوردر حرفت منعت حقنده در الکاسب حبیب الله فحوا سنجه وجه حلالدن
اکتساب ایلین کمسنه حضرت حق سور نفقهٔ نفس وعیالی ایچون کسب ایتمك
عبادات مفروضه دندر مسلم وبخاری رحمهما الله بو حدیث شریفده متفقلردرکه
قال النبی صلی الله علیه وسلم ما اکل احد طعاما قط خیرا من ان یأکل من عمل یده
وان نبی الله داود علیه السلام یأکل من عمل یده مثنوی

رمز الکاسب حبیب الله شنو در توکل از سبب کامل شو

حرفکنه اطلاق القناعة کنز لا ینفد حدیثنه اشارتدر بو حال کاسب قانع اولور

کسب وکاره عار ایلیوب مع الوفتقار کشت اسواق وبازار ایدوب سؤال وتذلل
وابرامله خلقی بیزار ایلین بطالین حیوانات ملحقدر بلکه حیواندن دخی اضل
وارذلدر نته کیم ابو محمد جریری رحمه الله بیورر که قوت یومیه به مالك اولوب
ینه نام فقر ایله سؤال ایلمك فی الحقیقه ترک خر وزنار ایلمکه برابردر زیرا اول کوزل
طلب وسؤال محبت دنیا ایچوندر وحب الدنیا رأس کل خطیئة حضرت
علی کرم الله وجهه کبی سلطان جنابلری برگون خرورتلری واقع اولوب اجرتله
برکمسنه نك قیوسندن صو چکوب خرمالر ینی استیفا ایدیکی یسن اوازمانده
بعض منکرین انده حرف انداز اولوب تعییر ایلدکده بو کلام لطیف ایله جواب
ویردیلر بیت

یقول الناس لی فی الکسب عار
فقلت العار فی ذل السؤال

ترك سؤال وکسبه اشتغال خصوصنده احادیث شریفه چوقدر کتب
احادیثده طلب اولنه

حموضات الطعام خیر من حموضات الکلام

حموضات حاء مهمله وضاد معجمه ایله اکشیلك معناسی لطیف طعاملرك اکشیلکی
خیرلودر طعمی ترش اولان طعام قبض ایراث ایدر درون انسانده انقباض
روحانی کتورن کلامی اکشی طعامه تشبیه بیورمشلر طعام حامض انقباض
جسمانیه یه باعث اولور اما کلامدن حاصل اولان انقباض سامع
مجروح دل ایدر مشتبه بر طرفندن ظهور بولور قبض ادنی معالجه ایله دفع اولور

اناقشهدن وجوده کلن انقباضك کو انفعال نفسانیدر رازی حرکت مزیده
باقی قالور ان الله رفیق یحب الرفق حدیثی مصداقنجه قول لیّن مقبول
وصعب الانحلال اولدن امور معضله حلنه سبب حصول اولور

حیاء المرأ ستره

سترکیدرسین ایدر برده معناسنه معنای لطیف کشینك حیاسی برده سیدر
یعنی معایبنی اورتر حیا بر شریف خصلت و بر مقبول سیرتدر حضرت رسالت
پناه صلی الله علیه وسلم الحیاء شعبة من الایمان بیورمشلر و حیا رابط نظام
عالمدر اگر صفت شرم و حیا میانهٔ ناسدن رفع اولسه قبیح محرنلو کیمسه‌دن
تحاشی اولمیوب مناظم جهان خلل پذیر و مصالح خلایق عالم برابر منحل
اولوب باعث تساوی صغیر و کبیر اولوردی اما حیا مانعدر که هرکس دن
استر ایشلمکه قادر دکلدر

بیت

صف شکن قلب منافع حیاست
راهزن خیل ملامع حیاست

پس معلوم اولدیکه خواص و عوامه حیانلو نفع ناقی وارجه وتربیهٔ آفتاب
حیا اولمسه میوهٔ اختلاف نارسیده و خام قالور و حیا ایکی قسمدر برنجی
حضرت رب العالمیندن اوتانمقدر بو قسمه متصف اولدن معاصی‌دن اجتناب ایده‌م
ایکنجی ناسدن اوتانمقدر بو قسمه حیای ادب دیرلر بو قسمی تحصیل ایدن دائرهٔ
شرع شریفدن بیرون حرکت ایدر طشره کیده‌مز

دل کر

دل کر بر از وصف حیا میشود
آیینهٔ نور خدا میشود

دیدهٔ بی شرم پسندیده نیست
در نظر عقل خود آن دیده نیست

حلم المرء عونه

معنای لطیف کیشینك حلمی معینیدر محاسن صفت حلم بوندن اسبق حرف
جیمده بیان اولندی

کرم الوفاء علی من لا اصل له

معنای لطیف فرومایه اولدن کیمسه اوزرینه وفا حرام اولدی وفا کار جوانمردان
صاحب کمال و خصال بزرکان ستوده حالدر خوشا عهد که بیرایهٔ رخساری حال
و فا اوله حیف دلانشانلو که فار دام محبتی اولماحق تعتعیدر حق سبحانه و تعالی
قرآن کریمده بیورر یا ایها الذین آمنوا اوفوا بالعقود یعنی ای مؤمنلر برابر بر کوره ایتدیکیز
عهدلره وفا ایدیکز و خبرده وارد در که لا دین لمن لا عهد له یعنی کمال دین بوقدر
رعایت عهد ایتمین کیمسه‌ده

بیت

نیست بر مردم صاحب نظر
خدمتی از عهد پسندیده تر

حکایت حضرت اسماعیل صلوات الله علی نبینا و علیه بر کون اتفاقا بر کیمسه ایله
رفاقت ایدیلر اول کیمسه کندی خانه‌سی بیتکاهنه کلدکده دیدیکه یا اسمعیل سزله
موافقتکزدن ممنون اولدم بنمله عهد و پیمان ایدیکز که بو محلده سز اوتوره‌سز تا بن
کندی خانه‌مه داخل اولوب مهام اولدن مصلحتی اتمام ایدم و فی الحال ینه کلوب
جنابکزه تبعکزه همراه اولهم حضرت ذبیح الله علیه السلام وعده ایلیوب اول تقارده

ارام بیور دیلر اول مرد خادم سنه کیروب بر مالم کلنیس اقتضا ایمکله ابتدیکی
عهد و میثاق دخی فراموش ایلدی و دور و دراز مکث نصکره خادم نلو
سمت دیکره اولدن قبوسندن جنوب کنه‌ی اوج کوندن نصکره اول موعدلری
اولدن موقعه بنه کلوب کوردیکه حضرت اسماعیل هنوز دخی آنده جالس
دیدیکه ای یا کورنجه خلق وای بسر بر دین و ملت بو محلده قعود بکزه
سبب ندر بیور دیلرکه اول وقتده نبره کو شکل معاهده اولنمش ایدی بو مکاندن
حرکت و جای دیکره نهضت ایدم و دیده دوز انتظار اوله مکرسن بنه کلرسن
اول کیمسه نزسار اولوب دیدیکه بر سطانه جونکه بنم عودتم ممتنه اولدی سن
نیچون سعادتدر وان اولمدیکز بیور دیلرکه وعده ایتمشدم خلف روا کورمدم
فرضا سن نیجه زمانلر بو موضعه کلمییدیلر بن مسکندن تحریکه قادر دکل عبث ایجزدم

رباعی

انرا مسکر که ذوفنون آید مرد
در عهد و وفا نکو جون آید مرد
که عهده عهد اکر برون آید مرد
از هر جه کمان بری فزون آید مرد

لکن بو شیمه حسنه خروماید لردر حیث ظهوره کلمز و دنی الاصل اولنلر بو سجیه سنیه نلو
رعایتنی قلمز

بیت

بد کهر باکسی وفا نکند
اصل بد در خطا خطا نکند

نه کیم دیمشلر در

وفات به ز حیات اکر وفات نباشد
حیات هیچ نیرزد اکر حیات نباشد

فرقة الاولاد

فرقة الاولاد محرقة الاکباد

معنای لطیفی اولادک آتش افتراقی جکرلری یاقیجیدر فی الحقیقه اولاددن
حرارت نائره هجرانی بر سوزش یکزمز حضرت یعقوب صلوات الله علی نبینا و علیه
حضرتلرینک قصه‌سی بو دعایه کواه عادلدر اولادنا اکبادنا دیبین ائمه کرام
مع علو شانهم عدوقه اولاددن کنده ایده مشلردر حضرت امام غزالی قدس سره
احیاء علومده بیورر که جمیع آدم نفسندن زیاده سوکلو بر شی یوقدر بو دعوایه دلیل
بودرکه هر کیمسه کندی موتندن صکره اولادینک بقاسنی تمنا ایدر آنجق جزء
نفسیدر ایمدی اولاد جزء خلقت اولنجه بالضروره محبت اقتضا ایدر و فقدانی
دخی موجب الم شدیده اولدیغی ظاهر اولور ولد صالح مطیع منقادک سلسله
وداد و محبتی کردن دل والدینه اول کوزل بسته دکلدر که مدة الحیاة ربقه علاقه سی
منخلع اولوب قید ابندن سندن وارسته اوله

بیت

نزار دیپر جمیع بایسته‌تر
ز فرزند او جمیع شایسته‌تر

حلی الرجال الادب و حلی النساء الذهب

معنای لطیفی رجالک زیورلری ادبدر و نسوانلک زینتی دینار و ذهبدر
ادبلک فضلی و فی اللغة ادب المرء خیر من ذهبه حدیثنه علی التفصیل ایراد
اولندیکی کویا که بو کلام شرف الجامع تزیینه مائل و تحصیل ادبدن متکاسل
اولنلره تعریض بیورلر زینة الباطن خیر من زینة الظاهر بنه حضرت امام
علی کرم الله وجهه جنابلرینک بو سکه تنظیم بیوردقلری لآلی ابکاردندر

حرف زاء بحثنده ان شاء الله تعالى بيورلديغى منفصلاً ايراد اولنور
كه بو نشانه درونشانه تكرر دخى اولور. في حرف الخاء

خوف الله يجلي القلوب خف الله تأمن من غيره

معناى لطيفى الله دن خوف ايتمك قلوب عبادى مجلا ايدر الله دن خوف
ايت كه غيريدن امين اولورسن معاذ بن جبل بو حديث شريفى روايت
ايدر كه قال النبي صلى الله عليه وسلم لو خفتم الله حق خيفته لعلمتم العلم الذي
لا جهل معه ولو عرفتم الله حق معرفته لزالت بدعائكم الجبال قال الحكيم
في نوادر الاصول حقيقة الخوف لمن وصل قلبه الى فردانية الحق وامتلأ
من عظمة الفردية فاينما وقع بصره على شيء اطلعت نفسه على العلم الصافي
الذي لا يمازجه شبهة ولا جهل وانما نال هذا العلم بنور الخوف ونور الخوف هو ما
اشرق في صدره من نور عظمة الفردية معناسى اكر قورقيجق الله دن حق
خيفتى ايله بر علم عالم اولورديكز كه او علم ايله جهل يوقدر و اكر الله ى حق
معرفتى ايله بيلسه ايديكز دعاكز ايله طاغلر يرندن زائل اوليدى نوادر الاصولده
حكيم ترمذى رحمه الله بو حديث شريفك شرحنده بيورر كه حقيقت خوف شول
كمسه ده اولور كه قلبى فردانيت حقه واصل اولوب عظمت فرديت ايله طوله
بصرى هر نه يره دوشرسه نفسى بر علم صافى يه مطلع اولور كه آكا شبهه و جهل قار
يشماش اوله و اول كمسه بو علمه نائل اولماز الا نور خوف ايله نائل اولور نور خوف
عظمت فرديت نورندن اول ذاتك صدرنده اشراق ايلين شيدر و خبر
صحيحده كلمشدر كه من خاف الله خاف منه كل شيء ومن لم يخف الله

يخاف

يخاف من كل شيء يعنى الله دن خوف ايلينك غيرلردن خوفدن امين اولور عبد
الله تستري رحمه الله حضرتلرى بيورر كه باديه ده كعبه يه كيدركن بر شخص عجيب الشكل
كوردم آندن بكا خوف مستولى اولدى آكا ديدم كه سن جنيمسين
انسيمسين بنى تخويف ايتدك اول دخى بكا ديدى كه سن مؤمنميسين منافقميسين
بنى تشكيك ايتدك بن ديدم كه مؤمنم ديدى كه خاموش اول كه مؤمن اولان غيره
الله دن خوف ايتمز نته كيم حضرت مولوى قدس سره العزيز بيورر بيت

لا تخف دان چونكه خوف داد حق
نان فرستد چون فرستادت طبق

لا تخافوا هست نزل خائفان
هست در خور از براى خائف آن

آنكه خوفش نيست چون گويى مترس
درس چه دهى نيست او محتاج درس

خير الاصحاب من يدلك على الخير

معناى لطيفى اصحابك يعنى مصاحبلرك خيرلوسى خيره دلالت ايلين كمسه در
حرف جيمده صحبت نيكانه اولان منافع جيم والفت الفاظ ارده وجود بولان
اولان مضرات عظيمه مفصلاً بيان اولنمش ايدى

خلوص الود من حسن العهد

معناى لطيفى محبتك خلوصى حسن عهددن ظاهردر يعنى دوستلق عهد

وبيمارة رعايتى كمابنغى اولورسه مخلصندر بونلو دخى مباحثى حرف حاده افاده اولندى

خابت صفقة من باع الدنيا بالدين

لغت موب نصيحى اوزره صفقه بيع بابنده اطلاق اولنور كه بيع بالخيار مقابلندر معناى لطيف زيان ايلدى شول كمسنه نك بيعى كه دينى دنيايه بيع ايلدى حرف باده بيع الدنيا بالاخرة زيح شرحنده بو كلمه لو تا لنه متعلقه اولور كلمات كذا ايلدى

خير المال ما انفق فى سبيل الله

معناى لطيف مالك خيرلوسى فى سبيل الله انفاق اولنان مالدر بو دخى حرف باده شرح اولندى

خالف نفسك تستريح

معناى لطيف نفسكه مخالفت ايله مستريح اولورسن بيت

تو كه با نفس خود زبون باشى عارف كرد كار چون باشى

معلوم عزت اولكه نفس اماره كه وده اعدالك اخزيدر قال النبى عليه السلام اعدا عدوك نفسك التى بين جنبيك نفس اخر دشمنان انجون دينلور كه هر دشمن كه آكا احسان وكرم ايليه سن البته سكا عداوتدن فارغ اولوب يار اولور اتو نفس اماره بر حونقدار مدارا ولطف ومواسا وهواسنه متعبته سعى وكوشش ايدسلو حقه مخالفتده اوقدر افراط ومبالغه ايدوب سنى

اخراج وشرور ده اعراج وورزش ايدر زيرا كندى مراداتنه وصول ايدوقت بلور مادامكه نفس قوتده اوله قلب ضعيف اولور پس ايمدى سالك راه خداكه ماننده خليل بت نفس امارهيى شكسته ايلمه عمارت كعبهٔ دل كه حرم محرمدر موفق اولماز

مثنوى

مادر بتهابت نفس شماست
زانكه آن بت مار واين بت اژدهاست

بت شكستن سهل باشد نيك سهل
سهل ديدن نفس را جهلست جهل

موكرود اندرتن او نفس كبر
مرور ازمان خورشيد وابر

نفس اماره نلو هواسنه متابعت ايجوب هو خصوصده خلدفن اختيار ايدنلرز وشورنده خلاص بولوب مستريح اولور

خلو القلب خير ملؤ الكيس

معناى لطيف قلبلو خالى اولماسى خيرلودر كيسه نلو طولوسندر يعنى قلبك محبت دنيادن خالى اولماسى خيرلودر غناى ظاهردن حب الدنيا راس كل خطيئة حديث صحيحى قلبى محبت دنيادن خالى اولدن كيمه بر غناى ظاهر راه حقده مانع اولماز حكايت كبار خواجكاندن بر عزيزلو آرايش مكنت واموالى نقل بارى كوفه يه سيرا طولدى وستره حالى ايدى املاكلو وحمايلك

وعید واما بالجمله تمام وقطار استر واشتر وکله بیجاب کاو واغنامدر بر فاج
طویله اسبان نازی که هیدون ساحهٔ دولت اینده نخشیدهٔ طویله تملك اولنمله
کاه کاه بر بنکان سلسلهٔ ارادتی اولان درویشانه سوار اولوب باشنده
شمال وصبا تماشای کوه صحرا ایتمك عادت حسنه لرندن ایدی اول فتنه
ارشاد عباد عباد ایله شهرت شعار اولنلردن بر شیخك مجلسنده بر وجود مکرملو
احوالنه بحث اولندقده طویلهٔ اسبان چار قناره دلبسته در دیو فی الجمله
طعن آمیز کفتاره اجترا ایدیجك عزیز مشار الیه نقل اینه کلازده متن میخ
طویلهٔ ادر کل زده ام نه در دل دیو جواب با صواب ویردیلر بر ده بر اینان
جهل وضلالت فرمانفرمای قلمرو رسالت صلی الله علیه وسلم حضرتلرندن سؤال
اولندیکه نیچون قلوب عباد مشاهدهٔ رب عزتدن محجوب اولدی جوابنده بیوردیلرکه
دل بندهٔ مؤمن حضرت غنی عن العالمینك بغض ایدیکی شیئه محبت ایلدی
یعنی دنیایه دلبسته اولدی حیات جاودانی یه باعث اولان دار آخرت ایچون
اعمال صالحه یی ترك ایلدی بر حدیث آخرده دخی بیوررلر درت خصلت علامت
شقاوتدر اوللکی جمود العین ایکنجی قسوت قلب اوچنجی طول امل دردنجی حب
دنیا امعان ایله نظر ایلدن اهل بصیرته مستور اولمازکه حب دنیا خصال ثلثهٔ
مستلزمدر حضرت مولوی قدس سره مثنوی شریفنده بیوررلر مثنوی

چیست دنیا از خدا غافل بودن
نی قماش ونقره وفرزند وزن

کل ما الهاك عن مولاك فهو دنیاك کلامی دخی بارکی الدنیا ما شغلك عن الله

مضمون

مضمونیجه جوهر ثناری جذبه مفهومی مشتملدر بایزید بسطامی قدس سره حضرتلرینه
سؤال ایتدیلرکه واصل اولدیغك مراتب جلیله یه سبب وصولك اولدی جوابنده
دنیانی جمع ایلدم قناعت ربسمانی ایله بغلادم وصداقت منجنیقنه وضع ایلیوب دریای
یأس وحرمانه اناخته قلدم بعد ازان مستریح اولدم دیو بیوردیلر خلاصهٔ سخن
اعزهٔ کبار اولیادن بعض وجود مکرملر بیوررلر مثلا اعضا وجوارح انساندن
هر بری بر نیچه مصالح حسنه ایچون خلق اولندی مثلا چشم نظر اعتبار ومطالعهٔ کلام
حضرت رب شار ایچون ودست معاونت عجزه ده پای مجالس علم وجوامع ومساجده
رفتار ایچون کذا وکذا اما قلب انسانی محضا جناب خالق متعال حضرتلرینی فکر
وذکر ایچون مجبولدر ایمدی هر حالده اولورسه اولسون اللهدن غفلت موجب بعد
ودوری اولدیغی بدیهیدر

خلیل المرء دلیل عقله

خلت کسنلق خلیل دوست دیمکدر معنای لطیفی کشینك دوستی عقلنك دلیلیدر
بو خبر صحیحه وارد اولمشکه قال النبی علیه السلام من اراد الله به خیرا رزقه الله
خلیلا صالحا ان نسی ذکره وان ذکر اعانه مجالست اخیار مصاحب اولی الابصار
کیمیای سعادت ابدیه ورهنمای دولت سرمدیه در نته کیم حضرت مولوی
قدس سره بیوررلر مثنوی

همره پاکان در جهان جان نشان
دل مده الا بمهر دلخوشان
یار خندان باغ را خندان کند
صحبت مردانت از مردان کند

کر تو سنك صحرا ومردم شوی
جو بصاحب دل رسی کوهر شوی

بس مقرردر که اکر بر کیمسنك هم صحبتی عاقل ایسه البته اول آدم عقلدن حصه داردر
زیرا عدم مجالس مانع صحبتدر   خیر النساء الولود الودود

معنای لطیفی نسانك خیرلوسی محبتلو اولوب چوق طوغوریجی اولاندر نته کیم ابو داود
و حاکم بو حدیث شریفی روایت ایدر قال النبی صلی الله علیه وسلم تزوجوا الودود
الولود فانی مکاثر بکم الامم   و حضرت فاروق رضی الله عنه بیورمشلر که حصیر فی
بیت خیر من امرأة لا تلد یعنی حصیر پاره سی بر خانه ده خیرلودر عقیم اولان عورتدن
امام ابی مداین حضرت شیخ شعرانی رحمه الله بیوررلر که ودود و ولود اولان خاتون
زوجی خاطری منشرح و سرای شکر نعم الالهلو بابنی منفتح ایدر و اولاد سببیله زوجه
اکا دلبسته اولور اما عجوزه جافیه اولان عورت بویله دکلدر چکه بو کونه عورتلر زوجی
مقتضای نفسانیت ایله معقود حقده راضی اولمجه ساخط اولور اندن خاطرینك
تنفری سببیله کاهیجه جافیه اولان عورتدن ضعیف الخلق و ناقص الاعضا ولد
متولد اولور حیان و قاعده داعیه ضعیف اولدیغی الحاصل اما ازدن مهربان بونلو خلقیه که
حسن خلق عجیبی و حلاوت کلامی مکامن جسدن جاذب مهر کیده اولدیغیچون نطفه
خالصه غیره نازل اولوب وجوده کلن ولد ضخیم الخلق و حسن الوجه و جمیل
الاخلاق اولور و قاعده پدر و مادری بولنه فلای صورت اوزره وجوده کلور
نظم
ای ز رشکین طره ات بر عود لی منبری دکر
رشته جان ز ابرهموی تو بیوندی دکر

ماده رست

مادرست خورشید و مه باشد پدر کر فی المثل
بر زمین ناید بخوبی چون تو فرزندی دکر

ماصدق اولدیغی ولد خوب و مادر نیکخو دن متولد اولدیغی تجربه ایله ثابت دکلدر

فی حرف الدال

دولة الملوك فی العدل

عدالت ملوکو تاجداراندن مرتبه لازم اولدیغی حرف فاده بسط اولندی

دوام السرور رؤية الاخوان

معنای لطیفی دوام سرور و نشاط رؤیت اخواندر دیمکدر ستیما اخوان سینه صافلکه
محبتی بخوره مبرا و حیل و خدعه و نفاقدن معرا اوله   بیت

بهار عمر ملاقات دوستداران است

چه خطه در خطر از عمر جاودان تنها

میانه ده اغراض دنیویه و تحصیل مطالب نفسانیه اولمیوب محبت لله اولاقده
بکر طرفینك آیینه قلبلری دخی زنکار کدورات و قسوتدن پاك مانند مهر انور
تابناك اولدیغی وقتنده سر دقیق   المؤمن مرآت المؤمن آشکار اولوب کندی
حسن معنویسنی علی طریق التعاکس سنجیجل برادر مهر تابنده مشاهده ایدر اصحاب
حسن کندی جمال با کمالنی تماشادن مرتبه محظوظ اولدیغی مسلم الکلدر فافهم
متحابین فی الله حقنده وارده اولان آثار صحیحه نك روح معانی غامضه سی

بو اشاره بیندر   مثنوی

خلوت از اغیار باید نی ز یار
پوستین بهر دی آمد نی بهار

کم ز خاکی چونکه خاکی یار یافت
از بهاری صد هزار انوار یافت

آن درختی کو شود با یار جفت
از هوای خوش ز سر تا پا شکفت

در خزان چون دید او یار خلاف
درکشد او رو و سر زیر لحاف

دوای القلب الرضاء بالقضاء

معنای لطیف قلبك دواسی قضای الهی یه تسلیم و رضادر. دواء مریض اولور
قلب انسانیلو مرض اخلاق رذیله در بو امراضدن سلامت بولانلر شیخ نورانی
حضرت شعرانی قدس سره مشارق الانوارده رصد ساز اولدقلری کواکب
نکات نوادردندر که مشایخ مصرده ن شیخ علی البصیر حضرتلریله کندی معا
صرلرندن اکثر اوقاتده حضرت خضر ایله صحبت مراد ایلر اوچ شرط رعایت ایتمکه
محتاجدر مادامکه شروط ثلثه یی مراعات بولنمیه اجتماع محالدر شرط اول
بالجمله اخلاق رذیله دن سالم اولوب بولنان مرحومدن برفرده سوء قصدی اولمیه
شرط ثانی سنن فخر المرسلین صلی الله علیه وسلم اوزره اقوال و افعالی جاری

[illegible] ... حضرت خضر ایله ...

اولوب

اولوب اقسامه عقدن برشیئه مرتکب اولمیه شرط ثالث دراهم و دنانیردن
و رزق معلوم سنه ن فردا ایچون برنسنه ادخار و اخفا ایلمیه بو شروطه تکالیف بر
ملازمت ایتمیین ذات حضرتا عبادات ه تقلیلین جامع اولور فی حضرت علیه السلام
ایله ملاقات ممتنعدر انتهی کلام شروط ثلثه نکو بر بیت سعوت صدر اولنمز
متنعلم اولدیکه قلب سلیم دارینده عظیم ایرات ایدرشی یوم لا ینفع مال ولا بنون
الا من اتی الله بقلب سلیم بو دعوایه شاهد عدلدر. بو کلام وجیزدن عاقل و صاحب
تمییز اولنلره بر معنا ظهور ایلر که قضای الهی یه تسلیم جمله اخلاق حسنه دندر
لکن ینبوع اولنه جمله یی جامعدر فلم من فلم رضی الله عنهم و رضوا عنه بو معنایی
مؤید الرضاء بالقضاء باب الله الاعظم بو مفهومی مؤکددر   بیت

تقدیر چو سابقست تعلیم چه سود
جز بنده گی و رضا و تسلیم چه سود

انبیای عظامدن بر وجود عالیمقام علی نبینا و علیه السلام مناجاتنده دیر دیکه
الهی بکا بر عمل یول کوستر که سنلو رضاکه سبب اوله خطاب عزت ایرشدیکه
بنم سندن خوشنودلغم سنلو بنم قضای مقدرمدن خوشنود اولمکه موقوفدر
چونکه سن بنم قضامه راضی اوله سن بن دخی سندن راضی اولورم   بیت

هر که راضی شد از قضای خدا
بهره می یابد از رضای خدا

فی الحقیقه بر دلکه نور رضا ایله روشن اوله مقدرات الهیه دن بونز

چونکه مقتضیات قدر درز رسیده اولدقده تمام رغبت و قبول ایله خوشدل اولور
بو سبب ایله بیرامن خاطرینه اندوه و ملال گذار ایلمز همواره شادمان و
مطیب القلب اولور
شعر

هر که با قضا خو کرد
فرح و عیش روی با او کرد

خوش در آمیز از صفای ضمیر
با قضا و قدر چو شکر و شیر

دلیل عقل المرء قوله و دلیل اصله فعله

معنای لطیفی کشینک عقلنه دلیل کلامیدر و اصلنه دلیل فعلیدر شق اول المرء
مخبوء تحت لسانه مضمونیدر شق ثانی فعل المرء یدل علی اصله مآلیدر انلر قبلمزده جانبندر
کشینک قلبنده اولدن فکر ایدر اول اذا خلی و طبعه سویلر اول فکره دائر سویلر قصارای
کلامندن اولور ظاهر کشینک کندی مقداری نحو اسبنه عاقل اولدن بعض سویلر و
حسب و نسب اولدن افعال حسنه ایشلر. ان الله یحب معالی الامور و یبغض
سفسافها خبر صحیحی مقتضاسنجه مرد اصیل مخالف شرع شریفه کاری ارتکاب
ایتمز فعل و قوللو میزانی شرع مبیندر هرکیم بو میزانی تجاوز ایلیه عاقل دکلدر

دم علی کظم الغیظ تحمد عواقبه

معنای لطیفی آدم اولر کظم و هضم غیظ و غضب اوزره که عواقبه و بناء آخرنده
محمود اولور حرف حاده حدة المرء تهلکه باننده بو کلام شریفه حسن بیان

اولنمشدر

اولنمشدر

دین المرء خزینة

خزین دوست معنالزدر معنای لطیفی
کشینک دینی و سینه در بعض کشینک سلکی و ستنلو رفتارندن ظاهر اولور
الصحبة مؤثرة والطبیعة سارقة معناسنجه هرکس یار و مصاحبلو خوینی اخذ
ایدوب رفتار رفته آنلو کبی طریق طوتر

دینار الشحیح حجر

الشح البخل مع الحرص شحیح دیو بخیل هم حریص اولنه دیرا معنای لطیفی بخیل
حریصلو التونی حجر در بعض حجر منالیدر مالدن غرض تمتعدر تمتع اولمزسه حجر ایله
رزال فرق یوقدر
بیت

شرف مرد بجود است و کرامت بسجود
هر که این هر دو ندارد عدمش به ز وجود

بو آیت کریمه ده اولدن وعید ارباب شح و حرص تبنیه اکیدر والذین یکنزون
الذهب والفضة ولا ینفقونها فی سبیل الله فبشرهم بعذاب الیم اصل کنز
جمع ایتمک و شیئلو بعض بعض اوزره وضع ایتمکدر مفسرون یکنزون لفظنی یجمعون
و یدخرون ایله تفسیر ایلمشلر اوائل ظهور اسلامده قدر حاجتدن فضله اولدن مالی
اخراج واجب ایدی بو حکم نزول آیت زکاة ایله منسوخ اولدی و جوب استحباب
تبدیل اولندی و بر خبرده سلطان انبیا علیه ازکی التحایا حضرتلری بیورر که لا
یجتمع الشح والایمان فی قلب عبد ابدا
رباعی

از بی درمی رسید عیسی بفلک
وز با درمی رسید قارون بزمین

كر زانكه بسيم وزر كسى چه بودى
عيسى چه درك بودى و قارون بللو

بذل وانفاق ماده‌سنده مبادنه بنه كان خداده تفاوت بين السماء والارض در
بعضيسى حوصله‌ده بر كره ربع عشر مالى كه فريضه در كابتدر اخراجنده بخل ايدوب
كوناكون تصرف مجادله ايدر وبعضيسى بالكليه اهمال ايدر وبعضيسى
مالك اولديغى مالن كليسنى طلب رضاة الله جود واعطا ايدر بلكه نفسلرينى
آداب عبوديتده وقلوبنى دوام مشاهده رب عزت اوزره انفاق ايدرلر
پس ايكى اصحاب نعيملو انفاق مال جهتندن ارباب حقيقتلو احوال
جهتندندر انفاق اغنيا اهل حاجاته فضله مالنى دريغ ايتمامكدر وعباد
وزهادلو انفاقى وظايف خدمت عبوديتده نفسلرينى ادخار ايتمامكدر
وعارفلرلو انفاقى قلوبنى حقايق مراقبه‌دن منع ايتمامكدر وعشاق الهيلو
انفاق مجارى اقضيه‌ده روحلرينى صفنمه مقدر بو تفصيلدن مراد سالكلو
طريق حق اولنلر كندينى بو ميزانده سنجيده ايتملو كركلو واول دعواى خشكدن
نسنه حاصل اولماز

مثنوى

در شريعت مال هر كس آن اوست
در حقيقت ملك ما مملوك دوست

دولت الارذال آفة الرجال

الارذل بفتح الراء وسكون الذال المعجمة الخسيس جمعه ارذال معناى لطيف دون
وخسيس ورذى الاصل اولنلرلو دولتمند اولملرى رجال كريم الاصل اولنلره
موجب آفتدر بيت ناكرانى را چو بينى بختيار

عاقلدن

عاقلدن تسليم كردن اختيار

سراج الملوك نام كتابده ايراد اولنان چراغان حكمتدندر كه نوشروان عادل
مؤبد موبدانكه قاضى القضاة ديمكدر سؤال ايدكه زوال دولت پادشاه
اوچ نسنه‌ده‌در اولكيسى اخبار مملكت ورعاياى پادشاهدن اخفا ايتملر
ايكنجيسى مردم فرومايه‌يى تربيت ايدوب كاركاه عمده نصب ايتمكدر او
چنجيسى عمالك ظلم وستملريدر نوشروان ديدكه بو سوزلره دليل ايراد ايلو
جواب ويرديكه چونكه خبر رعيت وولايت سلطاندن منقطع اولور دوستندن
ودشمندن فارغ اولوب آحاد ناس هوسى مراد ايدرسه اشكر كه شروع ايدرلر
بوكوشه‌دن انواع فتن ظهور ايدر ومملكت فتنه ايله مالامال اولوب خراب
اولور چونكه مردم فرومايه محل عالى‌ده مستخدم اولوب دولت فى الجمله دسترس
بولور دنائت همتندن جمع اموالده حريص اولوب بوكره جلب فوائد ما
ليه‌يه طمع ايدر واكابر واشرافك معتادلرينى فراهم ايتمكه تنظيم وتحقير ارزده
تقصير ايتمكله قلوب ناس رنجيده ورميده ايدر بو صورتده نيجه اصحاب
قلوب جكر عاره خلق آه نصب ايدر سلطانك وآنك وجودلرينى رفو
همتلرين حوالة ايدوب بوشامه روزه زوالينه مترقب اولورلر نته كيم
ديمشلردر زوال الدولة بارتفاع السفلة

شعر

كر سفله بجاه دست يابد
بازار ملك شكست يابد
دونان دو نيازى جاه باشند
بل درخور بند وچاه باشند

اوچنجى ارباب خدمات يعنى جمع اموال مأمور اولدن ذوات چونكه رعايايه

ظلم وستم ایلیه رعایانلو بینلری پادشاهدن خاسر اولوب زراعت و حراثندن
ملول و متنفر اولورلر و مداخل خزینهٔ سلطان ناقص اولوب عسکره و
طائفه‌یه ایفاده عدم قدرت ظاهر اولور آنلر دخی هنگام مقابلهٔ اعداده مغانرم
قصدی ایتمیوب زوال سلطنت اقرب اولور نوشیروان بو کلامی آب
طلا ایله تحریر فرمان و بوده فوق المأمول انعام واحسان ایدی کل شیء
یرجع الی اصله مفهومنجه حکمادن بشدلر که نفوس خسیسه اصحابنی تربیه ایتملو
کشی کندی آب دوبینی ریخته ایتمکدر مثلا نطفهٔ جنبشه‌دن حاصل اولدن
وجوده دنیاده انتقال حرامدر مادامکه کندی ولد نعمته اساءت ایتمکچی

شعر

بد اصل را چو کوهر کسی تربیت کند
در جیب خود چو کوهر کسی مار پرورد

حنظل چو تربیت نه دهد طعم نیشکر
گل پر نجینه آنکه کسی خار پرورد

البای زمانه پوشیده دکلدر که بیك یوز اون بشی تاریخی خلالنده مرزبوم
دولت علو کیرا اولاده نائرهٔ فتن عظیمه که مصراع چشم و گوش کورمش
ایشتمش دکلدر نه که ترفع اراذل و تنزل رجالده ظهور یافته اولوب خلع
سلطنت شهریاری شاهانه و خرابی بسیار دودمانه منتج اولدی بالجمله
اسبابی تفتیش اولنسه مناصب علیه‌نك شرذمهٔ قوم ایکانه تقلیدی و خدمات
مالیهٔ سلطانیه‌نك اراذل اشخاصه تخلیه و تأبیدی و پایمالی اشراف واعالی
وتحقیر واهانت ذوی الانساب واهالیدر

دارمن جفاك تخجیله

معنای لطیفی مدارا ایدیکا جفا ایلین کیمسه‌یه آنی شرمسار و تخجیل ایتمك ایجون
امرت بمداراة الناس کما امرت باداء الفرائض الحدیث وامام بیهقی شعب الایمانده
ابوهریره دن بو حدیث شریفی روایت ایدر رأس العقل المداراة واهل المعروف
فی الدنیا هم اهل المعروف فی الآخرة سنهایده مدارا ایتملو اصناف اخلاق حمیده‌دن
معدوددر عاقل اولانلره شاه الغیبك بو بیتی مدار کافیدر بیت

آسایش دو گیتی تفسیر این دو حرفست
با دوستان مروت با دشمنان مدارا

فی حرف الذال

ذکر الاولیاء ینزل الرحمة

معنای لطیفی اولیای کراملو ذکری رحمت رحمانی انزال ایدر دیلمی رحمه الله
مسند فردوسده حضرت عائشهٔ صدیقه رضی الله عنها وعن ابیها دن بو حدیث
شریفی روایت ایدر قال صلی الله علیه وسلم ذکر الانبیاء من العبادة و ذکر
الصالحین کفارة و ذکر الموت صدقة و ذکر القبر یقربکم من الجنة بو حدیث
شریفك شرحنده سراج المنیرده کفارة للذنوب الصغار دیو بیان اولنمش

نظم

اولیادر ندمای حضرت — جاییدر زیر قباب غیرت
اولیادر امنای اسرار — اولیادر اوباش ستار
محرم وش کندی زمینده برپا — بر نوری نوری صلدر عرشه صلد

اولیادر سبب حفظ جهان | اولیا ایدر طورر کون ومکان
اولور آرایش چشم افلاکلو | اولیانك قدمی با صدیق خاك
دیمه بر طائفه در فخر جهان | آه شوقاه لقای اخوان
لفظ اخواندر وزن حالات | آنلر اولور رتبه سن استه لدل ایات
ذکرا انلرکی در شاه بیلور | آنلر اولور رتبه سن الله بیلور

نور بصیر ده بهره یاب اولان وجود اولیای عظام قدست اسرارهم حضراتنلو مذاکره لری اثناسنده بو رتبه ده گشایش درون وانفتاح قلب محزون دونما اولدیغن مشاهده ایدوب بو حالت آثار رحمت ربانیه دن اولمسنده شك وجرا ایلدلر مثنوی

جمله دانایان چنین گفته همین
هست دانا رحمة للعالمین

همنشین اهل معنی باش تا
هم عطا یابی وهم باشی فتا

حضرت شیخ عطار قدس سره تذکره لرنده بیورر که ابو علی دقاق حضرتلرینه سؤال ایلدیلر که مردان خدانلو کلمات کرامات آیاتلرین استماعنده فائده نه بیان بیورلکه اول شوقدر کوشش ایلیه لم بیوردیلر که ایکی فائده واردر برسی اولدرکه مستمع طالب حق ایسه قوی دل اولوب طلبی زیاده اولور ایکنجی فائده اولدرکه برکیمسه دماغ وپندار اولورسه شکسته اولوب اودعاده بجز آیینه کلام اولیاده کنه ذنبی مشاهده ایدوب اکر اعمی دکلسه حالنی کورور کما قال الشیخ المحفوظ رحمه الله لو تزن الخلق بیمزانلو وزن نفسك بمیزان

الموقنین لتعلم فضلهم وافلاسلو وجناب جنید قدس سره حضرتلرینه دیدیلر که بو حکایات وروایاتده نه فائده واردر بیوردیلر که کلام اولیا حضرت رب العالمینك عساکرندن بر عسکردر اگر مرید دلشکسته اولورسه قوی اولور واول عسکردن مدد بولور بو دعوایه حجت وکلا نقص علیك من انباء الرسل ما نثبت به فؤادك آیت کریمه سیدر وخواجه کائنات علیه افضل الصلوات بیورمشلرکه عند ذکر الصالحین تنزل الرحمة انتهی کلام العطار رحمه الله

ذلیل الفقر عند الله عزیز

فقری الحجه بیر الناس ذلیل اولور عند الله عزیز در سیما فقر اختیاری ایله اوله عاقل آگاه فقراللو ایکی قسمنه دخی مرهما امکن اکرام ایدر اگر قول لین ایله اولورسه ده
بیت

تمیز نیك وبد روزگار کار تو نیست
چو چشم آیینه در خوب وزشت حیران باش

شرح نفوذه اولنور طعنوز نجی بابده مسطوردر که فقر اهل کبیردر وحقیقت فقر الله نیازمند لکدر وبنده یه سزاوار اولدر بو حاله حق نیازمند اولمقدر قال الله تعالی یا ایها الناس انتم الفقراء الی الله پس ایمدی عبد مؤمن اگر عالم مالك دخی اولورسه فقیردر زیرا بو غناکه حضرت حقلو غیریله حاصل اولور دوکلی فقیردر چونکه حقله آرام بولور غیر حقه وصول ایله نجحن غنی اولور وفقر حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم بیننده سیدرنه کیم خبرده وارد اولان اکر فقر تان الفقر والجهاد وبر حدیث آخرده دخی واردر که الفقر اسرع الی من یحبنی من السیل الی منتهاه

وحضرت سلطان انبیا علیه اکمل التحایا کندی اهل بیتی حقنده دعا ایدوب بیوردیکه
اللهم اجعل رزق اهل بیتی کفافا قوت یوم بیوم محل شاهد وریب دکلدر که
اول عالم اولین وآخرین حضرتلری کندی اهل بیتلری حقنده افضل اولوب حالی
اختیار ایدر

ذلوق اللسان رأس المال

ذلوق فتح ذال معجمه ایله حدت معناسنه در بو محلده ذلاقت لساندن مراد شیرین زبانلقدر
معنای لطیف حلاوت لساندر مادر شاه اولیا کرم الله وجهه حرف لوده بیوررلر که
لین قوللو تجب حسن حدیث وصدق لهجه وحلاوت منطق تواضع ولینت
کلام حقارن اولدقده صاحبی محبوب القلوب اولدیغی ظاهردر انجق بو مقولر
وجودلر معاش امورنده اکثر یا عسرت چکوب صاحب ثروت اولورلر رباعی

خرفی ملاحت دو عالم تمثال
لعلی وهوا تحکام از دنبال
سیمای تکلم از نمکو شور انگیز
دامان تبسم از شکر مالامال

ذم الشیئ من الاشتغال به

لفظ ذم مصدردر مفعولنه مضاف فاعلی متروکدر معنای لطیف کشی بر نسنه یی ذم ایتملو
قلبی اول شیئه اشتغالدن ناشیدر قلب بر نسنه یه تعلق ایتمز آنی یاده کتورمز
اعتنا کرامن بر وجود ملکلو یاننده بر کیمه مذمت دنیاده اسهاب واکثار ایلدیکی
عزیز اول کیمه یه دیدیکه سنلو دنیایه تعلقک وصفندن بیرونده زیرا من احب شیئا
اکثر ذکره دینلشدر اکر علاقه مفرطه ایله دنیایه محبت اتمیسیلو ذکرنده بوقدر

افراط ایتمز ایدیلو عارفان آگاه بالجمله ماسوی اللهی انداخته نسیا منسیا فراموش
ایدوب زبانه کتورمزلر بیت

دع ذکر الباطل فی طوره فانه بعض ظهوراته

مفهومیله عامل اولنلر جمیع اجزای عالمده مشاهده جلال وجمال ایدوب
ذم ومدحنده کلیل اللسان اولمشلردر بیت

میان سبحه وزنار فرق لایق نیست
بلجست رشته اکر نالها موافق نیست

ذواقة السوطین محرقة الشفتین

ذواقه ذال معجمه ایله طعام طاتمق چاشنی معناسنه در معنای لطیف سوطیبلو
طعامنی طاتمق کیشینک دوداقلرینی یاقجیدر باعتبار ما یؤول الیه یعنی آخرده
بیت

مردم کوته نظر در انتظار محترز
نقد باشد محنت فردا مال از پشت آ

اکرچه صورتا سوطیلک وامرانک زیب خوانلری اطعمه نفیسه شکرفانده
ویرلورشدر اما بیتش نکاه اهالی اعتبارده اخکر درون سوز خاکستره
بیولشدر بیت امر نمکوروب یاغلی بیدون امرانلو
کیم باغی یاغی چشنی باشدر نفرانلو

عمال ستم پیشگان زوایای ممالکده بیغوده نشینان فقر و فاقه اولاد ارامل و ایتام) عجم
الطافه‌دن صدهزار حیف و دریغ جگر خراب ایدوب اصول و حبس و زجر ایله جمع ایتدکلری
اموال ایله ترتیب و طبخ اولنان طعام لب سوز اولمق دکل جگرسوز اولور

ذنب واحد کثیر والف طاعة قلیل

معنای لطیف عفو و غفران حضرت رحمان ایله مغفور اولمین ذنب واحدلو جزاسی
نه قدر وجناب وهاب لم یزللو عباد مؤمنینه آخرته احسان ایله‌جگی درجات
عالیات و جنان و حور و غلمان حسبیاته کوره بیک طاعت مقبوله قلیلدر

ذر الطاغی فی طغیانه

ذر امر دراترك معناسنه معنای لطیف صاحب طغیانی حالت طغیاننده ترك ایله

بیت

دع المرء اد تجزه علی سوء فعله
سیکفیه ما فیه و ما هو فاعله

عصیانده حدی تجاوز ایلینه طاغی دیرلر اول مغرور کیمسه نصیحت پذیر اولمازسه
مجازات قدیمه دوشمه البته کاربنلو جزاسی عن قریب ایرشجک طرف صمدیدن
شآمت اعمالیه گرفته اولور اول وقتده ازجان و دل تائب و منیب اولورسه
فبها ونعم محتملدرکه حضرت باری توبه‌سن قبول ایدوب صلاحیت طرفنه میل ایده
والا بیت

سبحه بر کف توبه بر لب بر دل از ذوق گناه
معصیت را خنده می‌آید بر استغفار ما

مضمونیجه توبه‌دن تجاوز ایدرسه آخرته مکافات عمل ایله گرفتار عذاب و عقاب

اولمق مقرردر بیت

چون پذیرنده نیستی عذر گناه پهلو کز
باد پایان چه جان بیشارت داده اند

ذکر الموت جلاء القلوب

معنای لطیف موتی یاد و تذکر ایتمك قلوبلو جلاویدر زیرا موتی ذکر ایتمك آمالی
قصیره ایدر قصر آمالکه فراغ قلب ایراث ایدر قلب فارغ البته عبادات موظفه ایله
متنور و منجلی اولور بو حدیث شریف ابن ماجه و ترمذی رحمهما الله روایتلریله مصححدرکه
قال النبی علیه السلام اکثروا ذکرها ذم اللذات الهادم بازاله المجیء القاطع و حدیث
آخرده ترمذی و ابن ماجه روایتلریله واردر اولمشکه کن فی الدنیا کانك غریب او عابر
سبیل و عد نفسك من اصحاب القبور حضرت عمر بن الخطاب رضی الله عنه جنابلری
ایام خلافتلرنده اجرت ایله بر کمسنه تعیین ایتمشلرایدیکه هر کون بر کره مجلس شریفلرینه کلوب
یا عمر انجام عمرده موت مقرردر زنهار فراموش ایتمیه‌سز دیرایدی و قتاکه محاسن
شکیلرنده بر قاج موی یاسمین بوی کافور کون اولدی شمه‌نکو موتی آخرلو
تذکیرندن مستغنی اولدق حالت شیب طلیعه موتدر دیو اول مرد منکرلو
وظیفه‌سن قطع ایدی عباد مؤمنینه اعظم نعم اللهدندرکه املی قصیره و عمل صالحی
کثیر و عمری دراز اولوب هرکس حقیقتده خیراندیش اوله بو مقوله وجودلو
لسان حالی بعد الموت گویا بو مضمونی بسمانده‌در حالنی خبر ویرد گویا اولور

نظم

لو نظن الموت موتا انه للحیوة و هی غایات المنی
لو ترعکم نجاة الموت فا من الذ تغلد نا هاهنا

ذکر الشباب حسرة

معناسی لطیف اوقات جوانیلك ذکری حسرتدر حسرت لغتده شیء فائت اوزرینه
تلهف دیرلر یعنی هنگام جوانی و تازه کیلك یاد و تن کاری تلهف و تحسر آثار ایدر
سن شیخوخته قواء فتور کلوب اکل و شربه قیام و قعودده بالجمله حرکات و
سکناتده زحمت کیشیده للوازم تفرج بعد الفنا فقره مبتلا اولدرز ایام فرح دیده
کذار ایدوب تنعمات متنوعه سن ذکر ایتدیکجه بیچه تحسر ایدرلرسن حوده طراوت شبابی
دخی اکه قیچ حسرتلنش اولمسی لا کلامدر

بیت

در عهد شیب شکوهٔ انسان چرا کنم
کم نعمتست اینکه جوانی بیاد نیست

بیت

مژدهٔ عید بود ای سوختهٔ فوت شباب
عالمی هست که این عالم ازو تمثالیست

ذل المرء فی الطمع

من طمع ذل و من قنع شبع معناسی معلوم فی حرف الراء

رتبة العلم اعلی الرتب

رتب رتبه نك جمعیدر معناسی لطیف مرتبهٔ علم مراتبك اعلاسیدر شهریاران
فرمان فرمانك حکمی بالجمله افراد ناسه شامل و نافذ و انلره کمه حاکم اولمق ممتنع
اولدیغی مسلمدر لکن احکام شرعیه اجراسنده زمرهٔ علما سلاطین ذی شانه
حاکملردر و حکم شرعیده مخاطب ایتمده آحاد رعایادن پادشاه جهان

فرق ایلرلر اشته بو وجهله رتبهٔ علم مراتب سائره دن برتر و اعلی و صفت
علمله متصف اولان وجود شریفلر اکرام و اجلاله الیق و احری اولورلر معلوم
اوله که علملرك انواعی چوق و مع کثرتها درت قسمه منقسمدر قسم اول شرعیدر
قسم ثانی عقلیدر قسم ثالث وجدانیدر قسم رابع لدنیدر علم شرعی فقه و فرائض
و تفسیر و حدیث و اصول علملری کبی و علم عقلی علم کلام و هیئت و هندسه و
نجوم و فلسفه کبی و عقلی دخی ایکی قسمه منقسمدر یا ضروریدر یا استدلالیدر اما
ضروری اولدر که استدلال و تفکره محتاج اولمیاندر مثلا حوکسلو جوع و شبع اولدیغی
علمی کبی اما استدلالی بعد النظر فی الدلائل و الاستدلال بالبراهین حاصل اولان
علملردر و وجدانی اولان علم علم احوال دیرلر بونده عقلك مداخلهسی یوقدر مجرد
تصور و استدلال ایله بو علملر ادراکی ممکن اولمان نته کیم حلاوت عسل و مرارت
حنظل و لذت جماع و کیفیت سکرلر عقلله ادراکی و استدلالی ممکن اولمدیغی
کبی و قسم رابع علم لدنی دیرلرکه حضرت الله قتندن اولیاسنه الهام ایله موهبت
اولنور نیته کم قال الله تعالی و علمناه من لدنا علما بو حدیث شریفده که من عمل
بما علم اورثه الله مالم یعلم بطریق التوریث اعطا اولنان علم لدنی مراد در
پس ایمدی علما اوچ قسمدر اولکی قسمی عالم بالله ایکنجی قسمی عالم بامر الله
اوچنجی قسمی عالم بالله و عالم بامر الله عالم بالله اول کیمسه لردر که معرفت الهیه
آنلرك قلبنه مستولی اولوب مشاهدهٔ انوار حقده آنی مستغرق قیلور و عالم
بامر الله اول کمسه لردر که حلال و حرامی و حقایق احکامی بیلور ولکن اسرار
جلال الهی و معارف جمال الهی بیلمیه اما عالم بالله و بامر الله اول کاملردر که
طرفینی بیلور هم حقدن آیرو اولمیه و هم خلقله معامله ده اوله حضرت فخر رازی

ببو ذكر سائر العلماء و خالط الحكماء و جالس الكبراء حديث شريفنده رسول
اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك مرادى بو مذكور اولدن اوچ طائفه در علمادن
مراد عالم بامر الله حكمادن مراد علم و عملنى اتقان ايلمش عالم بالله كبرادن مراد
عالم بالله و بامر الله در بونلر ايله مجالستده منافع عظيمه واردر نته كيم شيخ عطار
حضرتلرى بيورر

بيت

بگذرى صحبت بمردان خدا
بهتر از صد سال بودن در تقى

بر اباك يبرك ابنك

معناى لطيفى سن بدركلنو حقوقنه رعايت ايدركه سنلو فرزندلو دخى سكا رعايت
ايليه بر و احسانا والدين فوكر فرض عين و عقوقلرى ايكى عالمده عيب و شين
اولديغى نصوص قاطعه ايله استدلال اولنمشدر فى الجمله حرف باده تفصيلى كنده
ايلدى

رسول الموت الولادة

رسول الحق معناسى معناى لطيفى موتك الجيسى ولادتدر يعنى بعد الولادة هيچ
بر وقتده آدم بوكه موتدن امين اولمامق نقل اولنوركه هر روز طلوع آفتاب عا
لمتاب ايله كهن دير خراب دوشن باب اولدقده بر ملك افراد عالميانه
بكر فقط زمرهٔ آدميانه خطاب ايدوب لدوا للموت وابنوا للخراب كلام
بلاغت نظامنى ابلاغ ايدوب دلدادهٔ زخارف دنيا و كردن بستهٔ علايق
شتى اولانلره مآل حال ماسوايى فرمان حق ايله بموت ايله اخبار و انبا ايدر

رفيق المرأ دليل عقله

معناى لطيفى كشينك رفيق عقله دليلدر بو مضمونده كلام متعدد سابقا بسط
اولنمشدر

رعونات النفس تتبعها

رعونت بطائت و استخفا معنالرينه در رعونات جمعيدر معناى لطيفى نفسك
بطيئه اولوب مستخفه اولملرى كنه و ير نفع ايراث ايدر يعنى زحمت و مشقتلره
آلكنده ايله خصوصا معنا نفس اماره يى كنه و حالنه قويوب احمال رياضت و بار
عبادت تحمل ايتميوب اهمال ايتملو دارينده مشاق و متاعب حكميه سبب اولور
احوال آخرت معلوم اما دنياده چونكه اصل خلقت نفس امر بالسوءدر معايبو
اشتغال ايله ضال و مضل اولوب بالجمله اخلاق رذيله جزئلادينقلى اولور مثلا
كبر و عجب و حسد و حقد و كين كبر از جمله معاذالله كبرلو اقتضاسى كنه ذاتى
بزرك و آخرى حقير كورمكلو و عجبك لوازمى كندوده محاسن كوروب آخرده
بولنان فضائلى بسند ايتمامكدر معان بو ايكى صفت ذميمه جمع ابناى زمانه
ايله معادات كافيدر بو حديث شريفده خير خواه امت عليه افضل الصلوات
حضرتلرى تفصيل بيورمشلركه الا اخبركم بشراركم من اكل وحده وضرب عبده
ومنع رفده وقال عليه السلام الا اخبركم بشراركم قالوا بلى يا رسول الله من
يبغض الناس ويبغضونه ثم قال الا انبئكم بشر من هذا قالوا بلى يا
رسول الله قال من لا يرجى خيره ولا يؤمن شره صدق رسول الله الشته بو مذكورات

نفس اماره ده اولدن سبعيت صفتلريدر كه بونلو حاجبى مدت حياتنده
الدم شونلردن خلاص اولماز بيت

بونلر ايچون ميم اولور بس مخلوق
بو جيدر امرى سكا مولد نلقو

دعونت لغتنده احمق معنالرنه دخى كلور يعنى بشريتين ادراك ايتميوب صفات
مذكوره ايله متصف اولوب بكمه يراحمق دينر وجود وجهلدر در دمنده انسانى ايكى كره
مجراى بولدن كرزده ده اولديغن بيلوب وجود موهو ميلو نار و بودى افتقار
واحتياج ايلمن فراموش ايدوب كندو يى بركون كبر وعظمت اثبات ايتملو حا
قتلو ذروهٔ علياپدر شعر

چوقده مغرور اولدكيم ميخانهٔ اقباله
بزنوالان مست مغرورك خمارين كورميشوز

بركون ايلدست بسته پايكاه جايكاه
بعد مغرور صدر اعتبارين كورميشوز

رؤية الحبيب جلاء العين
شفاء العليل لقاء الخليل مضموننه قريبدر شعر

للحب حلاوة وبالعين تذاق
ان كنت تراها بعيون العشاق
والهاجر لمرارة يعرفها
من خلد في جحيم نار الاشواق

بيت

بيت الوح آنده يعجازه مانند پير كنعان بنيجه دملر كريان اولدقدن صكره ملاقات
جانان ايله كامران اولنلر بو معنايى ادراك ايدر شعر

عاشق نبوده وبرده دم نعمه سش
اكر فذكر معجز كام انتظار چيست

در عاشق بروز نياورده شي
واقف نداكر محنت شبهاى تار چيست

رزقك يطلبك فاسترح

معناى لطيفى رزقك سنى طلب ايدرسن مستريح اول طلبده مضطرب اولمه
نظم

اذا استصعب الدهر لا تضطرب
فقد قال من لا يقول الكذب

ومن يتق الله يجعل له مخرجا ويرزقه من حيث لا يحتسب سعيله رزق مقدور
زياده ونقصان اولماز بجكسك وطلب البته توكلدر حضرت مولوى
قدس سره مثنوى رزق كم بايه مقور دركاه باش

ديو بيوردر حضرت عبد القادر كيلانى قدس سره فتوح الغيب نام كتابلرنده
بيورر ذكر اى فقير حامل الذكر زنهار ومن آزنهار حضرت حق بنى فقيرايلدى
بندن دنيايى منع ايلدى بنى عزت معوبة الفا وفلو من نعمتنى البال ايلدى
بنم اوزريمه آنى تفضيل ايتدى مع هذا ايكيم. دخى مسلمانلرك آبا وامهاتم. حضرت

آدم و حوّاده جمع اولور دیمیه‌سن اما نسللو حقنده ویریلدن جواب اولدرکه نسللو طفلکی حضرت حق حرّه خلق ایدوب ندای رحمتن ابلر سبزه صبر و رضا و یقین و شکوفهٔ علم و ایمان و توحیدی انبات ایدوب شجرهٔ ایمانی غرس و تربیه و تنمیه ایتدکی حوکون نشو و نماسی زیاده اولمقده در. پس ایمدی ارض قابلهٔ حاللو دوث وسباطهٔ مزخرفات دنیویه محتاج دکلدر. حضرت مولی دنیاده نسللو امرکن فارغ و اجور جزیلهٔ اخرویه ایچون سکا ما لا عین رأت ولا اذن سمعت ولا خطر علی قلب بشر مصداق اولان نعمی احضار ایلدی فلا تعلم نفس ما اخفی لهم من قرة اعین جزاء بما کانوا یعملون ای بما عملوا فی الدنیا من اداء الدوام والصبر علی ترک المناهی والتسلیم الیه فی المقدور والتفویض الیه والموافقة فی جمیع الامور. اما اول حکمه که حضرت رب غنی اکا دنیاده نعم بسیار ویروب قدرت و مکنت ویرمشدر. ایچوندر که آنک محل ایمانی ارض شوره دکدر. انده القای سباط اولمدیجه برشی بتمز. آنلو شجرهٔ ایمانی و ثمرهٔ عرفانی حفظ ایتمک ایچوندر. اکر غنا انده منقطع اولسه نبات ایمان قورییوب سبزهٔ ایمان پژمرده اولور فافهم. مصراع: اوچارهٔ کاربنده و بیمانه
بو تفصیله امعان نظر ایلین مستریح اولور.

رأی الحق عند غلبات النفس

معنای لطیف نفسلو غلبه‌لری قتنده حقه رعایت ایلر یعنی نفس امّاره سکا بر مکروهی ارتکاب ایتدرمک صددنده ایکوسن طاف شرع انوره میل ایدوب نفس اولکاره دفع منع ایلر. وامّا من خاف مقام ربه ونهی النفس عن الهوی

فانّ الجنّة

فانّ الجنّة هی المأوی آیت کریمه‌سی نفسنی هوادن منع ایدنلره مژده در.

رفاهیة العیش فی الامن

معنای لطیف عیشک رفاهیتی حال امنده در. مکر اعدادن امانت نعمت عظمادر. اوازه حقنده اولون زنده کانی بر رفاه حال تسمیه اولنور. بو کلامده بر نکته دخی اعتبار اولنه بلکه در که شنلو اعدای عدوسی نفسیدر. آنلو کید و مکرندن امان زماننده رفاهیت عیش میسر اولور. ایمدی نفس مطمئنه و نفس راضیه و مرضیه صاحبی اولمیان کمسه ایچون رفاه حال محال ایمش. مثنوی

نفس از در حالت اوکه مرده است
ازغم بی آلتی افسرده است

بو محلده دخی چوق بسط کلام اولنمه محتاجدر که ایفای مرام اولنه ولکن فی الجمله کشف اسراره مؤدی اولمغله براعهٔ خوش رفتاره رخصت خرام ویرلمدی

روایت الحدیث انتساب الی رسول الله

صلی الله علیه وسلم معنای لطیف روایت حدیث شریف حضرت رسول علیه السلام انتسابدر. حدیث رسول اللهی اسانید ایله ناسه اسماع ایتمکده و کتابت ایتمکده فوائد عظیمه واردر. حضرت شیخ صمدانی امام شعرانی رحمه الله مشارق نلک الانوار المحمدیه نام کتابنده بیان بیوردیغی اوزره فائدهٔ اولی ادنی مرتبه ...

عدم اندراسیدر زیرا اکر ناس جمله اودرلو شرعیه‌یی بیلمسه‌لر والعیاذ بالله تعالی
نصرت شریعتدن عاجز اولورلر خصوصا جواب ویره‌مزلر فائدهٔ ثانیه حدیث
شریف نقلنه ابتدا اولنجه تجدید صلاة وسلام و ترضیهٔ اصحاب کرامدر فائدهٔ
ثالثه کم اعظم فوائددر حضرت فخر کائنات علیه افضل الصلوات جنابنک دعای
خیرلرینه فائز اولمقدر زیرا کلام معنی امتنه تبلیغ ایلیسنه دعا ایدوب بیورمشلر که
نضّر الله امرأ سمع مقالتی فوعاها فاداها کما سمعها بی‌شک و ریب اول سلطان
قلمرو شهادت و غیبک دعالری مستجابدر و امام طبرانی رحمه الله روایتیله مصحح که
قال النبی صلی الله علیه وسلم اللهم ارحم خلفائی قالوا یا رسول الله ومن خلفاؤك
قال الذین یأتون من بعدی یروون احادیثی ویعلمونها الناس دعای اولدخی
ضادیجه ایله دخی روایت اولنمشدر نضارتدن دعا نعمت و بهجت و حسن دیمکدر دیو
تصحیح ایلمشلر بو تقدیرجه معناسی الله تعالی اول کمسه‌نی جمیل ایتسون اخلاق
حسنه ایله و اعمال مرضیه ایله مزین ایلسون دیمکدر سبحان الله نه عجب یار جود
بخش کشور نبوت که کندی ذات شریف خرامان ریاض علیین اولمغله
اعقابنه نادان مخزه دلو اصناف مکارمی منقطع و بریده اولمیه
شعر

ممدوح خدا که وصف ذاتی | منصفهٔ آسماندر صعز
شایان ثنا که معجزاتی | سردفتر داستاندر صعز

عجبا اول طبیب حاذق چاره‌ساز که بیمارستان عالم کون و فساده اعدی
عصات امتلو دوای برء الساعه‌ای ایچون ترتیب ایتدیکی ترکیب سنن
سریع التاثیره الی انقراض الزمان خلل رسیده اولمیه
شعر

ننه کرمی شو دکلو چوقدر | کیم کیسهٔ بحر و کاندر صعز

آخردن

آخردن اولدن فتیل و مرهم | زخم دل خونچکاندر صعز

فی حرف الزاء

زهد العالم رحمة وزهد العاصی مظلمة

معنای لطیفی عالم اولدر کیشینک زهد و تقواسی رحمتدر و عاصی اولدن کیشینک
زهد و تقواسی ضلالتدر زیرا اول نفسنی ظلمت جهالتده خصوصا ایدوب زهد
و تقوانک احکامنی بیلمز آدم علیله عامل اولمش اولور عالم عامل نعم کندو دیر
کرا جمله آثار صلاحی تأثیر ایدوب طریق حقه سالک و تقدیرنه صلاح حالک
اولورلر
شعر

هم جو را جوکه و بابی
عول و هم رد جویان احد
هست سنت ره جماعت جون رفیق
نه ره وی یار افتی در مضیق

اما زهد عامینک ضلالت اولماسی آنک ایچوندر که خود بخود قبل معرفة
الاحکام زهد و تقوایه محضا تقلید ایله اقدام ایدوب مصالح و مفاسدینی بیلمز ایکن
نفس و شیطان اغواسیله غرور ایله دشوب عیوب دیگر آنی تجسس
ایتمکه باشلار فی الجمله ریاضت راحبانه ایله صفوت درون بیدا و معجب
و کبره مبتلا اولوب استدراجنی کرامت قیاس ایدر و نیجه ساده دلان

دخی حقیقت و بطلان تمییزینه قادر اولمیوب دام مکسبنه کرفتار و آنلری
دخی جنکلستان ضلالتده دوشوروب دامن کریبان قبای عقیده‌لرین چاك
چاك ایدرلر نته‌کیم حضرت مولوی قدس سره بیوررلر مثنوی

کفت پیغمبر که احمق هر که هست

او عدو ماست غول و رهزنست

ای فغان از یار ناجنس ای فغان

همنشین نیکجوئید ای مهان

زوال العلم اهون من موت العلماء

اهون اسهل معناسنه‌در معنای لطیفی علمك زوالی اسهلدر موت علمادن یعنی
صفت مع الذات نفس الامرده فقط صفتك زوالی ذاتك زوالندن اهوندر
یالکز صفت علم زائل اولسه قابلیت علم بنه باقیدر بوکا و ملا موت علما مصیبت
عظمی اولدیغنی بیان بیوررلر حرف باده فی الجمله بو مضمون افاده اولنمشدر

زوایا الدنیا مشحونة بالرزایا

زوایا زاویه‌نك رزایا بار زیه‌نك جمعیدر رزیه مصیبت معناسنه‌در معنای لطیفی
دنیانك کوشه‌لری مصیبتلر ایله طولودر بیت

محن الزمان کثیرة ما تنقضی

و سروره یاتیك بالفلتات

یعنی بو دار محنتك هر طرفنه کیدلسه ذوق صرف و صفای محض یوقدر
البته هر نوشك نیشی و هر کلك خاری و هر کنجینه ماری ناچار موجود
مقرردر مع کنج با مارست و کل با خار و مستی با خمار

زینة الباطن خیر من زینة الظاهر

معنای لطیفی زینت باطن زینت ظاهردن خیرلودر یعنی کشینك اخلاق
حمیده ایله و خوی پسندیده ایله باطنی مزین اولمق خیرلودر ظاهری اثواب ذی
قیم ایله مزین اولمقدن بیت

پر هنکان طریقت بنیم جو نخرند
قبای اطلس آنکس که از هنر عاریست

حضرت مولوینك قدس سره مثنوی

ای برادر تو همان اندیشه‌ئی ما بقی تو استخوان و ریشه‌ئی

بی بیوریلورکه انسانك آدمی تنی محضا خندق اولدیغی ظاهردر جسدك
بیوده‌سی که عناصردر آنکا انسان اطلاقی بساطتی خلطلو برینه شاه اطلاق
اولنمق مثابه‌سنده‌در خلاصه کلام تنویر باطن ایله مرزوق اولانلر زینت
ظاهره بر چندان تقید ایلمزلر و آرایش ظاهره دلداده اولانلر وجودلرده اکثریا
صفوت باطن منعدم اولور بیت

از خود آرا طمع سیرت شایسته مکن
که برونساز درون ساز نکردد هرکز

ملکلری منازل کمالاته اقصای مراحله قدم نهاده اولدن ذات شریفلرندر اول
زیرا کامیبجی آنلرستر علو جاه ایچون بوکونه نقل بازکونه نمایان اولورلر
آنکچون جمیع برکسنک احوالنه اعتراض جائز دکلدر بیت

سر عارف بجز از دیدهٔ عارف نشناخت

شمس تبریز کند فهم که مولانا کیست

زیارة الحبیب اطراء المحبة

اطراء طراوتدن افتعال صیغه سیدر تازه لمکلو معناسنه زیارت مفعول مضافدر
معنای لطیفی دوستی دوست زیارت ایلمک محبتی تازه لمکدر زیارت اخوان
واجبار فوائد بیحساب واردر لکن شروط زیارت مرعی اولورسه اولکه نیت
خالص که حقاتن زیارتدن مرادی رضاء الله اوله ثانیا برمسلمانلو غیبتندن وهجو
بندن بحث اولنمیه ثالثا زایر ومزوره بربرینه مداهنه ومصافقه ایلمیوب حادقانه
صحبت اولنه رابعا فضلیه قوالازمه خطاء شرع انوردن خارج برفعل وقول اولمیه
اعاده که اهلدن بعض وجوده شیطانه بیولرمشلکه نیت صالح تحصیل ایتمینجه برادرینی زیارت
تحریك فاده عزیمت ایتمیه اکرچه شمده مروردن سلف صالحین بربرینه ارسال
سلامله اکتفا ایدوب تلاقی یه چندان رغبت ایتمزلردی زیارتك معناسی خوفندن
پس ایمدی زیارت خالصا ومخلصا اولورسه زایر ومزوره فائده اولور والا
ترکی اولی در روی مالك باسناد صحیح قال الله تعالی وجبت محبتی للمتحابین
فی والمتجالسین فی والمتزاورین فی والمتباذلین فی وروی الطبرانی من زار
اخاه المؤمن خاض فی الرحمة حتی یرجع ومن عاد اخاه المؤمن خاض فی ریاضا

الجنة حتی یرجع شعر

علیك باغباب الزیارة انها

اذا کثرت کانت الی الهجر مسلکا

فانی رأیت الغیث یسأم دائما

ویسأل بالایدی اذا هو امسکا

حرف السین

شکوی الضعفاء الشکایة

معنای لطیفی دفع مظالمه ضعیف اولنلرلو شکوی شکایتدر شکایت دخی باخلقدر
یا حضرت خالقدر درکاه رأفت پناه الهیه اجابت دعوات مظلوم محقق
اولدیغی حدیث شریفله ثبتدر

قطعه

زنهار حذر کن ناوک آه ضعفادن

سیرة المرء ینبئ عن سریرته

سیرت طریقت معناسنه در سریره کیزلو دیمکدر معنای لطیفی کشینک ذاهب
اولدیغی یول درونندهکی کیزلو اولدن اسراردن خبر ویرر مشهوردر کیمسه نك برت
وعادتی محبت علماء وصلحاء وانلرایله صحبت وانسیت اوله آنك قلبنده میل
علم وصلاح اولدیغی ظاهر اولور وعکسی دخی بویله در جهله وفساقه
محبت درونندهکی مرکز اولور فساد وجهل مشهوددر شعر

همه صحبت ارباب شرف باش که خورشید

با بر تو صحبت کند از سنك بر آورد

معادن خوش جوی درین باغ که آخر

آلوچه بالوز کرنلو برآرد

فی حرف الشین

شین العلم الصلف

معنای لطیفی علمک عیبی عالملو تمجیددر و فوق کل علم علیم مضمونندن بیلنلدف وکذا فوق بجوا من قال انی عالم فهو جاهل زیرا علوم کثیره وعرفان قصیددر جملهسنی تحصیل محال حضرت موسی علی نبینا وعلیه السلام ایله خضرلو احوالی معلوم ایمدی عالم عاقل اولدرکه هر زمان نفسنی تحقیر ایده وب تصلف وتمجیدره رخصت وادده اولیه

شعر

علم کسبیله رتبه رفعت | آرزوی محال ایمش آنجق
عشق ایمش هوز وآرعالمده | علم بر قیل وقال ایمش آنجق

شحیح غنی افقر من سخی فقیر

معنای لطیفی حریص وبخیل اولان غنی صاحب سخاوت اولودن فقیر صابردن زیاده محتاجتدر زیرا شحیح وبخیلک اقتضاسی دنکندی تنعم ودنی آخره انعام وانفاقدر اما فقیر سخی فی الجمله مالک اولدیغی نعمتی هم آخره بذل ایدوب هم کندیسی تمتع ایدر که بو صفت لوازم غنادندر اما حریص غنی مع افاکه هوسی جلب زیاده ایله ومالک اولدیغنی حفظ وحراستده اهتمامدن اضطراب وافکار کونا کوندن خالی اولماز بو صورتده فقیر سخی صابردن افقر اولمش اولور زیرا بو حالته فقیر بخیل غیر صابر اولورمیدر مصرع فقیر کل ذی حرص غنی کل من یقنع

شتمة

شتمة من المعرفة خیر من کثیر العمل

شتمة بوکی الذلو یعنی آز قوقودر دیرا بونده قدر یسیر معناسنهدر معنای لطیفی معرفة اللهدن قدر یسیر عمل صالحلو چوغندن خیرلودر معرفة الله عمل صالحی مقتضیدر یعنی معرفة اللهه مقارن اولورسه عمل قلیل معرفتسز عارف اعمال صالحهلک چوغندن خیرلودر عارف بالله اولنلرلو عملاری رجای جنت وخوف نار ایچون دکلدر نتهکیم زاهد خلقلو اولنلر عملاری بویلهدر نعم العبد صهیب لو لم یخف الله لم یعصه حدیث شریفی حضرت صهیب رومینلو رضی الله عنه عوفانه اشارتدر وحضرت امام علی کرم الله وجهه لم اعبد ربا لم اره ودخی ولو کشف الغطاء ما ازددت یقینا بیورهلای مرتبه احسانه اولان عبادتلو افضیلتنه شاهددر قوله تعالی هل یستوی الذین یعلمون والذین لا یعلمون

مثنوی

علم بنیادست وطاعت خانهٔ | بی اساسی که شود کاشانهٔ
علم باید تا عمل کنجی بود | ز آنکه بی دانش عمل رنجی بود

قال رسول الله صلی الله علیه وسلم حبب الی من دنیاکم ثلث الطیب والنساء وقرة عینی فی الصلوة نماز ایچنده اولودر قرهٔ عینلو مشاهدهسنه وارث اولدن دونیمنده نمازده وکاه ده ختم قرآن ایدرلدر اللهم ارزقنا بالارهم العلیة

فی حرف الصاد

الصبحة تمنع الرزق

معنای لطیفی صبحه یعنی بعد صلوة الصبح اویومق رزقه مانعدر حرف باده

بونلر مضمونی بیان اولنور — صمت الجاهل سترة

معنای لطیف جاهللو سکوتی حالنک پرده سیدر لکن ان تکلم قلبلو ترجمانیدر
اکثریا جاهللو قلبی علم وحکمتدن تهی وخالی وافکار مزخرفات ودنیویه ایله مالی
اولمغله کلامی دخی خیردن عاریدر بناءً علیه اصمت وسکوتی احوالنی ستر ایلوب
ماهیتی بلنمز. اما تکلم اینه جک صورتده خطاسی آشکاره اولوب رسوای اولور

بیت در سخن گفتن خطای جاهلان پیدا شود
تیر کج چون از کمان بیرون رود رسوا شود

بیت وفی الصمت زین للغبا وانما
صحیفة لب المرء ان یتکلما

صاحب الاخیار تأمن من الاشرار

معنای لطیف ابرار مصاحب اول که یرامزلردن امین اولورسون فی الحقیقه
صحبت اخیار آدمی اصلاح ایدوب شرور اشراردن بعید وامین اینه جک محتاج
دلیل دکلدر بیت

سگ اصحاب کهف روزی چند
پی نیکان گرفت ومردم شد

فی انقطاع المجرة

قطع الطمع مما رجاه غیر الله

معنای لطیف اللهدن غیری یه طالب اولنلر سعی ضایع اولدی ایکی عالمده فائز

اولنلر

اولنلر طالب حق اولنلردر مطلوبلری غنی نعمتلر ایله طالبلرینی دخی اکا کوره در

شعر

ولو مانی الضمیر دائما هوا بمکه جهد ایت
خلاصه مخلص اولدر بو اخلاص قلهودر
ایدر توحید باری یه اشارت سوزنیه بافسل
جهان آیات توحید ایلر تا پای مملودر

الله بس باقی هوس مضمونینه عمل ایدنلر سلطنت دعوی فقره تبدیل ایدیلر من کان
فی قلبه غیر الله تخصه فی الدارین الله فالزبده اولنلرینی ذلة جاهی جاه
تنک ونامی شوق وعار تحویل ایدیلر

بیت

دست بر سینهٔ دریا کرد چون صدف
موکر طالب آشنای عالی بالا شود

حزب الحبیب اوجع

اوجع اسم تفضیلدر مفضل علیه معلوم اولمغله حذف اولنمشدر تقدیری اوجع
من حزب العدو در جمله الله اکبر قبیلندندر معنای لطیف دوستلرک حزبی وجعیه
زیاده در دشمنلر حزبندن زیرا دوستدن مأمول اولان لطف وعفو ایکن
خلافی ظهور ایدنه کره وجع مضاعف اولور بریسی لطف وعفوک عدم ظهوری
بریسی وجع ضرب خصوصا که سخن تخلی حاصل اولادن زخم ایچون امید
بهبودی مستحیلدر بیت

صبر بر زخم زبانها کن که هر تیغ زبان
کعبهٔ دل را بود خار مغیلان دکر

في حرف الطاء

طرح الامثال

طاكرطاء وسكون راء مهمله ايله ومرطيرانه معناى لطيف كنديى امثالكم طيران
قبل خوف جنبد الفت ايلم وكنه دن اعدا اولنلره دخي چوق ثلث اتمم زيرا
آندن دخي كنه وفره اد نا ابر صحبت السنز . شعر

مشو باكم از خود مصاحب كراو غافل
برابر صحبتي بارز از خود كزينت
كرانى مكن باير از خود كه او نيز
نخواهد كه باكند ان خود نشينه

بس ايكى كشي نعمان اقران وامثاليله الفت ايتملو كركه

بيت

كند هم جنس باهم جنس پرواز
كبوتر با كبوتر باز با باز

بالوده بو مضمونده بعض كلمات سبقت ايلدى في حرف الظاء المعجمه

ظلم المرء يصرعه

اصراع بيقمق يعني يرلو اتكه بر يرنمى باحوب . بيقمق معناى لطيف كشينك ظلمي بعض
وبايمال ايدر مصرع منتقمدر بر آدمى مولد نكه
اكثر يا ظالمك عمرى قصير اولوب موت اير يشوب افتاده خالو هلاك اولور

باخود

باخود من طاف الحق ربدى عظيم ايله بيتلا اولوب هم صورى هم معنوى
ظلمك نشانه سين بغلنلر . بو عبد فقير بعض تحرير ايده سمع عاقبت قطع نظر
بكرمى اوتوز سال مرورى خلالنده نه دوه انام ظالمانك زمان طغيانلرى
وهلاكلو وقتل ومصادره ايله ويريشانى اولاد واتباع وتعلقاتلرين يا
لمعاينه مشاهده ايتديكم رؤس عددى متجاوز دره . نظم

بتاغ دولو هم خرابين هم بهارين كورمشوز
بز نشا هكه غلوه روز كارين كورمشوز
طوب آه انكساره بايدار اولمز بينه
عرصه جاملى نيچه سلكين حصارين كورمشوز

ظل الكريم فسيح

معناى لطيف كريملو سايه سي واسعدر . يعني صاحب كرم اولانلرك سايه
كرمى واسعدر كه نه وجه ايله نه ذى رديف ايتمز ديملو اولور ياخود ظل ايله مراد
تعلقات واعوان وانصار اولوب الانسان عبيد الاحسان نحوانسجه
اتباع واشياعي چوق واحسانه دبه لمى اولنلرغبته كشى اوملقن كنافر
اولور وجهدر

بيت

كرم بباغ ارم كرم بود كرم بخورد
بكوش هو كه كفتتم كرم بكت كرم

في حرف العين

عقوبة الظالم سرعة الموت

معناسی ظاهردر وفیه اسئلة واجوبة معلومة عند الاهالی

علو قدر المتقین

معنای لطیف متقی اولنلرك قدر و مرتبه لری عالی اولدی ان اكرمكم عند الله اتقیكم كریمه‌سی منبئ در حتی كافیدر لكن تقوانك تعریفنده علمانك بر چوق اختلاف ایلمشلر بعضیلر بیورمشلر كه تقوی اول مرتبه‌نك اسمیدر كه بركیمسه‌نك ظاهر و باطن عملاریله قلبنده اولان نیتلری خلق عالم اعلام ایلر اول كیمسه‌یه نجات كلمیه

اصل متقی ناحق حق ایلر و بن ما سوی اللهی باكلیه احراق ایدر

عدو عاقل خیر من صدیق جاهل

معنای لطیف دشمن عاقل صدیق جاهلدن خیرلودر اكثریا دشمن عاقل قصد اضرارینده كه مكافات عمل خوفیله جرأت واقدام ایدمز اما صدیق جاهل نیك و بدی تمییزندن عاجز و ذاهل اولمغله قصد احسان ایله اساءت ایدوب بعد الوقوع بسط اعتذار ایدر

دشمن دانا به از نادان دوست

بیت

دلی دوزر دل آبایوسغ اسكی دره

نیلیم یاپدیغنی بعد خراب البصره

فی الغین المعجمة

غنیمة المؤمن وجدان الحكمة

مؤمنه

مؤمنه غنیمت حكمتی بولمقدر بعضیلر حكمتی الحكمة هو الاصابة فی القول والعمل دیو تعریف ایتمشلر و بعضیلر دخی الحكمة تحقیق العلم و اتقان العمل وبنا علی كلا التقدیرین حكمت علم و عملك اجتماعندن حصولیات اولور منه قال النبی صلی الله علیه وسلم من اخلص لله اربعین صباحاً ظهرت ینابیع الحكمة من قلبه علی لسانه معنای حدیث شریف بركیمسه قرق صباح اخلاص ایله عمل ایلر حكمت چشمه‌لری آنك قلبندن لسانی اوزره ظاهر اولور پس حكیم اول كیمسه‌در دیراكه گوشه حقی اعطا ایلیه عبد مؤمن بوصفتله حكیم بولدقده صحبتنی بكا حظ منتهی غنیمت بیلور ومن یؤت الحكمة فقد اوتی خیرا كثیرا

غلام عاقل خیر من شیخ جاهل

غلام حدیث السن و شیخ پیر معناسنه در معنای لطیف عاقل اولان تازه یكت جاهل اولان پیردن خیرلودر زیرا عقلك اقتضاسی پیراهن حركت وجهالت لازمی طفلانه در شناعتدر

شعر

قامت همچو كمان ابهملی　　ناز ابروی كمان بی نمكست

زانكه پیر آن حسن گوشترا　　هم لباس بجوان بی نمكست

فی حرف الفاء

فخر المرء بفضله اولی من فخره باصله

معنای لطیف كشی كندی فضلی ایله فخر ایتمك اولودر اصل و نسبیله فخر ایتمكدن

بر نسب نیست نسبت مردم | هر بجن را بر نفس خود شرفست
شرف در نجوهر خویش است | نه ز پاکی جوهر صدفست

وامّا بنعمة ربك فحدّث فحواسنجه جناب رب الور بابك احسان ابدیکی نعم ظاهره و باطنه ایله اظهار شکر ایتمك نیجه کبرایه مؤدی اولور كلّموا النّاس على قدر عقولهم امّا اصل و نسبیله فخر ایتمکلك چندان فائده‌سی سارده دکلدر آنکیچون که اکر سامع فرومایه اولور لطف حقه دمایوس اولور اگر سامع شریف النسب ایسه شرافت نسبت نجابت انسانه کافی اولمق زعمنده و شوب تحصیل فضائده متکاسل اولور بر تقدیر فاخره و سامعه زیاندن خالی اولماز اگر فاخر ذات فضیلتمند ایسه فاذا نفخ فى الصّور فلا انساب بينهم مضمونیجه نسبك فائده‌اخرویه‌سی اولمدیغن بیلور کن عبثه شغل ایتمش اولور بو وجهله ملوم اولور اگر فاخر فضیلتدن عاری ایسه نعم الجدود و بئس المولود هات ما عندك دیوب الزام ایدرلر نته کیم حضرت امام علی کرّم الله وجهه بیورر شعر

فان یکن لهم من اصلهم شرف
یفاخرون به فالطین والماء

رباعی

لا فضل الّا لاهل العلم انهم
على الهدى لمن استهدى ادلّاء

ای طبع بجست رشته باکبر و منی
دانسته تمام خلق را دون و دنی

موجا کر

موجا کررسی لاف اصالت چه زنی
چون اصل تو از آب و گلست یا آب منی

نقل اولنور که آیت شریف نازل اولدقده سبط رسول خدا نور دیده فاطمه ازهرى امام حسین رضی الله عنه بطل الحسب والنّسب دیوب و اخر بکا ایدیلر اصحاب کرامدن بعض وجود یا ابن رسول الله سز حبیب خدا و على المرتضى و جناب زهرا جگر گوشه‌سی اولدیکز نه ایچون دلتنگ وار در دیه کلیکزده و ان لیس للانسان الّا ما سعى کریمه‌سیه جواب ویردیلر بیت

الهی با عزّ پاکان تو | مکن یکدم از یاد خود غافلم

فى كلّ قلب شغل

معنای لطیفی هر قلبده بر شغل وار در یعنی هر کسك قلبنده بر کودن فکر وار در که بر برینه بکزه‌مز آنکیچوندر که طبایع ناس متحده دکلدر حدیث شریفده وار داولمشدر که الا وانّ فى الجسد مضغة اذا صلحت صلح الجسد كلّه الا وهى القلب و حدیث آخرده کلمشدر که المرأ باصغريه بقلبه ولسانه ان تكلّم تكلّم بجنانه وان تأمّل تأمّل بجنانه قلب اقلیم وجودده سلطاندر سائر اعضا و جوارح رعیت منزله‌سنده در بالجمله اعضادن صدور ایدن افعال و اقوال آنك فرمانیدر پادشاه صالح اولدیغی صورتده جندیسی دخی صالح اولور الا بذكر الله تطمئنّ القلوب قلب افکار پریشاندن خلاص

اولوب صلاح پذیر اولمق انکا اطمینان وسکون کلملو ذکر الله آنده مستقر و متجوهر اولمغله اولور غیرته ببر ابر محالدرته کیم بیور مشلردر رباعی

تا دل زبر و زیلو جهان کوتا هست

زین پیش ولی بود و بهز آن اندیشه

اکنون هم و از الا اللهیست

قلب سلیم دیو بو یله قلبه اطلاق اولنور ونیاده وعباده بو یله قلبلو صاحب نجات بولور والا فکر کوناکون ایله عبادتلو چندان فائده سی اولماز بیت

آیته بکم طاعتک حلووتی یوق

قار حلواسی کبی لذتی یوق

فی الجمله بو محله مناسب اولدیغی کلمات بوزنده افدم تنظیم سللو تحریر قلندی بیت

تن الفتی نصف ونصف فؤاده

فلم یبق الا صورة اللحم والدم

فاز من سلم عن آفات نفسه وفاز من ظفر بالدین

معنای لطیف نفسلو آفتدن سالم اولدیغی فوز ونجات بولدی و دینه ظفر بولدیغی کیمسه فوز ونجات بولدی کی نفسنه بسعوت یاب اولنلر رتبه کمال ایله کامیاب اولدن وجودن نیلدر الکم شیطانی خوانندن بهره منددر یعنی مراتب محمدی ایله کامران اولدیغی ارجمندلرکه محققین اولیاء کرامدر الا ان اولیاء الله لا خوف علیهم ولا هم یحزنون دیوان ازل ازده دست روح و روانلرینه

وریلن

وریلن منشور سعادتلو عنوانیدر دینه ظفر بولمق کمال تمرین ایله منه بن اولوب حقیقتنه دسترس بولمقدر بونده دخی مراد سلم پایه کمال عالج اولمقدر بیت

هر کس در حرم عشق تو محرم نشود

هر ابراهیم بدر کاه تو ادهم نشود

مرد نادری نیارد زهر عالم بخدای

مصطفی وار کزین هر دو عالم نشود

فلجلك خصمك بالاحتمال

الفلج کالفلس الظفر والفوز معنای لطیف سنك خصمکه ظفر بولمقلغله صبر وتحمل ایلردر

بیت

چو کاو ایمن پایدت خرد هی

چو خرتن بجور کسان در دهی

دیملندر کر خصمدن مراد نفس اماره اولور بو صورتده اشغال طاعات وعبادات تحمل ایله نفس اماره یه غالب اولورسن دیملو اولور بهادران رشته جهاد اکبر کارنده حافظ حصن شرع شریف محفوظ بن محمد رحمه الله حضرتلری بیورمشلرکه من ابلی محاسن نفسه ابتلی بمساوی الناس ومن ابصر عیوب نفسه سلم من رؤیة مساوی الناس دبعض صنادید طریقت دخی من اراد ان یبصر طریق رشده فلیتهم نفسه فی الموافقات فضلا عن المخالفات دیمشلر وحاشمی سعدی رحمه الله بیورمشلرکه ربما اصلی رکعتین وانصرف منهما وانا بمنزلة من ینصرف من

الرفق من الحياء حضرت خداوند جهان آفرینلو غنی عن العالمین اولدیغی
وقیاس وعقل وفهمدن جلال وعظمت وکبریاسی برتر ایه وکبیر بیلنلر تا
عبد نالو حق عبادتک دیمکله عجزلرینه اعتراف ایدرلر بالجمله مقدور ومجهودلرین
عباداته حقه صرف ایمکله بیله شعر

اعتصام الوری بمغفرتلو عجز الواصفون عن صفتلو
تب علینا فاننا بشر ما عرفناك حق معرفتلو

قیدت نعمة من کفرها

معنای لطیفی نعمه شکر ایتمیوب کفران ایدنلو نعمتی فارسه اولدی یعنی زائل اولدی
دیمکدر شعر

شکر انعام منعم ازلمی
آن مز کفران که محض کفرانست

هست کفران فزون زکفر ازان
که مثال کفر کفرانست

کفران شکرلو ضدیدر شکرك فضیلتی بوندن اسبق بسط اولندی مثنوی

شکر نعمت نعمتت افزون کند
کفر نعمت از کفت بیرون کند

فعل المرء یدل علی اصله

معنای لطیفی مرادا بیان اولندی فرع الشیء یخبر عن اصله

معنای

معنای لطیفی شیئلو فرعی اصلندن اخبار ایدر مشهوردر کیمه نك اصناد یکرفعیدر
اکرچه اری بخیل ایسه ده محال اولور واعقابنده فی الجمله ظهور ایدر الکریم ابن الکریم
جدلرینك صفتیله متصف اولوب سخاوکرم جبل کولتروب فعلاً یعنی خبر ویرر
الولد الحر یتبع باباء الی

فضل العاقل علی الجاهل کفضل البدر علی السهی

السهی نجم السین کوکب خفی یمتحن الناس به ابصارهم سها اول کوکب خفیدر که
ناس آنی کورمکه باصره لرین امتحان ایدرلر غایت بصر حدیده محتاجدر که آنی
کوره معنای لطیفی عاقل اولدن کیمه نلو جاهل اوزرینه فضیلتی ماه بدرك
سها اوزرینه فضلی کبیدر عاقلدن مراد امتثال اوامر الهی واجتناب عن
النواهی ایدنلردر وجاهل ایله غرض بونلك مقابلیدر که امر ونهیه امتثال وامتناع
ایله نفیه ایتمیوب انجق همان مانند حیوان جوع وعطشی ال ویردکجه نفسی
نفسی اروا واشباع عادتی بحکم ادای مکتوبده اهمال وتکاسل مقتضای طبیعتی
اولوب شعار اسلامیه دن فقط کزنده دستارینه واقتصا ایله بجرد زبانینده کلمه تو
حیددن غیری احکام دین ایله مشغول اولمیه اما مشغول وجود مسعود که افعال
واقوالی معقول ومنقولدن بیرون اولمیوب دائما احکام شرع محمدی کاری وسلوك
سنن سنن احمدی از جان ودل مختاری واکل وشرب وقیام وقعودی خصوصنده
اتباع سلف صالحین واتصاف اخلاق پسندیده واعتیاد سجایای سنجیده
مواددنده پیر ومشایخ دین اولمق شرف روزکاری اولور فی نفس الامر اول

اول معتود جاهل الامياندن لرزه شب جهار دوه نور پاش اولدن بدر منير ابدالتميمه
باره ایجوه بافیلن بهای صغیر قدر بحسب المرتبه فرق عظیم واردر مصرع

وجود مردم دانا مثال زر طلیست بیت

تا دری شهوت و هوا خواهی شب

از من خبرت کر بی نوا خواهی شه

فكاكو المرأ في الصدق

فکاک کر فایز خلوص معنایله در معنای لطیف کشینلو شه‌دن خصوصی حمله اقتدر
النجاة فی الصدق مضمونیدر دارینده مؤمن و موحده صدق و خلوص باعث خلوص
و نجات اولدیغی نصوص قاطعه ایله اثبات اولنمشدر دعوادر صدق کذب مقابلیدر
راستکوی و راستکار اولان وجود شریف لدمحال هر دو جهانده ایمن و رستکار اولدیغی
واضحدر شعر

آستان رسته انه روز شمار

جهد کون فاتو رستکاری کن

نادران رسته رستکاری شوی

اندرین رسته راستکاری کن

کلمات اکابر دندر که بیورمشلردر فضای پهنای سخن اندر فراخته در که متکلمک
پای بیانی آسیب سنک خلاف ایله آزرده اولور تا که کل صدقا: چمن سخنده بوی
نثار بهره مندی اولنمجی سزاوار مروت دکلدر که انامل دست نفس ناطقه خار
وعده زخم خورده اولور شعر زبان با کرا حیفست بسیار

که ازلوث

که ازلوث دروغ آلوده سازی

اگر یابر نداری ازره صدق

سرازکر دون کردان بر فرازی

بزرکان دینه بر ذات کزین بیورمشلرکه خدا اکر کذبک عتاب و عقاب مجازاتی و
صدقک ثواب بیحساب مکافاتی اولمز عقل ینه کذبدن احتراز ایدوب جانب صدقه
میل کوستردی اول سببدندرکه دروغ بیفروغ قائلنی حقیر و خوار و میان آدمیانده
بیقدر و بیمقدار ایدر بیت

آنکجی آفتی بکم و کاستی

از همه غم رستی اکر راستی

منقولدر که مستوره خیط وحیت نام سنده بیر جان برابرینه نصیحت وبنه سیافته
بوکوی کلام سوده منه نسطیر ایتمشلرکه اکر استرسن بنی نوع انسان سندن خائف
و ترسان اولورلر دروغکوی اولمه زیرا مردم کذاب بی مهابت اولور اکر چه آن
شمشیر آتله محافظه ای ایجیله اطرافلرنده آماده اولورسه ده بعض بر دولتمندلوکر
شمشیر زبانی جوهر صدقدن ساده اولورسه ده آن شمشیره بارز برای اظهار کوکب اطرافنده
آماده اولورسه ده نظر خلقده بنه بر شکوه و مهابت اولور نقل اولنورکه حجاج ظالم بر
جماعت سیاسته امر ایلدی جونکه اول جماعتده بریسنه نوبت ایرشدکی دیدیکه ای امیر
بنی عفو ایله زیرا سنده اوزرنده حقم واردر حجاج دیدیکه بنم اوزرمده سنک نه کونه
حقک واردر جوابنده فلان دشمنک سنک ایجون ناسزا سوزلر سویلدکی و تختیانر
سنی قدح ایلدی بن آنی منع ایلدم و سکادشنام ویرمکدن آلیقودم دیدکده حجاج بو
دعوای اثباته قادرسن کواهک وارمیدر دیدکی بر غیره اشارت ایدوب

بو دخی منلو بیلدیری مسموعیدر دیدی اول اسیر دخی اداء شهادت ایدوب بن
بن دخی اول وقتده حاضر ایدم بو آدم صادقدر دیدکده حجاج اول شاهده چونکه
سن دخی اول وقعه‌ده موجود ایمشسن نیچون سن دخی اول دشمنی منعده مشارکت
ایتمیوب ساکت اولدك دیدی اول اسیر اسکوی اولوب بن سنك دوستك دکل ایدم
که عداوتم وار ایدی آنکچون سکوت ایلدم دیوب طوغری سویلدکده ایکیسنه دخی
اطلاق فرمان ایدی بریسی ثبوت حق ایچون اولا بریسی استقامتی ایچون و بادء
ناسده آن کان الکذب ینجی فالصدق انجی مثل اول زمانده بیدا وظاهر اولدی

شعر

راستی انجاکه علم برزند
بارکه حق دست بهم برزند

راستی آور که شوی رستکار
راستی از تو ظفر از کردکار

چون سخن راست آری بجای
ناصر کفتار تو باشد خدای

فرقة الاخوان محرقة الجنان

جنان فتح جیم ایله قلبدر معناسی لطیف اخوانك آیریلغی قلبی یاقیجیدر بیت

فی فؤاد المحب نار هوی احر نار الجحیم ابردها

خصوصا که هم مرب و هم مطلب اولان یاران دینك فراق محبت اشتیاق یاقوب
خاکستر ایتدیکی تمام ینقلیدر قبیلندندر احوال وجدانیه تعبیر وادا دن
ابیه در بیت جان ویرلن یولکده جزیده آه الاکوسند نه آیرلق

نته کیم

نته کیم حضرت سلطان الواصلین پیر دستکیرم روشن ضمیرم حضرت مولانا من
کل الوجوه اولادنا قدسنا الله بقدس سائلة العلیا معاصر اولدیغی بعض زمانی ملوکه ارسال
بیوردقلری مکتوب کرامت مصحوبلرنده فراق یاران دینده اولان فریاد و زاری
عبادت اولدیغنی بیان بیورمشلر عبارت لطیفه‌لری تیمنا بعینها تسطیر اولنوب تعمیم
فائده ملاحظه سیله خدمت ترجمه‌سنه استشراف اولندی

دیباچه مکتوب حضرت مولانا قدس سره

بسم الله الرحمن الرحیم باری تعالی چون خواهد عنایت ولطف ودولت وسعادت را
بربنده کان خویش مقیم وپیوسته کرداند اورا توفیق شکر دهد که اکر صد بار تلخی بدو
رسید وبکبار شیرینی آن بکبار شیرینی را صد بار بصد عبارت بصد مقام باز کوید وآن
صد تلخی را بکبار هم باز نکوید الا تلخی فراق یاران دین که افغان کردن از فراق یاران
دین تسبیحست وقرآن خواندنست وسنت انبیا علیهم السلام که ایوب علیه السلام
با چندان رنج که هیچ دل طاقت ندارد وعظمت بلای او شنیدن با آن همه زبان او
از شکر دران هشت سال روزی خالی نکشت چون درد فراق یار دین یعنی عیال
او که هم درد وهم نفس او بود در دین بوو رسید فریاد بر آورد که مسنی الضر فریاد
یاران دین مرد دین داند

ترجمه

حضرت باری تعالی کندی عبادی اوزرینه چونکه عنایت ولطف ودولت وسعادتی
دائم ومتصل قلمق مراد ایلیه اول بنده اکحاله توفیق شکر ویرر اکر آکا یوز کره آجیلق
ایریشوب بر کره حلاوت ایریشورسه اول بر کره ایریشن حلاوتی یوز کره یوز
عبارت ایله یوز مقامده نقل ایدر واول آجیلغی بر کره هم نقل ایتمز الا یاران دینك
فراقندن افغان ایتمك تسبیحدر وقراءة قرآن مقامنده در وسنت انبیا علیهم السلامدر که

ایوب علیه السلام بو قدر رنج و زحمتده که هیچ بر کوکل آنک عظمتی ملوسنی استماع
طاقت کتورمز. اول قدر بدایله آنلو لسانی شکر بسندن شکردن خالی اولمادی
چونکه فراق یاردین که یعنی آنلو عایله‌سی که آنک غم دردی و غم نفسی ایدی آکا
ایرشدی آنی مسنی الضر مضمونیله فریاد ایلدی قدر یاران دینی بنه مرد و بنا
بیلور انتهی بیت

تیره از جنبیت افزاید که چون در فصل دی
زدع یاران باشه از وی حظ عیاران او فرست

فطنة المرأ تدل علی اصله

فطنت ذکا معناسنه در معنای لطیف کشینک ذکاسی اصلی اوزرینه دلالت ایدر
اکثریا کریم الاصل اولنلر ذکی و فرومایه‌لر اغباوت و بلاهتدن مشتکیلر در بیت

فی المهد ینطق عن سعادة جده

شم الانوف من الطراز الاول

فی حرف القاف

قبول الحق من الدین

معنای لطیف حق قبول ایتمک دینندندر یعنی قبول کلام حق متدین اولنلر ایدر
میل اباطیل و عدم قبول حق لدا بابایان بی باکلرین یعنی آلوده کان لوث مناهی
اولدن ناپاکلرین شانیدر رباعی

تا ره نزود کسی بمنزل نرسد
تا جان ننهد بعالم دل نرسد

ترجمه

اگرچه جهان بگیرد انوار قبول
یک شعشعه جز بمرد قابل نرسد

قدر فی العمل تنج من الزلل

تنج ضم جیم ایله جواب امردر مجزومدر اصلی تنجو در فعل مضارع مخاطبدر زلل
فتح زا و فتح لام اولی ایله بو محلده خطا معناسنه معنای لطیف عملده تعیین مقدار
قیل که خطا و سهودن نجات بوله سن یعنی کنجایشک یعنی حوصله طاقتک اولمیه‌جق
امور عظامه طالب اولوب عملکده عدن حذر ایله و کندی مقدارک قدر عمل ایله قانع
اولکه خطادن سالم اوله سن نته کیم لسان الغیب رحمه الله بو معنایه تنبیه بیورر
بیت

ای مگس عرصه سیمرغ نه جولانگه تست
عرض خود میبری و زحمت ما میداری

قسوة القلب من الشبع

معنای لطیف قلبک قسوتی توقلقدندر البطنة تزیل الفطنة دخی بو معنایه
مشعردر صلحادن بعضیلر قلبک التنده معده‌لری بر چولمکه تشبیه ایلدیلر که آتشده
قاینیه و بخاری مافوقنه صعود ایلیه یعنی کثرت بخار قلبی مکدر ایدوب سیاه
ایدر حضرت فاروق ابن الخطاب بیورمشلر که سزی بطنه‌دن حذر ایلک
زیرا بطنت حیاته ثقلت و مماته رائحه منتنه‌در حضرت امام شافعی رحمه الله
بیورر که اون التی سنه دنبرو بکا شبع کلمنجه طعام بیمدم زیرا شبع بدنی تقیل
بر قسوت و فطنتی ازاله ایدر و خواب کتورر و آدمی عبادتدن کسعون ایدر

اول کیمسه نلر که بطنتی قوت اوله فطنتی حیات بوله قوله تعالی کلوا واشربوا ولا تسرفوا انه لا یحب المسرفین قال النبی صلی الله علیه وسلم افضلکم منزلة عند الله اطولکم جوعا و تفکرا وابغضکم الی الله کل یوم اکول شروب مثنوی

چونکه شیرینی زنند او تلخ مرد

چونکه او تن را پرسته جان بدرد

منقولدر که هارون الرشیدلو فرقۀ نصارادن بر طبیب حاذق وار ایدی علی بن حسین واقدی جنابنه رضی الله عنه دیدیکه سزلرک کتابکزده علم طبه متعلق برشی یوقدر مع هذا علم ایکیدر علم ادیان علم ابدان دیدی علی جواب ویردیکه حضرت حکیم ازلی جل جلاله بر کلمه ده علم طبی جمع ایتمشدر اول کلمه ولا تسرفوا کلمه سیدر نصرانی دیدیکه سزلرک پیغمبرکز طبه دائر برشی خبر ویرمشدر علی دیدیکه رسول علیه السلام بر حدیثده طبی جمع ایتمشدر اول خبر لطیف المعدة بیت الداء والحمیة رأس کل دواء واعط کل بدن ما تعود در حدیث شریفیدر بونی ایشتدکده نصرانی تسلیم ایدوب سزلرک کتابکز و پیغمبرکز جالینوسه طبدن برشی ترک ایتمامشدر دیو اعتراف ایلدی

مثنوی

نان کلست و کوشت کمتر خور ازین

تا نمانی همچو کل اندر زمین

چون گرسنه میشوی سگ میشوی

تند و بدپیوند و بدرگ میشوی

چون شدی تو سیر مرداری شوی

بی خبر بی پا چو دیواری شوی

بس دمی مردار و دیگر دم سگی

چون کنی در راه شیران خوش تگی

قول المرء بخبره عما فی اصله

معنای لطیفی کیشینک سوزی اصلنده اولان نسنه دن خبر ویرر

قوة القلب من صحة الایمان

معنای لطیفی قلبک قوتی ایمانک صحتندندر ضعف ایمانندندر که آدم هر شیدن قورقوب اندیشه لو اولور قضا و قدره ایمانی قوی اوله نده کیشی جناب حقه تفویض امور ایدوب اسبابدن قطع نسبته رجوع ایدر بو صورتده ما شاء الله کان وما لم یشأ لم یکن فالتی فهم واذعان ایلیوب قوت قلب حاصل اولور

قاتل الحریص حرصه

معنای لطیفی کیشینک قیمتی شو ایشدرکه آنی کوزل ایدر یعنی کیشی هو دیلی ایو بیلورسه کندی قیمتی معلوم اولور نسنه نلک قیمتی مقداریدر مثلا صنایع شریفه اربابیله صنایع خسیسه اصحابلو میاننده کفائت اولماز خیاط و بساط و نوتاب و قصاب زردوز و کلخن فروز برابر دکلدر بونلر بر جزو روح علم و اصل اولان علمای عاملین محضا فیلو قال الله تعالی ایدنلر صد هزار مرتبه برتر و اعلادر که انلر معرفة الله موفق اولوب معلوملو شرف قیمتندن الکتاب شرف ایتمشلردر حسین میبدی رحمه الله دیوان حضرت علی شرحنده رضی الله عنه

بیت

معنای لطیفی ... [illegible] ... ابدی ...

[illegible]

لا فضل الا لاهل العلم انهم
علی الهدی لمن استهدی ادلاء

بیت شریف بیانیاتنده در که زمرهٔ علماکه حضرت سید الاصفیا علیه ازکی الصلوات
واعلی التحایا آنلر حقنده ورثهٔ انبیا بیورمشلر محققلر و مجتهدلردر زیرا آنلر حقایق
و دقایق اشیایی بیلورلر غیریده نسبت وارث معنویلردر نته کیم صدقه و زکاة
صوریه فرزندان صوری یه حرامدر صدقه و زکاة معنویه که سائره غیره تقلید
وتبعیه اولحظ تلعو ابنای معنویه حرامدر بناء علی هذا علماکه مقام تحقیقه
ایرشوب عقبهٔ تقلیدن نجیلر وارث اولورلر انجهای کلادر لکن بو وجهده
دیرکه وراثت صوریه ده نقصان وکمال اولدیغی کبی وراثت معنویه ده دخی
کمال ونقصان واردر پس ایمدی هرکس معلومی مقدارنجه وراثتدن
محروم اولماز حسین میبه بنلو مرادی وارث کاملدر وعلما حقنده آیات
واحادیثله ثابت اولدیغی مراتب عالیه رتبهٔ کاملکوره در نته کیم حضرت
موسی صلوات الله علی نبینا وعلیه جنابنه اولنان خطاب عزت کبریا نوسل
بن خسته اولدم سن بنم عیادتمه ایتمدک و بن جایع وعاری اولدم سن بنی
اطعام واکسا ایتمدک دینلدکده اللهی سنك ذات پاککه عروض حوادث و
عوارضدن منزهسن ومنزه هدر بو خطابه نه در جناب عزتلو نه اراده بیوردیلر
دیو سؤال ایتدکده جوابنده فلان وفلان قوللرم بو حالده مبتلا اولدیلر اگر سن
آنلرو احوالرینی تفقد وتدارك ایتمش اولیدك بنم رضای شریفمه آنلرا ایلدیکی
دیو که فانهم منی فانهم   قطعه   ابن شنبوهٔ عشق هرکس را نبود

نته کیم

نته کیم حضرت مولوی قدس سره العزیز بیورر   مثنوی

کار پاکانرا قیاس از خود مگیر
گرچه ماند در نوشتن شیر وشیر

قرب الوشاد آمرض

معنای لطیفی اشاره قریب اولمق حظ در

قدر المرء ما یهمه

معنای لطیفی کشینك قدر وقیمتی نه ایله مراقی اولدیسه شیئ مقداریدر   رباعی

گر در طلب لقمهٔ نانی نانی
ور در هوس گوهر کانی کانی
فی الجمله حدیث مطلق از من بشنو
هرچیز که در جستن آنی آنی

فی حرف الکاف

کلام الله دواء القلوب

معنای لطیفی حضرت اللهك کلامی قلوبك دواسیدر یعنی تلاوت قرآن
کریم امراض قلوبه که اخلاق ذمیمه در عینیله دوادر معلوم عزت او
لسونکه تلاوت قرآنك روحی حضور مع الله در حال تلاوتنده لکن بوگونلو

مشاهده سی بر شیخ کاملڭ اعانتنه محتاجدر حتی حین تلاوتده قلبی متفرق
اولمیه ادنی مرتبه مشاهده اولدر که بو کلام لطیفی کلام حقدر ملاحظه سی
نصب عین اوله و احکام قرآنیه ایله عمل ساعی اوله بوندن اسبق کشیده سلك
بیان اولنمشدر ایدی انفتاح قلب ایچون اوچ شیئه ملازمت لازمدر بریسی
تلاوت قرآندر ایکنجی فتح قلب ازاله امراض قلبیه دن عبارتدر من اراد ان یتکلم
مع الله فلیقرأ القرآن حدیث شریفی فکر اولنمالی هنگام تلاوتده مراعات ادب
الزم و اوجبدر

مثنوی

سر من از ناله من دور نیست
لیك چشم و گوش را آن نور نیست

قال النبی صلی الله علیه وسلم ان القلوب تصدأ کما یصدأ الحدید قالوا وما
جلاؤها یا رسول الله فقال تلاوة القرآن و ذکر الموت قوه تصدی الی توسیخ
کثیر ذنوب باطلمق معناسنه در قرآن کریمك ظاهری حروفله تکلم اولنوب قلوبده
حفظ اولنور اگر حقیقتی ظاهر اولیدی آنك سطوات نورینه سموات و ار
ضینده طاقت اولمازدی آنکیچون حق تعالی بیورر لو انزلنا هذا القرآن علی جبل
لرأیته خاشعا متصدعا من خشیة الله لکن جناب ارحم الراحمین اول حقیقتك انوارینی
قلوب و السنهٔ ناسه آکا مطیع اولمغیچون کسوت حروفله ستر ایلدی بونك مثالی
آکا بکزر که بر کیمسه حقیقت ناری نون والف و را ظن ایدر آکا جواب ویریلور که
اگر حال بو منوال اوزره اولیدی لفظ نار اوراق اوزرینه کتب اولندقده حقیقت
نار اوراق و خامه طاقت گتورمیوب سوزان اولوردی پس ایمدی صور حروف
بدن ایله روحه بکزر نته کیم شرف روحله در کذلك شرف حروف روح معانیسی ایله در

فجمله سن

فجمله سن عظمت قرآنی بیلملو مراد ایدرسن عظمت متکلمی تصور و قلبکده احضار
قیل عرش و کرسی و آسمان و زمین و ما فیهن و ما بینهن موجود اولان
مخلوقاتی که ملائکه و انس و جن و حیوانات و بونلردن غیریدر و تذکر ایت که بو
جمله نك خالقی واحددر و بو جمله کورانك جمله سی آنك قبضهٔ قدرتنده در که اگر عرش و
فرش و ما بینهمایی هلاك ایلسه مملکتندن بر شی ناقص اولمیوب سلطنتندن منعزل
اولماز بلکه ملك و ملکوت آنك استغناسنه نسبت آفتابه ذره و دریاده
قطره در بلکه دخی کمدر اشته سن بو جبار ذات عظیم الشانك کلامنی قرائت
مراد ایدوب و آنکله مخاطبه ایتملو و کتابنده اولان جمال علم و حکمتنی مطالعه ایتملو
استرسن بو ملاحظه‌یی دستور العمل ایده سن

بیت

تا کس از درد رحیم عبه قرآن بار نیست
جز دل پاکان درین محرم اسرار نیست

لا یمسه الا المطهرون نص شریفنجه ظاهر مصحفه طهارتسز وضع دست جائز اولمدیغی
کبی حقیقت معانیسنه دخی باطن قذرندن تجرید اولنمدقجه جنابت باطنه دن طاهر
اولمایه اشتلو دیده ایله وضوء معنوی ایدنلره ظاهر اولور قلب بر قسوت و خاطر
مشتت ایله تلاوت ایدنلره

بیت

گر تو قرآن بدین نمط خوانی
ببری رونق مسلمانی

مضمونینه تفریع اولنور ذوق معنویسنه واصل اولنلردن بعض وجود مکرمه
بیورمشلردر

نظم

حتی لو آیاتی حجابن رفع ایدوب جیقدی یوره

يك حوالوده طينت ايده مز تأويليني
اهل فضله قولنق ايت دامان خدمت در ميان
تزلو ايدوب اهل وجودلو جمله قال وقيلى

كفاك من عيوب الدنيا ان لا تبقى

معناى لطيف دنيانك عيوبندن سكا اول قدر كافيدر كه سنى ابقا ايتمز يعنى سنى اعوام وعصرلر ايله بو كلام اقسام مجازدن انبت الربيع البقل قبيلندندر في الحقيقة بر عيبدر كه واحد كافيدر

بيت

بار نايار از دوست مرا دوستى را انشا به اين غاره

كمال العلم في الحلم

معناى لطيف علمك كمالى حلمده در حكما ديمشلر كه خوان نفيس علمك نمكى حلمدر بوكا شاهد حلم قلب اولمق ملح اولور حلمك محاسنى بوزدن اقدم بيان اولنديغى حلم عاقلده لازم وخرقه جليله علماء الرجال زيرا انسان مخالف طور آداب و مناقض احكام كتاب بعض حركات كورديكى معان في الحال عنف تفسيق و تضليل اتميوب رفقه وقول لين ايله بلكه تعريض وكنايه ايله سويلمك كركدر تا كه اول كمسه متأثر اوله اكر بوكا حكمايه وضع اتميوب خلافن ايدرسه كار كر اولمادى فقودلر قودلينا بو دعوايه حجت كافيه در

شعر

لم ار مثل الرفق في يمنه — يستخرج العذراء من خدرها
من يستعن بالرفق في امره — يستخرج الحية من جحرها

كفاك

دوكس نحظر حضرت شاه ولايت ... في الجنة ... بيت من بيت دار في ... المذنبين ... الى الذهاب ... الاعقاب ... المحشر ... الحساب ... الجنة واما في النار ... خاطر ... نعلم

كفى لو تفاعل لي بالموت

معناى لطيف سكا كنايات ايدر نوع وغم جهتندن موت علاقوق في الحقيقة اسباب دنيايه علاقه ايله درون مال ومال ايكن بننه موت ايله رحلت ايدوب بالجمله رخت و بخت واولاد وعيال وخانه وعقار واملاك واموالدن ترك ايدوب تنها وتار بر مكانه كيدوب بلكه سنجاب وسمور دالجنده نوع نشو ايله تنعم معتاد اولمش بدن حشرات بيشماره مثلا مور ومار ترده كاه اولاجق شايبه مرادن مبرا براز ... بيچاره انسان زمره غفلتده مستغرق اولمغله بونلرى تفكر ايتمز بر ... نفسانيه ايله شاد مان وفوات مرادات نفسانيه ايله محزون وكريان اولور الناس نيام اذا ماتوا انتبهوا والاصبح علاف كاه اولورمى موتدن بيوك غم وهم اولماز

بيت

كورشده و حسرت ابدى قبر لو عذابى اوله
خوش تماشا كاه ايدى حشر لو حسابى اولمه

كمال الجود في الاعتذار معه

معناى لطيف كمال جود وسخا اكلر بيله اعتذار ايتمكده در بو مال بالاده تفصيل اولنمشدر

كافر سخى ارجى الى الجنة من مسلم شحيح

معناى لطيف كافر سخى دخول جنته اقرب جادر مسلم بخيل وحريصدن كه معلوم اوله كه كافر سخى سخاسى سببيله الله كلوب آخرت ايمانه توجه ايدوب جنته كيده

مثنوى

قبيح كافر زا بخورى منكريه
كر مسلمان مردنشا بار ايسه

اما مخبر صادق خبر ویرمشدر که البخیل لا یدخل الجنة دخی بونلر کبی نیجه اخبار صحیحه
ایله بخیللرک عدم دخولی ثابت اولمش مادامکه بخلدن منعزل اولمیوب بخلی ترک
ایدوب توبه و رجوع ایلیه   بیت

خوی بد در طبیعتی که نشست
نرود تا بوقت مرگ از دست

مفسرلرندن بعضیلری دیمشلر که فرعونده سخا صفتی وار ایدی حضرت الله فرعونه
انجق اسمیله یاد ایلدی اما نمرود علیه ما یستحق غایت بخیل اولدیغندن نامنی
نامناسب ایله یاد ایمیوب فرعونه فبهت الذی کفر دیمکله علی وجه الکنایة ذکر اولنمشدر
مع هذا ایکیسی دخی کافر ایکن سخا سببیله بر کافرک کافر آخر اوزرینه رجحانی
واردر   پس ایمدی سخا اهل اسعد مرده اولدیغی وقتده دخی مرتبه ممدوح و بخیل هم
یا برده مذموم اولور ایمش فهم اولنور   بیت

نتوان بکرم بنده خود کرد جهان را
اینجاست که چو کس که بخلست کریمست

کفران النعم مزیلها

معنای لطیفی کفران نعمت نعمتی ازاله ایدیجیدر بو مضمونده کلمات معنا تحریر اولندی

کفی بالموت واعظاً

بالموت لفظنده اولان با زائده در   معنای لطیفی واعظ اولمق جهتندن
موت کفایت ایدر هر کس بر وجه یقین موتک وقوعنی بیلوب خواه

ونا خواه

ونا خواه ترک مالللو ایده جکنی تصدیق ایدنه کرکدر که مقتضای عقل اوزره
دائم و ابدی اوله جق آخرت ایچون آماده اولوب زاد راه عقبا اولان
اعمال حسنه یه سعی ایلیه زیرا عاقله سائرلرک موتی واعظ و ناصح اولور بونلر
دخی تفصیلی سبقت ایدی

کفی بالشیب ناعیاً

الناعی هو الذی یأتی بخبر الموت کذا فی الصحاح ناعی شول کیمسه یه دیرلر که
خبر موت ایله کله   معنای لطیفی موتی اخبار ایتملو جهتندن قوجالق کفایت
ایدر   حضرت نظامینک بو ابیاتی بو کلامک بیاننده کافیدر   شعر

حدیث کودکی و خودپرستی
رها کن کان خماری بود و مستی

چو عمر از سی گذشت و یا که از بیست
نشاید کرد چون غافلون زیست

نشاط عمر باشد تا چهل سال
چو با پنجه رسد ریزد پر و بال

پس از پنجه نباشد تن درستی
بصر کندی پذیرد پای سستی

چو شصت آمد نشست آمد پدیدار
چو هفتاد آمد افتاد آلت از کار

بر هشتاد و نود چون در رسیدی
بسا سختی که در گیتی
وز آنجا گر بصد منزل رسانی
بود مرگ بصورت زندگانی

وگر صد سال مانی ور یکی روز
بباید رفت این کاخ دلفروز
پس آن بهتر که خود را شاد داریم
درین شادی خدا را یاد داریم

كفى للمحسود حسده

معناى لطيف حسوده حسدى كفايت ايدر يعنى حسوده حسدى مقابله سنده ترتيب جزا لازم دگلدر حسد بر عذاب اليمدر كه حسود دائما انكله معذبدر شعر

حواجه خلق ديمش اوچ خصلت
بودر ره نجات اندن احد
سوء ظن داخى نظيره يعنى
فال بد ايتمك اوچنجيسى حسد

وخبرده وارد اولمشدر كه دب اليكم داء الامم قبلكم الحسد والبغض يعنى سزدن اول كچن امم طوائفده اولدن سزه ده حركت نهانى سرايت ايلديكه اول حسد وبغضدر حسد قسمت اقسام ازلى بر اعتراضدر ومحسوده ظلمدر نته كيم

بعض

بعض افاضل بو معناده بيورمشدر شعر

الا قل لمن كان لي حاسدا — اتدرى على من اسأت الادب
اسأت على الله في فعله — لانك لم ترض لي ما وهب
فجازاني بان زادني — وسد عليك وجوه الطلب

پس غيرت الهى اقتضا ايدر كه بازار حسد كاسد اولوب امورى ادبار ويبوده وبازار محسود پر سود واحوالنده دائما اقبال وزياده اوله حضرت پير هراة خواجه عبد الله انصارى عليه رحمة البارى مناجاتنده بيورر كه هر كه دانست كه قسام ازلى در قسمت خطا وظلم نكرد از حسد رست

بيت

چونكه ظلم ايلمدى حكمده قسام قضا
پس نيچون حاسد دون ويريه اول حكمه رضا

حضرت امام غزالى قدس سره بيورر كه حسدك اسباب موجبه وعلل مستلزمه يدى نسنه در اولكى عداوت ايكنجى تعزز اوچنجى تكبر دردنجى تعجب بشنجى خوف فوت مقاصد التنجى حب رياست يدنجى خبث نفس ولوم طبيعت اما عداوت بر شخص آخره عدو اولنجق آنك نعمتى زائل وامر عاقبتى نكبة راجع وآئل اولديغن استر اما تعزز محسود اولان كيمسه جاه وولايت يا علم وحكمت يا مال وثروت صاحبى اولوب حاسد آنكله تعزز وترفع ايتمسن ملاحظه وتأمل ايدوب عدم تحملندن ناشى نعمتك زوالن طلب ايلر كه آنك زوالى كندويه ترفع وتكبر احتمالى اوله اما تكبر اولدر كه حاسد محسوده تكبر وترفع

ومحسود اکا تذلل وتخضع ایتملو اسه محسوده واصل اولدیغی نعمت وشرف حاسده
تذلل ویروب وبونلر اکا کیدی بر طرفا اولیجق نفسی بو صورتده متألم اولوب
نعمت وشرفلرک زوالنی استر اما تعجبلو مثالی بودر که کفار خاکسار جناب رسا
لتپناهی بر خلعت نبوت ایله تشریف اولنه یغندن تعجب ایدوب وأأنزل علیه الذکر
من بیننا ابعث الله بشرا رسولاً دیوب شرف نبوتلرینک زوالنی وعدم حصولنی طلب
وتمنی ایدرلر ای فرقه اذکیا بر خفی دکلدر که حقیقتده بو قسم قسم ثالثه رجوع
ایدر اما خوف فوت مطالبلو ماده‌سی اولدر که ایکی شخص یا خود اشخاص
بر مراد معین ومطلوب مخصوص طلب ایدوب هر برینه حاصل وجمله طلوب
اکا واصل اولمق احتمالی اولیوب تزاحم حصولی قلوبده تزاحم انتقامه مؤدی
وتحاسده حدوثنه منقض اولور بو جنسدندر زوجه واحدلو خواتینی اکا حرافت(?)
اطلاق اولنور کمال محبت وترجیح زوجلر بینه تزاحم ایدوب تحاسد ایدرلر ونده مای
مقربان ملوک وسلاطین وتلامذه استادان اساطین وبونلر کبی کمر اراسنده
اولدن تحاسد بو قسمدندر اما التنجی حب ریاستدر آنلر مواقع اولدر که بر کیمسه علم
وکمال ویا جاه وجلال ویا ثروت ومال ده رئیس وعدیم النظیر وبکانه روزکار
اولمق استه بعض ابنای نوعنده کندویه مشارکت واو انفراد ادعاسینه بکی(?)
دائره‌ده مداخلت قلم ایله آنلر اول زوال نعمتن وکندونلر انفراد وبقاسن
استه ووزرا اعلا آرارنده اولدن حسد بو قسمدندر اما خبث نفس ولوم
طبیعتدن حاصل اولدیغی حسدلو وقوعی کثیردر زیرا بعض اراذل ناس بعض
بعض اعالی واکاسه(?)لده بر شیء بغض وحسد ایدوب مجالسده آنی تنقص وذم
ایدر یا دایدوب زوال نعمتندن فرح وشاد اولور یا انکر هر کز اراارنده عداوت یا
تعرض وتکبر یا طلب مرتبه‌ده مشارکت احتمالی یوقدر بلکه محسود ابرا احلد(?)

آشناو مشاهده سیله دیده کیج نظری قطعا روشنا اولمامشدر محض خبث
نفس ایله لیئمندن لوم ودنائت طبع خبیثندندر وبو مقوله نفوس صاحبی
دائما معذب وممتحن وسائر کیمسه لر عزیز ورفیع اولدقجه بو ذلیل وممتهندر وبو
قسم حسدک علاجی عسیر وبو مقوله مزاجلو صاحبی داوایذیر دکلدر زیرا سببی
ذاتیدر کاه اولور که بو اسباب حسدک اکثری بلکه جمله‌سی بر شخصده مجتمع
وبو مقوله حاسد غایت قوی وپایدار قلعه‌در نعوذ بالله من شرور انفسنا ومن
سیئات اعمالنا

فی حرف اللام

لین الکلام قید القلوب

قید بو قاغی یر دیرلر معنای لطیف کلاملو بو مشافلق(?) وملایمتی قلوبلو
بو قاغویسیدر یعنی لطف سخن جذاب قلوبدر خصوصا که مداهنه دن وکذبدن
عاری اوله بو کون متکلملو احبابی کثیر اولور زیرا بالخاصه کلام لینه قلوب
میل ایدوب صاحب کلامه عدد قرا ایدر بر کیمسه آداب کلامی وحسن خطابی
ولطف جوابی بیلسه هر کیمکله صحبت ایلسه البته سامعلو کوکلی اول متکلم
طرفنه منجذب اولور ذکر اولنان اسلوب اکثر یا اهالی استانبولده
جوق بولنور وسائر بلده‌ده دخی بو کون آدم محبوب القلوب اولور شعر

العلم زین والسکوت سلامة   فاذا نطقت فلا تکن مکثارا
ما ان ندمت علی السکوت مرة   ولقد ندمت علی الکلام مرارا

لیس لسلطان العلم زوال

معناى لطيفى غلبهٔ علم ايچون زوال يوقدر حضرت مرتضى كرم الله وجهه بو بيتلرده
دخى بو مضمونى بيان ايبورمشلردر — نظم

رضينا قسمة الجبار فينا — لنا علم وللاعداء مال
فان المال يفنى عن قريب — وان العلم باق لا يزال

بموت ابن آدم وينقطع عمله الا عن ثلث علم ينتفع به وصدقة جارية وولد صالح
يدعو له حديث شريفنده دخى علمك بقاسى ايما اولنمشدر الى يومنا هذا بيك سنه‌دن
متجاوزدر كه بعض علماده حضرت امام على كرم الله وجهه جنابلرندن موروث علوم
واردر مثلا جفر وعلم روحانى كبى — شعر

اى مرتفع ز نسبت ذاتت لوشان علم
كلك گهرفشان تو رطب اللسان علم
دست مجد ذاتت ستون زيج شود
انجاكه فطرت تو زند سايبان علم

وسائر اعزهٔ كرام ومشايخ عظام ومؤلفين ذوى الاحترامدن باقى قالدن
مؤلفات وآثاركه عقود تعداد وشماردن بيروندر تا انقضاى دوران باقى
وفنا پذير دكلدر بوكلده علمدن مراد علوم نافعه‌در بو نزد اسبق علملر وعلمانك
اقسامى افاده اولنمش ايدى — بيت

علم دين فقهست وتفسير وحديث
هركه خواند غير ازين گردد خبيث

لويرى

لويرى العبد الاجل ومروره لا ينقص الامل وغروره اجل مدت وامل
رجا معنالرينه‌در معناى لطيفى اكر عبد مؤمن اجلنى واجلك كچديكنى كوريرى
رجانى ورجانك غرورى حكايه ايتمزدى يعنى مدت عمرلو سربعا مرور ينى نظر
بصيرت ايله كوروب معاينه تحصيل ايديدى طول املى واكاغ النمكى ترك ايدوب
نقل ايتمزايدى حضرت رسول كائنات عليه افضل الصلوات الدنيا ساعة
فاجعلها طاعة بيوردقلرى زمان حاله اشارتدر مثلا زمان ماضينك محل
تداركى اولمديغى ظاهر وهويدادر وزمان آتى كه مستقبلدر موهومدر وجودينه
حكم اولنماز پس ايمدى انسانلوعمرى دمان بولنديغى حالدر بعض علما
حال ماضينك آخرى ومستقبلك جزء اوليدر ديمشلر بو صورتده حاللو سرعت
مرورى عدم استقرارى معلوم اولور اسيتلاى كرمستى غفلتندندر كه انسان
بيچاره بونى فراموش ايدوب كوزى كوزى طول امل ايچون تخمين وتدبير ايدر
العبد يدبر والقضاء يضحك لكن بونكته دخى معلوم عزت اولدركه غفلت دخى
جملهٔ حكم الهيه‌دندر ديمشلر زيرا نوع انسانده غفلت اولمسه بو عالم كوردن فساده
خراب اولوردى
مثنوى

استن اين عالم اى جان غفلتست
هوشيارى اين جهانرا آفتست

شعر

تجنا عن مواقع الشكر — لمد فنابنابه وامه
سيد منعم على العبد حتى — غفلة العبد عنه من انعامه

لكل غم فرج ولكل داء دواء

معنای لطیفی هر غم ایچون گشایش وهر درد ایچون دوا و درمان واردر

بیت

آن شاه مع العسر که یسرش نفاست

شاد برآئم که کلام خداست

طریق نور بخشیده اولوردر ویشللو دیده‌یه دائم‌ای درونلرینه غم گلدکده شاد اوللقدر آنکچون غم وکرب یرینی تعاقب ایتمکده در [illegible] معلوم [illegible] محظ بسط والبته هر در ایچون دوا مقرردر لکن طبیب حاذق لحاجدر فانهم

لیس الشهرة عن الرعونة

رعونت حق واسطه جامعانه در معنای لطیفی لباس شهرت گیملک نفس اماره‌نك رعونتندندر لذات دنیویه وشهوات نفسانیه معرکه‌سنه اوچ نوعدر اولکیسی ماکول ومشروبدر که طعمه نفسه والزم نفسه در ایکنجیسی مناکحدر که حسن جاریه ومستحسن محبوبه‌در اوچنجیسی ملابسدر که ذی قیمت اقمشه متنوعه والبسه مرغوبه‌در اگرچه فی الجمله تزیین اظهار نعمت ایچون اولورسه انواع شکر دندر برامر معتبودر لکن تفاخر ملاحظه‌ده بولنوب الرنلو جار [illegible] واحمر واصفر کمان [illegible] ورداری در برابر ایتمك رعونتدن وبقای کبردندر حق طریق صوفیه‌ده خرقه گیملو موت احمر ایله تعبیر اولنور

بیت

از خود آرا طمع سیرت شایسته مکن

کو بر ونمازدر ونشان نکرده خوکه

لیس للمحسود راحة

معنای لطیفی

معنای لطیفی حسود ایچون راحت یوقدر تفصیلی آنفاً گذار ایلدی

لیس الشیب من الغم

معنای لطیفی قوجالق غمدن معدود دگلدر زیرا اوجاع واسقامدن عبارتدر

لئن قومك تحبب ولئن قولك تحبب

معنای لطیفی قومکه ملاطفت ایله که محبوب اوله‌سن وکلامکی ملایم ایله که محبوب اوله‌سن

كل عداوة مصلحة الا عداوة للحسود

معنای لطیفی هر عداوت ایچون صلح واردر الا حسودلو عداوتی ایچون صلح یوقدر

بیت

كل العداوة قد ترجى ازالتها الا عداوة من عاداك من حسد

زیرا حسود محسودڭ نعمتلو زوالندن غیریله تسلی اولماز صحبتدن مستوفی افاده اولندی اما اعلای دین سیما ابو حامد غزالی رحمه الله احیای علومده اخلاق ذمیمه‌دن بکان یکان عدد جنس بتوفیق العیاذ بالله تعالی بر کبیره‌دن مبتعد اولوب آنك ازاله‌سی عنیم محسودی اولدن زیاده تعظیم وتکریم ایتمکدر حوبا کر حاسد محسوده تعظیم وتوقیر ایله بیاده ارزه محبت ظهور ایدر بو کوره‌رده محب محبوبك سوء حالنی استماعك امر مقرر در الرجح دیمشلردر

بیت

حسد قلب عدو لطفله زائل اولماز

سنگه مضمر اولور آتش آب ایتمز اثر

اما لطف واکرام حاسه طرفندن اولیغی دخی فتنه علاج پذیر اولمسنده بر له بوقدر

فی حرف المیم

ما ندم من سکت

معنای لطیفی سکوت ایلیه‌ن کیمسه نادم اولمدی حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم بیورمشلر کو اکر کلام سیم خام اولورسه سکوت زر خالصدر بیت

شنوزال در اول دخی وار سکوت قبل سکوت

مزور در ایجی کوزم لعلدر ویا یاقوت

حضرت امام غزالی رحمه الله بیورمشلر که صمت وسکوتلو وجوب ولزومی بو دلیل عقلیدن معلوم اولور که کلام درت قسمدر قسم اول نافع محض قسم ثانی مضر محض قسم ثالث نفع وضرری مشتمل قسم رابع نفع وضردن خالیدر مضر محضو تکلم جائز دکلدر بو شبهه وضرر ونفعی مشتمل اولانلو کذلک زیرا ضرری نفعنه دکر. حتی تکلمده چکیلن زحمت زیاده اولور ایکیسندن خالی اولان دخی ناجوز درکه زیرا عبث محض وتضییع زمان ووقتدر که موجب خسران وقت در پس ایمدک همان نافع محض اولور قالدی معلوم اولدیکه کلاملو اوج ربعندن سکوت واجب همان ربع واحدلو نطق مناسب ایمش ونافع محض اولنده دخی آفات خفیه اولمق ریا وتصنع و غیبت وتزکیهٔ نفس کبی محتملدر فاننده ظهوری آفتاب عالمتاب ظاهر اولدیکه جناب رسالتپناهلنه صلی الله علیه وسلم من صمت نجا بیوردیغی عین صوابدر

وفصل

وفصل خطاب وجوامع الکلمدر که اوتیت جوامع الکلم مقتضاسنجه مخصوص حضرت رسالتپنابدر زبدهٔ ارباب یقین نور الدین عبد الرحمن جامی قدس سره السامی بهارستاننده بروجه ایرنجی از ذهاد آثارندن ذکر حکمت

بو چهار کلمه براخته کویا بر تیر در

که چهار کمانز انداخته در

ملوک سالفه دن کسری دیمشدر که دوکه سویلدیکم سوزدن پشیمان اویلدم ونیجه کره سویلمدیکمدن پشیمان اولوب خالی وخوندهٔ غلطان اولمدم قیصر دیمشدر که بنم ناکفته یه قدرتم کفته دن زیاده در یعنی اولرسنه یه که سویلدم سویلمکه قادرم واولرسوزکه آنی سویلدم آنی اخفایه قدرتم یوقدر خاقان چین دیمشدر که چوق واقع اولور که سویلملو ایجون اولور پریشانلق سخت اولور سکوت ایجون اولور پریشانلقدن ملك هند بو معناده ایراد ایتمشدر که هر کلم که بنم زبانمدن جسته در بنم دست تصرفم اندن بسته در وهونسنه که آنی سویلمیه‌یم اکا مالکم ویلدیکم سویلدم الترسیم سویلیم

شعر

بحر دی رازنه از فاش ونهان

مثلی بیك بر زبان رفته

کین چو تیر آست مانده در قبضه

وان چو تیر آست از کمان رفته

المجلس العلم روضة الجنة

معنای لطیفی مجلس علم جنت باغچه‌سیدر بوندن اسبق علم شیلو وعالم

عاملرك احوالی تفصیل اولنمش ایدی بو محلده دخی اجمالا بیان آخرایله ذکر
اقتضا ایدی فصل الخطابده مسطوردر کی علمای ظاهر اوچ طائفه‌در مفتیان
و مذکران و قضات اما مفتیان ایکی قسمدر قسم اول عالم دل و عالم زبا
نلردر و انلرده علم و عمل خوف و خشیت و تقوی و ازهد و تخطیل و نشر العلم
له ایتمشلردر و مال و جاه دنیادن نظرلرین قطع ایتمشلردر انما یخشی الله من
عباده العلماء بونلرك حقنده‌در قسم ثانی عالم زبان و جاهل دلدر انلرك
کوکلنده خوف و خشیت الهیه یوقدر و تعلم و تعلیم علمدن مرادلری تحصیل
ثواب آخرت و قرب حق دکلدر بلکه تتبع کتعلیم تحصیل جاه و اموال دنیا
و اقبال ناس و مناصب و مراتب ایچون ایدرلر اتقوا کل منافق علیم اللسان
حدیث شریفی بونلرك حقنده وارد اولمشدر
شعر

آلوده مشو بحرص درم جان عالمان

وین خاری از کزاف به پیشان نمیدرشت

دردا و حسرتا که به پایان رسید عمر

وین حرص امر ده ریك بر پایان نمیدرسد

اما مذکران که واعظلردر اوچ طائفه‌در اولکیسی آنلرکه بر قاچ محلده مصنع
مسجع کلام حفظ ایدوب علم دینه‌دن بعض صور سویلر قبول خلق و مطلب
و امور دینه متعلق کلمات مکتسبه اثنای وعظده وزرا و امرایه مدح و ثنا
کاری و صدور اکابر و اغنیا و اصحاب مناصبلو مناقبی خلوصه کفتاری
اولوب کاه کاه اظهار تعصبله ایقاظ فتن ایدوب عوام ناسی سمت

تعصبه

تعصبه اغوا و اغوا و کاه احادیث مطعونه و موضوعه نقلیله جلب منافع و
تحصیل حطام دنیا ایلر معاذ الله بونلر عالم زبان و جاهل دللردر بونلرك
مجلسندن احتراز لازمدر ایکنجی اولر طائفه ملحاکره کلاملری الله ایچون و ثواب
آخرت ایچون اوله و بدعت و ضلالتدن دوررلر و تفسیر و اخبار و آثار اسلاف
کبار نقل ایلرلر و جادهٔ سنت سنیه و سیر سلف صالحین ایراد ایدوب خلق
وعظ و نصیحت و حکمت ایله طرف حقه و صراط مستقیمه سوق ایدرلر و زهد
و ورع و تقوایه دعوت ایلرلر ادع الی سبیل ربك بالحکمة والموعظة الحسنة
امرینه امتثال ایتمشلردر اوچنجی اول طائفه‌لردر کیم مشایخ دینه کرم عنایت
حقله جذبات ایله سلوك راه دین و سیر عالم یقینی تحصیل ایتمشلردر و مکاشفات
الطاف الهیه درن علوم لدنی بولمشلردر و بر تو انوار صفات حقده بینای
حقایق معانی و اسرار اولمشلردر مدت عمرلرنده کندی نفسلرینه واعظ اولوب
و فرمان عظ نفسك ثم عظ الناس و الا فاستح منی کلامیله کامل اولمشلردر بونلر حکم
شرایله دعوت خلقه مأموردر
رباعی

مردان رهش زنده بجان دکرانند
مرغان هواش ز آشیان دکرانند
منکر تو بدین چشم بریشان کایشان
بیرون ز دو کون در جهان دکرانند

پس ایمدی بوکونه وجود شریفلرك مجلسی جنت عاجله اولدیغی بین الظهوردر

اما قضاة دخی اوچ قسمدر قاضیان فی النار قاض فی الجنة حدیث شریفندن
علما شروح احادیثنده دیدکلری اوزره بو قسملو صفتلری معلوم اولور بو مخزونده
ایرادی ما نحن فیه ایله در ذکلر

مصاحبة الاشرار رکوب البحر

معنای لطیف اشرارله مصاحبتده در یا ده کشتی ده سوار اولمق کبیدر حذف مضاف
واردر تقدیری رکوب سفینة البحر در یعنی اشرارک صحبتی محل خطرده کشتی یه
بنمک کبی اگرسلامت بولورلر دخی بر قاچ زمان طبیعتنده اثر باقی قالور وعن
عبد الله بن عمر رضی الله عنهما انه قال قال رسول الله صلی الله علیه وسلم لا یرکب
البحر مؤمن الا حاجا او معتمرا او غاز فی سبیل الله تعالی فان تحت البحر
نارا وتحت النار بحرا واراد بهذه الکلمة تهویل امر البحر وخوف الهلاک منه
کما یخاف من ملابسة النار کذا فی شرح السنة اولا مخافتلک برقیسی تموج دریادر
برقیسی دخی کشتی ده یا سماوی یا خود ریحیه ایجندن بر آفت ایرشمک خوفیدر
برقیسی دخی موافق روزکار بولنمیوب دور و دراز کردان اولمق و بعض
دشمنانه تصادف ایلمک خوفی واردر برقیسی دخی خود نخود دریاده دوشوب
قضای غرق اولمق خوفیدر بونلردن سالم اولوب منزل مقصوده وارسه
آبلر که طبیعتی بارد و رطبدر تأثیرندن تغیر مزاج دخی محتملدر کذلک اشرارله
مصاحبتی دخی خطرناکدر کوز کوز خطرلردن سالم اولسه دخی مقارنتی و
صحبتک آخرته جزاسی مقرردر الا خلاء یومئذ بعضهم لبعض عدو
الا المتقین صحبت اشراره اولدن مخافتلک برقیسی تأثیر صحبت وانقلاب

طبیعتدر

طبیعتدر برقیسی دخی اجانبی سوء ظنه القادر برقیسی دخی آنلرک کلمات باطلهسن
استماعدر برقیسی دخی عادات سیئهسی اولور غیبت و وقیحه اتباعدر
برقیسی دخی جائزدرکه سوء صنیعلرندن ناشی طرف حقدن ایرشن قهر صورت یده
اشتراکدر

بیت

بی ادب تنها نه خود را داشت بد
بلکه آتش در همه آفاق زد

من علت همته طالت همومه

معنای لطیف شول کیمسهلرکه همتلری عالیه اوله غموم و همومی اوزون اولور همکلرو
معلومیدرکه طریق حصول مطالبده چکیلن متاعب مطلوبه نسبتله کوره در مطالب
نعتدر عالی اولورسه مقاسات و مشاق چوق اولور مثلا فضیلت تحصیلنه
اقدام سبقت برنیجه مدت بذل قلب و فالیه محتاجدر کذلک مطلب اعلادرکه
مراد معرفت الهیه در طالب اولان مدت عمرنده فقر و فاقیه صابر و اختیار
ریاضات و مجاهده و خدمت مرشد کامل ایله منتج اولوب ولحظه واحده هوای
نفسه توجه نگاه اعتبار ایتمملو دخی بونلر امثالی نیجه نیجه شدت و صعوبتلر اختمالی
لازمدرکه کشی کامیاب اوله

شعر

اسرار حقیقت نشود حل بسؤال
نی نیز بدر باختن حشمت و مال
تا خون نکنی دیده و دل پنجه سال
هرکز ندهند راحت از قال بحال

من كثر كلامه كثر ملامه

معناى لطيفى شودر كيم كه كلامى چوق اوله ملوم اولمسى چوق اولور يعنى
چوق ملامت اولنور

مشرب العذب مزدحم

معناى لطيفى طتلو چشمه ده خلقلو ازدحامى اولور اخلاق حميده دن كنايه در
يعنى اخلاق سنجيده صاحبلو صحبتنه ناسك رغبت ايدوب مجلسى مزدحم اولور
كويا كه مرحوم شيخ سعدى كلستاننده بو مضمونى بو كلام درر باردن اخذ ايتمشدر

بيت

تو كجا چشمهٔ بود شيرين
مردم و مور و مار كرد آيند

خصوصا كه بو كوزى وجود مسعود كبار علمادن يا خود رجال دولتدن اوله مرحوم
جنت مقام شيخ الاسلام يحيى افندى جنابنى كورن پيران كهن سالدن استماع
اولنور كه عظم شانى و علو مكانت و مكانى مزداد اولدقجه تواضع و مسكنتى
دخى افزون اولوردى و كاهى صدد فقرا و اغنيا و اسكفهٔ باب مكارم مآبى
كهف الامان ضعفا و علما ايمش بو نلو كبى لين الوكه ذات مكرمه جراوان
نقدهٔ جنان زمره سندن بر آدم رو زمره مجلسلرينه نزد ايدوب مسند صحبده صوده
كلور ظلام شاده ول و كابيج صاحب ز اخشام دلو بسط خلبادهٔ نقلت ايتملو
جزء طبيعيت و تركى نا مجوز عادتى ايدى

قطعه

ثقلت ذاتى كشش طاغى ايله دنكادنده

چين جبين خداوندى تغافل و كنايات و تعريضاتلك هو برين محل آخره حرف
ايدوب البته بر حسن محل بولوردى مزاحا فى الجد ابر منفع ودر طشره ده
بركيمسه سزى البته كلامدلم منع اولوردى بنده بر كون كما هو العاده على الصباح
كلوب مجلسلرينه جناب عزيز ناظر اولورى بنجه فردن بر روز مزه اوكنده
مربع نشين ثقلت اوذى مرحوم مشار اليه حضرتلرى كالاول آشنالى و التفات
تام ايله آنلو خاطرين تطييبدن صكره خطاب ايدوب بيور ديلر كه حالا بشيكاهده
اولنور ديكنكز بنجه دن بعد العصر بر تو آفتاب دوشوب سزى آنده ده ايدر بو طرف
بيورلو ديو مقابلنده بر جايكاه تعيين ايديلر

شعر

مات الكرام و مروا و انقضوا و مضوا
و مات فى اثرهم تلك الكرام ماتت
وخلفونى فى قوم ذوى سفه
لو ابصروا طيف ضيف فى الكرى ماتوا

مجالس الكرام حصون الكلام

معناى لطيفى كريملو مجلسلرى جنس كلاملو سورلر ايدر حصن قلعه باروسه
ديرلر حصون جمعيدر يعنى صاحب كرم اولنلر مجلسلرنده واقع اولان كلام
محفوظدر آنده قالور طشره ده نقل اولنماز صدور الاحرار قبور الاسرار
دخى بو معنالى افاده ايدر المستشار مؤتمن حديث شريفى بو امت مر
حومه يه تنبيهدر كه هو كيمسه محرم اسرار ايتموب تكميل نفس ايتمش

ایمش بکمر رایله استشاره ایلینه کیم دیمشلر در شعر

ان رمت تدبیر امر عابس له
ان بات فرق فاتخذ فی امره رجلا
عبئ قد غاله الاهوال تجربة
السن مقدام فی احواله بطلا
ان الامور اذا الاحداث دبرها
دون شیوخ تری فی اثرها خللا

رسول اکرم صلی الله علیه وسلم بعض غزواته آرایاتنه تبیینده اصحاب کرامدن
برقاچ ذات شریفله مشورت ایدوب او وقت شروع دلو عاده اصحابدن
کشف راز ایتمزدی من کتم سره ملک امره هو کر افشای راز ایلیت
مطلوبه نائل اولماز شعر

در مشورت راجرا بسته مکر مذهب عقل را جاجدی
وز ارباب حکمت چنین گفته اند که رایان خیر من الواحد

منقبة المرأة تحت لسانه

منقبه مثلبه نلو ضد یدر هنر معناسنه در معنای لطیف کشینک هنری لساننک
التنده در یعنی بر آدم اذا خلی وطبعه انطاق اولنسه سوز کورر فوح
نز المحاسن واراین المکاره سویلر کل حزب بما لدیهم فرحون مخواسنجه
حیلجه رکیمه کنوی عیوبدن بحث ایتمیوب مابه الافتخاری سوز ایدر

اول

اوراسمدن مکالمه ایدوب انده صفایاب اولور مثلا حداد خطاطلو
صنعتنی سویلمز وایشتمه دن محظوظ اولماز وبالعکس قطعه
والناس فیما یعشقون مذاهب فی حرف النون

نیل المنی فی الغنی

معنای لطیف اولزوله ایرشملو غناده در یعنی مطالب دنیویه یه نیلدن
ودسترس غنا ایله اولور فقر ایله اولماز فقر ایله مرادات اخرویه حاصل اولور
لکن غنا ایله مطالب اخرویه حصولی دخی ممکندر اگر شروطی موجود اولور
مثلا مال حلال طلبا لمرضات الله انفاق اولنسه وزکاتی دخی ویرلمش اولور
ومن واذادن معرا ومبرا اولور ومعطی له محل اولور اگر بو شروط بر لیس
منعدم اولورسه ثوابی اولماز آنکچوندرکه بنی مراد اولنلر فقر اختیار ایدرلر بو دخی
ممکندرکه غنادن مراد غنای قلب اولوب آنده ومناده اولور الف ولدم عهد
ایچون ومنادن مراد مطلب اعلی اولور رضاء الله اراده اولنه بیت

کفت سؤال نمود از نقل وارونت
وکر مز برسر گنجست پای درویشی

تنور قبرلو بالصلاة فی الظلم

تنور صیغه امردر ظلم ضم ظاء معجمه وفتح لام ایله ظلمتلو جمعیدر معنای لطیف
ای مؤمن وموحد سن قبرکی تنویر ایله لیالی مظلمه ده نماز ایله مراد اجواف
لیالیده قلنان نوافلدر سیما صلاة تهجد که انبیای کرام صلوات الله

علی نبینا وعلیهم اجمعین فرض ایدی بو آیت مرحومه ناقلو اولدی مشایخ
سننه‌دن ابن ماجه وترمذی وحاکم رحمهم الله روایتلری بر شرط شیخین
اوزره تصحیح اولنان احادیث شریفه‌ده‌در که قال النبی صلی الله علیه وسلم
ایها الناس افشوا السلام واطعموا الطعام وصلوا باللیل والناس
نیام تدخلوا الجنة بسلام وطبرانی بو حدیث شریفی دخی روایت ایدر شرف
المؤمن قیام اللیل وعزه استغناؤه عن الناس صلاة تهجد حقنده آثار
چوقدر وکبار مشایخ دعاة صوفیه وقاطبه صلحا بو کره مداومتلری وار وجمله
خواصنده‌ندر که تهجد اولانه کیمه نشاط اولوب کسل وفتور دن دور اولور و
عدد رکعاتی اکثری اون ایکی واقلی ایکیدر خواص عجیبه‌سی واردر که خامه
بو دوزبان بیانندن عاجزدر حضرت بایزید بسطامی قدس سره جنابلرینه بعد
الارتحال اعزه کرامدن بریسی رؤیاده درجه عالیه‌ده متنعم مشاهده ایدوب
سبب وصولدن سؤال ایتدکده بیوردیکه عالم دنیاده سعی ایتدیکم بوقدر عبادات
وریاضات وبالجمله عبادات واشارات اصلا بکا فریادرس اولمادی الا که کر
دو کاه نیم شبی یعنی اجواف لیالیده قائم اولدیغم بر ایکی رکعت نماز مقبول درگاه
عزت اولوب بو علو درجه‌یه باعث نیلدن اولدی وتهجد نور بر خاصیتی دخی
آدمی منور الوجه ایدوب محبوب القلوب ایدر بو صورتده بو کلام لطیف بر فنا دخی
ممکندر که قبردن مراد جسم اولوب ظلمه اولادر الف ولام جنس ایچوندر اولوب ظلمت
ظاهره وباطنه مراد اولور یعنی سن جسمکی منور قیل ظلمت شبده وظلمت بشریه‌ده
صلاة تهجد دیمک اولور نوافلی مواظبتلو قربت حق منتج اولدیغی حدیث قدسیله
ثبوت یافته‌در بو جریده مختصره‌ده ایرادی اطناب وانهای مؤدی اولدیغندن
ماعدا المحضاتحریر وتسطید ایلر وجدانیات افاده اولنماز بناء علی ذلک حضرت

بحر دنیا نشئه اخره ده
اون ایکی رکعت صلوة تهجد
شفعا بو شفعا دا ایله یوم
و دیر چو رکعتده بر فاتحه دخی
احدنده صو ازاده ایدیر عنبر
مولدوره چلفوز اکه الله‌نی
صل دسلم علی محمد وعلی
آل محمد وصحبه وسلم بعدد
کل ذره الف الف مره

دیو
ترجمه مختصر الوقایه

مولوینکو بو ابیات شریفه‌سیله اقتصار اولنه‌ی مثنوی

پنج وقت آمد نماز رهنمون
عاشقانرا فی صلاة دائمون

نه بپنج آرام گیرد آن خمار
که ست کوهم نه بصد نه صد هزار

نیست زرغبا وظیفه عاشقان
سخت مستسقیست جان صادقان

باوجود انکه دریا در کشنه
خشلوب باشنه ودم در آتشنه

نور شیبك لا تظلم بالمعصیة

شیب صادر مجیدر قوجالق معناسنه معنای لطیفی ای عبد مؤمن بیرلکلو
نورینی معصیت سببیله قرا کو ایلمه یعنی بیرلکلو وقتنده گناهه محتاط اولکه
معاصی ظلمتدر حضرت الله جل جلاله الشیب نوری بیور مشدر زمان
شیخوخت صاف اولاجق زماندر والکلو ده قوجالنلره حضرت حقك نیجه
بشارتلری واردر که احادیث شریفه ایله ثابتدر ایمدی بعد الاربعین گناهه
زیاده بر حیفلو دمدر شیخ کبیر صدر الدین قونوی قدس سره العزیز حضرتلری
کشف الاسرار نام کتابلرنده ثلثة لا یکلمهم الله ولا ینظر الیهم یوم القیمة ولا یزکیهم
ولهم عذاب الیم ملك کذاب وشیخ زان وعائل متکبر حدیث شریفلو شرحنده
مذکور اولدیغی اوچ طائفه‌نك سبب عذابلری ذکر اثناسنده شیخ زانیلو خصوصنده
بیورر که بیرزاینلو علت عذابی ماده سنده محقق اولدیغی سر اولدر که تحقیقا

جوان تازه زنادر بجالر اینه کره نوعا معذوردر بعض مقردر زیرا حداثت سنی
حسبیله طبیعتی اکا منازع اولوب دفع شهوته متقاضیه اولور و بر تازه یکتدن
زنا نلوعدم ظهوری محل عجیبه در انجوندر که قال صلی الله علیه وسلم یعجب ربک
من الشاب لیس له صبوة اما بیره که حد خمسینی متجاوز اولوب آنلوک شهوتی
و قواسی منحط در اکر زنا ایدرسه اندن او فعل قبیحك ظهوری بر سبب ایله
دکلدر الا فساد طبیعتندندر واول کبی فساد اوزرینه مجبولدر بو فساد
معاذالله وصف ذاتیدر نتایج ردیئه‌سی قسلادر انتلال کلدر بیت

زشت است که ماکار تحریر
آزاد کنند بنده پیر

وبو دخی معلوم عزت اولسونکه مطلقا عبادات دروننی تطهیر و ظاهر سیمای آدمی
تنویر ایدر واصناف معاصی باطنی انتحاسیله قسوت ایله جرح وبشره
مؤمنی زشت و قبیح ایتملو بالخاصه مقرردر سیماهم فی وجوههم من اثر السجود
ودخی یعرف المجرمون بسیماهم کریمه‌لری بو مدعایه حجت واضحه‌در

نار الفرقة احر من نار جهنم

معنای لطیفی فرقت آتشی جهنم آتشندن زیاده حرارتلودر بیت

دوزخ که بود ستمکر ینان
قابل جنت دکل اهل عذاب

بو مضمونه ناظردر بیت

فی فؤاد المحب نار هوی
احر نار الجحیم ابردها

بو کلامی تضمیننده فرقت محبوب مجازیدن قطع نظر فی الحقیقه تدقیق اولنه

ومن کان

ومن کان فی هذه اعمی فهو فی الآخرة اعمی آیتی موجبنجه نار فراق دیدار الهی یه
کوره آتش سعیر آب غدیردر بو محله مناسب کلامت بو مخصوصده تاب
کنجایش یوقدر نته کیم عمر بن فارض قدس سره حضرتلری بیوررلر شعر

قطعه فان نوح عنه نوحی کادمعی
وایقاد نیران الخلیل کلوعتی

ولولا حجاب الکون قلت وانما
قیامی با حکام المظاهر مسکتی

نور المؤمن من قیام اللیل

معنای لطیفی مؤمنلو نور وجلاسی کیجه قائم اولمه‌دندر قیام لیل صلاة تهجده‌دن
کنایه‌در آنکا تفصیلی مرور ایلدی

نسیان الموت صداء القلب

معنای لطیفی موتی فراموش ایلمك قلبلو پاسیدر یعنی موجب صدادر
بونك دخی بیانی حسب المقدور افاده اولندی

نعیت الی نفسی حین شاب راسی

نعیت صیغهٔ مجهولدر معنای لطیفی سن موتی نفسکه اخبار اولندیلو باشك آغاردیغی
زمانده یعنی باشکنده اولوز مویلو سفید اولدیغی وقتده نفسکه موت خبری
کلدی بو بیان دخی سابقده‌در

نضرة وجه المؤمن فی الصدق

نضرة ضاد معجمه ایله تازه‌لك معناسنه‌در. معنای لطیفی مؤمنلرك یوزلرینك طراوت
و تازه‌لکی صدقده‌در صادق القول اولورلر. کلامنده مخجل اولمیوب عبوس
الوجه اولمازلر نته‌کیم کاذبلر یوزی اولورلر

نم آمنا تكن فی امن الاشر

نم صیغهٔ امردر. نومدن معنای لطیفی خندیقده امین اولدیغی حالده نائم اولکه
دوشکلرك یاده ایوسنده یاتمش اولورسن زربفت و دیبادن دوشکلر اوزره
خوفله یانلر خار مغیلانده یاتمش کبی مضطرب اولورلر اتابکی قیدان روزگار
خاکتوده و خس و خارا اوستنده یانلر شکر خواب ایدرلر

نضرة وجه المؤمن فی التقی

معنای لطیفی مؤمنلرك وجهلری تازه‌لکی تقواده‌در اهل تقوانلرك حسن و جمالی
و نضارت رویلری آیینه مثالی اصحاب بینشه خفی کلدر زیرا آیت اکرمکم عند الله
اتقیکم فحواسنجه الله عباد الاهلرك اکرملیدر. و حضرت حق جل و علا انلری سور حضرت
خدالی علام الغیوبلرك محبوبلری خلقه دخی محبوب القلوب اولمق حدیث شریفله
ثابتدر. فافهم

فی حرف الواو

وضع الاحسان فی غیر موضعه ظلم

معنای لطیفی احسانی محلنك غیره وضع ایتمك ظلمدر. نته‌کیم متنبی دیمشدر. بیت

ووضع

ووضع الندى فی موضع السیف بالعلی
مضر کوضع السیف فی موضع الندى

اصل ظلمك تعریفی وضع الشیء فی غیر موضعه و عدلك تعریفی وضع الشیء
فی موضعه‌در بو اصل محض غلط بخش دکل زیرا بو معنوی احسانلرك نواله دخی
اولمازلر احسانك موضعی فقرادر اغنیایه احسان و کرم دفع احتیاج و تسریر
قلبه مؤدی اولمدیغی واضحدر. لمنشئه

متاع کار اولور موقع عدمده وجود
محل دوشکر توانگر که ایرین طوتنم.

اخلاق محسنی نام کتابده مسطوردرکه خسرو پرویز حکمادن برینه سؤال
ایتدیکه طبقات خلقدن قنغیسی احسان و عطایه لایق واز دراکیمه‌در
دیدیکه خلقیق بش طبقه‌در اولکیسی انلردرکه فی حد ذاتهم ایولر و خوب
شخصلردر وانلردن خلق هر زمان ایلك ایرشور انلری تقویه ایدوب انلرایله
صحبت ایتمك کرکدر. ایکنجی اول طائفه‌درکه کندی نفسلرنده ایولردر اما بر
کیمسه‌یه انلردن ایلك ایرشمز. بو مقوله‌لری عزیز طوتوب خیره حریص ایتمك
کرکدر. اوچنجی اول فرقه‌درکه میانه حال اولوب نه انلردن غیره ایلك و نه
کلك ایرشور. انلره راه خیری کوستروب شردن تحذیر ایتمك کرکدر. دوردنجی
اول قومدرکه کندی نفسلرنده برامزلردر اما شرلری غیره سارکی دکلدر انلری
خوار و حقیر طوتمق کرکدر که برامزلقی زیاده ایلیه‌لر. بشنجی اول بد نفسلردرکه

كندى نفسلرنه برآمرز و دوشرلرى آخره رابت ايله بويله سياست ايتملك كركدر اولا وعد ووعيد و ثانيا تنبيه وتهديد ايله فالثا ضرب وحبس ايله بونلر ايله اولماز ايسه سقيمه وجوددين صحيفهء عالمدن حك ايله بيت

آتشى راكر خلق ازو سوزند

جز بكشتن علاج نتوان كرد

وزر صدقة المنان اكبر من اجره

معناى لطيف منانلق يعنى صدقه سنلوكنانى اجرندن بيوكدر منان معطى اليهه تحميل منت ايدن كيمسه در لا تبطلوا صدقاتكم بالمن والاذى نهى ايله منتهى اولمين كرنلو صدقه سى ابطال اولنور بو نهيلو عدم اجتنابى وزر عظيمدر الحج في الجد محن اليهلو قبسه حين اعطاده ور مالنا ايسى ثوابى دخى ضايع اولماز اما وزر امتنان اولر ثوابدن اعظم وكلدور فمن يعمل مثقال ذرة خيرا يره ومن يعمل مثقال ذرة شرا يره

وحدة المرأ خير من الجليس السوء

معناى لطيف كشينلو يالكز لغى يرامز مقارندن خيرلودر شعر

اولمه ناقصلر حدم كيم صحبته هوشمند

ايستمز كيم كنه وزن ادنى ايله اولر قرين

سندن اعلى اولنه بيلوا اولمه دم ثقلت نما

اولر دخى كنه ندن ادنى ايله اولمه همنشين

جليس

جليس بدلو مقارننده اولدن مضرات على وجه التفصيل شرح اولنمش ايدى تنها اولوران كيمسه بر فاج آفاتدن سالم اولور از جمله غيبت و مساوى ناسدن وريادن و آفات چشم وكوشدن دخى نيجه نيجه معاصيلكه الفت خلقدن متولد اولور شعر

بايد آن كم نشين كه صحبت بد

كرچه پاكى ترا پليد كند

آفتابى بدين بلندى را

ذره ابر ناپديد كند

وتودى الاحمق سريع الزوال

معناى لطيف احمقك رياستى سريع الزوالدر تيز نهايت بولور سببى اولدركه حماقت بيله وبد تميز ندر مانفدر هو عقللو رجالنى استخدام ايتمز و نظر عواقب بيلنى منعدم اولديغيچون اوّل الفكر آخر العمل مضموننى غافل و صادق و كاذبى فرقنده عاجز اولمغله سفيهى مستقيمدن صادق منافقدن ترجيح ايدر وعدل و ظلمى تصحيح ايلمز بناء على ذلك هوكر منصور اولوب مدت قليلده منعزل و مجبور اولور الكيس من دان نفسه وعمل لما بعد الموت والى عاقل نفسنى افراد رعايادن فرض ايدوب مصرع

كدا اكر پادشاه مشربلو كرلو شهدكر امشرب

تحواسنيجه تكبر وتجبرلى بالكليه فراموش و مقتضاى شرع اطهر ايله عمل ايدوب

دائما خدا بیندلو احوالنه چشم و کوش اولور مثنوی

خوی شاهان در رعیت جا کند
چرخ اخضر خاکرا اخضر کند

شه چو حوض و آن حشم چون لولها
آب از لوله روان در لولها

چونکه آب جمله از حوضیست پاك
هر یکی حوض آبی دهد خوش ذوقناك

ور در آن آب شورست و پلید
هر یکی لوله همان آرد پدید

والدلو من لم یعادلو واسال من تغافل علنو

والول معناعلادر واسال کذللو معنای لطیف سکا دوستلق ایتدی شول کیمسه که سکا دوشمنلك ایتمدی وسکا حالی ایلر مظاهرت وامداد ایلدی شول آدم که سنده تغافل ایتدی یعنی احوالنی تفحص ایتمدی مراد بولردن ابنای زمانه تعریضدر زمانده شرط دوستلق مراعات اولنماز همان دوست اکا اطلاق اولنور که سکا عداوت ایتمیه محبت ایتدیکی کبی و مال و جانله اخوت ایدر آدم نادر در شول کیمسه که سنك حالنی بیلوب بیلمز کبی همان اول برادرلو مرتبه سنده سکا معاونت و یاردم ایتمش اولور

شعر

نیست زیاری هوا نا کزیر
خاصه زیاری که بود دستگیر

این دوست

این دوست یاران که تو داری نژند
خشك تر از حلقه در بر درند

وتی الطفل مرزوق

معنای لطیف طفللو ولیسی مرزوقدر طفل معصوملو رزقی دخی منضم اولدوقده بهر حال افزون اولور

قبل لمن وترالد احرار

ویل شدت و عذاب معناسنه در و ترد تو تیدا غلبه احرار آخرلو جمعیدر رق اتلکو ضدیدر معنای لطیف شدت عذاب آخرت اول کیمسه ایچوندر که احراره غلبه ایلیه احرار دن مراد رقیه ذلی ربقه عبودیت شناسی دنیودن آزاد اولوب مردان راه حقدر که انلرلو الله دن غیری مطلوبلری اولمیه بالکلیه قیود ماسوادن مطلق اولوب بحسب الضروره مصلحت کفاف عیال ایچون خلق معامله ایلرلر قلبلری بر نفس الله دن غافل اولماز رجال لا تلهیهم تجارة ولا بیع عن ذکر الله بویله وجود مکرملر حقنده در اکثریا عادات ناس مماشات ایتمزلر مگر کیم بر عمل صالح اولور فی الجمله خلقلو هواسنه مخالف حرکت ایتدکلری ایچون خلق انلره حقارت نظریله نظر ایدرلر قال النبی صلی الله علیه وسلم حاکیا عن ربه وعزتی وجلالی لا ینال رحمتی من لم یوال اولیائی ولم یعاد اعدائی کذا فی نوادر الاصول بو حدیث قدسیده حضرت رب العالمین جل شانه بیورر که عزتم و جلالم حقیچون بنم رحمتمه نائل اولماز شول کیمسه کیم بنم دوستلریمه محبت و دوشمنلریمه عداوت ایلمیه بو خبر صحیح نوادر الاصول نام کتابده بویلجه مذکوردر

تو مکو کو من کریزانم از بیست
بلکه آواز تو کریزانست بیست

نقلهای باز کونست ای سلیم
نفرت فرعون می دان از کلیم

بس ز دفع ظاهر اهل کمال
جان فرعونان نمانده در ضلال

ودخی بویله وجود بر سود الوانسالر زر و تأثیر نفسلرندن زیاده احتراز لوزمدر
حکایت اولنور که ملا خداوندکار جنابلرینک والد ماجدلری سلطان العلما بهاء الدین
قدس سره حضرتلری محمیه قونیه یه ابتدا تشریف ایتدکلری اثناده بر کوه جامع
زینده زانو نشین تعب ایکن بر دانشمند فراجه سنلو آستینلن کیمبوب عزیز نشان
الیه حضرتلرینک یانلرینه اوغرادقده محضا تعلیم ادب قصدی ایله ملا فراجه نک یکلرینی
کی زیرا بو بیت خاده ادب لوزمدر دیه کلارنده اول دانشمند یه پیوند عقلد کیم
ینبچه لازم کلور دیدکی حضرت عزیز دخی سنلو جان جیبنلو جبه کرنیز جیق
لوزم کلور دیه بلر حتان اولساعت اول کیمسه ازان اولوب نفد جانی خزینه ارواح
تسلیم ایلدی مناقب حضرت مولویه بو یلجه مسطوردر بعض عارفلر بیانلرنده
اولیانک نیمینیز اولنمارنده اوچ علامت بوادور اکر بر کیمسه ده اول اوچ علامت بولنور
اول ذات شریف ولدیندن حضرتنده در دیمشلر شعر

نشان بود ولی را نخست آن بمعنی
که چو روی او بر بینی دل تو یاد کرد آید
دوم آنکه در مجالس چو سخن کند ز معنی
نورا زهستی خود بحدیث او ربا ید

سیم آن

سیم آن بود بمعنی ولی اخص عالم
که ز هیچ عضو او را حرکات بد نیاید

ویل لمن ساء خلقه وقبح خلقه

معنای لطیف شدت عذاب اول کیمسه ایچوندر که خوی چرکین وظاهر خلقتی دخی قبیح اوله
بو صورتده اهل ظاهر و باطن اندن متنفر اولورلر و زیاده دخی بویله آدم معذب اولور
اما ظاهر خلقتی چندان مستحسن اولمیوب اخلاق حمیده صاحبی اولدر وجود عند
العقلا محبوب ومحمود اولور عکسی بویله دکلدر شعر

از حسن نفیس نیست مردم
از جوهر مردمی نفیس است
زیبا صنمی که هست بد خو
چون خوب خط غلط نویس است

ویل للحسود من حسده

معنای لطیف شدت عذاب وار حسود ایچون حسدی جهتندن نتهکیم بعض
بلغا دیمشلر شعر

اصبر علی مضض الحسود فان صبرك قاتله
فالنار تاکل نفسها ان لم تجد ما تاکله

فی حرف الهاء

هموم المرأ بقدر همه

معنای لطیفی کشینك غملری همملری منذآیه‌در بو مضمون علی التفصیل افاده اولنندی

فهم السعید آخرة وهم الشقی دنیاه

معنای لطیفی سعید اولدر کشینك غم وهمی آخرتده‌در. وشقی اولدر که آدمك غم وهمی دنیاسیدر. سعیددن مراد سعادت ازلیه‌یه مظهر اولندر. کیمه‌ده شقی دخی کذلك ازلده شقی اولندر. سعید وشقینك بو عالمده بعض علامتلری واردر که بونلر ایله کورینور والا تحقق اولیایه حضرت الله‌دن بونلری بیلدرمشلردر لکن کشف ابتدا جمله علامتلرك برسی بودر که سعید اولدر فقر وغناده اعتبار ایتمیوب اعمال صالحه‌ده دائما صدق وخلوص صلاحی اولدر. وشقی بونلرك خلافیدر. فقیر اولورسه دخی فقری مزداد اولدقجه احرازی زیاده اولور. فاما من اعطی واتقی وصدق بالحسنی فسنیسره للیسری کریمه‌سنی بعض مفسرین شنعیه وتوفقه للیسری یعنی لعمل اهل الجنة. واما من بخل واستغنی وکذب بالحسنی فسنیسره للعسری یعنی نخذله فعدم توفقه للطاعة. فسنیسره علی طریق اهل المعصیة دیو تفسیر ایتمشلر. خلوصه ادوام اعمال صالحه‌یه میل ومحبت علامت سعادت ازلیه وفسق وفجورده اصرار امارت شقاوت ونشان مقت وبعد رحمت لم یزلیه اولدیغی مضمون آیت ایله ثابتدر. مشاغل دنیویه‌یه صرف همت ولوازم آخرتی ترك ایدوب بالکلیه غفلت ایتملو عمای قلب وضعف ایمان ویقینك ثمره‌سیدر

شعر

تا احوال جهان پرسیدم از آن فرزانه
کفت یا خوابست ویا باد است ویا افسانه

کفتمش احوال عمر ما بکو تا چیست عمر
کفت یا برقست ویا شمعست ویا پروانه

کفتم

کفتم آنکس را چه کویی کاندرین دل می نهد
کفت یا کور است ویا مستست ویا دیوانه

هو بك من نفسك انفع من هو بك من الدنیا

حیوانلر وراحلو فتیملر فرار معنالرنده‌در. معنای لطیفی سنلو نفسکزی فرارلو شیردن فراردن انفعدر. شیرلو هلاکی حیات صوریه‌یی ازاله ایدر. اما نفسلو هلاکی حیات ابدیه‌دن محروم اولور. نفسه تبعیت آدمی اولئك کالانعام بل هم اضل ماصدقی ایلر

بیت

اقبل علی النفس واستکمل فضائلها
فانت بالنفس لا بالروح انسان

مرآت نفسی زنکار کدورتدن مصیقل ومنجلی اولدقده محل فیض الهی ومخزن اسرار نامتناهی اولوب بشریت ملکا ملکیته مبدل ودخی لا یسعنی سمائی ولا ارضی ولکن یسعنی قلب عبدی المؤمن تنی تنی مرتبه‌سی حاصل اولور

بیت

صائب زملالتلو مطلب رتبه انسان
آیینه‌دن پشت جه دیدار نماید

اعدا عدولو نفسلو التی بین جنبیلو نفس اماره‌نلو مضراتنی بیلمك مراد ایدن مرصاد العباد نام کتابه مراجعت ایلسون

معاتب ما عنده لو تعرف بر

تعرف مجهول و مجزوم در معنای لطیف کتوده عنده اولوزلسنه بلکه آنلو سببیله بیلنورسن یعنی عنده لو هوز ایله بیان ایلرکه قدر و قیمتلو اولمقدار اولوب او قدر معروف و اول قدر مکرم اولورسن ملتفته

قمت هنده اولیبن ممتاز اولورمی اهل عالمده
بحنده جوکیه هم قدر ور دیاسمین اوطاشه

قمة المرأ همته

معنای لطیف کشینله همتیدر قیمتی بیت

عاشقلو احوالنه ایتمه نظر همتنه قصده ایراسنه

نعامة المرأ همته

نعامة دیه نارلو معنانه در معنای لطیف کشینلو دیرس همتیه. بوندن مراد کشیلو نعامسی جسمیلو طرف علاوه نهایتیسی یعنی نوآدملو نهایت علو رتبه سی همتی مقداریدر علو الهمة من الایمان کشی همتنی عالی ایتملو که کره مرتبه سنه کوره آماده سی مستحیل اولدن ماده کرده همت فائده ایتمز. بیت

بخت بر وهمت عالی بدست
وای بر آنکس که بدین مبتلاست

فعلک الحریص و هو لا یعلم

معنای

معنای لطیف حریص اولدن هلاکلو اولدی حالبوکه هلاکلو اولدیغن بیلمز. هلاککدن مراد رحمت حقدن دور اولمقدر زیرا دنیا اللهلو جبغوضیدر حریص آنی سودی اللهلو دوشمنه دوست اولمق آدمی رحمت حقدن بعید ایدر معاذ الله رحمتدن بعید ایسه هلاک ایدر اگرچه حریص شمدی بو حالی بیلمز. روز جزاده ظاهر اولور اول کوزه ایسه ندامت فائده ایتمز.
بیت

اذا ما اهان امرئ نفسه فلا اکرم الله من یکرمه

تقسم التراث غیر آکل

مقسم های هوز ایله وشین معجم ایله آتمکی ترید ایتمکه دیرلر معنای لطیف ثانی ترید ایلدیکی اکل ایلین کیمسه نلو غیریدر یعنی ترید ایلین اکل ایتملو حیسه اولمدی مراد مالی جمع ایلین تمتع ایده مدی بلکه غیریلر یعنی وارثلر سود مند اولدی دیمکدر مال میراثی بناسنه پایدار فحواسنجه نیجه خانمانلر وارث واحده انتقال ایدوب زمان قلیلده نقود و منقولات معقوله‌سنی اتلاف و اسراف ایلدیکه نصکره یاران نصنع پیشه صورت حقدن کورینوب ضیاع و عقار و املاک اطلاق اولنانلری دخی فروخت ایتدیکجه ثلث قیمتنه اشترا ایدوب بر قاچ سنه ده اول وارث سفاهت معتاد دن دار قلعهٔ افلاس آباد اولدیغی چوق کورلشدر سعادت اوراغنی جرکه مالندن هم کندی کامیاب اولوب هم سفرهٔ سخاسی گشاده و قضای حوایج فقرایه از جان و دل آماده اوله

نیست اهل کرم آنکس که چو سائل پدرش
آورد آن قدر امید که در دل گنجه

تجنبا كفا احشا و بنجت چنان
كوندر در حوصله هر سائر كنجه

قبيهات من نصيحة العدو

قبيهات اسم فعلدر بعد معناسنه نصيحت غيره خير اراده سيدر معناى لطيف دشمنلو نصيحتندن خير بعيد اولدى يعنى دوشمن دوستا صورتنده كورينوب صورت حقده نصيحت ايدرسه اعتماد ايتمه زيرا دوشمن آدمه خير سوق ايتمز البته ضمننده بر سوء قصدى واردر حزم واحتياط محلدر

نظم

تسبب روى دل دشمنه غرور ايتمه
ملايمت دخى كوستر خاره الاتمه

فعلدلو المرا فى العجب

معناى لطيف كشينلو هلدكى عجيبه ده در هلدكدن مراد هلدلو معتوبدر بو نلو تفصيلى بالاده كذا ايلدى فى حرف لا

لا ايمان لمن لا امانة له

معناى لطيف كامل ايمان يوقدر شول كيمسه ايچون كه آنلو امانتى اولميه يعنى امين اولميه خائن اوله

لا دين لمن لا مروة له

معناى لطيف كامل دين يوقدر شول كيمسه ايچون كه آنلو مروتى اولميه مروت

انسانيت

انسانيت معناسنه در شرح بالاده مسطور در كه المروة الانسانية ويعبر بها بالفارسية مردمى كه درز يعنى بر موجب عقل رفتن و نقل عن ابن القاسم و بن بى مروت داست مروت بى دين كار خاست و دين با مروت كار تمامست

لا غنى لمن لا فضل له

معناى لطيف غنا يوقدر شول كيمسه ايچون كه آنلو فضلى اولميه يعنى انسانيته نقصانى اوله زيرا سخا و كرم نتيجه صفات انسانيه در على طريق الكناية ديملو اولور كه غنى اولمان سخى و كريم اولمين كيمسه فى الحقيقة بخيل ايله فقيرلو فرقى يوقدر

لا راحة للملوك

معناى لطيف پادشاهلر ايچون راحت يوقدر بهر حال درونلرنده خشيت ربانيه و عبديت انسانيه اولادن پادشاه كلكم راع و كلكم مسئول عن رعيته مضمونينى فكر ايلوب ظلم و بيداددن فرقه ايدر و پادشاه عادل اولنجه وكلاسى نصيحتى ايدرمى اما فقهاى نماكه بر ظالم ظلم ايدرسه آخرته اوا ظلمدن پادشاه مسئول اولور حاصل كلام افكار كوناكون ايله مشغول اولوب تخيلات فكردن خالى اولمز ازجمله اصلاح حزم و تحصيل وحفظ اموال بيت المال و انديشه اعداى دين و دولت و تدارك احوال رعايا و برايا انديشه سى عاقل اولانه ملولو دبشانه نا برلحظه مشغول اولماز نته كيم سلطان محمود غزنوى لسانندن بو بيتلرى نقل ايدر

شعر

تا جكى بود دى جاه نه — خاشه روى بود مى و شاه نه
ختلى باد ابر و بال آن هماى — كو مراد رسانه خود داد جاى

لا كرامة للكاذب

معناى لطيفى يالانجى ايچون كرامت يوقدر كرامت ممدوحيت معناسنه در يعنى كاذبلك
سائر خصوصده مدحه سزا افعال واوصافى دخى اولسه ايچون ممدوحيت يوقدر
كذبك شامتى وكاذبلك شامتى بوندن اسبق ايضاح اولنمش ايدى اكر كرامت
اكر كرامت خارق عادت معناسنه اولورسه كاذب فاسق اولديغى اعتبار ايله اندن
صادر اولان خارق عادته كرامت دينلميوب استدراج اطلاق اولنور

لا غم للقانع ولا فقر للعاقل

معناى لطيفى صاحب قناعت ايچون غم رزق يوقدر وصاحب عقل ايچون فقر و
احتياج يوقدر قانع اولان كيمسه رزق مقسوم تخلف ايتمديكين بيلوب مسرور وخرم
اولوب زياده طلبيله بر غم اولماز

بيت

آنكس كه خدا را شناسد بيقين
داند كه بست هيچكس كارى نيست

عاقل اولان معطى حقيقى حضرت حق اولديغين يقينا بيلوب جرم ايدوب غيره
عرض احتياج ايتمز وغيره احتياج نه بيلدرمين كيمسه بر فقير حقيقى دينلور آنك
فقرى فقر محمدى اولوب فقريتى غناى فارغه دكشمز

بيت

تعبيه خازن شهادات از حلاوت عيش
كسى كه خاطر جوز نبود مختصر دارد

لا حرمة للفاسق ولا قذف للفاحش

فحش ضم فا ايله رامزلق حدى تجاوز ايتمكه ديرلر معناى لطيفى فاسق ايچون

حرمت

حرمت وتعظيم يوقدر وبرامزلقده حدى تجاوز ايلين كيمسه ايچون قذف وشتام
يوقدر فاسق بالخاصه قلوب ناسده مبغوض اولوب كيمسه اكا تعظيم وحرمت
ايتمز بحسب الاقتضا اكرام ايدرسه دخى درونى وكل جعلى ايدر وفاحش اولانه
كيمسه بر دشنام آتسه حد قذف لازم كلمز.

مثنوى

موجب لعنت بود در انتها — نقض ميثاق وشكست توبها
پرده اى ستار از ما بر مكير — باش اندر امتحان ما را مجير

لا وفاء للمرأة ولا راحة للحسود

معناى لطيفى عورت ايچون وفا يوقدر وحسود ايچون راحت يوقدر شعر

ثلثة ليس لها وفاء — السيف والفرس والنساء

نسوان عقلده ودينده وميراثده رجالدن ناقصدر وفا عاقل وكامللك كاريدر
بيوفا اولان بيخوددر دخى حقا نسوان ملحقه در بوندن اقدم بونلك بيانى
مستوفى افاده اولنمش ايدى

فى حرف الياء

يأتيك ما قدر لك

قدر باب تفعيلدن صيغه مجهولدر معناى لطيفى سكا كلورسنك ايچون تقدير
اولنان نسنه

بيت

رزق ايچون فى الحقيقه غم يمه كيم
ضمن الله رزق كل احد

حضرت مولوی قدس سره العزیز مثنوی شریفلرنده بیورر که بر کیمسه نفس ایله
مجاهده اثناسنده بیابانه چیقوب کیدوب و یمین ایدرکه مادام که بر غیبی کیمسه
آغزیمه روغن و عسل دوکمه‌یجه کندی اختیاریله بر شیئی تناول ایلمیه بیابان بی
امانده کیدرکن و خوف اولوب جاده دن خیلی دور و انسان اوغرایه‌جق
سمتلردن مهجور اولدی بر قاچ کون روان اولدقده حکمده رفتاره تاب و
توان قالمیوب مانند مردهٔ بیجان ریگ سوزان اوزره افتاده اولدی بر
مقتضای الهی بر قافله محکرده راه اول مکانه تجسس طریق ایدرکن کلوب کورر
دیلکر بر آدم یاتور آیا مرده میدر زنده میدر دیو باشنه کلدکلرنده هنوز وجودنده
حیاتدن اثر مشاهده ایتمدیلر غالبا بو دردمنلو ضعفی کرسنه‌لکدن اولمق کرکدر دیوب
راحلرنده بولنان ماحضردن بر مقدار اتمکین و روغن چیقاروب آغزینی بچاغله
آچوب کلوسنه دوکدیلر عقلی باشنه کلدکده ماجرایی آنلره نقل ایدی پس ایدی جناب
حقلو تقدیرک حودی ایله اتحاد ظهور ایدر همان بنده‌دن آوار اولونمه صبور اولملیدر

بیت

بنا شد در دل مرغ قفس جز فکر آزادی
کجا اندیشهٔ آب و غم نان است دلها را

یسود المرء قومه بالاحسان

معنای لطیفی کشی قومنه احسان ایله بیوک اولور بونک تجربه‌سی دوکر معلومدر
بر قومک رئیسی هونقدر ناأهل اولورسه ده اول قومه احسان ایله محبوب اولور
محبوب اولدقده استعظام اولنوب صاحب استیهال اولنلره ترجیح اولنور والله
یحب المحسنین بو دعوایه برهاندر

یزید الصدقة فی العمر

معنای

معنای لطیفی صدقه عمری زیاده ایدر ان الصدقة والصلة یعمران الدیار ویزیدان
فی الاعمار حدیث شریفلو شرحنده کمال پاشازاده دیرکه نظر دقیقلو مقتضاسی اولدرکه
تحقیقا عمره طویل تقدیر اولنور شول حیثیت ایلرکه اول عمره ایرشملو جائز اولور تقدیر اول
اوزره زیاده اولور تقدیر ثانی اوزره نقصان اولور مع ذلک تقدیرده تغییر لازم کلمز
بونک بیانی بویله درکه تحقیقا مشخصلو مقدر اولور عمری انفاس معدوده در اما
محدوده دکلدر خفی کلدرکه انفاس مقدر اولدن نسنه‌ده صحت و مرض و تعب ایله
زیاده و نقصان ممکندر بو نکتهٔ عجیبی فهم اینه‌کر بعض طایفلو حبس نفس اختیار
ایتمدکی معلوم اولوب صدقنلو وجهی دخی منضح اولور انتهی کلامه

بیت

حفظ دولت در پریشان کردن سیم و زر است
دست احسان رشتهٔ شیرازهٔ این دفتر است

تسعد الرجل بمصاحبة السعید

معنای لطیفی آدم سعید اولدن کیمسه‌نلو مصاحبتی ایله سعید اولور مرتبا مه

یأمن الخائف اذا وصل ما خاف

معنای لطیفی قورقان کیمسه خوف ایتدکی نسنه‌یه واصل اولدیغی وقتده امین اولور
نکته حضرة اللهه قرب معنوی ایله قریب اولنلر خوف و رجا مرتبه‌سنی کذار ایدرلر
زیرا خوف و رجا خواص وجود موهومنده فنای کلی ظهورندن حکمده زائل اولور
فلم من فلم

بیت

چون برانستی که ظل کیستی
فارغی کر مردی و کر زیستی

يُصبر الصبور الى مراده

صبر ورت رجوع معناسنه در معنای لطیف زیاده صابر اولدر کیمسه تللو امرکی یعنی کارکی مرادینه رجوع ایدر قطعه صبر تلخست ولیکن بر شیرین دارد سوره عصر ده بربرینه صبر ایله توصیه ایدر بنده لری حضرت حق مدح ایلمش اندن معلوم اولور که بو صفت ایله متصف اولدن کیمسه واصل مرام اخروی اولور مقاصد دنیویه در حظوظ مقدر اولور دخی صبر ایله وجود پذیر اولور

یأس القلب راحة النفس

معنای لطیف قلبک مأیوس اولمسی نفس راحتیدر بیت

راحت نیست در جام غم انجام طمع
کأس یأس از کف منه کالیأس احد الراحتین

بودخی مستوفی بیاز اولنمشدر

یعمل النمام فی الساعة فتنة الشهر

نمام قوغوجی اثر ایدلو جمیعی معنای لطیف نمام اولدر کیمسه بر ساعتده بر قاچ آیلق فتنه سنی ایلر یعنی بر قاچ آیده انجق وجود پذیر اولدجق فتنه یی بر ساعتده ایقاظ ایدر نعوذ بالله نماملق بر پر اخر صفتیدر روز حشرده بونلر میمون صفتنده حشر اولورلر دیو حدیث شریفده فخر الانبیا صلی الله علیه وسلم حضرتلری وعید بیورمشلر مثنوی

هر خیالی کو کند در دل وطن
روز محشر صورتی خواهد شدن

یطلبک

یطلبک الرزق کما تطلبه

معنای لطیف رزق سنی طلب ایدر سن رزق طلب ایتدیکلو کبی مثنوی

رزق آید پیش هر کو صبر جست
رنج کوششها زبی صبری تست

آنچنانکه عاشقی بر رزق وزار
هست عاشق رزق هم بر رزق خوار

زیرا اکثیسنلو رزقی سایرسی کبیدر سایر انسانلرن منفلو اولمدیغی کبی رزق دخی منفلو اولملز حرف باده تحریر اولنان تفصیل ایله بودعوی مبرهندر

یبلغ المرء بالصدق الی منازل الکبار

معنای لطیف کشی صدقله منازل کبار دینه ایرشور انواع اخلاق حمیده دن بعینه برینسنه صدقک خاصیتی یوقدر زیرا اوصاف رحمانی صفت شیطانیه دن امداد صدقله متمیز اولور وعادت سیدتدن قوت صدقله فرق اولنور و کمال صاحب دل ونقصان صاحب نفس میزان صدقدر غیری ایله فهم ایتملک اولماز وشایسته معتمد صدق شول مردان راه یزدانه در که تمم قدم صدق عندربهم آنلرلو شاننده دینلمشدر سالکلوه بمنکاره لازمدر که صدق رهبر طریق مستقیم ایدوب افعال واقوال واحوالده بو صفت جارکرده رعایت ایلیه تاکه درجه صدیقیه واصل اوله مثنوی

صدق بیداری هر حس میشود
حسها را ذوق ومونس میشود

صبح غیر از راستی نزهانت
او بسوی راستی مبخوندت
دل مکر بجور باشد که زبان
وا از آن جاشنئ این و آن
چون شود از ریح وعلت دل سلیم
طعم صدق و کذب را کردد علیم

الحمد لله رب العالمین والصلاة والسلام علی اکمل الناس اجمعین وعلی آله و اصحابه حماة الدین المبین بو نسخه بیک یوز یکرمی اوچ محرم الحرامنک یوم عاشرنده انجام رسیده اولوب قلم جامع الحروف بوکونه بسط اعذار ایلرکه مزرکشباقان دستکاه بلاغت و دقیقه دانان داد وستدکاریز عبارت بولنان خواجکان دستمایهٔ بینش و بصیرت جناب معالی نصابلرینه خفی دکلدرکه فراید نابدار حدف ولادتک سلک و تنظیمی بعض افادهٔ حکم و معاینسی خلالنده

مصرع حاجت مشاطه نیست حسن خدا داد را

وزن نسخه طنازهٔ تعبیرات منشیانه ایله تحسین و تزیینه عدم احتیاجدن قطع نظر لغزش پای یراعهٔ براعه کار احتمالی ملحوظ اولوب لاسیما مالک نصاب نقود معارف اولمین عشاق آتش نفسانک صعوبت استخراجندن ناشی معلومهٔ انظار کیمیا آثارلرندن بو مجلهٔ مختصره دن بی بهره اولمسی خوفندن اثنای اباده وایضاحده کرداولنان کلمات ترکیانه تعبیر ایله تحریر اولنمق صوابه یه خاطر فاتر اولمشدر منا الاستعذار ومن الکرام العفو والاستار

لمنشئه

نسیبا

نسیبا بو اثر برباد کارلو اولدی بارانه
دعای خیر اولورسه جائزهٔ اعلا تجارتدر

عطا اهل دل و دانش دعا احسانا ایدر لابد
بلی شایسته طبع اهل عرفان سخاوتدر

بو اوراق اوزره تحریر مقالات ایتمه دن مقصد
جناب حضرت شیر الهیدن شفاعتدر

اسیر سجن عصیانم بو نسخه عضعالمدر
باقرار عضعال بنده درشاهانه عادتدر

تاریخ تألیف

اولدی بو کتاب بر لطائف بر عقده لآلیء اسرار
ختم اولدی دیدم آنلو نسیبا تاریخنی رشتهٔ جواهر
١١٧٠

بمنه ومنته تعالی پادشاه اسلام پناه و شهنشاه معتصم بحبل الله شارح متون نصفت وانصاف و قامع حصون ظلم و اعتساف السلطان ابن السلطان السلطان عبد المجید خان دام مجده و سلطانه الی آخر الدوران افندیمز

حضرتلرینك سایهٔ شوكتوایهٔ ملوكانه‌لرنده اشبو كتاب فیوضاتنصابلو
طبع وتمثیلی مغتنم لطف الٰهی تفویج و قابع نظارتیله مباهی الیه
محمد نائلك معرفت عاجزانه‌سیله
رسیدهٔ ختام اولمشدر
فی غرهٔ ذ ۱۲۵۷

قد تم بعون الله الملك العلام على ید ابراهیم شاكر سابقا
قپو امامی الحنیوی جعل الله سعیه
مشكورا وذنبه مغفورا
بحرمة سید المرسلین
آمین
راقمه غره

سناء مكی منقوع اولمق اوزره درهم ٤ — راوند هندی درهم ٤ — ماء ... — انكلیز طوزی درهم ٤

قدرت حلواسی درهم ...

چوبی آیتلمش سناء مكی ایله مسحوق راوندی مقدار مذكور صوایله قینادوب قرق
درهم چوقرادرنز زائل اولدقده آتشدن اینده‌روب انكلیز طوزی ایله قدرت حلواسنی
دخی ایچنه وضع ایده صوغودقدنصكره بر برچوز ایچنه قویوب چالقالیب صفو حاصل اولدجق
سزینك ایچنه الق قطره آنا صون یاغی قویوب چالقالین آچ قرننده ایچه معده‌سی ملاینه
ایله تصفیه اكتفا ایده وپیاپی الیبیجق صو استعمال ایده ارتق الشربة مسهله
ایچنده بوكبی لطیف ونافع شربت یوقدر فافهم

ابن عباس رضی الله عنهما حضرتلری بیورردكه جناب باری سبحانه ابن داود
حضرتلرینی علم ایله ملكدن دیدیكین اعطاده مخیر قلدقده حضرت سلیمان علمی ملكه
ترجیح واختیار ایدیكیچون جناب باری علم ایله ملكی جمعا اكرام ایلدی ملوك
بمنزلهٔ بری وتی عهدی اولورن اوغلنه وصیت ایتدیكه الله عظیم الشاندن قورق
زیرا حكمده بولنانلر دخی سندن قورقر وكندونفسلو ایچون فنی فعل خوش كلور
رعایا حقنده اول فعلی ایشله وتأمل ایدوب احسن كوردیكلو فعلی چوق چوق
ایشلیوب قبیح كوردیكنی ترك ایله واشیانك حسن وقبحی متدین وعواقب
اموری متفكر عقلا ایله ظاهر وآشكار اولور وعلمی چوق طلب ایله زیرا علم تدبیر
مملكلو اساسیدر بربنانلوكه اساسی اولمیه اول بنا بیقلمش خراب حكمنده‌در

تاج السلوك
فی سیاسة الملوك
مال حقنده بیوردر

حكایت اولنوركه ملولوفرس اولدن شابور النوندن بر تاج دیرلو باپدروب
خزینه‌سی قپوسنه وضع ایدوب خدمهٔ خزینه اول دیركلا اوزرنده او توررق بو
كیفیت شابورك عیون اهالی مملكت وانظار اعدای دولتده عظمت قدرشانی
موجب اولمشدی بعده سلطنت ومملكت اوغلنلو اوغلنه انتقال ایلیوب وقتاكه
اوغلنلو اوغلی دخی بیت المالی اتلاف واسراف ایدوب ذكر اولنان دیركلری
بالاحتیاج ارنده ایچلری بوش اولوب قوم ایله طولو ظهور ایلدیكه یكنده بو
سردی شیوعبولمغله ناموس سلطنتلرینلو نقصی موجب واعدالرینلو جسارتلرینی

واهالیئ مملکت عندلرنده عظمت و مهابتلری بیلو قلنمش مستوجب اولدی و
دخی حکایت اولنور که ملوک مصردن بعضیسی بر قاچ کوب ایچنه التونلر اریدوب
طولدروب کوبلری قیردقده اول التون کوبلر هیئتنده ظهور ایتمکله کوزدوب ایلک
قپوسی اوکنه وضع و تسراب السمید تسمیه ایتدر حکم عامهٔ ناس حسب الاقتضا
التونلرلو اوزرلرینه اوتورر ایدی بو وضعدن اقامت ناموس مملکت و نفوس
عسکرینک تقویت قصد ایتمشیدی

نهج السلوك

حکایت اولنور که اردشیر نام پادشاه اوغلنه بویله نصیحت ایتمشکه ای اوغول ملک
ایله دین ایکی قرنداشلردر که بری بولنمزسه دیکری دخی بولنمز. دین تملدر ملک محافظ یعنی
کوزه دیجیدر. بر بنانک که تملی اولمیه البته ییقیلور و کوزه جیسی اولمیان شی دخی البته
ضایع اولور. وای اوغول مرتبه که ارباب مراتب ایله قبل یعنی ارباب مراتب عندلرنده
رسم مراتبه رعایت ایله و ارباب غنا و جهاده بخشش و عطا و اصحاب دیانت و
تقوا ایله حسن نوازش و التفات و سنک امورکله مشغول اولدن ارباب عقول احسن
ایله احنف بن قیس دیمشکه بر کمسنه دینی هدم ایلر کندونک شرف و مجدنی
هدم ایدر یعنی ارکان دینی رعایت ایتموب محافظه ایتمز کندونک فنی اندن دخی
زیاده هدم ایتمش اولور و بر کمسنه ~~دینی هدم ایلر کندونک فنی اندن دخی~~
~~زیاده هدم~~ نفسنه ظلم ایلر سائره دخی زیاده ظلم ایدر بعض حکما دیمشکه دینی
اولمیان کمسنه نلک دولتی ثلج یعنی قار اوزرنده احداث اولنمش بنا کبیدر یعنی غایت
سریع الزوالدر

نهج السلوك

حکایت

حکایت اولنور که اسکندر حکمای هنددن بعضیسنه سزلرک مملکتلرده جاده
طریقلری نیچون آزدر دیدکده کندولرمزدن لوازم کلدن حقوقی و فیند اعطا
ایدوب پادشاهلرمز دخی عدالت ایلدکلرندن دیدی بعده عدلمی افضلدر
شجاعتمی افضلدر دیو سؤال ایلدکده عدل استعمال یعنی اجرا اولنسه یعنی حالده
شجاعتدن مستغنیدر دیدی اردشیر دیمشکه پادشاه عدالتدن امتناع ایدر ایسه
رعایا دخی اطاعتدن امتناع ایدر کسری نوشروان اصحاب جرم عقاب
ایلمسنلو سببی کندویه سؤال اولندقده نوشروان دخی انلر خسته حکمنده در بن انلره
عدل واسیله تدبیر و علاج ایتمنیجه غیری کیم علاج ایده جکدر دیو جواب ویردی
اخلاطون دیمشکه اشاعه عدل ایله ثابت جور ایله زائل اولور اردشیر بابک بکردن
صوف ایمان کیمدر دیو سؤال اولندقده حکمنده عدل ایدر کمسنه در که بو مقوله عادل
کمسنه دیر حق تعالی نام و جمیع خلق مطیع اولوب نائر اوله یعنی نعمتی صاف و
جیوشا و عساکردن مستغنی و قلوب ناس ماللو و فتن و حرب دیده احیا اولور دیدی
بعض علما دیمشکه رعایانک اللری لسانلرینه تابعدر هو نجن رعایا طاقتلی سوز سویلمکه
فرصت بولور ایسه حمله و تجاوزه فرصت بولور

رأفت و شفقت حقنده بیورور

نهج السلوك

حضرت مالک رحمة الله علیه روایت ایدر که حضرت عمر بن الخطاب رضی الله عنه بعض امرای
شامه عامل نصب ایلملو ایچون بر آدمی دعوت ایدوب یازیه ایکن بر صبی معصوم اول
محله کلدکده حضرت عمر رضی الله عنه اول معصومی توطوب کمال شفقتلرندن مبارک سینه لرینه
وضع و رخسارلرین بوسه و تقبیل بیورر دقلرنده اول آدم حضرت عمر رضی الله عنه خطاب
ایدوب یا امیر المؤمنین سز اول معصومی تقبیلمی بیورورسکز دیدکده نعم تقبیل ایدرم بیوردقلرنده

اول آدم یا امیر المؤمنین بنم اوچ اولادم وار بو وقته دکلو بر بینی تفضیل
ایتمش دکلم دیدکده حضرت عمر رضی الله عنه بیوردیلر کی ای آدم چونکه سن
اولادکه مرحمت و شفقت ایتمزایمشسن سائر ناسه دخی مرحمت و شفقتلو
بو قدر بیوروب اول آدمی عامل نصب ایلمکدن فراغت ایدوب زیرا حکمنده
بولنان ضعفایه مرحمتی اولمیان کمسنه والی و ولایت اولمغه صالح و شایان دکلدر
بیوردیلر و بینه مالك رحمة الله علیه دن مرویدر که عمر بن الخطاب رضی الله عنه
طریق مکه ده مرورلری اثناسنده بر راعی غنمنی بر چوراق محلده رعی ایدرکن
کوردکلرنده چوبانه ندا ایدوب بر اوتلو محل بولوب غنمکی اوتلو محلده رعی ایله
دیو تنبیه ایتدکدنصکره هر بر راعی رعیتندن مسئولدر دیو راعی و رعیت معنالرنده
حقیقت و مجازه عموم اراده بیوردیلر عمر بن الخطاب رضی الله عنه حضرتلرینك
اسلم نام عبد ملکی روایت ایدر که بر کون حضرت عمر رضی الله عنه ایله معا
بر کیجه مدینه ده طواف ایدرکن بر خانه نك درونندهکی بر قاچ صبیان بکا و افغان
ایدوب بر عورت دخی اوجاغه بر چوملك قویوب التنه آتش یاقمغه چا[لیشور]
کوردیکلرنده حضرت عمر رضی الله عنه خانه نك قپوسنه واروب یا امة الله
بو صبیان نیچون بکا ایدرلر دیو عورته سؤال بیوردقلرنده آچلقدن بکا ایدرلر
دیوب یا چوملکده نه وار دیو سؤال بیوردقلرنده چوملکه ساده جه صو طولدروب
اوجاغه وضع ایتدم که ایچنده طعام طبخ ایده یورم ظن ایدوب اویالنوب اویوسونلر
دیدکده حضرت عمر رضی الله عنه بر مدت طوروب بکاء شدید ایله بکا ایلدکدنصکره کندو
خانه سعادتلرینه کلوب بر چوال درونه بر مقدار اون و یاغ و خرما و بر
مقدار اثواب و نقود طولدروب چوالی کندو مبارك آرقه لرینه تحمیل ایچون بکا
امر بیوروب بنده دخی یا امیر المؤمنین بن بو کلنوب کتوره یم دیدیکمده یارین روز جزاده

آنلری ایچون مطالبه اولندقده بنم ظهره تحمیل ایله دیو چوالی یوکلنوب اول خانه یه
واروب مبارك الله یله ذکر اولنان چوملکه بر مقدار اون و یاغ و خرما وضع و تحریك
و آتشی مبارك دهنلریله اوفورمکه باشلدقده لحیهٔ شریفه لری عظیم و وفیر اولدیغندن
آتشك دخانی مبارك لحیه لری آرالرنده خروج و صعود ایدرلردی پشوردکدنصکره
مبارك دست شریفلریله اول صبیانی اطعام ایدرلر طویوردقدنصکره اول صبیان
اویناقوب کولمکه باشلینجه دکلو اول محلده آرام بیوروب بعده قیام و عزیمت
بیوردیلر حکایت اولنور که نوبت خلافت عمر بن عبد العزیز جنابلرینه توجه
ایلدکده محمد بن کعب القرظی حضرتلرینی احضار ایله خطاب ایدوب عذاب عقابدن
نجات طریقنی بکا کوستر دیو سؤال بیوردقلرنده بو وجهله جوابه آغاز ایدوب زمرهٔ مسلمینك
مسن و اختیارلرینی پدر و سنکله همسن اولنلرینی برادر و سندن کوچك اولنلرینی اولاد
منابه سنده عد ایدوب اختیارلرینه توقیر و سنکله همسن اولنلرینه مرحمت و کوچکلرینه
شفقت و رأفت ایله دیو بیوردیلر بعض علما دیمشلر که ملوکك خیرلوسی شول ذات
عالیدر که حضورده عیون رعایایه اشعار مهابت و عظمت و درونلرینه القای مهر
و محبت ایلیه بو حالت آلتی خصلت ایله تحصیل اولنور اول خصلتلر رعایانك
شریفلرینه اکرام ضعیفلرینه مرحمت و مضطر الحال اولنلرینه اعانت و ارباب مظالمك تعدیاتنی
دفع و طرد و مسالکی لصوص و حرامیلردن تأمین و نظارلر زیرا حکیملر بر محلده
بر شیء ضایع اولسه حکامك تأمین بودده قصورینی منشأ و سبب عد ایدر

عفو حقنده بیورور

عمر بن الخطاب رضی الله عنه حضرتلری بیوردیلر که حدت یعنی غضب و فتنه ده عدلك
افضلی تأدیب ایچون قدرت و فتنه ده عفولوك افضلیدر تأدیبه قادر اولان کمسنه نك
سوء صنیعی ایچون عقوبت ایتمکه غایت قیمتدر معاوضه بیوردیلر که ایچون عقوبت
مجازات ایتمسی صحیح

ایتمکه یرکسنه نکلو قدرتی بو نعمته زیاده اولورسه اول کسنه نکلو عفو ایله مقابله ایلمسی
دخی الیق واحسندر. نقل اولنورکه عظمای قریشدن بری برجرمی طلب وتحری
ایدرلر ایله کتوردکده اکر سنی تادیبه قدرتم غضبمی زائل ایتمیدی تحقیقا سندن اخذ
انتقام ایدردم دیو عفو واطلاق ایدی سلیمان بن عبدالملکه خالد بن عبدالله القسری جرم
غضب ایدیجک حالده خالد حضور سلیمانه داخل اولوب یا امیرالمؤمنین تحقیقا تادیب مجرم
قدرت موجب زوال غضبدر وسنک شانکده دخی اجرای عقوبتدن بالاتردر یعنی قدرتکه
نکاده در اکر بنم جرممی عفو ایدرسک شانکه لایقنی اجرا ایتمش اولورسن دیمکله در حال عفو
ایدی حکایت اولنورکه مأمون خلیفه عمیسی ابراهیم ابن مهدیکه غضب ایدوب حضورینه
مقیدا احضار ایدکده ابراهیم اجرای ما یجیکده استمهال ایدوب یوز درن دامن اعتذاره
تشبث ایلیوب یا امیرالمؤمنین سن بندن اخذ ثاره قادرسن و قدرت موجب زوال
غضبدر و بن بو لو جرمی صاحبیم وجرممی عفو ایده جلوا الحق سننسن اکر عتاب ایدرسک
حقا ایلکده در واکر عفو ایدرسک فضل واحسان ایتمش اولورسک دیدکده مأمون خلیفه
بر مقدار تفکردن صکره بکا بو ایکی آدم سنکله قتلک اجلوه اشارت ایدیورلر دیو عباس ایله معتصمی
کوستردکده ابراهیم دخی بنم کبیدن بر جرم صادر اولدقده انلر کبیلر جنانکز کبیلره اشارت ایده
کلمشلردر دیوب کندونکلو وانلرلو حال وشانلرینه تلمیح ایدکده بوکونا کلدیکی نزد
خلیفه ده زیب وشایان الصدر استحسان اولنمغله عفو واطلاق ایدی مأمون خلیفه
دیه یکه عفوده نعب وتغلت بولدیرانلریکه اصحاب جرایم بنم کمال حلم وعفومی بیلدکلر
حتی کندولرندن خوف کیده ودنیاده بکا اقبح مجازات سود مکافاتدر روایت اولنورکه
عبدالملک بن مروانک مغضوبی اولان برآدم حضورینه کتوریلوب عبدالملک اول کسنه ده
سکا اشد عقوبتله عقوبت عالم ایتملو الزم دیدکده رجا ابن حیوة نام کسنه حاضر
بولنوب یا امیرالمؤمنین جناب خدا سکا استدیکین ویردی یعنی اولادوده عقابه
قدرت ویردی سن دخی ان الله عفو یحب العفو مقتضاسنجه جناب باریک

استدعی

استدعی شیئ ایتسه دیمکله عفو واطلاق ایدی مأمون خلیفه دیرایدی که اکر ناس
بنم عفوه اولان رغبتمی بیلسه لردی بکا ذنوب وجرایم ایله تقرب حاصل ایدرلردی

نتایج التسلولو

وصف عفاف حقنده بیوررلر

النظر سهم مسموم من سهام ابلیس فمن ترکه من خوف الله آتاه الله ایمانا یجد حلاوته
فی قلبه مضمون حدیث شریف محرماته نظر ابلیسک اوقلرندن زهرلی براوقدر برکمسه الحق جناب
باریدن خوفندن محرماته نظری ترک ایلر ایسه خدای عز وجل اوکسنه یه ایمان حلاوتنی احسان ایدوب
اول حلاوت ایله قلبی تلذذ ایدر ابو الدرداء رضی الله عنه حضرتلری بیوررلر برکمسه حرام نظردن
کوزینی منع ایدر جناب باری خود کسی اعلاده دیلدیکی حوری یه اول کمسه یی تزویج ایدر و برکمسه حرامه عینده
نظر ایلر قیامتده اعمی حشر اولنور ودخی عفاف خود غیبت ناسلو قبیح اولان کلامدن وغیبت و
نمیمه دن عفیف ومحفوظ ومدد بینی محرمدن مجلسنی تطهیر وتنزیه قلمقدر عبدالله بن عمر رضی الله عنه
غیبتدن وغیبتی اشتمدن ونمیمه دن ونمیمه یی سویلمکدن بزی منهی ومنع اولنمشدر بیوردیلر ودخی
عفافک نوعی غیبت ونمیمه دن ومالا یعنیه دن لسانی حصر وحفظ قلمقدر حدیث شریفده وارد
اولمشدرکه من ضمن لی ما بین لحییه وما بین رجلیه ضمنت له علی الله الجنة مضمون حدیث شریف
هرکیم لسانی وفرجنی محرمات ومنهیاتدن محافظه ضامن اولورایسه بن دخی جناب عز وجل
اولکمسه یه دخول جنت اعلاده مکافات ایله جکمه ضامن اولورم دیمکدر صاحب سعادت افندیمز
صلی الله علیه وسلم حضرتلری معاذ بن جبل رضی الله تعالی عنه حضرتلرینه بیوررلر که تأتی مکجا
مناخرهم یعنی یوزلری اوسته نار جحیمه القا وایقاع ایدن الحق لسانلرندن ظهور ایدن خطیئاتلرو
جزاسیدر ودخی عفاف دستدن رعایا فقراسندن خلاف شرع اخذ اموالدن حیانت
ایلمکدن وعقوبت ونکایتده اولان محذوراتدن اوزاق اتمقدر حدیث شریفده وارد اولمشدرکه

حرمة مال المسلم كحرمة دمه معناى لطيفى اهل اسلامك ملكى ناحق يره قانى دوكمك نا صحل حرام ايسه مالنى دخى غصب ايتمك اويله حرامدر و ديكر حديث شريفده واقع اولمشدر كه
بئس الزاد الى المعاد العدوان على العباد فحواى شريفى عباد اللهه تعدى ايلمك آخرتده موجب جزا اولهجق سيئاتلو اقبحيدر و دخى عفاف آبا قلرينى رعاجاء اولميان محلّاده كندولرن حافظ ايتمدر مسروق بن الاجدع رحمه الله تعالى بيورمشلركه حوكيمكه بر خطوه حركت ايلر حسنات وسيئاتدن خالى قالمز اكر رضاى بارى يه موافق اولدى ايسه عزيمت ايدر ايسه هر خطوه ده بر حسنه واكر خلافنه عزيمت ايدر ايسه هر خطوه سنه سيئة يازيلور و دخى عفاف فرجنى زنادن صيانت ايلمكدر وجنانت اصل عفاف وتمام مروت وحصانت دينيدر بونلرك جملسن كيمكه اسلوب ورعايت ايدر ايسه عفيف واولولر مستحق اولور

جور حقنده نتايج السلوك بيورور

حديث شريفده وارد اولمشدر كه ان اشدّ الناس عذابا يوم القيمة من اشركه الله فى سلطانه فجار فى حكمه مضمون شريفى نا سلوروز جزاده اشدّ عذاب ايله معذب اولاجق اولكمسنه در كه جناب بارى كندو سلطنتنه وتبوجه وبرمش ايكن حكمنده عدالت ايميوب جور ايده و دخى بيورلمشدر كه رعايا طائفه سى هر نقدار مسيئ وظالم اولرده مادامكه واليلرى عادل و هادى اوله اول رعايا قطعا هلاك وتلف اولمازلر وطائفه قوم نللو واليلرى ظالم ومسيئ اولورلر ايسه او طائفه هلاك وتلف اولورلر وكذلك صاحب سعادت افنديمز عليه الصلاة والسلام بيورردكه لانتقمنّ من الظالم فى عاجله وآجله ولانتقمنّ ممن يرى مظلوما فقدر على ان ينصره فلم يفعل فحواى لطيف تحقيقا بن عظيم الشان عاجلده وآجلده ظالم و مظلومى كوروب عون ونصرته قادر ايكن نصرت ايتميانلر كمسنه يه البتّه والبتّه عقاب ايدرز يعنى بنزو كيج عقابده بر وجهله قورتيلدرمز بعض حكما ديمشلركه ملك كفر ايله فنا بولمز جور و ظلم ايله فنا بولور و ديلمشدر كه جور نعمتى سلب وعصيان عقابى جلب ايدر افلاطون

دیمشکه

ديمشكه اشيانك بثبات عدل ايلدر وزوالى جور ايلدر وكنللو ديمشلردكه جوردن حذر ايلو زيرا جور هلاك سبب وخراب بلاده علتدر حكايت اولنور كه ملولو خسرون يزدجرد دائما نام مللو ظلم وعنف وجور وستم وغصب اموال ايله مألوف اولديغندن زير حكمنده بولنان رعاياسى فقرا مجتمع اولوب اول ظالملو رفع تسلّط و تجبرين جناب بارى يه فرياد وتضرّع ونياز ايلديلر دبر هفته مقدارى ايام مرورنده بر فرس متوحشا بولنان يكسر اول فرس اخذه سعى وابتدار ايلدكده بر حوزلو طوردى دتليرين يزدجرد دخى قصرندن كوروب واول البلو هيئات عجيبه ولطيفه سى كندو خوش كلمكله بالذات قصرندن نزول ايدوب اول فرسلو باشنه طوغرو وارد قده اسب مرفوع اوريكوب ملايمت كوسترمكله يادرونا صيه سين اوخشادقدنصكره حونوب صاغ بسنى اوخشاركن دبوسيلر بر وجددى حرب وهلاكلو ايلدى وبر روايتده دخى اكرلدوب اوزرينه ركوب وتحريكلو ايلدكده برق كبى سرعت ايله قوشمغه باشلدقده بر حوزلو ضبط ايده ميوب شدتلر بر دريايه دخول واقتحام ايدوب غرق وهلاك اولمشدر

نتايج السلوك

بخالت حقنده بيورور

حديث شريفده وارد اولمشدر كه السخى قريب من الله قريب من الجنة قريب من الناس بعيد من النار والبخيل بعيد من الله بعيد من الجنة بعيد من الناس قريب من النار معناى لطيف ترجمه مستغنيدر و ديكر حديث شريفده دخى وارد اولمشدر كه طعام الجواد دواء وطعام البخيل داء مضمون شريف حديث ثانى جوانمرد اولانلرك طعامى دوادر وليئم وبخيل اولانلرك طعامى درددر وآخر حديث شريفده وارد اولمشدر كه بشر مال البخيل بحادث او وارث فحواى لطيف مال بخيل حادث ايله يا خود وارث ايله بشارت ايله يعنى بخيل باكندو وفاتندن نصكره متروك سيلك تخواه يه بسته ازدواج اولان خلفنه يا خود ورثه سنه ميسّر اولوب كندو بش ماليله تنعم ايليه مز و كلوم حكما دندر كه

لا يدخل البخيل مسكنا الا واعقبه الحسرة ولا يدخل الطمع مدخلا الا واعقبه الذل ولا
يدخل الشره مدخلا الا واعقبه الخيبة يعنى بخيل هر كيمده بولنورسه انجامنده اول كسه يه
حسرت كتورور زيرا جمع ايلديكى مال ايله تنعم ايده ميوب بعد وفاته جمله سنى ترك ايدوب
متحسرا ارتحلت ايدر وهر كيمده كه طمع اولسه اول كسه يه ذل كتورور وشره دخى كذلك مورث
خيبت اولور وحكما ديمشلردر كه بخيل كمسنه نك دوستى اولماز ودينلمشدر كه مال صو كبيدر كه
بر صو خزينه سنده نه قدر كفايه دن زياده صو ايلك اقوب كيده جك ايغى اولمديغى حالده اول
خزينه قدر وفادن زياده كلدكده صو خزينه سنى غرق وخرابنه باعث اولديغى كبى
بخيل كمسنه نك دخى فضله وزوائد مالى صرف اولمديغى حالده صاحبنه موجب زيان و
خسار اولور

اسراف حقنده بيورور

اسراف ملوك عظام حضراتنه لايق دكلدر زيرا اسراف بيت المالك حقوق لازمه وواجبات
مرتبه سى عدم ونادكفايتنى موجب اولور وبذل وعطاده اسراف قدر استحقاقدن زياده
ايلمكدر سفيان ثورى حضرتلرى بيورر كه مال حلالده اسراف متحمل دكلدر وبعض
علما بيورمشلر كه اوچ كمسنه دن رحمت مرفوع اولوب احوال تبدلنده شماتت اعدا نازل اولور
بركى مالنى تبذير واسراف ايدن كمسنه فقير اولديغى حالده ايكنجيسى غايت حريص اولوب كمسنه دن
بر مصيبت اصابت ايلديكى حالده اوچنجيسى ظالم قوى اولدن كمسنه دن عقوبت اولنديغى
حالده كمسنه مرحمت ايتميوب هر كس اظهار سرور وشماتت ايدر

خلف ميعاد حقنده بيورر

حديث شريفده وارد اولمشدر كه علامة المنافق ثلث اذا حدث كذب واذا ائتمن
خان واذا وعد خلف مضمون شريفى منافق كمسنه نك علامت نفاق اوچ شيدر بركى
سويلدكى كلامده كذب ايكنجيسى كندويى امين اتخاذ ايدن كمسنه يه خيانت اوچنجيسى
وعدينه خلف ايلمكدر ابو الحسن مدائنيدن منقولدر كه عمر بن عبد العزيز حضرتلرى

خلف

خلف وعددن احترازا اصحاب حاجاتدن برينك اسعاف مرامنه وعده ايله جواب
ويرمزدى داود بن عبد الله وصيتنامه سنده خليفه يه بويله توصيه وتنبيه ايلمشكه
قچن بر كمسنه يه وعده ايدرسك در عقب انجاز ايله يعنى وعده كى يرينه كتوره وعده كه
خلف ايلمكدن حذر ايله زيرا خلف وعد هيبت حكومتى وشرف عظمتى كيدرر

كذب حقنده بيورور

جناب عز وجل مؤمن صادقدن شعار كذبى سلب ايليوب بيورردركه انما يفترى الكذب
الذين لا يؤمنون الآية معناى شريفى كذبى كمسنه ارتكاب ايدوب ايشلر الحق
ايمانى اولميانلر ايشلر ديمكدر حديث شريفده دخى وارد اولمشدركه الكذب مجانب
للايمان فحواى لطيفى كذب ايماندن سزه ايدر يعنى ايراقده ايدر بر شيئه مانع وحجاب اولديغى
كبى كذب دخى ايمانه مانع وحجابدر ودينلمشدركه كذب ايله دين ودنيا قائم
اولماز يعنى ايكيسيده كذب ايله زائل اولور ديمكدر عمر بن عبد العزيز بعض عمال و
حكامنه يازمشكه حسن تدبير وحيله يه محتاج اولديغكز امورده صاقنوب كذاب كمسنه دن
اعانت طلبنده اولمه زيرا كذاب كمسنه يه تسليم ومطيع اولورسكز هلاك اولورسز

غيبت حقنده بيورر

على بن حسين ديمشدر كه غيبت اسافل ناسك فعلليدر وعدى بن حاتم
ديمشكه غيبت لئيم كمسنه نك لوازم عاجزيدر يعنى لئيم اولان ايشلر قتيبة بن مسلم
بر كمسنه غيبت ايدركن ايشتدكده اول كمسنه يه يا آدم سن بر لقمه چكنرسك اول لقمه يى
لحوم ناس آغزينه الماز يعنى غيبت لحوم ناس ايلر ليملك ايشيدر ملوك
سالفدن وليد بن عقبة بن ابى معيط نقل ايدركه بر وقت پدرم ايله بر موكب عظيمه
كيدر ايكن بر آدم يانمزه كلوب آخر كمسنه يى غيبت ايلمكه باشلدقده پدرم ايشيدوب

بکا توجه ایلیوب بوکوزلوم و توبیخ باشلدیکوسن نسل ملوکدن سن ملولولوسانن فاحش و منهی اولدن کلماتدن حفظ و تنزیه ایلملو لازم واهم اولدیغی کبی سامعه دخی فحشیات و منهیات استماعندن محافظه ایلملو لازمدر کما لایدر زیرا بر کلامی استماع ایدن سویلین کبیدر ایلر زیلک اولور کویا اول آدم کندو و عادرو ننده اولدن مرخوفانی چیقاروب سنلو و عاه سامعو کروضع والقا ایدر دیو تحذیر ایلدی

غضب حقنده بیور

ذکر الله ایله آنتن غضب ساکن و منطفی اولور منقولدرکه یا ابن آدم اذکرنی حین تغضب اذکرک حین اغضب دیو توراتده مکتوب و مبیندر معناسی ربین جناب عز و جل بیوررکه یا بنی آدم هر نوقت سزه حالت غضب عارض اولورسه بنی ذکر و یاد ایلیو بنده دخی وقت غضب و قهرده سزی ذکر و یاد ایده یم یعنی مرحمت ایده رم دیو بیوردی و نقل اولنورکه ملوکدن برینه بر کاغذه یازوب وزیرینه ویروب حمت قیلکه سمواته بولنانلر دخی سکا مرحمت ایلسونلر دیو بر کاغده یازوب ویروب هرزمان بنی غضب آلور کورسلو بوکاغدی بکاکوستر دیوام و فرمان انیمکله هر وقت اول ملکه عرض ایلدیکی آنده غضب ملوکانه سی ساکن و زائل اولوردی و کذلک منقولدرکه ملوک رومدن برینک خالو عده مده فنا بولمش بر آدم قفاسنی اخذ ویرلکن الجنه وضع و حاجب بابه ابنه تسلیم و هر وقت بکا غضب عارض اولورسه بو قفایی حضوره کتوروب نهاده قیلک دیوام و تنبیه انیمکله اول ملک هرزمان برکسه یه غضب ایلر حاجب مذکور اول قفایی حضوریه کتوروب وضع ایلدیکی آنده غضبی ساکن و زائل اولوردی حدیث شریفده واقع اولمشدرکه ینادی مناد یوم القیمة من کان اجره علی الله تعالی فلیقم فیقوم العافون عن الناس ثم تلی فمن عفی واصلح فاجره علی الله معناسی ربین یوم قیامتده بر منادی ندا ایلیوب هرکیملو جناب باریده اجری وار ایسه یعنی طرف باریدن اجر ایله موعود اولمش وار ایسه قیام ایلسون دیدکده هر نقدر مجرم ناسی عفو ایلمشلر

وارایسه

وارایسه قیام ایلسون او منادی فمن عفا واصلح فاجره علی الله آیت کریمه سنی عدو دن باشلر

عجب حقنده بیورر

جناب عز و جل بیوررکه و یوم حنین اذ اعجبتکم کثرتکم فلم تغن عنکم شیئا وضاقت علیکم الارض بما رحبت ثم ولیتم مدبرین بو آیت کریمه نلو تفسیرنده قاضی بیضاوی رحمه الله بسط ایلدیکی کلاملو مآلی بودرکه مکه مکرمه ایله طائف بیننده واقع وادی حنینده صاحب سعادت افندیمز علیه السلام حضرتلری اون ایکی بیلو عدد ان مسلمین ایله هوازن و ثقیف قبیله لری عربانی اوزرینه محاربه یه عزیمت بیوردقلرنده جمعیت لشکر عربان درت بیلو مقداری اولدیغی اخبار اولنمغله جانب اسلامیاندن بر کوکلی کورمه البته مغلوب اولمیز جمعیتمز کثیردر کلامی صدور ایدوب بو کلامدن کثرت جمعیته اعتماد ایله اعجاب صورتی نمایان اولدیغندن عساکر موحدین منهزم و پریشان اولوب اول سرور عالم و اشرف بنی آدم علیه افضل التحیة والتسلیم حضرتلری فقط عم نیکوکارلری حضرت عباس و عمزاده لری حمید شعارلری ابو سفیان بن حارث رضی الله تعالی عنهما ایله کوه مثالی ثبات و استقرار و حضرت عباس ناسی عودته امر بیوروب حضرت عباس دخی ندا ایلدکلرنده بر جماعت رجعت و جنود ملائکه دخی نزول عرصه مبارزت ورمه مشرکین ایله محاربه یه مبادرت ایلدکلرنده رسول اکرم افندیمز علیه السلام حضرتلری مبارک الله ید برآوج تراب آلوب جانب مشرکینه نثار وانهزموا ورب الکعبه کلمات اجابت سماتنی دخی زبانه آوردیدر بیورملریله مشرکین منهزم و عساکر موحدین غنائم وافره ایله مغتنم اولدیلر بو قصه دن ابتدای امرده زمره موحدینلو کثرت جمعیتلرینه اولدن عجب و اعتقادلری انهزام و تفرقلرینه موجب اولدیغی ظاهر و رسول اکرم افندیمز علیه الصلاة والسلام حضرتلرینلو دخی اول روز دهشت اندوزده تفرقه ده مرکز ثبات و استقرارده تمکن و قرار بیورملرندن شجاعت و بسالتلری درجه مرتبه رسیده اولدیغی

غابت هویدا در اول آیت کریمه لقد نصرکم الله فی مواطن کثیرة و یوم حنین الی آخره اولوب
معنای ظاهری بس تحقیقا جناب رب العزة رحمه فیه کثیر ایرلرده و کونلرده سزه چوق
کره نصرت ایلدی خصوصا وادی حنینده دخی عدودن نجار و کوننده کثرت جمعیتکز
موجب عجب اولمغله سبیلده سزه فائده ویرمیوب فضای وسیع زمین تنلده و تار اولوب
کفار خاکساره دکردان فرار اولدقلرنه نکره دخی سزه نصرت ایلدی دیمکدر والله اعلم
علی بن ابی طالب رضی الله عنه حضرتلری بیوررلر الاعجاب ضد الصواب وآفة الالباب
یعنی عجب محض خطا وآفت عقول والباب و نهادر بعض حکما دیدیلر که انسانلر
نفسید عجبی کند و عقللرندن حاصل دیر یعنی حاسه محمودیه دکونا عدو قوی اولوب انجیسی
بر یرده جمع اولمدیغی مثللو عجب دخی عقللو عد و قویسی اولمغله انجیسی بر یرده مجتمع اولماز
بعض فضلا دیدیلر که عجب بر نوع حماقت وحیرتدر که کبردن تولد ایدر دینلمشدر که عاقل
اولان کمسنه ده عجب اولماز زیرا عجب حمقلو افراطیدر که صاحبنی محل تهلکه ده چکمکز اونوتدرور
حبت ویر مکر کبر و غرور و رطه سنه ایصال ایدر حکایت اولنور که ملوک دیالمه دن معز
الدوله احمد ابن بویه نک وزیری اولان مهلب بن ابی صفره بر کون البسه فاخره ایله
تبختر ایدوب چوق اذیال تبختر و تکبر ایله کیدرکن بر کمسنه تصادف ایلدی مهلبی تعظیم
و تکبر ایلیوب دیکیکور دکده مهلبه خطاب ایدوب یا اباعبدالله بو یوریشه نه در بو یله
یورویشه جناب باری و رسولی بغض ایدر دیمکله مهلب دخی سن بنم کیم اولدیغیمی
بلمزمیسین دیدکده بیلورم ابتدای خلقتک بر قطره نطفه فاسده و عاقبتک جیفه ملوثه
خالق سیاه عدمدر دیمکله مهلب بر خوبرده خجلت و حیا اولمشدر وتوحشن
بر درجه مبالغه و حددن تجاوز اولنان مدح کذب و مداهنه اولور صاحب سعادت
افندیمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری استماع مدح و مداهنه دن نهی ایدوب بیوررلر که
ایاکم وکثرة المدح فانه الذبح معنای شریفی کثرت مدحی استماعدن احتراز ایدک
زیرا کثرة مدح ذبحدر یعنی بر حیوان ذبح اولندیغی آنده هلاک اولدیغی مثللو کثرت
مدحه قولاق طوتوب فریفته اولان کمسنه دخی هلاک کرور

نهج السلوك

کبر حقنده بیورر

حدیث شریفده وارد اولمشدر که لا یدخل الجنة من کان فی قلبه ذرة من کبر معنای
شریفی دوکیمکه قلبنده ذره مقداری اولسه اول کمسنه جنته کیرمز و صاحب سعادت
افندمز علیه الصلاة والسلام حضرتلری عم عالی تبارلری حضرت عباس رضی الله عنه
بیورر دیلر که جناب خالق سبحانه شرکدن و کبردن سنی نهی ایدرم زیرا جناب عز و جل
کبر شرکدر اجتناب ایدر یعنی شرک و کبر درکاه باریده بغض موجبدر حکایت
اولنور که حضرت سلیمان بن داود علیهما السلام بر کون مسند سلطنتنده جلوس ایدوب
انس و جن و طیور و وحوشدن جنود وافره حضور عالیلرنده مجتمع و حاضر اولدقلری
حالده امر قدر نفاذ جهانداریلری صدور بنیر بناء روزکار تخت سلیمانی بر جوش ایدوب
جانب سماوات طوغری اوله رتبه رفع ایلدیکی سرای فرقباب سماواتده حجره نشین تسبیح
و تهلیل اولدن ملائکه نک املو صداری استماع اولنمغه اولر اثناده عرش نشینان
بالاخانه آسماندن بو مضمونده بر صدا استماع اولندی که ای دائره نشینان دولت
سلیمانیه بو قدر نفوذ اوامر و احکام و نوازش خدم و احتشام سبیلده اول صاحبکز اولادر
حضرت سلیمانک قلبنده مقدار ذره کبر کلمه سی بولنمش کلیدی بو انده تخت سلطنتی روی ارضدن
جانب سمایه قدر رفیع و عالی قلندیغی کبی سطح زمیندن جانب اسفله طوغری اول قدر
خسف و تنزیل اولنوردی بعض علما دیدیلر که موت الجوع امراض عدیده و علل
متعدده وار در که سبب موت و هلاک اولمسندن قورقولور انجق غایت بخ حضرتلری اوقیه

حسد حقنده بیورر

حدیث شریفده وارد اولمشدر که ان الحسد یأکل الحسنات کما یأکل النار الحطب
معنای شریفی تحقیقا حسد حسناتی اکل ایدر یعنی ازاله ایلر نته کیم آتش اودونی اکل
یعنی یاقوب زائل ایلدیکی کبی بعض حکما دیمشلر که حسود بو جزا کفایت ایدر که
محسودینک وقت سرورنده مغموم و ممتنع و مرزوق اولدیغی وقتنده منکسر و مهموم

اولور دینلمشدر کم حسد جسده بر آتشدر کیمدر کم حاسدی دائما یاندیرر بو تفصیلی
نهج السلوکده منصلدر مراجعت اولنه

عجله حقنده بیورر

معلوم اوله کم تحقیقا عجله انجامی قبیح واثری مذموم بر وصفدر کم نتیجه سی خفت وتهور
واولی ملوم وآخری ندامت اولوب زلل وخطادن خالی دکلدر حدیث شریفده وارد او
لمشدر کم العجلة من الشیطان عجله شیطان طرفندن ظهور ایدر دینلمشدر کم عجول اولان
کمسنه ممدوح اولماز وغضوب اولان کمسنه مسرور اولماز وحریص اولان غنی اولماز
حکایت اولنور کم ملوك رومدن دورت کمسنه بر حکیملو عندنده جمع اولوب بزه امر ملکده
نفع وفائده ویره جك بر وصیت ایله دیدکلرنده مذکور دخی فنفنك تنسکلری دورت شیدن
منع ایدرسکز مکروهدن بعنی اسلمه بکز حالات ردیئه دن امین اولورسکز اول دورت شی
بونلردر عجله لجاج غضب توانی زیرا عجله دن ندامت ولجاجدن حیرت وغضبدن
بغض وتوانیدن وکسلدن ذلت حاصل اولور بونلرك تفصیلی نهج السلوکده در

مزاح حقنده بیورر

تحقیقا مزاح کشینی امور مهمه دن اشتغال وحوادث نازله دن اغفال وهیبت ووقاری
ازاله وحسن وبهاء آدابی اذهاب وسفهایی جری قیلر اولی کثرتن وآخری عداوتدر حقنده
عمر بن عبد العزیز رضی الله عنه بیورردی کم مزاحدن صاقنوب احتراز ایدیلو زیرا مزاح
بردرلو حمقدر کم حقد وعداوت کتورر اکثم بن صیفی دیرکم مزاح محاسن ومهابتی کیدرر مسلم
بن قتیبه رحمه الله اولادینه وصیت ایدوب دیرکه ممازحه دن احتراز ایدیلو زیرا اسزی
عیون اعداکزده حقیر ایدوب اقرانکزلو دخی کزلو علیهکزه جراتلرینه بادی اولور زیرا
مزاح مهابتی ازاله وصحبتی قطع ایدر اولی فرح آخری ترحدر بعضی کوردر دینلمشدر کم
مزاح عیون رعیتده ملوکلو عظمت شاننه نقص ویرر وسفه حرمتن ازاله ایدر

دینلمشدر کم

دینلمشدر کم جوکیملو عقلنده نقت اولور جوکی کثیر اولور ودینلمشدر کم مزاح بر جورلو عقنح
قبول ایلیان علتدر ودینلمشدر کم مزاحلو جدی نابود وشرری نامعدوددر
عمر بن الخطاب رضی الله عنه حضرتلری بیوردردی کم بر کمسنه علی الدوام مزاح ایله مألوف اولور
ایسه اول شی ایله مشهور اولور وبر کمسنه مزاح ایدر ایسه عیون اقراننده حقیر اولور چوق
کولر ایسه مهابتی زائل اولور وبر کمسنه نفسینی تهمة عرض القایله بر دخی سوء ظنندن
قورتلمز حدیث شریفده وارد اولمشدر کم انی لامزح ولا اقول الا حقا فحوای لطیفی بخشقابن
مزاح ایلرم ومزاح سویلرم الا حق الا قصدلو حقا ایدرم دیمکدر سعید بن العاص اوغلنه دیمشکه
ای اوغول مزاحی غایت آز ایله زیرا افراط مزاح محاسن انسانی زائل وعلیهکه سفهایی جری
ایدر ومزاحی کلیاتلو دخی ظرفا وحواسلو اولورلر اجاوبارانلو بغض وانقطاعلرینه
موجب اولور بو تقدیرجه اجابلر انس والفت ایجاب ایده جك قدر مزاح ولطیفه لر ایله
لکن بو حدی تجاوزدن حذر ایله بعض حکما دیمشلر کم اعدا والعوام ایله تمازح ایلملو عیوبکزی اظهار ایدر

ضحکلو حقنده بیورر

ابو ذر الغفاری رضی الله عنه حضرتلرینه صاحب سعادت افندمز علیه الصلوة والسلام حضرتلری
بیورردی کم کثرت ضحکدن احتراز ایله زیرا کثرت ضحك قلبی اماتت وبهاء وجاهی ازاله ایدر
عمر بن الخطاب رضی الله عنه حضرتلری بیورر جوکیملو جوق کولر انك هیبتی قلیل اولور وجوکیم
که کوناشینی جوق ایشلر ایسه اول شی ایله شهرت بولور ولکن حسب البشریه بعض اوقاتده
کولدوره جك شیئی کورلوب یا خود ایشدیلوب کلملو لازم کلسه اول وقتده تبسم ایله اکتفا
اولنوب قهقهه ایله کولنمیه

غدر حقنده بیورر

معلوم اوله کم بعد العهد غدر حرامدر وغدرلو انجامی هلاکدر ودمارنی ایجاب ایدر وغدر بر کمسنه
ایله عقد رابطه معاهده ایلدکدنصکره اول عهده وفا ایلمکه دیرلر لایق اولان اولدرکم ماده

معهوده نلو بعض عهد اولنان ماده نلوه تی تمام اولدور اول عهدی نقض ایلمه‌ز جناب
عز وجل بیورر یا ایها الذین آمنوا اوفوا بالعقود دینه حضرت جل وعلا بیورر فما استقاموا
لکم فاستقیموا لهم معنای ظاهریسی طائفهٔ قریش یوم حدیبیه‌ده سزکله عقد ایدکلری معاهده
لرده ثابت ومقیم اولدقجه سزدخی عهدکزده ثابت اوللو دیملدر والله اعلم تیمان بن عامردن
مرویدرکه معاویه ایله طائفهٔ روم بیننده رابطهٔ معاهده معقود ایکن معاویه اراضئ رومه اغاره
قصدیله لشکر کشی عزیمت اولدقده عمر بن عبسه معاویه‌یه دیدیکه برکون صاحب سعادت افندیمز
علیه السلام مبارك لسانلرندن مسموع اولدیکه برکسنه نلو برقوم ایله بینلرنده رابطهٔ معاهده منعقد
اولوایسه نادرت معاهده منقضیه اولمدقجه عقدهٔ معاهده‌یی حل وحمله وهجومه ابتدا ایلمسون
یاخود نقض عهدی معنه مجاوز قوم اخبار ایله طرفین نقض عهدی بلمکده مساوی اولدقده
حتی غدر بولنمیه بیور دیلم دیدکده معاویه او عزیمتدن منصرف اولدی بعض حکما دیدیلرکه
غدر هلاکه مسارعت وزوال ملکی اقتضا ایدر دیدیلرکه غضبله طاویسی اذقدر بعض غضب
ضعف ووهن نتیجه ویرر ووالی غدار معزولدر یعنی غدار اولان والیلر زوالی بعیدر وجیش
عدوان مغلوبدر یعنی ظلم وعدوان ایله مألوف اولان عسکر باغلوبکو یا الزیر اماز بونلک دخی
تفصیلی نهج السلوکده منقلدر فراجع ان شئت

سکر حقنده بیوررلر

معلوم اولدیکه سکر جلادیانه حرامدر اختلاف دعان سکر ویرن شیئده در تحریم رابعه‌ز بشقه سکرلو
قبحنده اصحاب عقولك دخی اتفاق ایتمشلردر زیرا سکر عوض رد بیدرکه صاحبنی انواع بدیه
واسقامه کرفتار ایدر حکمای طب بیان ایلمشلردر سکرلو افراطی صاحبنه بغتةً سکته واختناق
وامتلاء بطن علت صائدین ایراث واکثریا حمیات حاره واورام دموی وحفقان
ورعشه وفالج مثللو اسقامی احداث ایدر مع هذا صاحبنی عقل وهوشندن دور ودرلو
مطالبدن مشغول ومرتبه‌سن منحط وحرمان ایله خود دار عقباده نمقدار عذاب الیم ونکال وخیم
اقتضا ایده‌جکی آشکاردر نهج السلوك

مشورتلو فضیلتی بیاننده در

معلوم اولدیکه مشورت برامره وایضاح رای حال آکه برایتلو عیننه ورشادلو سبیلی وباب مغلق
صوابلوه مفتاحیدر یعنی مبهم ومستور ومخفی اولوز رای صواب مشورت ایله واضح ونمکار
اولور وتتابع بعض حضرت عالم السر والخفیات وحبیب جناب خدا عامهٔ خلق مشوره‌ده ترغیب
بیوررلر جناب عز وجل صاحب سعادت رسول اکرم افندیمز علیه الصلوة والسلام حضرتلرینه بیوررلرکه
فاعف عنهم واستغفر لهم وشاورهم فی الامر حسن بصری رضی الله عنه حضرتلری بیوررلرکه مشاوره ایله
امر اولنه بلکه اصحیح واستنباط منقطع سبب عطا اولنه ضمانکرز منقولدرکه مشاوره ایله آنلک ایچون امر
اولنه بلکه مشاوره نلو فضیلتی وفوائد عائده‌سی معلومدر زیرا خواطر ثاقبه وافکار صائبه برامره
صرف واحاله اولنه اول امرده صورت امکان مستور ومخفی قالماز والستشاره‌یه رغبت ایتمیوب
کندی رأیله مستبد ومستقل اولور بکسنه امر صوابدن بعید وحطهٔ زلل وخطایه قریب اولور حدیث
شریفده وارد اولمشدرکه تلقحوا عقولکم بالمذاکرة واستعینوا علی امورکم بالمشاورة معنای شریفی
سزلر بربریکز ایله مذاکره ایدرلو عقلکزلو اصابت ایدکیکی وایلدیکینی تحری وامتحان ایدك وامورکزلو شیئنه
مشاوره ایله استعانت ایدلو دیمکدر وحضرت علی بن ابی طالب کرم الله وجهه بیوررلرکه استشاره
عین هدایتدر حو کیمکه کندو رأینی بکنوب آخر ایله استشاره‌دن مستغنی اولور البته خطاه وقوعبولور
بعض بلغا دیدیلرکه آخر ایله استشاره واسترشاد ایدن فکره خطا ایلملك کندو رأیله مستبد اولوب استشاره‌یله
صواب ایلمکدن زیاده محموددر عبد الملك بن مروان دیمشکه برامرده مشاوره ایله کرفکره خطا واقع
اولمسی رأیمله مستبد اولوب مشاوره ایتمکسزین اصابت ایلمکدن زیاده بکا خوشش کلور زیرا کندو
رأیمله حرکت ایدرمکسزن جراجکی شیئ ذرو هواد ایراث ایدر برکیسی کندونی تکذیب واجب ایکن
تصدیق ایلمسی برکی زیاده بضرره ایجاب ایدرز مشورتی ترك ایلمه

بعض حکایات لدیفه بیاننده

طائفهٔ عرب دیدرلرکه مشایخ وقادلو اشجاری واخبارلو چشمه‌سارلرده آندلو فهملری
صوابدن منحرف اولماز وودیم آنده وقوعبولماز وقدیلمشدرکه سزلر ابرالور رأیلریله عمل

ایدلر زیرا هر نقدر ذکاء طبعلری وحسن نطق ایتمشلر ایسه دخی بونلر عبدیتی ویره جله
چوق صورتلر کورمشلردر و آثار تقلبات دهری چوق ایتمشلردر حکایت
اولنور که قاموت خلیفه بر کون اوغوللرینه نصیحت ایدوب دیمشکه ای اوغوللر سزلر شهرلرده
امورده ارباب تجربه و اصحاب جهاندیدهلر اولورلر اغوانکزلره شفقت صاحبی اولورلر اختیارلر
رأیلرینه مراجعت ایدیکز زیرا انلر سزلره کورمدیککز شیلری سزه کوسترر و بیلمدیککز شیلری
سزه بلدیرر بعض کشفه ایدر تحقیقا انلر نیجه مدت نعمت و خدمت دولتده بولنوب سزلر امورلرده
حماره و تقلبات و حوادث و عوارض ازمنه و اقبال و ادبار دوره آشنالق حاصل ایلمشلردر
سزلر انلره تسلیم اولورکز و انلره ملایمت و مطاوعت کوستروب دکلدیکلری هر نقدر اجی اولورسه
دخی تحمل ایدیکز زیرا صحبت و شفاعی موروث کربت و برنجی حکیم باعث تزاید سعی و علت اولور
عبد الملک بن مروان بعض عاملری بو وجهله تنبیه ایدوب دیمشکه مهام اولدیغی امورکره کذابلره
وکننده رأیی بکنمش معجلره ایله قناعت واکتفا ایلمه زیرا کذاب اولدیغی کمسنه سزه بعیدی اولونان
شیئی تقریب و قریب اولدن شیئی تبعید ایدر یعنی نفس الامره سویلمز. وکننده رأیی بکنمش
خودرأی معجلره دخی رأیی صحیح دکلدر بو نقدر معجب وکذابلره رأیلری عمل موجب خطا اولور

از کتاب نهج السلوک
فی سیاسة الملوک

م م

در بیان حرمت مجالسة مع الغلام
ای مع الولد دام

مجالست غلاملر شرعًا و عقلاً محظور و حرامدر ایتملو ایلر مستحق عذاب و ملام اولور
و حدیث نبوی علیه السلام وارد اولمشدر که ان اخوف ما اخاف علی امتی عمل

قوم

قوم لوط اخوف مخوفلو دیمکدر. پس اسم مفعولدن افعل تفضیلدر. علما
صرف مفعولدن افعل کلمه ضعف اثبات ایدرلر بعض شراح حدیث ذکر ایتمش که
کافهٔ جناب رسالت پناه که رحمة للعالمین و افصح من نطق بالضاددر بو فعل
شنیعدن تحذیرده که کمال فصاحتلری مشهوردر عمدا بر لفظ ایراد بیوردیلر که تمام
فصاحتدن دور ... دالالت و دلوار اسنده مناسبت وافر رمز ایله دخی تحذیرده
مبالغت اولنمش اولا و دخی حدیث نبویده وارد اولمشدر که اقتلوا الفاعل
والمفعول به ... نادره عنه وبللو سببله حلدار اولدیغی مرتبهدن تجاوز ایدوب
زنای حرامکه کبار فواحش و آثامدر آکام قلب اولا بو دخی اکرچه کبیره و
فاحشهدر لکن اولکی فعل بالکلیه موضع طبیعتدن دور و امکان استحلالدن
مهجور و مفعول جرا اولدی شخص ضرری اکثر و اوفردر زیرا منصب حای
مهیا و نطفهٔ ... بالولوطی ظالم ولعین اولمغله وجودینه فی تمام عارض
اولمغه مضرت و عرض و ناموسی کلیا منهدم زیر و زبر اولمغله ظلم وعه وان
اولمدیه فعلدن نادم اکثر و حرمت قباحتده اندن اکثردر واکیددر
بر قسم مذموم دخی عشق غلام برله اعتنادر وزن صاحب محالدر زیرا بو عشقلو
تحصیل مرام ... بر ماده معینه موجب حظ ایدوب البته بر حال بو محلیه
نفس ناموسی جالی یقین والتزام ایتمکدر و بو حالله مفاسد و مضارنه
بی حساب و تحصیل کمال و سعادته مانع عن کل بابدر والکر ناکاه ابتلا اولنور
عهد جنوا اعتنا اولنمزدر و دفعنه تدبیر واجبدر زیرا کاه اولور تمام غلو واستیلا
ایدوب بارز وار عقل با اهل اولدیغی موذی اولور و مناسب علاجی آولدر که

وانما سمی لوطا ... علیه السلام لوطا
لان حبه لاط بقلب ابراهیم علیه السلام
ای تعلق و الصق ... ظن اولنان لوطی
جنسیندن ... معلوم اولوب ... غیری
و ... ایدوب ...
لوطلقه بو لفظ ...
اسم ... ایدی
... روضة الصفا

قادر اولمیجق جانب محبوبندن فکرینی صرف ایدوب علوم شریفه وافکار لطیفه
وصناعات خوش آینده ومصاحبت علمای صاحب فهم وفضلای خوش
طبع ظرافت دوشوره گرم واشعار عشق انگیز وحکایات عشاق شوق آمیز خسرو
وشیرین ولیلی ومجنون استماع ایتمیه زیرا که موجب تذکر وتهییج مادهٔ عشق
وسودا اولمیه وموضع حلالده جماع ایتمکله اخراج منیٔ متعفن غایت نافعدر و
سرزنش وتنبیه ومذمت عشق ومعشوق وکشف خفایای عیوب محبوب
ایتملو دخی مفیددر وبو عشق وهوالنلو غالبا سببی نظردر ونظر نامحرم اگر زن
صاحب جمال اگر غلام براعتدالدر اهل دین وطالب کمال اولنلره دخی مهلکلو
مرض قتالدر آنلک ایچون حدیث شریفده وارد اولمشدر که النظرة سهام مسموم
من سهام ابلیس قطعه دیدن زلف وخال نامحرم دانهٔ کید ودام ابلیس است
چو نظر ناوکیست زهر آلود کز شصت وکمان ابلیس است وحضرت
عیسیدن علیه السلام مرویدر که ایاکم والنظرة فانها تزرع فی القلب الشهوة
وکفی بها فتنة بیت زنهار ایتمه چهرهٔ نامحرمه نظر زیرا که جنسم قلوبه تخم
فساد اکر وحضرت داود وسلیمان نبیلر علیهما السلام نصیحتنده بیورمشلر
یا بنی امش خلف الاسود والاسد ولاتمش خلف المرأة اسود مار
سیاه در فقیر ایدرین ظاهر اولان ایام خوبلر جام فتنه وفساد اغلالدن
بالو وطاهر ایدنکر حضرت داود علیه السلام نصیحتنده غلام آردنجه کیتمکی ذکر
بیورمدیلر اما شمدیکی زمانه کوره دخی الحاق اولنوب دینلمک اشبو خلف
الاسد والاسود ولاتمش خلف المرأة والامرد بعید دکلدر بیت حمی نشین
اولسه آدم اسد واسود ایله بکمه آنلر که اولر تعجیل زنا وامرد ایلر الخرطالب
عاقبت راهلکندده غلام خوب صورت ویا زن حسنا وبر زینت کورر

نظرهٔ اولی

نظرهٔ اولی معفودر اما نفس طالب شره وحرص غالب اولوب زن ویا طافه
تکرار نظر دخی ایکنجی نظر کیدر ولوشکلودر وطلب وحرارت حرص افزون اولور
اگر کرلو تحصیل شهوته اقدام ایدر عدم حصولی احتمالیکه مشقت ومهانت وذل
وفضاحت احتمالی مقرر وشهوت حرام حاصل اولور نعوذ بالله صغیره کبیره یه
موٴدی اولور وداعی فواحش منقضی اولملر بوکون خانمان عرض ودین خراب
وخدا مستحق عذاب وعقاب اولورلو اگر حاصل اولمازسه بو معصیتله روزکاری
گذران ودم چشم ودلی حسرتخانه حرام نگران اولور اما بعض سالکلر دیرکه کامل
عشق مجازی قنطرهٔ عشق علی التحقیق وصورت حسنه آلودیشی شهوتدن پاک اولنه شهود
جمال مطلقه طریق اولور ومشایخ اهل تصوفدن بو حالله موصوف وبو عشقله معروف
اولنلردن شیخ اوحدالدین کرمانی وشیخ عراقیدر قدس الله روحهما ومولانا عبدالرحمن
جامی بعضیلر اوائل سلوکلرنده بو بادیه دن خوش وبو میخانه دن جرعه کش اولمشلر
لکن عاقبت بو حالدن نهی ایتمشلر فلکن بو طریق غایت صعب ودقیقدر سالکلر آلودیش
شهوت وصفات بشریتدن تمام پاک اولمش اولملق وبودخی مجاهدات وریاضته
اقصی الغایه انسان ایمش اولمق گرکدر والا نفس وشیطان مکر وفریب ایدوب ومبتدی
طالبلری اسفل السافلینه طبیعت قریب قلوب ومشایخ متقدمین طالبلری مصاحبت
احداثدن یعنی نوجوانلردن بغایت منع ایتمشلردر ومریده اندن حظ نفس بو قدر دیمشلردر
ور روایات صحیحه ده واردر که حضرت رسالت پناهی صلی الله علیه وسلم حضورینه قبائل
اعرابدن بر طائفه تعلم دین وتحصیل یقین ایچون کلدیلر آرالرنده بر جوان وار ایدیکه چهره سنده
آثار صباحت ظاهر ودرلی جوهرنده لمعهٔ حسن وملاحت باهر ایدی حضرت فخر
عالم صلی الله علیه وسلم فرمان بیوردیلر که ظهر جنابلرینک طرفنه کچوب مقابلرده او
تورمسلر بالو اعتقاد فتنه ده بولنلو امثالی امته تعلیم وارشاددر والا مسندنشین
وحی وعصمته احتمال میل بشریت محالدر حکایت اولنور که ارشاد دستگاه خواجگان
سلسله سنده خواجه عبیدالله که علم ونبوت وارشادلی زماننده ساحت منجوق ماه

في بيان اللعن

وسلاطين وامرا واساطين علما قوت وتصرف ولديننده ن آستانه اراد تنده بنده كان
دركاه ايدى اواخر عمرنده ضعف وفتور شيخوخت وهوم سببيله اكثر زماننده يا توب مريد
مخلصلرى اعضا واطرافنى اوورردى انغانڭ كوتن بر محب اوواراايكن برضرورت ظاهر
اولمغين قالقوب برصاحب جمالڭ اوغلى وارايمش آنى اووديوامرايتمش جوانلق
كى باى حواجر مماس اولنجق في الحال آيقلرين چكوب باشلرين قالدروب اصحابنه
خطاب ايدوب ديمشلركه نيجه آيغم چكدم بلورميسز بو جوانڭ كفِ پايجه مماس وحرارت
دستندن نفسمه احساس اولنجق بقيه بشريت كه مصرع باجان بهم دراید وباجان
برون رود مقتضاسنجه نوع تلذذ ودغدغه واقع اولدى پس آگاه اوللو بو فقير بوقدر
مجاهدات ورياضات كه مدت عمرده حاصل وحالا شيخوخت وهو دنه برمرتبه جرداهل
اولمشكن هنوز داعيهٔ ميل بشريتدن اثر باقى ونفس نافرجام جرعهٔ جام هوايه
مشتاق اولر نزده كه شباب وقوت كامل ودرج دربكور هوا حرفلرين شاملرساده
رو مطاجيتى درمرتبه مجبت اميز ونه دره جرده فتنه انگيز اولر زنهار كوزنهار
بوطا نگه درز دود آتشنه ن فالتاركبى خيزان وآتش ابن فجر كبى كريزان اوللك

از اخدوق كبى عداوتى

لعن حقنده

بيوردر

لعن انسان يا حيوان يا جماد در ولعن رحمت حقدن دور اولسون ديمكدرنهاى لعن
حقنده احاديث چوقدر المؤمن ليس بلعان كبى وبعض رواياته كلمشدركه دو
مثل لعن قتلنه بياويدر ومذمت لعن مرور ايتمشدر امام غزالى قدس سره ايدر
لعن اوچ مرتبه در اولكى مرتبه اولدركه لفظ اعم اوله لعنت الله على الكافرين ديمك
كبى ايكنجى مرتبه اولدركه لفظا اخص ايله اوله لعنت الله على اليهود لعنت الله على
الروافض ديمك كبى اوچنجى مرتبه اولدركه لفظ معين ايله لعنت الله على ابى جهل لعنت
الله على يزيد كبى اولكى وايكنجى مرتبه جائزدر ولكن خوف مسلميننه ن اهل بدعت
حقنده خطر واردر دقت نظر كركلو زيرا بعض فرق عندلرندن اولملمغله لعنه

كفر ايله ختم اولديغى ثابت ايسه فرعون وابولهب وابوجهل كبى لعنهم الله جايزدر
وآنلر اگرچه احياده ن ايسه كاودى معين كبى جايزدكلدر زيرا كفرله ختم اوله جغى معلوم
دكلدر امواتدن ايسه ايتمورسه اولى در شايد ايمان ايله ختم اولمش اوله خصوصا كه
كافره لعنت ايتمكده ثواب يوقدر اقل ما يكون عبث قسمندن اولور حتى بر كمسنه
ابليسه لعنت ايتمسه لو واجب ايتمش اولماز بجسب لعنت بدلى تسبيح وتهليل
ايله ثوابلر بولور يزيده لعنت ايتملو وجهى بويلدر زيرا يزيد حيثيت قتل حسين رضى الله عنه
واهل بيتنه رضا ويرديگى حقدر دكلدر اينده لرشايد توبه ايتمش اوله عم نبى صلى الله
عليه وسلم حضرت حمزه يى رضى الله عنه قتل ايدن وحشى ايمانه كلدى وتائب اولدى
قبول اولندى لعنت ايتماكده ضرر يوق ايتمكده خطر وار پس تركى افضل وآنلقوبدلى
تسبيحه مشغول اولمق اكلدر بو كلام امام غزاليدر بغداده مرحوم مدرس نظاميه
ومفتئ شافعيه استفتا اولنوب ويردكلرى جواب فتوى وكتاب احياده ذكر
اتدكلرى بودر اما كه اول فتواى ائمهٔ ثلثه دن بعضيسى كه امام غزاليدن اولدر امام الكياى
هراسى كبى جواب يازوب جواز لعنه فتوى ويرمشلردر ومتاخريندن چوق كمسنه
جمله دن تحرير المحقق سعد الدين تفتازانى يزيدك كفر وضلالتى متواتردر ديو لعننده
شبهه ايتمامشلردر اهل بيت نبى صلى الله عليه وسلم اسارى كبى نا حجاب كتوردكلرى
ودندان مباركلرى حسين رضى الله تعالى عنه قضيب ايله ضرب ايتديگى حتى صحابه دن
فخر كائنات تقبيل ايتديگنى ايتديكى كورمشدر والحق انيس آل عبا حسن وحسين رضى الله
تعالى عنهما ريحانتان من الدنيا بيوردقلرى شاملدر وبونلرك امثالى روايات كه
متضمن تحقير اهل بيت رسالتدر حال اكرتشريفلرى بجوده ابمايديه الله لينذهب عنكم
اهل البيت ويطهركم تطهيرا نازل اولمشدر اگرچه بوركى آحاددن ايسه

مرلوسنا اد ... ابن عبد الحسن ... ذلك حيث لجن ... المنقول ... اره ننقل ... بنت ... عنه
في وجه صحيح ... واما ما استدل ... الجوزية ... حديث ... وعليه لعنة الله والملائكة والناس اجمعين
ولا دلالة فيه لجواز اللعن ... بخصوص ... والكلام انما هو ... عليه جواز لعن ... المخصوص ... وبهذا

مجموعی منوّر در واصل مبتی قتل وتحتیه د خصوصا رجا ... باغ ابی القاسم محمدی
صلی الله تعالی علیه وسلم بو وجهله اذلدل قلمق وکل خوشبوی آل مصطفانی مسموم
کربلای کرب وبلاده خاکر پایمال ایتملو مجدد کبیره مرتبه سنده قالماز بلکه تعظیم جناب
حضرت نبوتمآبه صلی الله تعالی علیه وسلم منافی اوله بیلجوم کفر مرتبه سنه واصل اولمشدر

نظم جز بچشم وچاره سیر خالو ازیه کان ... نرکس چشم وکل رخسار آل مصطفاست
سنکها بر سینه کوبان جامه ها در نیل غرق میدود نالان فرات آری ازین غم در

غرات بیت خالو بغداذ بخوم شهدا میکرید ورزابن شط روان جیست که
در بغداست بعض افاضلدن بو مسئله سؤال اولنیجق دیمشلر که کتب فتاواده
مذکوردر که بر کمسنه حضرت فخر عالم صلی الله علیه وسلم قباغنی سوردی دیر ... اولسه
سوءادبدر کافر اولور ظاهر اولدی حضرتلو حسین رضی الله عنه حضرتنه محبتی قباغ اولور
محبتی ایله مناسبتی یوق ایدی بس حضرت حسینه رضی الله عنه بو بد اعانت
واذلدل ایدن اول حضرته ایتمش اولور مشهوردر که زمان قتل حسین رضی الله عنه
واهل بیتنده جنیلر بو بیتی انشاد ایدیلر بیت ازجوا امة قتلت حسینا

شفاعت جده یوم الحساب وهذا فی المثال کمن رجوا علی العصیان وجدان
الثواب بعض شعرا اهل بیتلو بو معنارده قصیده بر یوسی وار در برانکی بیت
تحریر اولنندی نظم مدارس آیات خلت من تلاوة ومنزل وحی مقفر
العرصات لآل رسول الله بالخیف من منی وبالبیت والتعریف والجمرات دیار
علی والحسین وجعفر وحمزة والسجاد ذی الثفنات منازل جبریل الامین یحلها
من الله بالتسلیم والزکات لکن فقیر ایدر ابن اکر جواز لعنت دیرایسه فی الجملة جوازه
طریق واردر اما افضل واولی ترکیدر زیرا لعن یزید واجب ومندوب دکلدر بلکه
احتمال عدم جواز واردر بس لسانی لعنه معتاد ایتمیوب روافضه تشبه ایتمکدن نفسنی ابعاد
ایتمک اعلی واکملدر وطالب سعادات اولانلره اولی وانضلدر

از کتاب اخلاق علائی

محرره

رسالتمو در بارۀ ابوین سید الکونین

حافظ محمد بن عاشق پاشا علیه الرحمة المخیبة الحمیدة للحمة المجیدة نام کتابنده بو رسیمه
دار زن تلخیص اولنمشدر که زمان فترتده دنیاده کلوب هلاک اولانلر اشخاص
عقلانده بدر ومادر سید البشر دخی اول زمره ده داخلدر بعض علما نجاتلرینه متمسکلر
وبعضیلری سمت خلافه مسلکلو اولوب خلاصه سی اوچ فرقه اولمشدر فرقۀ اولی
اهل فترت بالکلیه متحمل اولدیغنه ذاهب وفرقۀ ثانیه تحت تکلیفده داخل اولمدیغنه
وفرقۀ ثالثه توقفه راغب اولدیلر بس فرقۀ اولی اهل فترت کفار در واصول للاوکفر
وضلالتی فروع ایراث نقص ومذلت ایلمز دیوب حضرت ابراهیملو پدری آزرلو
کفرجسنده عالمین تنویر ایدر ... لکن ارباب ادب دورمینه بو شبهه دکلدر که ابشو منجملی
احادنا ... تعلیم ایتمیوب وعلی وجه المثل ایراد ایتمکدن مجانبت واجبه ذمتلردر حتی
خلفاء اموی‌دن حضرت عمر بن العزیز رضی الله عنه جینکارانلو بر ... الاصل بر کاتب
... کیلد ابو ... حاضر بالمجلس کاتبلو ... مقام استجاره پدر سید البشر حضرتلرینلو
کفرلی وینده تمثیل اولزه نفوه ایتکلو در ساعت کتابتدن عزل وتنکیل وراندۀ دور
باشی طرد وتذلیل ایلدی آمدی اهل فترتلو مکلف بالایمان اولدقلرینه ذاهب
اولان علما اوچ فرقه اولوب فرقۀ اولی قبل رحمانه کشبه معرض امتحان اولملرینه ذاهب اولدیلر
ومدعالرینه اشبو حدیث شریفله اثبات ایدیلر وهو هذا فاخرج البزار عن ثوبان رضی الله عنه
ان النبی صلی الله تعالی علیه وسلم قال اذا کان یوم القیمة جاء اهل الجاهلیة یحملون اوثانهم
علی ظهورهم فیسألهم ربهم فیقولون ربنا لم ترسل الینا رسولا ولم یأتنا لنا امر ولو ارسلت الینا
رسولا لکنا اطوع عبادک فیقول لهم ربهم ارأیتم ان امرتکم بامر تطیعونی فیأخذ علی ذلک
مواثیقهم فیرسل الیهم ان ادخلوا النار فینطلقون حتی اذا راوها فرقوا فرجعوا فقالوا ربنا فرقنا
منها ولا نستطیع ان ندخلها فیقول ادخلوها داخرین فقال علیه السلام لو دخلوها اول
مرة کانت علیهم بردا وسلاما فرقۀ ثانیه شیخ طائفه‌سی در مسلکلو قدم اختیار ایدکلری

مذهب بودر كه حضرت آدم عليه السلامدن منتهى اولنجه يه بالجمله اصول سيد المرسلين اهل ايمان و
بعنيدر وانلرك حضرت ابراهيمك عميسيدر ديو تعبير ايدن عادت عربيه يه قائل و وجوه ايله احتجاج ايدرلر
ازجمله حديث لم ازل انتقل من الاصلاب الطاهرين الى الارحام الطاهرات بوده جواب
اقوى البيناتدر زيرا انما المشركون نجس نص مبينى اوزره اهل شرك اولونلر نا پاك
اولمغله طاهر ايله بينلرنده تضاد اولديغى ظاهردر ديديلر فرقهٔ ثالثه ذلك قسللو معتبره لرى بودركه
گرچه پدر و مادر حضرت خير الورى زمان جاهليتده اوزره دار البقا اولديلر ايسه ده دعاى رسول الله
ايله حيات تازه بولوب جبل افرده نواى زبانلرى نغمه بيراى توحيد ربانى اولديلر بو مذهب
ابو شاهين و حافظ ابو بكر الخطيب البغدادى و سهيلى و قرطبى و محب طبرى و ابن المنير مثللو حفاظ
محدثيندن اكثرينك مختارى اولوب واشبو حديثى نقل استناد ايلديلر عن عائشة
رضى الله تعالى عنها حج بنا رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حجة الوداع فمر فى عقبة الحجون
وهو باك حزين فنزل فمكث عنى طويلا ثم عاد الى وهو فرح متبسما فقلت له فى ذلك فقال
ذهبت لقبر امى فسألت الله تعالى ان يحييها فاحياها فآمنت بى وردها الله تعالى
وعنها ايضا انه عليه السلام سأل ربه ان يحيى ابويه فاحياهما فآمنا به ثم اماتهما صدق
رسول الله پس اهل فترتلو مكلف اولمدقلرى قودكوره كه مذهب اشاعره در وما كنا معذبين
حتى نبعث رسولا آيت كريمه سى موجبنجه جملهسى اهل نجات اولوب عذاب و عقابدن مامون
نلادر قول ثالث كه توقفدر حكم قضادن عارى اولمغله نظرى قيلوقالن مقصودندر بنابرين
ابوين سيد الكونين اقوال ثلثه مرفوع دنلو بر محكوم بالعذاب دكلدر زيرا تفصيل اولنديغى
اوزره اهل فترت حقنده بعضيلر توقف ايدبلر و بعضيلر مكلفه كللّدر ديديلر و بعضيلر مكلفلردر
لكن اصول رسول الله مؤمنلردر ديديلر و بعضيلر امتحانده امره امتثال ايلر ناجى اولمليه ذاهب
اولديلر و بعضيلر دعاى رسول الله ايله حيات تازه بولوب ايمان كتوردكلرينه قائل اولديلر وكذا
الشهاب

لوالذى ط مقام على	فى جنة الخلد و دار الثواب
فقطرة من فضلات له	فى الجوف تنجى من اليم العذاب
فكيف ارحام له ذعذت	حاملة تصلى بنار العذاب

از كتاب

ابوين رسول الله صلى الله عليه وسلم انلرك حقنده بيانى
معلوم اولدركه فخر عالم عبد الله ابو بنتو متعلق مسئله اعتقاديه دن دكلدر و تحقيق شرف نسب
از كتاب سرحلبى خلدويرن كلماتدن لسان محافظه اولنملكدر تاكه

اتفق ائمة اهل البيت ان اباطالب مات مسلما و خلاف اهل البيت فى الاسلام خلاف
غير معتبر از سيروسى

عن ابن عمر رضى الله عنه قال رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم اذا كان يوم القيمة شفعت لابى
وامى وعمى ابى طالب واخ لى فى الجاهلية آورده المحب الطبرى وهو من الحفاظ و
الفقهاء فى كتابه ذخيرة العقبى كذا فى سير الويسى

ذكر مدت دنيا

دنيانك مدت بقاسى و عالمك وانتهاسى حقنده وارد اولان روايات اقوالدن ذكريدر حضرت
موسى صلوات الله على نبينا وعليه مناجات ايدوب ايتدى يارب عالم و آدمى خلق ايلمزدن اول
نه ايشك قيلوردين آدمدن اقدم و بزدن مقدم مخلوق وارميدى كيم عبادتكى قيلوب عبوديتكه معترف
اولوب ربوبيتكه قائل اوله حق تعالى بيوردى كم ياموسى اول نور محمدى خلق ايدم بعده بيك عالم
خلق ايلدم ايدم بو عالمك مدت بقاسى التى بيك سال ايدى بر عالمك مدت معينه سى منقضى اولنجه بر عالم دخى
حالى كالاول معمور و مالى كالاول خراب و خالى اولمق ايله بجوى بعد ذلك بر قوم خلق ايدم صورتلرى كاو
بكرنده ايدى بر بنجه يوز بيك شخص ايديلر اتار بر نه جوك مشاجر دكلر ايدى اول طائفه دخى بنجه بيك
سال عالمده فارغ البال عالم ايدوب عالى عمارتلر بنا قيلوب طول املده ودور و دراز عمله مشغول
اولديلر نظم چوكر آدم عمارت نو ساخت رفت و منزل بديكرى پرداخت وين دكر
بحث الجنان ساهوسى وين عمارت بسر نبرد كسى نشر آنكه دخى عاقبت عاف و عاصى اجمع

انجمه ٤٤ پس شما جاهليت اوزره وفات ايتديلر احيا اولنملرينه شاني دكلدر به سؤال اولنورسكه ابوينلو و
ابو طالبو اهل نار مدن اولملرى حقنده وارد اولان ادلهٔ حزوله لحه لرد جواب بودركه حديث
احيا متأخر اولمغله انلره حكمنى نسخ ايتمشدر نسخ كم حفاظدن ابن شاهين و اكا تابع اوللر ذاهب
اولمشلردر پس شمار حديث احيا مخالف اولان اخباره جملهسا حجت و دعوى نسخ ايدر وبو نلنوه

تا تا تفصیلی بودر کہ نوح عالی علیہ السلام اکرچہ بحن وبحث سرّی تنظیم بناء دائما اذن حق احبابی نادر ایدب
ناتما احیاء ایدوب وانلان دخی بو معنا اوزرینہ بیتمشا اولور سعادت ایجاز ایدر استعداد ایدب بر نصب جیلدہ

اولوب قیلدو جلوہ مظہر وسالک درکات سعید وشقی اولدیلر جمله سی هلاک اولوب سنه لری کیبی معالم
اولدقده نصکره عالم الّتی بیلو سال دخی خراب طوردی بعده جمیع عالمی ایا در یا قدم بیلو سال
تموج ایدی بر کیسه یوغ ایدیکه بر قطره سن نطف قیلہ بعده بر بقره خلق ایدم بر نفسده اوا در بارہ
نوش ایتدی بر بره بر قطره قالمدی بیش بر طائفہ خلق ایدم نحل عسلدر فحکلری کبید ایدی اول
بقره جیم نلو جسمی اوار طائفه چو غذا ایدم الّتی بیلو سال انلاره غذا اول کاولو جیفه سی کفایت
ایدی انلار دخی عاصی اولوب هلاک اولدیلر الّتی بیلو سال عالم ینه خراب یاتدی بعده سبع خالص
الّتی بیلو نکد خلق ایدم هو بر کہ دد خالص النوره الّتی بیلو کوشلو خلق ایدم جدسنی داغ
فردل ایدم ملو قیلدم لنه عسلدر شر جرایدی بر طیر بدیع خلق ایدم اول خردل داغ زین اکا غذا
قیلدم اول دادن تمام اولنجه حیاتی آخر اولوب آشیان عدم بر واز ایدوب هلاک اولوب جنس اول
طیره بدر دم خوف حماقه هو برکونده بر دانه ایچه قناعت ایلدی اکا دکمیز کیم الّتی بیلو سند سیمین
و هو بر نه اولور الیتیم بیل کوشلوزین تمام اولوب اول طیر بریع شا خسار وجوددن اوچدی
بعده عالم بنه بیتمش بیل سال خراب طوردی اندن نصکره بیتمش بیلو درلو حیوانات خلق ایدم
هو بر نوعلو بیتمش بیل سال مدت بقالری وار ایدی بر نوع منقضی اولوردی عالم ینه بیتمش
بیل سال خراب یاتوردی بعده ذللو بر نوع آخر دخی کلوردی بو نلر جمیعا بو منوال اوزره بیتمش
بیل سال معمور بیتمیشه بیلو سال خراب کلوب کتدیلر بیتمش بیل نوع اجناس مختلف بو طبیلر
منقضی اولوب جمله سندن صکره بینه عالم بیتمش بیل سال خراب یاتدقده نصکره اون بیلو آدم خلق
ایدم هو بر بیل بالنقدر یاتی وار ایدی بر آملو ذریاتیلر مدت بقالری اون بیلو سال ایدی ارا
درزه اوز بیل سال دخی عالم خراب یاتور ایدی جمیعا اشبو اون بیلو آدم ذریاتیلر اوز بیل بیلده
کلوب کتدیلر هو بر بیلو آراسته اوز بیل سال خراب یاتدقده نصکره قوم جان خلق اولندی جانلک
ذریاتی جن ایدی بیتمش بیلو سال روی زمینده انلر دخی حکومت قیلدیلر عاقبت عصیان
سبیله ذکر اولنان اصناف مخلوقات هلاک اولدیلر آرا اره حوران فتنه وآشوب حجاب
وزنبور بیلو باشلرینه اوشوب بر بربنی قتل ایدیلر آنلر دن نصکره روی زمینی ملائکه تصرفه کیردی بیتمش
بیل سال انلر دخی و جار حنده تسبیح و تقدیس ایدوب بو نلردن صکره یا موسی سنلو جدلو
آدم صفی علیه السلامی خلق ایدم دیدی وایتدی بنی آدمدن مبعوث اولور انبیالر

و یخوضوں بعد الموت والجانہم المونغ علیم وقد ثبت ان فیلھو رحمة الواسعة بعض نقات
البیات عنہ بنعمہ ان لا یحیط باخفا امور واخر بلم منہ وما یعقد بہذہ المسئلة الا العالمون
اولی الالباب محرره متبا نهم البلین شاه عظیمه احمد
قول ... ثنا دنہ اوزکوبلو دعوا ئنا
فرج الروح ... لحمد بن اسماعید حنفی

دخی دیر قوردطل سوز سایلدز تقدبر ایدر آنی
صحیح استاد دیر سویلر آنی اثبات ایدر آنی

دیدب قلوب ویردیب الله آناسینی آنا
کتور دیلر اکا ایماز بیش اولدب بر ...

آدلی اولدر یا موسی سبحان من لا یعلم حقیقة الدهر الا هو تاریخ بر کوندر عبارتدر کیم اندن
صکره واقع اولور اوقات آکا نسبت قلنور بعضیلر ایتدی تاریخ عبارتدر بر مدت معلومدن
کیم عد اولنور زمان معروف ضبط اولنور تاکیم معلوم اوله آنکله اوقات محدوده بیش امور
دینیه و دنیویه ده معرفت تاریخده استغنا اولنمز و هر امتلو و هر ملک تاریخ مخصوصلری
وارد اوزمان قدیملو اولوب وآثاری اهبوطا آدمدن آنلو کیفیت وتعیین زماننده احوال
مختلف نلور و ایات کیشه لکی وارد کتب سماویه ده مذکور اولوزدن غیره اعتماد
متعدد در کذلک مدت بقای دنیاده دخی چوق اختلاف وارد هو طائفه نلو بر درلو
تعیین و تخمین وار که کیم بعض استماع اولنه قده خلاف معتاد دیر او لماغین طبیعت انلرک
اکثرینی انکار بنا در ایدر اما اولی بودر کیم توقف اولنه تاکیم حق صحیح قول سیتمیز اولر
زیرا هو طائفه نلو مبدأ و معادی او رزه بزار اعتقاد ایدوب تحاشی بو لوب آنلر عملر اعتبار در
کتاب و سنته مخالف اولمیان درایت و عقلیات متعلق اولور نجوم و هیئت و حکمت
تفرع اولور سائره حو مللتو کلدینی اکلمقده جمله فوج کرکر قدمای حکمای اهل اصحاب
تعازر وان ایدر کیم او جیوز التمش بیلو سنه ده عالم جمله هلاک اولور و مدت مذکوره نو
مثلی باقی قلور و صکره ینه بعینه کما کان عود ایدر الی غیر النهایه حال بونلو اوز رینه دور
ایلر وابو معشر و ابن نوبخت ایدر کیم مدت عمر دنیا اون ایکی بیل در بر برج اثنی عشر عدد بحج
هو برج ایچون بیل سال تقدیر ایلمشلر در وابتدای امر دنیا الیف حمل اولنه ایدی دیر زیرا حمل
ونور وجوزا اشرف در بو قسمیت او نور شمس انلاره حلول ایدیکده شرفنده اولور
و علودر جانبنده و اطول نهارنده اولور اشبو برج حمل حدی مرازدر زیرا اذه افتاب اهبط
هبوطنده اولور بعضیلر ایدر کیم ابتدای خلقت موجودات حرکت افلاک بیدا اولدی و ابو معشر
ابتدی قوس دن بر طائفه زعم ایدیلر کم مدت بقای عمر دنیا یدی بیلو بیلدر کواکب سبعه عدد بحج
ابو معشر ایدر کم مدت عمر دنیا اوچیوز التمش بیل سالدر طوفان نوحدن آنک تمام نصفنده
ایرکی بوز سکز بیل سالالو اولنه دو بر طائفه ایدیلر کیم مدت عمر دنیا طقوز بیلو سالدر آنک
سبعه سیاره ایچون یدی بیلو سال و راس ایچون بیل سال و ذنب ایچون بیل سال مدت مزبوره
زمان قدری الف ذنبدر و کواکب علویه مدتنده اعمار طویل اولور اوچ بیل سال مقداری

وقصد اولور کواکب سبعه مدتنده اوج بیک سال بر طائفه ایتدیلر کیم مدت عمر دنیا اون طقوز
بیک سالدر اون ایکی برجلو هر بری ایچون بیک سال و کواکب سبعه سیاره ایچون یدی بیک سال
بر طائفه دیرلر کیم مدت عمر دنیا یکرمی بیک یدی بیک بیل راس ایچون و بیک بیل ذنب ایچون
اون طقوز بیک دخی برج اثنی عشر و کواکب سبعه سیاره ایچون بر طائفه مدت عمر دنیا یتمش
سکز بیک سالدر دیمشلر بعضیلر ایدر آدم علیه السلام هبوطندن طوفانه دکین ایکی بیک سکز
و درت الی و اون التی کوندر طوفاندن ابراهیم علیه السلامه دکین طقوز یوز طقسان ایکی بیل
و بر ای و اون التی کون ایدی بو جمله اوج بیک ایکی یوز یکرمی اوج سال اولور بو دخی
بر طائفه ایدرلر کیم عمر دنیا یتمش بیک سالدر بونلر اندن اخذ ایدرلر کیم حضرت موسی علیه السلام
طلوعنده جبل یتمش بیک سالدر دیدی و زبورده مذکور در کیم ابراهیم علیه السلام حق تعالی حضرتنه
تاریخ عمر ایدیکیم نوع دنیاده بیک جبل باقی قالدی بس مدت دنیا یتمش ایکی بیک سالدر دیدیلر
بونلر اعتقادلری بودر کیم توراتده مسطور در کیم اعلم ان الله الالهات هو القادر المهیمن
حافظ العهد لمحبته و حافظ وصایاه الالف جیل ابو حسن مسعودی اخبار الزمان
نام کتابنده ذکر ایتمشدر کیم ارض اوزرنده سکز امت وار ایدی ذوالارواح اصحاب قوت
و قدرت ایله هر بری طورلری و سیرتلری مختلف ایدی یکرمی سکز منازل قمرلو عدد نجوم هر منزل
ایچون بر امت معروف وار ایدی بعضی بو جزیره ایدرلر کیم اول امتلری کواکب مذکوره و نجوم ثابته
تدبیر ایلر کنه یلرلو دخی اعتقادی بو ایدی بو سببدن کواکبه عبادت ایدرلردی بعضیلر ایتدیلر
حق تعالی برج اثنی عشری خلق ایلدی و انلره مدت دوام و بقا تقدیر و تسلیم قیلدی برج
حمل ایچون اون ایکی بیک سال و ثور ایچون اون بیک سال و جوزا ایچون اون بیک سال و سرطان
ایچون طقوز بیک سال و اسد ایچون سکز بیک سال و سنبله ایچون یدی بیک سال و میزان
ایچون التی بیک سال و عقرب ایچون بش بیک سال و قوس ایچون درت بیک سال و
جدی ایچون اوج بیک سال و دلو ایچون ایکی بیک سال و حوت ایچون بیک سال تقدیر ایلدی
بو جمع یتمش بیک سال اولور زمان حمل و ثور و جوزاده نوع حیوان بوغندی مدتی
اوتوز اوج بیک سال اولور زمان سرطان کلدکده ذوات الاربع و وحوش و بهایم و دواب
و هوا خلق اولندی عالم سنبله کلدکده ایکی انسان اول تکوین اولندیکم انلر لونا مزادمانوس

وحوانوسا

وحوانوس دیرلر ایدی دواب و بهایم و هوام و انعام ارض خلق اولندقدن اون یدی
بیک بیل صکره ایدیکم مذکوران انسانلر اولدن تکوین اولندی و عالم میزانده ارض خلق
اولندی روایت اولنور کیم اول ارض خلق اولندی و اوتوز اوج بیک بیل خالی طوردی او
زرنده حیوان و انسان هیچ روحانی و جسمانیه یوق ایدی بعده حق تعالی دواب آب
و هوام ارض خلق ایلدی بعضیلر ایتدیلر کیم آدمدن اول کلن امم یکرمی سکز امتدر عبارت
ایدیلر امم مختلفه اوزرینه خلق اولنمشلر ایدی اصللری عناصر اربعه در ایدی آب و آتش
و هوا و تراب در مرکب ایدیلر انلردن بر امت وار ایدی قامتلری طویل کوکلری یوزلو قنادلو و
کلاملری مهملات وزن معنی ایدی بریسی دخی بدنلری قاره باشلری قوش کبی و قوللری
یونلو و طویللری اوزون ایدی کلماتی صدای زنبور و ذباب کبی فهم اولنمازدی بریسی
دخی ایکی یوزلو و قویرقلو و کلاملری نامعلوم ایدی بریسی دخی بنی آدمه بکزردی اما
آغزلری کوکسلرنده ایدی کلماتی تقلت ویرر کبی ایدی بریسی دخی نیم تنلر ایدی هر بیسنک بر الی و
بر آیاغی و بر کوزی و بر قولاغی و یارم آغزی وار ایدی بر آیاغی غایتده کما کان عنلر حرکت
ایدر و کلماتی قوشلر کبی صیحه ایدی بریسی دخی آدم صورتلو و باشلرنده طویل شاخلری وار ایدی
کلمات بلیغه بریسی دخی یوزلری مدور باض جاجلری وار ایدی صغر کبی قویرقلری وار ایدی
شللری کوکسلرنده ایدی [illegible] وار ایدی و جمله سی عورتلر ایدی حاصل اولورلر و قیز
طوغرر دو خوب صدالری وار شویله کیم آنلرلو آوازلرین استماع ایلک ایچون سار طونتق
یانلرینه جمع اولورلردی بریسی دخی آدم اعضاسی کبی ایدی غایت سیاه ایدیلر باشلری و
صورتلری غراب کبی ایدی بریسی دخی هوام و حشرات کبی ایدی جسملری بوکر حیوانات
کبی معلق ایدرلر بریسی دخی دریا جانورلری صورتنده ایدی خنزیر کبی دیشلری وار
ایدی و قولاقلری اوزون ایدی روایت اولنور کیم ذکر اولنان امت یکرمی سکز جنس
ایکن تناکح و تناسل ایدوب چوغالوب جمله یوز یکرمی امت اولدیلر روایت اولنور کیم
ارض معمور ایدی امم کثیره ایله و انلردن ایدی قطم و رم و جن و بن و جن و سن حق تعالی
سمایی خلق ایدوب ملائکه ایله معمور قیلدی و ارضی خلق ایدوب جنلر معمور قیلدی
نته کیم تفاصیل احوالی محلنده کلور ان شاء الله تعالی اهل هند لو زمره خنانی

وتبتلو وکشمیرلو اعتقادی عالمك قدیم ایدوکیدر عالمك ابتدا وانتهاسی هیچ یکدر تنلو علمی ایشنمو
موجودات علویه وسفلیه حق تعالی حضرتلرینك ساریدر بس ساری نك ذاتنده وذاتلو
سایرده منفعلو اولمسی محالدر دیرلر بو منقوده کفوده اجتماع ایله که نطکره اتفاق ایدیلرکیم
حق تعالی برکرا ابتدا وانتهاسی یوقدر مثلو ونظیره دن منزهدر وآنلرك زعمنجه انبیانك حد و
حصر یوقدر زمانلو ایامنده درت اقسام عنید متساویدر اوزرینه تصور ایدوب هر قسمنه
مخصوص اسم تعیین ایلمشدر آنلرك زعمنجه شاکمونی آخر انبیالردر استاد ابوریحانکیم
علم نجومده صاحب بیضا ایدی سلطان محمود سبکتکین عصرنده ایدی سلطانك بورلرنده
ابوریحانك بعض مناقبی ان شاء الله تعالی ذکر اولنور مذکور ابوریحان مدت کثیره زمین
هندستانده مقیم اولوب آنلرك لغاتنی تمام تعلم ایدوب آنلرك کتابلرینی مطالعه ایلدی
معتبر ورینه کتابلرندن انك فنی عربی یه ترجمه قیلدی وکندوسی قانون مسعودی نام کتابنده
ذکر ایدیجک حکمای عظمای هند وبراهمه قدمالنو نظرلرنده مفهوم اولدن بودرکه طبیعت کلیه که جمیع مو
جودات عالم وعامه مخلوقات وآدم وآنگلم قائمدر جمیعا اجزا وفروعیله ناچیز ومعدوم
اولور واجب الوجود باری تعالی حضرتلریدر وطبیعت ممکن الوجوددر وطبیعة برهما دیو لقب
وضع ایلمشلردر بو لفظك معناسی معنادیمکدر یعنی بولکوسنجه واجب الوجوده استدلال
ایلمکه طریق اولدیغیچون اما مجوس طائفه سنلو تعبیرنده فهم اولنورکیم برهما بیغمبر اولدیغی شویله
کبی تعبیرنده اولدرمدبر عالم وآدم ذکر اولنان طبیعة اشارتدر دیرلر حکما بوطائفه برهما دیدکلرینه
سبب بودرکیم طبیعت کلیه مدبر عالمدر دیرلر واکابر اهمو دیو لقب وضع ایدرلر عبادلر وقیاصره
واکاسره کبی آنده دخی برهمو دیمشلردر اهل هند زعمنجه آنلرك بیغمبرلری چوقدر اما صاحب شریعت
التی بیغمبردر جملهدن مقدمی ماهیشو نام کمسه در ثانی دشن ثالث برهما رابع ارهنت خامس
ناسك سادس شاکمونی درهر بیلو بشقه دین ومذهب واردر امتلری دخی بنیجه اصنافدر بعض
بت پرست وبعضی آتش پرستدر ماهیشولرك امتی هنوز جبانه ده دیو زعم ایدرلر وهرکس
اولمز دیرلر باباسی وآناسی یوقدر اما اولادی وزوجه سی واردر دیرلر اتباع واشیاعی رقص
وسماع ایدرلر دشن نام شخصلو اصحابی اهل ریاضت اولورلر وبر معانك آتشی استلردر
براهمه انلردن عبارتدر تاسعتشو ودشن نام کمسه لرك اصحابی بویله زعم ایدرلرکیم هر بر
ایده آفتاب متلون ومتبدل اولوب بربیکده اوغرایجق آفتاب طلوع وغروب ایدر هر بری

بردرلو

درلولو نور وهوا ایچنده ساله سنه شمسیه دن برکره خری زیاده اعتبار ایدوب آکا سالك
اون اوچنجی آی دیرلر وار هنت نام شخصلو امتی زعم ایدرلرکیم کندولرینك بیغمبری ارهنت
کبی بکرمی درت بیغمبر کلورکه مخلوقات آخر اولورلر اصحاب ناسك زعم ایدرلرکیم جنت
وجهنم یوقدر واعمال صالحه وافعال سیئه نك مقابلهسنده مجازات اولمز وهرکس ایدوکنی
بولمز دیرلر جمیع خلق اوت کبی بتوب اوت کبی بتر دیرلر اصحاب شاکمونی اوچ فرقه در
برینه بتر اولور دیرلر جملهدن الجاقه شاکمونی شکل متعددده طریقی وضع ایلمشدر جهد بلیغ ایلر
بر مقصده ایرشدیلم دیرلر برینه ارشاد وهدایت سلب ایدوب انجق نفلرینی خلاص
ممکندر دیرلر بر طائفه اهل دنیانك بیودن خلاص ممکندر دیرلر بر طائفه دخی ارشاد
ودلالت ایدوب نفوس ناقصه یی تکمیل ایدوب شاکمونی نك اسرار ورموزینی تعلیم و
تعلم ایدرلر شاکمونی نك برکتابی واردر آدینه ایدرم دیرلر معناسی جملهدن کتابلرك اولی وآخری
دیمکدر شاکمونیدن منقولدرکیم جمیع انبیا بر در معتاده کارهجو نجار کلوب دینلرینی تازه
قیلدرلر جمله بیغمبر الوسوزاکی بردر واوکتاب ایدرملو معناسیدر حکایت اولنورکیم
زمان ماضیده زمین هندستانده بر پادشاه وار ایدی اوشدودن نام معناسی مرد
بالهو روزن دیمکدر ساکن اولدیغی شهرك نامی کیلواکس دینور ایدی آنك بر خاتونی
وار ایدی آدینه ماها مایا دیرلردی معناسی شول اولودرکه آنك کبی بیلوردر دیمکدر
برکیجه اول خاتون واقعه سنده کوردیکه آفتاب ومابو ناولوده بابلی برنقده ایجردکی
وقاف طاغنی یصدق ایدنوب اوتوردی اوبخودن اویاندی واقعه سنی زوجنه دیدکی
پادشاه معبرلری جمع ایدوب خوابی سویلدی دیدیلرکیم صاحب واقعه نك براوغلی طوغسه جهانك
پادشاهی اولوب عالم آنکا محکوم ومسخر اولوب بعدزمان شاکمونی نك وقت ولادتی
ایرشدی خاتون بر باغ تماشاسنه کتدی صابع ایله بر آغاج دالنی طوتوب اوینادی بوحالده
شاکمونی وجوده کلدی مهابر نام موضعکرشاکمونی نك مولد ومنشایدر دیار هندك اوکطه
واعدل بلددی اولدر طوغدوغی ساعت یدی آدم مقداری بر اوزرنده یوریدی هر بر آدم
باصدیغی موضعنده کل اراجلدی وکیجخ جقلدی درت طرف باقوب ایتدی بنم اشبو
کره ده ولدوغم آخر ولادتمدر بونکره دخی طوغمازم بکابوندن عیدی بر دنیاده محا

وار در پاللو ورحانی اولدم مر بعد کندی عالمه کیدرم بعد ذللو درت فرشته کلدی وار کبی
شاکونی کوزروب یغمور صو ایله کیم کوکدن ایندی بو دیلر اول زمانده ساز ادم الی عالم بالادن
ایشتدیلر وکوکدن کلدیکلری باغی اول درت فرشته محض کتوروب بر مادری بابالرنه
کتوردیلر پادشاه منجملری کتوروب اوغلونک طالعنی صوردی بعده شاکونی بی بیت
خانه یه آلوب واردیلر تا کیم اول درت فرشته صورتنه سجده ایدوب صورتلرنه آکا سجده
ایدیلر خلق منجمه اولوب نکر بدیم بنی آدم سجده ایدرلر دیدیلر شاکونی نکر بدیم لو
ترتیب ردیوب اکا اوزات ساز وبردیلر معناسی تمام نفس وتمام کار دیمکدر درت
یاشنه ایرشدی پادشاه اوغلونی علم وهنر تحصیل ایلمکه استاده وبردیلر بر جمله اکا نیجه درلو
یازو کوستردیلر جملهسنی اوقودی اول بر خط یازدیکم براهم آنی اوقومقدن عاجز اولوب
اکا مطیع ومنقاد اولدیلر شاکونی حد بلوغه ایرشدکده دنیادن اعراض ایلدی باباسی
شاکونی بی بر حصارده حبس ایلدی کوه قاف درت جانبنده اوردی پادشاه حلاوه خشتلر جمع
وبردیلر کیم شاکونی نیجه سنه کیم بر حصارده محبوس ایکن طعنه باشنده در آنی حبسدن اخراج ایلیجک
زمانده پس اول پادشاه حلوب کلوب بر خوب باد پا رخش کتوروب شاکونی بی حبسدن
چیقاردیلر سوار ایدیب شاکونی الهی قیلیچ آلوب اول رخش بنوب کندی کتنک نام بر کنار
کلدی بر نیجه مشایخ کوردی که ریاضت ایدرلر حاجتی کیدی وقبلهسی صوردی بر قدی حاجتنه
بر مقدار پنیره مادرینه کوندردی اول مشایخ اکا معارضه قیلدیلر شاکونی غیرتندن
بر طاش اوزرینه اوتوردی ریاضت ایدوب هر کونده بر دانه جلو غذا ایلدی الغ تبدیل
مقداری بو حالده اولوب ایدی نام فرشته بر بیل کوزی وار در شاکونی یه کلدی وایتدی
کرکدر کیم بو محلدن کوچ سین بو اثناده عالم بالادن بر ندا ایرشدی که آکا شاکونی نامی
ایله خطاب اولندی شاکونی سکسان سال بحر سوردی وایتدی یتمش درت بیل کره
مختلف صورتلرده دنیایه کلدم وفات ایلدم بر کره بازرکان صورتنده کلدم ایدی تجارت ایله
دریادن کیدرکن بر نهنک آژدرها بنم سفینهمزه قصد واهلو ایلدی بو لفظی
دیکتوردم کیم عزیزای معناسی حق تعالی سجده ایدرم دیمکدر بو صدا کوش نهنکه ایر
شدکده کندیلو بر زمانده اول صورتنده ایدوکن ذکر ایدی وبو تسبیحی ایله ذکر
ایلدیکن تفکر قیلدی سفینهیه قصد ایتمدی کناهندن خلاص اولوب هلاک اولدی

بو عقللو نکاه نیجه محکمی بر صحراده قالدی دوجی بر درویشلو اوغلودر حلول ایدی
اول فقیرلو اوغلو نوکر طعامه بیزدی شاکونی بر زیت دوزوب آکا ایچردی
اول اوغلندن طعام دویدی شویله کیم دخی هیچ نسنهیه اشتهاسی قالمدی شاکونی
اول اوغلانی تماشای صحرایه آلوب کندی سابقا ذکر اولنان نهنکلو محکمهیه ایرشدیلر
اوغلان شاکونی نکلو صحبتی بر کاینده اول محکمه کنه وسنلو ایدوکن بیلوب شاکونی بی تضرع
قیلدی صور مختلفه ایله کلوب کتمکدن بنی خلاص ایلمکی ایله دیدی شاکونی اوغلونی
مرتبهسنه ایرشتردی دخول وخروجدن وصور کوناکون ایله کلوب کتمکدن خلاص ایلدی
اهل تناسخ ایدرلر کیم عالملواجاسی ترقی واستکمالدن خالی دکلدر نفس صورت مزاج
عنصریده علی وجه التمام صفت کمال ایله متحقق اولمدیلر مزاج عنصریدن مفارقتی زمانده
صفت انسانی غالب ایسه فی الحال ان شا آخر بو مزاجه تعلق ایدر تکرار استکمال نفسه
سعی قیلور صورت سابقهده فوت ایلدوکی کمالاتی دفعه ثانیهده تکمیل ایدر آکا
دکین کیم درجه ملکیته ایرشوب کمالاتی بالفعل حاصل ایتمش اولور صورت انسانیه
ان شا آخره تعلق ایلمکه نسخ دیرلر نفس بدندن مفارقتی زمانده صفت حیوانی غالب
ایسه قنغی حیوانه مناسب ایسه آکا حلول ایدر تا مرتبه انسانه وارنجه ملکیته ایرشنجه
مراتب ایدر اکر نفس انسانی بعد المفارقه صفت نباتیه متصف اولسه فی الحال صور نباته
ملتبس اولور اکا فسخ دیرلر اکر صورت جماده متلبس اولسه اکا رسخ دیرلر حدود
هندستانده بر شهر وار در قوشنقر دیرلر اول شهرلو اکثر خلق پهلوانلردر روایت اولنور کیم
شاکونی اول شهره عزیمت ایلدیکی یولده بر عظیم طاغ کوردی دیلدی که اول طاغی شاه
راهدن رفع ایده کرامتله طریق آسمانه شاکونی اول شهره کلدی آنلره ایتدی ای
ربح وراحتکز بیهوده کار مدت حیاتکز آخر اولیجق اول شهرده صاف وشفاف بللوردن
بیچاره رقیه خلق اولندی شاکونی اول قبه ایچنه کیدوب شراب خوابه واردی بللوردن
خارجنده خلق آنی کوردیلر ناکاه کوکدن ستون کبی بر نور طلوع ایدوب اول قبهنکلو
باشندن جیقوب کندی بو نقطه اوج کون ایچدی مسافه بعیدهدن بر کشی کلدیکچه
شاکونیدن استفاده واستکمال ایده واقعه هذه کورنجه ابشیدوب زاری قیلوب اغلدی
کده ونی هلاک ایلدی شاکونی بی آسمانده کوردیکه آکا جاغردی کیم غم یمین بن فرطوعدم
ومر اولدم ومر بر مکاندن کلدم ومر بر مکانه کیتدم اول تشخص بو کلامدن شادمان اولدی

شاکوردلری کلماتنی جمع ایدوب بر کتاب ایدیلر آدینه فشوردی ویردیلر ایدی الحمد لله کیم حق
جلّ وعلا بو مقوله خرافات ترهاتی اعتقاد ایدن طائفهٔ ضلالت نهاد وجهالت
اعتیادلک فسادنی نفرایم ایدوب بو بنده لرین دین قویم وصراط مستقیم اوزرنده ثابت
قدم ایدوب اگرچه عبادت واعاده بر قصورز الّا صفای عقیده وذکای عنایه ده ن قصورز
مطاع لک الحمد والشکر والمدح والثناء دیار عجمده اولان پادشاهلری ایکی قسمدر بری عجم واندر
آنلر اوچ نفردر مدت سلطنتلری طقوز یوز سالدر بر قسمی مسلمانلردر وانلر اوچ نفردر
مدت سلطنتلری اوچیوز سالدر اهل اسلام مدت بقای دنیاده اختلاف ایدیلر
سعید بن جبیر روایت ایدر ابن عباسدن رضی الله عنهم ایتدی مدت بقای دنیا آخرت
جمعه‌لرندن بر جمعه‌در هر کون بیک سالدر بس یدی بیک سال اولور وسفیان ۷
اعمشدن روایت ایلدی اولدخی ابو صالحدن اولدخی کعبدن کیم دنیانک مدتی آلتی بیک
سالدر وهب ابن منبه ایتدی دنیانلو کشیلک التیسنی بیلیم الحمد للّٰه وبن بیلورم کم حضرت
مانده انبیادن کیم وارایدی ایتدیلر بس مدت بقای دنیا بو مقداردر التی بیک یلدر
دیدی عبد الله ابن عمردن مرویدر کیم رسول الله دن صلی الله علیه وسلم ایشتدم ایدر ایدی کیم
سزلک اجلکز سزدن اوّل کلنلرلو اجللرینه نسبت ایکندی نمازندن کون طوغنجه در رسول
علیه السلام ایتدی اگر بنم امتم ایلک اوزرینه اولورلرسه مدت بقاسی آخرت کونلرینک
بر کوننجه اولور کیم بیک سالدر اگر ایلک اوزرینه اولورلر ایسه یارم کوندر کیم بشیوز سال
بحری بیک سالی ارشدی شادان منجم بلخی ایتدی مدت ملت اسلام اوچیوز یگرمی سالدر
کذب ظاهر کل منجم کذاب حدیث شریفنی تصدیق ایلدی نظم کشاره سعادتی دادگی کیقباد
از منجم زادی اشته یهود ایدر مدت بقای دنیا درت بیک سالدر نصاری ایدر بش
بیک سالدر قول اسلم اهل اسلام قاننده بودر کیم هیچ بر نسنه اوزرینه قطع ایلمیه ایکه امد
مدت دنیایی حق تعالی بیلور الحق ان الله عنده علم الساعة وینزّل الغیث الا یه

از کتاب روضة الصفا

ذکر برصیصای عابد

ذکر برصیصای عابد

ابن عباس رضی الله عنهما روایت قیلور مسیح آسمانه رفع اولنوب نبی آخر الزمان
مبعوث اولمزدن اوّل برصیصا نام بر عابد وارایدی یتمش بیل خلق عالمدن عزلت ایدوب
عبادت قیلور ایدی شیطان آکا حسد ایدوب اعوان وانصاریله برصیصانک اضلالنده
مشاوره ایلدی اولاد ابلیسدن ابیض نام بر ملعون برصیصایی اضلال ایلمکی تعهد ایلدی
رهبانلر صورتنده برصیصانلو عبادت خانه‌سی قپوسنه کلدی یا برصیصا دیو چاغردی برصیصا نمازه
مشغول ایدی آکا جواب ویرمدی اون کن کوزه بر کره نمازدن فارغ اولوردی صوموده‌نی
اوّل قدر زمانده بر کره افطار ایدردی بعضا دخی زیاده دیمشلر ابیض برصیصانلو صومعه‌سی
قپوسنده عبادته مشغول اولدی برصیصا نمازدن فارغ اولوب نظر ایلدی رهبانلر لباسنده برکشی
کوردی ابیض نمازدن فارغ اولمیجق برصیصا ایتدی بنی نمازده ایکن چاغروب مشغول قیلدک
سو جرادن نه ابیض ایتدی حضرتکده بیله عبادت قیلمق دیلرم اولکیم خیر دعا آلوب سنکله
دوستلق حاصل ایدم برصیصا ایتدی چوق یارکیم عبادتنده دعا ایده‌رم جمله اهل ایمانه عموما دعا
قیلورم اگر مستجاب اولوب سن دخی اهل ایمانندن ایسن اول دعاده داخل اولورسن دیوب
بن نمازه طوردی ابیض دخی صومعه قپوسنده عبادته باشلدی برصیصا هرچند کیم نظر ایلدی ابیضی
مشغول عبادت کوردی قرق کون بو حال اوزره چکدی برصیصا ابیضه تکرار حاجتنی صوردی ابیض بن
اولکمارجاسی عرض ایلدی سندن علم دین اوکرنمک کلدم دیدی برصیصا ابیضی صومعه‌یه آلدی بر بیل
بر برله صحبت قیلدیلر برصیصا کوردیکه آنلو عبادتنده دقتی وشوق کندوسندن زیاده در ابیضک حالنه
رشک ایدردی تمام بر بیل مأنوس اولیجق بر کون ابیض ایتدی بنم بر یولداشم واردر عبادتنده اوّل
بندن زیاده در آنلو خدمتنه کیده‌رم دیوب برصیصا جزع و داع ایدوب ایتدی بنا اسم اعظم بیلورم
آنکله جمیع مرضاده شفا حاصل اولور سکا انی ارمغان اولسون دیوب برصیصایه اسم اعظمی تعلیم ایلدی
ابیض ابلیسه حضورینه واروب واقع اولان احوالی بیلدردی بر زمانه قطره ابیض بر اوغلانلو
عقلنی آلوب مصروع ایلدی برصیصانلو صومعه‌سی قربنده براقدی طبیب صورتنده کلوب اوّل
اوغلانلک پدر ومادرینه خبر ویردی وایتدی اوغلکز فلان یرده مصروع دیلسکز علاج ایده‌یم
پس پدر ومادر اوغلنی بولوب بیهوش ومبهوت کندور دیلر ابیض قاچ کونی علاج
ایدوب بحق کوستردی بو بنلو اوزرینه بر جنی مسلط اولمشدر برصیصانلو صومعه‌سنه آلوب
کتملو کرکدر تا کیم اسم اعظم قوبیله بو اوغلانی خلاص ایده پس پدر ومادر اوغلانی

برصیصایه کتوردیلر برصیصا دعا ایلدی ابیض اوغلاندن ال چکوب صحت بولدی بو اسلوب
اوزره ابیض بر نیچه کمسه‌لری مصروع ایدوب برصیصایه دلالت ایلدی اطراف عالمده برصیصا
اشتهار تمام بولدی اول عصرده بنی اسرائیل اوزرینه بر پادشاه مستولی اولمشیدی آنلرك
صاحب جمال بر قزی وار ایدی ابیض پادشاهلوك قزینی مصروع ایتدی برصیصایه آنلری دخی
دلالت ایلدی دختر پادشاهی برصیصانك صومعه‌سنه کتوردیلر ابیض اندن ال چکدی هوا نجه کیم آیر
کتورر لر ابیض قزی مصروع ایدردی آخر برصیصایه تسلیم ایدوب تمام صحت بولنجه یا خود اطورسونلر
دیدیلر روایت اولنور کیم برصیصا قزی صومعه‌سنه طوتمغه رضا ویردی ابیض آنلره تعلیم ایلدی کیم
برصیصانك صومعه‌سی یاننده بر خانه بنا ایدوب قزی انده تنها قودیلر برصیصایه امانت ویروب
کتدیلر حضوری برصیصا قزك احوالی ایله مقید اولدی ابیض کونده بر نیچه کره قزی مصروع ایدوب
کزردی زاهد دعا ایدوب خوش اولوردی بر کون قزی مصروع ایدوب عورتنی کشف ایلدی
برصیصا کوروب نفسی مائل اولدی بر ایکی دفعه بو حالت مستمر اولدی اغوای شیطان و
نفس اماره ایله حیده قادر اولمیوب مقتضای نفسی اجرا ایدوب قزك بکارتنی حل ایدوب
یتمش ییللق عبادتنی برباد ایتدی بیت کر جا را ابنست و قامت این و چشم و روی
این الوداع ای زهد و طاعت الفراق ای صبر و دین دیوب قز ایله جماع ایلدی ربنا
فقنا من شرور انفسنا و من سیئاتنا انك انت الرحمن نظم غافل مشو کر حرکت
مردان راه را در سنکلاخ بادیه بیها بریده‌اند نومید هم مباش که رندان درد نوش
ناکه بیك خروش بمنزل رسیده‌اند القصه دختر پادشاه برصیصادن حامل اولدی
بر کون ابیض رهبان شکلنده برصیصایه ابتداء ملاقات ایدیجك صورتنده کلدی برصیصایه
آشنالق عرض ایدوب پند و نصیحت باشلدی بعده ایتدی کیم ای برادر بو کون یارین بو
دخترك حملی ظاهر اولوب سکا سیاست ایدرلر رسوای خاص و عام اولورسن سکا بنم اوزرمه
کونیمز جزاکز بلورسین لکن من بعد زاهدلر حقنده خلق عالم سوء ظن ایدوب فساد
عظیمه باعث اولادن واجب بودرکیم اول قزی قتل ایدوب دفن ایده‌سن کنه و نه رسوای
عام ایدوب دل چیقارمیه‌سن استغفار و عبادتله توجه و انابت ایله کناهنا ذنوب قابلدر
پادشاه طرفندن قزی اکتردیلر وفات ایلدی دیوب بر قبر کوستره‌سن سکا اعتماد ایدرلر
دیدکی حاصلی دیدکلرینی برصیصا تمام عمل کتوردی پس ابیض ملعون پادشاه طرفنه جمیعا
واقع حالی بلدردی اقربا و متعلقات برصیصانك صومعه‌سنه رعیت ایدوب دختری سؤال
ایلدیلر برصیصا ابیض تعلیم ایلدیکی جوابی ویردی القصه ابیض آنلره قزك قبرینی کوستردی
آچوب مقتول و مجروح بولدیلر اعوان پادشاه برصیصانك صومعه‌سنی باشنه ییقدیلر اکا

محال

محال اولمدی محکم بند و زنجیر ایله بین الناس تشهیر ایدوب داره کتوردیلر برصیصایه
ابیض ملعون کورندی بن سکا اسم اعظم تعلیم ایدوب دوستم نفسکدن درد دره دوا و
مریضلره شفا حاصل اولورکن زنادن و قتلدن ابا ایلدك شمدی سکا بر چاره وار در اکر
آنی قیلورسن خلاص اولورسین برصیصا ایتدی نه در کیم دیرسن ایده‌یم فرمان بوروسوا
یلقدن خلاص اولورم ابیض ایتدی بکا سجده ایلکوز عجزی حبیح و جهلدن خلاص ممکن
دکلدر برصیصا سجده قیلوب ایماندن بر دار ایلدیلر العیاذ بالله تعالی کمثل الشیطان اذ قال
للانسان اکفر فلما کفر قال انی بریء منك انی اخاف الله رب العالمین پس شیطانلو اضلالی برصیصایه
مخصوص دکلدر انسانك جمیعی آنلردن استعاذه ایتملو واجبدر زیرا حق تعالی شیطانك انسانی اضلال
ایتدکده مثالنی بیان بیوروب بیوردی شیطان کیدکیم انسانه کافر اول دیو امر ایدر و قتا کیم انسان
کافر اولدی شیطان اندن قاچوب بن سندن بیزارم در حق تعالی حضرتی کیم عالملرك پروردکاریدر
اندن قورقرم دیر عجب حکمتکیم شیطان سندن بیزار اولمق مرتبه‌سنده کناه اختیار ایده‌سن
شیطان اللهدن قورقوب سن قورقمیه‌سن فکان عاقبتهما انهما فی النار خالدین فیها و ذلك
جزاء الظالمین شیطان اویانلو عاقبتی بزکندی شیطانی ایله جهنم آتشنده ابدی قالمقدر
ظالملرك جزاسی بودر برصیصا ایله ابیض ملعونلرك عاقبتی مخلد فی النار اولمق اولدی اشبو
خلود ظالملره مخصوص جزادر آیت کریمه‌نك تحذیرکی عموم و خصوصه صرف ایلمك جائزدر کی
اشارت ایچون صورت تکرارده مشابه معنی یازدی ابن عباس رضی الله عنهما ایتدی کیم
برصیصا واقعه‌سندنصکره رهبانلرده ایدوب کیم تمام ناکاملق اختیار ایدیلر زوایای
صومعه‌ده اعتکاف ایدوب خلق ایله اختلاط ایتمز اولدیلر

روضة الصفا

ذکر شمعون عابد نجاه الله عنه شمعون عابدك ذکریدر حق تعالی آنك تقصیراتندن بعثت
نبی آخر الزمان مبعوث اولمزدن اول حضرت عیسی علیه السلام رفع اولندقدنصکره برده
عبره ساکن بر عابد وار ایدی صاحب قوت و شجاعت ایدی اکثر اوقاتی کفار ایله جهاد
ایلمك ایله صرف اولنوردی کفار آنك الندن عاجز اولدیلر مشاوره ایلدیلر کیم شمعونك

تبیع قهرندن و طریق ایله خلوص اوزره بونلك اوزرینه اتفاق ایله یدیلرکیم شمسونلو خاتونیلر
بو باده اتفاق ایده لر پس عورته خبر کوندردیلرکیم اگر شمسونی هلاك ایلکده بزه معاونت
قیلورایسین پادشاهمزه سنی نکاح ایله‌جك واز مال ویره لم عورت طمع ایدوب رخصت کوستردی

بیت
دل ایسین عورته ایناغه اجی عورت آن ایده‌کی اولیاجه دخی

نثر پس عورت خبر کوندردیکیم شمسونی هلاك ایله‌کز بانده بکاد وشن خدمت نه‌در اول کافرلو هاکی دخی خبر
کوندردیکیم شمسونی بر ریسمان ایله محکم باغلیه‌سن بو جانبه خبر کونده‌ره سن پس شمسون
خوابده ایکن اول ظالم اللرینی محکم بغلدی شمسون اویانوب قوت ایلدی ریسمان پاره پاره
ایدوب بنی نیچون بغلادی دیدی عورت ایده‌کی قوت وولادیکی تجربه ایدم شمسون ایده‌کی
بنی کندی قیلم ایله باغلرلر آندن عاجز اولورم باغلمکه قادر اولمازم والا آندن غیری چلبج بنم
بنم قوتمه معادل اولماز دیدی پس بر وقت‌کیم شمسون خواب وارمش ایدی عورت حقالندن
بر مقدار قیل کسوب شمسونلو اللرینی آنکله بغلدی شمسون اویانوب هر نقدر کیم قوت ایلدی
ایسه خلاصه چاره ایده مدی عورت بو حالی کوروب کفاره خبر ویردی کلوب شمسونی طوتدیلر
پادشاهلرینلو حضورینه کتوردیلر اولجا ایلودرت ستون اوزرنده بنا اولنمش بر قصر شداد
اسلوبی وار ایدی منظره سندن دیارینی تماشا ایدوب اولورمش ایدی شمسونا بر نجه معلوم ملك
الننده مسجوه وزبون اوله وغیبون تحویدن اولوب ایده‌کی خدایا جناب شریفکه معلومدرکیم بنم
دنیاده عمرو حیات ایسته‌دیکیم بولنه اوملك ایچوندر بنی بو مهلکه‌دن آزاد ایله دیدی دعاسی قبول
اولنوب برفرشته کلوب بند دن خلاص ایلدی الهام الٰهی ایله شمسون اول قصرلو چار ستوندن
برینی چکدی پادشاه وسپاه قصرلو التنده قالوب سالاللو مضرکز اولدی سائر کفار پادشاه
حلرینك جمع مداریني طاشنا وطبراق التنده ن چیقارمغه مشغول ایکن شمسون سعد مثله فرصت
بولوب هموسنه کلدی اول ظالم وغداره طلاق ویردی روایت اولنورکیم شمسون بیك آی
کیجه عبادت و کوندز صوم نیت ایدوب کفار ایله غزا ایدردی بعض ارباب تفسیر سورة القدر ده
الف شهر دن مراد شمسونلو مدت جهادیدر دیمشلر قصه شمعون اصحاب استمدوب بیك ای
ابلکنه غبطه ایدیلر انلری تسلی ایچون حق تعالی سورة القدری ارسال ایلدی قدر کیجه سنی
احیا ایللو شمسونلو بیك آی ایلدیکی غزادن عند الله خیرلودر لیلة القدر اکثر علما قاتننده مبارك
رمضانلك یدی‌کرمی برنجی کیجه سیدر حق تعالی اول کیجه‌ساره مستور قیلدی تاکیم هر ساله بندکی
مظنون اولدن لیالیلو نیچه‌سن احیا ایلمکه سبب اولوب مزید رحمته وسیله اوله هر قنغی کیجه کیم قدر
بلنوب فرصت اله ایکن عبادة غناه ایمر حرف اولنسه عند العقد قدر اول کیجه‌در

بیت
ای خواجه چه جوابی زشب قدر نشانی هر شب شب قدر است اگر قدر بدانی

نثر
بلکه فی الحقیقه ماه رمضان اولمزاولدی ای آخره هر کیجه‌سی قدر وکوندزی بیرامدر اما قدرشناس

اولیالرلو قاتنده سائر ایام ولیالی ایله متساوی الوفا مدر نته کیم مرحوم ومغفور عند الاهالی
عند الاهالی جمال الدین قشتر اولدن برادرلری عز احمد ابن مصطفی رحمة الله تعالی علیهما بیور مشدر
قطع تجربه اولور نعمتدر خلقه خذالنلو اما بنده‌لیم قدری بیلنم رمضانلو

روضة الصفا

ذکر خالد بن سنان حضرت عیسی علیه السلام خالد بن سنانلو ذکر بدرکیم عبس منسوبدر بعض
اصحاب کشف صحیح قاتنده نبی بر زخیره بعضیلر شار الیهای حضرت اسماعیل پیغمبرلو
اولادندن ایدی کرو بعضیلر زمان فترتده مبعوث اولمشدی بعض حضرت رسول اکرمدر اول
وجناب عباد نصکره بعث قومنه ایده‌کی بکا فرشته کلور اوادفرشته جهنملو خازنیدر بکا نعیم
جنتدن وعذاب جحیمدن واحوال قیامتدن خبر ویرور دخی چوق حدیث سویلر اولا مانده عبس
نام دیارده کیجه‌لرده طاشلقلردن آتش ظاهر اولوردی شویله کیم طائفه عرب او آتشلو
ضیاسیله ایکی کونلك یوله دوه‌لرین اوتلادرلردی کوندز اولیجق دخانن غیری نسنه کورنمز
ایدی چونکیم خالد کندی قوملو نازل اولدیغی قومنه بیلدردی اگر سوزلوکز چلوب کیجه آده کوربنا
آتشی سوندر دیدیلر خالد اوجانبه واروب ظاهر اولان علوی سوندردی وایتدی بن وفات
ایدرم موتمدن اوچ کیجه دنصکره قبرلو اوزرینه بر مرکب حبشلی کلرکیمدر اوچ کره چاغر دقده آنی
طوتدکز قارنینی یاروب قبرم اوزرینه اورم بن قبرمدن چیقارم احوال آخرتدن بزه خبر ویرم
وفاتندنصکره هر کیم دیدیکی ایسه واقع اولدی وصیتی هر جنبنجه جای قتل ایدوب قبرلو اوزرینه
اورمق استدیلر بنی مخزوم قبیله سندن ایدی اقرباسی راضی اولمدیلر شاید کیم بیننا الناس ا
عارایده‌جلو نیتصد اولی دیدی اولادی دخی رضا کوستر مدیلر بزه خلق ابناء المنبوشنا بیننا قیدی
آچلمنسکتیشنلو اوغللری بولیف قوتز دیدیلر معارف نام کتابده ایدر حز یور خالدلو قزی بیره‌زن
ایکن حضرت پیغمبر علیه السلاملو حضورینه کلدی حضرت پیغمبر علیه السلام احترام ایدوب مبارك
ردای شریفلرین دوشیوب اول بیره‌زنی اوزرینه اجلاس ایدوب مرحبا ابنة نبی ضیعه اهله
خوش کلدلو ای شول پیغمبرلو قزی کیم اول پیغمبری اهلی ضایع ایلدی دیو بیوردیلر

روضة الصفا

ذکر عدد انبیای عظام صلوات الله تعالی علیهم اجمعین

پیغمبرلر قاچ عدد اولدیغینی بیلمك ذکر یرر آنلرك عددنده اختلاف واردر ارباب اخبارك اكثری
دیمشلردر کیم حضرت آدمدن جناب ختمیت پناهه گلنجه یوز یکرمی درت بیك پیغمبر بعث اولندی
ابن حبان بو قوله اشارت ایتمشدر بعضیلرك اعتقادی بودر کیم سکز بیکدن زیاده دکلدر بو
قوله موافق ابو یعلی موصلی جامع نام کتابنده روایت ایدر کیم حضرت ختمیت پناه بیورر دیکیم حق تعالی
بنی کیم محمدم سکز بیك پیغمبرك عقبنجه مبعوث ایلدی اشبو سکز بیك پیغمبرك درت بیکی بنی اسرائیلدن
گلوب انلری ارشاد ایچون مبعوث اولمشلردی درت بیکی دخی سائر امم مختلفه‌نك هدایتی ایچون ارسال
بیورلدی عبد الله بن احمد بن حنبل تعریف الانبیا نام کتابده ایدر کیم یحیی بن سعید الاموی ایتدی
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بیورر دیکیم بن بیك پیغمبرك یا دخی زیاده‌نك خاتمیم کم یوز یکرمی
درت بیکدر دینلدی ایدیلر کیم اوچیوز اون اوچ مرسلدر مرسلدن مراد شول پیغمبردر کیم
جبرائیل واسطه‌سیله آکا وحی نازل اوله انلردن اعمدر کیم صاحب کتاب و صحف اوله یا خود اولمیه
نبیدن غیر مرسل اولدر کیم الهام و منام ایله قومنی دعوته مأمور اوله انبیانك مراتبی درتدر نبوت
رسالت اولو العزم خاتم الانبیا اولمق قسم اول اعم اقسامدر قسم ثانی و ثالث خصوصی واردر قسم رابع
اخص اقسامدر بودر اولو العزمدن مراد نه ایدوکنده اختلاف واردر علمادن بر طائفه ایتدی حضرت یونس
بن متی اولو العزم دکلدر دیمشلر حضرت آدم حقنده وارد اولدی آیت کریمه کیم ولم نجد له عزما بیورلمشدر
آنی تأویل ایدرلر بعض علما فاطر سوره‌سنده واقع اولمشدر بعضلر بو تقدیرجه آدم نوح ابراهیم موسی عیسی
محمد علیهم السلامدر اشبو التی پیغمبر اولورلر الحق بعض علما اینده ایلر اولو العزمدن مراد شول پیغمبردر کیم
شریعت سالفه‌یی ناسخ اوله بعض احکامده حضرت آدم بو تقدیرجه ممتاز اولور زیرا اول انبیادر
جمیع ملل و دولا اتفاق ایدرلر اما بیس اتفاق ایدیلر کیم خاتم انبیا بر فرد کاملدر عجزی دکلدر کیم حضرت
محمد مصطفادر کیم صلی الله علیه وسلم سائر رسولدن الحق و افضلدر تفضیل ایتدیلر حضرت محمدد نصکره حضرت
ابراهیم افضلدر اندن صکره موسی و آندن عیسی افضلدر بعده حضرت آدم ثانی حضرت نوح نجی الله در
اما اشته اقوال جملدن محمدم افضلدر دیوب ساکت اولمق اولادر اصحاب کتاب درت پیغمبردر
موسی صاحب توراة داود صاحب زبور عیسی صاحب انجیل حضرت محمد صاحب القرآن العظیم
آنشان بعض ایتدیلر حضرت آدمه یکرمی بر صحیفه نازل اولدی حضرت شیثه یکرمی طقوز
حضرت ادریسه اوتوز حضرت نوحه و حضرت ابراهیمه اوز صحیفه نازل اولدی ذکر بنا بین

اولو العزم

انبیای

انبیای عظام علیهم الصلوة والسلام حضرت آدمدن حضرت خاتمه گلنجه مبعوث اولدن
انبیای عالی مقدار و ذوی الاشتهارلرك مابینلرنده مقدار زمانی ایدوکنی ذکر ایدر حضرت
آدمك عمری بیك سالدر وفاتندن طوفان نوحه دکین ایکی بیك ایکیوز سالدر طوفاندن وفات
نوحه دکین اوچیوز التمش سالدر وفات نوحدن وفات ابراهیمه دکین ایکی بیك ایکیوز قرق التی
سالدر ابراهیم و موسی مابینلری بربیوز سالدر موسادن داوده گلنجه بشیوز سالدر داوددن عیسیه
دکین بیك یوز سالدر وفات عیسادن ولودة خاتم الانبیایه دکین التیوز سالدر بو تقدیرجه
خلقت آدمدن حضرت فخر کائناته دکین یدی بیك یدیوز اللی سکز سالدر حمزه بن حسین
اصفهانی تاریخنده ایدر خلقت آدمدن وفات نوحه دکین بیك اللی التی سالدر ولادت
نوحدن میلاد ابراهیمه دکین بیك سکز یوز طقسان ایکی سالدر ولادت ابراهیمدن جناب یعقوبك
مصره دخولنه دکین ایکیوز طقسان سالدر دخول مصردن وفاتنه دکین اون یدی سالدر وفات
یعقوبدن بیت المقدس بناسنه دکین درتیوز سکسن سالدر بنای مذکوردن صاحب حرام ایرفنج
اولندیغی زمانه دکین بشیوز اللی درت سالدر اشبو
روایت اوزرینه خلقت آدمدن بعثت
سلطان انبیایه دکین درت
بیك التیوز طقسان
سال قریب اولور
والله اعلم بحقایق
الامور

روضة الصفا

سحر لبید

جون بتوفیق الله تعالی ساعت باعث آفتاب ملت بیضا آفاق واقطاره شعشعه بخش اولمغه یهود مرحو دلو کانون درونلرنده آتش حسد شعله نمود اولوب زعملرنجه طرف ارجمند حضرت سید البشره ایصال مضرته داعیه سنه دوشمکله بقعه شرده کمر باشی ایدک یازی فتنه سر اباشی ایدی مضمونی ماهیت وارد اولان لبید ابن اعصم یهودی برو تری افسون ایدرلو اون بر برنده نعقد ایدوب هر عقده سنه بر قاج سوزن غرز ایتدکدنصکره بر کهنه کوره دفن بعده قبر و بئر روایتلرین توفیق الحوم آن العیوم حاجتلو تحریری اوزره اول کوره دن جیقاروب بئر ذروان ایجره بر طاش التنده وضع ایدوب ایلدکی بامر الله تعالی وجود شریف سلطان الانبیا متاثر اولوب بعض ایشلمیجی افعال مرآت وتنجدرده علیه صورته فعلده نمود اولمغه باشلدی بر کون جبرائل امین اون بر آیتی مشتمل سوره معوذتین ایله نازل اولوب کیفیت سحر وساحری ویدفنی اخبار ایتمکله حضرت رسول الله دخی جناب مرتضی ارسال بیوروب اول وتری محلنده اخراج وحضور شریفلرینه ایراد ایلدی هر آیت کریمه اوقندقجه بر عقده منحل اولوب جملهسی انحلال بولدقده وجود سعادت اشتمالری قید لحرادندن رها بولمش کبی کسب خفت وانبساط ایتمکله مسترح البال اولدیلر اول خلالده بر طرفدن جبرئیل علیه السلام دخی بسم الله ارقیک والله یشفیک من کل داء فیک دعاسیله مبارک خدمت رقیه خوانی ایدی

انسیر حلبی علیه رحمة الباری

تحویل قبله

اول تقدای جماعت اسلام علیه افضل السلام حضرتلرینه قبل الهجره وبعدها قبله جهت بیت المقدس اولوب لکن مکه مکرمه دن استقبالی خصوصا یهود ایله مشترک اولدن قبله یه توجه ایتمکه طبع شریفلرینه کرانبار کلدیکندن بغایت متألم اولوب طرف ربانیدن قبله کعبه اولمغی دائما آرزو ایدردی بر کون مسجد شریفلرنده جماعتله صلوة ظهره شروع بیوروب ایکی رکعتی ادا ایلدکدنصکره رکوعه واردقلرنده حضرت جبرائل

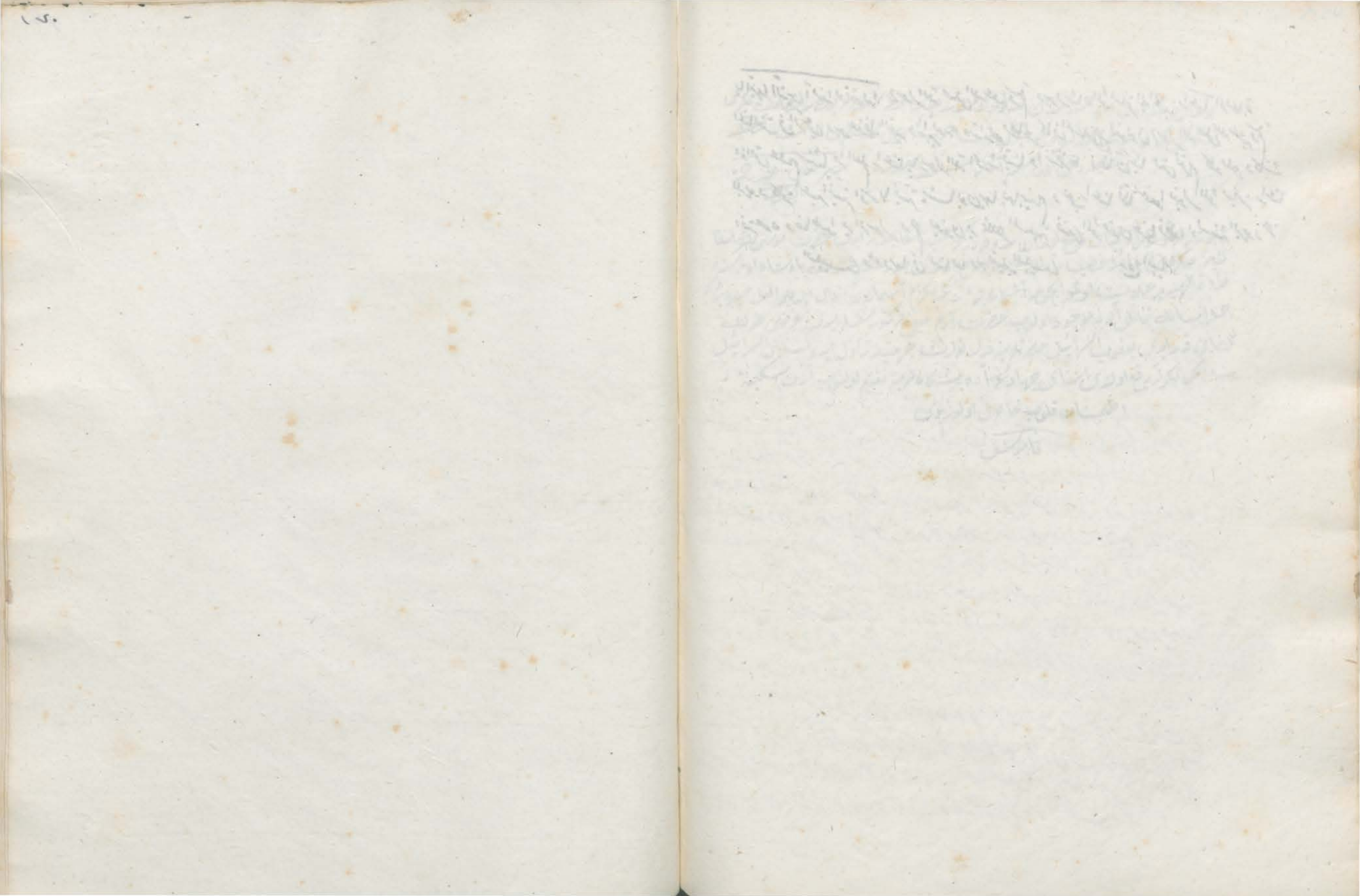
جبرائل نازل اولوب فول وجهک شطر المسجد الحرام کریمه سنی سمع همایونلرینه واصل ایلدکده همان میل قبله نما کبی حالت رکوعده جانب کعبهیه متحول اولوب اقتدا ایدن اصحاب کرام دخی بی تردد صفلریله تحول ایلدیلر هنوز امر تحویل تمام شایع اولمامغله اول کوندنلو قرداسی بعض صحابه کرام مسجد قباده صلوة فجره قبله قدیمه یه متوجها قیامده ایکن پیام تحویل قبله سیله بیاموری اولمغله درساعت روی توجهلری جهت کعبهیه توجیه ساعت ایلدیلر مهمه محل نزول رخصت تحویل عند البیضاوی مسجد ابن سلمه در لکن شهاب خفاجی حاشیه سنده بو کلامی تخطئه ایتمشدر ملخصی بودرکه عند الجمهور قبل الهجره قبله معظم کعبه مکرمه و عند ابن عباس صخرة الله اولوب زهایت الدم جواب بیت الله الحرامدن اول اول جانبده تحریمه بندنماز اولورایدی که کعبه مکرمه بیت مقدس ایله ذات اقدس نبوی قیامنده قالورایدی بعد الهجره برسنه دورت ای مدت یمنه صخرة الله طرفنه متوجها عبادت ایدوب بعده وقعه بدردن ایکی ای مقدم شهر رجب المرجبده زوالدنصکره فول وجهک امری حکم اولا ضرب قلم نسخ ایتمکله حضرت صاحب رسالت منبر اوزره تدودت برله حکم جدیدی اشاعت بیوردقدنصکره صلوة ظهری ادا بیوردیلر خبر تحویل اهل قبایه روز دیکرده صلوة فجر اداسنه قیامده ایکن واصل اولمغله ساعت تحول مبادرت ایلدیلر اما یهود طائفه سی نبی قبله سی تیه صحراسنده تابوت ویکر دان اولدقلری وقتده امر موسی علیه السلام ایله تابوت السکینه اولوب ندیحلده اوتورر اولرلر انکا مقابل اداء صلوة ایدرلر ایدی قدس شریف فتح اولندقدنصکره تابوتی صخرة الله اوزرینه وضع ایدوب انکا متوجه اولورلر ایدی تابوت رفع اولندقدنصکره صخره یه متوجه اولدیلر و صخرة الله حضرت عبدالله دخی قبله ارسیماندن رفعتلرندنصکره اشباخ نصارک زعملرنجه جانب سبحاندن اختیار ایلدکلری جهة ماذون اولمق ادعاسنه مبنی مشرق جهتنی قبله اتخاذ ایلدیلر و یهود قومندن سامره طائفه سی حج ونمازی نابلوس ناحیه سنده واقع جبل طوره تخصیص ایلدیلر فرضیت صوم سنه ثانیه بو شعبانده بعد تحویل القبله صوم شهر رمضان فرض اولمشدر فرضیت زکوة و فرضیت زکوة اموال

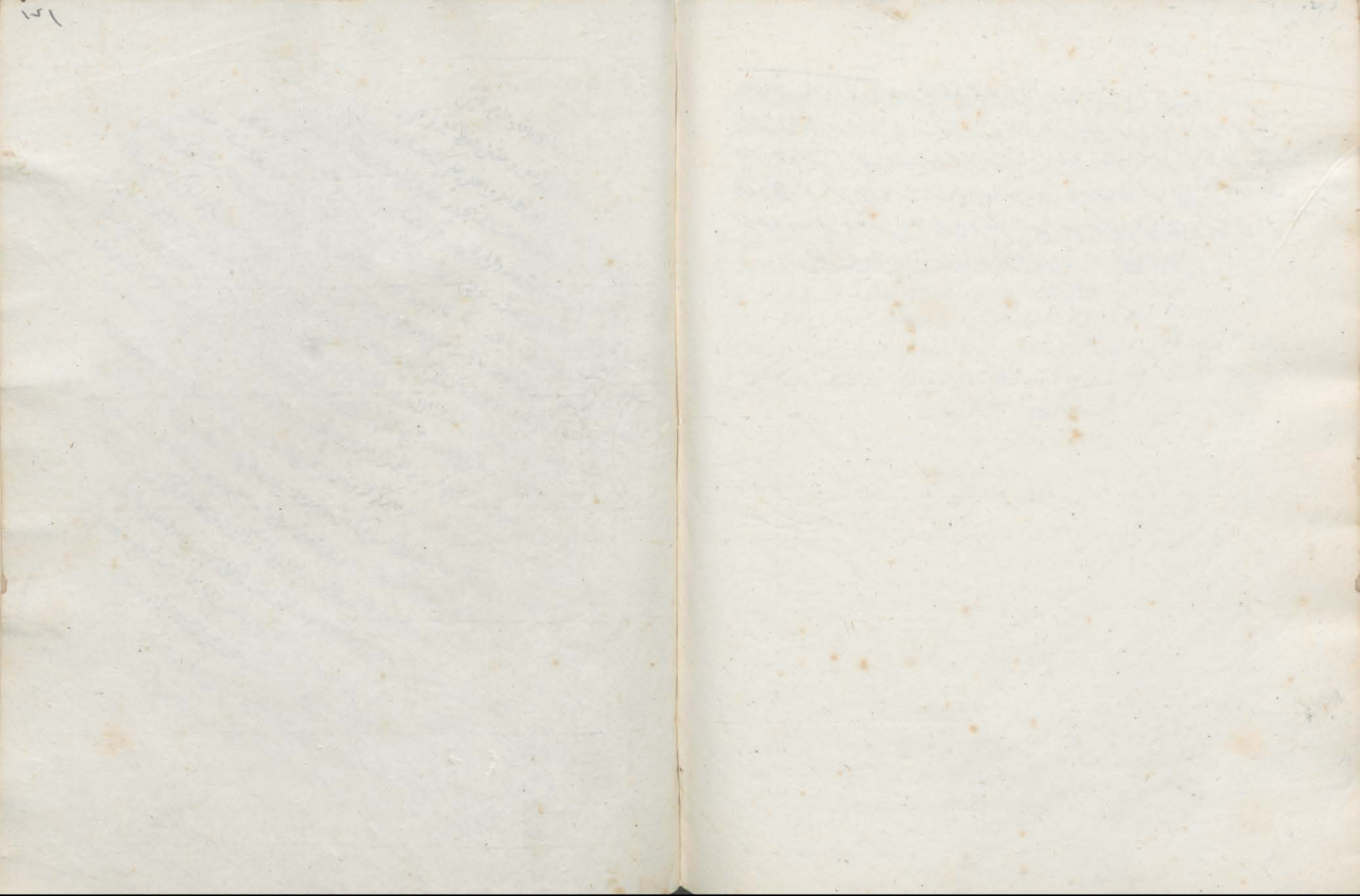
يا ايها الذين آمنوا لا تقولوا لرسول الله صلى الله عليه وسلم وهو ارشاد للمؤمنين الى الخير راعنا المراعاة
المبالغة في الرعي وهو حفظ الغير وتدبير اموره وتدارك مصالحه كان المسلمون يقولون لرسول الله صلى الله عليه وسلم
اذا القى عليهم شيئا من العلم راعنا يا رسول الله اي راقبنا وانتظرنا وتأنّ بنا حتى نفهم كلامك وكانت
لليهود كلمة عبرانية او سريانية يتسابّون بها فيما بينهم وهي راعنا فلما سمعوا بقول المؤمنين راعنا
افترصوه وخاطبوا به الرسول وهم يعنون به تلك المسبّة فنهي المؤمنون عنها قطعا لألسنة اليهود عن
التلبيس وامروا بما في معناها ولا يقبل التلبيس
روح البيان

بو سال فرخنده فال آثار حسنه سندن معدود اولمشدر صدقهء فطر سنهء مزبوره رمضاننك يكرمي
سكزنجي كوني صدقهء فطرك وجوبيتي ثبت جريدهء اعمال مسلمين اولمشدر تضحيه
امر تضحيه دخي اول سنه آثار مستحسنه سندندر

سير حلبي عليه رحمة الباري

تابوتدن مراد توراة كتابي وضع اولنان صندوقدر كه شمشاد آغاجندن ايدي حضرت موسينك انتقا
لندن صكره بني اسرائيله غضب رباني ظهوريله رفع اولندي بعده زمان طالوتده پادشاه اولمسنه
ارادهء الهيه يه علامت اولمق ايچون آشكاره ملائكهء كرام آسماندن انزال ايديلر اصلي خيرده ايدي
جمله انبيانك تمثالي آنده موجود اولوب حضرت آدم صفي يه كتورمش ايدي عرضي طولنك
ثلثاني قدر ايدي يعقوب اسرائيل حضرتلرينه قدر توارث جهتيله تداول ايدوب بني اسرائيل
يدنده ايكن تكرار رفع اولندي اثناي جهادده آده بيشكاهلرينه تقديم اولنوب آندن سكينه و
اطمينان قلوب حاصل اولوردي
قاموس

افندی طوص الهی

وصابای و حقنی حفظ ایدو همت اقتحام ایله وعدودن

اولا معبودکی بیل و اعلی علمی کثرت علما ایله حق جل و علا معرفته آگاه و حفظ

تعتلی تعلیم و تعلم قصر ایدو اجتنابه ایجه در انکله اجتناب ایله حق طلب ایله بلکه تنده حصر ایله

بلده شروف ساده دن اجتنابه ایجه در بلکه بانیات صالحات اسنمه و تخفیف بلکه ایسته انجق سبب کلالی

اولسنه یه طلب ایله قرز والا ایشور لایق اولمیه نسنه لرکه زوایده وب طرفیننده و فعلی اول حیات باینه آنه بیل و نفسلی اوج

اولکه شرور اسبابه جوقدر بلکه تادیب و تهذیب طرفیننده وحبات شاینه و بابنه وراحته میل ایله انده نا

انتقامی غضب طرفیننده دکلدر بابنه ضلم اولمغه همت ایت خبر اول خواب سندن اول کون خیر اول

بلکه حیات ات اینده موت بابنه ولایق آنه انکله سبب انفتاح ابواب و تامل ایده سن ایله جانندن اول

وفضائل اول و موت بابنه انکله خطا صادر اولمیه التجی اولدیغی بوزه فکر ایله عاقبت

نسنه دیه محاسبه ایتمیه اوزر فکر ایله سندن اول کون خیر ممکن ایکن نقصه سببی الا خوف اولدیغی بوزه تکمیل اولکه ایصال

دخی صادر اولدی او جنبی بر سنه او کون سندن عمل خیر والی اوزره در مشخفاره امکان اولیغیه ذکر ایله

وابدولو موضع کره وار ایسه یکی قول معیج کمسنه به انجق احوال عالم نقصیه ور والی اوزرن ایله یعملین اوره معیت مونی ذکر ایله

تذکر ایدر غافل اولیه ذلتدن فراغت ایت سوز مادیکی کنده وذالمدن خارج نسنه لردن اولمیه معلوم

خبر ایله انلک سؤاله موقوف ایتمه حلمادن غدا ایله اول کمسنه یی کرون بالکز اینده شاد و صبایر چوق تعریفات صدور انده خیر ویره انده حاجتن

وسجلسلردن عبرت آل آدملکو خاصیتینی آنده ایله سنک فائده سوزی چوق ایده فکر ایله انده صلاحه دیکر اولورلق حاجتن

اولسونلر بو کمسنه آخره قصد ایله اولاشدی اولادکنده در قبول ایتمیف اولور برامری ایچه ده فکر ایله آنده اولوغلق قبیح و حوی یه

فعل جیقر هم کمسنه در حجب ویلغزاه اول ختمینه کلیجی اولمه کم غضبه معتاد اولورسن بوتلقه کلامخاتان اول فعل قبیح و

یاربنه صالح بت یاره صالح فقیر لو کاریب فنبلدرسن ایجه اولور یاربن و کفتار اره معیت اول ملازم ایله حلم اولمغه قانع

کفتار اولمش اولر ابلهی خصلتلو سوزین تمام الکلام ادب آرازنده حلوت انجق آنجق قول ایله اولور جهانده

اولو همت ایله کر فعلیله دخی حکیم اوسنه زیرا حکمت قولیله بو جهانده قالورسنکه اوز سعادت

وانده بیله ایله الاباد قالرجی اولدور

بیله کیده جک حکمت فعلیه

آجل ایچون زحمت چکسن زحمت کیدر سعادت قالور اکر لذت عاجل ایچون کناه ایشلیه سین
لذت کیدر کناه قالور پس هر فعلی بوکا کوره ایشله و اوکونه باد ایله کر سکا چاغورر آواز نطقدن
محروم اولوب دیسو یکر و دز ایشمکر و دز باد ایمکر قدر نلو اولور ششمدی بونده کسنه اکنم و بعایز بجکر بزه
متوجه اولسلوکرک قرارده خداوند و بنده یکسان اولور پس ششمدی نکته ایلم دائما اسباب شغل و مراتب ایلر در
بیلورسین فرواقت رحلت ایده سین و معلوم اولسونکر حق تعالینک احساننه حکمت کبی عطیه
بو قدر ایلك ایده ر مکافات کللو ایرندن عفو ایلر ذکر و فهم ایلر و حفظ ایلر و هر وقت کارکی بیل و حالکی اکلر
و اداره جهان عمرن دکلو اولور ایسه ایشم سندن تکاسل ایلم و حسنه کرسبه چر و سعید در ایلم و سرور زائل و فانی
ایچون فعل اولی و افضلی ترك ایلم کر سرور دائمی ترك ایتمش اولورسین حکمت محبت ایلر و حکمانك سوزلرین اصغا
ایلر و هوای نفسی ترك ایلر و آداب مستحسنه دن امتناع ایلم و هیچ امره وقتندن اول شروع ایلم چون بر نسنه یه
مشغول اولورسین فهم و بصیرتله مشغول اول اغنایه مغرور اولمه مصائبدن نفسکی شکسته لك و خورلق ویرر دوستکه
شویله معامله ایلر کر قاضی یه محتاج اولمیه سین دشمن ایله شویله معامله ایلر کر قاضی یه وار سکوزسن غالب
اولورسین نسنه یه رقابت ایلم و هر کسه ده تواضع ایلر و متواضع اولنلری تحقیر ایلم بر فعله کر سندن صادر اولور
پشیمان اولمه کسنه ایله مخاصمت و جدال ایدیجی اولمه معیشه یه بدرستی عادت ملازم و اکتساب خیره مداوم اول

وصایای معلم اول ارسطالیس حکیم

فاضل داوان ابدرث الدسرار کتابلو مترجمی کرمأمون خلیفه نلو اربعه بو نایه دره بر یر نقل ایتمش ایدی صدر
ترجمنده شو یله دیر کر ارسطالیس حکیم کر اسکندرك وزیری و تعلیم حکمتده استادی و پیری ایدی اسکندر
فتح اقالیم ایچون سفر مهمت ایلدی ارسطالیس ضعیف بنیه و استیلای شیخوخت سببی ایله بیله کیده مهمش
قالمشدی اسکندر دیار عجمه مستولی اولیجق ابنای ملوك و امیر زاده لردن اصحاب عقل و فراست و ارباب

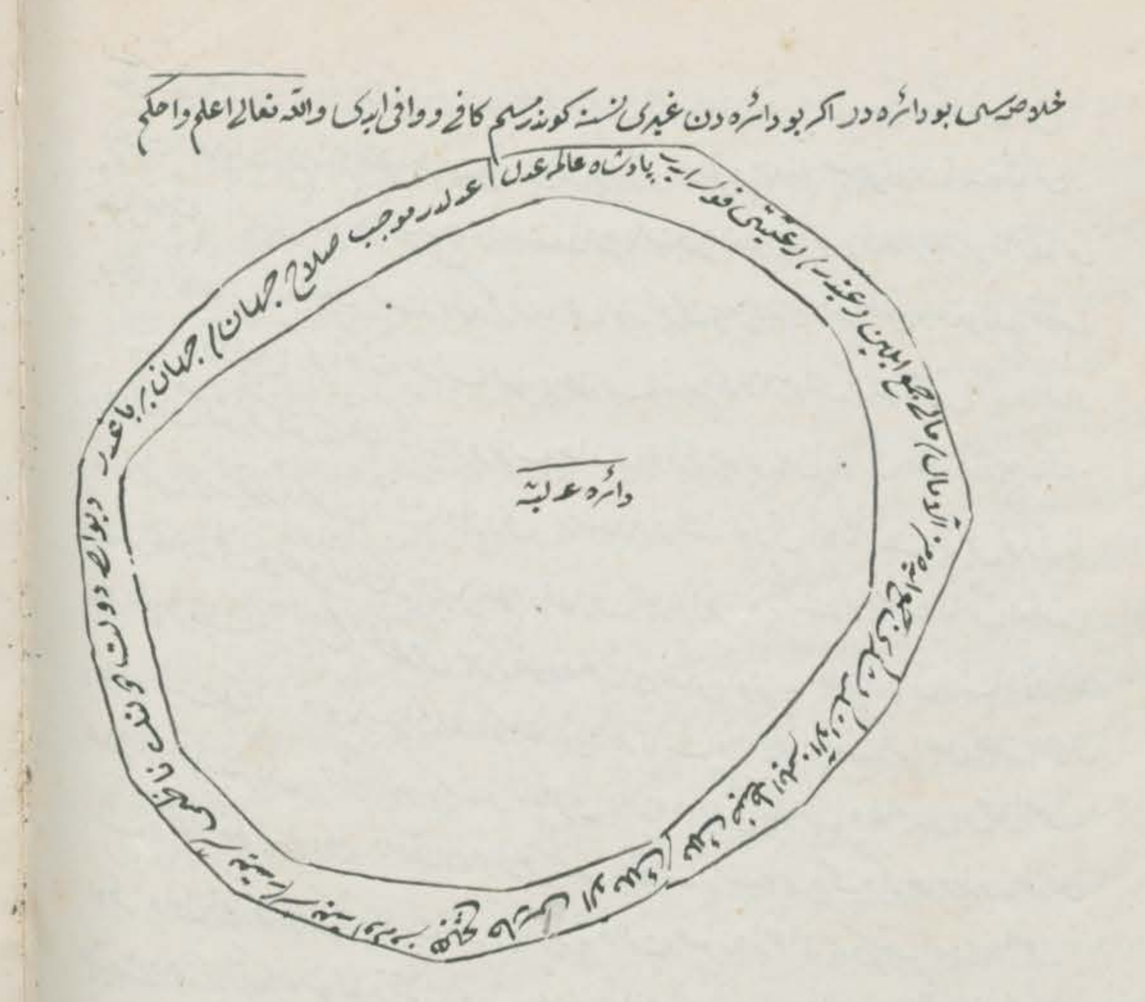
بخدمت

بخدمت و شجاعت نسنه لر چوق ایدی اسکندر اندیشه ایدیکه بونلری ابقا ایدرسه شاید کر ارکان ملك
اندرون خلل پذیر اوله و اکر جمله سین اهلاك ایدرسه فرز عدالتدن دور و ظلمه جای کیدر اولدی پس
استادی ارسطالیس حکیمه مکتوب یازدی حطاوی سی شوق و تحتن ایله مشحون و محاذی سی
التماس ملاقات و استدعای قدوم مقرون و اثنای مکتوبده بازشکو وقوع امور دشوار حوادث
مشکلده رای اشراق ارای حکیم کامل اولمیبجه جانبه سیر ایتمکه مصبر ممکن دکلدر پس نظم اسباب ملاقات
عنایت بیوریه حکیم کامل جوابنده یازدی کر فرزند جلیل سلطان نبیل حضرتنه معلوم اولدکه ملازمت
خدمتدن تخلف قلت رغبت و کثرت ملالت داعیه سندن دکل بلکه ضعف پیری و قلت قوتدندر
چونکه اجتماع سمت امتناع اوزرینه در بر رساله ده دستور بیان ایدم کر جزئیات امورده آنکله عامل
و بنم نصیحتمدن مستغنی اولورسین اما اکابر عجم و اماثل ایران خصوصنده بیوردیغك اکر آنلری جمله اهلاك ایده
وقتنه قادر ایسك آب و هوای ایران زمینی تغییر ایتمکه خود قادر دکلسین پس بونلرك امثالی ینه
ظاهر اولور لر پس جمله ایلر کر بونلری احسان بنده ایده سین بلکه احسان او یله ایلر کر قدیمی بنده لرکدر
دیفه عبودیتکه رغبتلری دخی افزون اوله نظم خلق بکوش ار نوازی بود لطف کن لطف کر بکام شود
حلقه بکوش نشر بونده نظره دیدیکر پادشاهلر درت قسمدر بر کیمی اولدور کر کندویه و رعیه یه سخی اولور
ایکنجیسی اولدور کر کندویه سخی و رعیته بخیل اولور اوچنجیسی اولدور کر کندویه بخیل و رعیته سخی اولور
دوردنجیسی اولدور کر کندویه و رعیته بخیل اولور قسم اول اتفاقله مقبول و محمود و قسم ثالث و رابع اتفاقا
مذموم و مردودر قسم ثانی مختلف فیهدر حکمای هند قتنده محمود و حکمای فرس قتنده مذموم در سخاوت
مستحق اولوب محتاجه قدر حاجتنی ایصال ایده سین و بوم تبه دن تجاوز ایدنجك افراط حائل و حد
اعتدالدن زائل اولور و هر پادشاهك دائره قدرتندن زیاده بخششی ایله البته سبب فساد
ملك اولور ای اسکندر سکا نیجه دفعه بو طور و بو طورك سخاوتکم و بقای ملکه اصل نسنه نك

مالنه طمع ایتمکسه و حلم و مروت و سخا و کرم اولدور که ظلم و ستمی جائز کورمیه سین و خلقک عیوب خفیه سنده تفتیش ایتمیه سن زیرا مصراع تجسس رادرون خانه چه کار و فضل و احسان تمامی اولدر که ابواب رعایت ابدوب خلقک ده دواوده سن و خلقک سندن آکوب بحتمالرینک جوابن ویره سن و جاهللرک خطاسین عفو ایده سین ای اسکندر عقل مرآت بصیرت و آیینه کمالات و نقایص و جمیع فضائلک اصلی محبت نیک نام در و سلطنتدن مقصود استیفای لذات و تحصیل شهوات دکلدر بلکه بقای نام نیک و خلود ذکر جمیل در هر پادشاهکه دینی کنده هواسنه تابع قلدی و ناموس الهی یه تخفیف و اهانت ایلیه البته صاحب ناموس آنی هلاک ایدر ای اسکندر پادشاه که کدر که بنده همت و صاحب رأی و فصاحت زبان و اننتشا صنعتده جهان آرا اوله و سوزی آز سویلیه و اراذل ایله معاشرت ایلمیه و چون که ایندن جمیع سلطنته لایق زینتی استعمال ایده شویله که غیرلردن ممتاز اوله و بلاد بعیده دن کلن تجاره رعایت و احسان ایلیه که حسن صیت و ذکر جمیلی اطراف مملکته منتشر اوله و تجار و زوار هر جانبدن ولایتنه عازم اولوب مملکتی معمور اوله و آنده جزئی مدحی اینکله کلمه نام حاصل اولور و پادشاه ضحک و خنده چوق ایلمیه که هیبت زوال و وقار و حشمته سبب اولور و هم بیرلکیته کلوب حرارت غریزی آزلمغه سبب اولور ای اسکندر شهوت امرینه حریص اولمه که آنده قوت و غلبه خنزیرلر خاصه سیدر و دخی او دخی اوله که حیوانات خسیسه آنده مشارکلر بلکه غالب و راجح اوله و افراطی مضعف بدن و موجب نقصان عمر و مورث تخلق خلق نسا اولور و ضعفا و مسکینک احوالندن غافل اولمه و آنلرک تفقد امورینی واجب بیل که موجب رضای خالق و مقتضی جلب قلوب خلایقدر غلات و حبوبی وقت رخاده ذخیره قیل که وقت غلاده فقرا و محتاجلره مدد اوله شویله اولسه اهل فسادن خائف و اهل صلاح ایمن اوله ای اسکندر سکا نیجه کره دیدم و ینه دیرم که قان دوکمکده دلیر اولمه که حیوانات اهلاکی خالقنه مخصوصدر و حقیقت الحال علام الغیوبدن غیری معلوم دکلدر بس یحتمل که تهمت اولنان شخص بری اوله با غیری صحیح اوله و سن آنک قتلنه اقدام ایتمش اوله سن بو ندن صعب نه جرم اولور و هوسن اکبردن نکا واصل اوله چون بر مخلوق بر مخلوقک قتلنه سبب اوله ملائکه آسمان حضرت باری یه زاری ایدرلر که یارب فلان قولک بر قولک دخی اماته ایتمکده

سکانتنه ایلدی اکر اول قتیل قصاص الحوصه اولمش ایسه حق جل و علا سوزکه آنک قصاص ایچون اهلاک ایلدم اکر ظلم ایله قتل اولندیسه بیوردر که عوضنه تم و جلادم حقیچون بن آنک قاتلن مباح ایتدم بس ملائکه تسبیح و استغفاره باشلیوب اول قاتله بد دعا ایلرلر تا قصاص اولنیجه و اکا غایت نافع و احسن اولدر که قصاص اوله اکر کنه و سبب اولورسه حق جل و علانک غضبه نشان و دلیلدر که آخرته عذاب مزید و عقاب شدیده کرفتار اولسه کرک و نقض عهد و اصلا دلنه یمین کتورمه که کتورمک آندن دونوب حانث اولمک نیجه یونان پادشاهلرینک یمین کذب و نقض عهد ایتمکلکلری فساد واردی بر سنه که فوت اولدی آکا تأسف ایدیجی اولمکه دکانا فصل عادتلردر واصل مملکتک تحصیل علوم و معارف ابرام ایله دیر لمسته که بر علمده فائق اولمش اولسه آنی تربیت و رعایتک مخصوص ایدرکه قلوبه محبتلری متمکن اولوب مملکته رونق و ثنا و ذکر جمیلک اطرافه منتشر اوله و یونانیلرک ملک و سلطنتی بونکله ثابت و راسخ اولمشدر که اهل مملکت تحصیل علوم ابرام ایدرلردی حتی ابکار و بیوه بابالری بانلنده فرایض و آداب و نوامیس و جمل اصول طب و نجوم تعلم ایدرلردی معتدل اولمدیغی لشته نعت الله فرشته سیمه و کنه و دکر محافظه دن غافل اولمه و اول قصه دکی اولتمر که پادشاهنه بر جاریه حالت صغرنده زهر ایله پرورش ایدوب افعی طبیعتده ایتدکدن صکره سکا هدیه کوندردی و غرضی سنی اهلاک ایدی بن فراستله واقف اولوب سکا تنبیه ایلدم ای اسکندر بر دلیل ایله حکم ایلمه و اکر متعارض اولیجق ترجیح ایدوب اقوی سبیله حکم ایله ای اسکندر عدل صفات الهیدن بر صفتدر و آسمان و زمین عدلله قائمدر و انبیا عدلله مبعوث اولمشدر و عدل صورت عقلدر و عدلله مالک قلوب و رقاب اولنق اولور اهل هند دیرلر که عدل سلطان خصب زماندن یکدر و سلطان عادل مطر وابلدن انفعدر بر حجر اوزرینه که بازه خطیده یازمشلر که مملکت عدل ایکی برادردر که بربرندن مستغنی دکلدر بعده دیمش که اسباب نظام عالملری بربرینه ارتباطنی بر دائرهده وضع ایلدم که اول اشیانک توالی و تشابکی محسوس و مشاهد اوله و بو کتابک زبدهسی و مطالبنک

خلاصه‌سی بو دائره‌در اگر بو دائره‌دن غیری نسنه گورنمسه‌م کافی و وافی ایدی والله تعالی اعلم واحکم

مکمل الطریقه برهان الحقیقه قطب الاقطاب خواجه عبد الخالق غجدوانیدر قدس الله سره العزیز که
سالکان طریقت و طالبان حقیقت ایچون تحریر بیورمشلر اگرچه بو فقیر مجرم عاصی عفا الله تعالی ذنوبه
یوم یؤخذ بالنواصی طریقهٔ اهل ارادتدن زیبای کورمشدر زیبی و مجلس اهل حقیقتده من جرعه
نمسندنمی آغاز مادر صبی و اوان صغردن بو طائفهٔ علیه‌نك محبتی درون دلده متمکن و گفت و گو
گویدیلك آرزوسی سویدای ضمیرده متوطن در لوجه مطالع لنك دلول و خفته شکل و بی ادب کمال
شوق و شغفدن کلام شریفلرینه مطالعه و ملاحظه و معارف علیه‌لری فهم عقل ظاهرین ایرسنده و کرفداد
مذاکره و مناقبه اولنوردی وزمان عنفوان عمرده حضرت برهان الطریقه شیخ عبد الخالق

حضرتلرینك

حضرتلرینك قدس سره العزیز وصیت نامه‌سنه نظر ایتمکه استعداد اولمشدی اگرچه اهلیت
استماعیز بالکلیه عاری و جوی طبیعت و خوی هوا و هوسده جاری ایدی اما حلاوت عبارت
و ملاحت اشارتی مذاق جان و کام جنانه ایرشمه‌دی استنساخ اولممقدر ندامت و تقصیر
و غرامت خاطره قالمیشدی تاکر بو زمانده قریب کتاب رشحات خواجه صفی بن حسین واعظ
هروی رحمهما الله تعالی مطالعه‌سی میسر اولدقده بو رساله غرا و وصیت زهرا ترجمه‌سی بقرانده
ذکر اولنمش بولندی حمد و سپاس خالق الناس قودی اولدیکه بو درج مفقوده که خاطر منشوده
ایدی ظفر میسر اولدی و بو رساله که مجموعهٔ مکارم اخلاق و وسیلهٔ تحصیل سعادت رضای ملك
خلاق در طرازی سعادت انجام اولدیغی که ختامی درج مسکی الختام اولمغیچون ترکی نثر ترجمه
اولنوب شاید که اهل ارادتدن بعض طالبلرك نظرینه ایرشوب مستفید اولدقلرنده مترجملرینه
طریق اولمدیغندن قطع نظر ایدوب خیر دعا ایله سبب و بو ضعیفه مغفرت اولمغه داعی اوله حق جل
و علا بهاتحریری ذکل بهادر تحریر ... قوم اهل الله هم القوم لا یشقی بهم جلیسهم در و کلاملرین نقل
دخی انلر ایله مجالسه‌دن معدود اولمسیله دکلر المرء مع من احب خود حدیث صحیحدر و آثار اولیا ایله
تبرك عادت اهل دین و سنت کاملیندر بیورمشلر که ای اوغول سکا وصیت ایدرین هر حالده
علم و ادب و تقوی ایله واوزرینگه لازم اوسون که آثار سلفی تتبع ایدوب سنت و جماعته ملازم اوله
و فقه و حدیث تعلم ایدوب جاهل صوفیلردن اولمیه‌سن نمازی دائم جماعتله قیل اما امام و مؤذن اولمه
و هرگز شهرت استمه که شهرت آفتدر و منصبه مقید اولمه و دائم که نام اول و حجتلرده و سجللرده آدکی یازمه
و قاضیلر محکمه‌سنه حاضر اولمه‌سن دیر کفیل اولمه و وصای خلقه قارشمه و ابنای ملوك ایله صحبت ایتمه و
خانقاهده ساکن اولمه و چوق سماع ایلمه که قلبه نفاق کتوروب قلبی ملتفت ایلر و سماعی
انکار ایلمه که سماعك اهلی و اصحابی چوق واردر آز سویله آز یه آز اویو خلقدن اورسلدن ینچه کبی
قاچ خلوت ملازم اول ساده رولردن و عورتلردن و اهل بدعتدن ایراق ایله و عواملر

واغنیا ایله صحبت ایله حلال یی و شبهه‌لولردن پرهیز ایله و قار اوله‌جق اولنمه که طالب دنیا اولورسن
و دنیا طلبنده دینی ضایع ایدرسن چوق کولمه و قهقهه ایله ضحک ایتمه که قهقهه موت قلب ویرور و
کمکدرکه کتمی پریشفقتدیفرسن واهانتده نظاتمیه‌سن ظاهرینی زینت ایلمه که ظاهر زینتی باطن
خراب اولمقدن اولور خلقله مجادله ایتمه و کمسه‌دن نسنه استمه و کمسه‌یه خدمت بیورمه و مشایخه مال و تن
و جانله خدمت ایله و آنلرک افعالنی انکار ایلمه که مشایخی انکار ایدن کمسه دوکمز. فلاح و نجات یوزینی کورمز
دنیایه مغرور اولمه که قلبک دائما حزین و بدنک عریان و کوزلرک کریان و عملک خالص و دعالرک تضرعله
و لباسک کهنه و رفقلرک درویشانلر و سرمایه‌ک فقر و منزلک مسجد و مونسک حق سبحانه و تعالی اوله

انتهی کلامه شرفنا الله تعالی ببرکاتها و یسّر لنا العمل
بما فیها انه رحیم تواب کریم

وصیت الولی الامین سلطان العرفا برهان العاشقین مولانا جلال الملة والدین محمد البلخی
ثم القنوی المشهور بین الاولیاء والکبار بمولانا خداوندکار قدس الله سره العزیز الذی هو سر
الاسرار وهی هذه اوصیکم بتقوی الله فی السر والعلانیة وبقلة الطعام وبقلة المنام وقلة الکلام و
هجر المعاصی والآثام ومواظبة الصیام ودوام القیام وترک الشهوات علی الدوام واحتمال
الجفاء من جمیع الانام وترک مجالسة السفهاء والعوام ومصاحبة الصالحین الکرام وان خیر الناس
من ینفع الناس وخیر الکلام ما قل ودل مثنوی

سر زهوا تافتن از سروریست ترک هوا قوت پیغمبریست

غریبه

از کتاب اخلاق علائیه
علیه رحمة الباری

بعض افاضل رساله‌سنده ذکر ایلر که آدم تولدی وجوده کلمشدر کاه طوفان آب اولوب عالم غریق
و کاه طوفان نار اولوب جهان حریق اولوب ینه تولد ایله نوعی وجوده کلمشدر اما بو آدم ام مشهور
تولدی

تولدی دکلدر بلکه تولدی حقه قدر اسمی رسمی منسی اولمشدر بو آدم علیه السلام توالدیدر لکن
قلت نسل زماننده اولوب اکثر افرادندن منتشر اولمغله ابو البشر اولمغله مشتهر
اولمشدر نوح علیه السلام کبی والله تعالی اعلم حقیقة الحال والیه المرجع والمآل فقیر بعض کمسنه‌دن اشتدم
دیار مصرده که فاره بر پاره‌سی کوردم نصفی لحم و عظم اولمش نصفی هنوز تراب اما حیثیتده فاره اوزرینه
دیرایدی و انسان و فرس و بقر آنلرک کبی حیوانات کبار دخی تولدی اولور اما اهل ملل قتنده که
حدوث عالم قائللردر آنلر مخصوص اولور که طوفان عظیم اولوب جمیع افراد انسان و حیوان هلاک اولوب بعده ینه
تولد ایله حاصل اولوب بعده تناسل ایدوب عالم
معمور اولمق جائز و واقعدر ظاهرا که آدم علیه السلام تولدیدر
نتکم بیوردی کمثل آدم خلقه من تراب

اخلاق علائیه

قوله تعالی
لو اطلعت علیهم ای لو عاینتهم وشاهدتهم واصل الاطلاع الاشراف علی الشیء بالمعاینة والمشاهدة لولیت منهم
ای هربت فرارا نصب علی المصدر من معنی ما قبله اذ التولیة والفرار من واد واحد ای ولیت تولیة او فررت
فرارا ولملئت منهم رعبا وهو ثانیه برکده شوی منهم رعبا خوفا یملأ الصدر ورعبه وهو اما مفعول ثان او
تمییز وذلک لما البسهم تعالی من الهیبة والهیئة کانت اعینهم منفتحة کالمستیقظ الذی یرید ان یتکلم روی عن
معاویة انه غزا الروم فمر بالکهف فقال لو کشف لنا عن هؤلاء فنظرنا الیهم فقال ابن عباس رضی الله عنهما لیس
لک ذلک وقد منع الله من هو خیر منک فقال لو اطلعت علیهم لولیت منهم فرارا ولملئت منهم رعبا فقال معاویة
لا انتهی حتی اعلم علمهم فبعث ناسا وقال لهم اذهبوا فانظروا ففعلوا فلما دخلوا الکهف جاءت ریح فاحرقتهم
وقیل فاخرجتهم فان قیل من این یلزم المنع من الآیة قلنا من حیث دلالتها علی انهم لما البسهم الله تعالی من
الهیبة لا یستطیع احد ان ینظر الیهم نظر الاستقصاء وهو الذی طلبه معاویة ولم یسمع لو ان ظن ان المعنی وهو
امتناع الاطلاع علیهم مختص بذلک الزمان الذی قیل بعثتهم والاعثار علیهم وبناء المسجد فوقهم واما
ابن عباس رضی الله عنهما فقد علم ان ذلک عام فی جمیع الازمان کذا فی حواشی سعد المفتی بقول الفقیه

لا يشكلوا ان عبارة الخطاب في لولا طلعت وما بيه تحفة الرسالة واشارة بكل من يصلح من امته فما وقع واخل تحت اشارة هذا الخطاب فيكون التفتيش عنهم اذا فا تعالى طائر تحته وذلك لولا ان وطالوت ما خرج عن اسكاد من الامور العجيبة الخارقة لا ننبه بكل نظر الآخرى اذ عليه السلام مع غلبة الملكية عليه لما رأى جبريل عليه السلام على صورة العجيبة وقد سد باجنحته ما بين المشرق والمغرب خر مغشيا عليه مع غلبة الملكية ~~عليه فلان لا يجاهد غيره السلام~~ ان في النظر البهائم ابتداء الوله بالنسبة الى من ليس من اهله وقد جرت عادة الله تعالى على ستر المعاني في الدنيا والصور في البرزخ فيكون حتى الرأي حجابا مانعا كذلك الحجر الطاهر الطيب المقدس لكون متصلا بمقام الروح ولذا لا تاكل الارض فافهم حكم ان صوفياري ويا من اولياء تعالى راكب الاسد وبيده حية بدل السوط فلما شاهد ذلك من حيية المقام فافهم

كذا في روح البيان لو سما عبد الحقي البروسوي
قدس سره العالي

قوله تعالى

خالدين فيها ما دامت السموات والارض ليس الارتباط دوامهم في النار بدوامهما فان النصوص دالة على تأبيد دوامهم وانقطاع دوامهما بل التعبير عن التأبيد والمبالغة بما كانت العرب يعبرون به عنه على سبيل التمثيل ولو كان للارتباط لم يلزم ايضا من زوال السموات والارض زوال عذابهم ولا من دوامهما دوام عذابهم الا من قبيل المفهوم لان دوامهما كالملزوم لدوامه وقد عرفت ان المفهوم لا يقاوم المنطوق وقيل المراد سموات الآخرة وارضها ويدل عليه يوم تبدل الارض غير الارض و السموات الى آخره

تفسير بيضاوي رحمه الله تعالى وتغمده

خالدين فيها ما دامت السموات والارض ما مصدرية والمصدر المؤول قائم مقام الظرف والمعنى مدة دوامهما وهو عبارة عن التأبيد ونفي الانقطاع على عادة العرب وذلك انهم اذا وصفوا شيئا بالتأبيد والخلود قالوا ما دامت السموات والارض لانهما باقيتان ابد الاباد على زعمهم فتكلم ما قصد تأبيده بهما في عدم الزوال نور القرآن على هذا المنهاج وان اريد تعليق قرارهم فيها بدوام السموات والارض فالمراد كواكب سموات الآخرة وارضها وهي دائمة

ويدل عليه قوله يوم تبدل الارض غير الارض والسموات قوله واورثنا الارض نتبوأ من الجنة حيث نشاء وان اهل الآخرة لا بد لهم من ما يظلهم او يقلهم اما سماء يخلقها الله فتظلهم او يظلهم العرش وكل ما علاك فاظلك فهو سماء وكلها استقرت عليه قدمك فهو ارض ولا فساد في التشبيه بما لا يعرف اكثر الخلق وجوده ولا ماهيته ونظيره بالكيمياء او بمدينة ارم وغير ذلك من فتوحات شيخ قدس سره در فتوحات آورده كه دوام آسمان وزمين از حيثيت جوهر ابشان در دست نه حيثيت صورة ابشان

روح البيان

وحبته رسول اكرم

كن عنايت يا رسول از جرم در آلوده را
حق ببخشايد بهر موجود آن دست ترا

گفت ايزد يا حبيبي تو نيايي اين جهان
در ز دارم آسمانلر ابن سنون فوق العلا

ابن نبو موجود بگا كردي تفتيش اي زمين
كي جيا مد يا آدم عيسى وموسى خو العطا

رحمة للعالمين كردم ترا خير البشر
فخر كردانيل جو كبني ديده رؤيت مصطفى

فخر كرداند ترا ابو بكر عمر شمس و قمر
افتخاص اين وظيفة در حت كنار صلحوا سا

ابضا مرحبه رسول عليه السلام

يا حبيبي يا رسول الله انه يبعث من النار اهل الكبائر
ان النقاد ان عليك فليست بالمعذب العذاب
ان لم يكن تكفرون اجزيتهم بالعذاب
انما الله ... واجتناب فاز الابرار
لم يكن الله ... واجتناب فيما عنده ام الحساب
بوجه الطهارات كالماء
نعم الله ويسبغ للعطاء اهل الخطاب
معدلها سلم بين يشفع الامم
انه كانت نظيفة اجمع غير الاثم
ثم اشار والله اعلم بالصواب

اعلم ان قوله تعالى هو الله احد الفاظ ثلثة وكل واحد منها اشارة الى مقام من مقامات الطالبين فالمقام الاول مقام المقربين وهو اعلى مقامات السائرين الى الله وهؤلاء هم الذين نظروا الى ماهيات الاشياء وحقايقها من حيث هى هى فلا جرم ما راوا موجودا سوى الله لان الحق هو الذى لذاته يجب وجوده واما ما عداه فممكن لذاته والممكن لذاته اذا نظر اليه من حيث هو هو كان معدوما فهؤلاء لم يروا موجودا سوى الحق سبحانه وقوله هو اشارة مطلقة والاشارة وان كانت مطلقة الا ان المشار اليه لما كان معينا انصرف ذلك المطلق الى ذلك المعين فلا جرم كان قولنا هو اشارة من هؤلاء المقربين الى الله سبحانه فلم يفتقروا فى تلك الاشارة الى مميز لان الافتقار الى المميز انما يحصل حيث يحصل هناك موجودان وقد بينا ان هؤلاء ما شاهدوا بعيون عقولهم الا الواحد فقط فلهذا السبب كانت لفظة هو كافية فى حصول العرفان التام لهؤلاء المقام الثانى وهو مقام اصحاب اليمين وهو دون المقام الاول وذلك لان هؤلاء شاهدوا الحق موجودا وشاهدوا الخلق ايضا موجودا فحصلت كثرة فى الموجودات فلا جرم لم يكن هو كافيا فى الاشارة الى الحق سبحانه بل لا بد هناك من مميز به يتميز الحق عن الخلق فهؤلاء احتاجوا الى ان يقرنوا لفظة الله بلفظة هو فقيل لاجلهم هو الله لان الله هو الموجود الذى يفتقر اليه ما عداه ويستغنى هو عن كل ما عداه والمقام الثالث وهو مقام اصحاب الشمال وهو اخس المقامات وادونها وهم الذين يجوزون ان يكون واجب الوجود اكثر من واحد وان يكون الاله اكثر من واحد فقرن لفظ الاحد بما تقدم ردا على هؤلاء وابطالا لمقالاتهم فقيل قل هو الله احد

ابيات مدحيهٔ حضرت رسول عليه السلام

حبيب حضرت رحمان اولوبدر عالمه باعث
يننده معجزهٔ قرآن اولوبدر عالمه باعث

سنده او قامتلو ظلمته واقف اولدى كر
حقيقت نور محض اولمدر بو عالمه باعث

او دكلو لطفه مظهر اولدى آدم سوكى مولودن
ديدى سن اولمسكو اولمازدى هيچ بو عالمه باعث

نظيفا نور حضرت خلق اولنجه ذات علياسن
دريغ اولماز دمادم اولمسن بو عالمه باعث

طوتمشم

طوتمشم ابديلر بن دست دوامان الغياث
اولمدى بر وجهله بو درده درمان الغياث

در ميدر باكمه ز اعلى باب احسان الغياث
كلمه يوربكمه ز اعلى روى تابان الغياث

اى رسالت مخزنى محبوب رحمان الغياث

دو جهانك مبدئى نور الورا سن اى حبيب
قرتلو در سينه بادى مصطفا سن اى حبيب

جو پادشاه حسين كه بدو سن مبدب
باب حكمت خزانهٔ انبياسن سن حبيب

اى رسالت مخزنى محبوب عالم الغيب
وى شفاعت منشئ مرغوب سبحان الغياث

كلمدى سنده ز مقدم سن كبى عالمه
اولديمى ديكرده سنده اولمش احسن عطا

انس او جن اولدى شكانا تابع رسول كبريا
بن ديدم بو نطق بالو حضرت باطن خدا ١/٤

٤/ اى رسالت مخزنى محبوب رحمان الغياث
اى شفاعت منشئ مرغوب سبحان الغياث

حق سنى لولاك لولاك ايله تلطيف ايلدى
دست پاكنده طعام تسبيح ايدوب دم سويلدى

اول صناديد قريش افساد اولورام ديلدى
مجلس نازجيمى بو فساد ايله بو بلدى

اى رسالت مخزنى محبوب رحمان الغياث
وى شفاعت منشئ مرغوب سبحان الغياث

انجمه نطق سوادن اول نبى محترم
وحيله سويلردى ما زاغ البصر صاحب شيم

ليلهٔ مواجده حق قيلدى انكا نيجه كرم
اى حبيبم سن السته سن آنى بن ديرم

اى رسالت مخزنى محبوب رحمان الغياث
وى شفاعت منشئ مرغوب سبحان الغياث

ذاتنه جو منكر ديدى صادق الوعد الامين
سن سن الطافله اولمش رحمة للعالمين

بن انكا ويردم شفاعت ملكنى اى جبرئين
اولمسلو اولمازدى بو سبع وسموات زمين

ای رسالت منزلی محبوب رحمان الغیاث
دی شفاعت منشئی مرغوب سبحان الغیاث

ذات پاککو انبیا ابداعنه اولدی سبب
جد بجز آدم قربوزدن عفوینی قیلدی طلب

نوح نبی الله نجات بولدی طوفانه عجب
ای ظریف فخر جهانلوم منشئی اولدی سبب

ای رسالت محبوب رحمان الغیاث
دی نبوت منشئی مرغوب سبحان الغیاث

مناجات

ربنا انت الکریم اکرم لنا یوم التناد
وارحم اللهم فی الدارین وانظر للعباد

بعضهم لم یرتعوا اساءا ما یعصونهم
بعضهم لم یظهروا اعمالهم للارتداد

بعضهم یبکون فیما یفعلوا للاعتذار
بعضهم یخشون فیما ظلموا فوق الزیاد

یرعنی بعض ادان المجرمون فیما را
بعضهم بعض الموحد فی کمال الاعتقاد

واغفر اللهم واملاء بالهدی قلب الظریف
ربنا فاعط والذی بالعطا یوم التناد

مناجات

خدایا جان ودلده امر ایله ام اولدی مقصود
اولو نعمت سکا مخصوص بو عالم ایچره یا معبود

نبی الاولیا تاج الورا ابعاثنه بادی
مقدم انبیادن وکی ارض البلاده مددرد

حبیبلو لطفی اولدی مرتج جلد و اسعدن
اوولدن انعام واحسان اولدی سبب وحید محمود

نور انبیا ایله نازین دوزخ صورت اسنده اندن
شفاعت ملکنلو غزنفامن قلبده محمود

ایا امتلو سا آرامیده البلحج افضل
نعم صبا آنلو جهانن قیلدی خدا اسعود

سما اربنه واقف اولور دینایه ادب الیبس
معدنلو جم جبل ساکن قیلدیلر طرد

ظریفا

ظریفا بو عنایت بو لطف سالنده
قرار اولدیغلو قیلرتنده قیلدی صف وجود

حبیبم مصطفی نور نبوت ارخدا وارد
فروزنده ستاره فضلدن اولفت یا عوا وارد

کجا باید نکاحنده نسب ایله اسیراد بو
دو عاللرا ازدکی حسنی بزار عالم بها وارد

اکرابنده بنود اونابد این جهان مومنیم
سی نانبده دو ارضلو انافلاک مبا وارد

خدا داده اسرار اولدی مسن بلطف موجود است
اکراجان ارز ارسلن ابن انوریجان

ایا سلطان اولدی ابا وارد

ظریفا حو دکی افوان انیسی محمد مصطفی وارد
اکرادین بود ایرادی بعد جهان

حبیب الله سلطان ذات انبیا کلندر
نبیم الذی نبلو نابلر نا قلو کلندر
دو چتره ایند

سواد اولدی کیا ساره ابنکلیلر اولیا کلیم
ضیاء دیدن ان بناده نور جیبنلو کلندر
دو چتره اند

عجب جان ونده مرحلی منبر نقرا کلندر
ضیاء دیدن امنلو ارضاع اینزار وفیع

دیدی کوکب اولوده نیچه دور عدد ناکیم
ظهورده عالم افزاکی فطللو کلندر

اشارت ماه ابلیوب اعلم عوز انا
جهانلو بدن نور العدل الرجاء ادر

سنلو عشقله باد ابلیوب ظریفلو کلندر
بنوت امنده صاحب نبی الانبیا ادر

دعا اجابتله عیسادن بلیغ اولدی
ایچنده امتلو وقت بو اولوب الی عیسی ابن اولدی

انندم نور حق احمد محمد مصطفی ادر
سوزن نواجه دایل حبیب کبریا ادر

طعام تسبیح ایدر دیبی دائما دست سعادتده
نبیجر پرهانغر اظهار حق اولمقده آماده

سعادتر الماهلو آسمانن اولدی افتاده
بو جملر ذاتنی توقیره بادی سوکا مولدده

افندم نور حق احمد محمد مصطفی بر در
کورر مواجهده دیه ایشی حبیب کبریا بردر

عنایت ایلر ای فخر جهان بو عبده ناچاره
شفا احسان ایدرسن سن سبین دمادم قلب بیماره

دن بو بر اوزاندی اولمدی درد دینه بر چاره
نطیفلو حال دشوار اولدی علتر همواره

افندم نور حق احمد محمد مصطفی بر در
کورن مواجهده دیه ایکی حبیب کبریا بردر

مدحیه شریف

ذات پاکلو حضرتنه خدمتم اعلادر یازه
یا رسول الله بو مده حجتم افتخار یازه

کیمدر انیم ایتجق سعادتلو ذاتنه
دلبند ایراولسه حضرته منتم اعلادر یازه

یازمرسن کیم یازه بو لجلکلو فرمانن
خط کشیده ایت ای حالم صحیح اعلادر یازه

اسبابنه انبه کبی سنا حق مجرم قبلدی شفیع
ای شفاعت منبعی عموم نعم طوزادر یازه

سو یکلم دنیاده راحت بولدی ناظم نظیف
سوی حضرت بو جهانده حرمتم اعلادر یازه

مدحیه شریف

سنلو شکلو جهان زیر نبی کلم.
شفیع المذنبین نام ایله مأتنع البطحا کلم.

حبیب حضرت آمده دیو شرفیاز کلم.
بو فرقان کریملو غیوری حقده بر حیدر کلم.

جماللر کلمه بو عالم شمس و قمر کلم.
وجودلو اولمز اولدم ابو بکر و عمر کلم.

پریشان لولده سز اسنمن یا رسول الله
مقام قاب نوسینه رسکن یا رسول الله

عصاة امتنه سن رهنما سن یا رسول الله
جماللر کلمه بو عالم شمس و قمر کلم.

وجودلو اولمز اولدم ابو بکر و عمر کلم.
سنلو نور کلر خلق اولدی اودم آدم صفی الله
نجات بولدی غرقدن حرمتنه نوح نجی الله
دن بویزدن کلدی طوره حضرت موسی کلیم الله

عرشیان ابنالسی جار اولدی اولمقده روح الله
جماللو کلمه بو عالم شمس و قمر کلم.
وجودلو اولمز اولدم ابو بکر و عمر کلم.
جنابان دودن فخر داردر معلددن بیننده بتین جدی
قدر دیدن اسنبت اوزره اولدرده رعین جدی
نظیفا فودوجددن دن وجوده وان ابدا دنیا

جماللو کلمه بو عالم شمس و قمر کلم.
وجودلو اولمز اولدم ابو بکر و عمر کلم.
مدحیه شریف

تمت

شکل ایلبادن باب وجاهه فلک کلم.
نبین بیلو بولمز دوقی اعلا ملک کلم.
بولدر دهانلو موصوف اولنجدرادن ایچد
نجو لطفلر اسندن اوزرده موافق بیل کلم.
اولدرده اونلو اولسن نکلر کلم.

جماللو نور وانسن حضرت جلیل عرشنده اعلا کلم.
وجوددرن نزوددن بو عالمه حبیبا کلم.
دن باب واولیده ایلبسون حلیل اولدرده کلم.

ریحان جو البلبل اوردن اولورد ایلبرلرر کلم.
بو دفعه ایکی بولدر ایچون سعول اولمغنر کلم.
سلاح و الفلک ایکی نزدبار احمد ایله بنده قالمدن کلم.
کلمر اودر دت و بعدهک ایکی فاطمه بنده کلم.

نطیفا سن زبیوز آلوده حیا عاطره ایلر کلم.
سنلو و بلوم آلوده حیا عاطره ایلر کلم.
مدحیه شریف

اوز الی بولمزد ایلبسون کلمر اولمادن کلم.
حامدو اولدرن حابسون نعیم غدرنر اولمادن کلم.
ملک علودوار حابسون غدرادن کلم.

سنلو یا بوده لیبت الله علی الارتضی کلم.
بزده النبا ابو علی الارتضی کلم.
صفیعا اولدرن ستو ره صبورده لعلو ایکی
نظیف عاجبیت بنی ابو بکر مجاهدی کلم.

بیجو عالمه دنک اسم ایلبده دوقیب ۲ ابد
عالمه حضرت شفیع البلبلد قبلدی حبیب
ایلبدسون جرم افندی البلبد الله لطیف
زینت بیچیم اوزره البلبد زیارته آتلو
بوجو ایجوبیل لطفره و آبی یاره لطیف
ایچو افندیل لطفره و آبی کلم لطیف
دنیا حقابولوا الیلبد الله لطیف
لیل دعواجهده جیج بلر ایچی دیدی
اسنه بو دعوت ایتکی افندی ایسه دی نجاح
ای نطیفا بودحقد و صلت کامد الله لطیف
مدحیه شریف

یا رسول الله سنن ارزوابدر بوجه الله
وانسه باعث دمادم خیر ایلبدر کبریا
عاللو سلطانی سن ای سبب حکیم املو
قایانه بازه

کندیمه نور سندن خدا خلق ایللو ارزو سنی
التجا ایدر دیکر باجر تملق در دیملو
سن شفیع المذنبین اولمش ایکن بو عاکر
نیلر اغیار دن ایده بی فایده جودم دیللو
رحمة للعالمین ناصیدا اولدقده نظیف
وارمیدر بابندن اعلی باب ارزو ایللو

نحمد الله علی کل النعم فی کل حال
نشکر الله علی من یعطی الرزق الحلال
ان فعلنا الخیر عندك زد ولا تشهد لنا
ان فعلنا الشر فانت فاعف عنا ذا الجلال
ربنا سهل سؤال المنکر عند الرجوع
واعط سیرا فی الصراط کالبرق یا ذو المثال
واجعل اللهم بیتا فی الجنان عند الحبیب
قلت فی حق العدا اعطیته کل السؤال
زد لنا نور النظیف یارب فی الربع القویم
نسأل الله العظیم فی الجنان عرض الجمال

مدحیهٔ شریفه

مرغ دل نالان ایدر افغان کلدک یارسول
مدعوا اهل صنم انجاز کلدک یارسول

عرضلو اشجار اشاره خدا اظهار ایدر
جدرسی نسلنو بلوب دیواز کلدک یارسول
اولدیمی ذات پاکلو جلدرز افتقار سنلو
غار ایچنده مار دخی دیواز کلدک یارسول
دست پاکنده طعام تسبیح تهلیل ایلیوب
رأسی عباده سحاب بر حاز کلدک یارسول
عرض ویردی بوایدر بو نظیف دیر ایدر
دیبیز نادم اولوب ازعاز کلدک یارسول

مدحیهٔ اخری

بانده منت سنلو دانده و زبان یارسول
اولمق ازرو ایدر عالم وردان یارسول
سنادکلمیسن جهان ورزنه مانند اولیان
سنادکلمیسن رسالت اوزره برهان یارسول
سنادکلمیسن خدا نلوسو کلمی بر داودسی
سنادکلمیسن شفیع اهل ایمان یارسول
سنادکلمیسن نظافت دیبان اردی ارض
سنادکلمیسن وادی الایمان یارسول

قید نلو

بناد کلمیم سنلو عشقکدر افغان اسیتان
بناد کلمیم نظیف آلوده وامان یارسول

مدحیهٔ اخری

یا خاصلسن منشأ اکرم صاحب بیلو جلیل
دو جهانده نظیف نظیف دوشن اولمز ذلیل
بیتکلن اولر دولود دیبانشنده کیم
نیچه آبانکز حق ایدک نظیف جمیل
جلدرز بری زینده فالدی دنیا و صبح
فاکمه و مال اولمغیله اولدی نظیف دنیا دلیل
دانستم حرمت خدا امر ایلیوب
تعمیر بنیاد ایدر حق ایدک نا سلوغیبی

قیدنلو تخویز بیچیله اولدی دولات شنه
اولدی بوندن نعم بویور اوج جبل
بو جهت دارفنادن سن سبب سله یارسول
در عباده دخی بیچ اولدی تکا مبتلا
دیدم و صنعتکر آلوده نظیف بو کذب
روز محشرده شفیع المذنبین ایچ جلیل

مدحیهٔ دیکر

نیچه اوی نور ذاتنلو بیلدک نکا انتشار
صاحب اولرسن اولدیلو ای حبیب ذوالجلال
بو اشارتده جهانلو بیچ بی سن اولمق
اولمز آدم سنلو نورنده اولمز دنیا بو حال
حضرت آدم وجوده کلمسی اولدی سبب
در فلک دور نیچه نوع آتاب اولاد عیال

نجات

مکره شیشه نلر اید و ب نوح بو دنیا طوفانده
بویور بو یر کو درز بینت ویردی صانع بی مثال
جلدرسن نور کل خلق اولدی حبیب محترم
بودن نظیف بودن حرمت بودن دور ابتجال

فهم اولدن لولاک لولاك منشی بواولدیکم
اولماسلق اولمز دنیا موجودات ایجاده مقال
فخر موجودات خاص بنده اولدم دیرسك نظیف
بوندن بو یر جوم ایدرسن ایچ اصحد بلزو نار

مدحیهٔ دیکر

یا حبیب الله سنلو اوصافنه کلمز فلك
جون نا وسیله سن سبب ایجاد اولمق جلد بلك
امرحق ستندن ادم نیچه نوع اعوا عظم
کیمسته نعم قیدنزی بیلمبین اولدی تخک

سبحان اسماء الله ایدوب حق اسماء اوزینه
بر بو صنعت دنیاده صکره اولدی نقصمد
بو یر بو یر بیچ ابراجی شفاوت دفترین
وجهانده هم بری اولدی موقوذب بیندار
اولدی حبیب الله سلوا سند نظیم ایچون
ایلدک قرآن ذی شانده حکایت بی بدل
نکر ایدوب الله تعالی نوع جمیع اولتی
ایچیده اوره عالمه نوع سلطانی اوزره تحلی
چونکه بو نی بو بیر نیچه ای نظیف کمز عیار
بو دنیاده و سون بانده بیللو دایم تحمل اولدی وجد

مدحیهٔ دیکر

سن سبب اول صاحب رسالت صنعنه راه قبول
اولدی بو بکر و عمر عثمان علی حامی الرسول

فخر دین اولدی حبیب خالق کون کبیر
چار یار اولدی عماد بو چار ارکان اصول

قرة العین محمد مصطفی کیم شاه حبیب
کرم بوده اولدی فردوس معلا در وصول

اولدی بزیری ادب خوف ایتمه سن اللهدن
کنه لن کندی یه یوز خ قبله یه دخول

ازقالوب بو وجهله دین قباحه اوزره خلل
وبر فکر یول بولمشدی کج نهاد بوالفضول

مبیح اولورمی کندی نور یره حبیبله خلق ابدو
دین احمد بر الدی اهل نفاقیله ذهول

بو نلرک انکاری خ ...نده ابدر اغلامی سبب
ای زظیف وارمی عجب بو یر مذنب برجهول

مدحیهٔ آخر

سن سببی اول عالمینه مرجع مأوی کل
ذات پاکندر سنک بو عالم افضل کل

نور وحدتدن قوپاردی خالق الاشیا سنی
اولدک خوفنده رو یکدن فزون اعلای کول

ناز رلقلو نعیم ابدن مست مدام اولمازمی بیچ
کورمش باد سموم عجب [illegible] کل
مهباکر

دار فردوس روایح جسم پاکنده کیدر
نطق پاکندر جنان ابحره معادر افزای کل

عند لیب آسا فغان باشلادی تخت زظابر
بر کلور دار فنادر بو یر رعنای کل

مدحیهٔ دیگر

جاء بالبشری لنا نور من الله العظیم
انعم الله علینا کل انعام نعیم

لیت لی ان اشکر الله علی کل النعم
کان لی ان اسکن فی الاخرة دار النعیم

لم یکن بالله محب فی الدهور الاخرة
ان یشاء رحم ویهدیها الصراط المستقیم

احسن الله الشفیع اذ وجوده
نحمد الله علی حب العظیم الرحیم

ذولنا یا رب جنان ان الشرع النظیف
کل حال نعبد ایاک یا رب الرحیم

مدحیهٔ دیگر

الحمد رسالت خاتمی محبوب رحمن الرحیم
وکیا نبوت منقطع صاحب رسالته معنم

دار بین بو جان بلبلو دوران ده باغ لرلو سنلو
بکر افندی دوران اولدیلو سبب الله علیم
جلال و احوال فضل اوندن خلق اولو اوندیلو
بو دوران اولدی بیلک

بو عمه پاکلر ... ایلدی آن ابوبکر پاکلری
اولیمی سلطان ... ایدی باکلو ... ایدی ...

ماشاالله ایلکن خلیل فی اوندی ...

نصوصنده عطا قیلدم دیرکب کوثر جنابنده
تو بابده شان اعطینا رقمه یارسول الله

نه حاجت وصفنی تعداده الله واصف اولدقلر
سبب اوصافنه خلق عظیمه یارسول الله

نظیف عاجزی بیچاره بنده کرهسی وصفی
نعمان بر بندهلک سوکی اقمر یارسول الله

نعت دیکر

وجود لوسادی سنی اولمق عدد یارسول الله
جهان سابکره خلق اولمش ننه ندر یارسول الله

جمالک مأخذ اولدی سورهٔ والشمس والنجم
انجمن سایر طوتیمی دار فکنده یارسول الله

جمع انبیا خلق اولدی تحقیق نور محضکدن
دخی ایجاد اشیاده تعدد یارسول الله

انکامینی جهانلو منصب عالمده سن اولدک
شفاعت منبع سوکیده تعدد یارسول الله

رجا ایلر نظیف باب لطفکدن شفاعت قیل
دمادم خدمتلو ازدواجنده یارسول الله

نعت دیکر

جمالک والضحی واللیل زلفلو یارسول الله
زهی ایجاد قیلدک حسن خلقلو یارسول الله

دخی شمسلو ضیاسی مقتبس اولدی روجهنده
نیجه ماهو مشاجر اولدی رد بلو یارسول الله

اشارت ایلدک ماهی ایکی شق ایلدی سن سبین
اولور حیی عاجزی بیچاره زلفلو یارسول الله

منافقدر سنی انکار ایدنه پرده تیغ می
شفاعت منبعی اولدیغی نطقلو یارسول الله

بو نظیف نظید اولمق بو نظیف سنده اولدقلر
اودر بو بنده کرجو دده نطقلو یارسول الله

نعت دیکر

خداید ادرسنی ذات کرملو یارسول الله
محاسن ملجئ خلق عظیملو یارسول الله

سنلو وصفنده درلو درلو لوادن نشر اودورن
بو نسکلر انبیا اولدی نه بملو یارسول الله

سلف انبیانک عیسی منسوخ ایلدی علو
کرک عیسی کرک موسی کلیملو یارسول الله

تمامات اولدی ختم الانبیا شان سالتده
انکلر قیلدی حق امین عمیملو یارسول الله

نظیف بنده کر بندم دیو برکز نه اتلک
او خاکر بوز سورن عبدهٔ ذلیلو یارسول الله

[illegible]

نعت دیکر

معطر خالصه رضلو توتبادر یارسول الله
رخساره بود نابود تب هبادر یارسول الله

چون اولدی بود نابوده مبادی ذات ذیشانلو
هویدا شان اسنا عطادر یارسول الله

سعد انبیا قومینه تحمیل ایلدی امر
نیجه صورتده تحریر نمادر یارسول الله

خلاص اولمق برایا لطفنه نظهدر اولدقلر
برایا امته شکری ندر یارسول الله

نظیف آتش عشقکله سوزان اولمشن اکثر
نیجه جان راه عشقنده فدادر یارسول الله

مدحیهٔ دیکر

جمالو نور عشاق صبادر یارسول الله
وجودک بوی افاخر هادر یارسول الله

دهانلو حوض کوثر اولدیغی تصبیر نابذر
علیک لبلو عبنده شفادر یارسول الله

احمد افندا ابن تاشلو محابهٔ الحق
بجلدی جمالو رونادر یارسول الله

نرحم قانلو اشیاده تشبیه ایلمو بردم
بنون اشیاده جمله تعب فدادر یارسول الله

نظیف روحی سیاحیلر سنی توصیفه قالقمش
بو بیچاره خطابوشن نیجه توادر یارسول الله

نعت نرنعو

سن اولدلو عالملو مرجع بابی یارسول الله
رنکرجه اهلو سنطابی یارسول الله

خدانلو کلی پیغمبر داورسنی سن سبز
سنکچو فلک حق بوده قبابی یارسول الله

نکاه اتسلو هلر دفنلر بردم ارض مبسوط
دشمنش سوبسونعمت حبابی یارسول الله

عجب قوتلر استعمام الجمهر انواع اشوقر
بر قبلهٔ جوهر ودز نقابی یارسول الله

بو قدر تحرسنی کنه دیر محجوب نظیف قیلدی
ابد دائم نکا حسن خطابی یارسول الله

نعت دیکر

جهان فرحسه رد ضلو ترابی یارسول الله
دهانلو نطفه کوثر ترابی یارسول الله

[illegible]

اگرچه قومم ناج رسالت ذات علیابر
مزحال اولور دکی احوال را یا یا رسول الله

سنی تبشیر ننذیر در خدا قوللرینه ارسال
ایدیجه آشکار اولدی خفایا یا رسول الله

یامعرا جلو مقدم بر نبیبه اولدی احسان
آنلو قوقنده بوقدر بعیج حمایا یا رسول الله

مقدم مللو ارادعیو اولرام تعجیز ده
کامرت ظهور ایدر نطایا یا رسول الله

اکر اولرام تعجیزی او دوره ثابت اولسه کی
المزغایت اصعبدی فدایا یا رسول الله

نظمنا اعتراف ایلر دمادم عجز منعوزه
اولور هرمده افعال خطایا یا رسول الله

مدحیه دیکر

دمادم دیده درز ابی فشانم یا رسول الله
سنلو بابنده بوقدر برنشانم یا رسول الله

برایا عشقیله نشئه بولویز آب لطفندن
اوجام نشئه دن حالی دهانم یا رسول الله

جیبملر سنی توصیف ایدیجه خالق الاشیا
ذیوز دن مدح ایده کمز زبانم یا رسول الله

فقط وحصکلر اولمقدن غرض بوعبد مملوکلو
بربج لطفنده بولمقدر غنایم یا رسول الله

نظیف بیچاره درز دانع قصوره سن قبلو
الیدکی دام نفسی فائقانم یا رسول الله

نعت دیکر

شریعت راه بر راه حسندر یا رسول الله
جنانه واصل ایلر رسندر یا رسول الله

بیان اتیدکی نگاه بر خدا قرآن ذیشانده
انی انکار ایدر ابلر دشمندر یا رسول الله

جمع انبیادر فراز ذات رسالتده
المز جملرسی حرملتندر یا رسول الله

شفاعت بابنلو مفتاحیز نائل سن اومشکن
قلدن حوز خره آلوده سنکندر یا رسول الله

غریق بحر عصیاندر بونظم مکتر اولدیر
نهایت سالکی حقی سوندر یا رسول الله

نعت دیکر

وجودلو قبض مولانلو نشانی یا رسول الله
سن اولدل بو جهانلو پاسبانی یا رسول الله

مقامک قاب قوسین اوادنی ابد مقصدر
مذکر جانلو عاشقانی یا رسول الله

مخلد بو راد بان باطلر قوحزخره
منافق اولدی بو عالم بوسنی یا رسول الله

زرافت اودر نشر کلرفقان اینه کجزنار ایجره
سمواده جیعار ای واه صداسی یا رسول الله

شریعت نور آفاق صعود ایلر اکین دائم
بو دنر کلور کی ابنده یا رسول الله

سنی تصدیق ایدنز اولر الیه توحیدنی حقلک
بیز اولمازدی جانز خدر رهکلی یا رسول الله

نظیفا جانب نعت دیکر عشقله دوغنمایه دب درکر
بناهم ملجیم ورد دم شفاسی یا رسول الله

نعت دیکر

سنلر روضلو جهانلو نوبهاری یا رسول الله
وجودکدر برایا اقتفاطه یا رسول الله

محقق ذات علیا در عمائر اولدی کیمسه
نگار عالملو لیل نهاری یا رسول الله

سفر تابیده ابحوهر حق جاه یاری ابلادی انعام
ابابکر اولدی غاری یار غاری یا رسول الله

عمر عثمان دینی جبینه کلدی بور رفعت
علی شیر خدا شمشیر شعاری یا رسول الله

نظیفی دائما عصیانه آلوده اولدیر
نوکتسعه جنت کمز عباری یا رسول الله

[illegible]

دعا رم اولمه جرم و جنایت یا رسول الله
سن اولدلو عالم صاحب شفاعت یا رسول الله

مغافعت کورنجه معجز الله اولدیلر مبهوت
کمالاتکه اولدر بولدیلر سعادت یا رسول الله

جمالک نور ینه اشجار احجار جملسی سجده
ایدوب بولدیلر کمالنده متانت یا رسول الله

هلال شق قمر قصرسن اولدیلر شاه عادل
زبونی دین حق اولمشدر قرابت یا رسول الله

مرادی ناظمی بیچاره نك سندن شفاعتدر
نظیفی به حالنز قبله ندامت یا رسول الله

مرتبهٔ دیکر

خیال حسنکله مه ذره سیدر یا رسول الله
جهان ظلل حاذلو ینه سیدر یا رسول الله
کرلهفاینده موجودات کرلو باقیده مخلوقات
جمالك نور ینله بر ورده سیدر یا رسول الله

عو فقر و جود لك مسلو انز اصل اولمقده
اسن باد صبا ذات شمیسیدر یا رسول الله

کجا کر دنز فدا ایلر حزنی اهل اولمقده
شفاعت ایله انکنده سیدر یا رسول الله

نظیفی دست فنه ایتمش هلر بابی برابادر
اوکنه جرمنلو مننده سیدر یا رسول الله

نظیفم بحر عصیانده فیانم بکنن کشتی
رها یاب ایر لطفلو بی شیاعم یا رسول الله

مرحبنهٔ دیگر

جماللو نور سینز بر وافر بودل یا رسول الله
کبود اولدی آنکلر روی سنبل یا رسول الله

جمانللو لزلی جود مرده عشقکلر فغان ایتملو
آنجحصر باشدی آغازه بلبل یا رسول الله

جهادی اکبره شاهی علی المرتضی نائل
اولنبچ اولدی تماشاد بحتنده دار دل یا رسول الله

بزیده طبی ادب ترم اتیمدی ذات نبوتزن
اوحالدنده حسینه طولدی غلغل یا رسول الله

نظیفی آل اصحابه محبت ایده نلو فهرین
نیاز یله طوز بابکده کشکل یا رسول الله

مرحبنهٔ دیگر

سوده جنملو عالم کونلکر سیدی یا رسول الله
جهان ذات رسالت اولکر سیدی یا رسول الله

حقایق علمنی نقطه ده حق ایلدی اشعار
اوده ذاتلو زمینده زیر سیده یا رسول الله

چون اولدی شکل باده روضهٔ صاحب سالتکیم
حقایق روضه نلو دلنده سیدی یا رسول الله

مرحبهٔ دیگر

سعادت تاجنه عالمده شایان یا رسول الله
سن اولدلو اولمدی غیریده اعجوز یا رسول الله

بنبجه پیغمبر ذیشان معهدرز کذرانیدی یا
حبیب نامللو کاحق قیلدی حسبان یا رسول الله

عظیم الشان ایدی انلرده نصدیق ایلدلو سدیو
بوکوحز اولمدی اشعار برهان یا رسول الله

الی یوم القیام برهان ذیشانلو فنا بولماز
ثبانی وار ایکن امتده قرآن یا رسول الله

ولد رطب ولد یابس نجمه قرآنده مذکور
نظیفی جرمنه اولدی پشیمان یا رسول الله

مرحبهٔ دیگر

وجودم راهنه بذل ایتجم کام یا رسول الله
سنلو وضعکلر دربیلی زهام یا رسول الله

معدلکلو آسمان اچره زمینده انس وجن جمله
سنی آرزو ایدرسوی مهام یا رسول الله

حبیب لو نزال اولمش ایکن ذات تعالی نلو
امان عملو ایتجم محشرده مقام یا رسول الله

شفاعت کان بحر و خاسن یا رسول الله
نبیلر سرفرازی مصطفاسن یا رسول الله

شفیع المذنبین ذات نبوت اولدیغی اوزره
احمدسن با مضادر رهنماسن یا رسول الله

بدیع قدرتی حق آدم صفی الله تخمیرده
ندن صورتی خلق ابتداسن یا رسول الله

رسولی جمله‌یی تفضیل ایدوب ذاتی تعلقیله
بو بوزدن انبیانک انتهاسن یا رسول الله

محقق باب لطفنه تعالی نظیف سائل اولدی
فزا بابک سؤالی آشناسن یا رسول الله

مدحیه دیگر

شفیع اولدیغو سرا سر جهاندن یا رسول الله
هزار اعزیز جبینلو آسماندن یا رسول الله

خدا انلو ذاتنه احسان واقع اولمدی غیره
کتوردی وصفنی بر بیاندن یا رسول الله

حضوره اشکا ایچون ببیزه مال اولدقده
عجب اشجار لو آغازی لساندن یا رسول الله

بور نیر معجزاتلو نور افندکر طلبانمشلن
مخالفدن هز اولسه بو بهاندن یا رسول الله

نظیف ابها نلو تحقیقنه سوق بلیغ ایلر
مرنج جبط اولکون دیواندن یا رسول الله

مدحیه دیگر

نام ذی شانینه دیندی جمله عالم نجوب
اولدی انزدن زیاده سوکلی بیغمبر

عالم باعث بو اولدی خزاننده حق
نعمتکه ایدی اتمام طریق مهندی

دعوت والاسنده قیلدی جمله موجودات
رحمة للعالمین نامیله بودی رهبر

شرع پاکیله امر بن ایلدی راحبن انلو
کیم تملو ایدیر بولدی فرخنده بری

بو عجب بو اهل دنیا حالنی بر دیم
صرف ایدر اسباب تعذیبه او مال او فزی

اثر عملدا مالله او لوسه جناز دبر
اولمازه اصلا کیمسه به انجر اکا نشری

بوزدن حادر بنده بلمم اصلا ذهنم وار دکی
بیلمزم ذهنم بر شان بیلمم انلر بری

باقی افنا ایدوب فانیه میل ایلیان
بیلمزم فنده بولور بو سوزدن اعود دلدی

ناس تو بنجی ارادیو بو مقالدنده نظیف
کذبنه صدق عبده صدق بو جهتله نشری

مدحیهٔ دیگر

امینم سیدم بیکو جلیلدن الدی اخباری
بیان ایتدی اکابر خادن جملهٔ اسراری

دیدی شمس انور تاج الوفا ذات نبی اکبر
سنکچون قیلدی اولدم من جناب حضرت باری

بو صورتده حبیب کبریا بر جان فدا ایلر
محبت بنده ایدوب اکا جیفه قیلکدن اغیاری

ندر بو تکبر جاه دنیای نظر در
فلکلرده عکس ایلر بو زمینلر کوه اطواری

ثباتی بولماقدر بو فانی دنیانک لجنلری
نه سن باقی ظن ایتدک فنا ایلرسین انکاری

اکر جاه تکبر اولسه لازم کلمش اولسیدی
طاقتمز دیو اولدم زنجیر ابلیس ملعنت کاری

نظیفا سوزلرین بله استقامت اوزره در اما
فلکده طوتمش اولسیدی لو اسرار جمله کفاری

از دیوان نظیف
قدس سره

نکزاده قدس سره   لولد النبی صلی الله علیه وسلم

بسم الله الرحمن الرحیم

یا ایها النبی انا ارسلناک شاهدا ومبشرا ونذیرا وداعیا الی الله باذنه وسراجا منیرا وبشر المؤمنین
بان لهم من الله فضلا کبیرا ولا تطع الکافرین والمنافقین ودع اذاهم وتوکل علی الله وکفی با
لله وکیلا واذ اخذ الله میثاق النبیین لما آتیتکم من کتاب وحکمة ثم جاءکم رسول مصدق لما معکم
لتؤمنن به ولتنصرنه قال أأقررتم واخذتم علی ذلکم اصری قالوا اقررنا قال فاشهدوا وانا معکم من الشاهدین
لقد جاءکم رسول من انفسکم عزیز علیه ما عنتم حریص علیکم بالمؤمنین رؤف رحیم فان تولوا فقل حسبی الله
لا اله الا هو علیه توکلت وهو رب العرش العظیم فرسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم هو سید الاولین والآخرین
والملائکة المقربین والخلائق اجمعین وحبیب رب العالمین اکمل رسل الله صلوات الله وسلامه
علیهم اجمعین وافضل خلق الله المخصوص بالشفاعة العظمی یوم الدین والمنصوص علی عموم رسالته الی العالمین الانس
والجن والملائکة السابقین واللاحقین صاحب اللواء المعقود والحوض المورود والمقام المحمود الذی یحمده فیه
الاولون والآخرون ویحتاج الی جاهه یومئذ الانبیاء والمرسلون والملائکة المقربون صاحب المعجزات
الباهرة والکرامات الباطنة والظاهرة والحجج القویة والحجج المستقیمة والفضائل التی لا تحصی والشمائل
التی لا یمکن ان تستقصی فهو الذی اصطفاه الله بالمحبة والخلة والقرب والاصطفاء والجاه والمنزلة
وبالمواهب وما فیه من العجائب التی اطلع علیها وبالصلاة بالانبیاء اجمعین فی بیت المقدس ذهابا
وعودا اعلم ما بان صلی الله تعالی علیه وسلم سید الکل ومقدمهم وبلواء الحمد والوسیلة والبشارة والنذارة
والهدایة والامانة والرحمة للعالمین وبان ربه یعطیه حتی یرضی فیقول یا رب لا ارضی وواحد
من امتی فی النار فیخرجهم الله تعالی ویلحقهم بالسادة الاتقیاء الابرار وباتمام النعم علیه
وتنقیة نفسه سائر الاوقات الیه وبشرح الصدر ورفع الذکر فلا یذکر الله تعالی الا ویذکر هو

عليه الصلاة والسلام وما احسن قول حسان فضم الاله اسم النبي الى اسمه اذا قال في الخمس المؤذن اشهد وشق
له من اسمه ليجله فذو العرش محمود وهذا محمد ويعزه النصر بالرعب من مسيرة شهر وبالتأييد
بالملائكة وبنزول السكينة عليه وعلى امته وباجابة سؤاله ودعوته لاسيما التي لامته عليه الصلاة وا
لسلام وبتقسيم الله تعالى بحياته وبرد الشمس بعد غروبها عليه وبكونه يبرئ من جميع الامراض والالام
وبالاطلاع على المغيبات حتى ما يقع في امته الى يوم القيامة وبرواح الصلاة عليه من الله تعالى
ومن الملائكة وباجابة المتوسلين به من جاهل بنيته وخلفائه واصحابه فهو سيدنا ومولانا وذخرنا
وملاذنا وهادينا وملجأنا وحمانا ومنقذنا ومكملنا وناصحنا ابو القاسم محمد بن عبد الله بن عبد المطلب
بن هاشم ثم ان الله تعالى شرف نبيه عليه الصلاة والسلام بسبق نبوته في سابق ازليته وذلك انه
تعالى لما تعلقت ارادته بايجاد الخلق ابرز الحقيقة المحمدية من محض النور قبل وجود الكائنات ثم
اخرج منها العوالم كلها وآدم لم يوجد ثم جرت منه عليه الصلاة والسلام عيون الارواح فظهر با
لملأ الاعلى اصلا لمدد العوالم كلها ولما كان آدم عليه الصلاة والسلام طينا استخرج منه نبينا
صلى الله تعالى عليه وسلم ثم اخذ منه الميثاق قبل الانبياء ثم اعيد الى آدم عليه السلام فنفخ فيه الروح ثم
استخرجت منه ذريته لاخذ الميثاق عليهم فنبينا صلى الله عليه وسلم هو المقصود من الخلق وواسطة عقدهم
ورسول الرسل صلوات الله وسلامه عليهم لان الله تعالى اخذ الميثاق عليهم بانهم من اتباعه عليه الصلاة
والسلام فرسالته عامة لجميع الخلق الى يوم القيامة ولاجل ذلك تكون الانبياء كلهم يوم القيامة تحت
لوائه ولما خلق آدم عليه السلام لمع نور نبينا صلى الله تعالى عليه وسلم في جبينه ثم انتقل النور
المحمدي الى شيث عليه السلام ثم الى ولده ثم وثم وكان ذلك النور في جبهة ابيه عبد الله
الذبيح فادركت امراة ذلك النور فخطبته لنفسها فابى حتى يأذن ابوه فذهب ابوه به
الى وهب بن عبد مناف بن زهرة وهو سيد بني زهرة نسبا وشرفا فزوجه لوقته بنته آمنة افضل
امراة في قريش فوقع عليها فوره فحملت بسيد المخلوقات صلى الله تعالى عليه وسلم من ساعته ففقد
ذلك النور فعرض نفسه على المراة الاولى فابت وقالت قد كان فيك نور فلو ما كنت امل انتقال الي
من النور الذي في جبهتك ولله در العارف الولي سيدي علي الوفاي سكن الفؤاد فعش هنيئا يا
جسد هذا النعيم هو المقيم الى الابد روح الوجود حياة من هو واجد لولاه ما تم الوجود لمن وجد عيسى
وادم

وآدم والصدور جميعهم هم أعين هو نورها لما ورد لو ابصر الشيطان طلعة نوره في وجه آدم كان
اول من سجد او لو رأى النمرود نور جماله عبد الجليل مع الخليل ولا عند لكن جمال الله جل فلا يرى
الا بتخصيص من الله الصمد ونودي ليلة حمل وهي ليلة الجمعة من رجب الرجيب في السماء والارض ان
النور المكنون الذي منه محمد صلى الله تعالى عليه وسلم يستقر في هذه الليلة في بطن آمنة ويخرج للناس
بشيرا ونذيرا وامر رضوان ان يفتح باب الجنة الفردوس ونطقت كل دابة لقريش في تلك الليلة
وقالت حمل بمحمد ورب الكعبة وهو امام الدنيا وسراج اهلها ورأت امه بين النوم واليقظة قائلا
يقول لها اشعرت انك حملت بسيد هذه الامة ونبيها ولما مضى لحملها ستة اشهر اتاها آت في منامها
فركضها برجله واخبرها انها حملت بسيد الاولين والاخرين عليه الصلاة والسلام ولم تزل امه عليه الصلاة و
السلام ترى وهي حامل به ما يدل على عظم قدره عليه الصلاة والسلام مما تواترت به الاخبار من الكرامات
والايات الباهرات الى ان مضت تلك الشهور واشرق الوجود بذلك النور وهذا حسن من قال من
بعض ارباب الحال لهذا الشهر في الاسلام فضل ومنقبة تفوق على الشهور فمولود به واسم ومعنى وآيات
بهرن لدى الظهور ربيع في ربيع في ربيع ونور فوق نور فوق نور فاخذها ما ياخذ الحوامل
النساء من الالم ثم رأت نسوة كالنخل طوالا فعجبت منهن فقلن لها نحن آسية ومريم وهؤلاء من
الحور العين واذا هي بديباج ابيض مد بين السماء والارض واذا قائل يقول خذوه عن اعين الناس
ورأت اطيارا جالسة وقفوا في الهواء بايديهم اباريق من فضة وانها يترشح منها عرق اطيب من
المسك فاخذها المخاض واشتد بها الالم وكانها مستندة الى نساء وكثرن عليها حتى كان معها
في البيت فجأة ولادته صلى الله تعالى عليه وسلم هو الحبيب ومنذ ولد ذلك النور وجاء به جبريل
نادى في فرحة حسنة هذا مدح الكون هذا احمد هذا مليح الوجه هذا المصطفى هذا جميل الوصف هذا
الحسن هذا جليل النعت هذا المرتضى هذا الكحيل الطرف هذا الاجد هذا الذي قد ساد كل سيادة
هذا الذي هو حامد ومحمد هذا له خلق عظيم فاخر شهد الاله به فلا تتردد هذا الذي خلقت عليه

معدبس ونفايس فنظيره لا يوجد   هذا الرسول المجتبى   هذا الذي ختم النبوة والرسالة فاشهدوا بشرى
لنا بشرى لنا فلنا جـ مجد السعادة والهدى والسودد   صلى عليك الله يا خير الورى   ما دام يتلى في
المحاسن مولد   واول من ارضعته ثويبة مولاة عمه ابي لهب اعتقها لما بشرته بولادته عليه الصلاة والسلام
فخفف الله عنه عذابه كل ليلة الاثنين جزاء لفرحه فيها بمولده صلى الله عليه وسلم كما جوزي عمه ابو طالب بسبب
تربيته بان خفف عنه عذابه ايضا   ثم ارضعته حليمة السعدية رضي الله تعالى عنها كانت تاتي النبي صلى الله عليه
وسلم فيبسط لها رداءه وقد ذكر ان لما ولد صلى الله عليه وسلم قيل من يكفل هذه الدرة اليتيمة التي لا يوجد لمثلها قيمة
فقالت الطيور نحن نكفله ونغتنم خدمته العظيمة   وقالت الوحوش نحن اولى بذلك ننال شرفه وتعظيمه   فنادى
لسان القدرة حتى سمعها جميع المخلوقات ان الله تعالى قد كتب في السابق حكمته القديمة   ان نبيه الكريم يكون رضيعا
لحليمة الحليمة قالت حليمة قدمت مكة في نسوة من بني سعد بن بكر يلتمسن الرضعاء في سنة شهباء فقدمت على اتان
لي ومعي صبي لنا وشارف لنا اي ناقة مسنة مهرمة والله ما تبض بقطرة وننام ليلنا ذلك اجمع مع صبينا ذلك
لا نجد في ثديي ما يغنيه ولا في شارفنا ما يغذيه   فقدمنا مكة فوالله ما علمت منا امراة الا وقد عرض عليها رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم فتاباه اذ قيل انه يتيم   فوالله ما بقي من صواحبي امراة الا اخذت رضيعا غيري فلما لم اجد
غيره قلت لزوجي والله اني لاكره ان ارجع من بين صواحبي ليس معي رضيع لانطلقن الى ذلك اليتيم فلاخذنه فذهبت
فاذا به مدرج في ثوب صوف ابيض من اللبن يفوح منه المسك وتحته حريرة خضراء راقد على قفاه يغط فاشفقت ان او
قظه من نومه لحسنه وجماله فدنوت منه رويدا فوضعت يدي على صدره فتبسم ضاحكا ففتح عينيه ينظر الي فخرج من عينيه
نور حتى دخل خلل السماء وانا انظر فقبلته بين عينيه واعطيته ثديي الايمن فاقبل عليه بما شاء من اللبن فحولته
الى الايسر فابى وكانت تلك حاله بعد   قال اهل العلم اعلم الله تعالى ان له شريكا فالهمه العدل   فقالت فروي
وروي اخوه ثم اخذته فما هو الا ان جئت به رحلي   وقام صاحبي تعني زوجها الى شارفنا تلك فاذا انها
لحافل فحلب ما شرب وشربت حتى روينا وبتنا بخير ليلة   فقال صاحبي يا حليمة والله اني لاراك قد
اخذت نسمة مباركة الم تري ما بتنا به الليلة من الخير والبركة حين اخذناه فلم يزل الله يزيدنا خيرا قالت
حليمة فودعت الناس بعضهم بعضا وودعت انا ام النبي صلى الله تعالى وسلم ثم ركبت اتاني واخذت محمدا
صلى الله [illegible]

صلى الله عليه وسلم بين يدي   قالت فنظرت الى الاتان وقد سجدت نحو الكعبة ثلاث سجدات ورفعت
راسها الى السماء ثم مشت حتى سبقت دواب الناس الذين كانوا معي   وصار الناس يتعجبون مني
ويقلن لي النساء وهن ورائي يا بنت ابي ذؤيب اهذه اتانك التي كنت عليها وانت
جائية معنا تخفضك طورا وترفعك اخرى   فاقول تالله انها هي فيتعجبن منها ويقلن ان لها
شانا عظيما   قالت فكنت اسمع اتاني تنطق وتقول   ان لي شانا ثم شانا بعثني الله بعد موتي
ورد لي سمني بعد هزالي ويحكن يا نساء بني سعد انكن لفي غفلة وهل تدرين من على ظهري   على ظهري
خير النبيين وسيد المرسلين   وافضل الاولين والاخرين وحبيب رب العالمين   قالت حليمة ثم
قدمنا منازل بني سعد ولا اعلم ارضا من ارض الله تعالى اجدب منها فكانت غنمي تروح علي حين قدمنا به
شباعا لبنا وما يحلب انسان قطرة لبن ولا يجدها في ضرع حتى كان الحاضر من قومنا يقولون لرعيانهم
اسرحوا حيث يسرح راعي غنم بنت ابي ذؤيب   فتروح اغنامهم جياعا ما تبض بقطرة لبن وتروح اغنامي
شباعا لبنا   فلما راوا هذه البركة كثرت بها مواشي حليمة ونمت وارتفع قدرها وسمت   ولم تزل حليمة
تتعرف الخير والسعادة   وتفوز منه بالحسنى وزيادة لما تعلقت بالهاشمي حليمة مقاما علي في ذروة
العز والمجد   وزادت مواشيها واخصب ربعها   وقد عم هذا السعد كل بني سعد   وكانت حليمة تحدث
انها اول ما فطمت رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم تكلم فقال الله اكبر كبيرا والحمد لله كثيرا وسبحان الله
بكرة واصيلا   فلما ترعرع كان يخرج فينظر الى الصبيان يلعبون فيجتنبهم   وقد روى ابن سعد وابو نعيم وابن
عساكر عن ابن عباس قال كانت حليمة لا تدعه يذهب مكانا بعيدا فغفلت عنه فخرج مع اخته الشيماء
في الظهيرة الى البهم فخرجت حليمة تطلب حتى تجده مع اخته   فقالت في هذا الحر فقالت اخته يا امه ما وجد
اخي حرا   رايت غمامة تظل عليه اذا وقف وقفت واذا سار سارت حتى انتهى الى هذا الموضع قالت
فلما فصلته اي فطمته قدمنا به على امه ونحن احرص شيء على مكثه عندنا لما نرى من بركته فكلمنا امه وقلنا لو
تركته عندنا حتى يغلظ فانا نخشى عليه وباء مكة ولم نزل بها حتى ردته معنا فرجعنا به   فوالله انه
بعد مقدمنا بشهر او ثلاثة مع اخيه من الرضاعة لفي بهم لنا خلف بيوتنا جاء اخوه يشتد   فقال لي و

امي النور شهرا فجاء رجلان عليهما ثياب بيض فاضجعاه وشقا بطنه فخرجت انا وابوه نشتد نحوه
فنجده قائما منتقعا لونه فاعتنقه ابوه وقال يا بني ما شأنك قال جاءني رجلان عليهما ثياب بيض
فاضجعاني فشقا بطني ثم استخرجا منه شيئا فطرحاه ثم رداه كما كان فرجعنا به معنا فقال يا حليمة لقد
خشيت ان يكون ابني قد اصيب فانطلقي الى اهله قبل ان يظهر به ما نتخوف قالت حليمة فاحتملناه حتى
قدمنا به الى امه فقالت ما ردكما به فقد كنتما حريصين عليه فقلنا نخشى الاتلاف والاحداث فقالت ما ذلك
بكما فاصدقاني شأنكما فلم تدعنا حتى اخبرناها خبره قالت اخشيتما عليه الشيطان كلا والله ما للشيطان
عليه سبيل وانه لكائن لابني هذا شأن فدعاه عنكما اذا وقد وقع شق صدره الشريف مرة اخرى عند مجيء جبريل
بالوحي في غار حراء ومرة اخرى ليلة الاسراء ولما بلغ صلى الله عليه وسلم اربع سنين ماتت امه ولما بلغ ثماني
سنين مات جده عبد المطلب فكفله عمه ابو طالب بوصية من عبد المطلب له بذلك ولما بلغ اثنتي عشرة سنة خرج به
عمه ابو طالب الى الشام فعرفه بحيرا الراهب واخبرهم بصفات نبوته ورسالته وبخاتم النبوة بين كتفيه وامن جرم انهم
على عمه ابي طالب الى الشام ان يرجع به خوفا عليه من اليهود اذ اقبل منهم سبعة يريدون قتله فمنعهم بحيرا واخبروه ان
اليهود تنوقت في كل طريق لعلمهم انه خارج في هذا الشهر ومن جملة ما رأه بحيرا تظليل غمامة بيضاء عليه وانه نزل
تحت شجرة فاستوت اغصانها عليه تظلله ثم لما بلغ عشرين سنة عاد الى الشام في تجارة ومعه ابو بكر رضي الله عنه
فسأل بحيرا عنه فاقسم انه نبي ثم لما بلغ خمسا وعشرين سنة رجع الى الشام ايضا في تجارة لخديجة ومعه غلامها
ميسرة وكان يرى ملكين يظللانه من الشمس ورأت ذلك خديجة لما رجعوا وبعد رجوعه بنحو ثلاثة اشهر تزوجها
وعمرها اربعون سنة بعرضها نفسها عليه ثم لما بلغ صلى الله عليه وسلم وبارك عليه وسلم اربعين سنة ارسله الله تعالى
رحمة للعالمين ورسولا الى كافة الخلق اجمعين صلى الله تعالى عليه وسلم وعلى اله واصحابه وتابعيهم افضل
صلوة وافضل سلام وافضل بركة عدد معلومات الله ومداد كلمات الله ابد الابدين ودهر الداهرين و
الحمد لله رب العالمين اللهم صل وسلم على سيدنا محمد عبدك ورسولك وصفيك وخليلك وحبيبك و
وليك ونبيك وامينك ودليلك ونجيك وخيرتك وذخيرتك امام الخير وقائد الخير ورسول الرحمة النبي
الامي العربي القرشي الهاشمي الابطحي المكي المدني التهامي الشاهد المشهود الولي المقرب السعيد المسعود الحبيب
الرفيع المليح البديع الواعظ النذير العطوف الحليم الجواد الكريم الطيب المبارك المكين الصادق المصدق
الامين

الامين الداعي البشير باذنك السراج المنير الذي اوريت المحاسن بجملتها وقاد الخلائق بازمتها وجعلته
حبيبا وناديته قريبا وادنيته نجيبا وختمت به الرسالة والدلالة والبشارة والنذارة والنبوة
ونصرته بالرعب وظللته بالسحاب ورددت له الشمس وشققت له القمر وانطقت له الضب والظبي
والذئب والجذع والجمل والحجر والشجر وانبعت من اصابعه الماء الزلال وانزلت من المزن
بدعوته في عام المحل والجدب وابل الغيث والمطر فاعشوشب منه القفر والصخر والوعر والسهل
والرمل والحجر واسريت به ليلا من المسجد الحرام الى المسجد الاقصى الى السموات العلى الى سدرة المنتهى
الى قاب قوسين او ادنى واريته الاية الكبرى وانلته الغاية القصوى واكرمته بالمناجاة والمخاطبة
والمشافهة والمشاهدة بالنظر وخصصته بالوسيلة العذراء والشفاعة الكبرى يوم الفزع الاكبر في
المحشر وجمعت له جوامع الكلم وجوامع الحكم وجعلت امته خير الامم وغفرت له ما تقدم وما تأخر الذي
بلغ الرسالة وادى الامانة ونصح الامة وكشف الغمة وجلى الظلمة وجاهد في سبيل الله حق جهاده و
عبد الله حتى اتاه اليقين اللهم ابعثه مقاما محمودا يغبطه فيه الاولون والاخرون اللهم عظمه في
الدنيا باعلاء ذكره واظهار دينه وابقاء شريعته وفي الاخرة بشفاعته في امته واجزل اجره و
مثوبته وابد فضله للاولين والاخرين بالمقام المحمود وتقديمه على كافة المقربين الشهود اللهم صل
وسلم عليه وعلى اله واصحابه واولاده وازواجه وذرياته واهل بيته وعترته وعشيرته واصهاره
واحبابه واتباعه واشياعه وانصاره وخزنة اسراره ومعادن انواره صلوة تكون لك رضاء ولحقه
اداء ولنا صلاحا واته الوسيلة والفضيلة والدرجة العالية الرفيعة وابعثه المقام المحمود واللواء
المعقود والحوض المورود وصل يا رب على اخوانه من الانبياء والمرسلين والاولياء والصالحين
صلوات الله تعالى وسلامه عليهم اجمعين سبحان ربك رب العزة عما يصفون وسلام على المرسلين

والحمد لله رب العالمين

مناسك الحج بكراده ذكر اولنه

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على سيدنا محمد واله اجمعين بوندن صكره معلوم
اولسونكه مكه مكرمه يه دخول قصد ايدن كمسنه اكر ميقاتده حج ايتمزدن اول وار ايسه عمره ايله احرام ايده

حج ایله احرام ایتملو مکروهدر حج آیلری شوال و ذی القعده و ذی الحجه نك اون کونیدر عمره دیه یکو احرام و
طواف و سعی و تراش اولمقدن عبارتدر احرام شرطدر و طواف و سعی رکندر و تراش واجبدر و
اکر میقات بجه ایلنده وار ایسه اوراده مادن دیلر عمره ایله احرام ایدر دیلر یالکز حج ایله احرام ایدر دیلر عمره
و حج ایله برابر احرام ایدر پس میقاته وارد قده بو اوچ صورتلو تقییده احرام ایدر سنّتدر بودر که
تعذیب دبیغین کرو قوتنعن و قاصقن یالایده صکره سنّت اوزره غسل ایده غسل قادر اولمازایسه سنّت
اوزره ابدست اله قوقولو شیئه قوقونه اکر زوجسی یاننده ایسه غسل ایتمزدن اول جماع ایدوب صکره
غسل ایده که کوزل و کوکلی حرام مبلدابتیه اندن صکره روانی چامره حاولی بوز نکی کبی بورینه و ازاری
چامره بشتمار یاغلنه بثنی کبی یاغلنه و باشنی آچه و ایکی رکعت سنّت احرام دیو نیت ایدوب نماز
قیله اکر وقت کراهت دکل ایسه رداء و ازار دیه یکو ایکی بیاض بزدر جونکه صکره اکر عمره نیت
ایده جك ایسه اللهم انی ارید العمرة فیسّرها لی وتقبلها منی نویت العمرة لله تعالی دیه صکره لبیك اللهم
لبیك لبیك لا شریك لك لبیك ان الحمد والنعمة لك والملك لا شریك لك دیه بو تلبیه ایله احرام دیه یکو
بو نیت ایله بو تلبیه دن عبارتدر بر کره کیملو دکلدر نیت قلبیه اولور سائر دعالر دخی دیملو افضلدر و
بو دعایی دخی اوقویه اوقوجه ده باس یوقدر اللهم انی اسألك رضاك والجنة واعوذ بك من
غضبك والنار اللهم احرم لك شعری وبشری ولحمی ودمی من النساء والطیب وكل شیء حرمته علی المحرم
ابتغی بذلك وجهك الكریم واکر یالکز حج ایله احرام ایدرایسه بو قاره وده ذکر ایتدیکو کبی یا کلوب
ایکی رکعت سنّت احرام قلدقدنصکره شویله نیت ایده اللهم انی ارید الحج فیسّره لی وتقبله منی
نویت الحج واحرمت به لله تعالی دیوب ذکر اولنان تلبیه‌یی ایده و ذکر اولنان دعایی اوقویه واکر عمره
ایله حجی برابر نیت ایدرسه اللهم انی ارید العمرة والحج فیسّرهما لی وتقبلهما منی نویت العمرة والحج واحرمت
بهما لله تعالی دیو نیت ایدوب تلبیه مذکوره‌یی ایده و ینه ذکر اولنان دعایی اوقویه معلوم
اولسونکه یالکز حج نیت ایدرسه اول کیمسه‌یه مفرد بالحج دیرلر آنلو فعلنه افراد دیرلر واکر عمره ایله حجی
برابر نیت ایدرسه اول کیمسه‌یه قارن دیرلر و آنلو فعلنه قران دیرلر قران افراددن افضلدر
دبو صورتلو بریله احرام ایتدکدنصکره جماعدن و خاتونلر ایله جماعه متعلق کلامدن و فسقدن
و جدالدن

و جدالدن یعنی کیمسه ایله جدال ایدوب یاخود نزاع ایتمکدن و قاره آوینی اولدرمکدن یا آوجی‌یه اشارت ایله کوسترمکدن
یاخود بره آو وار دیو دلالت ایتمکدن و بره و کهلر اولدرمکدن و قوقولو شیئی استعمال ایتمکدن و طرناق کسمکدن
و بیکلو قلیبن کیمکدن و صقالنی طراقلمقدن و باشنی تراش ایتمکدن و باشنی و صقالنی خطمی ایله یقامقدن و باشنی
اورتمکدن و دکلمش اوروبی کیمکدن اجتناب و حذر ایلیه غسل ایتملو و حمامه کیروب بدنینی دکولکلنملو و بلنه
کمربند و کر کیسه‌یی باغلمق و بلیك و سائر سلاح طاقنمق و افتضا ایدرایسه شمسیه ایله ایتملو جائزدر و تلبیه‌یی
نمازلردنصکره و سحرده قلقدنده و صباحده و اخشامده و جواره بنکده و بوکلره راست کلدکده و یوکسلو یره
چقدقده و دره‌یه اینکده جوق ایلیه و سائر وقتلرده دخی اوقسلو ایتمیه دکلمش اوروبرسلین عذرلو کیمه جك عذر
ظهور ایدرایسه دیوب مجرد دیکولش اوروبی کیمه عذر ظهور ایدر ایسه دون محاذه ظهور ایدر اولحینه کیه عذریه اولمیانلر ینه کیمه
مشغول باشنده ظهور ایدوب عذر بر زده ظهور ایتدو دیر انجق باشنی کیه سائر ینه کیمه ماعدا کلا احرام ایچنده ایکن
باشنی اورتملو و سائر بر ییز دکلمش اوروبی کیملو عذردن جائز دکلدر اکر عذرلر اوروبی کیرلر دم لازم کلور
و سوسیح طونمق و صحه ملو ایله فور نولماسه مفرد ایسه بر دم قارن ایسه ایکی دم لازم کلور بوده بیکو اکر او دیرانی
هپ بر کونده کیرلر اما آزینی بر کوده کیوب بر آزینی یارینکی کون کیرلر انجق بشقه دم لازم کلور مفرد ایسه بر دم
قارن ایسه ایکی دم لازم کلور منعو بوکوه باشنی کیسه انجق مفرده بر دم قارنه ایکی دم لازم کلور سائر بدننه یارین کیسه
بر مفرده بر دم قارنه ایکی دم لازم کلور او جوبجی کوه آیاغنه حرز کیسه بو مفرده بر دم قارنه ایکی دم لازم کلور
اکر عذر سببیله کیرلر عذره جمیع بونلره اولوب اوروبرسنی یاردن یا کونده کیرلر مفرد ایسه بر قربان یا اوچ کون اوروج
یا التی فقیره هر برینه نصف صاع بغدای یا قیمتینی ویرملو لازم کلور اکر اوروبرنی بر کونده کیوب بر آزینی
بو کونده بر آزینی اوبر کونده کیسه متعدد باشنه بر کوه کونده سنه بر کون آیا قلنیه بر کوه کیرلر هر بر کوه انجق ذکر اولنان
اوچ کفارتلو برینه لازم کلور مفردلو و قارنلو حالی بیان اولدیغی وجه اوزره در اکر بعضا برنده عذر
ظهور ایدوب بعضا برنده ایتمزلر عذرلیه برینی کیوب اوچ کفارتلو برینی ایده بعضی مفرد ایسه بر قربان یا اوچ کون
اوروج یا التی فقیره هر برینه نصف صاع بغدای یا قیمتینی ویره قارن ایسه بونلو ایکی قاتنی ویره نته کیم بیان
اولندی اکر عذریه اولمیان برینه کیسه بو اوچ کفارتلو بیننده مخیّر اولماز بلکه مفرده بر قربان قارنه ایکی قربان

لازم کلور بو قارده بیان اولنه‌جغی کبی بو ذکر اولنه کلرجه. اکر اوروج اوراده ملو اونزنده برکون تمام یا برکیجه تمام
طورورسه اکر برکیجه یا برکوندن تمام طورمزسه بر ایکی ساعتدن نصکره چیقارسه مقوده دام صاع بغدای یا قیمتین ویرملو
واجب اولور. غیری یارشئ لازم اولمان اوروجسن کبه که نصکره اوروجه اوزرینه اوروج کیمه یا خود اورا کینه‌کین چیقدوب
تبدل اوروج کیمسه کفارت لازم کلور. غفلت اولنمیه. محرم اولان کیمسه قیلدقو یارمق جائز دکلدر اکر باشنی تمام یا
ربعنی تراش اتسه و یا قولتغن و یا قصعتن تراش اتسه یا یولسه مقوده بر قربان قارنه ایکی قربان لازم کلور. آبدست الورکن
صقالندن بر یا ایکی یا اوچ قیل دوشسه اوزندن جوقدن صدقه ویره. اکر اوچ قیلدن زیاده دوشرسه مقوده نصف صاع
بغدای واجب اولور. کهله اولدرملو محرم جائز دکلدر. اکر بر یا ایکی یا اوچ کهله اولدرسه یا یره آتسه ازاجق شی
تصدق ایده. اکر اوچدن زیاده اولورسه مقوده نصف صاع قارنه بر صاع بغدای یا قیمتی واجب اولور. او
اوروجسن کهله قیرلسه و یا یورسه یا کونشه کهله دلور ذکر اولنه‌جغی وجه اوزره صدقه واجب اولور. وقدفی احرام
ایچنده الچین البسه‌سی جائز اولمیان شیلر جوقدر. جماع کبی وقوقولو شیلر سورنملو کبی وغیریلرینک تراش ایتملو کبی
بونلردن کیمی حجی افساد ایدر کیمی حرامدر انلر سببیله قربان یا صدقه لازم کلور. مناسکلرده تفصیل اولنمشدر. غفلت
اولنمیه. مکه مکرمه‌یه قریب اولدقده ممکن ایسه غسل ایله یا خود آبدست الوب ایکی تعظیم وخشوع ایله اول بلده شریفه‌لو
عظمتلو وهیبتلو تاملا ایدرك یوزیوب قادر ایسه یا یایاغ داخل اولر. مکه مکرمه‌یه کیررکن اللهم هذا البلد بلدك
والبیت بیتك جئت اطلب رحمتك وادوم طاعتك متبعا لامرك راضیا بقدرك مسلما لامرك اسئلك مسئلة المضطرین الیك
المشفقین من عذابك ان تستقبلنی بعفوك وان تجاوز عنی برحمتك وان تدخلنی جنتك دیه بونه نصکره تعجیل ایدرك بابه
سلام واروب قپودن صاغ آیاغن اول آتوب بسم الله والحمد لله والصلوة والسلام علی رسول الله اللهم افتح لی ابواب
رحمتك وادخلنی فیها واغلق عنی ابواب معاصیك وجنبنی العمل بها دیه بیت شریفی کوردکده اوچ کره الله اکبر اوچ
کره لا اله الا الله دیوب بو دعائی اوقویه اللهم انت السلام ومنك السلام والیك یرجع السلام فحینا ربنا بالسلام
وادخلنا بفضلك دار السلام تبارکت ربنا وتعالیت یا ذا الجلال والاکرام اللهم زد بیتك هذا تعظیما وتشریفا وتکریما و
مهابة وزد من عظمه وشرفه وکرمه ممن حجه او اعتمره تعظیما وتشریفا وتکریما وایمانا اللهم صل علی محمد وعلی آل
محمد عبدك ورسولك واسئلك ان ترحمنی وتقیل عثرتی وتغفر ذنوبی وتضع عنی وزری یا برحمتك یا ارحم
الراحمین ودخی زیاده اعلم اولان مقصده دنیا واخرته جنته حسابز دخول کبی تیقن علا دیه بورمشلرکه

کعبه‌نك

کعبه‌نك کورنجه مکروب نعالیدن خوفزدی لار قبول اولنسنی استیه بعضیلار بو قوتنی دعاسنی قبول دستجاب
قولندرز ایدر دیو دعا ایلیه. اندن نصکره طوغری حجر اسوده توجه ایدوب حجر اسودلو بابنه واردقده اکر نمازده
اقامت اولنمش ایسه جماعتله نمازی قیلوب صکره طواف شروع ایده یا خود نماز وقتی چیقلو قریب ~~المشیا~~
طواف ایده‌مزدلو ایچلو احتمالی وار ایسه انا نمازی قیلوب صکره طواف ایده بعضی کیمسه‌لر نمازلو وقتی چیقلو قریب
اولمش ایکن نمازی قیلمیوب طواف یا سعیه مشغول اولوب نمازی وقتندن تأخیر ایدرلر کناه کبیره قاحد
کلوم طواف یا سعی ایده‌مزدلو نمازلو وقتی فوت اولمق خوفی اولور ایسه نمازی قیلوب صکره طواف وسعیه شروع
ایده طواف وسعیلو وقتی یکجز. موزرمان اولور اولور لکن نمازلو وقتی کچلو اولور غفلت اولنمیه. حجر اسوده قریب
واردقده اضطباع ایده اضطباع دیه کلری او موزنده اولان احراملو ای اوجنی صاغ قولتغندن چیقاروب
صول اموزینك اوزرینه آتوب صاغ قوبی آچیق اولمقدر. حجر اسودی کندینك صاغ طرفنده تولو وکعبه‌یه
توجه ایدوب اکر عمره نیتنده احرام اتمش ایسه عمره طوافنه نیت ایده لسانیله شویله دیه اللهم انی ارید طواف العمرة
فیسره لی وتقبله منی دیه اکر قارن ایسه بعض عمره ایلر حجی برابر نیت ایتمش ایسه اول عمره طوافنه بو قارده ذکر اتدیکم
کبی نیت ایدوب عمره طوافن ایدوب وصفا ایله مروه آراسنده سعی ایدوب کلوب حجه احرام طواف قدوم نیت ایدوب
تکرار حجه احرام طواف وسعی ایده. حاصل کلام قارن اولان کمسنه ایکی طواف ایکی سعی ایتملیدر. بر طواف وسعی عمره ایچون ایکنجی
طواف ایله سعی حج ایچون طواف نیت ایتدکدن نصکره حجر اسوده استقبال ایدوب ایکی الرینی قولاقلرینه برابر قالدروب
الله اکبر دیوب الرینی صالیویروب لسانیله لا اله الا الله والحمد لله اللهم صل علی محمد وعلی آل محمد دیوب ایکی
الرینی حجر اسود اوزرینه قویوب ایکی الری اراسنه کمال ادب وتعظیم وخشوع وخضوع ایله شاید ممکن اولور
اکر ازدحام اولمیوب قادر اولورسه ورایر صوقولوب نار اذیت ایتمیه عکس صاغ الینی سجده سورمکه قادر ایسه
صاغ الین دکیروب اوپوب یوزینی سوره بوکاده قادر اولمازسه ارادقدن الرینی اوموزی برابر
قالدروب حجر اسوده الری ایچنی مقابل طوتوب الله اکبر لا اله الا الله والحمد لله اللهم صل علی محمد
وعلی آل محمد دیوب ایکی الری ایچنی اوپوب یوزینه سوره اللهم ایمانا بك وتصدیقا بکتابك
ووفاء بعهدك واتباعا لسنة نبیك محمد صلی الله علیه وسلم دیوب کعبهٔ معظمه‌نك کندینك صول جا
نبنده قیلوب کعبه قپوسنه طوغری یورویه ملتزم برابر وارنجه اللهم ان لك علی حقوقا فتصدق

(Margin:) اللهم انی ارید طواف [illegible] فیسره لی وتقبله منی [illegible]

بها علی دیر ملتزم دیو کعبه‌نك قپوسیله حجر اسودك آراسنده اولان کعبه‌نك دیوارینه دیرلر کعبهٔ معظمه‌نك
قپوسنه برابر اولنجه اللهم ان هذا البیت بیتك والحرم حرمك والامن امنك والعبد عبدك وهذا مقام العائذ بك
من النار حرم لحومنا وبشرتنا علی النار دیر و رکن عراقیه بونی اوقور اللهم انی اعوذ بك من الشك والشرك
والشقاق والنفاق وسوء الاخلاق وسوء المنقلب والمنظر فی الاهل والمال والولد اندن اولوق برابرنده
بونی اوقور اللهم انی اسئلك ایمانا لا یزول ویقینا لا ینفد ومرافقة نبیك محمد صلی الله علیه وسلم اللهم
اظلنی تحت ظل عرشك یوم لا ظل الا ظلك واسقنی بكأس نبیك محمد صلی الله تعالی علیه وسلم شربة لا نظمأ بعده
ابدا رکن شامی برابرنده بونی اوقور اللهم اجعله حجا مبرورا وسعیا مشکورا وذنبا مغفورا وتجارة
لن تبور یا عزیز یا غفور بو دعا اوزره اوقومق اگر عمره طوافی ایدرلر ده حج طوافی ایسه اللهم اجعله
حجا مبرورا وسعیا مشکورا وذنبا مغفورا وتجارة لن تبور یا عزیز یا غفور دیر رکن یمانی برابرینه
کلدکده ایکی الینی یا صاغ الینی رکن یمانی‌یه سوروب بونی اوقور اللهم انی اعوذ بك من الکفر واعوذ
بك من الفقر ومن عذاب النار ومن فتنة المحیا والممات واعوذ بك من الخزی فی الدنیا والآخرة
واسئلك العفو والعافیة فی الدین والدنیا والآخرة رکن یمانی ایله حجر اسود آراسنده بونی اوقور ربنا آتنا
فی الدنیا حسنة وفی الآخرة حسنة وقنا عذاب النار رب قنعنی بما رزقتنی وبارك لی فیه واخلف
علی کل غائبة لی بخیر حجر اسوده کلدکده بوده فاروقه ذکر ایتدیکمز اوچ طریقك بری ایله استلام ایدوب ذکر
اولنان دعالری ذکر اولنان محلده اوقور کعبهٔ معظمه‌نك یدی کره دوری ایله هر دوره بر شوط دیرلر یدی
شوطه بر طواف دیرلر اگر بو ذکر اولنان دعالری حفظ ایده‌مزسه ربنا آتنا فی الدنیا حسنة وفی الآخرة
حسنة وقنا عذاب النار دیرك طواف ایده یاخود سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اکبر و
لا حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم دیرك طواف ایده اگر ایتدیکی طواف عمره ایچون ایسه یاخود یالکز حج
ایچون اولوب سعی تقدیم ایدرلر یاخود قارن ایسه بو صورتلرده اوچ شوطده رمل ایدوب هر دورده تا بند
یورور رمل دیو ایکی عضد آراسنده [illegible] سکردلو یوروب دکلری کبی یوریمکه دیرلر قاعده
کلام هر طواف که آنلرك عقبنده صفا ایله مروه آراسنده سعی اوله اول طوافلرك اوچ شوطنده رمل سنتدر
لکن مفرد اولان کیمسه یعنی یالکز حج نیت ایدن کیمسه طواف قدوم عقبنده سعی ایتملو جائز ایسه لکن طواف
زیارتك عقبنده سعی ایتمك جائزدر لکن طواف زیارتك عقبنده ایتملو طواف قدومك عقبنده ایتمدن
انقضا
یاخود ایکنجی کونی یاخود اوچنجی کونی

انقضا قارن اولان کیمسه یعنی حج ایله عمره‌یی برابر نیت ایدن کیمسه طواف قدوم عقبنده سعی ایتملو انقضا
غفلت اولنمیه معلوم اولسون که کعبه‌نك درت کوشه‌سی واردر اول کی کوشه‌سنه رکن حجر اسود و رکن
شرقی دخی دیرلر که حجر اسود بو کوشه‌ده‌در اندن کعبه‌نك قپوسنه طوغری یوریوب قپویی حاوی اولدقده
کلدن کوشه‌یه رکن عراقی دیرلر اندن صکره کلدن کوشه‌یه رکن شامی دیرلر رکن عراقیله رکن شامی آراسنده دیوار
ایله چوریلمش یره حطیم و حجر اسماعیل دیرلر اندن اولدیکه آنلرك ایچنده نماز اولور زیرا بیتك نصفی ذراع مقداری
کعبه‌دندر آنلرك ایچنده نماز قیلمق کعبه ایچنده نماز قیلمق کبیدر لکن کعبه‌یی استقبال ایتمیوب اوراده استقبال ایتسه
نمازی جائز اولماز حضرت ابراهیم علیه السلام کعبهٔ معظمه‌یی اول بار بنا ایتدیکی وقتده بو ذکر اولنان یری
کعبه‌نك ایچنه الشا ایدی صکره قریش قبیله‌سی کعبه‌یی ییقوب تکرار بنا ایتدکلرنده اول محلی طشره‌یه قویدیلر
کوسترمه‌دیلر و باره دیرلر اوندنیز وکعبه‌نك طوافی ایدن کیمسه اول محلك طشره‌سندن طواف ایتملو واجبدر کعبه ایله
اول محلك آراسندن کچمه واجبدر اولور غفلت اولنمیه رکن شامیدن صکره اولدن رکنه رکن یمانی
دیرلر طواف ایدرکن اول رکنه اوغرادقده ایکی الینی یا صاغ الینی آنلره سوره لکن اوپمیه یاخود
الینی یوزینه سورمیه یاخود بیانشمه یعنی صورتنده اقرارا اشارت ایتملو مختار دکلدر طوافی تمام ایتدکدن صکره
اگر وقت کراهت دکل ایسه مقام ابراهیمده اگر ممکن دکل ایسه مسجدك هانکی یرنده اولور ایسه ایکی رکعت طواف
نمازی قیله بو ایکی رکعت نماز هر طوافك عقبنده بزم مذهبمزده واجبدر اگر وقت کراهت ایچنده
طواف ایدرسه نمازی وقت کراهتك غیرینه قیله وقت کراهت دیدیکم فجر صادق طلوعندن شمسك
مزراق قدری ارتفاعنه دك و بر دخی زوال وقتنده برده دخی ایکندی نمازندن صکره اخشام نما
زینه دك بو اوچ وقت ایچنده طواف ایدن کیمسه طواف نمازینی بو وقتلرك غیرنده قیلمیه تاج طواف
ایدرلر هر طواف ایچون ایکیشر رکعت نماز قیلر عقبنده بو دعایی اوقور اللهم انا عبدك وابن عبدك اتیتك
بذنوب کثیرة واعمال سیئة وهذا مقام العائذ بك من النار فاغفر لی ذنوبی ومتعنی بما رزقتنی وبارك لی
فیما اعطیتنی واخلف علی کل غائبة لی بخیر آدم علیه السلام نه اوقودیغی دعایی اوقور آنلرك فضیلتی

شان اولنان مناسکده مذکوردر اول دعا بودر اللهم انك تعلم سرّی وعلانیتی فاقبل معذرتی وتعلم حاجتی فا
عطنی سؤلی وتعلم ما فی نفسی فاغفرلی ذنوبی اللهم انی اسئلك ایمانا یباشر قلبی ویقینا صادقا حتی اعلم انه لن
یصیبنی الا ما کتبته علیّ ورضنی بما قسمت لی اندن صکره ملتزمه واروب بو حضرت آدم علیه السلامدن منقول اولان
دعایی اوقور و سائر ادعیهٔ مأثوره قرائتنه اولدیغی اوقیه اگر ملتزمده ازدحام یوغیسه الینی کعبه‌یه قویسون
طوغری و الینی حجر اسوده اوزاتوب ملتزمی قوجاقلیوب بکا و دعا و تضرع و تذلل ایلیه یا خود کعبهٔ معظمه‌نك اور
توسنه یاپشوب دعا و تضرع ایلیه اندن زمزمه کلیوب واروب قبله‌یه توجه ایدوب بعد البسمله اللهم انی اسئلك
علما نافعا ورزقا واسعا وشفاء من کل داء دیوب اوچ نفسده قانجه‌یه قدر ایچه هر نفسی بسمله ایله بدء ایدوب حمد ایله ختم
ایلیه بوندن صکره اگر عمره ایله یا خود قران ایله احرام ایتدیسه یا خود متمتع اولوب سعی طواف زیارتدن صکره‌یه تأخیر ایتمیوب
طواف قدوم عقبنده مراد ایدرسه واروب حجر اسودی استلام ایدوب اندن باب صفادن واروب طشره‌یه چیقوب صفا
طرفنه توجه ایده صفاده اولان درجه‌لره بعضا صعود ایده اوزرینه چیقوب تسمیه‌دن صکره ان الصفا والمروة من شعائر الله
فمن حج البیت او اعتمر فلا جناح علیه ان یطوف بهما ومن تطوع خیرا فان الله شاکر علیم آیتنی اوقیوب اللهم قا
دیوب الله اکبر الله اکبر الله اکبر ولله الحمد الله اکبر علی ما هدانا والحمد لله علی ما اولانا لا اله الا الله وحده لا شریك له له الملك وله
الحمد یحیی ویمیت بیده الخیر وهو علی کل شیء قدیر لا اله الا الله ولا نعبد الا ایاه مخلصین له الدین ولو کره الکافرون لا اله الا
الله وحده صدق وعده ونصر عبده وهزم الاحزاب وحده اللهم انك قلت وقولك الحق ادعونی استجب لکم وانك لا تخلف
المیعاد وانی اسئلك کما هدیتنی الی الاسلام ان لا تنزعه منی حتی تتوفانی وانا مسلم دیوب رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلرینه صلاة وسلام ایدوب کندیسی و سائر احبابنه واقرباسنه و جمیع مؤمنینه دعا ایلیه بایجه بایجه
مروه‌یه طوغری یوریوب میلین اخضرین اراسنده قوشارق یوریوب رب اغفر وارحم وتجاوز عما تعلم انك انت
~~الاعز الاکرم~~ تعلم ما لا نعلم انك انت الاعز الاکرم ونجنا من النار سالمین وادخلنا الجنة آمنین یا ارحم
الراحمین ربنا آتنا فی الدنیا حسنة وفی الآخرة حسنة وقنا عذاب النار دیوب میلینی تجاوز ایتدکدن صکره وقار
ایله یوریوب مروه‌یه واردقده صفاده ذکر اولندیغی کبی ایدوب بو وجه اوزره صفا ایله مروه اراسنده یدی کره سعی ایده که
ابتداسی صفادن اولوب انتهاسی مروه‌ده اولور سعیی یایان ایتمکه قادر ایکن حیوان ایله ایتمیه یورومکه قادر ایکن
حیوانه بینرسه مکروهدر اولدیغی یوروبرکن اعاده ایتمك واجبدر اگر اعاده ایتمکسزین کیدرسه بر قربان ایلتمسی کرکمیه جر

واردر

واردر و کیدرایدوب مکه‌یه کونده‌روب انده بر قربان ذبح ایتدرملو واجبدر کندی مکه‌ده ایکن
قربانی ذبح ایتسه واجب ساقط اولماز سعی ایتدکدن صکره اگر احرامی یالکز عمره ایچون ایسه باشلو
عقبنده تراش اولور یا تقصیر ایدر یعنی تراش ایتسه واجب ساقط اولور لکن افضل اولان تراش ایتمکدر
بو قدر ایله عمره تمام اولور زیرا یوقاروده ذکر اولندیغی عمره دیدیکمز احرام و طواف و سعی و تراشدن
عبارتدر بونلری ایدنجه عمره‌یی تمام ایتمش اولور احرام عمره‌نك شرطی و طواف و سعی رکنی
و تراشی واجبیدر بوقاروده ذکر اولندیغی غفلت اولنمیه اگر متمتع یا حاجی ایسه یعنی یالکز حجه نیت
ایله احرام ایتمش ایسه عقبنده تراش اولماز بلکه قربان بایرامی کونی جمرهٔ عقبه‌ده بدی طاش آتوب
اگر قطعا قربان بوغیرایسه قربانی ذبح ایتدکدن صکره تراش اولور لکن یوقاروده معلوم اولدیغی متمتع
حاجی اولان کیمسه سعیی طواف زیارتدن صکره‌یه تأخیر ایتمز اگر قارن ایسه یعنی عمره ایله حجی برابر نیت ایدرسه اول
ابتدا طواف ایله سعیی عمره ایچون ایدوب بعده حج ایچون دخی بر طواف و بر سعی ایتملو لازمدر تفصیلی یوقاروده ذکر اولندی
بوندن صکره معلوم اولسونکه متمتع و یا قارن ایسه طواف و سعی ایتدکده احرامدن چیقمز بلکه قربان بایرامی کونی جمرهٔ
عقبه‌ده یدی طاش اتدقدن صکره چیقار قارن ایسه بر قربان کسملو واجبدر عمره ایله حجی برابر ایتمکه موفق او
لدیغی شکر ایچون قربان کسر که ندن صکره تراش اولور اگر متمتع ایسه قربان واجب اولماز لکن تطوعا
کسر ایسه کسر که ندن صکره تراش اولوب احرامدن چیقار تفصیلی یوقاروده ذکر اولندیغی و اشاغیده دخی
بر مقدار ذکر اولنور معلوم اولا که متمتع یا قارن اولان کیمسه طواف و سعی ایتدکدن صکره چوق نافله طواف ایتمون
تا عرفاته کیدنجه دك اما متمتع ایسه اگر یا خود قارن احرامنده اولمایوب یالکز عمره ایله اوا
ملنکی ایله اگر حج ایلرسه دخی اول مکه‌ده داخل اولوب عمره‌سنی اتمام ایدرسه حج ایلمك کیده جکلو مکه‌ده
عمره قیلوب نافله طواف ایدر اگر عمره‌سی حج ایلرسه اولور ایسه اگر هدی سوق ایتمدیسه سعی ایتدکده تراش
اولوب نافله طواف ایدر یوم ترویه‌ده یا خود بر قاچ کون اول حج نیتیله احرام ایدر اگر هدی سوق
ایدرسه احرامدن چیقماز تا قربان بایرامی کونی جمرهٔ عقبه‌ده یدی طاش آتوب هدیینی ذبح ایتدکدن
صکره تراش اولور هدی دیدیکمز حرم مکه‌یه ایلدیلان دوه یا صغر یا قیون دیرلر کو نوع دیه

قربان بیرامی كونی منا ده ذبح ایدرلر معلوم اوله كه حج ایلرده عمره ایدوب اهلنه رجوع ایتمكسزین اول سنه ده حج
دخی ایدرسه اول كیمسه یه متمتع دیرلر متمتع اولمغله تمتع دیرلر متمتع اولان كیمسه در قربان بیرامی كونی جمرهٔ عقبه ده یدی طاشی
آتدقدنصكره بر قربان ذبح ایتملو واجبدر غفلت اولنمیه ذی الحجه نك یدنجی كونی صلوة ظهری ادادنصكره اوقونان خطبه یی
دكلیه اندنصكره اگر مكه ده مفرد یا قارن اولورسه وارورلر نكرار احرام ایتمكه حاجت یوقدر اگر عمره ایله واردیلر ذی
الحجه نك سكزنجی كونی حج ایچون احرام ایدر بر قاچ كون اول ایتسه دخی افضلدر مكه ده احرام ایتملو كیفیتی بودر كه احرام
ایله جلوه قنده مسجد حرام واروب تحیهٔ مسجد اوله رق بر طواف ایدوب طواف نمازن قلدقدنصكره آنون اولدوقی
الننده یا خود مسجد حرامك غیری بر یرده ایكی ركعت سنت احرام قیلوب بعده دكلمشی اوروب درین چقاروب
یا ضاد الوبینی اوموزندن بیلنه دلوب بینی دخی طلنز دیزاوب النده دلو طوتوب فرض حج قلیبلر نیت ولسانیله اللهم
انی ارید الحج فیسره لی وتقبله منی نویت الحج واحرمت به لله تعالی دیوب صكره رفع صوتیله بوقاروده ذكر اولنان
تلبیه یی ایدوب صكره اللهم انی اسئلك رضاك والجنة واعوذ بك من غضبك والنار اللهم احرم لك شعری وبشری
ودمی من النساء والطیب وكل شیء حرمته على المحرم ابتغی بذلك وجهك الكریم دیوب اندنصكره حجر اسوده
یاننده نیت ملاحظه اضطباع ایدوب اگر سعی طواف زیارتدن صكره یه تأخیر ایتمیوب تقدیم مراد ایدرسه نافله
طواف دخی نیت ایدوب اوچ اولكی شوطنده رمل ایده رك طوافدنصكره ملتزمده دعا و مقام ابراهیم ده طواف
نمازین قیلوب ما زمزمدن شرب ایدوب واروب استلام ایدوب اندنصكره باب صفادن چقوب مروه الننده
یوقاروده ذكر اولنان نیتله صفا مروه بینده سعی ایدرلر یالكز حج احرام ایدنلر دخی تأخیر افضلدر سعیی تأخیر ایدرسه ذكر
اولنان ایكنجی طوافه حاجت یوقدر همان طواف تحیه سی ایدوب احرام نمازینی قیلوب برابر یوریوب نیت و تلبیه
كفایت ایدر وذكر اولنان دعالری دخی اوقورسه اگر اوقومز ضرر یوقدر ذی الحجه نك سكزنجی كونی مكه ده
صباح نمازینی قیلوب طلوع شمسدنصكره منایه توجه ایدوب مكه دن چقدقده بو دعایی اوقویه اللهم ان هذا ~~منا~~
ایاك ارجوا وایاك ادعوا والیك ارغب اللهم بلغنی صالح عملی واصلح لی فی ذریتی منایه واردقده بونی اوقویه اللهم
هذا منی وهذا ما دللتنا علیه من المناسك اسئلك ان تمن علینا بجوامع الخیرات وبما مننت به علی ابراهیم خلیلك ومحمد
نبیك علیهما الصلوة والسلام وبما مننت به علی اولیائك واهل طاعتك فانی عبدك وفی قبضتك ناصیتی
بیدك تفعل بی ما اردت جئت طالبا مرضاتك بوندنصكره صلوة وسلام ایدوب او كون منا ده قالمق

سنت

لكن انزعاجه فرزده منا ده قالوب عرفه نك عرفاته كیدوب عرفاته كیجه لری بوداغك اوتنمز یوقاروده بنسه ن بونی
ایدوب عرفاته جبل رحمت كورندكده بونی اوقویه اللهم الیك توجهت وعلیك اعتمدت ووجهك اردت
اللهم اغفر لی وتب علی واعطنی سؤالی ووجه لی الخیر اینما توجهت سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اكبر
ولا حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم عرفه كونی زوال وقتنه دك تسبیح وتهلیل وسائر اذكار ایله مشغول اولوب زوال
وقتی قریب اولدقده عرفاتده غسل ایدوب مسجد ابراهیم علیه السلام واروب وقت مكروه دكل ایسه ایكی ركعت
تحیهٔ مسجد قیلوب اذان اوقوندقده سنت ظهری قیلوب اوقونان خطبه یی دكلیه بعد الخطبه اقامت او
قوندقده فرض صلوة ظهره نیت ایلیوب امامه اقتدا ایدوب فرض قلدقدنصكره اوبرنلو حول سنتی قیلمیوب
بر اقامت دخی اوقونوب ایكندینك فرضنه نیت ایدوب ینه امامه اقتدا ایدوب ایكندینك فرضنی دخی قیله بو ایكی
نمازی بو بیله جمع ایتملو شرطی امام اعظم عندنده امام ایله برابر اولمقدر یالكز اولنلره جمع جائز دكلدر امامدن
مراد خلیفه یا خود آنك نائبیدر امامسز جمع جائز دكلدر واما امامین عندنده یالكز قلنلره جمع جائزدر بو
محله زیاده تفصیل واردر سنان افندینك مناسكنه مراجعت اولنوب غفلت اولنمیه زیرا بعض جاهللر بو
كوزه مسجدینه كلنلرك نمازلرین افساد ایدرلر بوندنصكره عرفاته واروب جبل رحمت قربنده پیغمبر
علیه الصلوة والسلام ملك وقوف ایتدیكی یرده یا ایكا قیبله یه متوجه طوروب بكا وتضرع وخشوع وخضوع ایله
ایدوب بونی اوقویه لا اله الا الله وحده لا شریك له له الملك وله الحمد وهو على كل شیء قدیر اللهم اجعل
فی سمعی نورا وفی بصری نورا وفی قلبی نورا اللهم اشرح لی صدری ویسر لی امری اللهم انی اعوذ
بك من وساوس الصدر وشتات الامر ومن فتنة القبر ومن شر ما یلج فی اللیل ومن شر ما یلج فی النهار ومن شر ما تهب
به الریاح ومن بوائق الدهور ودخی بونكره قیبله یه قارشو لا اله الا الله وحده لا شریك له له الملك
وله الحمد وهو على كل شیء قدیر دیوبنكره سورهٔ اخلاص اوقویه دیونكره اللهم صل على محمد وعلى آل محمد
كما صلیت على ابراهیم وعلى آل ابراهیم انك حمید مجید وعلینا معهم دیه فضلنا جوق در سنان افندینك مناسكنه
نظر اولنه وبو دعایی جوق اوقویه اللهم اعتق رقبتی من النار واوسع لی من الرزق الحلال واصرف عنی
فسقة الجن والانس اللهم اصلح لی دینی الذی هو عصمة امری واصلح لی دنیای التی فیها معاشی واجعل

آخرتي التي فيها معادي واجعل الحيوة زيادة لي في كل خير واجعل الموت راحة لي من كل شر ربنا آتنا في
الدنيا حسنة وفي الآخرة حسنة وقنا عذاب النار اللهم انك تسمع كلامي وترى مكاني وتعلم سري وعلانيتي ولا يخفى
عليك شيء من امري انا البائس الفقير المستغيث المستجير الوجل المشفق المقر المعترف بذنبه اسئلك مسئلة المسكين
وابتهل اليك ابتهال المذنب الذليل وادعوك دعاء الخائف الضرير ودعاء من خضعت لك رقبته وفاضت
لك عبرته وذل لك جسده ورغم انفه اللهم لا تجعلني بدعائك رب شقيا وكن بي رؤفا رحيما يا خير المسؤلين
ويا خير المعطين گونش باتركن بونى اوقويه اللهم لا تخيبني من رحمتك فاسئلك حالي انا رجيت بلوغا
ثم اعوذ بك يا سيدي من ذل السؤال عيون امالي اليك ناظرة وايدي مطامعي اليك ممدودة فاره معلوم اوله كه
حجك فرضى اوچدر برنجيسى احرام ويكنجيسى عرفه كونى عرفاتده وقوف واوچنجيسى طواف زيارت احرام شرط احرام ديدكم
نيت ايله تلبيه ايلمكدر شرطى بو فاروده ذكر اولندى وقوف ايله طواف زيارت ركندر بو اوچدن برى بو
تمسه حج صحيح اولماز وقفه نك وقتى عرفه كونى زوالدن صكره قربان بيرامى كونى فجر صادق طلوعنه دكين
بو ذكر اولنان وقتك ايچنده بر ساعت مقدارى عرفاتده بولنان كيمسه وقوف فرضنى ادا ايتمش اولور گرك حيوان او
گرك اياق اوستى گرك يان اوستى اوزانمش اولدوقده اولسون فرض ادا اولنور لكن زوالدن صكره اخشامه دكين
انده اكلنمك واجبدر اوكيجه لكلرى بر جزء قيلمق دخي انده بكلمك واجبدر بونده صكره كيمسه يه اذيت ايتمكسزين
وقار وسكونت ايله مزدلفه يه توجه ايده جك وقت بونى اوقويه اللهم لا تجعله آخر العهد من هذا الموقف وارزقنيه
ابدا ما ابقيتني واجعلني اليوم مفلحا منجحا مستجابا دعائي مغفورا ذنوبي واجعلني اليوم من اكرم وفدك
اعطني افضل ما اعطيت احدا منهم من الرحمة والرضوان والتجاوز والغفران وارزقني الواسع الحلال الطيب
وبارك لي في جميع اموري وما ارجع اليه من اهل او مال وولد قليل او كثير بارك لي وعليهم مزدلفه يه
طوغرو تأنيله كيده مشعر الحرام قربنده نزول ايده بو دعايى اوقويه اللهم ان هذه مزدلفة جمعت فيها
لغات مؤتلفة وغير مؤتلفة فالف بيننا وبين جميع المسلمين والمسلمات واجعلني ممن دعاك فاستجبت
له وتوكل عليك فكفيته وآمن بك فهديته مشعر الحرام ديه كلك مزدلفه ده اولدوغى قبه لر اطرافنده نزول
ايده يكى كبى اذان اوقويه اندن صكره اقامت ايده جماعتله ياخود يالكز اخشام نمازينى سنتنى قلمقسزين

باتسونلو

باتسونلو فرضنى قيله وباتسونلو سنتنى قيله مكروه وترى قيله على القارى شرحنده بو بلجى ترجيح ايتمشدر غفلت
اولنميه بو كيجه مزدلفه ده بكلمك سنتدر بو كيجه چوق عبادت ايدوب بارى تعاليدن كچنه واجتها واورزنده
حتى اولدون كيمسه ده ايحوار مغفرت طلب ايده چوق تضرع ونيازه ايليه فجر صادق طلوعنه اينجكى كبى اكر مباح
نمازين قيلوب مزدلفه ده بر ساعت مقدارى وقف ايدوب عرفاتده اوقوديغى دعالرى اوقويوب
استغفار وتكبير وتهليل ايدوب ربنا آتنا في الدنيا حسنة وفي الآخرة حسنة وقنا عذاب النار دعاسنى چوق
اوقويه وتلبيه يى اكسلتميه مزدلفه ده وقوف سنتده طوررلر واجب ادا اولور لكن مشعر الحرام قربنده اولمق مستحبدر مزدلفه ده
وقوفلو ده بر ساعت مقدارى وقفه طورمق واجبدر شرطى كيم ذكر اولندى لكن طلوع شمسه ايكى ركعت نماز قيله جق
قدر زمان قالنجه دكين اكلنمك سنتدر مزدلفه ده قبول دعا محققدر انده بارى تعاليدن حقوق الله وحقوق
عباد عفونى استيوب گذشته ويكه كلانه وجميع مؤمنين چوق دعا ايليه مزدلفه دن منايه توجه ايده كه وادى
محسردن سكردوب كچه وبونى اوقويه اللهم اليك افضت ومن عذابك اشفقت واليك توجهت ومنك
رهبت اللهم تقبل مني نسكي واعظم اجري وارحم تضرعي واستجب دعوتي واعطني سؤلي منكه صلوة
وسعى چوق ايدوب تلبيه دن خالى اولميه نامناده جمرهٔ عقبه يه وارووب طاشى آتمجق وقتده تلبيه نى
قطع ايليه مناده آتمجق طاشى نره دن الرسه جائزدر لكن بر يرينى مزدلفه دن آلوب ياقيشنى بولر كنارنده
مساجد كيره ركن ديوره ره ومناده دخى ديوارلر جائزدر لكن جمره ده بيغيلان طاشلردن آلوب آتمق ابو داكار
زيرا جمى قبول اولنميان كيمسه لرك طاشلريدر نعوذ بالله من الحرمان والخسران واتاجق طاشلرى بيتوب
يالو ايدوب او بر آتمجق مناده وارد قده بو دعايى اوقويه اللهم ان هذا منى فامنن بها وانا عبدك وابن
عبدك اسئلك ان تمن علي بما مننت على اوليائك اللهم اني اعوذ بك من الحرمان والمصيبة في ديني يا
ارحم الراحمين الحمد لله الذي بلغنا منى سالما معافا اندن صكره اينه وارووب جمرهٔ عقبه ده حاضر مناجر
طوغرى صولدن مكررا طوغرى ايدوب تلبيه نى قطع ايدوب بنا اولنان علامتدن بشر ذراع بادون زياده

اوزاق طوروب عددینی دیه‌رك طاش آتوب هر طاش آتدقده بسم الله والله اکبر رغماً للشیطان ورضاً
للرحمن اللهم اجعله حجاً مبروراً وسعیاً مشکوراً وذنباً مغفوراً دیه انه بو طاشلری عددینی دیه وشمدیب اوچ
ذراع اوزاق دوشرسه جائزدر ~~ودیه دوشمیب~~ دکلر نقض طاش اتملیدر بنالوکه بینه زینت کلوب بینه دیه دو
شرسه جائزدر ودیه دوشمیوب اوچ ذراع اوزاق دوشرسه جائز دکلدر طاشلری جمله‌سنی بردن اتمیوب بر بر
آت جمله‌سنی بردن آترسه بر طاش یرینه طورر الی طاش دخی اتملیدر غفلت اولنمیه بیرام کونی جمرۀ عقبه‌ده طاش
اتمکلو وقت افضلی طلوع شمسدن زواله دکدر زوالدن‌که ارتسی کوننک فجر صادق طلوعنه دکلو مباحدر
بعضیلر مکروهدر دیمشلر انه بو طاشلری جوجی خرما جکردکی قدر اولور باشی بر بقیه مسجدلو آراسنده طوتوب
اوجر آت غیریدن دوزلو دخی جائز مثل لکن او صورتده صعوبتلیدر بونه نه‌که اگر قارن یا متمتع ایسه قربان ذبح
ایتمك واجبدر ذبح ایدوب باشنی تراش ایلیه اگر مفرد ایسه قربان کسمه لازم دکلدر کرک نافع اولور ایدوب
جمره‌ده کیبی تراش اولورکن الله اکبر دیدیکه خالی اولمیه دیوب دخی اوقویه اللهم هذه ناصیتی بیدك
فاجعل لی بکل شعرة نوراً یوم القیامة اللهم بارك لی فی نفسی واغفر لی ذنوبی وتقبل منی عملی برحمتك یا
ارحم الراحمین تراشدن فارغ اولدقده‌که بونی اوقویه الله اکبر الحمد لله الذی اعاننا علی قضاء نسکنا
اللهم زدنا ایماناً ویقیناً وتوفیقاً وعوناً واغفر لنا ولآبائنا ولأمهاتنا وللمسلمین والمسلمات حا
جیلر بره کومه تراش اولدیغی کبی احرامده ایتدکلری جائز اولمیان شیلر کندیه حلال اولور زوجه‌سنه جماعلو
غیری طواف زیارت ایتدکده جماع دخی جائز اولور تراش اولدقده مکه مکرمه‌یه کیدوب حجر اسوده
واروب طواف زیارت نیت ایلیه سانیه اللهم انی ارید طواف بیتك الحرام طواف الزیارة فیسره لی
وتقبله منی دیوب بو خارده ذکر اولندیغی کبی طواف ایده اگر سعی مقدم ایتمیوب شمدیه ایدرسه اوچ اولکی
شوطنده رمل ایده طواف ونمازنی تمام ایتدکده واروب سعی ایده اگر سعی مقدم ایتدیلرسه رملسز طواف ایده
بعده سعی واجب اولماز طواف ایتدکده‌که طوروب ینه منایه کیده بیراملو ایکنجی کون واوچنجی کون زو
والدن صکره جمرۀ اولیده وجمرۀ وسطاده وجمرۀ عقبه‌ده یدیشر طاش آت ابتدا جمرۀ اولیدن باشلیوب
جمرۀ عقبه‌ده ختم ایلیه جمرۀ اولی مناده مسجد خیفه واردر آنلو سمتنه دوشر کمشدیب حاجلو جادر قو
دقلری سمتنه زیاده قریبدر انده‌که جمرۀ وسطاده کر مکه‌یه طوغری بر مقدار کتدکده اولان جمره در
انده‌که جمرۀ عقبه دیدکمز منانك نهایتنده در بو زینب اوزره هر برنه یدیشر طاش آت جمرۀ اولی ایله
جمرۀ

جمرۀ وسطاده اولی اولدرز قبله طوغری ایده‌دوب بیش ذراع یا دخی زیاده کیرو طوروب طاشلری بر بر عدد منلو
دیه آت عدد منلو کیبی آتمیه زیرا محلده عدد منلو دیه کندیلری دکلر غفلت اولنمیه جمرۀ عقبه‌ده
اولی اولدن بو خارده بیان ایتدیکمز کبی صولندن مکه طوغری طوغری ودعا قلبنا طوغری ایدوب ذکر اولندیغی درجه
اوزره عدد منلو دیه آت جمرۀ اولی ایله جمرۀ وسطاده طاش آتدقده بر مقدار قبله طوغری طوروب
جوق دعا ایده مستجاب اولدیغی برادندر اما جمرۀ عقبه‌ده طاش آتدقده طوروب دعا ایتملو بو قدر حیان
ایشنه کیده غفلت ایدوب ایکنجی کون ایله اوچنجی کون بو اوچ یرده طاشلری زوالدن اول اتمیه اولکی کونده جمرۀ
عقبه‌ده زوالدن اول آتدیغنه قیاس ایتمیه اگر ایکنجی ایله اوچنجی کونلو طاشلرینی غلطا ایدوب زوالدن اول اتارسه زوالدن
صکره اعاده ایده ایمزسه جنایت قربان واجب اولور غفلت اولنمیه شمدی زمانمزده اوچنجی کون
طاش آتدقده‌که مکه مکرمه‌یه کیدرلر دردنجی کون عجله‌لو غیری کیم اکلنمز اگر اکلنمزسه دردنجی کون زوالدن
صکره بو اوچ یرده یدیشر طاش آتمق واجب اولور اکلنمیوب کتمکلو جائزدر اوجرا ونیج ایکیرمی طاش که دردنجی
کون آتیلمجق ایدی اولاری بریره دفن ایدر اوچنجی کون طاشلری آتوب مکه مکرمه‌یه کیدرکن جمرۀ عقبه‌دن
کنجیم بابنه تعالی حضرتنه حجه موافق اولدیغی ایچون حمد وشکر وثنا ایلیه وادی محصبه واردقده انلر ساعت مقداری
انده اکلنوب حمد وثنا وصلوة وسلام وذکر وفکر ایلیه سنن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمدندر محصب دیه کلدکلری
محلو اوچی معلی دیه کلدکلری مقبره ایله اوچی دخی بوستانلردر بوخارده ایکی طاغ اراسنده بر طاغ یره ایدر بوارالقده
بر مقدار اکلنملو ایدی سنت ادا اولنور مکه مکرمه‌یه وارد قده بیراملو دردنجی کونی تمام اولدقده عمره ایتمده فضیلت
کثیره واردر تفصیلنی اسنین شان افندی مناسکنه مراجعت ایلیه مکه مکرمه‌ده بر کره دخی عمره وطواف ایتمکدن
خالی اولمیه مکه‌دن کیده جلو وقت طواف وداع ایدوب اوبلجه کیده معلوم اولسونکه مکه مکرمه طشره‌دن
حجه احرام ایله کلوب بیت الله کعبه مکرمه‌یه واردقلرینه اوچ طواف واردر بری طواف قدوم دیرلر وطواف تحیه وطواف اللقاء
وطواف اول عهد بالبیت دخی دیرلر بو طواف سنتدر بو طوافلو وجوبنه ذاهب اولمشلردر انده‌که

مكه مكرمه یه واراینجه كلكره اینه یدی طواف ایكنجی بر طواف زیارت وطواف افاضه دیرلر بو طوافك فرض جلوه ركندر

بو ننلو اولر وقتی قربان بیرامنك فجر صادق طلوع ایتدكده در آخر وقتی یوخ ایه ننلو عمرلو آخرنه دكر عمرنلو آخرنه دكلو

هر زمانده ادا ایلسه جائزدر فرض ادا ایتمش اولور لكن بیرامك اوچ كوننده ن تأخیر كراهت تحریمیه ایله امام اعظم

رحمه الله عنه نزده مكروهدر تأخیر ایدرسه قربان كسمك لازم اولور امامین رحمهما الله عنده بر شی لازم كلمز یكو سنتی ترك

ایتمش اولور افضل اولان بیرام كوننده تراش اولدقدنكره مكه یه واروب طواف زیارت ایتمكدر اوچونجی طواف

طواف وداع وطواف صدر دیرلر بو طواف بزم مذهبمزده واجبدر طواف وداعده اضطباع ورمل یوقدر طواف

ایدوب نمازین قلدقدنكره زمزم ایچوب قانه قانه ایچه اندنكره باشنه ویوزینه وسائر بدننه دوكوب وملتزمده الله

تعالی یه حمد وثنا ورسولنه صلوة وسلامدنكره صاغ یاناغنی وكوكسنی وقرنینی ملتزمه الصاق ایدوب واستار كعبه یه یا

پشوب بو دعایی اوقویه الحمد لله الذی هدانا لهذا وما كنا لنهتدی لولا ان هدانا الله اللهم فكما هدیتنا لذلك

فتقبله منا ولا تجعل هذا آخر العهد من بیتك الحرام وارزقنی العود الیه حتی ترضی عنی برحمتك یا ارحم الراحمین اللهم انی اعوذ

بنور وجهك وسعة رحمتك ان اصیب بهذا المقام خطیئة او ذنبا لا تغفر فهذا مقام العائذ بك المستجیر من عذابك اللهم

انی عبدك حملتنی كما شئت وسیرتنی فی بلادك حتی ادخلتنی حرمك وانك قد رجوت بحسن ظنی بك ان تكون قد

غفرت لی ذنوبی فاسئلك ان تزداد عنی رضی وتقربنی الیك زلفی اللهم احفظنی عن یمینی وعن شمالی ومن قدامی

ومن خلفی ومن فوقی ومن تحتی حتی تبلغنی الی اهلی فاذا اوصلتنی الی اهلی فلا تخلنی من رحمتك طرفة عین ولا نفس

واكفنی امورهم من كل هم وغم واستعملنی بطاعتك ما ابقیتنی برحمتك یا ارحم الراحمین اندنكره صلوة وسلام ایدوب

كعبه معظمه نك قپوسنه واروب الحمد لله بجمیع محامده ما علمت منها وما لم اعلم وكعبه معظمه نك اشیكنه او

پوب اندن حجر اسوده كلوب استلام ایتدكدنكره قیچمن قیچمن باب وداعدن طوغرو كیدوب كعبه مكرمه دن افتراق ایتدیكی

جانه وجكرینه یاقه رق بكا وتضرع ایله بو دعایی اوقویه رق كیده اللهم لا تجعله آخر العهد من بیتك الحرام وان

جعلته فعوضنی عنه الجنة یا ارحم الراحمین آیبون تائبون عابدون لربنا حامدون ورحمته قاصدون صدق

الله وعده ونصر عبده وهزم الاحزاب وحده ولا حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم مسجد قپوسنه وارنجه دكلو

بو دعایی اوقویه مسجد قپوسنده طوروب دعا ایتمكی بعضیلر مكروه عد ایتدیلر حكم یوقدر چیقوب كیده تا راوله بی

تدار

ذرایه نصفنی ابتیه جده اولان بعض قصورینی تحاجوت معلوم اولسونكه نسا طائفه سنك ذكر اولنان احكامده رجال

كبی درلر فقط اون ایكی بشده رجال كبی دكلدر اول كسی عورتلر احرام زماننده دكلش ادرو ودرینی چیقارمزلر

غیره وفتنه یه كیدرلر بیته اولیجه كیدرلر ایكنجی انلر یوزلرین اورتمیوب باشلرین اورترلر تا محرم كیمسه رأسنه

كلكده یوزلرینه پرده طوتوب یوزلرینه دكرمیوب اوزاق طوترلر اگر تمام بر كون یا خود بر كیجه یوزلرینه دكه

رسه بر دم واجب اولور اگر كون یا كیجه دن ناقص اولورسه نصف صاع بغدای لازم كلور اوچونجی تلبیه

ایدركن [illegible] اخفا ایله ایدوب رفع صوت ایتمزلر دردنجی رمل ایتمزلر بشنجی سعیده میلین اخضرین آراسنده

قوشمزلر آلتنجی انلر دیكیلمش حلیات وحناسز ابنلر زینت ایتملو جائزدر یدنجی احرامدن چیقدقده

انلر باشلرین تراش ایتملو جائز اولیوب بلكه صاچلرین بر ارتبه كسوروب تجمع علو اوچون كرفتكی سكزنجی

انلار دخی باشلرینك صاچلری جانبندن ربع مقدارینی قیرقمق لازم اولیوب بلكه هر جانبندن قدر قاری ربع

مقدارینی دخی اولور جائزدر طقوزنجی انلار كلوده قارشو حجر اسوده استلام ایتمك مذهبدر بلكه تنها اولور

واروب استلام ایدرلر كلورلرسه اوزاقدن اشارت ایدرلر استلام ایدرلر اونجی طواف وداع ایتمزلر

حیض كورورلرسه قالدقلری بلكه طواف ایتمكسزین كیدرلر بر شی لازم كلمز اون برنجی طواف زیارتی

حیض ونفاس عذری ایله بیرام اوچ كوننده ن تأخیر ایتسه بر شی لازم كلمز اون ایكنجی كعبه مكرمه ده اوج

قوناق یاخود زیاده اوزاق اولدقلری ایچون محرمی یا زوجی اولمیان عورتك حج ایتمكلو جائز دكلدر كبیره

گناهكار اولور اولوم اولدقده انلرك حج ایتملو لازمدر معلوم اولسونكه بو ذكر اولنان مسائلدن حج اولمنلر

اچوندر بر اولو كیمده ذكر اولنان لوحه ده اولور سائر مناسكده ویرالجون مخصوص تألیف اولنان رساله

مراجعت ایدوب مسائلی بولوب اوكرنوب اوجكیده زیرا بنجه حاجیلر [illegible] عذرلرنا نائل براولوب

مسئلهلو چیقار [illegible] یقینا بو فقیره اطلاعه حاصل اولمشدر معلوم اولاكه حجلو مسائلی غایت چوقدر

تفصیل مراد ایدنلر سنان افندی مناسكنه وغیر مناسكه مراجعت ایله بو اوراقده زیاده ایلم واجب اولان یی بیان

ایتمشدر بو ذكر ایتدیكم ایله خلوص اوزره بر كیمسه عمل ایتسه آنلوجی انشاء الله تعالی حج مبرور اولور وحدیث نبویده

وارد اولمشدركه حج مبرورك جزاسی دكلدر الا جنتدر الحمد لله على الانعام والصلوة والسلام على خير الانام وعلى

آله واصحابه الكرام ومن تبعهم الى يوم القيام

نظم الشيخ صحبتي بكزاده قدس سره

بذكر الله مولى العالمينا … فذا شرحت صدور الاكرمينا
بصفو لطائفهم فزكوا … صدورهم فصاروا كاملينا
فان ذكر الحيوة حيوة قلب … وروح فاذكروا الله المتقينا
ومن يغفل فذا ميت واعمى … بنص وارد في الغافلينا
فذكر الله صيقل كل قلب … ونس بالذنوب قلوب رينا
وفضل جميع طاعات البرايا … ونور السائرين الحائرينا
ومنشور الولاية فاغتنمه … وعنوان الهدى للمهتدينا
وحبل الله للعباد معاد … اذا ازموه صاروا مبصرينا
من التوحيد والعرفان فعلم … من الازلي ونيل السابقينا
وفيه جاءت الآيات جما … واخبار بخير المخبرينا
فذكر الله اكبر شاهد نجب … واذكركم كفى للتاملينا
واذا احصي فضائل وفيما … ذكرنا غنيمة للعاقلينا
وللنقشبندة السادات ذكر … من تسبيحهم للسالكينا
وفيه مسلكان لهم بكل … الى تكميلهم للناقصينا
فلفظ الله واحد مسلكيهم … فاكثر ذكره حينا فحينا
بقلبهم وروحهم وسر … مريدا ذات خير الفاتحينا
واكثر في الخفي بعد نوان … وفي الاخفى كذا ازدد يقينا

وفي النفس التي قلبه ونقص … ونوضح عن ذا ابن الصالحينا
فست لطائف خذها بنظم … على الترتيب عند العارفينا
لكل موضع في الجسم فاحفظه … مواضعها لجيري الطالبينا
فقلبك تحت ثديك في يسار … وروحك تحت ما كانت يمينا
ودرن فوق ثديك في شمار … خفيك في مقابل دفينا
ووسط الصدر للاخفى محل … ونفسك فوق ما علوا بافرينا
فان تقصد سلوكا في رشاد … فتب من كل ذنب مستكينا
وحصل علم حالك في خلوص … ودم في منهج المتشرعينا
ونزه عقد قلبك عن ضلال … ولازم مذهب المستبينا
وكن متوضيا في كل حال … فان الله للمتطهرينا
وادّ فرائض الله الذي لا … يضيع عنه اجور المحسنينا
وادّ الواجبات وكن حريصا … على ما سن خير النبيينا
وخذ بعزائم الشرع المعلى … وجانب رخصة المترخصينا
ودع بدع الملاحدة الخزايا … ولا تسلك سبيل المعتدينا
ودع عنك الرذائل في السجايا … وبالمرضى منهم كن رحينا
حليما كن كريما كن حزينا … واعرض عن جدال الجاهلينا
وكن ارضا لنفع الخلق واحمل … اذا يأتيك كاب الصابرينا

وها انا

وها انا ذاكر للاذكار ادا
من فيها المنن للاولينا
من نقشبند ذكر الله فردا
فكن في هيئة المتشهدينا
ووجه نظر بيت الله وجها
وعينين كونوا غامضينا
كذا نقيصن والاسنان ضموا
وكونوا القادر ملصقينا
وفي الطاقات اذا انتم مشبهم
على الاقدام كونوا ناظرينا
وخلوا قلبكم عن كل شيء
سوى المقصود خيرا راحمينا
فان جاء الخواطر في المجال
فكونوا عوذا مستغفرينا
وحوموا ثم دوموا ثم دوموا
على قطب الجدوى دائرينا
بدوا النداء ولا نطق
قياما كنتموا او قاعدينا
باذن من شيخ القوم حتى
تنالوا نور فيض المرشدينا
وختم لازم تلقين شيخ
ونسبة على المسترشدينا

وصحبة نقشبند ودود
فهذا طريق المفلحينا
والق النفس بين يديه واجهد
بكبت بين ايدي الغاسلينا
وآثره على نفس واهل
واولاد وحب الوالدينا
ومن لم يتخذ شيخا دليلا
يوافق ذاك شيطانا لعينا
وراع وقوف قلبك في حضور
وراقب تسلك النهج المبينا
وذا اجمال اول مسلكيهم
ومقصد كتب العالمينا
وثاني مسلكيهم نفي غير
واثبات رب العالمينا
على ضبط نفس فيما ذكرنا
ولا انفاس كونوا حابسينا
وعدوا ثم في السرات وترا
الى ام الدماغ مرفعينا
ولكتف اليمين الا مدوا
والا الله مدوا جاذبينا
على صحن الصدر فانزلوه
على القلب المها ضاربينا

ولا مقصود الا الله فاعنوا
بها يا اخوتي متيقظينا
يقال اذا توقف ذاكروها
على اوتارها متفنينا
الهي انت مقصودي بقلبي
مقال رضاك مطلوبي قرينا
وفي احد وعشرين انتهاء
لهذا الذكر عند العارفينا
فداوم ثم داوم ثم داوم
عليه تكن من المستهلكينا
ومقدار الورد غير هذا
فعد من تصادف بعينا
من القرآن والصلوات يسمى
بختم الخواجكان اليامينا
ودع الاخر تتلوا ولنفع
لنفسك او جميع المسلمينا
مع السور التي تتلوا فبسمل
وكن من زمرة المتمتعينا
وبالسبع السبع المثاني
وصل على الهدى فرد المبينا

ورد تسعا على سبعين واقرأ
الم نشرح تجد يسرا فينا
والفا سورة الاخلاص رتل
وواحدة تكن في المخلصينا
ففاتحة الكتاب كما ذكرنا
فللصلوات ايضا كن ضمينا
بتوفيق بلو فادع الله واسأل
قضاء حوائج للسائلينا
فذوقوا بعده حلوا ان وجدتم
فذلو سنة للخائفينا
وحال بخاطرك ان افق
بذكر مشايخ المتقدمينا
اكون لكلهم قطميرا ذل
عسى ان يقبلوا العبد المهينا
الى قبلهم احشرني فاني
احبهم احبك يا معينا
فلله الحمد حيث ادب
لهذا العبد نهجا مستبينا
بحق تربية شيخي وروحي
محمد الحاكي المكينا

ديلمى وزيب غوثى غيانى
ولى الله فرد الحافظينا

ادام الله ذالو القوم دنوا
طويلا للعباد العابدينا

وللاصحاب ابقاه خصوصا
بزين الطالبين الراغبينا

وذا اخذ الطريقة ع. خليل
واحد من خيار المتقينا

وكانا فى المعارف والمزايا
من الاعلام للمتعلمينا

فذالو من الدوا نبا وهذا
مطارب فريد العاشقينا

لها اخذا ع. القطب المجلى
بحلية صفوة المتناجينا

محمد المراد كمال روحى
ع. المعصوم صدر الراسخينا

ع. الغوث المجدد ذى المعالى
ع. الباقى محمد الامينا

ع. المولى المزكى خواجكى
ع. المولى دليل العاشقينا

وذا درويش ولى ذو المعالى
ع. المولى رشيد الراشدينا

محمد زاهد ع. خواجا احرا
والاصحى كبير الكابرينا

ع. الجرخى يعقوب المصفى
قلوب العابدين ابا خينا

ع. الرئيس المعظم نقشبند
بهاء الدين قطب الواصلينا

بعد المخفى ذكر الله عنما
وجزما فى طريق المختبينا

اليه ينتهى النقشبندية الساد
ة الاعيان حاد الهائمينا

ع. المولى امير كلال العز
د ع. بابا امام الماجدينا

محمد السماسى المجلى
مرابا اتا لكبير الخاشعينا

ع. المولى ع. عزيزان المسمى
عليا حيدر المنصفينا

ع. الانجيد محمود وهذا
غداف عنده فى الطائرينا

ع. الغوث المسمى عارفا ريو
كريا اسوة المستكملينا

ع. الصمصام عبد الخالق الغج
دوانى المربى الوارثينا

ولعنه طريق التنوخ خفر
مع الاوتاد ورد المخلصينا

مع التجنيس فالانفاس فى الامان
فخذها للقلوب مصاحبينا

وايضا اخذ ع. شيخ يو
سف الهمدانى العبد المعينا

ع. العين الهمام ابى على
زعيم العالمين العاملينا

وذالو الفارمدى الاصلى ربا
ه قطب الواصلين الموصلينا

ابو الحسن المعظم والمنير
الخرقانى غوث العابدينا

وقد رباه روحانية القط
ب طيفور غياث التائبينا

وذا ابو يزيد غدا بنعمى
الى بسطام نور السالكينا

كذا رباه روحانية الهدا
دى الغيداق بحر الطاهرينا

وذا ع. قاسم بن محمد بحـ
ر صديق بشمس الطالعينا

وذا ع. سيدى سلمان عبد
الصديق خير المنفقينا

ع. المحبوب مختار البرايا
نبى الله حرز الخائفينا

عليه الله صلى ثم صلى
على اصحابه المتنورينا

وقد صحب الجنيد ولى شيخى
علياء من خيار الواجدينا

خليفة ربه المولى المرادى
مرادى قد مضى فى السابقينا

ومولانا بهاء الدين ايضا
زكى مستفيد المستفيدينا

بروح النجد وانى المزكى
بروحانية للقابلينا

وشيخى العارف ايضا
زكى ع. الاستاذ طود العابدينا

وذا منسوب كان ابو القاسم
الموصول بجد المنجدينا

وهذا ع. ابى عثمان ذائع
زكى ع. وحيد المصطفينا

وذالو ابو على وهذا الكاتب
المرضى بين الماجدينا

وذالو ع. الامام ابى على
فرد بار ع. الناسكينا

ع. الاستاذ مولانا جنيد
ع. السقطى حادى المغتدينا

ع. المعروف منسوب بكرخ
وترياق لنفس الزائرينا

ع. العباد مولانا على
رضى المرضى نجل الباسلينا

ع. الصبار والده المسمى
بجعفر النهى فى الصادقينا

ع. الصديق والده المسمى
محمد المتقى الاثبتينا

وذلو باقر ع. ابيه
على ذالو زين العابدينا

وذالو ع. الشهيد بكربلاء
ابيه وذا حسين الاحسنينا

ع. الكرار والده على
امير المؤمنين المذعنينا

ع. العلم الملاذ لكل عاص
حبيب الله طه الله جينا

صلوة الله مع غر التحايا
على خير الخيار الاكرمينا

فسلسلتى من عية باطها
راهل البيت ع. الانجبينا

فخذها نور قلب كحد عيز
وحرز اللاعادى الباطنينا

وبعد غدا على آخذ ع.
ابى بكر صدوق الاصدقينا

كذا المعروف ع. داود طائى
ع. العجمى حبيب الزاهدينا

ع. الحسن المحسن ذالو بصرى
ع. الكرار فرد الغالبينا

وذالو غنام سادا تى
واباء فى الامجاد والمبتلينا

وفى تاه والف مع ثمان
مع التسعين نظم انا صحينا

رضوان من المولى كبير
على السادات طرا اجمعينا

يقول العبد بكر اده المناجى
حليف العيب رذا المجرمينا

الهى انت مقصودى فكن بى
ونق القلب وارزقنى اليقينا

واغفر الى وللاباء فضلا
وذكر الغربى وللمتعلقينا

وللاشياخ والاحباب جمعا
وهب للجيران ثم المؤمنينا

بجاه مصطفى المختار ومى
وجاء الانبياء الانبيينا

واهل البيت والاصحاب والاو
لياء السابقين اللاحقينا

صلوة الله تتلوها سلام
على المختار ختم المرسلينا

ودع الآل والاصحاب والاو
لياء الاولين الآخرينا

وقال قدس سره فى سلسلة النقشبندية

باسم الله الواحد الاحد
والحمد للمهيمن اللطيف الصمد

وبالصلوة على نبينا محمد
وآله وصحبه النجوم المقتدى

وبعد قال عبده الفقير العاجز
يقول باذا الحميد الشديد مدد

دم على هذه الوظيفة انها
نور القلب ومنبع المجد

نح العبادة سلم لرب الكرم
وبهار نفائح على ذى النعم

وعاالعباد ابها الله بنوره
فى آباء ذكر الحب السدد

باب الولاية مغلق مفاتحه من
نهى الوظيفة معدن الوفد

فالطالبون العارفون اللاذذون
تموت قلوبهم اثر بهذى الورد

بهذى طريقة كلمة الاخيار والال
والاتباع والاطهار المصطفين د

مأخوذ ع. ... ع. ... عنه
نهايا نهم الى الله ذى الكرم

طوبى لم طوبى لمنتظم بعقده
فاق العالمين بانفكا لو العقد

صلى الاله على خير البرية محمد
وآله وصحبه السادة القادة الحمد

ولكن المنتسب اذا ما اقتدى
ازبر الكبار يفوز بعز المطرد

ومن اقتدى بمكمل فقد اقتفى
ممن هو الفخر الفخار جم الطارد

فلذا ترى اهل المحبة والتقى
يتشبثون اذيال الكبار عن صفا

غنى لمن يريد العادة لهم
وبل لمن يريد الجفا سادة الحجة

طوبى لمن نال المودة والوفا
بشرى لاهل الصفا والودد

ولقد هدى التقييد الهم
لجناب القطب العارف الزاهد

سيدي سندي وروحي وعيني
ووسيلتي الى الحامد المحمود احمد

بحر العلوم وعمدة المعارف
جامع الجوامع ذي فيض عبد

وجهبذ الجهابذة بواطنه
شيخ الشيوخ مكمل مرشد

ولقد ارتقى باسم المصطفى
المختار الحبيب المحبوب احمد

اركان دين ظاهرا وباطنا
رقيبا لمولاه في سره وفي عهد

نادته الدنيا الها وشتتها
بجده الرسول كريم بدو حسد

يحمد بكمال على كمال الكمل
[illegible]

عجب الاقرني قلب وفي قالب
ما رأيت غضنفر فيه ولادة رشد

اللهم ادم ظلاله علينا
وفيوضه بنصب كنف رعد

وبذا فتيد الو المستجيد اليك
لحقوق الحب والسند الارد د

بذا ودله المنار اليه محمد
منه وافيض كواقية الولد

يا احباب مولاي اجعلون من
قطبهم كم تحت الاغياب معلد

اللهم كن لي رحيما في مددهم
وارحم لمن اراد بذكر لو الكبد

ولقد نقاها عن الفرد الولي
مظهر الولاية محمد بلا جحد

هو القطب العارف الفائق المكمل
من نسل النبي المجتبى السيد

ولقد نقلها عن الحجازي احمد
زين الكرام المستغاث للعبد

وهو المحب العاشق البكاء
نقلها عن الكرم عن عمه بعد له

وعن الخليل البركوي المفرد
في عصره قطب الكمال ميد

وبهاء القطب البخاري المراد
محو الانكار في الاسحار الشهد

وشيخ الخليل ايضا اتى عن
شيخ علي العباد ذي عهد معد

وهو المنتسب ذو النظر كرما
حاوي العلم كالقلوب الدار رشد

عن شيخ الغوث المراد محمد
د الصفوة الملا الغني الجد

ومراد نال عن شيخ المعصوم ذاك
محمد ذي الفيض الاد ال الاله

عن ابيه مجدد الالف المعدد
نائبا عن العلم الفرد الفذ

عن شيخ الباقي محمد التقي
عن خواجكي شاه الانظار جيد

عن ابيه محمد درويش ولي
عن خاله ذي الفيض النيار المعد

سموه محمد وزاهد ابدا
فلقبوه اولى الابصار النهد

عن ابيه الله من ذا لقبوه
بخواجه احرار لذي الاحرار رشد

عن شيخ الجرخي يعقوب الولي
دار كالنجم المنير الكمال الارشد

عن قائد القادة بهاء الدين
تاج النقشبندية عام الاعمار نكد

عن شيخ سيدي ذاك الامير
كلال من الاغيار والدنيا الوتد

عن شيخ بابا السماسي التقي
محمد حاوي التقى الانظار باهر ابد

عن شيخ خواجه علي الكامل
ادا ابتنى التقى النظار العهد

عن خواجه محمود بالخير عارف
الفغنوي العارف الامام الاوحد

عن خواجه عارف هو ريوكري
عن خواجه عبد الخالق الغجدواني رشد

النجم واني الولي المتمكن مدد
راس الطريقة قامع الانداد

عن خواجه يوسف الهمداني التقي
عن شيخ الواحد الموحد الفذ

اعني

اعني ابا علي الفارمذي
عن شيخ اهل النجد والاغوار جيد

اكرم بشيخ الثقاة ابا الحسن
يمن الى الخرقان فتاح القلوب الورد

رباه روحانية الغوث الاكبر
يمن الى البسطام نبع الشمال البرد

هو طيفور وكناه ابا يزيد
ارضاه رضى الغفار المقصد

رباه روحانية السبط الوجيه
العارف الصمصام الكرار الودد

هو جعفر فلقبوه بالصادق
ومحبه بجوار الهدى لو الفذ

عن قاسم بن محمد هو جده
اذا امه بنت ابي بكر المنشد

يا جعفر الصادق ويا سبط
احمد نافي اليسر والعسر الجود الجد

ومحمد نجل سيد الصديق
من هو رايق عن الاخوان عود

والقاسم بن محمد من
هو سلمان الاكبر بهلوي رضي المجد

سلمان قد نال خير الورى
اعظم منطهر في المثال الخلد

رباه ثاني اثنين في الغار الاكبر
حمى الحمام من اذى الكفار المبعد

يا صاحب المختار يا صديق
جد بالهمة العليا لدى وزر سيدي

والصاحب الصديق عن خير الورى
اخذ الطريقة في الغار يوم شدد

صلى عليك الله يا علم الهدى
ما رنت العشاق في اسحار وغد

وعلى كل الصحابة ما بالنجم
والمهاجر مع الانصار عدد المعدد

وايضا بهاء الدين النقشبند الاكبر
رباه روحانية العبد الخالق الشهد

والفاروق فانتمى ايضا كما
عن شيخ الهدى نبع التقى كالاسد

يكنى ابا القاسم ذا الفضل الجلي
يمن الى الكرخ كان ذا فضل بهيج

عن شيخ يكنى ابا عثمان ذا الولي
المغربي ذو الكمال الساري الله

عن شيخ جنيد الغوث الاكبر
دار الورى علا طريق الهادي

عن خاله السري وهو السقطي
من قلبه عن الاغيار عار بوقفة

عن شيخ المعروف ذا الولي
يكنى بابا الكرخ ذا الهمة العلياء

عن السبط الملقب بالرضى
منا زمرة حمى الخنوق لكل مقعد

هو عن ابيه موسى الكاظم
الطائع في الليل والنهار الموحد

هو عن ابيه جعفر ذي الصدق
في الاحوال والاقوال بالمدد الممد

هو عن ابيه حسين المستشهد
في كربلا منا زمرة غار شهد

طوبى لمن عاد اليهم سحفا
وبل لمن والاهم تحت نار يوقد

هو عن ابيه علي الولي المرتضى
ذي الجيب في عرش وفرش ممدد

اخذ الطريقة عن الجنيد احمد
المبعوث بشيرا ونذيرا بوارد

صلى الاله على خير عرب وعجم
والاهل والاصحاب ونا نور الخد

ذي نسبة سموا سلسلة الذهب
سموا الاهل البيت كلهم بدرد

وشيخنا الكرخي ايضا اخذ
عن داود الطائي ذا الاسند

عن العجمي الحبيب المفرد التقي
عن شيخ البصري ذي وفا سند

هو عن ابيه المؤمنين المرتضى
الحيدر الشجيع الكرار الاسد

هو عن ابيه الكونين سيد الورى
محمد نبينا البشارة بخير جيد

صلى عليه الله ما هبت الصبا ... يا ايها الصديق حق بعده
وانثنى الاشجار باطيار غرد ... ثم اسنى عيني وانفح لذكره

وعلى الال والاصحاب جميعهم ... جود ونظرة للعبد المهين
في غيابهم واحضارهم لذكر نغد ... يصفو قلبه من الاغيار الغدار

والمرتضى آخذ ابطاع الصديق ... ديا باب الشفعاء جئني بالشفاعة
عن شفيع المختار سعد سعد ... وفي جناب الواحد الاحد الاحد

صلى عليه الله باعلم الهدى ... صلى الاله على الشفيع المتقى
ما انثنت الاشجار بطلع برد ... والال والاصحاب النجوم الزاهرة

يا ايها السادات يا نقباء يا نجباء ... فالحمد لله على توفيقه ولطفه
اعينونا في اليسر والعسر عده ... وعون عنايته لحالكرم نا بجمعه

يا رقباء يا بدلاء يا اوتاد ان ... وصلى الله على سيدنا محمد وال
تكرموا نا العطايا وتعطفوا بيد ... وصحبه اجمعين

ويا امامان ويا اقطاب يا بحار
غمونا في بحاركم ابد الابد

يا ايها الاتباع ويا اسباط ان
اتبعونا في فنائكم الاحد الاحد

يا ايها الصحابة الكرام ويا
عثمان ذي النورين يا فاضل الفوقه

موتر
هذه قصيدة الدرر
بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله على اوداده وافضل الصلاة والتسليم على افضل الخلق واوداده وآله وصحبه وكل من والاه وتبعه فقد دعاني داعي المحبة وساقني سائق الرابطة والمودة الى ان نظمت قصيدة تشتمل على درر اسامي مشايخي وسندي وسيدي و مستندي من السادات النقشبندية الكرام المتسلسلين الى حضرة سيد الانام عليه وعلى اله افضل الصلاة واتم السلام رجاء ان اكون قطميرا باسط الذراعين بوصيد كهف اسامهم بل ارضى ان اكون خادم قطميرهم وعسى الله ان لقطميرهم بانعامه اي بنانه وكرامته اي كرامة اللهم لا تطردني من عتبة كلامهم في الدنيا والاخرة بحرمة من له المقام المحمود والوسيلة الفاخرة عليه وعلى اله الصلوات الزاكية والتسليمات الزاخرة وهذه القصيدة حاوية لنسبتينا في الطريقة العالية النقشبندية اولهما شيخي وروحي وقرة عيني ووسيلتي بيني الله تعالى وبين الشيخ الحاج الحافظ محمد افندي ابن حسين الحصاري منشأ و مولدا والقسطنطيني الايوبي الرادي موطنا والحنفي عملا ومذهبا والنقشبندي طريقة

وثانيها متعنا الله بطول حياته وبقائه وصفى قلوبنا بهمته العلية واخرها افضل الكائنات وسيد الموجودات عليه وعلى اله ازكى الصلوات وانمى التحيات اكرم بهما نسبة فاقت على النسب اذ منتهاها نبي الرحمة الهادي واو سطها هم السادات الافراد والهداة الامجاد والاقطاب والاوتاد الذين لا يشقى بهم جليسهم ولا يفتضح يوم التناد وهم الفرشيون باشباحهم العرشيون بارواحهم هم باجسادهم في الارض سيارون وبارواحهم في فضاء القرب طيارون بسكوت نظارهم غيب حضار ملوك تحت اطمار وقد اشتهرت في العبودية منا قبهم ولاحت في اقطار الارض آيات كمالاتهم واعلامهم اولئك هم القائدون الى السبيل الاسلم والهادون الى المنهج الاقوم والاحكم اولئك الذين هدى الله فبهداهم اقتده فالسعيد من احبهم واحب من احبهم اللهم انا نتوسل اليك بحبهم فانهم احبوك وما احبوك الا بحبك ايانا فمن احبهم فبحبك احبهم اللهم ارزقنا من حبهم بحرمة احب المحبين صلى الله تعالى عليه وسلم وعلى اله الابدين ودوام الداعين فحق لي ان اتمثل بقول الفرزدق اولئك آبائي فجئني بمثلهم اذا جمعتنا يا جرير المجامع وبقول بعض السادة الصوفية لي سادة من عزهم اقدامهم فوق الجباه ان لم اكن منهم فلي في حبهم عز وجاه ولما تعطرت بمسك الختام وتزينت بحلي آثار التوفيق تكميد الانتظام سنح لي ان اسميها بالقصيدة الدررية في سلسلة سادات النقشبندية عما ان كل اسم من اساميهم العلية كالدرة البهية البهية قدس الله اسرارهم وافاض علينا انوارهم ثم ان هذه القصيدة من الكامل واصله اجزاؤه متفاعلن ست مرات ولها ثلث اعاريض وتسعة اضرب فعروضه الاولى سالمة ولها ثلثة اضرب من هذه التسعة الضرب الاول سالم مثلها والثاني مقطوع والثالث احذ مضمر والعروض الثانية مجزوءة ولها اربعة اضرب الاول مجزوء مرفل والثاني مجزوء مذال والثالث مجزوء وفقط والرابع مجزوء ومقطوع فهذه القصيدة من عروضه الاولى وضربها الثاني لكن دخل على هذه الضرب زحاف الاضمار مع علة القطع فصار متفعولن وقد يدخل على سائر الاجزاء زحاف الاضمار فيصير مستفعلن وقد يدخل عليه الوقص فيصير مفاعلن وقد يدخل عليه الخزل فيصير مفتعلن فالوقص حذف ثاني المتحرك والخزل اسكان الثاني المتحرك وحذف نون متفاعلن واسكان لامه فيصير متفاعل بسكون اللام فينقل الى فعلاتن ولو دخل الاضمار مع القطع يصير متفاعل بسكون التاء واللام فينقل الى مفعولن والاضمار اسكان الثاني المتحرك كاسكان تاء متفاعلن فينقل الى مستفعلن والوقص اسقاط الثاني بعد اسكانه كاسقاط تاء متفاعلن بعد اسكانه فيصير مفاعلن بضم الميم فينقل الى مفاعلن بفتحها ولو لم ينقل لما ضر لان كليهما موجودان في الاوزان العربية والخزل اسقاط [illegible] بعد اسكان

الثاني كاسقاط الف متفاعلن بعد اسكان تائه حتى يبقى متفعلن فينقل الى مفتعلن وقد ذكر الضرورة الى حذف التنوين في بعض ابيات هذه القصيدة كما في قولنا محمد البكاء في الاسحار وفي قولنا بابا السماسي وفي كل موضع لم يتزن الابحر فيها حذفناها وحذفنا الالف في لفظ الغار وكب والياء والواو في اي على الرد باجيء وفي علانية وقصرنا الممدود كما في لفظ الصفا والوفا والجفا ومثل هذا كثير في الشعر لا سيما في كلام المولدين فلا يكون من ا لمعترضين المعاندين ثم اعلم ان قافية هذه القصيدة من المتواتر مطلقة مردفة موصولة باللين فالقافية على مذهب الخليل هي من الحروف الاخير من البيت الى اول ساكن يليه مع الحركة التي قبل الساكن وقيل مع المتحرك وهو المذكور في الخزجية نحو تار من لفظ الستار في اخر اول بيت من هذه القصيدة وفيها مذاهب اخر ليس هذا موضع الاستيفاء والمتواتر هو القافية التي كان بعد ساكنها حركة واحدة وههنا كذلك لان احد ساكنيها في المثال المذكور الالف بعد التاء والاخر الياء الحاصلة من اشباع الراء الذي هو روي هذه القصيدة والروي هو الحرف الذي بنيت عليه القصيدة ونسبت اليه كالراء في هذه القصيدة والقافية المطلقة هي التي كان رويها متحركا والمقيدة بخلافها و المردفة هي التي اشتملت على الردف وهو حرف مد قبل الروي كالالف قبل الراء هنا والردف لازم الضرب الثاني من الكامل والموصولة هي التي اشتملت على الوصل وهو حرف المد الناشئ عن اشباع حركة الروي او هاء تليه كقول فما زلت ابكي حوله واخاطبه فالروي الباء والوصل هو الهاء الذي وليه والوصل في هذه القصيدة الياء فا لموصولة لا تكون الا مطلقة وبالعكس وان اردت التفصيل والشواهد فارجع الى كتب علم القافية فليكن هذا آخر ما حرره العبد الفقير مصطفى المكني ببكزاده زاد الله تعالى من خير الزاد زاده واولاده سؤله ومراده بايدي الحسنى وزيادة و غفر الله له ولوالديه ولمن والاهم من المؤمنين بحرمة سيد المرسلين صلوات الله وسلامه عليه وعلى آله اجمعين آمين

هذه القصيدة الدرية لبكزاده قدس سره

بسم الله الواحد الغفار
والحمد للمهيمن الستار

وبالصلوة على رسول المصطفى
والآل والصحابة الانصار

وبعد فالعبد الفقير العاجز
يقول يا ذا الورد والاذكار

لله بالله القادر المكبر
واذكره ذكرا جلي الاعبار

داوم على هذه الوظيفة انها
نور القلوب ومنبع الاسرار

مخ العبادة سلم لاولي النهى
وبها ارتقاء منازل الابرار

يدعوا اليها الله في آيات
ورسوله في جملة الاخبار

باب الولاية مغلق بفنائه
لولا نهاهم اتوا الى المختار

هذه الوظيفة معدن الانوار
فالعاشقون العارفون الواصلون

ن صفت قلوبهم بذا الله كان
بذا طائفة كل الاصحاب والآل

اتباع من سار اتنا الاخيار
مأخوذة عن اكابر عن اكابر

لولا من ينتظم بعده فيمن
فاق الورى في الآثار والاطهار

صلى عليه الله ما دام الورى
وعلى الصحابة خلفا الاحبار

لكن

لكن من لا يذكر بمكمل
تنبيه من هو اجمع النجار

فلذا ترى اهل المحبة والصفا
متشبثين باذيال الكبار

وترى لمن يبغي العداوة والجفا
لمن اتقى وبين ذي الاذكار

طوبى لمن نال المودة والوفا
لاولي الصفا من ذي الاقدار

ولقد هديت بذا الفقير اليه
بجناب قطب عارف ذكار

هو سيدي ووسيلتي حيناً وان
الله في الاعلان والاسرار

بحر المعارف والعوارف مفرد
حاوي المكارم مرجع الاقطار

حبر الظواهر والبواطن جنبت
شيخ الشيوخ ودرة الادوار

ولقد سمي باسم محمد النبي
فلذا اذا مستحسن الاطوار

هو شيخي زاده المراد الغوث من
سند النبي المجتبى المعطار

نادم ظلال حياته يا ربنا
وفيوضه كالديمة المدرار

واجب علي بذا الفقير سجاله
منه الحروف المجتبى والاسرار

ولقد تلقاها ع. الغوث الولي
زين الولاية من احمد المختار

وهو الحصاري المحب العاشق
نائي الكرب ع. عينه المنتظار

و ع. الخليل الكوكب المفرد
قطب الخلوة اسوة الاقطار

ودعاء القطب البخاري المرا
د محمد البكاء في الاسحار

وشيخ الخليل ايضا آخذ
ع. شيخ علي العباد

وهو المناستري في النقل الجلي
حاوي العهد كالنعت الادوار

ع. شيخ الغوث المراد محمد
ال معالي الصفوة البكار

ومرادنا ع. شيخ المعصوم ذا
نعم محمد ذو الفيض كالانهار

هو ع. ابيه مجدد الالف المعه
د ثانيا عددا من الاعصار

ع. شيخ الباقي محمد النقي
ع. خواجكي شامخ الانظار

هو ع. ابيه محمد درويش ولي
ع. خالد ذي الفيض كالامطار

سموه باسم محمد وزاهد
فلقبوه لذي اولي الابصار

هو ع. عبيد الله من قد لقبوه
بخواجه احرار ذي الاحرار

ع. شيخ الجرخي يعقوب الولي
ع. قائد القادة ذي الآثار

اعني بها الدين ذا النقشبند
تاج الطريقة عامر الاعمار

ع. شيخ هو سيدي ذا الامير
ركال من الانوار والانوار

ع. شيخ بابا السماسي النقي
ي محمد هادي النقي النضار

ع. شيخ اعني خواجه علي
الرامتني النقي النضار

ع. خواجه محمود بالخير عرف
الفغنوي العارف الصبار

ع. خواجه عارف الذي هو ربوكري
ع. خواجه عبد الخالق العطار

الغجدواني الولي العارف
راس الطريقة ناشر الاذكار

يوسف ذي الهمة الغنى
ع·بكم جواد عارف
ع·شيخ ذي الفضل كالبنار

اعني ابا علي الفارمدي
ع·شيخ احمد الغجدواني ذي الاعذار

اكرم بشيخ الثقات ابا الحسن
يوسف الى الخرقاني ع·والدار

رباه روحانية الغوث الذي
ينمي الى البسطام في الادوار

سموه طيفورا وكنوه ابا
يزيد ارضاه رضى الغفار

رباه روحانية السبط الزكي
ه العارف الصمدانية الكبار

هو جعفر قد لقبوا بالصادق
ومحبه بنجو من الادبار

يا جعفر الصادق يا سبط التقى
امرنا في السر والاعسار

ع·قاسم بن محمد هو جده
اذ امه بنت لريا جارب

ومحمد نجل الخليفة سيدي صادق
صديق من هو قامع الاشرار

والقاسم بن محمد نجله سلر
مان الذي يدعى رضى الجبار

سلمان منا فاز خير الورى
اعظم بنظره من الاقدار

رباه ثاني اثنين في الغار الذي
بمدد الحمام من اذى الكفار

يا صاحب المختار يا صديق جد
بالهمة العليا لذي الاوزار

والصاحب الصديق ع·خير الورى
اخذ الطريقة اذ دعا في الغار

صلى عليه الله يا علم الهدى
ما غنت العشاق بالاشعار

وعلى صحابته الكرام جميعهم
وعلى المهاجرين والانصار

والنقشبندي سيدي رباه اكبر
فاروقي عبد الخالق السيار

والفردي قد انتمى ايضا الى
شيخ الهدى ينجي الغني من نار

بكنى ابا القاسم ذا الفضل الجلي
ينمى الى الكركان ماحي العار

ع·شيخ يكنى ابا عثمان ذا
لو المغربي في الكمال الساري

ع·شيخ ابي علي الكاتب
ع·شيخ ابي علي رودباري

ع·شيخ جنيد الغوث الذي
دل الورى على طريق الباري

ع·خاله السري وهو السقطي
من قلبه عار ع·الاغيار

ع·شيخ الكرخي من سموه
بالمعروف الهمة الزخار

ع·الامام علي السبط الملا
قب بالرضا من زمرة اطهار

هو ع·ابيه السبط موسى الكاظم الغ
خاشع في العشي والابكار

هو ع·ابيه جعفر ذي الصدق خير
احوال والاقوال كالازهار

هو ع·ابيه حسين المستشهد
بكربلا من زمرة عذار

طوبى لمن عادا همو اسمائهم
والاهموا من زمرة خسار

هو ع·ابيه علي الا·ارواء
المرتضى الصمصامة الكرار

ع·سيد الاسل الاكرام المجتبى ال
مبعوث بالتبشير والانذار

صلى عليه الله يا خير الورى
ما ازدانت الاشجار بالاثمار

وعلى صحابته الكرام اولى الوفا
بالعهد في الاحضار والاسفار

ذي نسبة سمها بسلسلة الذهب
سموا بها اهل البيت في المقدار

وشيخنا الكرخي ايضا اخذ
ع·داود الطائي ذي الانوار

ع·الحبيب العجمي المعوذ
ع·شيخ البصري ذي الانوار

اعني ابا الحسن الذي قد طاولا
هالاته في اكثر الاسفار

هو ع·ابيه المؤمنين المرتضى
الحيدر الشجيع الكرار

ع·سيد الكونين من الورى
محمد نبينا البشار

صلى

صلى عليه الله يا علم الهدى
ما ازين الاشجار بالانوار

وعلى الصحابة كلهم والتابعي
ن في غيابهما وفي الاحضار

والانقص هو آخذ ايضا ع·الط
يبين ع·شيخنا المختار

صلى الاله على الحبيب المصطفى
والال والاصحاب بالتكرار

يا ايها السادات يا نقباء يا
نجباء يا رقباء في الاعصار

يا ايها البدلاء يا اوتاد من
ساداتنا النظار في الاقطار

ويا امامان ويا اقطاب يا
افراد يا امناء في الاقطار

يا ايها الاتباع يا اسباط يا
اصحاب من ساداتنا العمار

يا ايها الصمصامة الكرار يا
عثمان ذي النورين في الاستار

يا ايها الفاروق يا صديق من
ساداتنا الراضين بالاقدار

جودوا بانظاره لهذه العبد ابقا
من قلبه من لوث الاغيار

يا سيد الشفعاء جد لي بالشفا
عة في جناب الواحد القهار

صلى الاله على الشفيع المرتضى
والال والصحابة الانصار

فالحمد لله على توفيقه وعونه
ولطفه الدرار

قصيدة لطيفة لبغداده قدس سره

ومما انشأه حين ظهرت لنواظرنا
طيبة المطيبة واشرقت قبة خير
الورى عليه وعلى آله افضل الصلوة و
اكمل التحية

لاحت لنا طيبة الاخيار لامعة
فاستشرفت اعين الزوار دامعة

قد اشرقت قبة المختار سيدنا
في صحنها وحي الانوار ساطعة

قالوا بها منبع العرفان والحكم
ومن كلم الاسرار جامعة

طابت نفوسهم للمنشر صافية
بل للمسير على الاجفان طائعة

جادت نواظرهم بالدمع من شغف
وهم يصلون بالالحان رافعة

وبعضهم ينشد الاشعار بالطرب
وصار طائفة للمدح سامعة

فازوا باجمعهم من بعد فرقتهم
من بيت ربهم للعفو طامعة

داعين ربهم انفعالا نفعهم
وللاحبة بالدعوات نافعة

عادوا بحرقتهم باكين من حزن
على الفراق الى الاوطان راجعة

راجين من فادرها دسومتهم
بوصلة الاهل والاولاد وقانع

صلى عليه اله العرش ما طلعت
شمس وما دعا الاطيار ساجعة

وله ايضا

يا خيرة القبر المعطر ساكنه
من طيبه طيبتم وطاب ساكنه

قد فزتموا بجوار خير الانبياء
فلكم بذالك من النعيم احاسنه

نور اضاء في ظواهر عالم
اعلى واسفل جملة وبواطنه

سر الوجود ومطلع الجود الجلي
ونور الورى ذخر اليتيم وحاضنه

نفس الفداء لقبر من قد اعجبت
كل الورى اخلاقه ومحاسنه

صلى عليه الله ما فخر الذى
بمفاخر فيه وفاخر قاطنه

وعلى صحابته الكرام وآله
نصب الهدى اهل التقى ومعادنه

يا سيد السادات يا علم الهدى
انت الملاذ لمن اطاع ومن عدا

انت المجير من استجار به من الردى
انت الشفيع لمن عصى ومن اقتدا

انت المشفع يوم يقضى ربنا
بين البرية ما جرى وتجددا

فلكم وكم من مذنب ينجوا بكم
ويفوز بالنزل المهنا سرمدا

يا فوز من نال الشفاعة منكم
طوبى له اذ نال عيشا ارغدا

عبد فقير مستغيث مشفق
قصد الهدى خير الخلائق احمدا

قد ناب من دق الذنوب وجلها
مستغفرا مستشفعا مستنجدا

وان فناءك مستنجدا لائذا
بك اذ جئتك ثم انتني يرجو الندى

فاجره يا خير البرية والشفيع
بشفاعة تنجيه من نار غدا

واجعل عبيدك في حماك وكن له
وزرا يلوذ به وظلا ابدا

شان السلاطين الكرام وذابهم
فلو اتى قاب مطيعهم ومن اعتدا

ولانت تاج الانبياء جميعهم
ولانت سلطان الملوك ومن بدا

فانا عبيدك واقف بجنابكم
ارجوا العتاق من الكريم لاسعدا

ومن الذنب ارجوه غيرك في الورى
عونا غياثا حاميا ومساعدا

ايعود غيرك امتى وانا
يوم القيمة والندامة والردى

حاشاك يا خير الخليقة ان ترى
عبدا اتى يرجو الجوار فطردا

صلت صلوة الله ثم سلامه
روضا حوى عين العيون محمدا

وربا ضاصحاب الحبيب وآله
محبي الليالي ركعا وسجدا

قصيده

ومما انشاء من بعض المحبين هذه الابيات
واخذ الروضة افضل الكائنات فانشدت
في حضرة العلية عليه وعلى آله افضل الصلوات
وانمى التحيات واكمل التسليمات

قصيدة وسم الى بعض المجاورين قد خط بالى ابيات عند تحرير مكتوب الى بعض المجاورين في المدينة المنورة وهي هذه

الا بلغن الى قبر الحبيب
صلوة مع سلام من كئيب

عبيد آبق يشكو فراقا
من المولى المعظم والطبيب

نبي الله مختار البرايا
يا نبي الله والفرد النجيب

شفيع المذنبين غدا بيوم
عظيم هائل قد رهيب

وقد عنى بمعظم عظيم
وكب للدموع مع النحيب

الا يا سيدى اشفع لي بيوم
بفرد الحبيب من الحبيب

واعتقني والحقني بلطف
بمن ينجو بهذا اليوم العجيب

وقبل حفرة عظمت في
خضوع واحترام واحتشام

وتب عنى وقل يا سيدى يا
شفيع المذنبين ذوي المرام

عبيدك مصطفى يرجو رضاكم
وعفوكموا يا اكرم الكرام

فجد واشفع لكرما وفضلا
واعتق وذا اقصى المرام

صلوة الله يتلوها سلام
من المولى عليك على الدوام

وصلى بعد ذلك يا شفيق
على اصحابك الغر العظام

خواجكان كرامي نشابور
وذلك قصيده

سادات كاساتهم مليء من فيض نقشبندي
بمرى بهدى البرمي

شمس بغير الغيم حبر كحبر مع ومن سراة القوم
ذو الجذبة الجميله

اخفاهموا اذكارا احلاهموا اطوارا اجلاهموا انوارا
ذو السيرة المرضية

غوثي بهاء الدين قطب وحي اليقين ذو المدد المبين
والنظرة الجليلة

شعاره العرفان دثاره الاحسان ثم ذا المنان
بالقرب والحضور

احببه يا صديق فات التحقيق ينجيك من مضيق
بالقوة القدسية

من كان منه دانى قد فاز بالامانى من فيضه النوراني
والبهجة البهية

اشياعه احرار انفاسهم اذكار احوالهم اسرار
اخفى فهم النسبة

خلوتهم في الخلوه وحدتهم في الكثره وفيضهم بالنظره
والقوة القلبيه

اجسامهم سياره ارواحهم طياره افواههم فواره
بالحكمة الذوقيه

خطاب الى بعض اخواني من الحجاج

خليلي يا اخي بلغ سلامي
الى قبر خير الانام

شانهم النتوه مرآتهم مجلوه صدورهم مملوه
بالاذة الذكريه

مسلكهم بكرى فرشهم عرش ماخذهم غيبيا
كواكب دريه

محبوبهم الله في حبه قد تاهوا برهم ما فاهوا
لتوسع الصدريه

روحي مراد القلب واصل كنز الغيوب كاشف عن ايوب
بالنظرة العليه

شيخي نبيه ان ن وحافظ القران الجود الازمان
ذو السيرة السويه

محمد الحصاري دفينة الاسرار ومشرق الانوار
ذو الرتبة العلويه

بكراده عبد ساه فقير اهل الله يقول شيئا لله
يا سادة بر السنيه

في بابكم قطمير وقلبه كسير نعمكم اكسير
ابكيوا السخيه

صلوا بلا تعداد على النبي الهادي وآل الامجاد
والسادة الصوفيه

وسلموا عليه مع كل من لديه وانتسبوا اليه
بالسادة النقشبنديه

قصيدة براي حضرت مولانا قدس سره
احباب معلوميه كاساتهم مليه يسقيها مولانا
من كأس الاحديه

يا زمرة قد تاهوا قولوا جميعا يا هو الله الله الله
بالقوة القلبيه

نوري جبل الدين ومنبع اليقين ذو الشرف المبين
والهمة البهيه

العارف الرباني والعالم السلطاني الجود الازماني
اسراره جليه

واصل الى العيان بحر علوم البيان بدر بدور الزمان
ذو السيرة المرضيه

والده سلطاننا اولوده ساداتنا ابناء قاداتنا
بالنعت الخفيه

والسلطان الولد مقصوده الفرد الواحد محبوبه الله الصمد
ذو الرتبة العلينه

غوث غياث روحي مفرج الغموم بالناي والقدوم
والحلقة الدوريه

قد طار في صباه وازداد في عدده قد حلت مناه
بالجذبة القدسيه

شاعت كراماته فاقت مقاماته اشرق حالاته
بالصحبة الشميه

ذو الفضل والآباد ودرك الامداد ان ضقت يوما ناد
يا شيخ مولويه

بهوا كوا يا ساده عبدكوا بكراده مقصوده السعاده
والوصلة الجمعيه صلوا

صلوا يا التابعين على الهدي الكريم وآل القوم
والسادات الصوفيه

قصيدة براي عبد القادر الكيلاني قدس سره

يا قطب عبد القادر يا غوث ذا المفاخر يا نخبة الاواخر
يا ذا المدد جد بالمدد

يا ايها البازي الرحمن يا ايها الفرد العلي يا ايها الغوث الولي
يا ذا المدد جد بالمدد

يا سيد الكيلاني ذا الوجد والعرفان والفضل والاحسان
يا ذا المدد جد بالمدد

جئنا الى فناكم لذنا الى حماكم سؤلنا قراكم
يا ذا المدد جد بالمدد

ما خاب من اتاكم قد نال من ناداكم ما راق من زاكم
يا ذا المدد جد بالمدد

قد قلت جدا قدمي فانقاد غر الامم لها بخفض الجمجم
يا ذا المدد جد بالمدد

انت لطه سبط الشفاء سلطان اصحاب الصفا برهان ارباب الوفا
يا ذا المدد جد بالمدد

انظر الى عبدكم بكراده حاوي حبكم واقسم من نصيبكم
يا ذا المدد جد بالمدد

صلى الاله العالم مع السلام الدائم على النبي الهاشمي
من غير حد وعدد

وآل الاطهار وصحبه الاخيار وقومنا الابرار
ومن جرى رشته المدد

روضة مطهرده انشا اولنان مدحيه رسول كبريا در

ثق بالاله وكن بالله مكتفيا
ان كنت ذا منن او كنت ذا محن

حفت حمايته عمت عنايته
راقت رعايته في السر والعلن

من كان كن فانيا ومن يكون كذا
وكن به باقيا في لم ولا ولن

يا الله يا صاحبي لو زم محبته
ايمان من كما بالحب للوطن

البر حق وان للفراق لكن
تنوت بالوصل بعد الهجر والحزن

وبذه سنة الاحباب اذ يجوا
طوبى لنا بعلم في النهج والسنن

يارب يارب يا الله ياأملي
جد بالبلا افرج من يكن

انت الجواد بلا مانع خصم
من لي اذالم تكن لي راعيا ومن

اوقد بقلبي نيرانا لحبكم
تحرق سوا قلب غافل درن

حاشا لوان نهد اتسائر انكو قد
نهينا عنه مع فقر وبعد وحن

فاكشف لنا عن جماله برقو
حتى نرى العين عين القلب في عدن

ذا هو المشهد الاصفى لمغتنم
ذا هو المقصد الاقصى بلا غبن

ابيات نصيحت آميز

بادر خليلي الى التوبة بلا وسن
من قبل قبضك واذ مبلا في الكفن

تحمل عنا نسابحر الأ مجتهدا
فيما ينيلو من فرض ومن سنن

بالله كن باقيا دوا الدهور نو
بالانس والجان والروح والملك

يارب يارب يا الله يا املي
من لي اذالم تكن لي راعيا ومن

اوقد بقلبي نيرانا لحبكم
تحرق سوا قلب غافل درن

ذا هو المشهد العذب الفرات وذا
لا يحظ الانس والقدوس والفطن

داجمد نرخيرة ذكر الله زادلو في
قلب نقي رض صاف عن الدرن

اياك اياك والنفس العدو وما
تهواه من زهرة الدنيا من الدرن

لازم مجالس اهل الله مع ادب
واسلك مسالكهم تنجوا من الشجن

قصيدة في مدح اهل البيت والاصحاب

نبي بوجهلو عالم الاسرار
وصفاتلو القدسية الانوار

وباعظم الاسماء نرجوا ربنا
نيل المنى وحيازة الاوطار

وبسادات الاملاك كان العلى
وبمن تنزل منزل التذكار

وبمن يسبح على الجهات طائعا
للامر لا يعصيلو باستكبار

وبجاه عبدلو مصطفالو محمد
وبانبيائلو نخبة الاخيار

انصرو من سلطاننا وولاتنا
وامرنا بجنود الانصار

وبصهره الصديق والفاروق
عثمان ذى النورين والكرار

وبطلحة وزبير ثم بسعد
وسعيد من سادات ابرار

وابي عبيدة وابن عوف
[illegible] الابرار

زوال [illegible]

وبحمزة وبصنوه العباس جد
بوجود نصرة امة المختار

وبترجمان كتاب ربي قومنا
بحر العلوم وسيد الاحبار

وبنجل صنوهما الشهيد بعيدة
وبجعفر صحابنا الطيار

وبسيدي شبان اهل الخلد كن
معوانا واكلانا من الاخطار

وخديجة الكبرى وفاطمة البتول
عظيمة الاخلاق والمقدار

وبأمنا الصديقة الصديقة ان
ممدوحة المرضية الاطوار

وجميع اهل البيت اقمار الهدى
ساداتنا الامجاد والاطهار

من جندنا من كل خطب فادح
والحرب في الاحضار والاسفار

وباهل بدر شد التوفيق في
كل الامور نطاعو الاقدار

وبمن اتى احدا وقاتل من طغى
وقاتلوا اعدائنا والاشرار

ومهاجري اصحابنا سادتنا
انصارنا وحماة الانظار

الباذلين نفوسهم بنبيهم
بمعارك الهيجا مع الكفار

وبخندق وقريظة وبيعة ال
رضوان ثم رضوان ثم بخيبر للخيار

وبمكة وحنينهم وتبوكهم
وبموتة وبسائر الاقطار

والتابعين المحسنين وتابع
ثم حاملي الاخبار والاثار

وابي حنيفة وبمالك
والشافعي واحمد الصبار

ومفسري القرآن ثم محدثي ال
علماء والفقهاء في الاعصار

شتت وفرق شمل اشرار العدى
من عابدي الاوثان والاحجار

وبسادة الامناء والافراد وال
اقطاب ثم من فاز بالاسرار

والاخيار الامجاد والاوتاد وال
ابدال اهل الفيض والانظار

وبسادة النقباء والنجباء والنجباء
نتباء من قاداتنا الاحرار

احفظ ديار المسلمين وجد لهم
بالامن في الاوطان والامصار

واصلح لهم في الدين والدنيا وجد
بالروح في الاصال والابكار

وادم زكاة زروعهم وضروعهم
واسق الزروع بوابل الامطار

واهزم ودمر كل من عادا هم
واهدم وخرب اوكر الكفار

وبكل عبد عارف او عاشق
او دائما اوسالكو سيار

وبكل عبد صالح متفرغ
ستغفر في ظلمة الاسحار

وبطالب العلم الذي نرضى بهم
وبكل من هو متقي او قارئ

وسهل مقاصدنا وفرج همنا
واحفظ من الاغلال والاوحار

وارزق الكل كلنا رزقا حلا
لا طيبا وارخص في الاسعار

وانسم لنا علما عزيزا نافعا
وصوالح الاعمال والاذكار

واجذب اليك بجذبة قدسية
عبدا بعيدا عادم الاعذار

وانزح بنورك صدره واملاه
بجلا قلبه واقطع من الاغيار

واغفر ولوالدي ومن له
حق بحكم الفوائد جل الاوزار

ولمن افاد واستفاد ومن له
حق بزكة من الشهار

واغفر لكل اخ صديق صالح
متورد وجليل الحضرة

ولمن فيه دعا أي نسب من
باخوة الايمان والاقرار

وارزق الكل كلنا حسن الخنا
م بمنتهى الاجال والاعمار

وكن الملقن حجة الايمان في
جوف التراب ووحشة الاقبار

واجعل وافدنا منازل رحمة
والروح والريحان والانوار

واذا حوتنا عرصة مبسوطة
زجوا التجلي باسمك الغفار

واظلنا في ظل عرشك ربنا
وقت الحرارة باسمك الستار

واذا قبضت بحق فصل بيننا
فاجعلن فافنا مع الاخيار

واجعل صحائفنا بايمان الايا
دي فنتلها بالبشر والاستبشار

وامنن بتثقيل الموازين اعفنا
فالا نقابلك لاينا يا بارب

ونحوض احمد اسقنا كاسا دها
فا فيه صفت من جملة الاكدار

وعلى الصراط فثبتن اقدامنا
وارحم بحق وقنا عذاب النار

وارزق لذاذة منظر الوجه الكريـ
م جميعا في جنة الانهار

واقبل دعائي دائما وجزاء عني
زلي بوجهك عالم الاسرار

قصيده براي نصيحت بعض احباب

سلام عليكم باكرام احبتي
اليكم حنيني واشتياقي وجذبتي

فؤادي على بعدي اليف لطيفكم
حليف لنجواكم حزين بفرقتي

دعا الله ايامار عتنا بالقرب
وعتنا الى حب جلا كل كربتي

بدار علينا ايه روح وعشرة
نطيب بها قلبا بصحو وسكرة

فما اعذب الراح الذي فلوبنا
وما اطيب الاحباب في حان صحبة

فغارت علينا غارة الدهر عزة
اغارت على قلبي بتفريق رفقتي

فطار اقترافي والكبارى ولو عن
ولم يرع اخواني حقوق اخوتي

ومن لم يكن

ومن لم يكن يرعى الوداد اذا نأى
فما مثله يرعى ودادا بقربتي

اسلي فؤادي ان اقول لعلهم
يجودون بالتحرير او بالتحية

فلما ايسنا قال نفسي الى متى
نحن الى قوم عدوا عن مروءة

فقلت لها ايه البهم تحية
وادعو لهم بالخير في طي رقعة

فظني بهم ان الحسود اتاهم
فاخبرهم عنا باتي مغيبتي

فاعقبهم هما وحزنا وحسرة
فلم يجيبوا الي ما جرى وقع وحشتي

والاغنام ادعي انعاه لحبنا
واسعى احبائي لجلب مسرتي

حمائم الرالخلق عن كل آفة
وعن كل الام وكل بلية

ووزنهم علما عزيزا صالحا
بصالح الاعمال بخالص نية

وفي الدين والدنيا خباهم سعادة
وانواع الالطاف واصناف منة

وبعد فاوصيهم وانصحهم بما
علمت فان الدين علم النصيحة

اقول لهم جدوا وعضوا بقوة
على سنة المختار خير البرية

ولا تقربوا ما كان في الدين بدعا
ولا تمسكوا الا بحبل الربوبية

ذروا زخرف الدنيا لارباب ولا
تكونوا كلا طالبين لجيفة

وخلوا نفوسا آفات لسواه
عن الشهوة النهوى ونزل النجبة

ولا تنتنوا قطعا عن الله غفلة
تنصفوا لكم قرة وجه الاخرة

وعنكم دعوا دعوى الكمال واكتموا
لطيف المعاني وهو علم الطريقة

ودوموا على ما قد ذكرناه بجهد
لتغنوا وتبعوا في فناء الحقيقة

واوصيكموا فؤاد وحالي بقول لي
فالاولى نائي بتلو الوصية

واستغفر الله العظيم فانه
رؤف رحيم غافر للخطيئة

وتمت اذ بالاوصية فائلا
سلام عليكم باكرام احبتي

تقريظ شرح احياء العلوم

لما اجتمعت بتوفيق الله تعالى في سنة ١١٩٤ في مصر القاهرة مع شيخنا وسندنا ابي الفيض محمد مرتضى بن محمد الواسطي الزبيدي الحنفي النقشبندي ادام الله بركاته بطول حيوته واجازني في جميع مروياته وسمعت طالعة من شرح احياء العلوم ففرضته بهذه الابيات وقد كنت متعلقا باسباب الرحيل الى اشرف البلاد في تلك الاوقات وهي هذه

باسم الاله المؤمن المهيمن
محيي العظام بارئ النفوس

حمدا لمن احيى قلوب العرفا
السالكين من بعد وصل عرفا

ازكى الصلوة والسلام النامى
على النبى المرتضى التهامى

والآل هداة اهل الله
من واصلوا وسالكوا اواه

وبعد ذا فقد اجلت فكرى
فى ذلك الشرح العظيم القدر

وجدت قد عدم النظيرا
فقلت ياءمن لم يزل قديرا

سبحان ذلك الاجل الاعلى
اذا اصطفيت واحدا تولى

تولى لمن تشاء ماتشاء
شكرا لك اللهم والثناء

اخترت عبدك الشريف المرتضى
سيد من فى وقته بين الورى

احيا علوما قد عفت آثارها
ابدى كنوزا قد سمت اسرارها

قد فاق كل عالم فى عصره
بل زاحم الاسلاف زبانزره

كم ابرز الاسلاف من اسئلة
جاؤا لهم بمثل اجوبة

وبعد ذا القلبه اشراق
وفى شهود ربه اشتواق

من افرس الفرسان فى الميادين
اذ سابقوا فى حلبة العرفان

طول الاله عمره وابقى
ورقنا بعلمه ورقى

وانا البائس الفقير الى عفو الغنى
القدير الراجى من الحسنى وزياده
مصطفى بن على المكنى ببكزاده
كان الله تعالى له ولوالديه
آمين

مرتضى افنديلو قصيده سابقه‌يه تقريظيدر

الحمد لله وحده وصلى الله
وسلم دائما على من لا نبى بعده

قد وقف العبد على الفرائد
لحسنها يا صالح الفرائد

فقلت من شوقى اذ وقفت
منه حالى فاعرفت

يا حبذا من تحفة سنية
رددت درر عليه

تفه حوت لمحاسن الاسناد
لطرف الاحرى الامجاد

طابق سادات العلى الكرام
القادة النقشبندية الاعلام

فنفق على سادة ذلك المربع
واعطف على من فوق ذلك المنزع

فانها مظاهر الاسرار
ومنبع الفيوض والانوار

ما مثل ذا صنف فى نوعه
لاما احرزه المؤلف

العالم العلامة الامام
الكامل الاعجوبة الهمام

العارف الوفى ذو الاداب
والفضل والتسليك والارشاد

مظهر سر الحق عن عيان
معمور سر بالزكمان

بحر العطا الطافح بالاغراق
راقى ذرى العليا لذى الاذواق

صفى اهل الله ماهو الوفا
نجل على الشريف مصطفى

مدعى الولى بكين ببكزاده
اعطاه ربى ما اراده

يا اللهم ما الف شيخ مثله
نائله بعقبه وبعقبه فضله

نجمع التسميد قريبا
رب اجب يا سامعا مجيبا

والطف بنا وارحم ومن بالرضى
وكتب العبد الفقير المرتضى

محمد محمد لا محمد
مصليا بدون ثم عجله

يليه جاذب ضمة من عام
روح اخاء سحب الالهام

بكزاده افنديلو يوسف زاده‌يه ويرديكى اجازتنامه

الحمد لله الذى اثنى على العلماء فى محكم كتابه والصلوة والسلام على من
بشر هو بالدراية فى العلم فى معظم خطابه واخبر بما اخبر من الوصايا و
المواعيد فى حق آخذيه وطلابه وعلى عترته الكرام الفئة الماجدة و
العصبة الناحرة وسائر اصحابه الذين حازوا اعالى مراتب العلم وتادبوا
بادابه والتابعين الذين حملوه ونقلوه كما دعوه وسمعوه الى اجلاء اربابه
احمده تعالى على ما علم واشكره على ما علمنا من انعامه واستغفره من كل مايقع منى
كل ذنب كبيرا اولمم واشهد ان محمدا عبده ورسوله صلى الله تعالى عليه وسلم
فاعلم ان لولا الدلالة ولولا الطلب ولولا الارشاد الاباه ووضح واقلع عنه
كل ماسواه فادرته فاز من وجده وخاب وخسر من فقده ونعم
ما قال بعض اهل الحال ما فقد من وجد لو وما وجد من فقد لو ثم اعلم
ان سعادة الدنيا العبد فى نيل رضاء مولاه والتقرب والوصول اليه من يتولاه
وقد نيطت هذه المراتب العلية فى دين الله المتعال باجتناء لطائف الثمار
صالحات الاعمال من لطائف اشجار نافعات العلوم التى هى من الطف
اللطائف وظرائف الوصال وان العلم لا يؤخذ الا من افواه المشايخ و
نحور الرجال ولا ينال الا بمكابدة مشاق الاغتراب عن الوطن والا
الاهل والعيال والمقاساة على الشدائد فى نزلة الحظوظ والراحات
والتنقل فى البلاد والترحال وان ممن بذل جهده فى الورود الى موارد
مصادره وحرف وسعه الى اقتناص شوارد قواعده ونوادره وسعى
فى استجلاء ابكار مخدراته من اخادره اخانا العالم الصالح التقى ودودنا

العالم الفاضل التقي ولد قلبي ورفيق في طريق ربي حبيبي وصديق محب وشفيق حافظ احمد شهيد يوسف امام زاده زاده الله تعالى من خير ازاد زاده واوصله من كل خير الى ما احبه واراده وحفظه من درك الموبقات ووقاه واوصله الى درج المنجيات ورقاه بجاه حبيبه ومصطفاه صلى الله عليه وعلى آله من والاه فاراد ان ينتظم في نظام عنعنة مشايخنا المهرة وينسلك في سلك سلسلة اسانيدنا البررة فطلب مني ان اكتب له ما لنا من السند واثبت له ما عليه في روايتنا المعتمد لما قيل ان الاسناد من خواص الامة المحمدية فينبغي ان يحتفل بتحصيله ولو الى اقصى البلاد النهدية وان الاسناد انساب العلماء العاملين فانهم الآباء في الدين وقد قال ابن عبد البر الاجازة في العلم رأس مال كبير او كبير اقول ولهما في الحديث فان بعض المشايخ لم يجوز الرواية بلا اجازة وان كان الصحيح جوازها بدونها من نسخة مصححة اذا كان الراوي اهلا للرواية والدراية وظن بي الاخ المحب الصديق اني اهل لذلك وليس الامر في نفسه كذلك ولكن في زمان خلو عن اهل العلم والكمال وتعاطى مثلي مراتب اهل المجد والاجلال وكيف لا يبكي على زمان رأت اجلة الاسلاف واعزة الاخلاف ثم رأت مثلي يتصدى لان يجيز من استجاز وهو لا يستحي ان يجاز لا بالاطناب ولا بالايجاز ولذا قال لسان الحال ووافقها المنطق والمقال

بكت عيني وحق لها بكاها | فما بلغت من العليا مناها
ولا سلفا خلفتهم بخير | ولا خلفا سبقتهم انتباها
فيا ليتني لم اكن بها | ولم ابلغ من الذنوب عددها

لكن لما حسن ظنه فينا ورام منا اسنادا وقد انست منه ذكاء واستعدادا وابصرت منه صلاحا ورشادا فاجبته بما رام متوكلا على العزيز العلام فاجزت بما اجازني من مشايخي من مروياتهم ومسموعاتهم في المنقولات الشرعية والمعقولات العرفية وان يحمد الله تعالى فقد اخذت العلم منقولا ومعقولا سماعا واجازة من مشايخ كثيرين من العرب والعجم غفر لهم المولى الاكرم وقد نظمتهم في هذه الارجوزة الوجيزة

بسم الاله القادر العلام | بالطول والافضال والانعام
حمدا لمن انطق الانسانا | ارشده علم البيانا
اسنى الصلوة والسلام السامي | على النبي المصطفى التهامي
وآله الغر الكرام البررة | ذوي القلوب المشرقات النيرة

وبعد ذا

وبعد ذا فنرجو ان اجمعا | مشايخي ذريعة الى الدعا
فمنهم منسوب الى زنجان | حبر الادب وسيد الاقران
سمي فاروق غدا اماما | زكريا في فيضه اعتصاما
ادخله ربي جنة الفردوس | وزاده من فيضه القدوس
وشيخه فخر سيد حسين | وكل ما افاد لي لجين
اخذت منه رتبة رضية | افضل علم الادب مبينة
وشيخنا من ربنا قد زاده | فضلا وذا المحل نقي زاده
صمصام عدو محقق | زين العلوم جهبذ مدقق
وعبد وهاب من السادات | اولاده ربي غرف الجنات
وجه من ذا النوع علية | وعقدة سنية سنية

وشيخنا الواعظ ذو التبيين | شيخ التقي ذا ولد الياسين
جزاه ربنا الكريم خيرا | ولواه في الكريم خيرا
اجلال مثواه في الجنات | اعلى الالاء والآلات
ومنهم يحيى وزين احمد | وفي الروايات امام محمد
وهو المفتي الهمام المعتبر | منه سماعي في الحديث والاثر
لا زال ناشر الاوار العلم | وراقيا الى مراقي الحلم
ومنهم يحيى وروحي ورشدي | سمي سيد الورى محمد
عين الصغار بن الوفا ذات الشفا | عبد غنى العبد المصطفى
نبيل الادب شعاره وفاز | نور لنا مذكوره مناز
ابقاه ربي لي مدى الازمان | كدوحة مخضرة الاغصان
ومنهم المشهور بالعطار | السيد المستعظم المقدار

[illegible marginal text written diagonally, partially legible:] محمد نعيم ... ربنا القدس ... ومنهم ... [illegible] ... وكان عالما ... [illegible] ... ودعاه ... [illegible] ... على الاهل في السلم ... [illegible]

ثم ان لي اسانيد في الكتب المتداولة من كتب التفاسير والاحاديث والفقه والتصوف والعلوم العقلية اذكر بعضا
منها واعرض عن بعضها فان السفر اعجلني عن بذل الوسع   فاقول اروي تفسير القاضي ناصر الدين البيضاوي وسائر
تاليفه اجازة عن شيخي الشيخ احمد بن عبيد بن عبد الله الشهير بالعطار عن الشيخ ابرهيم الكوراني عن الشيخ احمد القشاشي
عن الشيخ احمد الشناوي الشهير بابي المواهب عن الشمس الرملي عن شيخ الاسلام زكريا عن الحافظ ابن حجر عن الحافظ
ابي هريرة الذهبي عن عمر بن الياس المراغي عن القاضي البيضاوي   واروي تفسير المولى ابي السعود عن الشيخ المذكور
عن العجلوني المذكور عن عبد القادر بن مصطفى الصفوري الفرضي والشيخ عبد الباقي الحنبلي كلاهما عن القاضي عبد الرحيم
الشعراوي عن المولى ابي السعود   واروي تفسير معالم التنزيل للامام البغوي وسائر مصنفاته اجازة عن الشيخ
المذكور عن العجلوني المذكور عن الثلثة المذكورين عن النجم الغزي عن والده البدر الغزي عن القاضي زكريا عن
ابن الفرات عن الصلاح ابن ابي عمر عن الفخر بن البخاري عن فضل الله بن ابي سعيد النوقاني عن الامام محي السنة
البغوي رحمه الله تعالى   واروي الكشاف عن الشيخ العارف عبد الغني النابلسي بسنده الواصل الى محمود
الزمخشري صاحب الكشاف   واروي صحيح البخاري عن شيخي الشيخ احمد بن عبيد بن عبد الله الشافعي الدمشقي
العطار السماع الى قدر ربعه واجازني بباقيه وهو يروي عن الشيخ محمد الغزي قال قرأت منه جميعه والسماع بعضه
واجازني بباقيه الشيخ اسمعيل العجلوني وكذلك الشيخ احمد افندي المنيني والشيخ صالح جينيني وهم اخذوه عن
مشايخهم الثلثة الشيخ عبد الغني النابلسي والشيخ محمد الكاملي والشيخ محمد ابي المواهب الحنبلي وهو عن الشيخ عبد
الباقي الحنبلي عن الشيخ حجازي الواعظ ابن اركماس عن الحافظ ابن حجر العسقلاني عن ابي اسحق ابرهيم البعلي
قال اخبرنا احمد بن ابي طالب الصالحي الحجازي انا ابو عبد الله الزبيدي انا ابو الوقت الهروي انا ابو الحسن عبد الرحمن
الداودي انا عبد الرحمن السرخسي انا محمد الفربري انا ابو عبد الله محمد بن اسمعيل بن ابرهيم بن المغيرة بن بردزبه
الجعفي البخاري تصنيفا   واروي صحيح مسلم اجازة عن الشيخ المذكور عن المشايخ الثلثة الاوائل عن
مشايخهم الثلثة عن الشيخ عبد الباقي الحنبلي عن الشيخ احمد المقري عن شيخ احمد القاضي عن عبد العزيز بن فهد المكي عن شيخ
الاسلام تقي الدين الهاشمي عن المعالي ابي اسحق ابرهيم بن صديق الحريري عن ابي النون يونس بن ابرهيم الدبوسي عن
علي بن الحسين ابن علي بن منصور عن الحافظ ابي القاسم عبد الرحمن بن منده الاصبهاني عن ابي بكر محمد النيسابوري
عن ابي حاتم المكي التميمي عن الامام مسلم بن الحجاج ابي الحسين القشيري   واروي سنن ابي داود

اجازة

اجازة عن شيخي المذكور عن اسمعيل العجلوني عن عبد الغني النابلسي قدس سره العزيز عن الشيخ محمد ابي المواهب
عن الشيخ محمد الكاملي عن عبد الباقي الحنبلي عن الميداني عن الطيبي عن السيد كمال الدين ابن حمزة الحسيني
قال اخبرنا اذنا بها ابو العباس احمد بن عبد الهادي   قال اخبرنا الصلاح بن ابي عمر انبانا الفخر بن
البخاري عن الموفق الحنبلي عن ابي زرعة المقدسي عن ابي منصور المقومي عن ابي طلحة ابن المنذر   قال اخبرنا
ابو الحسن علي بن القطان عن مؤلفها   واروي سنن الترمذي وشمائله عن الشيخ المذكور عن العجلوني
المذكور عن الثلثة المذكورين عن الشيخ عبد الباقي الحنبلي عن الميداني عن الطيبي عن السيد كمال الدين بن حمزة
الحسيني قال اخبرنا ابو العباس بن الشريفة وابنة الحرستاني قالوا انبانا ابن البالسي وابن الحرستاني و
احمد بن علي الرداوي قالوا انبانا الحافظ المزي والحافظ ابو محمد بن المحب   وابو عبد الله بن المهندس و
آخرون قالوا اخبرنا الفخر بن البخاري عن ابي اليمن الكندي عن ابي شجاع البسطامي قال انبانا ابو القاسم
علي الخليلي قال اخبرنا ابو القاسم علي بن احمد اخبرنا الهيثم بن كليب عن الحافظ ابي عيسى الترمذي رحمه الله تعالى
بهما وبسائر مؤلفاته   واروي سنن النسائي الكبرى والصغرى وغيرهما من باقي مصنفاته اجازة
عن الشيخ المذكور عن العجلوني المذكور عن الثلثة المذكورين عن الشيخ عبد الباقي الحنبلي عن النجم الغزي عن والده البدر
الغزي عن شيخ الاسلام زكريا عن ابي محمد الحسن بن محمد الحسيني عن ام عبد الله بنت الكمال عن ابي القاسم الطرابلسي
عن الحافظ ابي القاسم عن ابي محمد بن عتاب عن ابي محمد بن عبد الله بن ربيع عن ابي بكر بن معاوية القرشي عن مؤلفها
واروي سنن ابن ماجه وغيرها من مؤلفاته بسندي في سنن ابي داود   واروي الشفا للقاضي عياض
وسائر مصنفاته اجازة عن الشيخ احمد المذكور عن العجلوني المذكور عن ابي المواهب عن عبد الباقي الحنبلي عن
الميداني عن الطيبي عن السيد كمال الدين بن حمزة   قال اخبرنا محمد بن ابو العباس احمد بن حجر اذنا قال اخبرنا
ابو اسحق التنوخي قال اخبرنا ابو جعفر بن حكم قال اخبرنا القاضي عياض رحمه الله تعالى   واروي
المصابيح للامام البغوي بسندي السابق في تفسير معالم التنزيل   واروي مشكوة المصابيح للامام و
لي الدين ابي عبد الله محمد ابن عبد الله بن الخطيب التبريزي اجازة عن الشيخ المذكور عن العجلوني المذكور
عن ابي المواهب الحنبلي عن الشيخ احمد القشاشي المدني عن ابي المواهب احمد بن علي الشناوي عن الشمس

الرملي عن والده الشهاب الرملي عن الحافظ السخاوي عن ابن الفتح محمد بن الحسين المراغي عن شمس الدين الحسن
الحسين بن علي الابيوردي عن صدر الدين محمد بن محمد بن عبد الله الفرغاني عن مؤلفها المذكور وقد اجزت ايضا
بالذكر الخفي القلبي المنسوب الى السادات النقشبندية وبختم خواجكان المرغوب عنه بهذه الطائفة العلية وبا
لاوراد البهائية والاحزاب الشاذلية والقادرية وبدلائل الخيرات وبالحزب الاعظم لعلي القاري رحمهم الله
تعالى وبسائر الاوراد والاذكار والادعية النافعة ثم اني اوصيه ونفسي العاصية بتقوى الله تعالى وطاعته في السر
والعلانية وباتباع سنة رسول الله عليه الصلوة والتحية وبمداومة ذكر الله تعالى في الليالي والايام وقلة الكلام والاقتصاد
في الشراب والطعام وقلة المنام ومجانبة السفهاء العوام والشفقة على الفقراء والغرباء والايتام بل على جميع
الانام وبترك الغيبة والكذب والبهتان والرياء والسمعة والكبر والعجب وسائر الاخلاق الذميمة وكف الاذى عن
الناس وتحمل اذاهم وقطع الطمع عما في ايديهم وبذل ما في يده ما استطاع اليه وبذكر هادم اللذات فان في ذكره
توسيع المضايق وتضييق الواسعات والتهيؤ التام للسفر البعيد والقبر الضيق الذي صاحبه فريد وحيد وارجو من الله
تعالى ان يرزقنا جميعا صالحات الاعمال وان يشغلنا عما سواه من الاوهام والخيال وان يختم لنا بحسن الختام ويدخلنا
دار السلام مع عباده الاخيار الكرام وان يمتعنا لذة النظر الى وجهه الكريم بلا انقطاع ولا انصرام بجاه سيد الانام
عليه الصلوة والسلام واوصيه بمداومة الدعاء الذي رواه عبد الله بن عمر رضي الله عنهما عن رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
قال قلما كان رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم يقوم من مجلس حتى يدعو بهؤلاء الدعوات لاصحابه اللهم اقسم لنا من
خشيتك ما تحول بيننا وبين معاصيك ومن طاعتك ما تبلغنا به جنتك ومن اليقين ما تهون به علينا مصائب الدنيا
ومتعنا باسماعنا وابصارنا وقوتنا ما احييتنا واجعله الوارث منا واجعل ثارنا على من ظلمنا وانصرنا على من
عادانا ولا تجعل مصيبتنا في ديننا ولا تجعل الدنيا اكبر همنا ولا مبلغ علمنا ولا تسلط علينا من لا يخافك ولا يرحمنا
وبالدعاء الذي روي عن عائشة رضي الله تعالى عنها قالت ما جلس رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم مجلسا ولا تلا قرآنا
ولا صلى صلوة الا ختم ذلك بكلمات فقلت يا رسول الله اراك ما تجلس مجلسا ولا تتلو قرآنا ولا تصلي صلوة الا
ختمت بهؤلاء الكلمات قال نعم من قال خيرا كان طابعا له على ذلك الخير ومن قال شرا كانت كفارة له سبحانك اللهم
وبحمدك لا اله الا انت استغفرك واتوب اليك وفي رواية ابي هريرة رضي الله عنه قال قال رسول الله صلى الله عليه
وسلم من جلس في مجلس فكثر فيه لغطه فقال قبل ان يقوم من مجلسه ذلك سبحانك اللهم وبحمدك اشهد ان لا اله الا انت

استغفرك

استغفرك واتوب اليك الا غفر له ما كان في مجلسه ذلك وبما رواه الشعبي مرسلا عن رسول الله صلى الله تعالى عليه
وسلم من سره ان يكتال بالمكيال الاوفى من الاجر يوم القيمة فليقل آخر مجلسه حين يريد ان يقوم سبحان ربك
رب العزة عما يصفون وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين

رسالهٔ حسينيهٔ لاسمعيل حقي قدس سره العالي

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الاول والآخر الظاهر في كل المظاهر والباطن في اسرار اولي البصائر والصلوة والسلام على سيدنا محمد
صاحب المفاخر والمآثر وعلى آله واصحابه ذوي المناقب في الباطن والظاهر وبعد فيقول العبد الفقير
المهاجر الشيخ اسماعيل حقي اوصله الله القادر الى وصل الاكابر من اهل الله الذي اباهم قد
صنفت قبل هذا لحضرة افخم اعز ناتحف بحرمت بخلوص النية واردت الآن ان اضم اليها رسالة
اخرى حسنة عملا بقوله تعالى للذين احسنوا الحسنى وزيادة فان الله تعالى يعطي
الخير لمن اراده ونظرا الى الاسم ولقبه البحري فاز بالتشريف الزيادة حرمت والله
تعالى اسأل ان ينفع بها وبسائر ما حررت ببنان البيان من كل ما كان عذبا بطريق العيان
سعد لطائف الحقيقة اليقينية والسبل الخاصة السنية وجعلها على الانسان الة كثيرة ليسهل
اخذها والعمل بها في كل مقاصدها ومطالبها وهو المعين في كل حين ومنه الوداد الى ان
يأتي اليقين قسمين معلوم اوله حضرت حاردن عليه السلام اوج عدد فرزندلري
فرزندانيدر واراده بكر بنلو اسمي شبر ايدي بقم درنده وبرنيلو دخي اسمي شبير ايكن بجرنلو
فتحي وياء موحده شدده نلو كسرع وبرنلو دخي اسمي مشبر ايدي محدث وزننده دواضح
اعجدم وبنا دراثيو لوادي سليمين رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم اسماكه ثنه عبرانيه بي سادن
ساده عربي ابر ترجمه ايدوب اول نفاجرده حسن وحسين ومحسن ديو وضع
البلديلر وبونلر فهم اولنورکه جناب نبوت حودلرن عارف لغت ايدي حتى سادن فارسيلو

عند الوصف رنجي مجهول اولمغله دينه؛ صنورديو اوانرده خواننده تونيف حالي الحاصل بلعود دن زارت جان كنور دكلرنده حضرت
رسالت نقد رسلماني بودن جمر فيهم ابتجلو بهودك دخي يا جونجو بونساني بيلور دنكي بني نيه كنورديك ديوب
دنوب كتدكب وليكن تكلم اينديني نيه كنوده لسان عربي ايله قرآن ايله كلاي حرف زائده بنا دو دفع نظمنده
اوتونديو ايدكب زيرا عودوندن سوعيرا وكتابت دخي الزم نبوت وقرائن حقنده خلق ثبلاد ي عد ادب
ونقلي حملاندن ديك وبو يعر ايكين بنه فيلده قادر خالي اوطه يله نتكيم فرانزه كلور لسانه اللكب ايجودن
البه اعجميه وهذا لسان عربي مبين وحقت عمر رضي الله عنه سوال ايدوب يارسول الله نه عجيب فصاحتكز
وبلد غندن تكلم ايديرز دبدكره جوابده جبرائيل عليه السلام كلوب جدم اسماعيل عليه السلام نك لغتني بكا
تعليم ايلدكب ديو بيوردقلر اشتده انلر دخي خصوصده معلم ذا عند الله اوله ايلر وبو حال بعلتي ودرجه دخي
سايكب اولدكب تحكيم اسيت كرديا واحبعت عربيا دبان وليلك كلومندن ظاهردر ومجموع لغات
حروف تهجي ابو البشر آدم عليه السلام نزول ايتمدي وآدم بريك يوز بيلو لغت سويلمشدكر نوربيني ذريتنه
برقوم مخصوصا اخذ ايتمشدر واصناف آدم اكرچه يوز يكرمي بشدر وليكن لغاتلو كندوني اصنافلو
تنوعنه دائردر وغرائب احوالدن حضرت آدم عليه السلامدن تنادر داره واقع اولوب ارضه هبوط ايله
مامور اولدقده جو سلو كلوب برجوق لغت ايله جنتدن خروجنه اشارت ايلدكب آدم انكله عمل
ايتمدكب بالاخره تعدمكر بوحالي درگاه حقه عرض ايتدكلرنده حق تعالي دخي لسانندن كي ايله سويلكوز
بيوردكب اول درتر بر مللو كلوب يا آدم قالق ديرجلو آدم اول ساعت يرندن قالقوب ذلك شيئا اذ
بيرون اولدكب بزينه مده ده كلام شودر مناسبتدر كه تجنحر قسبن اسمي اصلده وضع سولندر
بتس نقدر حسيز دار ابراهيم اولا نابودر ووضع سوال حكمنده در زيرا انلو تقدمدكب صدر
وسميات جبيندر اصلي جبيندر دكل بو جهتدن حسبناز دركه وضع سولندر ايكي اوج دكلدركه وضع
غيردر زيرا وضع غير وضع سولده فائده اشتده اسم جهتندن دخي د وحدتيني فهم ايلدلو دار
ادركب اشياده نظر كثرته نظر ايله بعض عالم فرق كوره وبو نظرلو اولكي نظرينه منافي دكلدر بلكه
صدبغتنكر دالدر نتكيم ارباني بيلور والده نظر دخي مؤدكب اولور زيرا جمع قيامت
كبرادركه

كبرادركه وحدتده وفرق سمنه اخرويدركه كثرتده بتسا وحدتلو غايتسا كثرت وجملو نهايتي
فرق اولدغني انكار ايدن منكر آخرت كبي اولور عجب ايتهيدركه وليكن فرق صحيح وكشف صحيح لوزمدر
وحسابين ده وحا جبطه اهل كمال اشارتدركه انلمحنه جناب حسنيان حقنده اكمسك دخي بونده بيوردكب
وانلو فلكي اوسع اولندن اوليجق انده نوده ايدن دخي اوسع اولور زيرا اكامدناسلو جواغلكي دخي
روشن اولور كذللو وحا اسم حقه اشارتدركه بو فيقد حقي اكامنعويدر وحق ثابت معناسنه در بو
معنادن حقي اولنده لوزمدركه حق اوزرينه ثابت قدم اولوركه وعج اسم اعظم نجنه كار خداي دار خوش
باشن وقرائنه كلور وتواصوا بالحق يعني حقوق حقله تواصيا ايدرلر زيرا حقوق عبده اكاكوره آتندر
واهلدر شعور جهتندن اكثر بيتلو تعلق ظاهره در حقوق اثر بحسب الغالب باطنه تعلقدر فقتدر علاوه صدق
نيت وخلوص طوبيت اولمادر قبول قربين اولمامز كبو نجات دكلدر غيريكب وحق تعالي عالم بذات
الصدور اولديني جهتدن انكله معامله كوجدر وعملر حقنده شروط وقيود جوقدر انلمحنه دخي صدرده
وزمان اداده رسول الله تهلو سينه قرنده صوت غلياني ابشه بنلوردكب دكندوكب دعا ايدوب يا
رب بني نجه وبر دائر عنده ايدر در دادكب يعني تمام خدمتده استقامت توجهنله حاصل اولور ديو
كمال اعتماد لرين دن حرارت دار ظهوره كلور دبي واول حرارنلو دفعني طلب ايدرلر دركر قايي طلب
استقامتدر فا فهم جدا بو جهتدن شيبتني سوره هود بيوردلر يعني سوره هود عليه السلام ده
اولان امر كه فاستقم در بنم سبب شيبم اولمشدر زيرا شيب دذبول عموم ودعوملو عنده كلمشدر
كلور دعمره اصلا اولودن غم دبنشدر غم ادنيا دكلدر خصوصا عشاقلو غي غم حقدر انلمحنه جدده
عاشق زر اولور وحا حرفي حيا اسمنه دخي اشارتدر زيرا خلوتنه تلو اشتغال انده كلاك اسماء
ذاتيه درن بركب دخي اودرن ثركب بودركه صفت اولبنه الهيه دركه جمع اشياده باني واردر
انلمحنه دنياده عند الصوفيه جماد بوقدر بلكه جماد دخي روحدر انلمحنه تسبيح وتحميد ايدرلر وليكن
محجوبلره خفي اولمغله جماد ديمشلردركه الجماد طوتحقدر جو منجمه اولديني كبي حيوانده اسير الجماد يوقدر بلكه روحه
انبساط واردركه جماد ده نبات وحيوان كبي نشو ونما يوقدر ونشو ونما اولمامقدن ذي روح اولمامق
واردركه ابن صاحبهم انجاد لو دخي
جملر ابن طل اولبدر نشو ذار
تشنه جوانلو

نوشم كلمز نظر ايله مسدكز بركز خلقت وكمالاتده دقيق تدريجي دكلدر انجق صورتده نشو ونمادن
بر بلدر بلكه خلقت افرادك خلقت اولادك كبيدر بو جهتدن جماد مللو طبعده اولمش
اولور انجق سائر جهتدن فرقلك واردر وسالكلو كشف منوبي دائره اسم حيده در زيرا ما
دامكر حيانلو اشيادر يانى منكشف اولميه سائر كشوف سفليه اعتبار يوقدر اشته حيات اصلا
صفاتدر اكرچه علملو فنه بنا بعض علما علمي حيات اوزرينه تقديم ايدر و ايكيسي دخي صحيحدر زيرا
حياتدن مقصود اولدن علم اللهي بولمقدر وعلم خلقلو حقنده ارتباط وعالم حقنده وجهله انتشار بولمدر
اندن بلكه بو ايله ذات وصفات وافعال تعلقدر انجق علم باطن ديرلر زيرا علماء ظاهر بولنوب بحث
ايتدكلرى علوملو باطن وحقيقتندر وارادتي تامله ايله تركيب ظاهرك فهم ايليوب مزايا ودقا
ياسنه اطلاعدن اولنوركه صاحب دل بيت آ اولورلر وحرف اوقات ايدرلر معهذا بو مقابرده بولنانيه
فقر ديرلر ديكلدر واكر انلر حرف ايتدكلرى عمرى تمامنا طلب حقه صرف ايتسه ايدب زمان قليله
مقاصد صوريه ومعنويه ده وجود بولور ديك زيرا علم ظاهر هوي بكشف ايليوب موجبله
اكا فوت ويرن علم الهيدر نظر ايدركه عموم شيرازيلو اوستادى اولدن نصير الدين الطوسي بوقدر
ملكات وابناء جنسيا اوزرينه غلبه سي ايله برابر شيخ مشايخ الدنيا صدر الدين القونوي الذن عاجز اولدى دخي
انصاف ايدوب تعلمه مائل ده شو نقودنسيجه راست كلانلو ديديكي ولكن جرفائده كه اتباع بولنمه بسى الكل
فاما توفيق ساعد ايجنوب نابعت بولنديب قال الله تعالى ولو انهم اقاموا التوراة والانجيل وما انزل
اليهم من ربهم لأكلوا من فوقهم ومن تحت ارجلهم يعني تحت ارجلندن مأكول اولدن رزق علم ظاهردر كه
كسب ايله در وفوقدن مأكول اولدن رزق علم باطندر كه وهب ايله در بس علماء ظاهرلو علومى
كسبيه در وعلماء باطنلو فيوض وهبيه در وعلم وهبى علم كسبيدن اعلادر زيرا علم كسبى ارباب جاه
كبيدر كه اكثرى مالحه ومتغيردر وعلم وهبى باران كبيدر كه جمله سى لطيف ونظافدر ولكن علم وهبى اهل
وهبيه اتباع ايله حاصل اولور علم كسبى ارباينه مراجعت ايله وجود بولدين كبيدر وحسنين ده سين
قبليه كه دوه سنبلدر انلر اشارتدر جوهرسنبلدن ايله بر بيلوسنه دركه احمد يتدركنه اولور تحت كعبه
بس ما ايلرسين ثالثه ملتزم اولور وسيادت بويوب بيلوسنه ده ظهور ايتدي زيرا بسا بابه

الاولياين

الاولياين والاخرين ديمكدر يعني اول كلنلو بوشيب كيم ايله آخر كلنلو دخي تربيه ايدر بو جهتدن سبب
ديكر انسان كاملدر وانسان كاملو اصلي روح محمديه دركه ابو الارواحدر بس ارواح
سائره اندن تشعب ايتمشدركه جمله سى آنلو حاوريدر ولكن بحسب الاستعداددر بو جهتدن ارواحده
توحدت بنديك نتكيم ابو البشر ابو الاجساد دركه جمله سى آنلو نجلدر اكرچه ظهوردي بحسب التابعيدر
اشته بو وجهله اجساده دخي توحدت معلوم اولديب چونكه كمال روح انسانيه كه بركه جمله كمالى
تحصيل ايتدى بنا عليه هذا نظر جهت ظاهر اولدن كمالاتلو جمله سى كمال محمديه در اشته بودركه سبب در
نطقاده سنبلده ده هو محمد بيلو سائر ادوارده فرقى بودركه هو محمديه بيلوسنه دركه نقدم مروريدن الخ
بيلوسنه نلو ارتبه جامعدر انجق حالا بونده يكرمي درت بيلو اوليا موجوددر دورت محمديه آدم
اولدن فرقى سنه بعضا فرقى سنه نلوديب فرقى سنه ده دنيه اولنمشدر كه درت تكميل نشئه در بعضا بو اثنده
انسانه كامللو نشئه سى فرقى سنه ده تمام اولور زمانه اوده ايله اعمار طويله ودرت نشأويه موقوف
ديب بو جهتدن امم اوليلو اعمارى كثير ودوه دكى بسيرايدب توالت دوره نلو ايله اعمارى قليل وقصارى
كثيردر زيرا سنين كه عدده انتهيه دقائق افتاب اولدن دنلو اولمدر حتى بعض روايتده
زينت بايغ معرفت جانب نبوت رأس سنين ده وداع عالم فانى قبلدي وجان قوتي آدمدن
النمش بيلو سنه مقدم خلق اولنديب وآخرلو نوئنده كوره سكز جنتدن عبارتدركه حاور ديناردنديب
بيلوسنه صكره خلق اولنمشدر كه درت دوره سنبلده در بسا يدب بيلوسنه نلو اهل ايمانيلو كه ده و
اهل كفرك بويده اولوركه حوز خدرب نتكيم كلور لها سبعة ابواب وجنتلو محل خواصيه اهل ايمان كوره
اعراف واهل كفره حوز خدر زيرا مؤمنلركه عمل صالح ايله اولدقلرى جهتدن مكافات تمامه
جلدر ولكن نسانلو درجه نذره قصوردى اولمقله سوبا تكي جنتده اولمه جكلرى اعراف ده واقع
اولور كذلكو سنين سودت حدره اشارتدركه موجب دخول جنتدر زيرا صور قيلو نو
بيدركه قلب جنت معنويه دن عبارتدر واتلو سيد بيلا صدر لوغل وعنه دن سلو منيدر نته كيم كلور
ونزعنا ما فى صدورهم من غل بو معنا ايله باب جنتده اولركدر وتمكنه سعادت دارين
سطانات التقليم درن كه ويركه اصحابنه خطاب ايدوب ... بكا كحنه نلو ساداتنى ... بون
زيرا بن سزه سبع الصدور اولديغم حالده خروجمى وملاقاتيمى انتدم ديو بيور ديلر زيرا جنتلو
امشنه انكشافيه انلر تته للانيه باعث اولور وارتكو حالي دخي بودركه انجق قلب كاملدن

ستغوطلرزاتبده و عذاب بودر وسائر اولو الکبائر دخی تائبدرز خالی دکلدر انجق حق عبده حرز ایجلدر
زیرا حق خاطرینه کلمکجه بر تیر توجه ایسانز خالی دکلدر انجق بسکا حوادث توافقدر بعوضنه کرکر
وارادیب بوشیئن ایله عمل ایله ناکه نجات بولهسن سؤال اولنورکه مجلسه یاد ایدرزین امام
حسین حضرتلرینه که بوده ابتلوسن فوز مذکور اوزره مخالفدر جواب بودرکه انلو سوحتی شهادت
ایدیب حتی بعض علما الدانی نصرالله قریب اثینده تخبر ایدرکه سعادت اوزرینه موت دخی
نصفزدر بسکا عاقبت خیر اولوز کسنه منصوردر که مغفور اولسهز خصوصا که خلقلو اذا وجفاسنده
انبیا واولیانک ترقیات و درجات عالیه وار در والطاف نبوترز بلو شفاعت امام حسیندا مخلص
کان دیب نامکر ایکه خواص امت اولوز خلفانلو اکثرتی ابتلا ایله انتقال ایلمشلردر زیرا
فتحت کل محنة منحة بو جنبجه انتجاب الهی سبب قبض نامتناهی در بسکا مستعدی کمالنه سبب
اولوز معاوز منع ایملو ودفعه شفاعت ایللو اولماز توندرز سلیم اسملوزی مفهوم اولدیب نتکیم
قرانده کلور الا من اتی الله بقلب سلیم بعنا فی الحقیقه سدمنز قلبلو آفات تعلقاتنزسو بیندر
بحو بکر بومعنا حصود کل صاحب قلب سلیم اولور واسم مسمی موافقت بولور والو تسمیه
بحوده دز فائده اولماز جبانز شجاع وسیاهو کافور وامثالی تسمیه دکبی وکذللو سین
سدرة المنتهی ونشانه در وحائیدر مناسبت بودرکه حاکمسک جنتدر مقام بقاجه رمزدر و
مقام بقاکتمز عبارتدر سدره کبی زیرا جناب ذی المعارج حضرتلرینلو لیله معراجه سدره یه
عروج ایلدیب مقام کثرتده جوعلاتی صورتیدر انجق انکا سدره کثرت دیردکه قاب قوسین مقام قربکه
بهوت دخی مرتبه صفاتدر واوادنی مقام ذاتدر اوادنیا دیر حکمه قاب قوسینه زیاده تعبودر
زیرا ذات وصفاتلو مجموعنا تشملدر اوادنی دیز اوار اولوان قاب قوسینه ایر بالکه مقام صفاتدر
سؤال اولنورکه صفاتسز ذات اولمز زیرا انکلر قائمدر جواب بودرکه سوز وجود ده
دکلدر بلکه ظهورده درسالکلو اعتباریله ظهورده در فکایم که باغنده ایجنده در ولکن نشئه
تعیننه بولنجه باغچه دینلمز وبوده اوزالو ایمانزدر بعنا بنشوب اکل صالح اولمازسه خام دیرلر بخته
دیجرلر بسکا هو طوره کوره اسم مخصوص واردر نتکم انسانه طوره اوله نطفه بوده علقه بوده
مضغه دیرلر ناکو طوغده بسکا سوی دینلور وطفل شاب وکهل وشیخ اولور وحسین ده

بابعلم

یعلم ما بین ایدیهم وما خلفهم سرینه رمزدر زیرا ما بین الایدیدن مراد مستقبلدر که ابدیاندر
وخلفهمدن مراد ماضیدرکه ازلیاتدر بسکا ازلیات شمدیکی حالدن کوره اولور ماضی وابدیات مستقبل
دو دنیاجه کوره کرچه ازلیات وابدیات اولور ولکن اصل ابدیات نشئه اخرده حکمه اولان اعوادر
واصل ازلیات نشئه اولیده تقدم اولوز تقدیرات علمیه در وانکه تقدیرات ازلیه وتدبیرات ابدیه در
جمله سنی علا التفصیل حق بیلور وحق انفاس اهل جنتنک ابدیه بیلورجی دیملو ایو سوزدکلدر بلکه حق
بیلورکه اهل جنتنلو انفاسنه نهایت یوقدر دیملو کرکدر زیرا بو متون معنا غوامض علم تصوفدر
زرکوه دکره محقق کمابنغی بحث ایلمزلر وکهیعص ده اولوز باده فی علم نه کوره رمزدر دیبو
کلمیه اسم الاعظمدر دیه کلدیب نتکیم کلام قدیم قرآنده باکهیعص وارد اولمشدر که انکا دالدر ولکن هو
حرفیابر اسمدر دیمکدر بعنا بر اسم اشارتدر کافی هادیه تعلم بعنا عالم علا حصم کبی نتکیم مذهب
نکرجه ده معمولدر بعنا حروف تهجیه هو حرف بر اسملو ابتدا الیبدا دلمو اوزره تعدد اولنور اول حرف اول اسملو
فعلی کبی فعل ایدر بعنا تاثیر وحرف واحدایله کلوتز اکتفا ایتملو کلام عربده جوخ واقع اولور نتکیم کلوریت
لها نعم قالت لی ق زیرا بوراده ق وقفت یرینه در وبوندن فهم اولنهجق بر حرفدر تاثیر
مراد ایدرکه لطیفه کوره بر اسملو عنوانی اولمق اوزره دایلیه دالودیالکه الف الف دیمکدر تشدید فائده
اولماز نتکیم الف الاعظمدر وغیریله دخی انکا قیاس اولنه وبو دخی معلوم اولدیکه بر کلمه حرفلری مذکوره
ایله بیلو که الف دیر بیلو که الله دیملو اولور ووقت ضیق بر اسم ایله علم اولنور ایدی سه زیرا عجبا
ایعر الله الله دینلر لحنه عارض اولمق احتمالی واردر حرفلو حالی ایره انکادر ولحن ایله اولوز ذکرده و
تصلیه ده فائده اولماز انجق حدیث شریفده کلورکه تصلیه ایتیه کوزوفت تحسیر ایدر الفاظ
تصحیح ایللو وغلط سویلملو متن بو معناده بعض مشایخ زیاده تنبیه نوکب اولمشدر دخی
الحقیقه که کرکه اکرقاری واکر ذاکر واکر مؤذن واکر مصلی لسانه کنوردکلری کلمات تصحیح ایده
وبا کلشی سویلیه ولحن فاحش قیلمیه وبو معنا زینت وحزبونده متفق علیه در لکن بلکنده کوره بویه
سوزی دخل ودخی کلوری آل الحاصل مؤمنه واجبدرکه لسانی تصحیح ایده وتعیق فاحش ولحن جودا دیمیه

جمله لحن دینیلن عیب اوزرینه اوقیه‌رق اوزه افراط و تفریط یوقدر. زیرا تعظیمدر. قرآن مجید حق تکلم دکلری بکه افاده ایتمکدر
و بو معانی الفاظ ایله تبیین ایله اولور. انجق عربی فصیح دیلایکه عبارتنده فصاحت و بیان واردر و عبارت دیلایکه
انسان آنکله معنالر عبور ایدر. کوبا الفاظ نقطه‌در. بسنا انوار عبادتکره انده معانی عبور منظور اولیه کمال
اولور. نه‌به برنده دیزکی و اهل حوالرز برنوعدر. و قرآن حقنده کلور و ماهو بالذات. و نقدر کلمات حیفظ
واردر. جدیدن قرآنده تکذیب ایتلو انجق هر بری کفردر و حوال نقوده سنن اولور. بر ده اخذ اجرت ایچلو سوهی قایرنده
انسان مال جهت بکیدر. آنسته اجزاء بوفرقه اوقیانلره اکثرینیلو حالاکی یوقدر. زیرا قرآنی غلط اوقور
و صحیح اوقیانلر دخی جزئی یا اتمام ایتمز. و یا خود عاصلرین ایدر. و تقدر تحقیقتلو جدیدی انظ واقف لطالنده
سؤال اولنور. اجرت ایله تلاوت قرآن ایتمک بی الجنفو مذهبیدر. بس اخذ ابتدکی نوع و یا حرفده کونو اداء خدمت
السنه و کون الاجمله. جواب یوقدر کونسلو دبه دکلو نظر واقف اولدینی صورتده در باطن فیه ده ایله نظر وادر و
عینده ایسه انسیر و اواد ایدرکه قطع اولنور و نظیفه ادکی آخرده دیر بلور. و حسین ده تون کرخسته‌یز
یوم تواجلو اجمابیدر. زیرا یوم مواج التی بیلو سال دینیور کرلف بونوز انجقده نزول ایدر نته کیم قرآنده کلور
یوم یأتیهم الله فی ظلل من الغمام والملائکة. والتی بیلو اولدینی عدد سواد دائردرکه بو سواده بیلو سار کتب
واردر. ایکی جواب ویرمرکه واله اولرده موقف آخره نقد اولنوب تمام درست قبله قطع موافق ایدر
و اهل عنایت اولنلر بو موافق کورمز. زیرا دنیاده اول سؤاله جواب ویرسلر و قبل المحاسبه محاسبه
نفسلر ایتمشلر و حقوق حق و حقوق عباد عهده سندن کلوب حشر نه بریز کثرت شادر. بوشبیه ندر که
قبور دن قرندر مبعوث اولدقدنده ایکی رکعت نماز ادا ایده جلو قدر زمان انجق تکث ایدوب اوادرز فردوس
برینه خرامان اولورلر. بحرمة النبیر حتی
فاذا جا نعره ناز اولوب
قو یم بالی کهر بر طودر بیرا بعلهر
اخذ ایده درسه روح حربی برنز ایده تسویه بتمز
قوه خوف قبراجکه و جیه و ثنها
ای کیم دستی اجلر کوه اولوب دالیه
عنز ایلر
یکدزین طاعتده و ستمز و الیر عبازل
دلتمنعز
بومنقفر حشره دیوز و رایم مد
تنا تن جام عدل تنا بیرا بعلهر
بر بو حق برنج ایلر الهی فردوس
حرم دو تو نولز دکر حاو کلستتر
و حسین اسمی درت حرفی مشتمل اولدیکی اسماء اربع اعتباریله نته کیم کلور هو الاول والآخر والظاهر والباطن
اولەرکە

٢٠٨
اولەرکە زوال حبیبده سیده مبادر آخردرکه عروج جهتیله غایتدر ظاهردر آثار ایله باطندر اسما
سیله. و کذلک چهار صفت اعتباریله که حیات و علم و ارادت و قدرتدر. و چهار عناصر و طبایع و
اخلاط اعتباریله که بعنا نعین بونلار ایله قائم اولور. و قواسلرو ایکی حرفی منقوط و ایکیسی غیر منقوط
اولدیکی نقدیرنز اولورکه معنا جمع نقاط اوجدر. تنبیهات نته کیم اشارتدر که تعین ذاتی و تعین
صفاتی و تعین افعالیدر. بس حسین ده یاو موحده‌لو و ناء مثناة و سه مثلثه جمع اولدیکی
و نون ایله ختم اولدیکی نقطه جرداردر. زیرا دایره وجودن انتهاسی ابتداسنه منعطفیدر. تربرایر
سلوک خطی و مستطیله دکلدر. بلکه دوریدر. و لکن اختیاریله دورایدن انضباطیدر خلاص اولور
و الارحمت حکم تحکیم قرآنده کلور. و الیه ترجعون. بعنا تانلو فتحیله اولکینه کوره و ضمیله الیکنجیه کوره
بس بربر رجوعلرز دیریکه رجوعز اولور. البتنه سلوکلو ثمره سی فتحدر. فاتح عینلو و حسین
حسنه ندر. و منه حسن و جمال فاب نو سیندر. انجق ماوراسنده نشاه ده اولمقر و صفات حسن
مظهریدر. حسن صفاتلو نافهم. و فی الحدیث ما بعث الله نبیا الا حسن الاسم حسن الوجه حسن
الصوت. حسن الاسم اولمق ایکی وجهلدر. بری دلولی اعتباریدرکه معانی حسنه‌سی واردر
و بری دخی تعین حسیده در. زیرا عند الصوفیه تعین اسمدرکه اسم حقیقیدر. تعین ایمانلو اعضاء
جوارحی وجه ملایم اولورده در. بو صورتده تخصیص وجهه فائده یوقدرکه فی الاصل محلا لقا وجهدر. انجق
دیبرکه فلانلو حسن تناسبی واردر. حسن بشره و صباحت رویدر. معناسنه. و بو جهتدندرکه اخبارده
عبد الله بن سلام جناب جمیل الوجه حسن اللقا فخر عالم صلی الله علیه وسلم محمد مصطفی نور شریفی مدینه منوره‌ده ایندکر
نور کلو قارنده ما هو بوجه کذاب. دیوب بو تأخیر کتیم که بو سلام اولدکی بعنا بو حقوق بو کذاب بوز کبیه دکلدر
حاشا بکه بو جمال باهر نور کوربلو اثر و بو حسن بر یوه جلوه کاه اولور. نور دخی نشانه حقیقت و نارصحت
نبوتدر. بکرجه اعلاده کوره تحدثه و جمال زده درد.
نظم
اکر فروغ روی عالم تابی شیلو آفتاب
روضه‌ء عدن اولور ابرع عارضکز نیز فیضیاب
اکر نوز و خوشی خام بوستان اصطفا
دو باغ نازنین نرو رو اعالی جناب
تطاره شیلو نور بکنیز اولور بعنده
بو دکر تا بنده لکز حرب نعل ناب
التجاء فرخ و دکر دیده ایله آب ارغوان
آتش جمال جانده داد اولور هم کباب

دور ابجادی ابجره سنن ورکن حسن جمال   او سکنه نماروده عالم دوزن جون آسباب
شیخ حقی بر در لطفلو نیجه سدد اولر   آستانکز بولور کن فتح بابی شیخ وشاب

سؤال اولنورسه که حضرت لقماندن حقنده زنجیر ونبوتنه قائل اولدلنده کوره نه وجهله حسن الوجه اولور
جواب اولدر که لقمانلو زنجی الاصل اولدیغی حسننه منافی دکلدر زیرا حوضلو کوزلر واردر و بونلرکه
جبینده ذاتی کوزلدکی بیلو اتوتوندن دلالتیع اولنور تنکیم نکره نکرده مشاهده اولنمشدر وحسن صوت اولق
تبلیغ ونددوده دائردر زیرا که جرالصوت اولانلردن فرار وتنفر ایدرلر زشت رویلو اولانلردن فرار ایتدکلری
کبی حتی دیمشلردرکه بر کمسنه نلو نغمه دکلی قبیح الوجه اولور وراو بر دهدن زاده انیملو لکر تاکه بوزینه نظرایدر
مستعمل مکروه اولمیه دکه کراهت وجه ملودست نغمه بی ازالر ایدر زیرا وارث ایلر حدوث بر یرده مجتمع اولماز
نظر ایدرکه حق تعالی حضرت داوده شولقدر حسن نغمه ویرمشدی که زبور اوقودیغی وقتده قوشلر تابع اولرلردی
مجلسه اوچ درت بیک کمسنه خالق الانس والجان تسلیم جان ایدرلر ایدی وبحیه یحیی بن معاذ رازینک
دخی خلقه وعظنده اوچ درت نفر کمسنه هلاک اولمغه غالب دکل ایدی بو جهتدن اهل تبلیغه حسن الصوت
اولمق لازمدر

نظم

کوش آواز البلبل جبلر دلنده بر نفس
جان جالر ایدوب که بیانخ خراب اولور قفس
اربعین ابجره عجبدر نوبهار اولور
عاشقه وقت تجلی موسم نوروز
نیجه صبر ایتسون کوکل یا نیجه الکلتوم بو کوکوش
دائما افزون اولوب کیمکه ده ور عشقه هوس
شو یدیر بحر محیط بی کران اولدی بو عشق
کیم کور بیتور او سکه بیلو عالم انده خار وخس
منذر طوغری جیکلدیک کتدب حق فانیه
قالمه بولنز دیو فریاد ایدر انده جرس

تنغود درکه بر فایده نلو اوده دب انتاء وعظده حضرت شیخ وارده ب ابنت والده سی جز اده ابدوب انتشار کوکل شیخده اتا قرون ابت که بویش ابرنخ حضرت شیخ براه ایده ب انتقال ایلوب در رضی الله عنه

وحسین

وحسین نصیحت اولنر حسین اولور حالنلو کریکه وسین مشدده دنلو قنمجه حسلو تنبنه سیدر والسانده
زیاده مقبول اولدن حسن ابکیدر که مرتبه حسن سمع وتربیه حسن بعدر زیرا استمعلر خطابات
غیبیه استماع اولنور تاثردر که جناب رسالت علیه السلام قبل النبوة اوچ سنه قدر اسرافیلو صوتن
ایشیدر لکن شخصن کورمزدی واسرافیل اکا جانب غیبدن الفاظ فصیحه عربی ایلادی حتی سوره فاتحه
الکتابی حقنده دخی کلام واردر وسوره فاتحه نلو نزولنی ذکر در ولکن بو فقیر حقنده نزول اول القاء
اسرافیل محموددر اکرچه قبل الوحی اولدن نزول دیمزلر ولکن معواجه اولمق جبیله نازل کبی اولدی ومکه
وجه عادن نزول اولکی تعلیمی تقریر ایتدیکی ومن قال کلام الناس واریر خطاب غیبیه تابعدر که تلقی حسن
سمع دائردر بو جهتدن انبیادن علیهم السلام اصم کلمش یوقدر اکرچه اعمی کلمش واردر شعیب علیه
السلام کبی اصلی یوقدر که اهل تبلیغ سمعی حسنادر زیرا حضرت اخذ ایتدکده ومخاطب اولدن قوللو
ره قبولنده سمیعلو دنر بس کوزلر کور حز وبرون بو جهتدن رسول اکرم صلی الله علیه وسلم جنابلری
بعض اسفارده شهرده عبد الله بن مکتوبی مدینه ده استخلاف ایدر ایدیکی مع هذا اعمی ایدی وعلی
آنلو امامت وخطابت دفعل قضاسنه مانع اولماز دیو دا اسرار غیبیه دندر که هو عضوده قطب
وجود اولدن نکر مقام مشاهده دن نازل ورؤیتدن محجبدر زیرا اهل دقت اولدیغی جهتدن خلق
مشغولدر بو جهتدن آنلو مشاهده سی نبوه الموتدر ولکن حسن دلالتی استثنا ایتدکلو وجهلی بودر که
آخرتده سواء نعیم جنادن ایله متنعم وهو وجهله غنایم مطالبه ایله متنعم اولدقدن کره الی آخر احسان اولنان
عطا رضا وتجلی جمال اولر کره آنکچون یوم المزیده بعض کوننده برای مشاهده دیدار مقام کشفده
مجتمع اولرلر کره بعضا عوام کوره والو خواصلو داریده باشقه حالاری واردر که عوام اول حالده
مطلع دکلردر زیرا محجوبلردر وحدیثده کلور صنف من اهل الجنة لا بسته الا بعد ثمانهم یعنی
اهل جنتدن بر طائفه واردر که الله تعالی آنلردن مستتر اولماز بلکه دائما تجلی ایله تمامع ایدر وانلر دنیاده
شهود دائم ایله اولنلر درکه اهل استغراقدر وبو مقام محل اولیانلو غایت الغایه در که فوقنده بر دخی
مقام یوقدر وانلو تجلیسی مقام سردندر که آنلو کوکینه افول یوقدر مقام روح وقلب وعقل ایسه شمس
وقمر وسائر نجوم کبیدر که بین التجلی والاستتار در وقرآنده قصه ابراهیمده بو جمله اشارت واردر
تنکیم وکذلك نری ابراهیم ملکوت السموات والارض ولیکون من الموقنین وتبعض کلماتده کلور

بیت صفت اولدی جان وتن معنای مذکوره راجعدر سؤال اولنور که بعد
تن مقام نشانه یه ایرجک جائزدر زیرا کشفدر فاما روح نیچه ایرر که لطیفدر جواب بودر که روحدن
مراد اگر روح حیوانی ایسه بو روح هیکل تابعدر واگر روح انسانی ایسه بو دخی مخلوقدر نتکیم حدیثده کلور
اول ما خلق الله روحی وخلوق خالق اوله ایمیلو محالدر یعنی جهت خلقیتدن ایرمک حقی ادراک ایدر
خلقلو جهت حقیقتیندر بو معنا ایرمه ناظردر زیرا انسانلورک ویره حق ایدر شوندر واردر که
روح کرچه مخلوقدر ولکن ظاهری وباطنی واردر وظاهری جسم وباطنی ایرمه طوغریدر بو یوزدن روح
دیر اولور بو مقامده اکا نلب دخی درلر زیرا فی الاصل تجلیدر ومشاهده قبلکه شول وجهده که
نظرگاه الهیدر وبو یوزدن ظاهر اولور که انسانلو حقی کوردکی آیینهدن وراء پردهدندر والا
حق مطلق ادراک اولنمز نته کیم مقام اوادنی که مقام فنایه کلیر اوراده ادراک وذوق ومشاهده یو
قدر زیرا کندینی کورمللو اولماز بلکه رؤیت مقام مغایرده درکه مقام قاب قوسیندر زیرا
مقام اثنینیتدر وبو جهتدن حدیثده ربوبیت تخصیص اولنعب انکم سترون ربکم یوم القیمة کما
ترون القمر لیلة البدر دینلدی زیرا ربوبیت مقام صفاتدر وسلطان اعظملو تخت جلوسیدر
صورت ربوبیتدر والا جلوسدن قطع نظر جمهور مطلقدر فاعرف جدا
نظم

نوریدر کورینن جملا اشیاده
حضرت غیبدر ذوالجلاله

سریدر بیلینن جملا اسماده
حضرت غیبدر ذوالجلاله

ذاتنه ذاتیله تجلی قبلدی
اسما وصفاتی ظهوره کلدی

اوتن سکا بیلو عالم نوریه طولدی
حضرت غیبدر ذوالجلاله

غنی اولور وجهی نیچه بیلو نقاب اورتدی
انسان صورتنده پرده بوزندی

سن هر ذره ده عیان کوردی
حضرت غیبدر ذوالجلاله غنی

غنی اولور نوریدر دیده اولنلو
آچیقدر قولکه بوزندی سلطان اولنلو
اویاری کوردی حق دیده جانلو
حضرت غیبدر ذوالجلاله

وحسین که امام حسنلو برادر صغیریدر حسنلو ولادتندن اللی بر کوندن صکره اکا علوق واقع اولمشدر وامام
حسین ملتحی ایدی ومعاویه اکا حاسدا خصوصنده دخل کوردی سوزن ابتکره قرانده والبلد الطیب یخرج
نباته باذن ربه آیتی ابراکات وانجام ایلدی وانسانلو یوزی عالم حقیقت وصفاتی تربیته
ناظردر تبعا صقال یوزی آراینه دکی کبی رابعت دخی حقیقتی ایچمشدر بو جهتدن بعد العالمین
یوزینه سبح ایمیلو مقام حقیقته رجوع اشارتدر اصلی بودر که وجهه جمله ذاتدن تعبیر اولنور زیرا اشرف
شاعری مشتمل اولمغله اشرف اعضادر وجزئی کل تعاملی تام اولمق مقهوردر وله والد تعاملی قائم او
دیغی کبی رسول الله صلی الله علیه وسلم حق تعالی جلا وعلا حضرتلرینی شاب امرد صورتنده مشاهده زیرا
پرده کبی صقالدر عالم ملکی کوره در بلکونده ایدی پرده اولماز دنیاده امرد وکوسج اولنلر عالی تجردده ممنوعدر
تجرد ومللکی کبی که انلرک علوفدر دملوکلو سبحان من زین الرجال باللحیة وزین النساء بالذوائب
دیو تسبیح ایتدیکلری غایة کورهدر زیرا رجالدن صقالی اولدیغی کبی نساده دخی صاجسز واردر
وعاقبتی بیناورد اولمقدر اصلدر رجوعدر نتکیم حدیثده کلور اهل الجنة جرد مرد یعنی اهل جنتلو بر
تلرنده ویوزلرنده قیلی یوقدر بلکه بکلری وزلف دکاکلری اولور ومیتیز الحوره بیتاری کبی بشره موز
ترکنده کورینور نسأل الله تعالی خیر العاقبة کما قال والعاقبة للمتقین سبلو واهذا جمدان وا
لقائه الکعبة لوا وقد تمت الرسالة الحینیة بعون الله ذی الانعامات السنیة یوم السبت الثالث
والعشرین جمادی الآخر المنتظم فی سلک شهور سنة ثلاث وثمانین ومائة والف من هجرة من له العز
من قدام وخلف والحمد لله علی انواع نعم والشکر له علی اصناف کرم والصلوة
والسلام علی رسوله اجداد وعلی آله واولاده
فی کل حین والحمد لله رب
العالمین
تمت

مرثیهٔ لحضرة سید الشهدا امام همام حسین دشت کربلا

ای نور چشم احمد مختار یا حسین
وای یادکار حیدر کرار یا حسین

نالهٔ زن سینه درده داغ بحران یا حسین
ماتمکله اولدی عالم بیت احزان یا حسین

کلدی اولدقجه اولوب ماه محرم آشکار
ایلدی تیغی هلالی جرخ عریان یا حسین

آجدی ارباب وفانك سینه سنه تازه داغ
اولدیلر هب خون فرقت ایچره غلطان یا حسین

قاره کیدیلر ماتمکله اهل عشق
قالدی اندوه شب ظلمتده حیران یا حسین

فرقتکله اولدی کوزلر یاشی هب سیل روان
زمزم ویردی جهانه آه وافغان یا حسین

آه بونی بیلسه آه کیم اولدی بوکونلر سن شهید
اهل بیتلر اولدیلر نالان وگریان یا حسین

آه بونی بیلسه آه کیم اولدنکو صوک لقد شهید
ویردی جفاکا صوا اهل خندان یا حسین

هم صوك دم داغ ظلم لشکر اعدایله
زار وشبنم دکل کلغنجه ده باغ بهار
اولدی کلمنده وجودلری کلستان یا حسین
اغلیوب داغ دلین ایلر نمایان یا حسین

خار گلبن

خار گلبن صف کور دکه شکسته قامتلو
سینه سینه میخلر اوردی نهالوز یا حسین

فرقت زلف عذار کلرخ دلدار دیلر کلر یوزدی
بسته اولدی سنبل خال بیهوده یا حسین

غنچه لعللو کوردی کم خاموش خال اوزره باطور
لال اولوب بلبل وصولدی ورد خندان یا حسین

تشنه لعللو کوشا ایرجه آغلیوب جوی روان
جملتنز برده بکدی شتابان یا حسین

خاندان اهل بیتکزدن دخی چوق نوجوان
ایچدیلر جام شهادت ویردیلر جان یا حسین

دوندی دشت کربلا دریای خون ای دریغ
صویرینه اقدی بربر چشمهٔ قان یا حسین

قانلی کوللر اولدی سنجاغلو شهیدان یا حسین عسکرلو
سن ساکن اولور چشمهٔ خیل شهیدان یا حسین

فرقتا وافرقتا واحسرتا واویلتا
کم کارم ایتموب قیدی بز یلان یا حسین

سن ساکن اولور مظلوم دشت لشکر عدوانکم
چکدیلر ناحق یره سکا شمشیر بران یا حسین

جلادر شمر وسنان وابن مرجانه یزید
هم دخی ابن زیاد عنوان نادان یا حسین

چون سکا ظلم ایلر اولدی دشمن کافر نهاد
لعنت حقه سزاوار اولدی هوان یا حسین

سن امام عادلو حق سنک شلو و شبهه ز
اقتدا ایلر سکا صحب اهل اعجاز یا حسین

شول زمانکم باش آچیق یالین آیق خلق جهان
اولور قائم طوتوب محشرده دیوان یا حسین

جمع اولور اول عرصه ده بعب خاندان اهل بیت
اولور ع. حضور حقده نالونز یا حسین

حضرت زهرا طوتوب دستنده قانلی کوملکن
اولور اول دیوان ایچنده رایت افغان یا حسین

واحسیناه ایله ایده ناله و فریاد ر
ایلیوب دعوای حق ظلم عدوان یا حسین

دیرکیم یارب حبیب اکرملو جان پاره سین
اینه یلر صوز شهیه ارباب جنه خالون یا حسین

کیم بنم اوغلوم کوزم نوری حسینه ظلم ایدوب
ایلدیلر بوزجی فرقتله بریان یا حسین

دیر بوم اولمش ایکن گهواره دار جبرائیل
قیلدیلر اول جسمی پاکی خاک یکسان یا حسین

استرم داد اول ظالملردن بو کون بو عرصه ده
نیجه بر یاقسون درونم نار سوزان یا حسین

ایلیه دامان عرشی دیده سی غرقاب اشکلو
جوش ایده دریای رحمت اولور طوفان یا حسین

غرق ایده جرم عصیان عصات مؤمنین
سوندوروب ناری ایده جنات رضوان یا حسین

دیر حق

دیر حق ای نیر اعظم عصمتسر آیب ... دین
نور چشم فخر عالم روح ریحان یا حسین

قانی بهاسی اوغلونلو عفو عصات مؤمنین
هم یازار خلود نار نیران یا حسین

اولمنا فقط اولوب نیران اشغاله مجید
مؤمنین اولسون سکا جنتده مهمان یا حسین

اولورا ضی حضرت خیر النسا بوحزده دن
ایلیه حمد خدا مسرور و شادان یا حسین

سزه یجی نار جحیم اولور کرلو هیرا هنلو
قطره خونلر اولوب دریای غفران یا حسین

کیم اویبر آهن ایله شفاعت عالم
حضرت زهرا الذه خونریزان یا حسین

سن اول نور چشم سلطان جانبوت سبن کادور
خاکپایلو توتیای چشم اعیان یا حسین

بر توازان جهان اولماز سجده فیض آلوب
خاکنه یوز سورر مهر درخشان یا حسین

سن اول نور چشم سلطان ولویتسین کلدلور
فیض چشملو مالوی انوار ایمان یا حسین

یاغور از رحمت اولدلو عاجبان امة
جان شیرین لو ایدوب بوبوله قربان یا حسین

اولسون اجداد عظاملو دنکابیچه صلوة
تا ابد رسید جمله موجودات دوران یا حسین

بحاکلو بوشمسن زارنو مانم دریه سین
قبل کرم حسن قبول ایله شایان یا حسین

کوثر فیضنه عطا ایلر عاشق صادقده
کیم اولور ماتمکه زار و گریان یا حسین
تمت

وله ایضاً فی مرثیهٔ دیگر

دیدهٔ فخر جهان اولدی حسین ابن حسن
مظهر نور عیان اولدی حسین ابن حسن

صلب احمددن جهانه نشر انوار ایتمکه
مهر و ماه آسمان اولدی حسین ابن حسن

کشور آباد ولایتده سمای وحدتده
انجم فرقدان اولدی حسین ابن حسن

آه کیم قربانگاه کربلاده عشقده
سینه چاک و خونفشان اولدی حسین ابن حسن

کیم بریکا تیغ ظلم ایله او اولدی شهید
خانمانسوز جنان اولدی حسین ابن حسن

وا دریغا وا اسفا وا ویلتا کیم تشنه لب
طعمهٔ تیغ و سنان اولدی حسین ابن حسن

چشم عالم اغلسون فانکم مثال نور چشم
چشم عالمدن نهان اولدی حسین ابن حسن

نار ماتمده آچ ای شمسی داغ سینه کیم
جیلد ورد جنان اولدی حسین ابن حسن
تمت

وله فی مرثیهٔ دیگر

نونهال روضهٔ طاسین یا حسین مجتبی
ورد و باغ هل اتی سین یا حسین مجتبی

آشیانکلو گلزار نبوتده سنکلو
عندلیب اصطفاسین یا حسین مجتبی

جوهر ذاتکده در ما زاغ البصر
نور چشم انبیاسین یا حسین مجتبی

خلعت کلفامی خونیندن ایرادن سکا
تاجدار اولیاسین یا حسین مجتبی

فی الحقیقه مظهر ذبح الله سین
کم فدای کربلاسین یا حسین مجتبی

خونبها عفو عصاة امتدر ایتدی قبول
شافع روز جزاسین یا حسین مجتبی

سوزش ماتمده روان ایلدم مانند شمسی
کم شهید کربلاسین یا حسین مجتبی
تمت

من از کشتن نمی ترسم و لیکن
تبادا خون من دامن بگیرد

بن اولمکدن قورقمم لکن اولمیه کیم قانم
سنکلو اتکیکی طوته

خوشست عهد محبت بدوستان بستن
ولی چه سود که آن عهد را وفایی نیست

دوستلرله محبت عهد ایتمک نه کوزلدر اما اول
عهده وفا ایدلمز بوقدر

چه گویم شرح درد شوق من با سان قلم
که عاجز است ز تقریر آن بیان قلم

بنم سکا اولان شوق و محبتمی قلملو لسانی نطق
و شرح ایده بیلور کم قلملو بیانی شوقمی
تقریر و بیان ایتمکده عاجزدر

گر صبر کنی بصبر کن نماشنو
دولت بتو آید از لو اندک

اگر صبر ایدرسک صبر ایدرسنک
آزر آزر سکا دولت کلور

صبر کنی ای دل بغم و درد نهانی
شاید که بکام تو شود کار چه دانی

صبر ایلر ای کوکل غم و کدره اولدر
در ده ۱۵ جمالکر ایشی سکلو وارلو
اولماره اولورده اولور

بنکو منتلیت این که جو کری بکرد
به با دیکری نکرد بو با خود بکرد

بر ایو منتلیکه جو کسیه که بد و منا بریشیا
انتلرب اولرفنا جی غیری جرانیدیب ایکی
کندو جرانیدب

سلطان الشعرا فضولی بغدادی حضرتلرینك تحبیرندندر جوادو شمشیر عاشق
داده وصادق ایراده تحریر بیوردقلری تسلیتنامه

ناکه مستان ساغر تنانوه دلسوز آهلر غلغله انداز چرخ مینا رنگلو و می پرستان بزم
بیمان گشاد رشته سبحه سبزه رنگلو اولور اول شمع بزم افروز سرابستان موفقت و میر مجلس آرای انجمن
منقبت جام سرور انجمن عوایه بوسکلر و نوعروس دلارام مرادی در آغوش انجمن عطا التوالی خالی اولمق ادعیه‌سی
ادا قلندیغی موضعده جمال شاهد حال مرادات مجلوب مقالداه بوسیمرنمایش و غنچه گلشن راز نسیم خوشبوی
بنانه قربو گون گشایش بولور کی حو آیینه ضمیر منیره کالشمس فی الظاهر هویدادر که چرخ ستمزده کار دیده
کینه گذاری انا حلی عوارف ایله عداوت دیرینه و ارباب فضل و معارف ایله خصومت پیشینه اولوب گاه بیغوله
اجلوس گاه گوشه نشینان زوایه انفاس ایدوب گاه کشته تیغ اغبار گاه بسته زنجیر ادبار گاه غوطه خور
دریای مودت گاه منقلب درد و حزن گاه بیمار بسته کنج غربت ایله بو تقریر بدیع الفوزجه بو
مستمند نمرد و در دمند غم بر ورده ارسال بیوربیوردن نامه بر سوز درفوه جگر دوزه اولدقلری کلزار محبت
دوره فرار مودت آشیان وصال یاردن رمیده و گلزار کوب دلداردن بریده اولوب بنیچه عذاب هجران
نتاج دوام افتراق جانانه بانهاه اولمغله گلبرك عارض بی مثال آب باد فراق عارضه‌دن بزمرده و شام دل
زخنده ضلال شدت سحاب حادثه‌دن افسرده اولدیغی شنوده و رخساره نوعروس احوالی‌به زیربرده
خفا کشوده اولمغله نباجه دل ناتوان مانند کرباس مستان دست تأسف بلغ ایله دریده و اوتاد
ستاب صفا نیغ انسوس ودیغ ایله بریده اولوب بلطف خود بینه مانند نقش نگین اولورکم گردش گردان
و جفنسی ناهموار دوراننز آگاه اولو اصحاب انتباه آیینه ضمیرلرکه عموم ایله تیره و دیده فاطر
خطادن مشعله نار همّوم ایله خیره ایلمز لاجرم بر بنده کم سلطان عشقلو کنه الادینمز دلبسته و خوبان در
پراکنده کرشاه محبتك رشته تعلقنه پیوسته اول البنه آنلو حوان فکرنز بنده‌کی فوائد درد و غم دوست
ساقی دورانز جرعه دوام جام اندوه و نده‌دن عاشقکر دیدن نصیبه معلوم بر بخ خنه‌نلو مراد
تقرف مصور نیغ دیغ بر وجهله شاهد مقصدیب سرابرده غیبدن عرض حال ایلمز جریده عالمدن
نام و نشان اولمیا کللو دبیه نقد ایله بحر و حیله ایام عزیزی بحر دوام اولر ادارینه سبب عشقلو تأملکا د
عطان تأملشا سرمور در تمت

